CORDWAINER SMITH

LORZII INSTRUMENTALITĂŢII

- povestiri -

SCANERII TRĂIESC DEGEABA

Scanners Live in Vain, 1950

Omenirea este încă obsedată de Vechile Războaie şi de Evul Negru care Le-a urmat. Alte povestiri fac aluzii la milenii de stagnare, în care oamenii caută o perfecţiune inumană în spatele porţilor electronice ale oraşelor, în vreme ce restul lumii este abandonat Fiarelor, animale mutante inteligente, şi manshonyaggerilor, maşini de ucis – de la Menschenjagersau "vânător de oameni". Acum apar surorile VomAcht, fiicele unui savant german, lansate de acesta într-un satelit în stare de hibernare, la sfârşitul celui de-al doilea război mondial. Ele aduc pe Pământ darul vitalităţii. Natura duală a descendenţilor lor este simbolizată şi de nume: "acht" în limba germană înseamnă "proscris", "interzis", dar şi "grijă", "atenţie". Bătrâna doamnă menţionată ca străbunică a lui Vomact este una din cele două surori

Martel era furios. Nici măcar nu îşi regla sângele pentru mânie. Traversă camera folosindu-se de judecată şi nu de privire. Când masa lovi podeaua, iar el deduse din expresia întipărită pe chipul Luciei că făcuse un zgomot puternic, se uita în jos să vadă dacă piciorul îi era rupt. Nu era. Scaner pînă în măduva oaselor, trebuia să se scaneze singur. Impulsul venea automat şi reflex. Inventarul îi includea picioarele, abdomenul, cutia toracică a instrumentelor, mâinile, braţele, faţa şi spatele analizat cu o oglindă. Abia după aceea Martel reveni la starea iniţială de furie. Vorbi cu vocea lui adevărată, deşi ştia că nevastă-sa îi ura timbrul şi ar fi preferat ca el să scrie.

- Ascultă ce îţi spun, trebuie să intru-n cranşă. Trebuie. E

grija mea la urma urmei, nu?

Când Lucia îi răspunse, el citi de pe buzele ei doar parte din cuvinte:

- Dragă... eşti soţul meu... dreptul să te iubesc... periculos ... s-o faci... periculos ... aşteaptă...

Se răsuci spre ea, însă puse sunet în glas iar şuierul o lovi din nou:

- Îţi spun, am să intru în cranşă.

Observându-i durerea, deveni jalnic şi puţin tandru:

- Nu înţelegi ce înseamnă pentru mine? Să scap din această oribilă închisoare a propriei mele minţi? Să fiu iarăşi bărbat – să-ţi aud vocea, să miros fumul? Să simt din nou – să simt pământul sub picioare, aerul suflându-mi pe faţă? Nu înţelegi oare?

Îngrijorarea din ochii ei larg deschişi îl supără din nou. Citi doar câteva cuvinte în vreme ce buzele ei se mişcau:

- ... te iubesc... spre binele tău ... crezi că nu doresc să fii uman? ... spre binele tău ... prea des ... a spus ... au spus...

Când urlă spre ea, îşi dădu seama că vocea îi fusese mai cumplită decât de obicei. Ştia că sunetul o rănea nu mai puţin puternic decât vorbele.

- Crezi că eu am vrut să te măriţi cu un scaner? Nu ţi-am zis că ne situăm aproape la fel de jos ca habermanii? Suntem morţi, asta e. Trebuie să fim morţi ca să ne facem treaba. Cine altcineva ar fi în stare să meargă sus-şi-afară? Poţi să-ţi închipui cât de aspru este spaţiul? Te-am avertizat şi totuşi te-ai măritat cu mine. Foarte bine, te-ai măritat cu un bărbat. Te rog, iubito, lasă-mă să fiu bărbat. Lasă-mă să îţi aud glasul, să simt căldura vieţii, să fiu om. Lasă-mă!

Din privirea ei deznădăjduită înţelese că ieşise învingător în acea dispută. Nu mai folosi vocea. în schimb, luă tăbliţa atârnată pe piept. Scrise pe ea cu unghia ascuţită a arătătorului drept – unghia vorbitoare a scanerului – cu scrisul său rapid şi citeţ: *Trg iubt, und cbl crnş?*

Femeia scoase firul lung şi aurit din buzunarul şorţului. Lăsă sfera de câmp să cadă pe covor. Repede, ascultătoare, cu supunerea abilă a unei soţii de scaner, înfăşură cablul pentru cranşă în jurul capului său, coborând în spirală pe după gât şi piept. Ocoli instrumentele instalate pe pieptul lui. Ocoli chiar şi cicatricele solare din jurul acestora, stigmatul celor ce ieşiseră

sus-şi-afară. Mecanic, el ridică una din tălpi, în timp ce femeia fi trecea firul printre picioare. Femeia întinse cablul, înfipse conectorul în priza de control de lângă monitorul său cardiac. Îl ajută să se aşeze, potrivindu-i mâinile şi împingându-i capul pe suportul de pe spătarul scaunului. Apoi se răsuci cu faţa către el, să-i permită să citească cu uşurinţă de pe buze. Îşi controla expresia feţei.

Îngenunche, culese de pe jos sfera de la celălalt capăt al firului, şi se ridică dreaptă în picioare cu spatele la el. Bărbatul o scana, dar nu văzu în postura ei decât un regret care ar fi scăpat oricui în afara ochiului de scaner. Ea vorbea: îi vedea muşchii pieptului mişcându-se. Femeia realiză că nu stătea cu faţa spre el şi se întoarse.

- Eşti gata?

El îi zâmbi un *da*.

Ea îi întoarse din nou spatele. (Lucia nu suporta niciodată să îl vadă sub cablu.) Aruncă sfera în aer. Sfera fu prinsă de câmpul de forţă şi rămase suspendată acolo. Brusc, începu să strălucească. Asta era totul. Totul, în afară de urletul roşu sfârâitor de revenire la simţuri, păşind înapoi peste pragul sălbatic al durerii.

Când se trezi încă sub cablu, se simţi de parcă n-ar fi ieşit tocmai din cranşă. Deşi era a doua din săptămână, starea îi părea bună. Se întinse în scaun. Urechile ii sorbiră cu desfătare sunetul aerului atingând obiectele din încăpere. O auzi pe Lucia respirând în camera alăturată, unde atârna firul să se răcească. Mirosi cele o mie şi unu de mirosuri aflate în apartamentul orişicui: prospeţimea înviorătoare a germicidului, aroma dulce-amară a umidificatorului, parfumul cinei pe care tocmai o mâncaseră, mirosul hainelor, al mobilei, al oamenilor înşişi. Totul constituia o pură delectare. Fredona un vers sau două din melodia preferată:

Pentru habermani, sus-şi-afară!
Sus—oh—şi afară - oh! sus-şi-afară!...

Auzi râsetul înfundat al Luciei din încăperea alăturată. Savura foşnetul rochiei în vreme ce ea venea spre uşă. Ea îi surâse cu micul ei zâmbet şiret:

- Pari să fii în regulă. Te simţi într-adevăr bine?

Chiar şi cu acea risipă de senzaţii, el nu renunţă să scaneze. Rapid ca fulgerul, efectua inventarul ce reprezenta abilitatea sa profesională. Ochii i se scufundară între datele instrumentelor. Nimic nu trecea de toleranţele admise, exceptînd compresia nervoasă stabilizată la margine de *Pericpl*. Dar nu trebuia să-şi facă griji în privinţa cutiei nervilor. Întotdeauna în cranşă se întâmpla aşa. Nu se putea să intri sub fir fără ca indicatorul cutiei să o arate. Într-o zi cutia va indica *Suprasarcină*, apoi acul ei va coborî pe *Moarte*. Aşa sfârşea un haberman. Însă nimeni nu poate să aibă totul. Cei care mergeau sus-şi-afară trebuiau să plătească preţul spaţiului.

Totuşi, nu va neglija problema. Era un scaner, unul bun şi o ştia. Dacă nu se scana singur, atunci cine să o facă? Această cranşă nu era foarte primejdioasă. Primejdioasă, dar nu foarte. Ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile, Lucia îşi trecu degetele prin păriil său, ciufulindu-1.

- Ştii că n-ar fi trebuit să o faci! Zău aşa!

- Dar am făcut-o! îi zîmbi el.

Cu o veselie încă forţată, femeia rosti:

- Hai, iubitule, hai să ne distrăm. Am aproape tot ce poate exista în congelator – toate gusturile tale preferate. Şi mai am două discuri noi pline de mirosuri. Le-am încercat chiar eu şi mi-au plăcut. Şi mă cunoşti doar—

- Care?

- Care ce, nesuferitule scump?

El îi cuprinse umerii cu mâna în vreme ce ieşea şchiopătând din cameră. (Niciodată nu reuşea să simtă iarăşi pământul sub tălpi, aerul pe faţă, fără să fie ameţit şi stângaci. Ca şi cum cranşă era realitatea, iar existenţa sa de haberman un vis urât. Numai că el era haberman, şi scaner.)

- Ştii ce-am vrut să spun, Lucia... Mirosurile tale. Care de pe discuri ţi-a plăcut mai mult?

- Păăăi, începu ea încruntându-se de concentrare, erau câteva cotlete de miel care păreau teribil de ciudate...

O întrerupse:

- Ce înseamnă coledemel?

- Aşteaptă să le miroşi, apoi o să ghiceşti. Am să-ţi spun doar atît. E un miros vechi de sute şi sute de ani. A fost descoperit în cărţile vechi.

- Coledemelul ăsta e un animal sălbatic?

- Nu-ţi zic. Trebuie să aştepţi, râse ea ajutându-l să se aşeze şi răsfirând înaintea lui farfuriile cu gusturi. El dorise să se întoarcă mai întâi la cină şi să guste toate lucrurile drăguţe pe care le mâncase, savurându-le de astă dată cu buzele şi limba în prezent vii.

După ce Lucia găsi firul de muzică şi-i aruncă sfera în câmpul de forţă, el îi aduse aminte de mirosuri. Femeia scoase discurile lungi de sticlă şi îl introduse pe primul în transmiţător.

- Trage pe nas!

Un miros înspăimântător, ciudat şi tulburător invada camera. Nu semăna cu nimic din lumea asta şi nici cu ceva de sus-şi-afară. Şi totuşi era familiar. Îi lăsa gura apă. Pulsul i se acceleră puţin; Îşi scana cutia cardiacă. (Bătea mai rapid, desigur.) Dar mirosul acela, ce era? Cu perplexitate prefăcută, îi înşfacă mâinile, o privi fix în ochi şi se răsti:

- Spune-mi, iubito! Spune-mi ori te-nghit!

- Tocmai asta-i!

- Cum adică?

- Ai avut dreptate. Ar trebui să te facă să vrei să mă mănânci. Este carne.

- Carne. Cine?

- Nu o persoană, explică ea atoateştiutoare, ci o Fiară. O Fiară pe care oamenii obişnuiau să o mănânce. Mielul era o oaie mică – ai văzut oi sălbatice, nu-i aşa? – iar cotletul este partea din mijloc, de aici! Arătă spre pieptul lui.

Martel nu o auzi. Toate indicatoarele sale trecuseră pe Alarmă, unele chiar bătând spre *Pericol*. Luptă împotriva ţipătului din mintea sa, care-i împingea trupul spre o reacţie prea intensă. Cât de uşor era să fii scaner când şedeai cu adevărat în afara propriului trup, stil haberman, privindu-te singur în ochi. Aşa reuşeai să-ţi controlezi corpul, să-1 conduci cu sânge rece chiar în condiţiile agonizante ale spaţiului. Dar să-ţi dai seama că eşti un trup, că el te stăpâneşte pe tine, că mintea poate să-ţi lovească carnea şi să o alunge urlând de panică, asta era rău.

Încercă să-şi aducă aminte de zilele dinaintea intrării în dispozitivul haberman, înainte să fie despicat pentru sus-şi-afară. Oare mereu fusese supus torentului de emoţii curgând din creier către trup şi invers, din trup către creierul lui,

ameţindu-l în aşa fel încât să nu mai fie în stare să scaneze? Însă pe atunci el nu era scaner.

Ştia ce anume îl tulburase. În pofida tumultului propriului puls, ştia. În coşmarul de sus-şi-afară, mirosul îşi croise drum spre el, pe măsură ce nava lor ardea lângă Venus iar habermanii se luptau cu mâinile goale împotriva metalului topit. Scanase situaţia atunci: cu toţii se aflau pe *Pericol*. Pretutindeni în jurul lui cutiile toracice se ridicau pe *Suprasarcină* şi cădeau pe *Moarte*, în timp ce el trecea de la un om la altul, împingând cadavrele din drum, străduindu-se să-i scaneze pe fiecare în parte, să aplice garouri pe fiecare picior rupt neremarcat, să deschidă supapele de somn ale acelora cu instrumentele indicând că se găsesc fără de speranţă prea aproape de *Suprasarcină*. Cu oamenii încercând să muncească şi blestemându-1 pe el ca scaner, în vreme ce plin de zel profesional se lupta să-şi facă treaba şi să-i ţină în viaţă în imensa durere a spaţiului gol, atunci simţise acel miros. Îşi croise drum de-a lungul nervilor săi rearanjaţi, traversând tăieturile de haberman şi toate protecţiile disciplinei fizice şi mentale. În ceasul cel mai cumplit al tragediei, mirosise cu miros puternic. Îşi aduse aminte că fusese ca o cranşă proastă, legată de întregul coşmar şi de furia din jur. Se oprise chiar din muncă pentru a se scana pe sine însuşi, de teamă ca nu cumva primul efect să treacă de toate tăieturile de haberman şi să-1 termine cu durerea spaţiului. Depăşise însă clipa. Propriile instrumente rămăseseră lângă *Pericol*, fără să se apropie de *Suprasarcină*. Îşi îndeplinise misiunea şi câştigase o citaţie pentru aceasta. Uitase chiar de nava fumegândă. Uitase totul, cu excepţia mirosului. Iar aici mirosul domnea iarăşi pretutindeni – mirosul cărnii şi al focului...

Lucia îl privi cu îngrijorare de soţie. Pe faţă i se putea citi gândul că Martel cranşase exagerat, şi era pe cale să treacă înapoi în haberman. Se strădui să pară veselă:

- Ar fi mai bine să te odihneşti, iubitule.

El îi şopti:

- Opreşte... opreşte mirosul acela...

Nu îl întrebă nimic. Întrerupse transmiţătorul. Traversă chiar încăperea până la panoul de control, iar o briză uşoară pluti de-a latul podelei, suflând mirosul spre tavan. Bărbatul se ridică, obosit şi amorţit. (Instrumentele indicau stare normală,

doar inima bătea puternic iar nervii se găseau la marginea *Pericolului*). Spuse trist:

- Iartă-mă, Lucia. Probabil n-ar fi trebuit să cranşez. Nu atât de repede. Dar iubito, trebuie să ies din trupul de haberman. Cum altfel să fiu lângă tine? Cum să fiu om fără să-mi aud vocea, fără să-mi simt viaţa curgându-mi în vine? Te iubesc, scumpa mea. Oare nu voi putea fi niciodată cu tine?

Replica ei fu automată şi disciplinată:

- Dar tu eşti scaner!

- Ştiu că sunt. Şi ce-i cu asta?

Ea repetă din nou litania, ca o poveste spusă de o sută de ori ca să te linişteşti singur:

- Eşti cel mai brav dintre cei bravi, cel mai iscusit şi curajos. Întreaga omenire datorează respect scanerului care uneşte Pământurile umanităţii. Scanerii sunt protectorii habermanilor. Sînt judecătorii de sus-şi-afară. Ei îi fac pe oameni să trăiască în acel loc unde se simte nevoia disperată a morţii. Sunt cei mai onoraţi membri ai civilizaţiei, şi chiar Lorzii Instrumentalităţii sunt bucuroşi să le aducă omagiu!

Cu tristeţe încăpăţânată, murmură:

- Lucia, asta am mai auzit-o. Dar oare merită —

- "Scanerii muncesc pentru ceva mai presus decât plata. Ei sunt gărzile omenirii." Nu-ţi aduci aminte?

- Dar cu vieţile noastre, Lucia, cum rămâne? Cum de suporţi să fii soţia unui scaner? De ce te-ai măritat cu mine? Sunt om numai când mă aflu în cranşă. În restul timpului – ştii bine ce sunt. O maşină. Un om transformat în maşină. Un om ucis şi menţinut în viaţă să-şi îndeplinească datoria. Nu-ţi dai seama câte lucruri îmi lipsesc?

- Ba da, dragul meu, desigur...

El spuse mai departe:

- Crezi că nu-mi aduc aminte de copilărie? Crezi că nu mai ştiu ce înseamnă să fii bărbat şi nu un haberman? Să merg şi să-mi simt picioarele pe pământ? Să simt o durere clară şi reală în loc să-mi urmăresc clipă de clipă trupul ca să văd dacă mai sunt în viaţă? Cum altfel să aflu dacă am murit sau nu? Te-ai gândit vreodată la asta, Lucia? Cum să ştiu dacă sunt sau nu viu?

Ea nu luă în seamă lipsa de raţiune a izbucnirii sale. îi spuse pacificatoare:

- Stai jos, iubitule. Să-ţi prepar o băutură. Eşti istovit.

Automat, Martel se scana:

- Nu, nu sunt! Ascultă-mă. Cum crezi că este să călătoreşti sus-şi-afară cu un echipaj legat în jurul tău? Ce crezi că simt când îi privesc dormind? Cum crezi că e să scanez lună de lună, simţind durerea spaţiului lovindu-mi fiecare părticică a corpului, încercând să ocolească blocajele haberman? Crezi că-mi place să-i trezesc pe oameni atunci când trebuie, iar ei să mă urască pentru asta? I-ai văzut vreodată pe habermani bătându-se, bărbaţi puternici luptându-se fără să cunoască durerea, luptând până ce unul atinge *Suprasarcina*? Te gândeşti vreodată la asta, Lucia? Triumfător, adăugă: Mă poţi oare învinovăţi; dacă cranşez, redevenind om numai două zile dintr-o lună?

- Nu te învinovăţesc, iubitule. Hai să ne bucurăm de cranşă. Stai jos şi bea ceva.

Se aşeză cu faţa în mâini, în vreme ce ea pregătea băutura, folosind alcaloizi şi fructe naturale dintr-o sticlă. O urmări din ochi neliniştit şi o compătimi pentru faptul că se măritase cu un scaner, ca mai apoi, deşi nu era corect, să se deteste pentru asta.

Exact când ea se întoarse să-i ofere paharul, tresăriră amândoi la auzul telefonului. Nu ar fi trebuit să sune, deoarece îl închiseseră. Sună iarăşi, evident pe circuitul de urgenţă. Luând-o înaintea Luciei, Martel se îndreptă spre telefon şi se uită ta el. Vomact îl privea de pe ecran. Obiceiurile scanerilor îl îndreptăţeau să fie dur chiar şi cu un senior în anumite circumstanţe. Aceasta era una din ele. Înainte ca Vomact să apuce să spună ceva, Martel rosti două cuvinte în receptor, fără să-i pese dacă bătrânul îi citea sau nu de pe buze.

- Cranşă. Ocupat.

Întrerupse legătura şi se întoarse către Lucia. Telefonul sună din nou.

- Lasă-mă să văd eu despre ce e vorba, zise Lucia încet. Uite, ia paharul şi stai jos.

- Nu, nimeni n-are dreptul să mă deranjeze când sunt în cranşă, răspunse soţul ei. Ştie asta. Ar trebui s-o ştie. Telefonul sună încă o dată. Furios, se ridică şi merse la panou. Îl comută înapoi pe imagine. Pe ecran se găsea Vomact. Înainte ca Martel să vorbească, bărbatul ridică unghia vorbitoare în linie cu cutia cardiacă. Martel se supuse disciplinei:

- Scaner Martel, prezent şi în aşteptare, domnule.

Buzele se mişcară solemn.
- Urgenţă absolută.
- Domnule, mă aflu sub cablu.
- Urgenţă absolută.
- Domnule, nu înţelegeţi? Martel rosti rar cuvintele, să se asigure că Vomact îl urmărea. Sunt... sub... fir. Necorespunzător... pentru... spaţiu!
Vomact repetă:
- Urgenţă absolută. Prezintă-te la Centru.
- Dar domnule, nici o urgenţă-
- Aşa este, Martel. Nici o urgenţă nu a mai fost ca asta. Prezintă-te la Centru. Cu o uşoară urmă de blândeţe, Vomact adăugă: Nu-i nevoie să decranşezi. Vino aşa cum eşti.
De astă dată, lui Martel i se închise telefonul în faţă. Ecranul deveni cenuşiu.
Se răsuci către Lucia. Furia îi dispăruse din glas. Ea se apropie de el, îl sărută şi îi ciufuli părul. Tot ce reuşi să spună fu doar:
- Îmi pare rău.
Ea îl sărută încă o dată, conştientă de dezamăgirea lui:
- Ai grijă de tine. Te voi aştepta.
El se scana, apoi îşi puse impermeaerul transparent. La fereastră se opri şi flutură din mână. Lucia îi ură:
- Succes!
În timp ce aerul sufla pe lângă el, gândi. *E pentru prima oară în unsprezece ani când simt că zbor, însă Doamne, ce uşor este să zbori dacă te simţi viu.*
Centrul de întîlnire sclipea alb şi auster undeva în depărtare. Martel cercetă cerul cu privirea. Nu vedea strălucirea navelor ieşind din sus-şi-afară, nici o flacără devastatoare a unui incendiu ieşit de sub control. Totul era liniştit, aşa cum trebuia să fie într-o noapte de pauză. Şi totuşi Vomact îl chemase. Îl mobilizase în scopul unei urgenţe mai importante decât spaţiul. Aşa ceva nu exista. Totuşi Vomact îi chemase.
Când Martel ajunse la destinaţie, găsi aproape jumătate din scaneri prezenţi: în jur de douăzeci şi cinci. Ridică degetul vorbitor. Majoritatea scanerilor stăteau faţă în faţă, citindu-şi doi câte doi de pe buze. Câţiva mai bătrâni şi nerăbdători mâzgăleau pe tăblii şi apoi le împingeau sub ochii altora. Toate chipurile aveau întipărită expresia moartă şi relaxată de

haberman. Intrând înăuntru, Martel îşi dădu seama că cei mai mulţi râdeau în adânca izolare a minţilor lor, fiecare gândind lucruri; inutil să fie exprimate în cuvinte. Trecuse multă vreme de când un scaner nu se mai prezentase în cranşă la o întrunire. Vomact nu se găsea în sală; probabil, aprecie Martel, încă telefona. Lumina aparatului clipea continuu; aşadar, soneria suna. Martel se simţi ciudat realizând că, dintre toţi cei de acolo, el era singurul în stare să audă sunetul soneriei. Asta îl fâcu să înţeleagă de ce oamenilor obişnuiţi nu le plăcea să stea în preajma grupurilor de habermani sau scaneri. Martel se uită în jur după un tovarăş.

Prietenul său Chang era prezent, preocupat să explice unui scaner bătrân şi iritat că nu avea habar de ce îi convocase Vomact. Martel privi mai departe şi îl zări pe Parizianski. Se îndreptă spre acesta, făcându-şi loc printre ceilalţi cu o dexteritate care indica faptul că-şi simţea picioarele şi nu era nevoit să le privească. Unii se uitară la el cu chipuri moarte şi încercară să-i zâmbească. Le lipsea însă controlul muscular, iar feţele li se transformară în măşti oribile. (În general, scanerii ştiau să nu permită emoţiilor să răzbată pe o faţă pe care nu o mai puteau stăpâni complet. Martel adăugă în sinea lui, *Jur că niciodată nu voi mai zâmbi decât în cranşă*.)

Parizianski îi făcu semn cu degetul vorbitor. Privindu-1 faţă ta faţă, îl întrebă:

- Ai venit aici în cranşă?

Parizianski nu îşi auzea glasul, aşa că vorbele îi răsunară ca dintr-un receptor spart şi scârţâitor; Martel fu surprins, dar ştia că întrebarea fusese bine intenţionată. Nimeni nu putea fi mai jovial decât masivul polonez.

- Vomact m-a chemat. Urgenţă maximă.

- I-ai zis că eşti în cranşă?

- Da.

- Şi a insistat totuşi să vii?

- Da.

- Înseamnă că toată istoria asta nu-i legată de Spaţiu. Nu ai cum să mergi sus-şi-afară!? Eşti ca oamenii obişnuiţi?

- Aşa este.

- Atunci de ce ne-a chemat? Un obicei pre-haberman îl determină pe Parizianski să-şi agite braţele întrebător. Mâna lovi spatele unui bărbat în vârstă din spatele lor. Pocnetul se

răspândi în toată sala, dar numai Martel îl auzi. Instinctiv, îi scana pe Parizianski şi pe bătrânul scaner, iar aceştia îl scanară şi ei la rândul lor. Numai după aceea bătrânul întrebă de ce îl scanase Martel. După ce îi explică faptul că se afla sub fir, bărbatul se îndepărtă repede să împrăştie vestea că la întrunire participa un scaner în cranşă.

Nici măcar această veste de senzaţie n-avu darul să răpească atenţia scanerilor de la obiectul convocării. Un tânăr, care scanase prima lui călătorie cu numai un an în urmă, se interpuse dramatic între Parizianski şi Martel. Le arătă teatral tăbliţa:

Vmct a înbnt?

Cei mai în vârstă dădură negativ din cap. Martel, amintindu-şi că tânărul nu era de multă vreme haberman, îmblânzi solemnitatea moartă a negaţiei cu un zâmbet prietenesc. Vorbi cu glasul său normal, spunând:

- Vomact este seniorul scanerilor. Sunt sigur că nu a înnebunit. Nu ar observa dealtfel imediat pe cutiile sale?

Martel fu nevoit să repete întrebarea, rostind-o rar şi răspicat, înainte ca interlocutorul să o înţeleagă. Tânărul încercă să-şi oblige chipul să zâmbească şi îl deforma într-o mască comică. Îşi ridică însă tăbliţa şi scrise rapid:

Ai drptt.

Chang se rupse de prietenul său şi se apropie, chipul său de chinez strălucind în seara călduţă. (Ciudat, socoti Martel, că atât de puţini chinezi devin scaneri. Sau poate nu era aşa ciudat, dacă stătea să se gândească că niciodată nu-şi acopereau cota de habermani. Chinezii iubeau prea mult traiul bun, dar cei care scanau erau întotdeauna foarte buni.) Chang observă că Martel era cranşat şi rosti cu glas tare:

- Încâlci obiceiurile. Lucia trebuie să fie supărată că te-a pierdut.

- A înţeles. Chang, e straniu.

- Ce anume?

- Sunt în cranşă şi pot să aud. Vocea ta pare normală. Cum ai învăţat să vorbeşti... ca un om obişnuit?

- Am exersat cu înregistrări sonore. Nostim că ai remarcat. Cred că sunt singurul scaner de pe sau dintre Pământuri în stare să treacă drept un om obişnuit. Oglinzi şi sunet. Am descoperit cum să interpretez rolul.

- Dar tu nu...

- Nu. Nu simt, nu am gust, auz şi nu miros nimic în plus faţă de tine. Vorbitul nu îmi face prea mult bine, însă am observat că-i înviorează pe cei din jurul meu.

- Ar fi o schimbare în viaţa Luciei.

Chang încuviinţă cu înţelepciune.

- Tatăl meu a insistat asupra acestui lucru. Mi-a spus: "Poţi să fii mândru că eşti scaner, mie îmi pare rău că nu eşti om. Ascunde-ţi defectele." Aşa că am încercat. Am vrut să-i explic bătrânului despre sus-şi-afară şi ce facem noi acolo, dar n-a contat. Mi-a replicat: "Avioanele au fost destul de bune pentru Confucius, aşa că sunt şi pentru mine." Bătrânul impostor! Se strâduie aşa de mult să fie chinez, când nici chineza veche nu e capabil s-o citească. În schimb are un bun simţ formidabil, iar pentru cineva mergând pe două sute de ani, se ţine bine.

Martel zâmbi la gândul avioanelor lui Confucius.

Cbang îi răspunse surâsului. Disciplina musculaturii faciale era uimitoare; un spectator ocazional nu ar fi crezut că Chang era haberman, stăpânindu-şi ochii, obrajii şi buzele doar cu un control intelectual rece. Expresia avea spontaneitatea vieţii. Martel simţi o undă de invidie faţă de Chang, după ce privi din nou chipurile moarte ale lui Parizianski şi ale celorlalţi. Ştia că el unul arăta bine; cum altminteri să arate? Era în cranşă. Răsucindu-se către Parizianski, întrebă:

- Ai văzut ce a zis Chang despre taică-său? Bătrânul foloseşte avioanele.

Parizianski îşi mişcă buzele, dar sunetele nu însemnau nimic. Ridică tăblia şi o arătă lui Martel şi Chang.

Bzz-bzz, ha ha. Bn bătml

În acel moment, Martel auzi paşi afară pe coridor. Nu rezistă să nu se uite către uşă. Alţi ochi îi urmară privirile. Vomact intră înăuntru.

Grupul luă poziţie de drepţi în patru rânduri paralele. Se scanară unii pe alţii. Numeroase mâini se întinseră să regleze comenzi electrochimice de pe cutii toracice ce începuseră să se încarce. Un scaner ridică un deget rupt descoperit de contrascaner, supunându-1 tratamentului şi imobilizării.

Vomact îşi luase bastonul de ceremonie. Cubul din vârf sclipi în purpuriu peste întreaga sală, rândurile se reformară; iar

scanerii răspunseră cu semnul de *Prezent şi pregătit*!

Vomact răspunse cu poziţia semnificând *Sunt seniorul şi preiau comanda*.

Degete vorbitoare se ridicară ta replica *Suntem de acord şi ne supunem*.

Vomact ridică braţul drept, lăsă încheietura mâinii să cadă ca şi cum ar fi fost ruptă, într-un gest bizar de cercetare: *Sunt oameni în jur? Habermani care să nu fie legaţi? Totu-i pregătit pentru scaneri?*

Singurul dintre cei de faţă, Martel auzi foşnetul tălpilor în vreme ce ei se răsuceau de jur împrejur fără a-şi părăsi poziţiile, cercetându-se amănunţit unii pe alţii şi îndreptând fasciculele luminoase ale lanternelor de la centuri către colţurile întunecoase ale spaţioasei încăperi. După ce se întoarseră cu toţii cu faţa la Vomact, acesta făcu semnul:

Totul este în regulă. Ascultaţi-mi cuvintele.

Martel observă că doar el se relaxase. Ceilalţi nu puteau să înţeleagă semnificaţia relaxării, cu minţile izolate acolo în craniile lor, legate numai de ochi, restul corpului conectat fiind de creier doar prin nervii nesenzoriali de control şi instrumentele cutiilor de pe piepturi. Martel îşi dădu seama că, aşa cranşat cum era el, se aşteptase să audă glasul lui Vomact; seniorul vorbea de ceva timp. Nici un sunet nu-i ieşea însă de pe buze. (Vomact nu se obosea niciodată inutil.)

- ... iar când primii oameni capabili să iasă sus-şi-afară au ajuns pe lună, ce-au găsit?

- Nimic, răspunse corul tăcut de buze.

- Aşadar au mers mai departe, spre Marte şi Venus. În fiecare an se lansau nave, însă nici una nu s-a întors până în Anul Unu al Spaţiului. Atunci a revenit un vas, lovit de primul efect. Scaneri, vă.întreb, ce este primul efect?

- Nimeni nu ştie. Nimeni nu ştie.

- Nimeni nu va şti vreodată. Sunt prea numeroase variabilele. Prin ce se face cunoscut efectul prim?

- Prin marea durere a spaţiului, sună corul.

- Şi prin ce alt semn?

- Prin nevoia, ah, nevoia să mori.

Vomact din nou:

- Şi cine a pus capăt acestei dorinţe de moarte?

- Henry Haberman a înfrânt primul efect, în Anul 83 al

Spaţiului.

- Şi Scaneri, vă întreb, ce a făcut el?

- A creat habermanii.

- Cum, o Scaneri, se creează habermanii?

- Tăieturile fac habermanii. Creierul este tăiat de inimă şi de plămâni. Creierul este tăiat de urechi şi nas. Creierul este tăiat de gură, de stomac. Creierul este tăiat de la dorinţă şi durere. Creierul este tăiat de lume. Cu excepţia ochilor, cu excepţia controlului cărnii vii.

- Şi cum, o Scaneri, se controlează carnea?

- Prin cutiile fixate în ea, comenzile montate în piept, prin semnalele stabilite să conducă trupul viu, semnale prin care trupul trăieşte.

- Cum trăieşte şi supravieţuieşte un haberman?

- Habermanul trăieşte controlând cutiile.

- Cine sunt habermanii?

Martel simţi în răspuns urletul vocilor sparte umplând sala, în vreme ce scanerii, ei înşişi habermani, puneau sunet în gurile lor:

- Habermanii sunt scursura omenirii. Habermani sunt cei slabi, cei cruzi, cei creduli şi necorespunzători. Habermani sunt cei condamnaţi la mai mult decât moartea. Habermanii trăiesc doar în minţile lor. Sunt ucişi pentru spaţiu, dar trăiesc pentru el. Ei stăpânesc navele care unesc Pământurile. Ei trăiesc marea durere a spaţiului, în timp ce oamenii obişnuiţi dorm somnul îngheţat al tranzitului.

- Fraţi şi Scaneri, vă întreb acum: suntem habermani sau nu?

- Suntem în carne şi în oase. Suntem tăiaţi, în creier şi în trup. Suntem pregătiţi să mergem sus-şi-afară. Cu toţii am trecut prin dispozitivul haberman.

- Suntem, deci, habermani? Ochii lui Vomact scânteiară când puse întrebarea tradiţională.

Din nou răspunsul corului fu acompaniat de un urler auzit numai de Martel.

- Habermani suntem şi chiar mai mult. Suntem aleşii care au ales singuri să devină habermani. Suntem agenţii Instrumentalităţii omenirii.

- Ce trebuie să ne spună ceilalţi?

- Că suntem cei mai bravi dintre cei bravi, cei mai iscusiţi şi

curajoşi. Întreaga omenire datorează respect scanerului, care uneşte Pământurile umanităţii. Scanerii sunt protectorii habermanilor. Sunt judecătorii de sus-şi-afară. Ei îi fac pe oameni să trăiască în acel loc unde aceştia simt nevoia disperată ca să, moară. Sunt cei mai onoraţi membri ai civilizaţiei, şi chiar Lorzii Instrumentalităţii sunt bucuroşi să le aducă omagiu!

Vomact se îndreptă încă mai ţeapăn din spinare.

- Care-i datoria secretă a scanerului?

- Să ţină tăinuită legea noastră şi să-i distrugă pe toţi cei ce o află.

- Cum să îi distrugă?

- De două ori la *Suprasarcină* şi înapoi pe *Moarte*.

- Dacă mor habermani, ce este de făcut?

Scanerii îşi strânseră buzele în răspuns. (Tăcerea era codu1.) Martel, demult familiarizat cu acest cod şi prin urmare plictisit de procedură, observă că Chang respira puţin prea greu; se întinse şi-i regla controlul de plămâni, primindu-i mulţumirile din ochi. Lui Vomact nu-i scăpă întreruperea şi-i privi aspru pe amândoi. Martel se relaxa, străduindu-se să imite nemişcarea rece a celorlalţi. Era dificil să o faci, când te aflai în cranşă.

- Dacă mor Ceilalţi, ce rămâne de făcut? întrebă Vomact.

- Scanerii anunţă Instrumentalitatea împreună. Scanerii împreună acceptă pedeapsa. Scanerii împreună rezolvă cazul.

- Şi dacă pedeapsa e severă?

- Atunci nici o navă nu va mai pleca.

- Şi dacă scanerii nu vor mai fi onoraţi?

- Nici o navă nu va mai pleca.

- Şi dacă un scaner rămâne neplătit?

- Nici o navă nu va mai pleca.

- Iar dacă Ceilalţi şi Instrumentalitatea nu-şi respectă obligaţiile faţă de scaneri?

- Nici o navă nu va mai pleca.

- Şi dacă, o Scaneri, nici o navă nu va mai pleca?

- Pământurile se vor prăbuşi. Pustiul se va instala la loc. Fiarele şi Vechile Maşini se vor întoarce iarăşi.

- Care este prima îndatorire a scanerului?

- Să nu doarmă sus-şi-afară.

- Care este cea de a doua?

- Să dea uitării cuvântul frică.

- Care este cea de a treia îndatorire?

- Să folosească firul lui Eustace Cranch numai cu grijă şi cu moderaţie. Câteva perechi de ochi îl priviră rapid pe Martel înainte ca grupul să-şi continue corul. Să intre în cranşă doar acasă, doar printre prieteni, pentru a-şi aduce aminte, a se relaxa şi procrea.

- Care e cuvântul scanerului?

- Credinţă chiar dacă moartea ne înconjoară.

- Care e deviza scanerului?

- Treaz chiar dacă liniştea ne înconjoară.

- Care-i munca scanerului?

- Trudă chiar la înălţimile din sus-şi-afară, loialitate chiar şi în adâncurile Pământului.

- Cum se recunoaşte un scaner?

- Ne cunoaştem singuri. Suntem morţi, deşi trăim. Vorbim cu tăblia şi cu unghia.

- Ce este acest cod?

- Codul reprezintă înţelepciunea străveche şi amicală a scanerilor, aceea de a fi pătrunşi şi încurajaţi de loialitatea unuia faţă de ceilalţi.

În acest punct, dialogul ar fi trebuit să continue cu "încheiem codul cu toţii. Există muncă sau cuvânt de săvârşit?", însă Vomact spuse repetând:

- Urgenţă absolută. Urgenţă absolută.

Ei îi răspunseră cu semnul *Prezenţi şi pregătiţi*!

Vomact continuă, fiecare ascultător încordându-se să-i citească de pe buze:

- Unii dintre voi au auzit de lucrările lui Adam Stone. Martel văzu buze mişcându-se şi rostind:

- Asteroidul Roşu. Acel Celălalt care locuieşte la marginea Spaţiului.

- Adam Stone a solicitat o audienţă Instrumentalităţii, pretinzând că munca i-a fost încununată de succes. Afirmă că a descoperit modul cum se poate ecrana durerea spaţiului. Afirmă că oamenii obişnuiţi vor ajunge să lucreze şi să rămână treji, în siguranţă, sus-şi-afară. Afirmă că timpul scanerilor a trecut.

Lanternele de la centuri fulgerară pretutindeni în sală, în momentul în care scanerii cerură dreptul să vorbească. Vomact făcu semn spre un bărbat mai vârstnic.

- Scanerul Smith să vorbească.

Smith păşi încet în lumină, urmărindu-şi propriile picioare.

Se Întoarse ca ceilalţi să îi vadă chipul. Spuse:

- Zic că asta este o minciună. Zic că Stone e-un mincinos. Zic că Intrumentalitatea nu trebuie înşelată.

Făcu o pauză. Apoi, răspunzând unei întrebări din audienţă pe care majoritatea celorlalţi nu o putuseră vedea, rosti:

- Invoc datoria secretă a scanerilor.

Smith ridică mâna dreaptă cerând atenţie deplină:

- Spun că Stone trebuie să moară.

Martel, încă în cranşă, se cutremură la auzul strigătelor, şuierăturilor, mormăielilor şi gemetelor scoase de scanerii care, în agitaţia clipei, uitaseră de limite şi încercau să-şi oblige trupurile moarte să vorbească unii în urechile surde ale celorlalţi. Centurile luminoase scânteiau înnebunite în toată încăperea. Mai mulţi scaneri se înghesuiră către podium cerând să fie ascultaţi, pînă ce Parizianski, doar prin masivitatea sa, reuşi să-i împingă într-o parte şi în alta şi să se întoarcă către grup:

- Fraţi Scaneri, vă rog să mă priviţi. Oamenii de jos continuau să se mişte, îmbrâncindu-se între ei cu trupuri amorţite. Într-un sfârşit, Vomact păşi în faţa lui Parizianski, se răsuci către ei şi le spuse:

- Scaneri, fiţi scaneri! Acordaţi-i privirile voastre. Parizianski nu era un bun orator. Buzele i se mişcau prea repede. Îşi mişca braţele, ceea ce abătea ochii oamenilor de la buzele lui. Totuşi, Martel reuşi să urmărească cea mai mare parte a discursului.

-... nu facem aşa ceva. Poate că Stone a reuşit. Dacă a reuşit, asta înseamnă sfârşitul scanerilor. Înseamnă totodată sfârşitul habermanilor. Nimeni dintre noi nu va mai trebui să lupte sus-şi-afară. Nimeni nu va mai trebui să intre sub fir pentru câteva ore sau zile de viaţă. Fiecare va fi ca Ceilalţi. Nimeni nu va mai trebui să cranşeze, niciodată. Oamenii vor fi oameni. Habermanii vor fi ucişi în mod decent şi cum se cade, ca în zilele de odinioară, fără ca cineva să-i mai ţină în viaţă. Nu vor mai trebui să muncească sus-şi-afară! Nu va mai fi durere - gândiţi-vă la asta! Nu... va... mai... fi... durere! De unde să ştim că Stone minte- Lanterne începură să-i fie îndreptate în ochi (cea mai grosolană insultă adusă de un scaner altui scaner).

Vomact îşi exercită încă o dată autoritatea. Păşi în faţa lui Parizianski şi îi spuse ceva care ceilalţi nu văzură. Parizianski coborî de la tribună. Vomact vorbi din nou:

- Cred că unii scaneri îl dezaprobă pe fratele nostru Parizianski. Propun să suspendăm şedinţa până după ce vom purta discuţii în particular. Voi redeschide întrunirea peste cincisprezece minute.

Martel îl căută din ochi pe Vomact. Seniorul se alăturase celor de jos. Descoperindu-1, Martel scrise iute pe tăblie, aşteptînd un prilej să o vâre sub privirea lui.

Snt în cmşă. Respcts crpermsne să plc. Aştpt ordne.

Cranşa îi provoca senzaţii stranii lui Martel. Majoritatea întrunirilor unde participase i se păruseră formale, încurajator de ceremonioase, luminând întunecata eternitate interioară a habermanului. Când nu se afla în cranşă, nu acorda trupului mai multă atenţie decât acordă un bust de marmură piedestalului său. Stătuse alături de ei înainte. Petrecuse ore lungi fără efort, în vreme ce ritualul lung şi complicat spărgea bariera teribilei singurătăţi din spatele ochilor lui, făcându-1 să simtă că scanerii, deşi o cofraternitate a damnaţilor, erau totuşi pentru totdeauna onoraţi de cerinţele profesionale ale mutilării lor.

De data aceasta, lucrurile se desfăşurau altfel. Venind în cranşă, în deplină posesiune a simţurilor miros-sunet-pipăit, reacţiona mai mult sau mai puţin ca un om normal. Îşi văzu prietenii şi colegii ca pe un grup de strigoi cruzi, interpretând ceremonialul fără sens al unui blestem ireversibil. Ce putea să mai conteze, odată ce deveneai haberman? La ce bun acest recital despre scaneri şi habermani? Habermanii erau eretici sau criminali, iar scanerii se oferiseră, cu nobleţe, voluntari. Cu toţii însă se găseau în aceeaşi situaţie – cu diferenţa că scanerii erau consideraţi demni de scurta revenire la umanitate prin intermediul firului cranşă, pe când habermanii erau pur şi simplu deconectaţi la sosirea navelor în porturi şi lăsaţi în suspendare până la apariţia unei alte urgenţe, în care să sufere o nouă parte a blestemului lor. Rar vedeai un haberman pe stradă, doar unul cu merite sau curaj deosebit, căruia i se permisese să privească lumea din îngrozitoarea închisoare a propriului corp mecanizat. Şi totuşi, ce scaner compătimise vreodată un haberman? Ce scaner onorase vreodată un haberman în afara serviciului? Ce făcuseră scanerii ca ghildă şi clasă pentru habermani, în afară de a-i omorî cu o răsucire de încheietură, ori de câte ori un haberman, prea îndelung alături de un scaner, prindea trucurile profesiunii acestuia şi învăţa să trăiască potrivit propriei voinţe,

şi nu conform celei impuse de un străin? Ce ştiau Ceilalţi, oamenii normali, despre ceea ce se întâmpla în interiorul navelor? Ceilalţi dormeau în cilindrii lor, inconştienţi, până se trezeau pe acel Pământ pe care-l aleseseră ca destinaţie. Ce puteau ei să ştie despre oamenii obligaţi să rămână treji înăuntrul navei?

Ce ştiau Ceilalţi despre sus-şi-afară? Cine dintre ei era în stare să privească frumuseţea acidă şi tăioasă a stelelor din spaţiu? Ce aveau ci de spus despre marea durere, ce începea încet în măduva oaselor ca un chin sfredelitor, continuând apoi să se infiltreze în fiece celulă şi nerv, cu greaţă şi oboseală, până când viaţa însăşi începea să tânjească după linişte şi moarte?

El era scaner. Da, era scaner. Fusese scaner din clipa în care, încă complet normal, stătuse în soare în faţa unui lord adjunct al Instrumentalităţii şi jurase:

- Îmi consacru viaţa şi onoarea omenirii. Mă sacrific de bună voie pentru bunăstarea lumii. Acceptând austera şi primejdioasa onoare, îmi încredinţez toate drepturile, fără de excepţie, onorabililor Lorzi ai Instrumentalităţii şi respectabilei cofraternităţi a scanerilor.

Jurase.

Intrase la dispozitivul haberman.

Îşi amintea de infern, cu toate acestea nu fusese chiar atât de rău, cu toate că durase parcă o sută de milioane de ani, toţi trăiţi fără să doarmă. Învăţase să simtă cu ochii. Învăţase să vadă în ciuda masivelor plăci metalice montate în spatele globurilor oculare, cu scopul de a-i izola ochii de restul organismului, învăţase să îşi supravegheze pielea. Încă îşi mai amintea de momentul când observase umezeală pe cămaşă şi scosese oglinda, ca să constate că-şi făcuse o gaură în trup, sprijinindu-sc neglijent de o maşină vibratoare. (Aşa ceva nu i se mai putea întâmpla astăzi; era prea experimentat în citirea instrumentelor.). Îşi aducea aminte cum ieşise sus-şi-afară, modul cum marea durere îl, atacase, în pofida faptului că pipăitul, mirosul, auzul dipăruseră. Se revedea omorând habermani, menţinându-i pe alţii în viaţă, stând luni de zile treaz alături de onorabilul scaner-pilot. Îşi aducea aminte de debarcarea pe Terra Patru şi de faptul că nu se bucurase de ea, şi că în ziua respectivă realizase că nu exista răsplată.

Martel şedea printre scaneri. Ura stângăcia mişcărilor lor atunci când se mişcau, le ura încremenirea atunci când stăteau imobili. Ura amestecul ciudat de mirosuri emanate pe neobservate de trupurile lor. Le ura gemetele şi mormăiturile şi ţipetele scoase în surzenie. Îi ura şi se ura. Cum de îl suporta Lucia? Săptămâni întregi cutia lui toracică indicase *Pericol* atunci când o curtase; păstrase asupra lui firul de cranşă în mod ilegal, trecând dintr-o cranşă într-alta fără să-i pese că indicatoarele se apropiau de *Suprasarcină*. O vrăjise fără să se gândească la ce s-ar întâmpla dacă ea ar fi spus „Da”. Iar ea spusese „da”.

Şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi. Aşa se petreceau lucrurile în cărţile vechi, dar cum puteau ei să înfâptuiască aceasta în realitate? Anul trecut rămăsese doar optsprezece zile în cranşă, iar ea totuşi îl iubea. Încă îl iubea. Era sigur. Lunile sale lungi de ieşire în sus-şi-afară o chinuiau. Încerca să aranjeze apartamentul, ca să însemne ceva pentru el, chiar dacă el era haberman, să ornamenteze feluri de mâncare ce nu puteau fi gustate, să se facă iubită chiar dacă nu putea fi sărutată – şi era mai bine să nu fie, deoarece trupul mort al unui haberman nu reprezenta nimic mai mult decât o piesă de mobilier. Lucia avea răbdare.

Iar acum, Adam Stone! (Lăsă tăblia să se şteargă: cum să plece într-un asemenea moment?)

Să-1 binecuvânteze Dumnezeu pe Adam Stone?

Martel nu putea să nu simtă puţin regret faţă de propria persoană. Chemarea acută la datorie nu avea să-1 mai stăpânească două sute de ani din timpul Celorlalţi, sau două milioane de eternităţi particulare ale sale. Ar fi avut voie să lenevească şi să se relaxeze. Să uite spaţiul şi să lase ca Ceilalţi să se îngrijească de sus-şi-afară. Putea să intre în cranşă, atât cât îi permitea curajul. Ar fi fost aproape normal - aproape – un an, cinci, ori nici unul. Dar cel puţin ar fi rămas alături de Lucia. Ar fi putut pleca cu ea în Sălbăticie, acolo unde Fiarele şi Vechile Maşini încă bântuiau prin locurile întunecoase. Poate că emoţia vânătorii ii va omorî, aruncând cu suliţa într-un antic manshonyagger ţâşnind din vizuină, sau azvârlind sfere de foc înspre membrii triburilor de Neiertaţi ale Sălbăticiei. Mai exista încă o viaţă de trăit, o moarte normală şi nu un ac mişcându-se în liniştea şi agonia spaţiului!

Se plimba agitat. Urechile îi erau acordate la sunetul

vorbirii normale, încât nu simţea dorinţa să urmărească buzele semenilor săi. Păreau să fi ajuns la o concluzie. Vomact se îndreptă spre tribună. Martel se uita în jur după Chang şi se duse lângă el. Chang îi şopti:

- Eşti neliniştit ca apa curgătoare. Ce-i cu tine? Ieşi din cranşă?

Amândoi îl cercetară pe Martel, dar instrumentele rămăseseră neclintite şi nu indicau nici un semn de terminare a cranşei.

Lumina fulgeră puternic cerând atenţie. Din nou rândurile se formară. Vomact intră cu faţa bătrână si slabă în lumina şi rosti:

- Scaneri şi Fraţi, cer să se voteze. Luă poziţia de *Eu sunt seniorul şi preiau comanda*.

O lumină de centură clipi în semn de protest.

Era bătrânul Henderson. Bărbatul urcă la tribună, îi vorbi lui Vomact şi, cu îngăduinţa acestuia, se întoarse cu faţa spre ceilalţi să-şi repete întrebarea:

- Cine îi reprezintă pe scanerii din spaţiu?

Nici o centură şi nici o mână nu se afirmară.

Henderson şi Vomact, faţă în faţă, se consultară câteva momente. Apoi Henderson se întoarse către ceilalţi:

- Cedez înaintea seniorului comandant, dar nu în faţa unei întruniri a Frăţiei noastre. Există şaizeci şi opt de scaneri, iar prezenţi sunt numai patruzeci şi şapte, din care unul se află în cranşă şi N.D.[1] Prin urmare am propus ca seniorul la comandă să-şi asume autoritatea asupra unui comitet de urgenţă al Frăţiei, şi nu asupra unei întruniri. S-a auzit şi înţeles, onorabili scaneri?

Mâinile se ridicară aprobator.

- Mare diferenţă! murmură Chang în urechea lui Martel. Cine poate să spună ce deosebire e între un comitet şi o întrunire? Martel fu de acord, dar fu şi mai impresionat de modul în care reuşea Chang să-şi controleze vocea.

Vomact reluă cuvântul:

- Vom vota în chestiunea lui Adam Stone. Întâi, putem presupune că nu a reuşit, şi că toate declaraţiile lui sunt minciuni. O cunoaştem din experienţa noastră de scaneri. Durerea spaţiului e doar parte a scanării (*Însă partea esenţială, baza întregii activităţi*, gândi Martel) şi putem rămâne liniştiţi că

---

[1] Necorespunyător pentru datorie (n. red.)

Stone nu va rezolva problema disciplinei spaţiului.

- Iarăşi tâmpeniile alea, şopti Chang, neauzit decât de Martel.

- Disciplina fraternităţii noastre a menţinut spaţiul curat, de războaie şi dispute. Şaizeci şi opt de oameni disciplinaţi controlează spaţiul înalt. Prin jurământul şi statutul habermanilor, suntem deasupra tuturor pasiunilor omeneşti. Prin urmare, dacă Adam Stone a cucerit durerea spaţiului, ca Ceilalţi să ne distrugă frăţia şi să aducă în spaţiu necazul şi ruina care afectează orice Pământ, eu afirm că el greşeşte.

- Dacă Adam Stone va reuşi, atunci scanerii trăiesc degeaba!

În al doilea rând, dacă nu a reuşit să biruie durerea, atunci va cauza mari probleme pretutindeni. Probabil Instrumentalitatea şi adjuncţii ei nu ne vor mai da atâţia habermani cât este nevoie ca să operăm navele. Vor începe să circule poveşti fantastice, numărul recruţilor va scade şi, mai rău decât orice, disciplina Fraternităţii va slăbi odată cu împrăştierea acestei erezii.

Aşadar, dacă Adam Stone a reuşit, atunci ameninţă Fraternitatea şi trebuie să moară. Propun ca Adam Stone să moară. Şi Vomact făcu semnul *Onorabilii scaneri să voteze*. Martel înşfăcă strâns lanterna de la centură. Chang, ghicind dinainte momentul, avea deja lumina aprinsă şi pregătită; raza ei strălucitoare, votând *Nu*, se ridica drept spre tavan. Martel scoase şi el lanterna şi o îndreptă sus în dezacord. Apoi privi în jur. Din cei patruzeci şi şapte prezenţi, vedea doar cinci sau şase lumini scânteind.

Alte două lumini se aprinseră. Vomact stătea drept ca un cadavru îngheţat. Ochii îi fulgerau de la un grup la altul, căutând lanternele aprinse. Încă câteva luminară. În cele din urmă, Vomact luă poziţia de închidere a votului:

Scanerii sunt rugaţi să numere voturile.

Trei dintre bărbaţii mai în vârstă urcară alături de Vomact la tribună. Se uitară roată în sală. (*Fantomele acestea bleste-mate pun la vot soarta unui om normal, a unui om viu!* îşi spuse Martel. *Nu au nici un drept. Am să anunţ Instrumentalitatea!* Dar ştia că nu ar face-o. Se gândi la Lucia şi la ce ar fi câştigat ea prin succesul lui Stone; nebunia sfâşietoare a votului deveni prea greu de îndurat.)

Toţi cei trei observatori ridicară mâinile în acord unanim asupra numărului: cincisprezece împotrivă.

Vomact îi eliberă cu o plecăciune de curtoazie. Se răsuci din nou şi luă poziţia: *Eu sunt seniorul şi preiau comanda.*

Uimit de propria-i îndrăzneală, Martel făcu semn cu lanterna. Ştia că oricare dintre cei de alături ar fi putut să întindă o mână şi să-i comute bătăile inimii pe *Suprasarcină* pentru o asemenea faptă. Simţi mâna lui Chang gata să-l prindă de impermeaer, dar o evită şi fugi, mai repede decât ar fi trebuit să procedeze un scaner, către podium. Alergând, se întrebă ce apel să formuleze. Era inutil să invoce bunul simţ. Nu acum. Trebuia să se refere la lege.

Sări pe podium lângă Vomact, şi luă poziţia: *Scaneri, o ilegalitate.*

Violă în continuare obiceiul vorbind fără să iasă din poziţie:

- Un comitet nu are dreptul să voteze, moartea cu majoritate simplă. Sunt necesare două treimi din întreaga adunare.

Simţi trupul lui Vomact ţâşnind în spatele său, realiză că se prăbuşeşte de pe podium, simţi cum se izbeşte de podea cu mâinile şi genunchii. Fu ajutat să se ridice în picioare. Fu scanat. Un scaner pe care abia îl cunoştea îi potrivi instrumentele şi îi ajusta starea.

Imediat Martel se simţi mai calm, mai detaşat şi se urî pentru aceasta.

Se uită în sus la tribună. Vomact menţinea poziţia cu semnificaţie de *Ordine.*

Scanerii îşi rearanjară rândurile. Cei doi de lângă Martel îl apucară de braţe. Strigă, dar ei priveau în altă parte, tăind orice posibilitate de comunicare.

Vomact vorbi iarăşi după ce sala se linişti:

- Un scaner a venit aici în cranşă. Onorabili Scaneri, îmi cer scuze pentru acest lucru. Nu este vina marelui şi merituosului nostru scaner şi prieten Martel. El s-a prezentat la ordin. Eu i-am spus să rămână în cranşă. Am sperat să îl cruţ de un haberman inutil. Cu toţii ştim cât de fericită este căsătoria lui, Martel, şi îi urăm succes în curajosul său experiment. Îmi place Martel. Îi respect judecata. Voiam să fie aici. Se află însă în cranşă. Nu e capabil să înţeleagă îndatoririle înalte ale scanerilor. Prin urmare, propun o soluţie care va răspunde tuturor cerinţelor de justiţie. Propun să-i retragem dreptul de vot Scanerului Martel

pentru ieşirea sa. Violarea regulilor ar fi de neiertat dacă Martel nu s-ar găsi în cranşă.

Dar în acelaşi timp, din loialitate faţă de Martel, propun să discutăm punctele ridicate atât de necorespunzător de valorosul, însă descalificatul nostru frate.

Vomact făcu semnul: *Onorabilii scaneri să voteze.*

Martel încercă să ajungă cu mâna la centură; mâinile moarte şi puternice îl ţineau strâns şi se zbătu în van. O singură lumină sclipi pe plafon: a lui Chang, fără îndoială. Vomact îşi lumină iarăşi chipul:

- Cu aprobarea merituoşilor Scaneri prezenţi, supun acum atenţiei declararea acestui comitet ca fiind în măsură să-şi asume întreaga autoritate a unei adunări generale, şi ca acest comitet să mă considere pe mine responsabil de orice greşeli ar comite el, ca să răspund în faţa următoarei întruniri în plen, dar nu înaintea altei autorităţi în afara rangurilor secrete ale scanerilor.

Tunător de astă dată, sigur de victorie, Vomact luă poziţia de vot.

Doar câteva lumini sclipiră: cu certitudine mai puţin de o pătrime.

Vomact vorbi din nou. Razele se reflectau pe fruntea lui calmă, pe pometţii relaxaţi şi morţi. Obrajii slabi şi bărbia i se găseau pe jumătate în umbră, excepţie făcând acolo unde lumina prindea şi-i reliefa gura, crudă chiar în repaos. (Se povestea că Vomact era descendentul unei străvechi doamne care străbătuse, într-un mod ilegal şi inexplicabil, câteva sute de ani într-o singură noapte. Numele ei, Lady Vomact, intrase în legendă; dar sângele şi pofta ei arhaică de dominaţie supravieţuiseră în corpul mut şi puternic al urmaşului. Lui Martel îi venea uşor să creadă zvonurile, privind spre podium şi întrebându-se ce mutaţie neidentificabilă făcuse din neamul lui Vomact asemenea prădători între oameni.)

Rostind cu forţă prin mişcarea buzelor, în continuare însă fără sunet, Vomact ceru:

- Onoratul comitet este rugat să confirme condamnarea la moarte emisă împotriva ereticului şi duşmanului Adam Stone.

Iarăşi insistenţă.

Iarăşi lanterna lui Chang se aprinse singuratică în semnul ei izolat de protest.

Vomact efectua ultima mişcare:

- Solicit numirea scanerului senior prezent drept responsabil al sentinţei. Cer să fie autorizat să numească executanţii, unul ori mai mulţi, ce vor evidenţia voinţa şi măreţia scanerilor. Cer să fiu răspunzător pentru fapte, şi nu pentru mijloace. Ţelul este nobil, întru protecţia omenirii şi onoarea scanerilor; cât despre mijloace, nu trebuie spus decât că sunt cele pe care le avem la dispoziţie şi nimic mai mult. Cine cunoaşte modul potrivit de a omorî un Celălalt, aici pe un Pământ aglomerat şi precaut? De astă dată nu se pune problema eliminării unui pasager dintr-un cilindru, sau a ridica în sus acele unui haberman. Când oamenii mor, aici lucrurile nu se întâmplă ca sus-şi-afară. Mor împotrivindu-se. A omorî pe Pământ nu constituie ocupaţia noastră curentă, o, Fraţi şi Scaneri, ştiţi prea bine. Trebuie să mă alegeţi pe mine ca să-mi aleg agentul aşa cum găsesc de cuviinţă. Altminteri, lipsa de secret se va transforma în trădare. Dacă însă numai eu îmi asum responsabilitatea, eu singur voi putea trăda, iar voi nu veţi fi nevoiţi să căutaţi departe în cazul când Instrumentalitatea vine să îl Cerceteze. (*Dar criminalul pe care îl vei alege?* gândi Martel. *Şi el va şti – doar dacă nu-l vei reduce la tăcere pentru totdeauna*.)

Vomact intră în poziţia: *Onorabilii scaneri să voteze.*

O singură lumină de protest; iarăşi a lui Chang.

Martel îşi imagină că zăreşte un zâmbet de satisfacţie pe chipul mort al lui Vomact – zâmbetul unui om ce se ştie îndreptăţit în acţiuni şi care îşi vede dreptatea întărită şi proclamată de o autoritate militantă.

Martel încercă pentru ultima dată să se elibereze.

Braţele moarte rezistară. Erau blocate ca nişte menghine, până ce ochii proprietarilor aveau să le elibereze: cum altfel ar fi fost în stare să piloteze lună după lună? Martel strigă atunci:

- Onorabili Scaneri, comiteţi o crimă.

Nici o ureche nu îl auzi. Era în cranşă şi era singur. Cu toate acestea, strigă din nou:

- Puneţi în pericol Fraternitatea.

Nu se întâmplă nimic.

Ecoul vocii sale răsună dintr-un capăt al sălii în celălalt. Nici un cap nu se întoarse. Nici un ochi nu se aţinti asupra lui.

Martel observă că, pe măsură ce colegii i se grupau doi

câte doi ca să discute, ochii lor îl evitau. Înţelese că nici unul din ei nu dorea să-i citească vorbele. Ştia că în spatele feţelor reci ale prietenilor săi se găsea compasiune sau amuzament. Ştia că ei ştiau că e în cranşă – absurd, normal ca oamenii, temporar fără să fie scaner. Dar mai ştia că în această privinţă înţelepciunea nu însemna nimic. Era conştient că numai un scaner cranşat simţea până în adâncul sufletului insulta şi furia pe care crima deliberată le provoca Celorlalţi. Ştia că Fraternitatea se pusese în pericol, ştia că cel mai vechi prerogativ al legii îl constituia monopolul morţii. Chiar anticele naţiuni, în timpul Războaielor, înaintea Fiarelor, înainte ca oamenii să iasă sus-şi-afară – chiar şi anticii cunoşteau aceasta. Cum spuseseră ei? *Numai statul are dreptul să ucidă*. Statele dispăruseră, însă Instrumen-talitatea le luase locul, iar ea nu putea să ierte lucruri petrecute pe Pământ în afara autorităţii sale. Moartea în spaţiu era ocupaţia şi dreptul scanerilor: cum ar fi putut Instrumentalitatea să-şi aplice legile într-un loc unde oamenii care se trezeau, se trezeau doar ca să moară din cauza durerii spaţiului? În mod înţelept, Instrumentalitatea lăsase spaţiul scanerilor, la fel de înţelept nu permitea Fraternităţii să se amestece în afacerile terestre. Iar în prezent Frăţia voia să se transforme într-o bandă de nelegiuiţi, o bandă de pungaşi la fel de proşti şi de nesăbuiţi ca triburile de Neiertaţi!

Martel cunoştea aceste lucruri deoarece se găsea în cranşă. Dacă ar fi fost haberman, ar fi gândit numai cu mintea, nu şi cu inima, cu stomacul şi cu sângele. Cum ar fi putut ceilalţi scaneri să înţeleagă?

Vomact se întoarse pentru ultima oară la tribună: *Comitetul s-a întrunit, iar decizia lui va fi dusă la îndeplinire.* Verbal, adăugă: Ca senior al vostru, vă cer loialitate şi tăcere.

În acel moment, cei doi scaneri îi eliberară braţele. Martel îşi frecă mâinile amorţite, scuturându-şi degetele să lase sânge-le să circule. Liber în sfârşit, începu să se gândească la ce ar fi putut să întreprindă. Se scana: cranşa se menţinea. Dispunea poate de o zi. Era bine; ar fi reuşit să continue chiar ca haberman, însă vorbitul cu degetul şi tăblia ar fi prezentat inconveniente. Îl căută pe Chang. Îşi văzu prietenul stând răbdător şi imobil într-un colţ. Martel se mişcă încet, astfel încât să nu atragă mai multă atenţie decât o făcuse deja. Se aşeză cu faţa la Chang, înainta pană ce chipul îi fu iluminat, apoi articula:

- Ce facem? Doar n-ai să-i laşi să-1 omoare pe Adam Stone? Nu-ţi dai seama ce ar însemna pentru noi munca acestuia, dacă reuşeşte? Nu vor mai fi scaneri, nu vor mai fi habermani. Gata cu durerea din sus-şi-afară. Ascultă-mă, dacă ceilalţi s-ar găsi în cranşă, asemeni mie, ar vedea totul mai uman, şi nu cu logica strâmtă şi nebună a acestei întruniri. Trebuie să-i oprim. Cum să procedăm? Ce trebuie să facem? Parizianski ce crede? Cine a fost ales?

- La ce întrebare vrei să îţi răspund?

Martel râse. (Se simţea bine râzând, chiar şi în situaţia dată; îl făcea să se simtă om.)

- Mă vei ajuta?

Ochii lui Chang fulgerară pe chipul lui Martel dându-i răspunsul:

- Nu. Nu. Nu.

- Nu mă vei ajuta?

- Nu.

- De ce, Chang? De ce?

- Sunt scaner. S-a votat. Ai proceda la fel dacă nu ai fi în această stare deosebită.

- Nu sunt într-o stare deosebită. Sunt în cranşă. Asta înseamnă doar că văd lucrurile aşa cum le văd Ceilalţi. Observ prostia, nesăbuinţa, egoismul. Este o crimă.

- Dar ce e crima? Tu nu ai ucis? Nu eşti unul dintre Ceilalţi. Eşti scaner. Dacă nu vei fi atent, mai târziu îţi va pare rău.

- Atunci de ce ai votat împotriva lui Vomact? Nu ai înţeles şi tu ce înseamnă Adam Stone pentru noi toţi? Scanerii vor trăi degeaba. Slavă Cerului pentru asta! Nu pricepi?

- Nu.

- Totuşi vorbeşti cu mine, Chang. Îmi eşti prieten?

- Da, vorbesc cu tine. Sunt prietenul tău. De ce n-aş fi?

- Dar ce ai de gând să faci?

- Nimic, Martel. Nimic.

- Mă vei sprijini?

- Nu.

- Nici măcar să-1 salvez pe Stone?

- Nici.

- Atunci am să-i cer lui Parizianski să m-ajute.

- Degeaba.

- De ce? El este mai uman decât tine în acest

moment.

- Nu te va ajuta, căci lui i s-a încredinţat misiunea. Vomact 1-a desemnat să-1 ucidă pe Adam Stone.

Martel se opri la mijlocul frazei. Brusc luă poziţia *Îţi mulţumesc, Frate, am plecat.*

La fereastră se întoarse şi privi sala. Observă că ochii lui Vomact erau aţintiţi asupra lui. Luă din nou aceeaşi poziţie, adăugând nota de respect cerută de prezenţa unui senior. Vomact văzu semnul, iar Martel îi zări buzele crude mişcându-se. Crezu că desluşeşte cuvintele "... ai grijă de tine..." dar nu zăbovi să se asigure. Făcu un pas înapoi şi se aruncă de la fereastră.

Odată ajuns sub fereastră, fără să mai fie văzut de ceilalţi, îşi regla impermeaerul la viteză maximă. Înotă leneş în aer, scanându-se pătrunzător şi micşorându-şi fluxul de adrenalină. Abia după aceea execută mişcarea de pornire, lăsând vântul rece să-i alerge pe faţă ca un şuvoi de apă.

Adam Stone trebuia să se găsească la Chief Downport. Trebuia să fie acolo.

Oare nu va surprins? Surprins să întâlnească în puterea nopţii cea mai ciudată dintre fiinţe, primul renegat din rândul scanerilor. (Brusc, Martel îşi dădu seama că despre el însuşi gândea astfel. Martel, trădătorul scanerilor! Suna straniu şi urât. Dar Martel, cel loial umanităţii? Nu constituia o compensaţie? Iar dacă izbândea, o câştiga pe Lucia. În schimb, dacă dădea greş nu pierdea nimic – un haberman neluat în seamă mai puţin. Se întâmplase să fie vorba tocmai despre el. în comparaţie cu imensa răsplată, cu omenirea, cu Frăţia, cu Lucia, ce mai conta?)

"Adam Stone va avea doi musafiri în această noapte", reflectă Martel. "Doi scaneri, prieteni între ei." Cel puţin spera ca Parizianski să-i mai fie încă prieten. "Şi soarta lumii depinde de care dintre noi va ajunge primul."

Multifaţetatele lumini din Chief Downport începură să strălucească în ceaţă. Martel văzu turnurile exterioare ale oraşului şi zări periferia fosforescentă care ţinea departe Sălbăticia: Fiare, manshonyaggeri ori Neiertaţi.

Încă o dată,Martel îşi invocă zeii norocului:

- Ajutaţi-mă să par un Celălalt!

În Downport, Martel întâmpină mai puţine dificultăţi decât

anticipase. Îşi înfăşură impermeaerul pe după umeri, astfel încât să-i ascundă instrumentele. Scoase oglinda de scanare şi îşi compuse mental chipul, adăugând culoare şi animaţie sângelui şi nervilor, până ce muşchii feţei se îmbujorară, iar pielea degajă o transpiraţie sănătoasă. În acest fel arăta ca un om obişnuit care tocmai revenise dintr-un lung zbor nocturn.

După ce îşi aranja hainele şi îşi ascunse tăbliţa sub costum, se gândi la problema pusă de degetul vorbitor. Dacă menţinea unghia, ea l-ar fi demascat ca scaner. Ar fi fost tratat cu respect, însă ar fi fost identificat şi oprit de gărzile postate fără îndoială de Instrumentalitate în jurul lui Adam Stone. Dacă îşi rupea unghia... Dar nu era posibil! Nici un scaner, în întreaga istorie a Frăţiei, nu consimţise să îşi rupă unghia. Asta semnifica demisia şi aşa ceva nu exista. Singura cale de scăpare era sus-şi-afară! Martel duse degetul la gură şi tăie cu dinţii unghia, îşi privi degetul acum bizar şi oftă în sinea lui.

Se îndreptă spre porţile oraşului, strecurându-şi mâna sub veston şi amplificându-şi forţa musculară de patru ori faţă de normal. Vru să scaneze, dar realiză că toate instrumentele erau mascate. *Poate că ar fi bine să risc totul deodată*, medita. Paznicul îl opri cu un fir de cercetare. Sfera fu înfiptă pe neaşteptate în pieptul lui Martel.

- Eşti om? spuse vocea nevăzută. (Martel ştia că în condiţiile stării de haberman, propriul său câmp de energie ar fi iluminat sfera.)

- Sunt om. Era sigur că timbrul vocii fusese corect; spera numai să nu fie luat drept un manshonyagger, o Rară sau un Neiertat, care deghizându-se încercau să intre în oraşele şi porturile umanităţii.

- Nume, număr, grad, scop, funcţie, durata călătoriei.

- Martel. Trebuia să-şi reamintească vechiul, număr, nu acela de Scaner 34. Sunward 4234, Anul 782 at Spaţiului. Grad: adjunct ascendent. (Nu era o minciună, ci adevăratul său grad.) Scopul, personal şi în limitele legilor oraşului. Fără funcţie în Instrumentalitate. Am plecat din Chief Outport la ora 2019. Totul depindea în prezent dacă era sau nu crezut, ori dacă se efectua verificarea la Chief Outport. Glasul sună monoton şi rutinier:

- Timpul de staţionare în oraş.

Martel folosi răspunsul standard:

- Solicit onorabila dumneavoastră îngăduinţă.

Rămase în aerul rece al nopţii, aşteptând. Departe deasupra lui, printr-o spărtură în ceaţă, vedea sclipirile otrăvitoare de pe cerul scanerilor. Stelele sunt duşmanii mei, gândi el. Am devenit stăpânul lor, însă ele mă urăsc. Ah, dar sună atât de cunoscut şi vechi! Ca dintr-o carte. Prea multe cranşe.

Vocea se auzi din nou:

- Sunward 4234 linie 782, adjunct ascendent Martel, intraţi pe porţile legale ale oraşului. Bun venit. Doriţi hrană, veşminte, bani sau companie? Vocea nu conţinea nici o undă de ospitalitate, doar eficacitate. Cu siguranţă altfel decât dacă s-ar fi prezentat ca scaner! Ofiţerii mărunţi ar fi ieşit rapid atunci, luminându-şi chipurile înfricoşate cu luminile de la centuri, muşcând cuvintele cu deferentă nefirească, strigând spre surzenia urechilor de scaner. Aşadar în acest mod era tratat un adjunct: direct şi rapid, dar nu rău. Nu rău deloc.

Martel replică:

- Am tot ce îmi trebuie, însă rog oraşul să-mi acorde o favoare. Prietenul meu, Adam Stone, se află aici. Doresc să îl văd într-o problemă urgentă, personală şi legală.

Vocea întrebă:

- Aveţi fixată o întâlnire cu Adam Stone?

- Nu.

- Oraşul îl va găsi. Care-i este numărul?

- L-am uitat.

- L-aţi uitat? Dar nu este Adam Stone unul din magnaţii Instrumentalităţii? îi sunteţi într-adevăr prieten?

- Da. Martel lăsă să i se strecoare o undă de supărare în glas. Paznic, de te îndoieşti, anunţă-ţi şeful.

- Nu e vorba de nici o îndoială. De ce nu îi cunoaşteţi aumărul? Acest lucru trebuie arhivat, adăugă vocea.

- Suntem prieteni din copilărie. A ieşit – Martel începu să spună "sus-şi-afară", dar îşi aminti că expresia era curentă numai printre scaneri. A sărit de pe un Pământ pe altul şi abia acum s-a întors acasă. îl cunosc bine şi îl caut. Am veşti de la ai săi. Fie ca Instrumentalitatea să ne protejeze!

- Am auzit şi cred. Adam Stone va fi căutat.

Cu riscul, deşi mărunt, ca sfera să dea alarmă de non-uman, Martel căută în haină difuzorul scaner. Văzu acul tremurător de lumină aşteptându-i cuvintele şi începu să scrie cu degetul fără unghie. *Nu merge*, constată panicat, până când

descoperi că pieptenul avea un dinte suficient de ascuţit pentru a scrie cu el. "Fără urgenţă. Scaner Martel cheamă pe Scaner Parizianski."

Acul tremură, iar răspunsul luci slab: "Scanerul Parizianski la datorie; toate mesajele C.S. preluate de Scanerul Releu."

Martel întrerupse difuzorul.

Parizianski se afla undeva pe acolo. Să fi intrat direct, trecând pe deasupra zidurilor şi declanşând alarmele, pentru a invoca treburi oficiale dacă ofiţerii de pază l-ar fi prins în aer? Puţin probabil. Ceea ce însemna că alţi câţiva scaneri îl însoţiseră pe Parizianski, pretinzând cu toţii că veniseră să guste plăceri mărunte de care se bucurau doar habermanii, ca vizionarea filmelor de ştiri, sau contemplarea femeilor frumoase din Galeria Plăcerii. Parizianski era în preajmă dar nu se deplasa în secret, deoarece Centrala Scaner îl avea înregistrat la datorie şi îi urmărea mişcările dintr-un oraş în altul.

Vocea se auzi din nou. In ea se citea mirarea.

- Adam Stone a fost găsit şi deşteptat. Cere scuze Onorabilului, însă spune că nu cunoaşte nici un Martel. Doriţi să-1 vedeţi mâine dimineaţă? Sunteţi binevenit în oraş.

Inspiraţia lui Martel se epuizase. Era destul de greu sâ imite un om fără să fie nevoit să mintă. Nu reuşi decât să repete:

- Spuneţi-i că sunt Martel, soţul Luciei.

- Îi vom transmite.

Din nou tăcere, stele ostile şi sentimentul că Parizianski era undeva în preajmă, apropiindu-se tot mai mult. Martel îşi simţi inima bătând mai repede. Aruncă o privire pe cutia toracică şi îşi micşoră bătăile inimii cu un punct. Se calmă, deşi nu avusese timp să se scaneze atent.

De astă dată glasul sună vesel, ca şi când o neînţelegere ar fi fost îndepărtată.

- Adam Stone consimte să vă primească. Fiţi binevenit în Chief Downport.

Mica sferă căzu fără zgomot pe pământ, iar firul dispăru foşnind în întuneric. Un arc strălucitor şi îngust de lumină se ridică de pe sol în faţa lui Martel, străbătând oraşul până la unul din turnurile cele mai înalte – aparent un hotel unde Martel nu intrase niciodată. Îşi strânse haina la piept pentru echilibru, păşi încet pe rază şi se pomeni şuierând prin aer către o fereastră de intrare, apărută înaintea sa ca o gură devoratoare.

Un paznic se ivi ta prag:

- Sunteţi aşteptat, domnule. Aveţi vreo armă?

- Nici una, spuse Martel, fericit că se baza pe propriile-i puteri.

Garda îl conduse prin ecranul de verificare. Martel observă lumina rapidă de avertizare care-1 înregistrase şi identificase ca scaner. Paznicul însă nu o remarcase.

Omul se opri la uşă.

- Adam Stone este înarmat. Deţine legal o armă prin autoritatea Instrumentalităţii şi libertăţile acestui oraş. Toţi cei care intră sunt avertizaţi.

Martel încuviinţă din cap şi pătrunse înăuntru.

Adam Stone era un bărbat scund, corpolent şi blând. Părul cenuşiu i se ridica ciufulit de pe o frunte mică. Toată faţa fi era roşie şi veselă. Arăta ca un ghid jovial din Galeriile Plăcerii, şi nu ca cineva care trăise la marginea de sus-şi-afară, înfruntând marea durere fără protecţie de haberman.

Îl privi pe Martel. Se uita mirat, poate puţin plictisit, dar fără ostilitate.

Martel intră direct în subiect.

- Nu mă cunoaşteţi. Am minţit. Mă numesc Martel şi nu vă doresc răul, dar am minţit. Vă cer cu rugăminte darul ospitalităţii. Rămâneţi înarmat. Îndreptaţi arma asupra mea – Stone zâmbi:

- Asta şi fac, iar Martel observă vârful firului în mâna grăsuţă a lui Stone.

- Bun. Supravegheaţi-mă. Vă va da încredere în cele ce vă voi spune. În schimb, vă rog să acţionaţi un panou de ecranare. Nu vreau martori întâmplători. Este vorba de o problemă de viaţă şi de moarte.

- În primul rând, a cui viaţă şi moarte? Chipul lui Stone rămase calm, la fel şi vocea.

- A voastră, a mea şi a lumilor.

- Sunteţi criptic, dar sunt de acord. Stone strigă spre uşă: Intimitate, te rog. Se auzi un murmur brusc, iar sunetele normale ale nopţii dispărură din atmosfera camerei.

- Cine sunteţi, domnule? întrebă Adam Stone. Ce vă aduce aici?

- Sunt Scaner 34.

- Dumneavoastră scaner? Nu vă cred.

Ca răspuns, Martel îşi deschise haina, arătându-i cutia toracică. Stone îl privi uluit. Martel explică:

- Mă aflu în cranşă. Nu aţi mai văzut niciodată înainte asta?

- Nu cu oameni. Pe animale. Uimitor! Dar... ce doriţi?

- Adevărul. Vă e teamă de mine?

- Cu asta nu, zise Stone strângând şi mai puternic firul. Am să vă spun însă adevărul.

- Este adevărat că aţi învins marea durere?

Stone ezită, căutându-şi cuvintele.

- Îmi puteţi spune repede cum aţi reuşit, în aşa fel încât să vă dau crezare?

- Am încărcat navele cu viaţă.

- Viaţă?

- Cu viaţă. Nu cunosc ce e marea durere, dar am descoperit, experimentând, că atunci când trimiteam în spaţiu mase mari de animale şi de plante, cele din centrul grupului supravieţuiau cel mai mult. Am construit vase – mici, fireşte – şi le-am lansat cu iepuri, cu maimuţe —

- Astea-s Fiare?

- Da. Cu Fiare mici. Iar Fiarele s-au întors tefere. S-au întors înapoi deoarece pereţii navelor erau umpluţi cu viaţă. Am încercat multe tipuri, şi în cele din urmă am găsit o formă de viaţă care trăieşte în apă. Stridiile. Scoicile de stridii. Cele de pe margine au murit din cauza durerii, cele din interior au trăit. Pasagerii nu au păţit nimic.

- Erau însă Fiare?

- Nu numai. Printre ele mă număram şi eu.

- Dumneavoastră!

- Am străbătut singur spaţiul. Ceea ce voi, scanerii, numiţi sus-şi-afară. Treaz şi dormind. Sunt nevătămat. Dacă nu mă credeţi, întrebaţi-vă colegii. Veniţi să-mi vedeţi nava mâine dimineaţă. Voi fi încântat să vă revăd, alături de confraţii dumneavoastră. Voi face o demonstraţie în faţa Lorzilor Instrumentalităţii.

Martel repetă întrebarea:

- Aţi venit singur aici?

Adam Stone deveni suspicios.

- Da, singur. Întoarceţi-vă şi verificaţi-vă registrele dacă nu mă credeţi. Nimeni nu m-a pus într-o sticlă ca să traversez Spaţiul.

Chipul lui Martel radia:
- Acum vă cred. Este adevărat. S-a terminat cu scanerii. S-a terminat cu habermanii, gata cu cranşele.
Stone privi semnificativ spre uşă.
Martel ignoră aluzia.
- Sunt nevoit să vă spun...
- Domnule, îmi spuneţi mâine dimineaţă. Mergeţi să vă bucuraţi de cranşă. Nu trebuie să însemne oare plăcere? Din punct de vedere medical cunosc bine această stare. Nu şi practic.
- Este o desfătare; normalitate, pentru o vreme. Dar ascultaţi-mă. Scanerii au jurat să vă distrugă, pe dumneavoastră şi munca voastră.
- Ce!?
- S-au întrunit, au votat şi au jurat. Veţi face ca scanerii să devină inutili, spun ei. Veţi aduce blestemul vechilor războaie asupra lumii, dacă scanarea se pierde iar scanerii trăiesc degeaba!
Adam Stone era nervos, dar îşi păstra cumpătul.
- Sunteţi scaner. Vreţi să mă omorâţi, sau să încercaţi să o faceţi?
- Nu, nebunule! Am trădat Frăţia. Cheamă-ţi gărzile după ce plec. Menţine-le în preajmă. Voi încerca să-l interceptez pe ucigaş.
Martel zări o ceaţă la fereastră. Înainte ca Stone să se poată întoarce, cablul îi fu smuls din mână. Ceaţa se solidifică şi luă forma lui Parizianski.
Martel recunoscu starea lui Parizianski: *Superacceleraţie*.
Fără să se gândească la cranşă, îşi înfipse mâna în piept şi comută la rândul său pe *Superacceleraţie*. Valuri de foc, asemănătoare durerii celei mari dar mai fierbinţi, îl învăluiră. Luptă să-şi păstreze expresia feţei în vreme ce păşea înaintea lui Parizianski şi făcea semnul de *Urgenţă maximă.*
Parizianski vorbi, în timp ce corpul cu reflexe naturale al lui Stone se îndepărta de ei la fel de încet ca zborul unui nor.
- Dă-te la o parte. Sunt în misiune.
- Ştiu. Te opresc aici şi acum. Opreşte-te. Opreşte-te. Opreşte-te. Stone are dreptate.
Abia reuşi să desluşească buzele lui Parizianski prin vârtejul de durere care-1 inunda. (Se rugă: *Doamne, Dumnezeu al celor*

vechi! Ajută-mă să rezist! Lasă-mă să supravieţuiesc sub Suprasarcină doar atât cât trebuie!) Parizianski spunea:

- Dă-te la o parte. Din ordinul Frăţiei, dă-te la o parte! Şi Parizianski făcu semnul, *Cer ajutor ca să-mi îndeplinesc datoria!*

Martel se îneca în aerul vâscos. Mai încercă o dată:

- Parizianski, prietene, prietenul meu. Opreşte-te. (Niciodată un scaner nu mai ucisese un alt scaner.)

Parizianski fâcu semnul: *Eşti necorespunzător pentru această sarcină şi preiau comanda.*

Martel gândi. *Prima dată!*, întinzându-se şi împingând cutia cerebrală a lui Parizianski pe *Suprasarcină.* Ochii acestuia se măriră de groază şi înţelegere, iar trupul începu să i se frângă spre podea.

Martel mai avu doar atâta forţă cât să-şi atingă propria cutie. Prăbuşindu-se în haberman ori moarte, fără să ştie în ce stare anume, îşi simţi degetele comutând viteza pe normal, încercă să vorbească, să spună: *Aduceţi un scaner, am nevoie de ajutor, aduceţi un scaner...*

Dar întunericul se ridică în jurul său, iar tăcerea îl învălui.

Martel se trezi ca să vadă alături chipul Luciei.

Deschise larg ochii şi descoperi că auzea – auzea sunetul lacrimilor ei de fericire, sunetul pieptului ei când aerul îi intra în plămâni.

Spuse slăbit:

- Încă în cranşă? Trăiesc?

O faţă rotundă înotă în ceaţă lângă cea a Luciei. Era Adam Stone. Glasul său profund răsună peste imensităţi de spaţiu înainte să ajungă la urechile lui Martel. Încercă să citească de pe buzele lui Stone, dar nu reuşi să le vadă. Se concentra iarăşi asupra vocii.

- ... nu în cranşă. Mă înţelegi? Nu eşti în cranşă!

Martel încercă să zică:

- Dar pot să aud! Pot să simt!

Ceilalţi îi înţeleseră senzaţiile, dacă nu cuvintele.

Adam Stone rosti din nou:

- Ai ieşit din haberman. Pe tine te-am tratat primul. Nu ştiam cumva funcţiona practic, dar în teorie rezolvasem totul. Doar nu credeaţi că Instrumentalitatea va renunţa la scaneri? Ai reintrat în normalitate. Pe habermani îi lăsăm să moară pe

măsură ce navele se întorc în porturi, însă pe scaneri îi restabilim. Tu eşti primul. înţelegi? Eşti primul! Linişteşte-te acum.

Adam Stone zâmbi. Înceţoşat în spatele său, Martel avu impresia că zăreşte chipul unuia din Lorzii Instrumentalităţii. Şi omul acela îi zâmbi, iar după aceea ambele feţe dispărură.

Martel încercă să îşi ridice capul, să se scaneze singur. Nu reuşi. Calmându-se, Lucia îl privea cu o expresie de perplexitate iubitoare.

- Dragul meu soţ! Te-ai întors şi vei rămâne cu mine!

Martel încercă în continuare să îşi vadă cutia. În sfârşit, îşi trecu o mână neîndemânatică peste piept. Nu era nimic acolo. Instrumentele dispăruseră. Se întorsese la normal şi era încă viu.

În pacea profundă şi vlăguită a creierului, un alt gând sâcâitor căpătă contur. Vru să scrie cu degetul, aşa cum îi plăcea Luciei, dar nu mai avea nici unghie, nici tăbliţă. Fu nevoit să-şi folosească vocea. Îşi adună puterile şi şopti:

- Scanerii?

- Da, iubitule, ce este?

- Scanerii?

- Scanerii... ah, da, sunt bine. Au fost nevoiţi să aresteze pe unii dintre ei deoarece au intrat în *Superacceleraţie*, încercând să fugă. Dar Instrumentalitatea i-a prins pe toţi – pe toţi cei de la sol – iar în prezent sunt fericiţi. Ştii, râse ea, unii nu au vrut să revină la normal. Dar Stone şi Lorzii i-au convins.

-Vbmact?

- Şi el e bine. Va rămâne în cranşă până ce se va restabili. Să ştii că a aranjat ca scanerii să capete slujbe noi. Sunteţi cu toţii adjuncţi ai Spaţiului. Nu e minunat? Iar el s-a proclamat şef. Veţi fi piloţi, astfel ca Fraternitatea şi ghilda voastră să supravieţuiască în timp. Iar Chang este transformat chiar în această clipă. Îl vei vedea curând.

Faţa i se întrista. îl privi sobră şi îi zise:

- Poate că e mai bine să-ţi spun acum, altminteri îţi vei face griji. A existat un singur accident. Doar unul. Când l-aţi vizitat pe Adam Stone, prietenul tău a fost aşa de fericit încât a uitat să se scaneze şi a murit de *Suprasarcină.*

- L-am vizitat pe Stone?

- Da. Nu-ţi aduci aminte? Tu şi prietenul tău.

Deoarece el continua să pară surprins, ea adăugă:

- Parizianski.

DOAMNA CARE A NAVIGAT PE SOUL

The Lady Who Sailed The Soul, 1960

Această povestire a fost scrisă în colaborare cu Genevieve Linebarger (manuscrisul este chiar inscripţionat "de Genevieve Linebarger şi R M. A."). "Spilter" în limba germană înseamnă pur şi simplu "animal de joacă". În epoca desfăşurării acţiunii următoare, Sălbăticia a fost deja îmblânzită, iar Fiarele şi manshonyaggerii au dispărut. Luxul domneşte iarăşi pe Pământ – un fenomen

Povestea era spusă – cum de era spusă? Toată lumea auzise de Helen America şi de domnul Grey-no-more[1], însă nimeni nu ştia exact cum anume se desfâşuraseră lucrurile. Numele lor se îmbinaseră în giuvaerul sclipitor şi fără de moarte al romanţei. Uneori erau comparaţi cu Heloise şi Abelard[2], a căror poveste fusese descoperită printre cărţile unei biblioteci de mult îngropate. Alte epoci aveau să le compare viaţa cu istoria ciudată, urâtă şi frumoasă totodată, a Go-căpitanului Taliano şi a Lady-ei Dolores Oh.

Dintre toate, două lucruri ieşeau în evidenţă – dragostea lor şi imaginea pânzelor uriaşe, aripi ţesute din metal cu ajutorul cărora oamenii se aventuraseră în cele din urmă către aştri.

Pomeneşte numele lui, iar cei din jur au auzit de ea. Pomeneşte numele ei, şi vei descoperi că el e la fel de cunoscut. El a fost primul navigator întors pe Pământ, iar ea doamna care a navigat pe Soul.

Este bine că oamenii le-au pierdut fotografiile. Eroul romanţei era un bărbat foarte tânăr, îmbătrânit prematur şi încă foarte bolnav când povestea lor de dragoste a început. Cât despre Helen America, ea era o ciudăţenie, însă una drăguţă: o brunetă mititică, aspră, solemnă, tristă, născută în hohotele de râs ale omenirii. Nu semăna câtuşi de puţin cu eroina înaltă şi

---

[1] Nu-mai-este-cenuşiu, în limba engleză (n.ed.)

[2] Personaje istorice, a căror poveste de iubire a dat naştere unora dintre cele mai frumoase scrisori de-rfragoste, inspirând la rândul lor numeroase opere lilerare (n.ed.)

sigură de sine interpretată mai târziu de actriţe.

Era totuşi o navigatoare minunată. Asta, cel puţin, e adevărat. Şi l-a iubit pe domnul Grey-no-more cu mintea şi cu. trupul, dovedind o loialitate pe care timpul n-a reuşit nici să o uite şi nici să o egaleze. Istoria poate să şteargă patina de pe numele şi imaginile lor, însă în privinţa dragostei lui Helen America şi a domnului Grey-no-more, nici ea nu e în stare decât s-o facă şi mai strălucitoare.

Amândoi, să nu uităm, erau navigatori.

2

Copilul se juca cu un spilter într-un târziu se plictisi de puişor, aşa că îl trecu sub forma animalului cu blană. După ce îşi lungi urechile la dimensiunea optimă, micuţul animal căpătă o înfăţişare cu adevărat ciudată. O briză uşoară înclină jucăria vie într-o parte, dar spilterul se echilibra singur cu voie bună, mustăcind fericit pe covor.

Brusc, fetiţa bătu din palme şi puse întrebarea:

- Mamă, ce-i aceia un navigator?

- Navigatori au existat cândva, cu mult timp în urmă. Erau bărbaţi curajoşi ce plecau cu navele spre stele, primele nave spaţiale care au ridicat oamenii de pe planeta noastră. Şi aveau pânze mari. Nu ştiu exact cum funcţionau, dar lumina le împingea cumva şi aveau nevoie de un sfert de viaţă ca să facă o singură călătorie dus. Pe vremea aceea oamenii trăiau doar o sută şaizeci de ani, comoara mea, deci fiecare drum dura patruzeci de ani Dar azi nu mai avem nevoie de navigatori

- Fireşte că nu, exclamă copilul, noi putem merge imediat. M-ai dus pe Morte şi pe Noua Terra, nu-i aşa, mămico? Şi putem merge oriunde în altă parte, şi nu ne ia decât o după amiază.

- Planoformul ne ajută, scumpo. A trecut foarte mult timp până ce oamenii au învăţat să-1 folosească. Şi nu erau în stare să călătorească aşa cum procedăm noi, aşa că au construit pânze uriaşe. Le făceau atât de mari, încât nu era posibil să le întindă pe Pământ. Trebuiau să le atârne undeva între Morte şi Pământ. Ştii, o dată s-a petrecut un lucru caraghios... Ai auzit de ziua în care lumea a-ngheţat?

- Nu, mamă, ce-a fost asta?

- Ei bine, demult, una din pânze a intrat în derivă, iar

oamenii au încercat să o salveze, deoarece munciseră mult s-o construiască. Pânza era aşa de mare, încât s-a strecurat între soare şi Pământ. Soarele nu a mai luminat şi pretutindeni s-a instalat noaptea. S-a făcut foarte frig. Centralele atomice lucrau cu spor, iar aerul a început să miroasă ciudat. Oamenii s-au îngrijorat şi după câteva zile au tras pânza deoparte. Iar soarele a strălucit iarăşi

- Mămico, au existat vreodată fete navigatori?

O expresie îngândurată trecu peste chipul mamei

- Da, a existat una. Vei afla de ea mai târziu, atunci când vei creşte mare. Se numea Helen America şi a navigat pe Soul. A fost singura femeie care a făcut aşa ceva. Iar povestea ei e-o poveste minunată.

Mama îşi şterse umezeala din colţul ochilor cu o batistă.

Copilul insistă:

- Mămico, spune-mi acum povestea!

În acest moment, femeia deveni foarte fermă şi răspunse:

- Iubito, există lucruri pe care nu eşti suficient de mare să le înţelegi. Când vei creşte mare, am să ţi-o povestesc.

Mama era o femeie onestă. Reflectă un moment, apoi adăugă:

- ... doar dacă nu vei citi pană atunci tu singură povestea.

3

Helen America era sortită să ocupe un loc în istorie, dar la început a călcat cu stângul. Chiar numele ei însemna un ghinion.

Nimeni n-a ştiut cine îi fusese tată. Oficialităţile au fost de acord să treacă subiectul sub tăcere.

În privinţa mamei nu exista nici o îndoială. Mama ei era celebra femeie-bărbat Mona Muggeridge, care se luptase de o sută de ori pentru cauza pierdută a identităţii totale dintre sexe. Ca feministă depăşise orice limite, iar când unica şi singura Miss Muggeridge a anunţat presa că va avea un copil, ştirea a constituit un material de pagina întâi.

Mona Muggeridge a mers mai departe. Şi-a proclamat convingerea absolută ca taţii să nu fie cunoscuţi. Declară că nici o femeie nu ar trebui să aibă copii consecutivi cu acelaşi bărbat, că femeile ar trebui sfătuite să aleagă taţi diferiţi pentru copiii lor, cu scopul diversificării şi înfrumuseţării speciei. Puse capac

vestind că ea, Miss Muggeridge, alesese tatăl perfect şi inevitabil avea să producă copilul perfect.

Miss Muggeridge, o blondă osoasă şi mândră, declară că va evita nonsensul căsătoriei şi al numelor de familie şi prin urmare, dacă copilul va fi băiat se va numi John America, iar de va fi fată, Helen America.

Aşa se dăcu că micuţa Helen America s-a născut cu ziariştii aşteptând la uşa salonului maternităţii. Jurnalele de actualităţi prezentară fotografia unui copilaş drăguţ de circa trei kilograme. "ESTE O FATĂ." "COPILUL PERFECT" "CINE ESTE TATĂL?"

Acesta a reprezentat doar începutul. Mona Muggeridge era neclintită. Insistă, chiar şi după ce bebeluşul fusese fotografiat pentru a mia oară, că era cel mai grozav copil născut vreodată. Îi sublinia trăsăturile perfecte. Făcea dovadă de întreaga iubire fără margini a unei mame grijulii, simţind că ea, marea cruciată, descoperise pentru prima dată afecţiunea.

A spune că asemenea mediu este dificil pentru un copil în creştere înseamnă să comiţi o mare eroare de subestimare.

Helen America constituie un minunat exemplu de triumf al caracterului uman asupra torţionarilor. La vârsta de patru ani vorbea şase limbi şi începea să descifreze unele din vechile texte marţiene. La cinci ani a fost trimisă la şcoală. Colegii ei născociră imediat o poezie:

Helen, Helen,
Proastă şi grăsuţă
Nici habar nu are
Cine-i e tătuţă!

Helen suporta toate aceste lucruri şi probabil numai un accident al geneticii o făcu să crească în trupul unei persoane mici şi compacte – o brunetă mică şi mortal de serioasă. Provocată de studii, hăituită de publicitate, deveni precaută şi rezervată în privinţa prieteniilor, şi disperat de singură într-o lume interioară.

Când Helen împlini şaisprezece ani, mama ei îşi găsi în mod tragic moartea. Mona Muggeridge dispăru cu un bărbat despre care anunţase a fi soţul perfect pentru căsătoria perfectă, necunoscută până atunci omenirii. El avea deja o nevastă şi patru copii, îi plăcea berea, iar interesul pentru Miss Mu-

ggeridge părea să fi fost un amestec de camaraderie şi o sensibilitate aparte pentru contul ei din bancă. Yachtul planetar cu ajutorul căruia fugiră încalcă regulamentele printr-o decolare neprogramată. Soţia şi copiii mirelui alertaseră poliţia. Rezultatul îl reprezenta o coliziune cu o barjă automată, care permise totuşi identificarea ambelor trupuri.

La şaisprezece ani Heien era deja faimoasă, iar la şaptesprezece dată deja uitării şi foarte, foarte singură.

4

Sosise epoca navigatorilor. Miile de rachete de măsurare şi fotorecunoaştere începuseră să se întoarcă acasă cu recoltele lor, strânse de pe câmpurile stelare. Planeta după planetă pătrundea în conştiinţa omenirii. Noile lumi deveneau cunoscute pe măsură ce automatele aduceau înapoi fotografii, mostre de atmosferă, măsurători privind gravitaţia şi compoziţia chimică, date despre nori şi altele asemănătoare. Dintre numeroasele capsule revenite din călătoriile lor de două sau trei sute de ani, trei raportară despre Noua Terra, un Pământ aşa de asemănător cu Pământul însuşi, Încât permitea colonizarea.

Primii navigatori plecaseră în spaţiu cu aproape o sută de ani mai devreme. La început cu pânze mici, nu mai mari de două mii de mile pătrate. Treptat, suprafaţa pânzelor fotonice crescuse. Tehnica împachetării adiabatice şi a transportului pasagerilor în capsule individuale reduse deteriorarea suferită în tranzit de încărcătura umană. Iar când primul navigator s-a întors pe Pământ, un bărbat născut şi educat sub lumina altui soare, o mare agitaţie a cuprins întreaga lume. Era un bărbat ce petrecuse o lună de zile în agonie şi durere, transportând câţiva colonişti în stare de hibernare şi ghidând imensa navă cu vele acţionate de lumină, care reuşise trecerea marilor hăuri interstelare într-o perioadă de timp obiectiv de patruzeci de ani.

Omenirea dorea să ştie cum arată. Exista ceva plantigrad în felul cum călca. Exista ceva mecanic, înţepenit, în mişcarea gâtului său. Omul nu era nici tânăr, nici bătrân. Rămăsese treaz şi conştient patruzeci de ani, mulţumită drogului ce făcea posibilă un soi de conştienţă limitata. După ce psihologii îl interogară, întâi în faţa autorităţilor competente ale Instrumentalităţii şi apoi înaintea mediilor de informare, deveni

limpede că pentru el, patruzeci de ani însemnaseră o lună. Nici o clipă nu se oferi voluntar să meargă înapoi, deoarece îmbătrânise, totuşi cu patruzeci de ani. Era un tânăr cu speranţe şi dorinţe, dar un bărbat care îşi arsese un sfert de viaţă într-o singură şi agonizantă experienţă.

Pe vremea aceea, Helen America intrase la Cambridge. Colegiul Lady Joan constituia cel mai bun colegiu pentru fete de pe coastă Atlanticului. Cambridge-ul îşi reclădise tradiţiile protoistorice, iar neo-britanicii redescoperiseră modelele inginereşti capabile să lege tradiţiile lor cu antichitatea cea mai timpurie.

Fireşte, se vorbea terestra cosmopolită şi nu engleza veehe, însă studenţii erau mândri să locuiască într-o universitate refăcută, foarte asemănătoare cu imaginea pe care mărturiile arheologice arătau să o fi avut, înainte ca timpurile de întuneric şi restrişte să se abată asupra Pământului. În această renaştere, Helen reuşea să strălucească un pic.

Serviciile de presă o urmăriră pe Helen în modul cel mai crud posibil. îi reînviară numele şi reînviară povestea mamei sale. Apoi o uitară iarăşi. Cererea ei de înscriere cuprindea şase specializări, iar ultima opţiune menţiona "navigator". S-a întâmplat să fie prima femeie care completase cererea - prima, întrucât era singura destul de tânără ca să se califice, răspunzând totodată cerinţelor de pregătire ştiinţifică.

Fotografia lui Helen fu prezentată pe ecrane alături de cea bărbatului, înainte ca ei să se fi cunoscut.

De fapt, ea nu era deloc aşa cum o înfăţişau mediile de informare. Suferise mult în copilărie pentru *Helen, Helen, proastă şi grăsuţă*, astfel că devenise competitivă doar pe baze reci, profesionale. O ura şi o iubea şi îi era dor de extraordinara mamă pe care o pierduse, dar îşi promisese atât de ferm să nu ajungă asemeni ei, încât devenise antiteza încarnată a Monei.

Mona fusese mare, blondă, osoasă – genul de femeie care este feministă deoarece nu e feminină. Helen nu se gândea niciodată la feminitatea ei. Îşi făcea doar griji în privinţa propriei persoane. Dacă ar fi fost dolofană, faţa i-ar fi fost rotundă, însă nu era aşa. Cu părul şi cu ochii negri, cu trupul lat dar slab, constituia o demonstraţie genetică a tatălui ei necunoscut. Profesorii se temeau de ea. Era o fată palidă, tăcută, şi întotdeauna îşi ştia lecţiile.

Colegele de studenţie glumiseră pe seama ei timp de săptămâni, dar apoi majoritatea lor făcuseră corp comun împotriva lipsei de decenţă manifestată de ziarişti. Atunci când un jurnal de ştiri dezgropa un material ridicol despre dispăruta Mona, în Colegiul Lady Joan se răspândi consemnul:

- Ţineţi-o pe Helen deoparte... oamenii ăştia se reped iarăşi la ea.

- Nu o lăsaţi pe Helen să privească ştirile. Este cea mai bună studentă a noastră în ştiinţe colaterale şi nu trebuie tulburată chiar înaintea probelor...

O protejau, şi numai întâmplarea o făcu să-şi vadă chipul într-un jurnal mediatizat. Lângă ea se găsea faţa unui bărbat. Arată ca o maimuţică bătrână, gândi ea. Apoi citi: fata perfecta VREA SĂ FIE NAVIGATOR. OARE NAVIGATORUL SE VA ÎNTÂLNI CU EA? Obrajii i se aprinseră de stânjeneală neputincioasă şi de furie, însă învăţase prea bine să se controleze ca să facă ce ar fi făcut altădată în adolescenţă – să-l urască pe bărbat. Ştia că nu era vina lui. Nu era nici măcar vina insistenţilor angajaţi de la serviciile de presă. Aşa cerea timpul, aşa cerea obiceiul, aşa cerea însăşi prezenţa omului aceluia. Iar ea trebuia să fie Helen însăşi, dacă avea vreodată să afle ce însemna aceasta.

5

Întâlnirea lor, atunci când avu loc, prezentă atributele unui coşmar.

Un canal de ştiri trimise o reporteră să îi comunice că i se oferise o săptămână de vacanţă la New Madrid.

Cu navigatorul din stele.

Helen refuză.

Apoi el refuză la rândul său, dar un pic prea repede ca ei să-i producă plăcere. Deveni curioasă în privinţa lui. Se scurseră două săptămâni, iar în birourile studioului un trezorier aduse directorului două fâşii de hârtie. Erau chitanţele lui Helen America şi ale domnului Grey-no-more pentru

- Sejurul cel mai luxos posibil în New Madrid. Contabilul explică:

- Astea au fost emise şi înregistrate de Instrumentalitate ca daruri, domnule. Să le anulăm?

Directorul îşi primise cota de subiecte pentru ziua respectivă, aşa că se simţea uman. Mânat de un impuls spontan, îi ceru funcţionarului:

- Ştii ce? Dă-le tinerilor biletele. Fără publicitate. Vom sta deoparte. Dacă ei nu ne vor, nu trebuie numaidecât să ne aibă.

- Asta-i, du-te.

Biletul se întoarse iarăşi la Helen. Obţinuse cele mai bune rezultate din istoria universităţii şi avea nevoie de odihnă. Când ziarista îi oferi biletul, o întrebă:

- E cumva o şmecherie?

Asigurată că nu se punea problema unui truc, adăugă:

- Vine şi bărbatul acela?

Nu fusese în stare să spună "navigatorul" – prea suna aşa cum întotdeauna lumea vorbise despre ea însăşi – şi pe deasupra chiar, nu îşi amintise pe moment numele lui.~

Femeia nu ştia.

- Trebuie să mă întâlnesc cu el? reluă Helen.

- Desigur că nu, replică femeia. Darul nu era condiţionat.

Helen râse, puţin amar.

- Foarte bine. Am să-1 iau şi vă mulţumesc. Însă un singur fotograf, atenţie, unul singur, şi-am plecat. Şi la fel de bine s-ar putea să plec fără motiv. E în ordine?

Era.

Patru zile mai târziu Helen se găsea în lumea de plăceri din New Madrid, iar un maestru dansator o prezenta unui bărbat ciudat, bătrân şi pătrunzător, cu părul negru.

- Absolventa în ştiinţe Helen America – Navigatorul stelelor, domnul Grey-no-more.

Îi privi şiret pe amândoi şi le zâmbi moale, experimentat. Adăugă fraza seacă a profesiunii sale:

- Am avut onoarea şi mă retrag.

Erau singuri la marginea salonului. Navigatorul o privi într-adevăr foarte atent şi spuse:

- Cine eşti? Eşti cineva pe care l-am mai întâlnit? Ar trebui să-mi aduc aminte de tine? Aici pe Pământ există prea mulţi oameni. Ce facem în continuare? Ce ar trebui să facem? Ai vrea să te aşezi?

Helen rosti un "Da" la toate aceste întrebări, fără să viseze că acest unic da avea să fie articulat de sute de actriţe mari, fiecare în felul ei deosebit, de-a lungul, secolelor următoare. Se

aşezară.

Cum se petrecură mai departe lucrurile, nici unul dintre ci nu fu sigur.

Ea se văzu obligată să îl liniştească, ca şi când el ar fi fost o persoană rănită într-o Casă de Convalescenţă. Îi explică felurile de mâncare, iar când în continuare el nu reuşi să aleagă, ea prezentă robotului opţiunile lui. Îl învăţă cu destulă blândeţe manierele, atunci când el arăta că uitase procedurile simple cunoscute de toţi, ca desfăşurarea şervetului din picioare, ori punerea resturilor în tava dizolvatoare, iar a tacâmurilor în aparatul de transfer.

În cele din urmă bărbatul se relaxa şi nu mai păru asa de bătrân.

Dând uitării miile de clipe în care îi fuseseră puse aceleaşi întrebări prosteşti, ea îl întrebă:

- De ce te-ai făcut navigator?

Bărbatul o fixă întrebător cu ochii mari deschişi, ca şi cum ea ar fi vorbit într-o limbă necunoscută şi aştepta aciim un răspuns. într-un sfârşit murmură:

- Vrei să - să spui - şi tu - că n-ar fi trebuit s-o fac?

Ea îşi acoperi imediat gura cu palma, într-o scuză instinc-tivă.

- Nu, nu, nu. Vezi, şi eu vreau să devin navigator.

El doar se uită la ea, cu ochi tineri-bătrâni pătrunzători. Nu o ţintui cu privirea; părea să încerce doar să-i înţeleagă cuvin-tele, pe care individual le pricepea pe toate, dar care împreună formau o veritabilă nebunie pentru el. Ea nu se feri de privirea lui, chiar dacă era ciudată. Din nou avu şansa să observe neobişnuitul indescriptibil al acestui bărbat ce mânuise pânze enorme afară, în întunericul orb şi gol dintre stelele nesclipi-toare[3]. Era tânăr ca un băiat. Părul, de unde i se trăgea şi numele, era negru lucios. Barba îi fusese probabil permanent îndepărtată, întrucât pielea era aceea a unei femei de vârstă mijlocie – bine întreţinută, plăcută, prezentând însă ridurile inconfundabile ale vârstei, fără să trădeze în schimb prezenţa celui mai mic fir de păr pe care bărbaţii civilizaţiei ei preferau

---

[3] Fenomenul de sclipire manifestat de aştri pe cerul nopţii este produs de atmosferă. în spaţiul cosmic, stelele se observă ca nişte puncte de luminozitate perfect constantă (n.ed.)

sâ-1 lase să le crească pe feţe. Pielea avea vârstă fără experienţă. Muşchii îmbătrâniseră, dar nu indicau cum îmbătrânise persoana.

Helen învăţase să fie un ascuţit observator de oameni, pe măsură ce mama ei se asocia cu un fanatic după altul; ştia prea bine că oamenii îşi poartă biografiile secrete întipărite în muşchii feţelor, şi că un străin trecând pe stradă ne dezvăluie (fie că doreşte sau nu) toate intimităţile sale cele mai ascunse. Dacă privim suficient de atent şi în lumina potrivită, ştim dacă frica sau speranţa sau amuzamentul i-au marcat orele zilei, ghicim sursele şi manifestările celor mai senzuale plăceri ale sale, prindem reflecţiile slabe dar persistente ale acelor alte persoane care l-au influenţat.

'[bate aceste amprente îi lipseau domnului Grey-no-more.

Avea vârstă, dar nu purta stigmatul ei; crescuse fără semnele normale ale creşterii; trăise fără să trăiască, într-o vreme şi o lume unde majoritatea rămâneau tineri, vieţuind mult prea intens.

Constituia opusul cel mai desăvârşit al mamei sale pe care Helen îl întâlnise vreodată, şi cu un fior de înţelegere, realiză că omul acesta avea să însemne foarte mult în viitorul ei, fie că ea îl dorea sau nu. Vedea în el un tânăr necăsătorit, îmbătrânit prematur, un bărbat a cărui dragoste fusese dăruită goliciunii şi onoarei, iar nu unei răsplăţi tangibile şi dezamăgirilor vieţii omeneşti. El avea spaţiul întreg ca iubită, iar spaţiul îl folosise cu duritate. Încă tânăr era bătrân; deja bătrân, era tânăr.

Era un amestec pe care ea ştia că nu-l mai văzuse niciodată, şi pe care bănuia că nimeni altcineva nu-l mai văzuse. Începându-şi viaţa, el avea deja tristeţea, compasiunea şi înţelepciunea descoperite de majoritatea oamenilor doar către sfârşitul vieţii.

EI sparse tăcerea:

- Ai spus, nu-i aşa, că vrei tu însăţi să devii navigator?

Chiar pentru urechile ei, răspunsul sună naiv şi de fetiţă:

- Sunt prima femeie cu vârsta potrivită care a trecut atât probele ştiinţifice, cât şi pe cele fizice...

- Trebuie să fii o fată neobişnuită, spuse el moale. Helen îşi dădu seama, cu un fior de exaltare, cu o speranţă reală, dulce şi amară, că acest bărbat tânăr şi bătrân nu auzise nicicând de "copilul perfect" la naşterea căruia se râsese, de fata ce avea

întreaga Americă drept tată, celebră şi neobişnuită şi atât de singură, încât nici măcar nu se putea închipui normală, fericită, simplă şi decentă.

Gândi în sinea ei, *Doar o ciudăţenie venită dintre stele n-avea cum să ştie cine sunt*, însă lui îi spuse simplu:

- Nu are sens să vorbim despre a fi "neobişnuit". Pământul m-a obosit şi din moment ce nu sunt nevoită să mor ca să-1 părăsesc, cred că mi-ar place să navighez printre aştri. Am mai puţine de pierdut decât crezi... Vru să-i povestească despre Mona Muggeridge, dar se opri la timp.

Ochii cenuşii se opriseră cu compasiune asupra ei, iar în clipa aceea el, şi nu ea, controla situaţia. Helen îi privi ochii. Rămăseseră deschişi patruzeci de ani, în întunericul aproape complet al micii cabine. Cadranele palide luminaseră ca nişte sori pe retinele obosite înainte ca el să şi le poată feri. Din vreme în vreme cercetase spaţiul negru, ca să vadă fantomele cadranelor, şi ele aproape negre pe un fond la fel de întunecat, în timp ce suprafaţa velelor sugea presiunea luminii accelerându-1 pe el şi încărcătura îngheţată la viteze incomensurabile, într-un ocean de tăcere insondabilă. Totuşi, ce realizase el, ea nădăjduia să facă la rândul ei.

Privirea ochilor lui cenuşii se preschimbă într-un zâmbet pe buze,. Pe chipul tânăr-bătrân, masculin în trăsături şi feminin în ţesătură, surâsul avea conotaţia unei blândeţi fără egal. Se simţi gata să plângă când el o privi în felul acela deosebit. Asta învăţau oamenii printre stele? Să le pese mai mult de semeni, să-i învăluie cu dragoste şi nu să-i devoreze ca pe o pradă?

Cu voce măsurată, el fi zise:

- Te cred. Eşti prima pe care o cred. Toţi oamenii aceştia mi-au spus că vor să fie navigatori, chiar şi atunci când se uitau în ochii mei. Nu aveau cum să ştie ce înseamnă, dar o spuneau oricum, şi îi uram pentru asta. Tu, totuşi – tu eşti altfel. Poate că vei pleca printre stele, însă sper că nu o vei face.

Ca trezit din vis, se uită în jur la salonul luxos, cu roboţii ospătari auriţi şi smălţuiţi aşteptând alături cu neglijenţă elegantă. Erau proiectaţi să fie mereu prezenţi şi niciodată să nu iasă în evidenţă. Un efect estetic dificil de realizat, dar care constructorului îi izbutise.

Restul serii se scurse cu inevitabilitatea muzicii bune. O însoţi pe plaja mereu-pustie pe care arhitecţii din New Madrid o

prevăzuseră lângă hotel. Vorbiră puţin, se uitară unul la celălalt, făcură dragoste cu o siguranţă ce părea în afara firii lor. El se purta foarte tandru, şi nu înţelese că într-o societate genetic sofisticată, era singurul iubit pe care ea îl dorise sau îl avusese vreodată. (Cum ar fi putut fiica lui Mona Muggeridge să vrea un iubit, sau un bărbat, sau un copil?)

În după-amiaza următoare, ea exercită libertatea epocii respective şi îi ceru să o ia de soţie. Se întorseseră pe plaja lor particulară care, prin miracole de ajustări microclimatice ultrafine, aducea un apus polinezian pe platoul înalt şi răcoros al Spaniei centrale.

Îi ceru, într-adevăr, să se căsătorească cu ea, iar el o refuză, tandru şi blând cum numai un bărbat de şaizeci şi cinci de ani poate refuza o fată de optsprezece. Ea nu insistă; îşi continuară povestea de dragoste dulce-amăruie.

Se aşezară pe nisipul artificial al plajei artificiale şi îşi înmuiară degetele de la picioare în apa încălzită a oceanului. Apoi se întinseră pe jos, în spatele dunei artificiale de nisip ce ascundea oraşul.

- Spune-mi, zise Helen, îmi dai voie să te întreb din nou de ce te-ai făcut navigator?

- Nu am un răspuns uşor, răspunse el. Aventura poate. Asta parţial, cel puţin. Şi doream să văd Pământul. Nu-mi puteam permite să vin într-o capsulă. Acum - mă rog, am văzut deştul ca să-mi ajungă pentru restul zilelor. Mă pot întoarce pe Noua Terră ca pasager, într-o lună în loc de patruzeci de ani – să fiu îngheţat cât ai clipi din ochi, să fiu pus într-o capsulă adiabatică, legat de următoarea navă fotonică, şi să mă trezesc acasă în vreme ce un alt nebun face munca pe navă.

Helen încuviinţă. Nu se obosi să-i spună că ştia toate aceste lucruri. Cercetase navele cu pânze din clipa când îl cunoscuse pe.navigator.

- Afară printre stele, unde navighezi, începu ea, poţi să-mi spui cum este acolo?

Faţa lui se întoarse să-şi privească propriul suflet, iar după aceea, vocea îi veni ca de la o imensă depărtare:

- Sunt momente – poate săptămâni – nu ai cum să ştii cu adevărat pe o navă cu pânze – când totul pare să merite. Îţi simţi... terminaţiile nervoase întinzându-se până ce ating aştrii.

Te simţi, cumva, enorm. Treptat se întoarse lângă ea. E

banal s-o spui, dar nu mai eşti niciodată cel dinainte. Nu mă refer la aspectul fizic, evident, dar – te descoperi singur – sau poate că te pierzi. Iată de ce, continuă el gesticulând spre New Madrid ascuns de dună, nu suport asta. Planeta mea, ei bine, bănui că e aşa cum Pământul probabil că a fost în timpurile de demult. Există ceva proaspăt acolo. Aici...

- Ştiu, răspunse Helen America şi era adevărat. Aerul puţin decadent, puţin corupt, prea confortabil al Pământului trebuia să aibă un efect înăbuşitor asupra omului din stele.

- Acolo, spuse el, n-o să mă crezi, dar uneori oceanul e atât de rece încât nu ai cum să înoţi în el. Avem muzică care nu iese din maşini, şi plăceri ce vin din interiorul trupurilor noastre, fără să fi fost puse înăuntru de altcineva. Trebuie sa mă întorc pe Noua Terra.

Helen nu zise nimic pentru o vreme, concentrându-se în a-şi învinge durerea din inimă.

- Eu... eu... începu ea.

- Ştiu, glăsui el aprig, aproppe sălbatic, întorcându-se spre ea. Dar n-am cum să te iau cu mine. Nu pot! Eşti prea tânără, ai o viaţă de trăit, iar eu unul am aruncat un sfert din viaţa mea. Nu, nu e corect. Nu am aruncat-o. Nu aş proceda altfel dacă mi s-ar da ocazia, deoarece mi-a dăruit ceva ce n-am avut niciodată în mine. Şi mi te-a dăruit pe tine.

- Dar dacă – vru ea să argumenteze.

- Nu. Nu strica momentul. Săptămâna viitoare voi cere să fiu îngheţat în capsulă, în aşteptarea următoarei nave. Nu mai suport, iar hotărârea mea ar putea să slăbească. Ar fi o greşeală îngrozitoare. Dar astăzi avem timpul acesta petrecut împreună, şi avem vieţile noastre separate ca să ne aducem aminte de el. Nu te gândi la altceva. Nu există nimic, nimic de fâcut.

Helen nu-i mărturisi - atunci sau altădată – de copilul la care începuse să spere, copilul pe care acum nu aveau niciodată să-1 mai aibă. Ah, ar fi putut să se folosească de copil. Ar fi putut să-1 lege de ea, întrucât era un bărbat de onoare şi ar fi luat-o de soţie daca ar fi ştiut. Însă dragostea lui Helen, chiar şi atunci, în tinereţea ei, era de aşa natură încât nu îi permitea să utilizeze asemenea mijloace. Voia că el să vină la ea din propria lui voinţă, să o ia de soţie deoarece nu putea să trăiască fără ea. În această căsătorie, copilul lor ar fi reprezentat o binecuvântare suplimentară.

Exista cealaltă alternativă, fireşte. Să aducă copilul pe lume fără să-i numească tatăl. Dar ea nu era Mona Muggeridge. Cunoştea prea bine terorile şi insecurităţile şi singurătatea faptului de a fi fost Helen America, pentru a accepta vreodată responsabilitatea creării alteia. Iar la cursul evenimentelor ales de ea nu exista loc pentru un copil. Făcu singurul lucru posibil. La sfârşitul perioadei petrecute în New Madrid, îl lăsă să-şi ia rămas bun. Fără cuvinte şi fără lacrimi, Helen plecă. Apoi se duse într-un oraş arctic unde asemenea lucruri erau cunoscute şi, în ruşine, cu grijă şi cu un adânc sentiment de regret apelă la serviciile medicului ca să elimine copilul nenăscut. După care se întoarse la Cambridge, confirmându-şi locul ca prima femeie navigator pe o navă către stele.

6

Lordul care prezida Instrumentalitatea în acea vreme era un bărbat pe nume Wait[4]. Wait nu era crud, însă nici vestit pentru prospeţimea spiritului, sau pentru că ar fi avut o părere bună despre înclinaţiile aventuroase ale tinerilor. Secretarul lui îi spuse:

- Fata asta vrea să comande un vas spre Noua Terra. Aveţi de gând să fi permiteţi?

- De ce nu? replică Wait. O persoană este o persoană. E bine crescută, bine educată. Dacă eşuează, o vom afla peste optzeci de ani, când nava se va întoarce înapoi. Dacă însă reuşeşte, va închide gura tuturor acestor femei ce se tot plâng. Lordul se întinse în faţă pe birou: Dacă se califică şi pleacă, totuşi, nu-i da condamnaţi. Condamnaţii sunt prea buni şi prea valoroşi ca pionieri ca să fie trimişi într-o călătorie nebunească ca aceasta. Să o trimitem în ideea unui joc. Dă-i nişte fanatici religioşi. Din ăştia avem mai mult decât destui. Nu ai deja vreo douăzeci sau treizeci de mii în aşteptare? Omul răspunse:

- Da, domnule, treizeci şi şase de mii două sute. Fără să punem la socoteală ultimii veniţi.

- Foarte bine, aprobă Lordul Instrumentalităţii. Ofera-i întreg lotul şi dă-i nava cea nouă. Are o denumire?

- Nu, domnule.

- Numiţi-o atunci.

---

[4] Aşteptare, în limba engleză (n.ed.)

Funcţionarul îl privi cu faţa lipsită de expresie.

Un zâmbet dispreţuitor trecu peste chipul birocratului senior. Rosti:

- Luaţi imediat nava aceea şi numiţi-o. Numiţi-o *Soul*[5] şi fie ca *Soul* să zboare către stele. Şi fie ca Helen America să devină îngerul care doreşte să ajungă. Biata de ea, nu a avut parte de viaţă aici pe Pământ, nu aşa cum s-a născut ea şi cum a fost crescută. Nu are rost să încercăm să o transformăm, să-i reformăm personalitatea, mai cu seamă când această personalitate este vie şi bogată. Nu i-ar face deloc bine. Nu trebuie s-o pedepsim pentru că e ea însăşi. Lăsaţi-o să plece.

Wait se ridică, îşi privi secretarul şi repetă foarte hotărât:

- Lăsaţi-o să plece, *numai dacă se califică*.

7

Helen America se califică.

Doctorii şi experţii încercară să o avertizeze.

Unul din tehnicieni îi spuse:

- Nu înţelegi ce va însemna? Patruzeci de ani se vor scurge din viaţa ta într-o singură lună. Vei ajunge acolo o femeie de şaizeci de ani. Adevărat, vei avea probabil încă o sută de ani de trăit. Şi călătoria doare. Vei avea cu tine toţi aceşti oameni, mii şi mii. Vei avea o încărcătură a Pământului. În spatele tău, pe şaisprezece cabluri vor atârna treizeci de mii de capsule. Apoi vei avea cabina de comandă, ca să trăieşti înăuntru. îţi vom da roboţi câţi vei avea nevoie, probabil o duzină. Vei dispune de o pânză principală şi de o altă pânză frontală, şi va trebui să ai grijă de amândouă.

- Ştiu. Am citit manualul, replică Helen America. Conduc vasul prin lumină, iar când infraroşul atinge pânza – pornesc. Dacă constat interferenţe radio, pânzele se strâng. Iar dacă ele dau greş, rămâne să aştept pentru restul zilelor mele.

Tehnicianul o privi oarecum supărat:

- Nu ai de ce să fii tragică. Tragedia e uşor de înfăptuit. Iar dacă vrei să fii tragică, poţi să fii fără să omori treizeci de mii de oameni şi fără să distrugi proprietatea Terrei. Te poţi îneca în apă chiar aici, sau să sari într-un vulcan aşa cum procedau

---

[5] Suflet, în limba engleză (n.ed.)

japonezii din cărţile vechi. Tragedia nu e partea dificilă. Greu este atunci când nu reuşeşti şi trebuie să continui lupta. Atunci când trebuie să mergi mai departe şi mai departe în faţa unor sorţi fără de speranţă, în faţa tentaţiei de a te lăsa cuprins de disperare.

Iată cum funcţionează vela frontală. În partea cea mai lată va măsura douăzeci de mii de mile. Se îngustează spre vârf, iar lungimea totală este cu puţin sub optzeci de mii de mile. Pânza va fi întinsă sau strânsă de mici servo-roboţi, comandaţi prin radio. E bine să utilizezi cu grijă radioul, deoarece la urma urmei, bateriile, chiar dacă sunt atomice, trebuie să ţină patruzeci de ani. Trebuie să te menţină în viaţă.

- Da, domnule, încuviinţă Helen America plină de căinţă.

- Va trebui să-ţi aminteşti ce treabă ai de făcut. Te lăsăm să pleci deoarece eşti ieftină. Pleci deoarece un navigator cântăreşte mult mai puţin decât o maşină. Nu avem nici un computer de uz general care să cântărească doar o sută cincizeci de livre[6]. Te avem însă pe tine. Pleci pur şi simplu pentru câ poţi să fii înlocuită. Oricine călătoreşte către stele îşi asumă o posibilitate din trei să nu ajungă niciodată la destinaţie. Dar tu te duci deoarece eşti prima, deoarece eşti tânără. Ai o viaţă de dăruit şi o viaţă de cheltuit. Pentru că nervii îţi sunt buni. Mă înţelegi?

- Da, domnule, ştiam.

- Mai mult, pleci întrucât vei parcurge drumul în patruzeci de ani. Dacă am trimite dispozitive automate să manevreze velele, ar ajunge acolo – posibil. Însă le-ar lua de la o sută la o sută douăzeci de ani, iar până atunci capsulele adiabatice s-ar deteriora, cea mai mare parte a încărcăturii umane nu ar mai fi potrivită pentru reanimare, iar pierderea de căldură, oricum i-am face faţă, ar duce la dezastrul întregii expediţii. Aşa că adu-ţi aminte că tragedia şi problema ta e în majoritate munca. Munca şi atât. Aceasta-i misiunea ta cea mare.

Helen surâse. Era o fată scundă cu păr bogat şi închis la culoare, cu ochi căprui întunecaţi şi cu sprâncene foarte mari, dar când zâmbea devenea din nou copil, şi unul chiar fermecător.

Răspunse:

- Misiunea mea e munca. înţeleg, domnule.

---

[6] Unitate de măsură pentru masă, egală cii 0,453 kg (n.ed.)

8

În zona de pregătire, operaţiunile se efectuau repede, dar nu grăbit. De două ori o rugară tehnicienii să-şi ia o vacanţă înaintea antrenamentului final. Nu le acceptă sfatul. Dorea să plece; ştia că ei ştiau că voia să părăsească Pământul pentru totdeauna, şi mai ştia de asemenea că ei înţeleseseră că nu era doar fiica mamei sale. Încerca, cumva, să fie ea însăşi. Restul lumii nu o credea, însă asta nu avea importanţă.

A treia oară când sugerară o vacanţă, sugestia fu mandatorie. Petrecu două luni cenuşii pe minunatele insule ale Hesperidelor, insule ce se ridicaseră atunci când greutatea Terraportului dăduse naştere unui mic arhipelag, la sud de Bermude. Le sfârşi bucurându-se de ele.

Se întoarse înapoi în formă, sănătoasă, gata de plecare.

Medicul senior i se adresă foarte direct:

- Eşti într-adevăr conştientă de ce anume îţi vom face? Te vom pregăti să trăieşti patruzeci de ani din viaţă într-o singură lună.

Ea încuviinţă, palidă, iar el continuă:

- Acum, că să-ţi oferim aceşti patruzeci de ani, trebuie să-ţi încetinim procesele vitale. La urma urmei, doar travaliul biologic de a respira patruzeci de ani de aer într-o singură lună implică un factor de cinci sute la unu. Nici un plămân nu ar suporta efortul. Trupul tău trebuie să consume apă, să primească hrană. Majoritatea vor fi proteine. Vor mai exista nişte hidraţi. Vei avea nevoie de vitamine. Ce vom face noi e să-ţi încetinim creierul, realmente foarte mult, aşa că mintea îţi va lucra de cinci sute de ori mai încet. Ne oprim la acest raport, deoarece dorim să fii în stare să munceşti. Cineva trebuie să supravegheze pânzele.

Prin urmare, dacă eziţi sau începi să gândeşti, un gând sau două îţi vor lua săptămâni întregi. Şi corpul îţi va fi oarecum încetinit, în schimb, diferitele sale părţi vor suporta proporţii diferite. Apa, de exemplu, am coborât-o până la optzeci la unu. Hrana, la circa trei sute la unu. Nu vei avea timp să bei apă pentru patruzeci de ani. Noi o vom circula, purifica şi pompa înapoi în sistemul tău, doar să nu rupi legăturile.

Aşa că ai de făcut faţă la o lună de zile fără somn, pe o masă de operaţie, unde eşti operată fără anestezice, în vreme

ce îndeplineşti totodată una din muncile cele mai dificile imaginate de omenire. Va trebui să observi totul cu atenţie, să supraveghezi cablurile capsulelor şi ale încărcăturii din spate, va trebui să potriveşti velele. Dacă ajunsă la destinaţie există supravieţuitori, vor ieşi şi te vor întâmpina. Cel puţin aşa se întâmplă în majoritatea cazurilor. Nu am intenţia să te asigur că vei ajunge cu nava acolo. Dacă nimeni nu apare, intră pe o orbită dincolo de cea mai îndepărtată planetă şi fie mori, fie încearcă să te salvezi. Oricum, îţi este imposibil să cobori singură treizeci de mii de oameni pe o planetă.

Între timp avem multe de făcut. Vom insera dispozitivele de control direct în trupul tău. Vom începe prin a monta valve pe arterele tale toracice. Apoi vom merge mai departe, caterizându-ţi apa. Vom efectua o colotomie artificială care va ieşi afară în faţă, la şold. Apa deţine o anumită valoare psihologică, aşa că aproape a cinci suta parte te vom lăsa să o bei din pahar. Restul va intra direct în circuitul sanguin. La fel vom proceda cu mâncarea. Pricepi?

- Adică, rosti Helen, mănânc a zecea parte, iar restul intră intravenos?

- Exact, răspunse tehnicianul medical. O vom pompa în tine. Concentratele se află acolo. Reconstituitorul aici. Iar cablurile acestea stabilesc o dublă conexiune. O pereche de conductoare intră în aparatul de întreţinere. El va deveni suportul logistic al trupului tău. Iar firele celelalte reprezintă cordonul ombilical pentru o fiinţă omenească, singură printre stele. Ele sunt viaţa ta.

Dacă totuşi se rup sau dacă se întâmplă să cazi, leşinul ar putea să dureze un an sau doi. Dacă se petrece aşa ceva, sistemul local preia funcţiunile vitale. Este vorba de rucsacul din spatele tău.

Pe Pământ cântăreşte la fel de mult ca şi tine. Ai exersat deja cu un model. Ştii cât de uşoară este mânuirea lui în spaţiu. Te va menţine în viaţă pe o perioadă subiectivă de timp de circa două ceasuri. Nimeni nu a pus încă la punct un ceas capabil să se potrivească cu creierul uman, aşa că, în loc să-ţi dăm un ceas, îţi vom fixa un contor pentru puls, pe care îl vom marca în grade. Dacă vei lua în calcul cifra zecilor de mii de bătăi, vei obţine anumite informaţii. Nu ştiu ce fel de informaţii, dar poate le vei considera utile.

O privi cu atenţie, apoi se întoarse la uneltele sale, ridicând un ac strălucitor cu un disc la unul din capete.

- Să revenim acum la următoarea operaţiune. Va trebui să pătrundem direct în mintea ta. Şi ea e chimică.

Helen îl întrerupse:

- Aţi spus că nu mă veţi opera pe creier.

- Doar cu un ac. Este singurul mod prin intermediul căruia suntem în stare să intrăm în mintea ta. Să o încetinim suficient, astfel încât timpul subiectiv să îţi funcţioneze la un ritm care va face ca patruzeci de ani să se scurgă într-o lună. Bărbatul zâmbi încruntat, dar expresia i se schimbă pe moment în duioşie observându-i încăpăţânarea, hotărârea ei de fată, admirabilă şi demnă de compasiune.

- Nu mă voi opune, zise ea. Totul e la fel de rău ca o căsătorie, iar aştrii îmi sunt mire. Chipul navigatorului îi fulgeră în minte, dar nu spuse nimic.

Tehnicianul reluă:

- Ţi-am implantat deja elementele psihotice. Nu te poţi aştepta să rămâi sănătoasă, aşa că e mai bine să nu-ţi faci griji în privinţa lor. Chiar e indicat să înnebuneşti un pic ca să conduci velele şi să supravieţuieşti complet singură, chiar şi numai pentru o lună. Necazul e că în luna aceea vei şti că de fapt trec patruzeci de ani. În cabină nu există oglinzi, dar vei găsi suprafeţe lucioase în care să te priveşti.

Nu vei arăta foarte bine. Te vei vedea îmbătrânind, de fiecare dată când îţi vei face timp să te priveşti. Nu ştiu ce efect va avea asupra ta. E destul de rău şi pentru bărbaţi. În schimb, cu părul va fi mai uşor decât la ei. La navigatorii dinainte am fost nevoiţi pur şi simplu să distrugem rădăcinile firelor de păr. Altminteri ar fi înotat în propriile bărbi. În plus, o cantitate imensă de nutrient s-ar fi irosit în creşterea părului pe faţă, păr pe care nici o maşină din lume nu l-ar fi tăiat suficient de repede ca să-i permită omului să lucreze. Ce vom face, cred, e să-ţi inhimbăm creşterea părului pe cap. Dacă va creşte cu aceeaşi culoare sau cu o alta, vei afla singură mai târziu. L-ai cunoscut pe navigatorul întors pe Pământ?

Doctorul ştia că-l întâlnise. Nu ştia însă că navigatorul căutase să o vadă. Helen reuşi să rămână indiferentă în vreme ce zâmbea:

- Da, i-aţi dat păr nou. Tehnicianul dumneavoastră i-a

plantat ţesut organic pe creştet, vă aduceţi aminte. Cineva, din personalul dumneavoastră, oricum. Părul a crescut negru, iar el a primit porecla de domnul Grey-no-more.

- Atunci, dacă eşti gata marţea viitoare şi noi vom fi pregătiţi. Crezi că reuşeşti, doamna mea?

Helen se simţi ciudat privind acest bărbat serios, în vârstă, referindu-se la ea ca la o "doamnă", dar ştia că primeşte respectul cuvenit profesiunii şi nu doar individului.

- Până marţi e timp suficient. Se simţi complimentată de faptul că el era destul de demodat ca să cunoască numele zilelor săptămânii şi să le folosească. Era semnul că învăţase în universitate nu numai esenţialul, ci şi eleganţa lucrurilor neînsemnate.

9

Două săptămâni mai târziu se împlineau douăzeci şi unu de ani după cronometrul cabinei. Helen se răsuci pentru zece mii a zecea mia oară să cerceteze velele.

Spatele îi produse un junghi violent.

Simţea urletul constant al inimii ca o vibraţie rapidă, în vreme ce bătea ritmic la marginea conştiinţei sale. Privea contorul de la încheietura mâinii şi vedea acele cadranului de ceas indicând lent zecile de mii de bătăi ale pulsului. Auzea şuierul constant al aerului în gât, în timp ce plămânii păreau să trepideze de viteză. Şi mai simţea durerea pulsatorie a unui tub pompând imense cantităţi de apă vâscoasă direct în artera carotidă.

În abdomen, cineva parcă i-ar fi aprins un foc. Tubul de evacuare opera automat, în schimb ardea ca şi cum un cărbune încins i-ar fi fost lipit de piele. Catererul, conectându-i vezica cu o altă conductă, înţepa la fel de sălbatic precum un ac înroşit. Capul o durea şi privirea îi era înceţoşată.

Reuşea încă să citească instrumentele şi să supravegheze pânzele. Din când în când zărea, minuscul ca nişte fire de praf, lanţul imens de oameni şi încărcătură atârnând în spate.

Nu putea să şadă. O durea prea tare.

Singurul mod în care izbutea să se odihnească era să se sprijine de panoul de comandă, cu coastele presate de el, cu fruntea obosită aplecată peste cadrane. Odată se odihni în acest

fel şi realiză că trecuseră două luni si jumătate înainte să se trezească. Ştia că odihna nu avea sens. Îşi vedea faţa mişcându-se, imaginea distorsionată a chipului său îmbătrânind, în reflexiile sticlei protectoare de la indicatorul "greutăţii aparente". Îşi privea braţele prin ceaţă, observând pielea întinzându-se, slăbind şi întinzându-se iarăşi, afectată de schimbările de temperatură.

Cercetă încă o dată velele şi decise să acţioneze pânza frontală. Cu grijă se târî peste panoul de control cu ajutorul unui servo-robot. Alese comanda potrivită şi o acţiona timp de o săptămână ori două. Aşteptă acolo, cu inima bătând, cu gâtul şuierând aer, cu unghiile spărgându-i-se pe măsură ce creşteau. Apoi verifică dacă alesese comanda corectă, apăsă din nou şi nu se întâmplă nimic.

Împinse a treia oară. Nici un răspuns.

Se întoarse iarăşi la panoul de control, citi instrumentele, verifică luminile de direcţie, descoperi o anumită cantitate de presiune infraroşie pe care ar fi trebuit să o capteze. Pânzele atinseseră treptat o viteză nu departe de cea a luminii, deoarece se deplasau având una din feţe mată; capsulele din spate, sigilate împotriva timpului şi a eternităţii, înotau ascultătoare într-o imponderabilitate aproape perfectă.

Scana; măsurătorile erau corecte. Pânza nu funcţiona.

Se răsuci spre panoul de urgenţă şi apăsă. Nu se întâmplă nimic.

Activă un robot de întreţinere şi îl trimise pentru reparaţii, smiţându-i ordinele cât putea de repede. Robotul plecă şi o clipă mai târziu (trei zile) replică. Panoul din dreptul său vesti: "Nu se confirmă."

Trimise un al doilea robot. Nici un efect şi de această dată.

Trimise un al treilea, ultimul. Trei lumini strălucitoare, "Nu se confirmă", o priviră în ochi. Deplasă servo-roboţii de cealaltă parte a velei şi trase puternic. Pânza rămânea în continuare în poziţia greşită. Rămase îngrijorată şi pierdută în spaţiu, şi se rugă:

- Să nu mi se întâmple mie, Doamne! Eu fug de o viaţă pe care nu o doream. Dar pentru sufletele acestui vas şi pentru bieţii nebuni pe care îi port, suficient de curajoşi ca să-şi divinizeze propriul drum şi care au nevoie de lumina altui soare, rogu-te, Doamne, ajută-mă acum. Socoti că se rugase foarte

fierbinte şi speră ca rugămintea ei să primească un răspuns.

Lucrurile nu mergeau însă în acest fel. Era tulburată, singură.

Nu era nici un astru. Nu era nimic, în afara cabinei şi a propriei sale persoane, mai singură decât fusese vreodată înainte o femeie. Simţi fiorul şi încordarea muşchilor pe cale de a se ajusta, în vreme ce creierul înregistra doar scurgerea câtorva minute. Se întinse, se forţă să nu se relaxeze şi în cele din urmă îşi aminti că unul dintre funcţionari indusese şi o armă în dotarea vasului.

Ce rost avea arma, nu ştia.

O aţinti. Bătaia ei era de două sute de mii de mile. Ţinta putea fi selectată automat.

Îngenunche, târând după ea tubul abdominal, şi tubul cu alimente, şi tuburile caterer, şi firele căştii, fiecare din ele conectat la panou. Se târî până sub panoul servo-roboţilor şi scoase de acolo un manual cu instrucţiuni. Într-un sfârşit găsi frecvenţa corectă pentru acţionarea armei. O ridică şi merse spre hublou. În ultimul moment gândi, "Poate că idioţii aceia mă vor obliga să sparg fereastra. Ar fi trebuit proiectată să tragă prin ea, fără s-o deterioreze. Aşa ar fi trebuit făcută."

Medita asupra chestiunii o săptămână, două.

Chiar înainte să acţioneze arma se răsuci şi acolo, lângă ea, stătea navigatorul, călătorul din stele, domnul Grey-no-more. Îi spuse:

- Nu va funcţiona în acest mod.

Şedea clar şi arătos, aşa cum îl văzuse ea în New Madrid. Nu avea tuburi, nu tremura, îi vedea pieptul cum se ridică şi coboară în ritmul respiraţiei normale, o dată la fiecare oră. O parte a minţii ei ştia că era vorba de o halucinaţie. O altă parte voia să creadă în realitatea lui. Era nebună şi era foarte fericită să fie aşa în acel moment; permise halucinaţiei să îi dea sfaturi. Resetă arma, astfel încât să tragă prin peretele cabinei şi lansă o încărcătură slabă spre mecanismul de întreţinere situat dincolo de vela deformată şi înţepenită.

Încărcătura izbuti să rezolve problema. Interferenţa se situase dincolo de orice previziune tehnică. Arma curăţase obstrucţia pe veci neidentificabilă, lăsând servo-roboţii să-şi atace sarcinile ca un trib de furnici înnebunite. Lucrau din nou. Sistemele lor defensive fuseseră construite doar împotriva

impedimentelor minore ale spaţiului. Toţi se grăbeau şi se învârteau în jur.

Cu un sentiment de uimire apropiat de cel religios, ea zări vântul solar suflând ta velele imense. Apoi se întoarse la locul ei. Simţi uşoara atingere a gravitaţiei şi puţină greutate. Soul revenise înapoi pe curs.

10

- E o fată, îi spuseră pe Noua Terra. E o fată. Trebuie să fi avut doar optsprezece ani, ca şi tine.

Domnului Grey-no-more nu îi veni să creadă. Se duse însă la spital, iar înăuntru o văzu pe Helen America.

- Iată-mă, navigatorule, îi spuse ea. Şi eu am navigat. Faţa era palidă ca ceara, expresia, cea a unei fete de douăzeci de ani. Trupul aparţinea unei femei îngrijite de şaizeci.

Cât despre domnul Grey-no-more, el nu se schimbase, din ment ce se întorsese acasă îhtr-una din capsule. O privi. Ochii i se îngustară şi apoi, într-o bruscă inversare roluri, el fu cel ce îngenunche la căpătâiul patului ei şi-i acoperi mâinile cu lacrimi. Pe jumătate incoerent, se bâlbâi:

- Am fugit de tine deoarece te iubeam atât de mult. M-am întors aici unde nu aveai cum să mă urmăreşti, ori dacă totuşi o făceai, aveai să fii în continuare tânără, iar eu prea bătrân. Tu ai navigat pe Soul şi ai vrut să fiu al tău.

Infirmiera de pe Noua Terra nu cunoştea regulamentele aplicabile navigatorilor din stele. Foarte tăcută se strecură aferă din încăpere, zâmbind cu tandreţe şi compasiune la dragostea căreia îi fusese martoră. Era însă o femeie practică şi avea simţul propriei avansări. Chemă o prietenă de la serviciul de presă şi îi zise:

- Cred că am să-ţi ofer cea mai grozavă poveste de dragoste a tuturor timpurilor. Dacă vii aici suficient de repede, vei auzi prima povestea lui Helen America şi a domnului Grey-no-more. S-au întâlnit pur şi simplu. Bănuiesc că s-au mai văzut undeva. S-au întâlnit şi s-au îndrăgostit unul de celălalt.

Infirmiera nu ştia că ei renunţaseră la o dragoste înapoi pe Pământ. Infirmiera nu ştia că Helen America pornise într-o călătorie singuratică cu un ţel precis, şi nu ştia că imaginea nebună a domnului Grey-no-more, a navigatorului însuşi,

stătuse alături de Helen douăzeci de ani, în nimicul spaţiului adânc şi întunecat dintre stele.

11

Fetiţa crescuse, se căsătorise, iar în prezent avea la rându-i o fetiţă. Mama era neschimbată, dar spilterul îmbătrânise foarte, foarte tare. Supravieţuise tuturor trucurilor sale minunate de adaptabilitate, iar de câţiva ani încremenise sub forma unei fetiţe-păpuşi cu părul galben şi ochii albaştri. Din sentimentalitate, mama îmbrăcase spilterul într-un costumaş albastru strălucitor, cu pantalonaşi asortaţi. Micul animal se târî încetişor pe podea pe micuţele sale mâini umane şi pe genunchi. Chipul caraghios privi orb în sus şi ţipă după lapte.

Tânăra femeie exclamă:

- Mamă, ar trebui să scapi de ăsta. S-a stricat cu totul şi arată cumplit lângă mobila ta frumoasă de epocă.

- Credeam că îţi plăcea de el, zise femeia mai în vârstă.

- Desigur, răspunse fiica. Era drăguţ când eram copil. Dar nu mai sunt copil, şi acum nici nu mai funcţionează.

Spilterul se luptă să se ridice în picioare şi se prinse de glezna stăpânei Mama tinerei îl ridică în aer cu blândeţe, şi îl puse iarăşi jos lângă o farfurie cu lapte şi o ceaşcă de mărimea unui degetar. Spilterul încercă să facă o reverenţă, aşa cum fusese motivat să procedeze la începuturi, alunecă, căzu şi scânci. Mama îl îndreptă iar micul şi bătrânul animal-jucărie începu să înmoaie degetarul în lapte, sorbind lichidul alb în gura minusculă şi lipsită de dinţi.

- Îţi aduci aminte, mamă – rosti tânăra şi se opri.

- Ce să-mi amintesc, dragă?

- Mi-ai povestit despre Helen America şi domnul Grey-no-more când ăsta era nou-nouţ.

- Da, dragă, poate c-am făcut-o.

- Nu mi-ai spus totul, zise acuzator tânăra femeie.

- Sigur că nu, erai doar o copilă.

- Dar a fost îngrozitor! Oamenii aceia îngrozitori, felul oribil cum trăiau navigatorii. Nu înţeleg cum de ai putut să-i idealizezi şi să o socoteşti poveste de dragoste –

- Păi a fost, a fost, insistă cealaltă.

- Romanţă pe naiba, exclamă fiica. E la fel de rău ca tine cu

spilterul uzat. Arătă păpuşa mică, vie, îmbătrânită, care adormise lângă lapte. Cred că e oribil. Ar trebui să scapi de ţel. Iar lumea ar trebui să scape de navigatori

- Nu fi aşa de aspră, draga mea, zise mama.

- Nu fi o sentimentală demodată, replică fiica.

- Poate că suntem, zise mama cu un râs subţire, iubitor. Pe ascuns puse spilterul adormit pe un fotoliu, unde nu putea să fie călcat sau rănit.

12

Străinii n-au cunoscut niciodată adevăratul final al poveştii.

La mai bine de un secol după nunta lor, Helen zăcea pe moarte; murea fericită, deoarece navigatorul ei iubit se afla alături. Nutrea credinţa că dacă amândoi cuceriseră spaţiul, poate reuşeau să cucerească la fel de bine moartea.

Mintea ei fericită, obosită, plină de dragoste, se trezi aducându-şi aminte de un subiect pe marginea căruia nu mai discutaseră de zeci de ani.

- Ai venit totuşi pe *Soul*, spuse ea. Ai rămas lângă mine când i-am rătăcit şi nu ştiam cum să mânuiesc arma.

- Dacă am venit atunci, scumpa mea, voi veni din nou, oriunde te vei afla. Eşti iubita mea, inima mea, singura mea dragoste. Eşti cea mai curajoasă dintre doamne, cea mai îndrăzneaţă dintre oameni. Eşti a mea, ai navigat pentru mine. Eşti doamna mea care a navigat pe *Soul*.

Vocea lui se sparse, însă trăsăturile îi rămaseră calme. Niciodată până atunci nu mai văzuse pe cineva murind atât de încrezător şi fericit.

JOCUL ŞOBOLANULUI ŞI AL DRAGONULUI

The Game of Rat and Dragon, 1955

Darul vitalităţii adus de surorile VomAcht pune în mişcare un nou ciclu al istoriei – epoca eroică a scane-rilor, pinliterilor şi Go-căpitanilor. Din aceste povestiri răzbate în special robusteţea impactului emoţional – impactul noilor experienţe şi relaţii, precum simbioza telepatică dintre oameni şi parteneri în textul următor. Linebarger a înglobat aici unele din propriile sale experienţe de viaţă. Captain Wow era numele uneia din pisicile sale de la locuinţa din

Masa de joc

Pinlit este o meserie tare a naibii, se gândi Underhill, închizând furios uşa. Degeaba porţi o uniformă şi arăţi a soldat, dacă oamenii nu apreciază ceea ce faci. Se aşeză în scaun, lăsându-şi capul pe spate şi îşi împinse casca în jos pe frunte.

În timp ce aştepta şă se încălzească pinsetul, se gândi la fata din coridorul exterior. Îl privise dispreţuitor.

- Miau! Atâta îi spusese, dar parcă îi dăduse o palmă.

Ce îl crezuse, un idiot, un trântor, un nimic îmbrăcat în uniformă? Ştia oare că pentru fiecare jumătate de oră de pinlit avea minimum două luni de refacere în sanatoriu?

Setul se încălzise. Simţea în jurul lui adâncimea spaţiului, simţea ca şi cum s-ar fi aflat în mijlocul unei imense reţele cubice, alcătuită din neant. Acolo, în neantul acela, îşi dădea seama de oroarea dureroasă a spaţiului, şi putea percepe teribila nelinişte a particulelor risipite de praf. Pe când se relaxa, îl pătrunse siguranţa solidă a soarelui, a Lunii şi a mecanismului planetelor familiare. Sistemul Solar era la fel de simplu şi încântător ca un ceas vechi cu cuc, ticăind liniştitor. Sateliţii lui Marte alergau în jurul planetei aidoma unor şoricei speriaţi, deşi goana aceea nu însemna decât că totul era în ordine. Undeva, deasupra planului eclipticii, simţea un nor dens de praf interstelar, plutind dincolo de coridoarele de trecere ale navelor.

Nu exista nimic care să fie înfruntat, nimic care să arunce o provocare minţii sau să smulgă sufletul dintr-un trup ale cărui rădăcini îşi trăgeau seva dintr-un efluviu la fel de tangibil ca şi sângele. Nimic nu se apropia de Sistemul Solar. Putea să poarte pinsetul pentru vecie, fără a fi altceva decât un astronom telepat capabil să simtă pulsându-i în creier protecţia caldă, fierbinte, a soarelui.

Woodley intră.

- Tot bătrâna lume care ticăie, zise Underhill. Nimic deosebit. Nu-i de mirare că până nu s-a inventat planoformul, nimeni nu s-a deranjat să îmbunătăţească pinsetul. Aici, cu soarele fierbinte în jurul nostru, e linişte şi bine. Simţi cum totul se suceşte şi se învârteşte. E drăguţ, limpede şi mititel. Parcă ai sta acasă, în faţa căminului.

Woodley mormăi. Nu-şi pierdea timpul visând. Netulburat, Underhill continuă.

- Cred că ar fi fost grozav să fii unul dintre Oamenii Vechi. Mă întreb de ce au incendiat lumea cu războaie? N-aveau planoformul şi nu trebuiau să-şi câştige existenţa printre stele. Nu trebuiau să se ferească de Şobolani, sau să joace Jocul. Nu puteau inventa pinlitul pentru că nu aveau nevoie de el, nu-i aşa, Woodley?

Woodley mormăi din nou. Avea douăzeci şi şase de ani şi încă un an până la pensie. Îşi alesese deja o fermă. Avea înapoia

lui zece ani de muncă grea. Îşi păstrase echilibrul mental, refuzând să se gândească la meseria lui, îndeplinind-o atunci când trebuia, dar fără să mediteze vreodată la sarcinile sale dacă nu apărea nici o urgenţă.

Woodley nu fusese niciodată prea simpatizat de Parteneri. Nici unul dintre ei nu-l iubea, unii chiar îl respingeau. Ocazional, fusese suspectat de gânduri urâte împotriva unui Partener, dar cum aceştia nu intenţionaseră niciodată să se plângă, ceilalţi pinliteri şi Lorzii Instrumentalităţii ii lăsaseră în pace.

Underhill era încă fascinat de meserie. Fericit, vorbea în-tr-una.

- Ce ni se întâmplă când trecem prin planoform? Crezi că încercăm senzaţia morţii? Apropo, ai întâlnit vreodată pe cineva cu sufletul smuls?

- Suflet smuls, ăsta-i un fel de a vorbi, făcu Woodley. După atâţia ani, nimeni nu ştie dacă avem sau nu suflet.

- Eu, însă, am văzut unul. L-am văzut pe Dogwood când s-a prăbuşit. Arăta ciudat: jilav, şi cumva unsuros, de parcă sângera, şi ştii ce au făcut cu el? L-au dus în aripa aia a spitalului unde noi n-am fost niciodată, acolo sus, unde sunt şi ceilalţi, unde trebuie să se ducă toţi cei care mai trăiesc după ce i-au prins Şobolanii din Exterior.

Woodley se aşeză şi aprinse o pipă străveche. În ea ardea ceva denumit tutun. Era un obicei neplăcut, dar îi dădea bărbatului un aer romantic şi aventuros.

- Ascultă-mă, băiete! Nu trebuie să-ţi faci griji în legătură cu asta. Meseria merge tot mai bine. Partenerii la fel; i-am văzut lovind doi Şobolani la o distanţă de patruzeci şi şase de milioane de mile într-o milisecundă şi jumătate. Cât timp oamenii au încercat să folosească ei înşişi pinseturile, nu izbuteau mai repede de patru sute de milisecunde, şi nu era suficient de rapid pentru a ne proteja navele. Partenerii au răsturnat situaţia; ei sunt mai iuţi decât Şobolanii, şi aşa vor fi întotdeauna. Ştiu că nu-ţi vine uşor să-ţi împărţi mintea cu un Partener...

- Acelaşi lucru e valabil şi pentru ei, replică Underhill.

- Nu le purta de grijă. Nu sunt oameni. Trebuie să se descurce şi singuri. Am văzut mai mulţi pinliteri prostiţi de prea multă drăgălăşenie faţă de Parteneri, decât prinşi de Şobolani. De fapt, câte persoane ai auzit tu că au fost înhăţate de Şobolani?

Underhill îşi privi degetele, strălucind verzi şi purpurii în lumina puternică aruncată de pinset, şi numără navele. Degetul mare pentru Andromeda, pierdută cu echipaj şi pasageri, arătătorul şi mijlociul pentru navele de transfer 43 şi 56, găsite cu pinseturile arse şi fiecare bărbat, femeie sau copil de la bord mort sau nebun. Inelarul, degetul mic şi degetul mare de la cealaltă mână pentru primele trei nave de război pierdute în faţa Şobolanilor – înainte ca oamenii să-şi dea seama că acolo, în spaţiu, exista ceva viu, capricios şi răuvoitor.

Planoformul era ceva ciudat. Simţeai ca un...

Nimic prea mult.

Ca atingerea unui curent electric slab.

Ca durerea unui dinte de lapte, căzut în copilărie.

Ca o rază de lumină pusă în faţa ochilor.

Şi totuşi, în acest timp, o navă de patruzeci de mii de tone, aflată undeva in jurul Pământului, dispărea într-un fel sau altul, fn spaţiul bidimensional şi apărea mai departe cu o jumătate de an-lumină, sau cu cincizeci de ani-lumină.

Underhill se găsea acum în Camera de Luptă, cu pinsetul pregătit şi cu atât de familiarul Sistem Solar ticăind în interiorul capului. Iar după o secundă, sau un an (subiectiv vorbind, n-ar fi putut spune cât de mult trecea), străfulgerarea aceea de lumină trecea prin el şi se trezea în Exterior, în teribilele spaţii deschise dintre stele. Acolo simţea sorii ca pe nişte excrescenţe pe mintea lui de telepat, în vreme ce planetele se găseau prea departe pentru a le simţi în vreun fel.

Undeva, în spaţiul cosmic, pândea o moarte îngrozitoare; o moarte şi o oroare de un tip cu care Omul nu mai dăduse piept înainte de a ieşi în spaţiul interstelar. Se părea totuşi că lumina sorilor îndepărta Dragonii.

Dragoni. Aşa îi denumiseră oamenii. Pentru oameni nu se întâmpla mare lucru: tremurul planoformului, apoi lovitura de ciocan a morţii instantanee, sau raza întunecată a nebuniei ce le pătrundea în creier.

Pentru telepaţi însă, aceştia erau Dragonii.

În fracţiunea de secundă dintre depistarea telepatică a unei entităţi ostile, aflate în vidul negru, şi lovitura psihică nimicitoare, care atingea toate fiinţele vii de pe navă, telepaţii simţiseră fiinţe asemănătoare Dragonilor din legendele străvechi, fiare mai inteligente decât fiarele, demoni mai reali decât

demonii, vortexuri flămânde de viaţă şi ură, apărute nu se ştie cum, din materia interstelară rarefiată.

Ştirea o adusese o navă supravieţuitoare – o navă la bordul căreia se afla, din pură întâmplare, un telepat care cutreiera spaţiul cosmic din mintea sa cu o rază de lumină. Dragonul se transformase în neant şi nava trecuse mai departe, fără ca pasagerii să-şi dea seama că fuseseră pe traiectoria Morţii.

După aceea, fusese uşor... în general.

Planoformul avea întotdeauna cu el un telepat. Puterea senzitivă a acestuia era sporită enorm cu ajutorul pinseturilor, amplificatoare telepatice adaptate pentru creierul mamiferelor. Pinseturile erau conectate electronic la nişte mini bombe de lumină, teleghidate. Lumina reprezenta factorul principal. Lumina ucidea Dragonii, permiţând navelor să redevină tridimensionale, hop, hop, hop, mişcându-se de la o stea la alta.

Şansele de izbândă crescuseră brusc, de la o sută la una împotriva omenirii, la şaizeci contra patruzeci în favoarea ei. Era însă insuficient. Telepaţii erau antrenaţi să devină ultra-sensibili, antrenaţi să descopere Dragonii în mai puţin de o milisecundă. Se constatase însă că Dragonii se puteau deplasa cu un milion de mile în mai puţin de două milisecunde, ceea ce era prea puţin pentru mintea umană ca să lanseze lumina.

Se încercase învăluirea navelor într-o teacă permanentă de lumină. Sistemul nu dăduse roade.

Aşa cum omenirea învăţase multe despre Dragoni, se părea că şi aceştia aflaseră destule despre oameni. într-un fel sau altul, îşi puteau reduce volumul, apărând brusc pe nişte traiectorii plane. Trebuia o lumină puternică, de intensitatea luminii solare. Lucrul acesta era realizabil doar cu bombe de lumină. Astfel se născuse pinlitul.

Pinlit însemna detonarea unor bombe fotonucleare miniaturale, care transforma câteva grame de izotopi de magneziu în radiaţie luminoasă pură. Şansele omenirii creşteau, deşi tot se mai pierdeau nave. Ajunsese atât de rău, încât oamenii nu doreau să mai găsească navele, deoarece ştiau ce aveau să vadă. Era sfâşietor să readuci pe Pământ trei sute de trupuri gata de înmormântare şi alte două, trei sute de nebuni, care nu se mai înzdrăveneau şi care trebuiau hrăniţi, spălaţi, culcaţi, treziţi şi iarăşi hrăniţi până la sfârşitul vieţii.

Telepaţii căutaseră să pătrundă în minţile celor ce fuseseră

loviţi de Dragoni, dar nu găsiseră decât erupţii orbitoare de teamă şi spaimă, izbucnind din iadul primordial, sursa vulcanică a vieţii.

Atunci apăruseră Partenerii.

Omul şi Partenerul, laolaltă, puteau face ceea ce Omul singur nu reuşise. Oamenii deţineau inteligenţa, iar Partenerii viteza. Partenerii călătoreau în vehiculele lor micuţe, de mărimea unor mingi de fotbal, ataşate în exteriorul navelor. Călătoreau odată cu acestea, în navetele lor de trei kilograme, gata de atac. Navetele erau iuţi. Fiecare purta o duzină de pinlite: bombe de mărimea unui degetar. Prin intermediul legăturilor mentale, pinliterii aruncau Partenerii - literal vorbind - înspre Dragon.

Ceea ce oamenilor li se păreau Dragoni, în minţile Partenerilor apăreau sub forma unor Şobolani uriaşi. Acolo, în spaţiul nemilos, mintea Partenerilor răspundea unor instincte străvechi. Partenerii atacau, lovind cu o viteză mai mare decât cea a Omului, din atac în atac până ce fie ei, fie Şobolanii erau distruşi. Aproape întotdeauna, Partenerii erau cei victorioşi.

O dată cu sporirea siguranţei salturilor cosmice ale navelor, comerţul a crescut extraordinar, populaţia coloniilor s-a înmulţit, iar cererea pentru Parteneri antrenaţi a devenit tot mai mare.

Underhill şi Woodley aparţineau celei de-a treia generaţii de pinliteri, dar li se părea că meseria lor existase dintotdeauna.

Să adaptezi cosmosul minţii tale prin intermediul pinsetului, adăugând contactul cu Partenerii, să-ţi ascuţi mintea pentru tensiunea unei lupte de care depindea totul – toate acestea erau lucruri pe care sinapsele creierului uman nu le puteau îndura mult timp. Pentru o jumătate de oră de luptă, Underhill primea câte doua luni de odihnă. Woodley urma să se pensioneze după zece ani de pinlit. Erau tineri. Erau iscusiţi, însă aveau limitele lor.

Foarte multe depindeau de alegerea Partenerului, de noroc: cine pe cine trage.

Amestecatul cărţilor

În cameră intrară părintele Moontree şi cu West, care era doar o fetiţă. Ei erau ceilalţi doi pinliteri. Partea umană a Camerei de Luptă era în prezent completă.

Părintele Moontree era un bărbat roşu la faţă, în vârstă de patruzeci şi cinci de ani, care până pe la patruzeci de ani dusese o viaţă liniştită de fermier. Abia atunci, stupefiant, autorităţile descoperiseră că era telepat şi îi aprobaseră intrarea atât de târzie în cariera de pinliter. Se descurca bine, dar era extraordinar de bătrân pentru meserie.

Părintele îl privi pe Woodley cel sumbru, apoi pe Underhill.

- Cum se simt tinerii azi? Gata de-o luptă bună?

- Părintele ar lupta într-una, chicoti West. Era o puştoaică mititică. Chicotea ascuţit. Arăta ca ultima fiinţă de pe lume pe care te-ai fi aşteptat să o găseşti în duelul aspru al pinliterilor.

Underhill se amuzase odată, descoperind că unul dintre cei mai leneşi Parteneri revenise foarte vesel din contactul cu mintea fetiţei.

De obicei, Partenerilor nu le păsa prea mult de minţile umane cu care făceau pereche pe durata călătoriei. Partenerii adoptau o atitudine sugerând că oricum, mintea umană era prea complicată şi incredibil de încâlcită. Nici un Partener nu pusese la îndoială superioritatea minţii omeneşti, cu toate că foarte puţini se arătau impresionaţi de această superioritate.

Partenerilor le plăceau oamenii. Doreau să lupte alături de ei. Doreau chiar să-şi dea viaţa pentru oameni, dar atunci când un Partener plăcea un individ, aşa cum Captain Wow sau Lady May îl plăceau pe Underhill, aceasta nu mai avea nimic de-a face cu intelectul. Era pur şi simplu o potrivire de temperament şi de sentimente.

Underhill ştia absolut sigur că era privit ca un cretin de către Captain Wow. Ceea ce îi plăcea însă acestuia la Underhill erau structura emoţională plină de prietenie, bucuria şi ghiduşia prezente în subconştientul său – dincolo de educaţia primită – precum şi veselia cu care înfrunta primejdia. Cuvintele, cărţile de istorie, ideile, ştiinţa, toate acestea Underhill le zărea reflectate din creierul său în mintea lui Captain Wow, ca pe nişte prostii lipsite de sens.

West îl privi pe Underhill:

- Pariez că ai măsluit sorţii.

- Nu-i adevărat!

Underhill îşi simţi urechile înroşindu-se de stânjeneală. în timpul uneia dintre primele călătorii, încercase să falsifice tragerea la sorţi, deoarece îndrăgise în mod deosebit unul dintre

Parteneri, o femelă tânără numită Murr. Era foarte uşor să cooperezi cu Murr, iar ea îi răspundea cu atâta afecţiune încât uitase că pinlitul era o meserie dură şi că el nu fusese instruit să se distreze cu Partenerul. Amândoi erau pregătiţi, şi gata să intre împreună în bătălia periculoasă.

O înşelătorie fusese suficientă. îi descoperiseră şi, de ani de zile, continuau să-l tachineze pe tema aceasta.

Părintele Moontree ridică cornetul din piele şi scutură za-rurile care le repartizau Partenerii pentru călătorie. Trase primul, deoarece era cel mai în vârstă. Se strâmbă. Îi căzuse un mascul bătrân şi lacom, un dur a cărui minte era plină de gânduri despre mâncare, adevărate oceane de peşte pe jumătate stricat. Odată, părintele Moontree le spusese că simţise săptămâni de zile mirosul de untură de peşte, într-atât de puternică era imaginea telepatică transmisă de mâncău. Îi plăcea însă nu numai peştele, ci şi lupta. Ucisese şaizeci şi trei de Dragoni, mai mult decât oricare alt Partener în viaţă şi era preţuit la greutatea lui în aur.

Următoarea a fost West. îl trase pe Captain Wow. Când văzu rezultatul, zâmbi:

- Îmi place, făcu ea. E foarte plăcut să lupţi cu el. îl simt că este drăguţ şi că îi place să se alinte.

- Drăguţ pe naiba, se strâmbă Woodley. Am lucrat şi eu cu el, şi mi se pare mintea cea mai vicleană de pe nava asta.

- Eşti răutăcios, replică fata fără reproş.

Underhill o privi şi se cutremură.

Nu-şi dădea seama cum de îl putea accepta atât de calmă pe Captain Wow. Motanul avea o minte de-a dreptul şuie. Când era excitat, în toiul bătăliei, în cap i se învălmăşeau imagini confuze de Dragoni, Şobolani feroci, paturi moi, miros de peşte şi şocul spaţiului, în timp ce Underhill şi Captain Wow, cu conştiinţele fuzionând prin intermediul pinsetului, deveneau o îmbinare fantastică de fiinţă omenească şi pisică persană.

Ăsta e necazul muncii cu pisici, se gândi Underhill. Păcat că altceva nu putea servi drept Parteneri. În schimb, cu pisicile reuşeai să comunici telepatic. Erau destul de inteligente şi înţelegeau necesitatea luptei, dar motivele şi dorinţele lor erau extrem de diferite de cele ale oamenilor. Atâta vreme cât le transmiteai imagini care aveau sens pentru ele, erau tovarăşi acceptabili, însă mintea li se închidea adormeau când recitai

Shakespeare, sau Colegrave, sau când încercai să le explici ce era cosmosul. Era destul de nostim să constaţi că Partenerii, atât de maturi îndârjiţi aici în spaţiu, erau totuna cu animalele mici pe care omul începuse, cu mii de ani în urmă, să le ţină pe lângă casă. Pe Pământ, Underhill gafase de câteva ori, salutând pisici obişnuite, netelepate, uitând pentru o clipă că nu erau Parteneri.

Scutură cornetul şi scoase un zar.

Norocul îi surâdea – îi revenise Lady May.

Lady May era Partenerul cel mai meditativ pe care-l întâlnise vreodată. În ea, pedigriul atent selecţionat al unei pisici persane atinsese o culme a dezvoltării. Era mult mai complexă decât orice femeie, însă această complexitate consta exclusiv din emoţii, amintiri, speranţe şi întâmplări deosebite, fără aportul vreunui cuvânt.

Când îi contactase pentru prima dată mintea, Underhill rămăsese uimit de claritatea ei. Îşi reamintise de vremea când era o pisicuţă. Îşi reamintise fiecare motan întâlnit vreodată. Văzuse într-o succesiune rapidă portretele tuturor pinliterilor cu care mai făcuse pereche. Şi se văzu pe sine, radios, vesel şi dorit.

Prinsese chiar o frântură dintr-un gând.

Un gând extrem de măgulitor: "Ce păcat că nu este motan."

Woodley culese ultimul zar. Îi căzuse ceea ce merita: un motan bătrân şi posac, lipsit de verva lui Captain Wow. Partenerul lui Woodley era cea mai înapoiată dintre pisicile de pe navă, un tip brutal şi mizerabil, cu o minte inferioară. Nici antrenamentele telepatice nu-i putuseră şlefui caracterul. Urechile îi erau pe jumătate zdrenţuite, ca urmare a luptelor din tinereţe.

Era un luptător de care te serveai, şi nimic mai mult.

Woodley mârâi.

Underhill îi aruncă o uitătură scârbită. Oare mai ştia şi altceva decât să mârâie?

Părintele Moontree îi privi pe cei trei:

- Puteţi sa vă luaţi Partenerii. Eu o să anunţ Scanerul că suntem gata să ieşim în Exterior.

Împărţitul cărţilor

Underhill formă cifrul de la cuşca în care se afla Lady May. O trezi cu grijă şi o luă în braţe. Pisica îşi arcui spinarea întinzându-se, îşi încercă ghearele, vru să toarcă dar apoi se opri şi-l linse pe mână. Underhill nu avea pinsetul, aşa încât nu putea comunica mental, însă din mişcările urechilor şi ale mustăţilor simţea că Lady May era mulţumită că-l avea drept Partener.

Deşi îî vorbi în absenţa pinsetului, cuvintele nu însemnau nimic pentru o pisică.

- Ce ruşine că o fiinţă mititică şi dulce ca tine e trimisă în gerul cosmosului ca să vâneze nişte Şobolani mai mari şi mai periculoşi decât noi toţi la un loc. Tu n-ai fi vrut asta, nu-i aşa?

În loc de răspuns, Lady May îl linse din nou, torcând fericită, îi atinse obrazul cu coada ei mătăsoasă şi se întoarse, privindu-l cu ochi galbeni şi strălucitori. Rămaseră aşa pentru o clipă, bărbatul stând pe vine şi pisica încordată pe labe, cu ghearele din faţă înţepându-l uşor în genunchi. Ochii omeneşti şi cei de pisică se priveau peste un hău pe care cuvintele nu-l puteau traversa, dar pe care afecţiunea îl sărise.

- E vremea să mergem, rosti Underhill.

Lady May intră ascultătoare în naveta sferică. Underhill se asigură că pinsetul miniatural stătea fixat ferm, dar confortabil, la baza creierului ei. Îi vârî apoi labele în teci, astfel încât să nu se rănească în excitaţia luptei.

- Eşti gata? o întrebă încetişor.

Ea îşi arcui spinarea, cât de mult îi permiteau legăturile şi toarse uşor.

Underhill lăsă capacul şi privi etanşantul întărindu-se în jurul lui. Pisica era închisă pentru câteva ore în containerul acela, până când, după terminarea misiunii, avea să fie scoasă de către un expert în tăierea cu arc scurt.

Ridică naveta şi o introduse în tubul de ejecţie. După aceea închise uşa, o încuie, se aşeză pe scaun şi îşi puse pinsetul.

Răsuci întrerupătorul.

Se afla într-o cămăruţă mică, mică şi caldă, caldă; trupurile celorlalţi trei oameni se mişcau în preajma lui, iar luminile puternice din tavan îi apăsau pleoapele închise. În timp ce pinsetul se încălzea, camera dispărea. Oamenii din ea deveneau grămăjoare strălucitoare de foc, cărbuni aprinşi, foc roşu întunecat, cu conştiinţa vieţii arzând aidoma tăciunilor dintr-un cămin. Pinsetul se încălzise şi mai mult; simţi Pământul chiar

sub el, simţi nava deplasându-se, simţi Luna rotindu-se după planetă, simţi planetele şi soarele cel bun şi cald ce îndepărta Dragonii de pământul natal al oamenilor. În sfârşit, era complet conştient.

Puterea telepatică ajungea la o depărtare de câteva milioane de mile. Mult deasupra eclipticii, simţi praful cosmic remarcat mai devreme. Cu un fior de tandreţe şi căldură, simţi conştiinţa lui Lady May contopindu-se cu a sa. Conştiinţa ei era limpede si precisă, şi în acelaşi timp clar definită în minte ca si aroma unui parfum. O simţea odihnitoare şi liniştitoare, îi simţea bucuria. Nu era tocmai un gând, ci o emoţie primară. Formau în sfârşit un tot.

Într-un ungher îndepărtat şi micuţ al minţii sale, mai mic decât cea mai măruntă jucărie din copilăria lui, continua sa fie conştient de existenţa camerei şi a navei, precum şi de cea a părintelui Moontree, vorbind prin telefon cu un căpitan Scaner la comanda navei. Creierul prinsese ideea cu mult înainte ca urechile să recepţioneze cuvintele. Sunetele urmau gândirii, aşa cum tunetul de pe plajă urma fulgerului de deasupra oceanului.

- Camera de Luptă este gata. Pregătiţi planoformul.

Jocul

Underhill era întotdeauna uşor exasperat de modul cum Lady May simţea evenimentele înaintea lui. Se încordase în vederea fiorului pe care îl încerca întotdeauna cu planoformul, însă înregistra senzaţiile ei înainte ca el să fi simţit ceva. Pământul se îndepărtase atât de mult, încât îi trebuiră câteva milisecunde până găsi soarele în colţul din dreapta sus al minţii lui telepatice.

A fost un salt bun, îşi spuse. Încă patru, cinci hopuri şi am ajuns.

La câteva sute de metri în afara navei, Lady May îi răspundea în gând: "Oh, om uriaş, generos şi cald! Oh, Partener brav, prietenos, tandru şi gigantic! E minunat cu tine, eşti atât de bun, bun, bun, cald, cald, gata de luptă, gata de plecare, este atât de bine cu tine."

Underhill ştia că ea nu gândea în cuvinte, ci mintea lui recepţiona amalgamul de imagini emis de pisică, traducându-l în corespondenţe umane. Cu toate acestea, nici unul dintre ei nu

era absorbit în jocul acela de tandreţe mutuală. El investiga undeva cu mult dincolo de sfera ei perceptivă, să vadă dacă nu se apropia ceva de navă. Era plăcut şi nostim să faci două lucruri în acelaşi timp. Scotocea spaţiul prin intermediul pinsetului şi, simultan, gândea unul din gândurile ei rătăcite, un gând iubitor, plin de afecţiune, pentru un fiu cu chipul auriu şi o blăniţă albă şi incredibil de mătăsoasă.

În timp ce căuta prin spaţiu, recepţiona avertismentul ei.

- Sărim din nou!

Aşa se şi întâmplă. Nava se deplasase la al doilea planoform. Constelaţiile erau altele. De astă dată, soarele se găsea la o depărtare incomensurabilă. Simţea cu greu până şi stelele mai apropiate. Aici era tărâmul Dragonilor, aici în spaţiul deschis şi îndepărtat de stele. Underhill căută cu rapiditate în depărtare, încercând să prevadă pericolul, gata oricând să o trimită pe Lady May într-acolo.

Spaima îi izbi mintea brusc, clară, definită; aproape un şoc fizic.

West găsise ceva – ceva imens, lung, negru, rău, lacom şi oribil. Îl aruncase într-acolo pe Captain Wow. Underhill încercă să-şi păstreze mintea limpede.

- Atenţie! strigă el telepatic spre ceilalţi, căutând s-o deplaseze pe Lady May.

Într-un colţ al luptei, simţi furia pasională a lui Captain Wow, în vreme ce motanul persan detuna bombele cu lumină spre linia de praf ce ameninţa nava şi pe oamenii dinăuntru.

Proiectilele ratară ţinta cu puţin.

Praful îşi schimbă forma într-una de suliţă. Nu se scurseseră încă trei milisecunde.

Părintele Moontree vorbea cu cuvinte omeneşti, cu o voce curgând încet, precum siropul gros dintr-un borcan:

- C-ă-p-i-t-a-n-e...

Underhill presupuse că părintele voia să spună "Căpitane, acţionează rapid!" Lupta avea să se termina înainte ca părintele Moontree să termine ce avea de spus. Alte câteva fracţiuni de milisecundă şi Lady May se afla pe traiectoria optimă.

Acum ieşeau la iveală viteza şi îndemânarea Partenerilor. Lady May reacţiona mult mai repede decât el. Ea vedea ameninţarea sub forma unui Şobolan uriaş, năpustindu-se spre ei. Lady May putea expedia bombele cu un discernământ ce îi

lipsea lui Underhill. El era conectat la mintea ei, dar nu o putea urmări. Conştiinţa lui recepţiona senzaţiile rănii făcute adversarului. Nu semăna cu nimic pământean – o durere primară, nebună, care îi ardea pântecele. Începu să se chircească în scaun. În realitate, nu avusese timp să mişte un singur muşchi şi Lady May izbi duşmanul.

Cinci bombe fotonucleare fulgerară peste o sută de mii de mile. Durerea din corp şi din creier îi dispăru. Simţi o undă de jubilare sălbatică, teribilă şi funebră, trecând prin mintea lui Lady May, care îşi ucisese adversarul. Pisicile erau însă întotdeauna dezamăgite să descopere că duşmanii, simţiţi ca nişte Şobolani uriaşi, dispăreau în momentul culminant. Îi simţi apoi oboseala, durerea şi teama, revărsându-se peste amândoi după încheierea luptei, mai rapidă decât un clipit din ochi. Simţi în acelaşi timp atingerea fierbinte şi înţepătoare a planoformului.

Nava efectuase un nou salt.

Îl simţi pe Woodley transmiţându-i mental: "Nu te mai obosi. Supraveghez eu cu bătrânul."

Un hop, şi apoi din nou un altul. Nu ştiu unde se află, până ce nu zări dedesubt luminile spaţioportului Caledoniei.

Îşi reluă pinsetul, cu o oboseală fără de sfârşit, şi o readuse pe Lady May în tubul de ejecţie. Era pe jumătate moartă de epuizare, dar îi simţea bătăile inimii, îi auzea pulsul cu mintea şi prinse urma recunoscătoare a mulţumirilor ei.

Rezultatul

Îl internară în spitalul din Caledonia.

Doctorul era prietenos, dar ferm.

- Aproape că ai fost atins de Dragon. Efectiv, te-a ras în trecere. A fost atât de rapid încât va trece ceva timp până când vom reuşi să dăm o explicaţie ştiinţifică. În orice caz, dacă mai dura numai câteva zecimi de milisecundă, erai bun de azilul de nebuni. Ce pisică ai avut cu tine?

Underhill simţi cum cuvintele îi ieşeau încetişor. Vorbele erau un lucru extrem de complicat în comparaţie cu viteza, bucuria gândirii şi limpezimea conectării a două minţi. Cu toate acestea, vorbele erau singurele prin care se putea face înţeles de către oamenii banali, aşa cum era medicul acela. Buzele i se

mişcară cu greu, articulând cuvintele:

- Să nu ne numeşti Partenerii "pisici"! Au dreptul să fie Parteneri. Luptă pentru noi, în aceeaşi echipă. Ar fi trebuit să ştii că noi nu le spunem niciodată "pisici", numai Parteneri. Ea ce face?

- Nu ştiu, răspunse doctorul pocăit. O să ne interesăm. Între timp, odihneşte-te, bătrâne. E singurul lucru care te poate ajuta. Poţi adormi, sau ai nevoie de un sedativ?

- Pot să dorm, încuviinţă Underhill. Vreau să ştiu ce este cu Lady May.

- Nu te interesează ce s-a întâmplat cu ceilalţi oameni? interveni sora, puţin surprinsă.

- Nu au păţit nimic, zise Underhill. Ştiam asta înainte de a sosi aici.

Întinse braţele, suspină şi zâmbi înspre ei. Îi văzu că se relaxează, că încep să se uite la el ca la un om, nu ca la un pacient.

- N-am nimic, le spuse Underhill. Vreau să ştiu când pot să-mi văd Partenerul.

Prin minte îi fulgeră un gând. Privi sălbatic spre medic.

- Doar n-au trimis-o mai departe cu nava?

- Mă interesez imediat, zise doctorul. Îl strânse încurajator de umăr şi părăsi încăperea.

Sora ridică un şervet de pe cupă cu suc rece de fructe.

Underhill încercă să-i zâmbească. Ceva era în neregulă cu fata aceea. Ar fi dorit să o vadă plecând. La început fusese prietenoasă, dar acum era iarăşi distantă. E neplăcut să fii telepat, se gândi el. Întotdeauna cauţi în minţile oamenilor, chiar dacă nu îţi răspund.

Brusc, sora se întoarse către el:

- Voi, pinliterii! Voi şi pisicile voastre blestemate!

În timp ce se îndrepta spre uşă, Underhill îi pătrunse în minte. Se văzu pe sine: un erou surâzător, înveşmântat în uniforma din piele, cu pinsetul ca o coroană regală strălucindu-i pe frunte. Îşi zări propriul chip, masculin şi frumos, sclipind în mintea ei. Se văzu de la mare distanţă şi înţelese că sora îl ura. În adâncul sufletului, îl ura. Îl ura pentru că era – aşa credea ea – mândru, ciudat şi bogat, mai bun şi mai frumos decât cei aidoma ei.

Întrerupse contactul cu mintea femeii şi îngropându-şi faţa

în pernă, se gândi la Lady May.

"Este o pisică", îşi spuse. "Este doar o pisică."

Dar mintea lui nu o vedea aşa – ea se afla mai presus de orice vis pe care ţi l-ai putea face despre iuţeală, agerime, inteligenţă, graţie şi frumuseţe; răbdătoare şi fără pretenţii.

Avea oare să găsească, vreodată, o femeie care să îi semene?

ARDEREA CREIERULUI

The Burning of the Brain, 1958

Reîntinerirea, implicată de unele pasaje ale ***Doamnei care a navigat pe Soul*** *şi menţionată mult mai explicit aici, este posibilă datorită drogului santaclara (stroon), produs doar pe Norstrilia. Planeta Vechii Australii de Nord a fost menţionată de Smith doar la câţiva ani de la publicarea acestui text, scris în 1955. Chiar şi acum, semnele luxului şi decăderii culturii Instrumentalităţii sunt vizibile. Putem deja să sesizăm începutul Revoluţiei Plăcerii, o tendinţă detestată de*

1. Dolores Oh

Vă spun, e trist; mai mult decât trist, este înspăimântător – deoarece e un lucru îngrozitor să pătrunzi în sus-şi-afară, să zbori fără de zbor, să te mişti printre stele ca o molie plutind printre frunze într-o seară de vară.

Dintre toţi bărbaţii care conduceau navele mari în planoform, nici unul nu a fost mai brav şi mai puternic decât Căpitanul Magno Taliano.

Scanerii dispăruseră de secole, iar efectul jonasoidal devenise atât de simplu şi de uşor de stăpânit, încât traversarea anilor-lumină nu era mai dificilă pentru majoritatea pasagerilor marilor nave ca trecerea dintr-o încăpere în alta.

Pasagerii se deplasau uşor.

Nu şi echipajul. Iar dintre toţi, căpitanului îi era cel mai greu.

Comandantul unei nave jonasoidale pornită într-o călătorie interstelară era un om supus la tensiuni copleşitoare şi ieşite din cornun. Arta depăşirii tuturor complicaţiilor spaţiului semăna mai mult cu pilotarea pe apele turbulente de odinioară, decât cu mările liniştite pe care bărbaţi legendari le traversaseră odată în corăbii cu pânze.

Go-căpitan pe Wu-Feinstein, cea mai grozavă navă din categoria sa, era Magno Taliano. Despre el se spunea că ar fi fost în stare să navigheze chiar şi în iad doar cu muşchii ochiului său stâng, că ar fi despicat spaţiul cu creierul său viu dacă instrumentele ar da greş...

Soţia Go-căpitanului se numea Dolores Oh. Numele era de origine japoneză, provenit din cine ştie ce idee a trecutului. Dolores Oh fusese cândva frumoasă, aşa de frumoasă încât tăia răsuflarea bărbaţilor, transforma înţelepţii în proşti, dădea coşmaruri de voluptate şi dorinţă celor tineri. Oriunde îşi făcea apariţia, bărbaţii se certau şi se luptau pentru ea. În schimb, Dolores Oh era mai mândră decât permiteau, limitele normale ale mândriei. Refuzase să se supună procesului obişnuit de reîntinerire. O dorinţă sfâşietoare, adunată în mai bine de o sută de ani, pusese probabil stăpânire pe sufletul ei. Poate că-şi spusese singură, în faţa speranţei şi terorii în care se transformă o oglindă pentru orişicine, într-o încăpere liniştită:

- Sigur sunt tot eu. Trebuie să existe ceva în mine mai presus de frumuseţea chipului, trebuie să mai fie altceva decât delicateţea pielii şi trăsăturile întâmplătoare ale bărbiei şi obrazului. Pe cine altcineva au iubit bărbaţii dacă n-am fost eu însămi? Oare voi reuşi vreodată să aflu cine sunt, sau ce sunt, dacă nu las frumuseţea să piară, ca să trăiesc mai departe în trupul pe care vârsta mi-l va da?

Îl întâlnise pe Go-căpitan şi se căsătorise cu el într-o poveste de dragoste ce iscase vorbe pe patruzeci de planete şi paralizase de uimire jumătate din liniile navale.

Magno Taliano se afla pe atunci la începutul carierei sale strălucite. Spaţiul, v-o putem mărturisire e dur – dur ca apele învolburate de cea mai cumplită din furtuni, pline de primejdii pe care numai oamenii cei mai sensibili, mai rapizi şi mai

îndrăzneţi le puteau ocoli.

Cel mai bun dintre toţi bărbaţii de vârsta şi de clasa lui, surclasându-i, depăşindu-şi seniorii, era Magno Taliano. Ca el să se căsătorească cu cea mai frumoasă femeie din patruzeci de lumi era ca nunta dintre Heloise şi Abelard, ori ca romanţa de neuitat dintre Helen America şi domnul Grey-no-more.

Vasele Go-căpitanului Magna Taliano deveniră mai frumoase an de an, secol după secol. Pe măsură ce navele îi deveneau mai bune, el obţinea întotdeauna ce era mai bun. Îşi menţinea o superioritate atât de copleşitoare asupra celorlalţi Go-căpitani, încât nu se putea închipui ca cea mai bună navă a omenirii să vâslească prin asprimile şi incertitudinile spaţiului bidimensional fără să-l aibă pe el la cârmă.

Stop-căpitanii se mândreausă se avânte în spaţiu alături de el. (Deşi nu aveau altceva de făcut în afară de verificarea întreţinerii vasului, a încărcării şi descărcării când se găseau în spaţiul normal, Stop-căpitanii se ridicau totuşi deasupra oamenilor obişnuiţi, în lumea lor deosebită, o lume cu mult însă sub universul maiestuos şi plin de aventură al Go-căpitanilor.)

Magno Taliano avea o nepoată care, potrivit stilului modern, folosea un nume geografic ca să se prezinte: i se spunea "Dita din Marea Casă Sudică". Când Dita urcă la bordul lui *Wu-Feinstein*, auzise deja multe legate de Dolores Oh, mătuşa ei prin alianţă care fermecase cândva bărbaţii multor lumi. Dita se văzu complet nepregătită pentru ceea ce descoperi la faţa locului. Dolores o salută cu destulă politeţe, dar amabilitatea ei nu era decât o pompă absorbantă de nelinişte hidoasă, prietenia nimic altceva decât cea mai uscată batjocură, salutul în sine un atac.

Ce este cu femeia asta? gândi Dita.

Ca şi cum i-ar fi răspuns gândurilor, Dolores rosti cu voce tare:

- E plăcut să întâlnesc o femeie care nu încearcă să mi-1 ia pe Taliano. Îl iubesc. Mă crezi? Mă crezi?

- Desigur, răspunse Dita. Privi chipul distrus al lui Dolores Oh, teroarea visătoare din ochii ei, şi înţelese că Dolores depăşise limitele coşmarului, transformându-se într-un veritabil demon al regretelor, o fantomă posesivă sorbind vitalitatea soţului ei, detestând tovărăşia altora, urând prietenia, respingând chiar cele mai întâmplătoare cunoştinţe, întrucât se

temea veşnic şi fără limite că nu însemna nimic în sine, întrucât era speriată că în lipsa lui Magno Taliano s-ar pierde complet în cel mai negru vârtej astral.

Magno Taliano intră pe uşă.

Îşi văzu soţia şi nepoata împreună.

Cu Dolores Oh trebuie să se fi obişnuit. În ochii Ditei, Dolores era mai înfricoşătoare decât o reptilă înnoroiată ridicând-şi capul rănit şi veninos, cu furie şi foame oarbă. Dar pentru Magno Taliano, femeia îngrozitoare stând asemeni unei vrăjitoare lângă el, era cumva fata frumoasă pe care o vrăjise şi cu care se căsătorise în urmă cu o sută şaizeci şi patru de ani.

El îi sărută obrazul veştejit, mângâie părul uscat şi aţos, se uită în ochii lacomi bântuiţi de spaimă ca şi cum ar fi fost ochii unui copil iubit. Spuse, uşor şi cu blândeţe:

- Fii bună cu Dita, draga mea.

Îşi continuă drumul pe coridor până în sanctuarul interior al camerei de planoform. Stop-căpitanul îl aştepta. Afară, pe planeta lui Sherman, briza parfumată a acelei lumi încântătoare sufla prin ferestrele deschise ale navei.

Wu-Feinstein, cea mai grozavă navă din categoria ei, nu avea nevoie de pereţi metalici. Fusese construită să se asemene cu un orăşel preistoric, antic, denumit Mount Vernon, iar atunci când naviga printre stele se învăluia în propriul câmp rigid de forţă.

Pasagerii petreceau câteva ore plimbându-se pe iarbă, bucurându-se de încăperile spaţioase, discutând sub un simulacru minunat de cer cu atmosferă. Doar în sala de planoform, Go-căpitanul ştia ce se întâmplase în realitate. Go-căpitanul, înconjurat de pinliterii săi, purta nava dintr-o compresie în alta, sărind frenetic şi fierbinte în spaţiu, uneori un an-lumină, alteori o sută, salt, salt, salt, până ce vasul, dirijat de atingerile uşoare ale minţii căpitanului, depăşea pericolele a milioane şi milioane de lumi, ajungea la destinaţie şi ateriza uşor precum o pană peste altele, aşezată într-un peisaj brodat şi decorat, unde pasagerii coborau la fel de simplu ca şi cum nu ar fi făcut nimic altceva decât să petreacă o după-amiază într-un plăcut conac vechi, la margine de râu.

2. Rotaplaca lipsă

Magno Taliano îşi salută pinliterii. Stop-căpitanul se aplecă cu deferentă diri pragul camerei de planoform. Taliano î! privi cu ochi aspri, dar cu prietenie sănătoasă. Cu o curtoazie austeră şi formală, întrebă:

- Domn şi Coleg, totul este pregătit pentru efectul jonasoidal?

Stop-căpitanul se înclină şi mai ceremonios.

- Cu adevărat gata, Domn şi Stăpân.

- Rotaplăcile sunt la locul lor?

- Cu adevărat la loc, Domn şi Stăpân.

- Pasagerii în siguranţă?

- Pasagerii sunt în siguranţă, număraţi, fericiţi şi pregătiţi, Domn şi Stăpân.

Apoi veni ultima şi cea mai serioasă întrebare:

- Pinliterii mei sunt încălziţi, cu pinseturile gata de luptă?

- Gata de luptă, Domn şi Stăpân. Cu aceste cuvinte, Stop-căpitanul se retrase. Magno Taliano le zâmbi pinliterilor. Prin minţile tuturor trecu acelaşi gând.

Cum a fost în stare un bărbat aşa de plăcut să rămână alături de o ciumă ca Dolores Oh? Cum a putut vrăjitoarea, oroarea aceea, să fie cândva o frumuseţe? Cum a reuşit fiara aceea să fie vreodată femeie, şi mai cu semnă divina şi strălucitoarea Dolores Oh, a cărei imagine încă o mai vedem din vreme în vreme în 4-D?

Şi plăcut era el în continuare, în ciuda lungilor ani petrecuţi alături de Dolores Oh. Singurătatea şi lăcomia ei îl puteau stoarce ca un coşmar, însă puterea lui era mai mult decât suficientă pentru amândoi.

Nu era oare căpitanul celei mai mari nave lansate printre aştri?

Chiar în vreme ce pinliterii îi răspundeau la zâmbet, cu mâna dreaptă apăsă pârghia aurie de ceremonial a vasului. Acest instrument singur era mecanic. Toate celelalte comenzi din navă se executau demult telepatic şi electronic.

În sala planoform cerurile negre deveniră vizibile, iar ţe-sătura spaţiului crescu vertiginos în jurul lor ca apa clocotind la baza unei cascade. În afara acelei unice încăperi, pasagerii se plimbau încă liniştiţi pe pajiştile parfumate.

Pe peretele din faţa lui, stând împietrit pe fotoliul său de Go-căpitan, Magno Taliano simţi formarea unui model care în

trei sau patru sute de milisecunde avea să-i indice unde se afla, arătându-i cum anume să se mişte după aceea. Mişcă vasul cu impulsurile propriului creier, pentru care peretele constituia un complement superlativ.

Peretele era o zidărie vie de rotaplăci, hărţi laminate, o sută de mii de hărţi la centimetru, preselectate şi preasamblate pentru toate eventualităţile posibile ale unei călătorii care, de fiece dată, purta vasul peste imensităţi doar pe jumătate cunoscute de timp şi spaţiu. Nava se avântă, aşa cum făcuse şi până atunci.

Steaua nouă se focaliză.

Magno Taliano aşteptă ca peretele să-i indice locul unde se găsea, pregătit (în parteneriat cu zidul), să arunce nava înapoi în desenul spaţial, purtând-o în salturi uriaşe de la sursă la destinaţie.

De această dată nu se întâmplă nimic.

Nimic?

Pentru prima oară într-o sută de ani mintea sa cunoscu panica.

Era exclus să nu se întâmple nimic. Nu nimic. Ceva trebuia să se focalizeze pe perete. Mintea lui pătrunse între rotaplăci şi înţelese cu o devastare situată dincolo de orice limită a suferinţei umane, că se rătăciseră cum nici o altă navă nu se mai rătăcise până atunci. Printr-o eroare nemaicomisă vreodată în istoria omenirii, întregul perete era alcătuit din duplicatele aceleaşi rotaplăci.

Mai rău chiar, placa de întoarcere urgentă se pierduse. Se găseau printre stele pe care nimeni dintre ei nu le mai văzuse, poate la cinci sute de milioane de mile apropiere, poate la patruzeci de parseci[1]. ,

Iar rotaplaca dispăruse.

Iar ei aveau să moară.

După ce energia navei se va epuiza, gerul şi întunericul şi moartea îi vor zdrobi în cel mult câteva ore. Şi cu asta s-ar termina totul pentru *Wu-Feinstein*, totul pentru Dolores Oh.

---

[1] Unitate de măsură pentru lungime folosită în astronomie, egală cu depărtarea până la punctul din care raza medie a orbitei Pământului se vede sub un unghi de o secundă, ai ică 3,08xl013km(n.ed.)

3. Secretul bătrânului creier neguros

În afara sălii de planoform a lui *Wu-Feinstein*, pasagerii nu aveau motiv să înţeleagă că se pierduseră în nimicul absolut.

Dolores Oh se legăna într-un balansoar vechi. Faţa ei slabă privea fără plăcere râul imaginar care curgea la marginea pajiştei. Dita din Marea Casă Sudică şedea pe o rogojină, lângă genunchii măi uşii sale. Dolores povestea despre o călătorie întreprinsă pe când fusese tânără şi vibra de frumuseţe, o frumuseţe ce aducea necazuri şi ură oriunde călca.

- ... aşa că ostaşul îl omorî pe căpitan, după care veni în cabina mea şi-mi spuse: "Acum trebuie să te măriţi cu mine. Am renunţat la tot pentru tine." Iar eu i-am răspuns: "Niciodată nu ţi-am zis că te iubesc. E drăguţ din partea ta că te-ai luptat, şi într-un fel, cred că reprezintă un compliment adus frumuseţii mele, dar asta nu înseamnă că-ţi aparţin. Cine crezi că sunt, la urma urmei?"

Dolores Oh scoase un suspin urât şi uscat, ca trosnetul unor crengi îngheţate de un vânt sub zero grade.

- Aşadar vezi tu, Dita, să fii frumoasă ca tine nu e un răspuns. O femeie trebuie să fie ea însăşi ca să descopere ce anume este. Eu ştiu că soţul şi stăpânul meu, Go-căpitanul, mă iubeşte deoarece frumuseţea mi s-a şters, şi în acest fel nu mă poate iubi decât pe mine, nu-i aşa?

O siluetă ciudată îşi făcu apariţia pe verandă. Era un pinliter în costum de luptă. Pinliterii nu părăseau niciodată sala de planoform şi era mai mult decât neobişnuit ca unul din ei să apară printre pasageri. Se înclină înaintea celor două doamne şi rosti cu deosebită curtoazie:

- Doamnelor, vă rog să veniţi ta camera de planoform. Avem nevoie de dumneavoastră acum ca să-l vedeţi pe căpitan.

Mâna lui Dolores sări la gură. Gestul fu la fel de automat ca muşcătura unui şarpe. Dita simţi că mătuşa ei aştepta dezastrul de o sută de ani şi mai bine, că mătuşa ei tânjea după ruina soţului tot aşa cum unii oameni tânjesc după dragoste, iar alţii după moarte.

Dita nu spuse nimic. Nici Dolores, răzgândindu-se se pare, nu rosti nici un cuvânt.

Îl urmară în tăcere pe pinliter în planoform.

Uşa grea se închise în spatele lor. Magno Taliano stătea

încă nemişcat în fotoliul de căpitan. Vorbi foarte rar, cu glasul sunând ca o înregistrare pusă pe turaţie scăzută, pe un antic patefon.

- Ne-om pierdut în spaţiu, draga mea, zise vocea glacială, fantomatică a comandantului, aflat încă în transa de Go-căpitan. Ne-am rătăcit şi m-am gândit că dacă mintea ta mă va ajuta, poate vom descoperi o cale de întoarcere.

Dita vru să vorbească. Un pinliter i se adresă:

- Spune fără teamă, draga mea. Ai vreo sugestie?

- De ce nu ne întoarcem, pur şi simplu? Ar fi umilitor, totuşi mai bine decât să murim. Să folosim rotaplaca de urgenţă şi să mergem drept acasă. Lumea îi va ierta o singură greşeală lui Magno laliano, după mii de călătorii strălucite şi încununate de succes.

Pinliterul, un tânăr destul de drăguţ, prezenta calmul şi prietenia unui medic informându-şi pacientul de o moarte sau o mutilare iminentă.

- Imposibilul s-a produs, Dita a Marii Case Sudice. Toate rotaplăcile sunt greşite. Toate sunt la fel şi nici măcar una nu e bună ca să ne întoarcem.

Cu aceasta, cele două femei aflară în ce situaţie se găseau. Ştiau că spaţiul le va sfâşia tot aşa cum sunt scoase firele dintr-o funie, că vor muri încetul cu încetul pe măsură ce orele se vor scurge, iar materialul trupurilor lor se va topi, câteva molecule risipindu-se aici şi altele dincolo. Sau, dimpotrivă, puteau să moară imediat, dacă Go-căpitanul hotăra sinuciderea lui şi a navei mai degrabă decât să aştepte o moarte lentă.. Dacă credeau în religie, se mai puteau ruga. Pinliterul fi spuse Go-căpitanului încremenit:

- Credem că distingem un model familiar la marginea propriului dumneavoastră creier. Ne daţi voie să cercetăm?

Taliano încuviinţă foarte încet, foarte grav.

Pinliterul rămase nemişcat.

Cele două femei priveau. Nu se întâmpla nimic vizibil, dar ele erau conştiente că, dincolo de limitele vederii şi totuşi sub ochii lor, se juca o mare dramă. Minţile pinliterilor sondau adânc creierul Go-căpitanului îngheţat, căutând printre sinapse secretul celei mai firave posibilităţi de salvare.

Minutele se scurgeau şi păreau să fie ore. Într-un sfârşit, pinliterul vorbi:

- Ne-am oprit în porţiunea de mijloc a creierului, Căpitane. La marginea paleocortexului dumneavoastră există un model stelar care aduce cu colţul stânga-sus din spatele prezentei noastre poziţii.

Pinliterul râse nervos.

- Vrem să ştim, sunteţi în stare să conduceţi nava acasă doar cu creierul?

Magno Taliano îşi privi inchizitorul cu ochi tragici. Vocea i se auzi încă o dată încet, întrucît nu îndrăznea să părăsească transa ce menţinea întreaga navă în stază.

- Adică dacă sunt capabil să dirijez vasul doar cu mintea singură? Creierul mi-ar arde, iar nava oricum ar fi pierdută...

- Dar suntem pierduţi, pierduţi, pierduţi, ţipă Dolores Oh. Chipul i se animase cu o speranţă hidoasă, o foame de ruină, o lăcomie pentru dezastru. Strigă către soţul ei:

- Trezeşte-te, iubitule, şi să murim împreună! Cel puţin vom fi fiecare al celuilalt pentru totdeauna!

- De ce să murim? rosti calm pinliterul. Vorbeşte tu cu el, Dita.

- De ce să nu încerci, Domnule şi Unchiul meu? spuse Dita.

Magno Taliano îşi întoarse încet faţa spre nepoata sa. Din nou vocea îi sună spartă:

- Dacă o fac, voi ajunge un nebun, un copil sau un cadavru. O voi face însă pentru line.

Dita studiase munca Go-căpitanilor şi ştia destul de bine că, dacă pierderea paleocortexului nu îmbolnavea intelectual personalitatea, în schimb înnebunea omul din punct de vedere emoţional. Cu cea mai vârstnică parte a creierului distrusă, controlul fundamental al ostilităţii, foamei şi sexului dispărea. Cel mai feroce animal şi cel mai strălucit om erau reduşi la un numitor comun – o stare de prietenie infantilă, în care voluptatea şi joaca şi o foame uşoară dar de neastâmpărat deveneau atributele eternităţii zilelor lor.

Magno Taliano nu aşteptă. Întinse o mână înceată şi strânse braţul lui Dolores Oh.

- În timp ce eu voi muri, vei fi în sfârşit sigură că te iubesc.

Încă o dată femeile nu spuseră nimic. Înţeleseseră că se aflau acolo pentru a-i oferi lui Magno Taliano o ultimă privire asupra propriei vieţi.

Un pinliter tăcut îndreptă un fascicul-electrod direct în

paleocortexul Căpitanului Magno Taliano. Sala planoform se însufleţi. Ceruri stranii se rotiră în jurul lor ca laptele agitat într-un bol.

Dita constată că parţiala sa capacitate telepatică funcţiona fără ajutorul unui aparat. Simţea cu mintea peretele mort al rotaplăcilor. Era conştientă de legănarea lui *Wu-Feinstein* sărind dintr-un loc în altul, la fel de nesigură ca un om traversând un râu, sărind pe stânci acoperite de gheaţă. Într-un mod bizar, pricepu chiar că partea paleocorticală a creierului unchiului său ardea în cele din urmă, că desenele stelare îngheţate în rotaplăci dăinuiau în modelele infinit de complexe ale propriilor sale amintiri, şi că, sprijinit de pinliterii telepatici, el îşi ardea creierul celulă cu celulă cu scopul de a găsi un drum spre destinaţie. Era într-adevăr ultima sa călătorie. Dolores Oh îşi fixa soţul, o lăcomie înfometată acoperind orice altă expresie pe chipul ei. Încetul cu încetul, faţa lui se relaxa şi se prosti.

Dita vedea cum creierul mijlociu ardea complet, în vreme ce comenzile vasului căutau cu sprijinul pinliterilor, un ultim curs spre port, în cel mai magnific intelect al timpului.

Brusc, Dolores Oh îngenunche hohotind de plâns lângă braţul soţului ei.

Un pinliter o atinse pe Dita.

- Am ajuns la destinaţie, spuse el.

- Iar unchiul meu?

Pinliterul o privi într-un fel ciudat.

Fata realiză că omul fi vorbise fără să-şi mişte buzele - vorbind minte către minte, în cea mai pură legătură telepatică.

- Nu înţelegi?

Ea dădu din cap confuză.

Pinliterul repetă accentuat tocă o dată:

- În vreme ce unchiul tău îşi ardea creierul, tu i-ai preluat abilităţile. Nu simţi? Ai devenit tu însăţi Go-căpitan şi încă unul dintre cei mai mari.

- Iar el?

Pinliterul direcţionă un gând de milă către ea.

Magno Taliano se ridicase de pe scaun şi era condus afară din cameră de soţia şi consoarta sa, Dolores Oh. Avea zâmbetul amabil al unui idiot, iar chipul pentru prima dată în mai bine de o sută de ani, îi tremura de dragoste timidă şi prostuţă.

CRIMA ŞI GLORIA COMANDANTULUI SUZDAL

Aceasta este una din puţinele povestiri ale lui Smith care abordează modul cum multe din lumile cele mai stranii ale universului Instrumentalităţii au fost colonizate – şi preţul ce a trebuit adeseori să fie plătit. Este totodată una din cele mai explicite prezentări a modalităţilor de acţiune ale Instrumentalităţii, în acelaşi timp strălucite, iluminate şi totalmente lipsite de milă şi morală – în misiunea ei fără de sfârşit de salvgardare a

Nu citiţi această povestire; întoarceţi repede pagina. Povestirea ar putea să vă deranjeze şi oricum, probabil că o cunoaşteţi deja. Este o poveste extrem de tulburătoare. Toată lumea o ştie. Gloria şi crima Comandantului Suzdal a fost relatată într-o mie de feluri diferite. Să nu ajungeţi să înţelegeţi că ea este şi reală.

Nu este. Absolut deloc. Nu există nici un pic de adevăr în ea. Nu există nici o planetă ca Arachosia, nici o populaţie precum klopţii şi nici o lume asemănătoare Catland-ului[1]. Toate sunt pur şi simplu imaginare, nu s-au întâmplat, uitaţi de ele, mergeţi şi citiţi altceva.

Începutul

Comandantul Suzdal fusese trimis într-o navă scoică să exploreze cele mai îndepărtate margini ale galaxiei. Vasul lui

[1] Lumea pisicilor, în limba engleză (n.ed.)

era considerat crucişător, însă el era singurul pasager. Fusese echipat cu hipnotice şi cuburi pentru a i se oferi iluzia tovărăşiei unei mulţimi de oameni prietenoşi, pe care putea să îi conjure din propriile halucinaţii.

Instrumentalitaţea mersese până acolo încât îi lăsase şi o oarecare libertate de alegere a însoţitorilor săi imaginari, fiecare din ei inserat într-un cubuleţ de ceramică conţinând creierul unui animal minuscul, impresionat cu personalitatea respectivei fiinţe umane.

Suzdal, un bărbat scund şi îndesat cu zâmbet larg, se arătă hotărât în privinţa necesităţilor sale.

- Daţi-mi doi ofiţeri buni de securitate. Sunt capabil să conduc nava, totuşi plec în necunoscut şi voi avea nevoie de ajutor ca să fac faţă eventualelor probleme.

Funcţionarul de la îmbarcare se arătă mirat:

- N-am auzit niciodată ca un comandant de crucişător *să ceară* ofiţeri de securitate. Cei mai mulţi îi consideră o pacoste.

- Nu-i nimic, replică Suzdal. Eu unul nu-i consider aşa.

- Nu vreţi nişte jucători de şah?

- Pot să joc şah cât doresc folosind computerele de rezervă. Nu trebuie decât să reduc tensiunea şi ele încep să piardă. La putere maximă, mă bat întotdeauna.

Funcţionarul îi aruncă o privire ciudată. Nu era tocmai un rânjet, însă expresia îi devenise în acelaşi timp intimă şi neplăcută.

- Ce părere aveţi de alţi însoţitori? întrebă el cu o notă stranie în glas.

- Am o grămadă de cărţi, răspunse Suzdal. Şi oricum, nu voi lipsi decât câţiva ani tereştri.

- În timp local subiectiv s-ar putea să însemne câteva mii de ani, chiar dacă timpul va începe să se deruleze invers când vă veţi apropia iarăşi de Pământ, aprecie oficialul. Şi nu mă refeream la cărţi, repetă cu acelaşi ton ciudat şi indiscret.

Suzdal clătină încet din cap, trecându-şi mâna prin părul blond. Ochii săi albaştri erau sinceri şi îl ţintuiră pe interlocutor.

- Ce vrei să spui atunci, dacă nu cărţi? Navigatori? Am navigatori, ca să nu-i mai menţionez pe oamenii-ţestoasă. Sunt o companie bună, dacă le vorbeşti suficient de rar şi le dai timp destul să îţi răspundă. Nu uita, am mai fost afară...

Oficialul îşi scuipă oferta:

- Dansatoare. Femei. Concubine. Nu vreţi nimic din toate astea? Suntem capabili să vă imprimăm pe cub chiar şi nevasta. Ea ar putea să fie astfel alături de dumneavoastră în fiecare zi în care veţi fi treaz.

Suzdal îl privi cu un dezgust copleşitor.

- Pe Alice? Adică vreţi să călătoresc împreună cu fantoma ei? Cum s-ar simţi adevărata Alice când mă voi întoarce? Să nu-mi spui că o veţi închide într-o minte de şoarece?! Ce îmi oferiţi voi este delir. Iar eu trebuie să-mi păstrez cumpătul acolo în exterior, cu tinpul şi spaţiul rostogolindu-se în valuri uriaşe în jurul meu. Voi fi şi aşa destul de nebun. Nu uita că am mai fost acolo înainte. Să mă întorc la Alice cea adevărată va reprezenta cel mai important factor de stabilitate. Mă va ajuta să mă întorc acasă. Apoi glasul lui Suzdal trecu pe un ton întrebător şi intim: Să nu-mi spui că sunt mulţi comandanţi de crucişător care cer să zboare împreună cu neveste imaginare? Ar fi dezgustător, după părerea mea. Procedează mulţi aşa?

- Noi suntem aici ca să vă îmbarcăm la bordul navei, nu să discutăm ce fac sau ce nu fac alţi ofiţeri. Uneori considerăm că este bine să existe o companie feminină alături de comandant, chiar dacă e închipuită. Dacă veţi găsi vreodată printre stele ceva care să ia formă de femeie, s-ar putea să deveniţi foarte vulnerabil.

- Femei, în spaţiu? Prostii! exclamă Suzdal.

- S-au întâmplat lucruri şi mai stranii, insistă oficialul.

- Nu aşa ceva, replică Suzdal. Durere, demenţă, distorsiune, panică fără sfârşit, foame nebună – da, la astea mă aştept să trebuiască să le înfrunt. Vor fi acolo. Însă nu femei, nici una. Îmi iubesc soţia şi nu-mi voi petrece timpul imaginându-mi singur femei. La urma urmei, îi voi avea la bord pe oamenii-ţestoasă, iar ei îşi vor lua puii. Voi avea o familie întreagă să o urmăresc şi din care să fac parte. Am să pot organiza chiar petreceri de Crăciun pentru cei mici.

- Ce fel de petreceri sunt astea? întrebă funcţionarul.

- Doar un ritual străvechi şi amuzant, despre care am auzit de la un alt pilot. Le dai tuturor tinerilor cadouri, o dată la fiecare an subiectiv.

- Pare drăguţ, aprecie oficialul, cu vocea devenită categorică şi obosită. Deci refuzaţi să luaţi o femeie-cub pe vas. N-ar trebui să o activaţi decât dacă aţi avea realmente nevoie de ea.

- Nu ai zburat niciodată, nu-i aşa? întrebă Suzdal.

Omul se fâstâci:

- Nu, zise fără viaţă.

- Mă voi gândi la tot ce-i pe navă. Eu unul sunt un om vesel şi prietenos. Lasă-mă să-mi văd de drum cu oamenii-ţestoasă. Nu sunt tocmai vioi, însă sunt grijulii şi liniştiţi. Două mii de ani în timp subiectiv înseamnă mult. Nu mă pune să iau decizii suplimentare. Voi avea suficientă treabă conducând nava. Lasă-mă singur cu oamenii-ţestoasă, cu ei m-am înţeles bine şi înainte.

- Dumneata eşti căpitanul, spuse funcţionarul de îmbarcare. Vom face cum ceri.

- Perfect, surâse Suzdal. Poate că ai de-a face cu mulţi indivizi ciudaţi, dar eu nu mă număr printre ei.

Cei doi bărbaţi îşi zâmbiră reciproc şi echiparea vasului se termină.

Crucişătorul însuşi era manevrat de oameni-ţestoasă, ce îmbătrâneau aşa de lent, încât, în vreme ce Suzdal avea să treacă de marginea galaxiei, lăsând miile de ani – număraţi local – să se scurgă pe lângă patul său de gheaţă, ei urmau să se succeadă generaţie după generaţie, instruindu-şi copiii în treburile navei, istorisindu-le poveştile unui Pământ pe care nu-l vor vedea niciodată, citind corect computerele, pentru a-l deştepta pe Suzdal doar în momentele când era necesară intervenţia şi inteligenţa umană. Suzdal se trezea din când în când, îşi îndeplinea sarcinile şi se culca la loc. Trăia senzaţia că plecase de numai câteva luni.

Luni, zău! Călătorea de mai bine de zece mii de ani subiectivi când a întâlnit capsula sirenă.

Arăta ca o capsulă obişnuită de salvare. Genul de obiect lansat adeseori în spaţiu pentru a indica vreo complicaţie a destinului uman rătăcit printre aştri. Această capsulă părea să fi străbătut o distanţă uriaşă, iar de la ea Suzdal află povestea Arachosiei.

Povestea era falsă. Creierele unei întregi planete – geniul sălbatic al unei rase nefericite şi răuvoitoare – se consacraseră misiunii de a prinde şi de a atrage în cursă un pilot normal al Bătrânului Pământ. Povestea cântată de capsulă dezvăluia personalitatea bogată a unei femei minunate, cu voce de contralto. Parţial era adevărată. Parţial, apelurile erau ade-

vărate. Suzdal ascultă povestea iar ea se scufundă, asemeni unei opere măiestru orchestrate, direct în fibrele creierului său. Dacă ar fi cunoscut realitatea, altfel s-ar fi petrecut lucrurile.

Astăzi, toată lumea cunoaşte povestea adevărată a Arachosiei, istoria amară şi îngrozitoare a unei planete-paradis, preschimbată în infern. Modul în care oamenii au ajuns să fie altceva decât oameni. Povestea evenimentelor întâmplate departe, acolo, în cel mai îngrozitor loc din univers.

El ar fi fugit dacă ar fi cunoscut adevărul. Dar nu putea atunci să înţeleagă ce cunoaştem noi acum:

Nu era posibil ca omenirea să întâlnească locuitorii teribili ai Arachosiei, fără ca aceştia să nu îi urmărească acasă, aducându-le o durere mai mare decât tortura, o nebunie mai rea decât demenţa, o boală depăşind orice molimă imaginabilă. Arachosienii deveniseră neoameni şi totuşi, în adâncul personalităţii lor, rămăseseră oameni. Cântau cântece unde îşi preamăreau propria deformitate, lăudându-se pentru oribilitatea în care se transformaseră şi, cu toate acestea, în cântecele, în baladele lor, tonurile de orgă ale refrenului răsunau mereu,

Şi îl jelesc pe om!

Ei ştiau ce sunt şi se urau pentru aceasta. Urându-se, căutau fiinţele umane.

Poate că încă le mai caută.

Instrumentalitatea a depus deja toate eforturile ca arachosienii să nu ne găsească niciodată, răspândind o reţea înşelătoare de camuflaj de-a lungul marginilor galaxiei, pentru a se asigura definitiv că acel popor pierdut şi distrus nu ne va descoperi. Instrumentalitatea cunoaşte şi ne apără lumea, pe a noastră şi celelalte lumi ale omenirii, împotriva deformităţii create în Arachosia. Nu vrem să avem nimic de-a face cu Arachosia. Nu ne vor găsi.

De unde să ştie Suzdal toate acestea?

Era prima oară când cineva îi întâlnea pe arachosieni, iar el auzise doar un mesaj unde o voce de elf cânta o melodie de tristeţe, folosind cuvintele perfect clare ale Limbii Comune ca să spună o poveste atât de tristă, de abominabilă, încât omenirea nu a uitat-o încă. În esenţă, povestea era foarte simplă. Iată ce a auzit Suzdal şi ce învaţă lumea de atunci.

Arachosienii erau colonişti. Coloniştii plecau cu nave fotonice cu pânze, care trăgeau în urma lor capsulele cu viaţă. Asta reprezenta prima lor posibilitate de călătorie. Sau, puteau utiliza nave planoform, vase pilotate de oameni iscusiţi ce ieşeau în spaţiul2 şi reveneau apoi în universul nostru. Ori, pentru distanţe cu adevărat mari, puteau folosi o altă combinaţie: capsute individuale împachetate împreună într-o navă-scoică, variantă gigantică a însăşi navei lui Suzdal. Pasa-gerii îngheţaţi, maşinile treze, nava lansată către şi dincolo de viteza luminii, aruncată sub spaţiu, ieşind din el la întâmplare şi căutând o ţintă potrivită. Ridica un risc, însă oamenii curajoşi şi-l asumau. Dacă nu era aleasă nici o destinaţie, aparatele ar fi cercetat spaţiul o veşnicie, în vreme ce trupurile, deşi protejate de gheaţă, s-ar fi stricat puţin câte puţin, scânteia vieţii stingându-se în final din ele.

Navele-scoică constituiau răspunsul omenirii la suprapopulaţie, problemă pe care nici Pământul, nici planetele sale fiice nu erau capabile să o rezolve. Navele-scoică îi purtau pe îndrăzneţi, pe aventurieri, romantici şi pe doritori, uneori chiar pe criminali, afară printre stele. Adesea urma acestor vase se pierdea. Exploratorii de frontieră, Instrumentalitatea, desco-pereau uneori fiinţe umane, oraşe şi civilizaţii inferioare ori avansate, triburi sau familii, acolo unde navele-scoci izbutiseră să ajungă, mult dincolo de limitele extreme ale universului uman, acolo unde instrumentele de cercetare descoperiseră o planetă de tip terestru iar nava, asemeni unei insecte muribun-de, se apropiase, îşi deşteptase pasagerii, îşi sfâşiase singură carcasa, distrugându-se odată cu predarea călătorilor nou năs-cuţi la destinaţie.

Arachosia a părut o lume bună bărbaţilor şi femeilor sosiţi să o colonizeze. Plaje frumoase, cu faleze nesfârşite ridicându-se deasupra apelor. Două luni mari, strălucitoare, pe cer, un soare nu prea depărtat. Maşinile analizaseră în prealabil atmosfera şi prelevaseră mostre de apă, împrăştiaseră forme specifice de viaţă ale Bătrânului Pământ în atmosferă şi în mări, astfel că pasagerii se treziseră auzind ciripitul păsărelelor şi ştiind că peştii se adaptaseră, deja în oceane, înotând şi înmulţindu-se. Părea o viaţă frumoasă şi îmbelşugată. Lucrurile mergeau bine.

Lucrurile mergeau foarte, foarte bine pentru arachosieni. Acesta este adevărul.Aşa povestise şi capsula. Din acest punct

însă, versiunile începeu să difere.

Capsula nu a relatat adevărul înspăimântător şi jalnic despre Arachosia. Inventase un set de minciuni plauzibile. Vocea ieşită telepatic din capsulă aparţinea unei femei mature, caldă şi fericită – o femeie încă tânără, cu un contralto superb.

Suzdal aproape că se imagină discutând cu ea, atât de puternică îi era personalitatea. De unde să ştie că era păcălit, înşelat, prins în capcană?

Suna bine şi onest.

- Şi apoi, spuse vocea, am fost loviţi de boala arachosiană. Nu aterizaţi. Rămâneţi pe loc. Vorbiţi cu noi. Spuneţi-ne despre medicamente. Copiii noştri mor, fără motiv. Fermele noastre sunt bogate, iar grâul este mai auriu decât era pe Pământ, prunele mai roşii, florile mai albe. Tuturor le merge bine, numai oamenilor nu. Tinerii noştri mor... sfârşi femeia cu un suspin.

- Există vreun simptom? gândi Suzdal, şi imediat, ca şi cum i-ar fi citit gândul, capsula continuă:

- Mor fără motiv. Nimic pe care medicina noastră să îl poată examina, nimic pe care ştiinţa noastră să îl identifice. Mor. Populaţia scade. Oameni, nu ne daţi uitării! Omule, oricine ai fi, vino repede, vino acum să ne ajuţi! Dar pentru binele tău, nu ateriza. Stai departe de planetă şi priveşte-ne pe ecrane ca să duci vorbă înapoi acasă despre acei copii ai omenirii, pierduţi printre stelele cele mai îndepărtate şi străine!

Străine, într-adevăr! Adevărul era cu mult mai straniu şi extrem de urât.

Suzdal fu convins de veridicitatea mesajului. Fusese selecţionat pentru această călătorie deoarece avea o fire bună, era inteligent şi curajos; apelul îi atinsese corzile tuturor celor trei calităţi.

Mai târziu, mult mai târziu, după arestarea lui, Suzdal a fost întrebat:

- Suzdal, nebunule, de ce nu ai verificat mesajul? Ai periclitat siguranţa tuturor civilizaţiilor pentru un apel prostesc!

- Nu era prostesc! a ripostat Suzdal. Capsula aceea de salvare avea o voce tristă, minunată de femeie şi povestea se potrivea.

- Cu ce anume? continuase investigatorul, monoton şi calm.

Vocea lui Suzdal sunase obosită şi tristă atunci când replicase:

- Se potrivea cu conţinutul cărţilor mele. Cu ceea ce ştiam. Fără să vrea, adăugase: Şi cu propria mea judecată...

- A fost bună judecata ta? întrebase investigatorul.

- Nu, a spus Suzdal şi lăsă cuvântul să atârne în aer, ca şi cum ar fi fost ultimul pe care avea să-1 mai rostească vreodată. Dar tot Suzdal sparse tăcerea continuând:

- Înainte să stabilesc cursul şi să mă culc, mi-am activat ofiţerii de securitate şi i-am pus să verifice relatarea. Ei au aflat povestea reală a Arachosiei. Au descifrat-o din structura capsulei aceleia şi mi-au spus-o foarte repede, imediat după ce m-am trezit.

- Şi ce măsuri ai luat?

- Am făcut ce am făcut. Am făcut lucrul pentru care aştept să fiu pedepsit. În acel moment, arachosienii se găseau deja în exteriorul vasului. Îmi capturaseră nava. Mă capturaseră pe mine. De unde să ştiu că povestea aceea tristă şi frumoasă era adevărată doar pentru primii douăzeci de ani despre care femeia îmi vorbise? Şi nici măcar nu era femeie. Doar un klopt. Numai primii douăzeci de ani...

Lucrurile merseseră bine pentru arachosieni în primii douăzeci de ani. Apoi a venit dezastrul, însă nu acela povestit de , capsula mesager.

Nu l-au putut înţelege. Nu ştiau de ce trebuia să li se întâmple lor aşa ceva. Nu ştiau de ce aşteptase douăzeci de ani, trei luni şi patru zile. Dar sorocul venise.

Noi credem că era legat de ceva existent în radiaţiile soarelui lor. Sau poate o combinaţie a radiaţiilor cu compoziţia chimică a planetei însăşi, pe care nici înţeleptele aparate ale navei-scoică nu o analizaseră complet, şi care în prezent se împrăştia şi ataca din interior. Dezastrul lovi. A fost simplu şi de nestăvilit.

Aveau doctori, aveau spitale. Dispuneau chiar şi de o capacitate limitată de cercetare.

N-au putut însă să cerceteze suficient de repede. Nu de ajuns ca să oprească dezastrul. A lovit simplu, monstruos, imens.

Feminitatea a devenit carcinogenă.

În fiecare femeie de pe planetă cancerul a început să se dezvolte în acelaşi timp pe buze, pe piept, în măruntaie, uneori pe marginea bărbiei, pe şolduri şi în porţiunile delicate ale

trupului. Cancerul avea multe forme şi totuşi de fiecare dată era la fel. Exista ceva în radiaţie care pătrundea în corpul omenesc, transformând o formă deosebită de dezoxicorticosteron într-o variantă – necunoscută pe Pământ – de pregnandiol, cauzând invariabil cancerul. Evoluţia era rapidă.

Fetiţele muriră primele. Femeile se agăţară plângând de taţii şi de soţii lor. Mamele încercară să îşi ia rămas bun de la fii.

Unul dintre doctori era însă o femeie, o femeie puternică. Îşi tăie fără milă ţesuturi vii din organism, le puse sub microscop, luă mostre din propria urină, din sânge şi salivă şi veni cu răspunsul: *Nu există nici un răspuns.* Şi totuşi, exista ceva mai bun şi în acelaşi timp mai rău decât un răspuns.

Dacă soarele Arachosiei ucidea tot ce era de sex feminin, dacă peştii femelă pluteau cu burţile în sus la suprafaţa mării, dacă păsările cântau un tril mai sălbatic şi mai ascuţit în vreme ce mureau deasupra unor ouă din care nu aveau să iasă niciodată pui, dacă femelele animalelor gemeau retrase în vizuinele unde se ascunseseră de durere, femeile umane nu trebuiau să accepte moartea atât de supuse. Doctoriţa se numea Astarte Kraus.

Magia klopţilor

Femeia-om era în stare să facă ceea ce femela animal nu putea. Să se transforme în bărbat. Cu ajutorul echipamentelor de pe pe navă, se fabricară cantităţi uriaşe de testosteron, iar fiecare femeie şi fată încă în viaţă fură preschimbate în bărbaţi. Doze masive li se injectară tuturor. Chipurile li se înăspriră, toate crescură încă puţin în înălţime, sânii li se aplatizară, muşchii li se întăriră şi în mai puţin de trei luni, deveniră într-adevăr bărbaţi.

Unele forme inferioare de viaţă supravieţuiseră întrucât nu aveau sexul bine diferenţiat, nedepinzând de un chimism deosebit. Odată cu dispariţia peştilor, plantele sufocară oceanele; păsările dispărură, însă insectele rămaseră: libelulele, fluturii, versiuni mutante de greieri, gândacii împânziră întreaga planetă. Bărbaţii care-şi pierduseră femeile munceau cot la cot cu bărbaţii construiţi din trupuri de femei.

Atunci când se cunoşteau între ei, întâlnirile erau nespus de triste. Soţ şi soţie, amândoi cu barbă, puternici, nervoşi şi

disperaţi. Băieţii înţelegând cumva că vor creşte fără să aibă iubite, soţii, fără să se căsătorească sau să aibă fiice.

Dar ce însemna o biată lume pentru creierul şi intelectul arzător al doctorului Astarte Kraus? Ea deveni conducătorul poporului său, bărbaţi şi bărbaţi-femei. Îi conduse înainte, îi fâcu să supravieţuiască, folosi logica rece asupra tuturor. (Poate, dacă ar fi fost o persoană sensibilă, i-ar fi lăsat să moara. Însă sensibilitatea nu stătea în firea doctorului Kraus – doar inteligenţa, lipsa de remuşcări, ura implacabilă împotriva universului ce încercase să o distrugă.)

Înainte să moară, dr. Kraus puse la punct un sistem genetic programat cu mare atenţie. Bucăţi mici de ţesut bărbătesc se implantau printr-o operaţie chirurgicală de rutină în abdomen, chiar în interiorul peretelui peritoneal, înghesuite puţin între intestine. Un uter artificial, o compoziţie chimică artificială, o însămânţare artificială cu radiaţii şi căldură făcură posibil ca bărbaţii să nască băieţi. Ce folos să aibă fete dacă acestea tot mureau? Populaţia Arachosiei îşi continuă viaţa. Prima generaţie supravieţui tragediei pe jumătate înnebunită de durere şi dezamăgire. Lansară în spaţiu capsule de salvare, conştienţi că mesajele lor vor ajunge pe Pământ după şase milioane de ani.

Ca exploratori, riscaseră să meargă mai departe decât alţii. Descoperiseră o lume bună, dar nu ştiau cu siguranţă unde se găsesc. Se mai aflau oare în galaxia cunoscută, sau săriseră într-una din galaxiile vecine? Nu puteau să spună cu certitudine. Făcea parte din politica Bătrânului Pământ să nu echipeze la maximum echipele de explorare, de teamă ca nu cumva unele din ele, suferind violente transformări culturale ori clădind imperii agresive, să se întoarcă înapoi pe Pământ şi să-l distrugă. Pământul se asigura întotdeauna că deţine toate atuurile.

A treia, a patra şi a cincea generaţie de arachosieni erau încă oameni. Toţi erau bărbaţi. Aveau memoria omenească, cărţile omeneşti, cunoşteau cuvintele "mamă", "soră", "iubită", dar nu mai înţelegeau cu adevărat la ce se refereau ele. Trupul uman, căruia îi trebuiseră patru milioane de ani să evolueze, poseda resurse uriaşe în interiorul său, mai mari decât creierul, sau personalitatea, sau speranţele unui individ. Iar trupurile arachosienilor hotărâră în locul lor. Din moment ce chimismul feminităţii însemna moarte instantanee, cum din vreme în

vreme, întâmplător, câte o fetiţă se năştea moartă şi era îngropată cu indiferenţă, corpurile se adaptară singure. Bărbaţii Arachosiei deveniră atât bărbaţi, cât şi femei. Îşi născociră singuri urâta poreclă de "klopţi". De vreme ce unii cunoşteau bucuriile vieţii de familie, deveniră ca nişte cocoşi arţăgoşi, amestecând dragostea cu crima, îmbinându-şi cântecele cu dueluri, ascuţindu-şi armele şi câştigându-şi dreptul să se reproducă în cadrul unui sistem familial atât de straniu, încât nici un pământean decent nu l-ar fi priceput.

În schimb au supravieţuit. Iar metoda supravieţuirii lor era aşa de dură, aşa de aspră, încât într-adevăr era dificil să fie înţeleasă.

În mai puţin de patru sute de ani, arachosienii stabiliră o civilizaţie bazată pe clanuri războinice. Aveau încă o singură planetă, rotindu-se în jurul unui soare. Trăiau într-un singur loc. Dispuneau de câteva navete spaţiale construite chiar de ei. Ştiinţa, arta şi muzica lor înainta cu hopuri de geniu neurotic inspirat, căci le lipseau bazele personalităţii umane, echilibrul dintre femeie şi bărbat, familia, dragostea, speranţa, reproducerea. Supravieţuiseră, în schimb se preschimbaseră în monştri fără să-şi dea seama.

Din amintirile vechii umanităţi creară legenda Bătrânului Pământ. Femeile din aceste amintiri erau nişte anomalii ce trebuiau ucise. Fiinţe diforme, ce trebuiau să dispară. Familia, aşa cum şi-o aduceau aminte, semnifica murdărie şi abominabil pe care ei juraseră să le nimicească dacă aveau vreodată să le întâlnească.

Ei înşişi erau homosexuali bărboşi, cu buzele rujate, împodobiţi cu cercei, cu păr frumos şi cu foarte puţini bătrâni printre ei. Se omorau unii pe alţii înainte să îmbătrânească; lucrurile pe care nu le puteau obţine de la dragoste, odihnă sau confort, le cumpărau cu război şi moarte. Compuneau cântece în care se proclamau ultimii dintre vechii bărbaţi şi primii din cei noi, îşi strigau ura faţă de omenire şi cântau: "Vai de Pământ când noi îl vom găsi" şi totuşi, ceva în adâncul lor îi făcea să adauge aproape la fiecare cântec un refren tulburător chiar şi pentru ei:

Şi îl jelesc pe om!

Jeleau omenirea şi cu toate acestea plănuiau să atace

întreaga umanitate.

Capcana

Suzdal fusese înşelat de mesajul din capsula. Se întoarse în compartimentul de hibernare şi le ordonă oamenilor-ţestoasă să îndrepte crucişătorul către Arachosia, oriunde s-ar fi aflat ea. Nu procedă pripit sau nebuneşte. Hotărî în urma unui raţionament deliberat. Un raţionament pentru care mai târziu a fost audiat, judecat corect şi condamnat la ceva mai rău decât moartea.

A meritat pedeapsa.

A pornit spre Arachosia fără să ia în consideraţie cea mat importantă regulă: cum să-i oprească pe arachosieni, monştri cântăreţi aşa cum erau ei, să-l urmărească spre o eventuală pieire a Pământului? Oare boala lor nu putea fi contagioasă, oare civilizaţia lor sălbatică nu putea distruge Pământul şi celelalte societăţi omeneşti, lăsându-le pe toate în ruină? Nu s-a gândit la aceste lucruri, de aceea mai târziu a fost ascultat, judecat şi condamnat. Vom ajunge şi aici.

Sosirea

Suzdal se trezi pe orbita Arachosiei. Şi se trezi ştiind că făcuse o greşeală. Vehicule ciudate se agăţau de nava sa scoică ca nişte cochilii malefice dintr-un ocean necunoscut, ataşate de carena unei ambarcaţiuni. Le strigă oamenilor-ţestoasă să acţioneze comenzile, însă comenzile nu funcţionau.

Străinii, orice ar fi fost ei, bărbaţi, femei, animale sau zei, dispuneau de o tehnologie suficient de avansată ca să-i imobilizeze vasul. Suzdal îşi înţelese imediat eroarea. Fireşte, vru să se arunce în aer pe sine şi pe navă, dar se temu ca nu cumva să nu reuşească să distrugă vasul complet, lăsând astfel posibilitatea ca crucişătorul, un model recent cu arme noi, să cadă în mâinile celor ce mişunau în exteriorul domului de observaţie. Nu-şi putea permite riscul unei simple sinucideri individuale, trebuia să ia măsuri mult mai drastice. Nu era momentul să respecte regulamentele Pământului.

Ofiţerul său de securitate – un cub-fantomă deşteptat sub formă umană – îi şopti întreaga poveste repede şi inteligent:

- Sunt oameni, domnule. Mai oameni decât mine. Eu sunt o

fantomă, un ecou răsunând într-un creier mort. Aceştia sunt oameni adevăraţi, comandant Suzdal, dar sunt cei mai îngrozitori care au colindat vreodată stelele. Trebuie să-i distrugeţi, domnule!

- Nu pot, răspunse Suzdal, încă străduindu-se să se trezească pe de-a-ntregul. Sunt oameni.

- Atunci trebuie să îi înfrângeţi. Prin orice mijloace, domnule. Prin orice mijloace posibile. Salvaţi Pământul. Opriţi-i. Avertizaţi Pământul.

- Iar eu? întrebă Suzdal, şi regretă numaidecât întrebarea egoistă, personală.

- Veţi muri sau veţi fi pedepsit; nu ştiu care alternativă e mai rea, replică cu simpatie ofiţerul de securitate.

- Acum?

- Chiar acum. Nu mai e timp. Absolut deloc.

- Dar regulamentul...?

- Deja v-aţi abătut mult de la reguli.

Existau legi, iar Suzdal le nesocotise pe toate. Regulamente pentru timpuri normale, pentru locuri normale, pentru primejdii inteligibile.

De astă dată coşmarul se născuse în came de om, motivat de creier omenesc. Deja monitoarele îi transmiteau informaţii despre natura acestor oameni, acestor maniaci, bărbaţi ce nu cunoscuseră niciodată femeia, băieţi crescuţi să tânjească şi să lupte, cu o structură de familie pe care nici o minte normală nu o putea accepta, crede ori tolera. Creaturile de afară erau oameni şi totuşi nu erau. Aveau creier omenesc, imaginaţie şi dorinţă de răzbunare şi totuşi Suzdal, un ofiţer curajos, fu atât de înspăimântat de însăşi natura lor, încât nu răspunse eforturilor lor de a comunica.

Îşi simţea echipajul de oameni-ţestoasă tremurând de frică, în vreme ce realizau cine ciocănea afară în carcasa navei, cântând prin intermediul aparatelor că vor înăuntru, înăuntru, înăuntru.

Suzdal comise o crimă. Este mândria Instrumentalităţii să permită ofiţerilor săi să comită crime, greşeli sau să se sinucidă. Instrumcntalitatca face pentru oameni lucruri de care un computer nu-i capabil. Instrumentalitatea lasă creierului uman libertatea de acţiune. Instrumentalitatea îşi echipează

personalul cu informaţii secrete, lucruri de obicei de neînţeles în lumile locuite, lucruri interzise bărbaţilor şi femeilor obişnuiţi, deoarece ofiţerii Instrumentalităţii, căpitanii, şefii şi adjuncţii trebuie să îşi cunoască îndatoririle. Altminteri, întreaga omenire ar putea să piară.

Suzdal căută în arsenalul său. Ştia ce face. Cel mai mare dintre sateliţii naturali ai Arachosiei era locuibil. Observase că pe el se găseau deja plante terestre şi insecte. Monitoarele îi indicară că bărbaţii-femei ai Arachosiei nu se obosiseră să-şi colonizeze luna. Aruncă o întrebare agonizantă computerelor şi strigă:

- Citiţi-mi vârsta satelitului!

Maşinile răspunseră melodios:

- Peste treizeci de milioane de ani.

Suzdal avea resurse neobişnuite. Dispunea de gemeni şi cvadrupleţi pentru aproape toate animalele terestre. Animalele erau transportate în capsule mici, nu mai mari decât o fiolă medicinală, şi constau din spermă şi ovul, gata de a fi încrucişate, gata să fie imprimate; avea totodată bombe vitale, în stare să ofere oricărei forme de viaţă o şansă de supravieţuire. Merse la banca de animale şi luă opt perechi, şaisprezece pisici terestre, *Felis domesticus*, genul de pisici pe care le cunoaştem eu şi dumneata, crescute uneori în scopuri telepatice, alteori pentru a însoţi navele şi servind ca arme auxiliare atunci când minţile pinliterilor le direcţionează să lupte contra pericolelor.

Pe aceste pisici le codifică. Le codă mesaje la fel de monstruoase ca cele care-i transformaseră în monştri pe bărbaţii femei din Arachosia. Iată ce le încifră:

Nu vă înmulţiţi ca înainte.
Inventaţi un nou chimism.
Veţi servi omul.
Civilizaţi-vă.
Învăţaţi să vorbiţi
Veţi servi omul.
Când omul vă va chema, îl veţi servi.
Plecaţi şi întoarceţi-vă.
Serviţi omul.

Instrucţiunile nu erau simple comenzi verbale. Fuseseră

imprimate în însăşi structura moleculară a animalelor, reprezentau încărcături în codul genetic şi biologic al pisicilor. Apoi Suzdal comise crima împotriva legilor umane. La bordul vasului avea un dispozitiv cronopatic. Un deformator de timp, de obicei folosit pentru a deplasa nava o secundă sau două în timp, evitând distrugerea ei totală în caz de accident.

Bărbaţii-femei ai Arachosiei străpungeau deja carcasa.

Le auzea vocile ascuţite, vuind, strigând unul către altul cu plăcere delirantă, în vreme ce-l priveau ca pe cel dintâi dintre duşmanii lor promişi, primul dintre monştrii Bătrânului Pământ care le căzuse în capcană. Oamenii adevăraţi şi răi împotriva cărora, în sfârşit, ei se vor răzbuna.

Suzdal rămase calm. Codifică pisicile genetic. Le încarcă în bombele vitale. Potrivi ilegal mecanismul dispozitivului său cronopatic, aşa încât, în loc să mişte o navă de optzeci de mii de tone o secundă în timp, să deplaseze două milioane de ani înapoi o sarcină de patru kilograme. Trimise pisicile pe satelitul fără nume al Arachosiei.

Şi le aruncă înapoi în timp. Şi ştia că nu va trebui să aştepte.

Aşa se întâmplă.

Catland-ul creat de Suzdal

Pisicile sosiră. Navele lor scânteiau pe cerul gol deasupra Arachosiei. Micile lor ambarcaţiuni de luptă atacară. Pisicile care nu existaseră o clipă mai devreme, dar care dispuseseră de două milioane de ani să-şi urmeze destinul imprimat în creiere, în coardele spinale, schiţat în compoziţia chimică a trupurilor şi personalităţii lor. Pisicile se transformaseră într-un soi de fiinţe omeneşti, cu limbaj, inteligenţă, speranţă şi cu un ţel în viaţă. Misiunea lor era să se ataşeze de Suzdal, să-l salveze, să i se supună şi să distrugă Arachosia.

Navele pisicilor îşi şuierară avertismentele războinice.

- Aceasta este ziua epocii promise. Şi acum sosesc pisicile!

Arachosienii tânjiseră patru mii de ani să lupte, iar acum lupta se declanşase. Pisicile îi atacară. Două dintre ambarcaţiunile lor îl recunoscură pe Suzdal şi raportară:

- O, Milord, o Dumnezeu, Făuritor a toate, o, stăpân al timpului, al începutului de Viaţă, dintotdeauna am aşteptat să

Te slujim, să îţi servim Numele, să ne supunem Gloriei Tale! Fie să trăim şi să murim pentru Tine. Noi suntem poporul Tău.

Suzdal strigă şi ceru tuturor pisicilor.

- Hărţuiţi-i pe klopţi, dar nu-i omorâţi pe toţi!

Repetă:

- Hărţuiţi-i şi opriţi-i până ce scap. Îşi întoarse crucişătorul în non-spaţiu şi dispăru. Nici pisicile, nici arachosienii nu-l urmară.

Aceasta e povestea, însă tragedia este că Suzdal s-a întors acasă. Iar arachosienii şi pisicile mai sunt încă acolo. Poate că Instrumentalitatea ştie unde sunt, poate că nu. Omenirea nu doreşte cu adevărat să afle. Este împotriva oricărei legi să creezi o formă de viaţă superioară omului. Poate pisicile sunt superioare. Poate cineva ştie dacă arachosienii au învins şi au omorât pisicile, asimilând ştiinţa pisicească într-a lor şi în prezent ne caută undeva, sondând orbeşte printe stele în căutarea oamenilor adevăraţi, să-i întâlnească, să-i urască, să-i ucidă. Sau poate că pisicile sunt cele care au învins.

Poate că pisicile sunt impregnate în adâncul lor cu o misiune aparte, de dorinţe stranii ca să servească oameni pe care nu îi recunosc. Poate ele cred că suntem cu toţii arachosieni şi că ar trebui salvat un singur comandant de crucişător, pe care niciodată nu îl vor mai vedea. Nu îl vor mai vedea pe Suzdal, deoarece noi cunoaştem ce s-a întâmplat cu el.

Procesul lui Suzdal

Suzdal fu judecat într-o sală uriaşă în faţa lumii întregi. Procesul fu înregistrat. Cedase atunci când nu trebuia să cedeze. Îi căutase pe arachosieni fără să ceară sfat sau să aştepte întăriri. Ce treabă avusese el să alerge în sprijinul unui mesaj vechi de milenii? Într-adevăr, ce treabă?

Şi în plus pisicile. Am avut înregistrările de la bordul navei ca să vedem că ceva s-a ridicat de pe suprafaţa satelitului. Navete spaţiale, lucruri cu glas, lucruri în stare să comunice cu creierul uman. Nu suntem nici măcar siguri dacă vorbeau o limbă pământească, din moment ce-au transmis direct în receptoarele computerelor. Poate că au utilizat un fel de telepatie. Dar crima era aceea că *Suzdal reuşise.*

Trimiţând pisicile cu două milioane de ani înapoi, codificându-le să supravieţuiască şi să dezvolte o civilizaţie, instruindu-le să-i vină în ajutor, crease o întreagă lume nouă în mai puţin de o secundă timp obiectiv. Dispozitivul său cronopatic lansase micile bombe vitale pe pământul jilav al lunii de deasupra Arachosiei, şi mai repede decât îţi ia să înregistrezi aceste cuvinte, bombele se întorseseră sub forma unei flote construite de o specie, o specie terestră de origine felină, în vârstă de două milioane de ani.

Curtea îl deposeda pe Suzdal de nume şi îi spuse:

- Nu te vei mai numi Suzdal.

Curtea îi smulse rangul.

- Nu vei mai fi comandant în această marină sau în oricare alta, fie ea imperiala sau aparţinând Instrumentalităţii.

Curtea îi luă viaţa lui Suzdal.

- Nu vei mai trăi, fostule comandant şi fostule Suzdal.

Apoi curtea îl priva pe Suzdal până şi de moarte.

- Vei merge pe planeta Shayol, locul celei mai mari ruşini, de unde nimeni nu se mai întoarce. Vei merge acolo însoţit de dispreţul şi ura omenirii. Nu te vom pedepsi. Nu vrem să mai ştim nimic despre tine. Vei trăi, dar pentru noi vei înceta să mai exişti.

Aceasta e povestea. E o poveste trista, minunată. Instrumentalitatea încearcă să ridice moralul tuturor populaţiilor umane spunându-le că nu este adevărată, că e doar o baladă.

Poate că înregistrările există totuşi. Poate că undeva, klopţii nebuni ai Arachosiei îşi cresc băieţii, nasc copiii întotdeauna prin cezariană, hrănindu-i mereu cu biberonul, generaţii de bărbaţi care şi-au cunoscut taţii dar nu au idee despre sensul cuvântului mamă. Şi poate că arachosienii îşi petrec vieţile demente în lupte nesfârşite cu pisici inteligente ce slujesc o omenire care nu se va întoarce niciodată.

Aceasta e povestea. Mai departe, ea nu mai e adevărata.

AURIE ERA NAVA – AH! AH! AH!

"Scandalul pisicilor" ar putea să se refere la un incident implicând partenerii pinliterilor, suboamenii, sau chiar pisicile inteligente create de Comandantul Suzdal – Smith nu a precizat asta niciodată. Limpede nu este nici legătura, dacă există într-adevăr o legătură, între imperiul lui Raumsog şi Imperiul Luminos menţionat în trecere în ***Norstrilia****, ori într-o* ***Planetă numită Shayol****. În orice caz, perioada lui Tedesco este a aceea dinaintea Redescoperirii Omului, momentul celei mai joase decadenţe a civilizaţiei.*

Agresiunea a început departe de aici.

Războiul cu Raumsog surveni la vreo douăzeci de ani după marele scandal al pisicilor care, pentru o vreme, a ameninţat să priveze întreaga planetă Pământ de santaclara, drogul absolut necesar. A fost un război scurt şi amar.

Coruptul, înţeleptul, obositul şi bătrânul Pământ luptă cu arme ascunse, de vreme ce numai astfel de arme puteau menţine o suveranitate atât de veche – suveranitate care de mult intrase într-o primordialitate titulară printre comunităţile Omenirii. Pământul câştiga şi ceilalţi pierdeau, deoarece liderii Pământului nu puneau niciodată alte considerente înaintea supravieţuirii. Însă de această dată, au crezut ei, erau în cele din urmă şi cu adevărat ameninţaţi.

Războiul cu Raumsog nu a fost niciodată cunoscut de marele public, dacă nu punem la socoteală reînvierea vechilor legende despre navele de aur.

1

Pe Pământ se întruniră lorzii Instrumentalităţii. Preşedintele consiliului se uită roată în sală şi spuse:

- Aşadar, domnilor, am fost cu toţii mituiţi de către Raumsog. Fiecare dintre noi a fost plătit separat. Eu însumi am primit şase uncii[1] de stroon în stare pură. Poate cineva dintre dumneavoastră să se laude cu o ofertă mai bună?

De jur împrejur, consilierii anunţară valorile mitelor primite.

Preşedintele se întoarse către secretar:

- Trece sumele în dosar şi apoi şterge fişierul.

Ceilalţi încuviinţară cu gravitate.

- Acum trebuie să luptăm. Mita nu e de ajuns. Raumsog a ameninţat că va ataca Pământul. Nu ne-a costat mult să-l lăsăm să ameninţe, dar evident, nu intenţionăm să-l lăsăm să şi atace.

- Cum vrei să-l opreşti, Lord Preşedinte? mormăi un consilier bătrân şi întunecat. Vei scoate navele de aur?

- Exact.

Preşedintele părea extrem de serios.

Un murmur străbătu sala. Astronavele de aur fuseseră folosite împotriva unei forme neumane de viaţă cu multe secole ta urmă. Erau ascunse undeva în non-spaţiu şi doar câteva

[1] Unitate de măsură a masei, egală cu 28,34 grame (n.ed.)

oficialităţi ale Terrei cunoşteau adevărul în privinţa lor. Chiar la nivelul lorzilor Instrumentalităţii, consiliul nu ştia precis ce anume erau aceste nave.

- O navă, spuse preşedintele lorzilor Instrumentalităţii, va fi de ajuns.

A fost.

2

Pe planeta sa, Lordul dictator Raumsog află vestea câteva săptămâni mai târziu.

- Nu vorbeşti serios, zise el. Ce tot spui? Nu există o navă de asemenea dimensiuni. Astronavele de aur sunt doar o legendă. Nimeni nu a văzut niciodată vreo imagine de-a lor.

- Iată una, milord, replică subordonatul.

Raumsog o privi.

- E o înşelătorie, o fotografie trucată. I-au deformat lungimea, dimensiunile sunt false, nimeni nu are o navă de o asemenea mărime. Nu poţi s-o construieşti, iar dacă totuşi reuşeşti, nu ai putea s-o manevrezi. Pur şi simplu nu există aşa ceva...

Mai bâigui câteva cuvinte până ce-şi dădu seama că oamenii nu îl priveau pe el, ci fotografia. Se calmă.

Cel mai îndrăzneţ dintre ofiţeri reîncepu să vorbească:

- Nava aceasta are nouăzeci de milioane de mile lungime, înălţimea Voastră. Sclipeşte ca focul şi se mişcă atât de repede, încât nu ne putem apropia de ea. Dar a pătruns până în mijlocul flotei noastre, aproape atingându-ne navele şi a rămas pe loc timp de douăzeci sau treizeci de miimi de secundă. Iat-o, ne-am zis. Am observat semne de viaţă la bord: fascicule de lumină s-au mişcat, am fost examinaţi şi apoi, desigur, a dispărut înapoi în non-spaţiu. Nouăzeci de milioane de mile, înălţimea Voastră. Bătrânul Pământ mai are încă ghimpi iar noi nu ştim de ce-i în stare această navă.

Ofiţerii se uitau cu încredere şi anxietate spre stăpânul lor.

Raumsog oftă.

- Dacă trebuie să luptăm, vom lupta. O vom distruge şi pe ea. La urma urmelor, ce înseamnă mărimea în spaţiul inter-stelar? Ce importanţă are dacă măsoară nouă mile sau nouă milioane, ori nouăzeci de milioane? Oftă din nou: Totuşi, sunt

nevoit să admit că nouăzeci de milioane de mile constituie o lungime îngrozitor de mare pentru un vas. Nu ştiu ce au de gând să facă cu el.

Într-adevăr, nu ştia.

3

E curios – curios şi chiar înspăimântător – ce pot face oamenii din dragoste pentru Pământ. Tedesco, de pildă.

Faima lui Tedesco ajunsese departe. Chiar printre Go-căpitani, ale căror gânduri se opreau arareori asupra unor astfel de probleme, Tedesco era celebru, pentru vestimentaţia sa, pentru felul cum îşi purta mantia de serviciu, cât şi pentru strălucirea insignelor sale de autoritate, bătute în pietre preţioase. Tedesco mai era vestit datorită felului său molatec de a fi, ca şi pentru luxurioasa viaţă sibaritică pe care o ducea. Mesajul îl găsi pe Tedesco în starea lui obişnuită.

Stătea întins pe un curent de aer, cu centrii de plăcere ai creierului conectaţi la reţeaua electrică. Atât de adânc se cufundase în voluptate, încât mâncarea, femeile, îmbrăcămintea şi cărţile din apartamentul său fuseseră complet neglijate şi uitate. 'Ioate plăcerile, în afară de cea produsă de electricitate asupra creierului, le dăduse uitării. Aşa de mare era satisfacţia, încât Tedesco rămăsese conectat la reţea timp de douăzeci de ore fără întrerupere – o evidentă încălcare a legii care hotărâse şase ore ca maximum de voluptate.

Şi totuşi, când sosi mesajul – transmis în creierul lui Tedesco prin intermediul cristalului infim montat acolo pentru transmiterea mesajelor atât de secrete, încât până şi gândul era considerat prea vulnerabil pentru o interceptare – Tedesco îşi croi drum la realitate doborând straturi după straturi de plăcere şi inconştienţă.

Navele de aur – navele de aur – căci Pământul este în pericol.

Tedesco se luptă cu sine însuşi. Pământul este in pericol. Cu un oftat de fericire, făcu efortul să apese butonul de întrerupere a curentului. Iar cu un oftat de trezire la cruda realitate aruncă o privire lumii din jur şi se pregăti de misiune. Trebuia să-i întâlnească pe lorzii Instrumentalităţii.

Preşedintele Instrumentalităţii îi desemnă pe Lordul Amiral

Tedesco să comande nava aurie. Nava însăşi, mai mare decât majoritatea stelelor, constituia o monstruozitate nemaivăzută. Cu secole în urmă îi înspăimântase pe agresorii neumani dintr-un colţ uitat al galaxiei. Lordul Amiral se plimba încoace şi-ncolo pe punte. Cabina era mică, douăzeci de picioare pe treizeci. Zona de comandă a vasului nu depăşea cu mult o sută de picioare în dimensiune. Restul îl reprezenta doar balonul auriu al navei trucate, nimic altceva decât o spumă subţire şi incredibil de rigidă, cu cabluri mici trecute peste ea ca să creeze iluzia metalului dur şi a unui puternic sistem defensiv.

Cele nouăzeci de milioane de mile erau reale. Nimic altceva nu mai era.

Nava era o uriaşă înşelătorie, cea mai mare sperietoare concepută vreodată de mintea omenească. Veacuri de-a rândul se odihnise în non-spaţiu, între stele, aşteptând să fie folosită. Acum pornea neajutorată şi fără de protecţie împotriva lui Raumsog, dictatorul războinic şi nebun, şi a foarte realei sale hoarde de crucişătoare de luptă.

Raumsog încălcase disciplina spaţiului. Omorâse pinliterii. Întemniţase Go-căpitanii. Folosise renegaţi şi novici ca să jefuiască imensele nave interstelare şi înarmase până în dinţi vasele capturate. Într-un sistem social ce nu cunoscuse războiul adevărat, cu atât mai puţin un război contra Pământului, îşi concepuse bine planul. Mituise, escrocase, făcuse propagandă. Se aşteptase ca Pământul să cedeze doar în faţa ameninţării. Apoi îşi lansase atacul.

Odată cu atacul, Pământul îşi schimbă brusc atitudinea. Pungaşii corupţi deveniră ceea ce erau în realitate: conducătorii şi apărătorii omenirii.

Tedesco însuşi fusese un filfizon elegant. Războiul îl transformă într-un căpitan agresiv, mânuind cel mai mare vas al tuturor timpurilor ca pe o rachetă de tenis.

Tăie rapid şi sigur calea flotei lui Raumsog. Tedesco îşi mută nava la dreapta, la nord, sus şi deasupra. Apăru în faţa inamicului şi dispăru – jos, înainte, la dreapta, pe deasupra. Se ivi din nou înaintea inamicului. O singură lovitură reuşită ar fi distrus iluzia de care atârna soarta întregii omeniri. Misiunea lui era să nu permită această lovitură.

Tedesco nu era prost. Îşi ducea propria bătălie ciudată, dar nu putea să nu se întrebe unde anume se purta adevăratul

război.

4

Prinţul Lovaduck[2] îşi căpătase neobişnuitul nume deoarece avea un strămoş chinez căruia îi plăcuseră într-adevăr raţele, raţele în forma lor din Peking pielea lor suculentă îi stârnea vise ancestrale de extaz culinar. Străbunica sa, o lady englezoaică, rostise: "Lord Lovaduck, ţi se potriveşte!", iar patronimicul fusese preluat cu mândrie ca nume de familie. Lordul Lovaduck avea o navă mică. Vasul era mărunt şi purta un nume simplu şi foarte ameninţător: *Anybody*[3].

Nava nu era trecută în registrul spaţial şi nici el nu făcea parte din Ministerul Apărării. Ambarcaţiunea era înregistrată doar la Oficiul de Statistică şi Investigaţii pentru trezoreria Terrei – sub denumirea de "vehicul". Poseda un sistem minim de protecţie. Împreună cu el, pe navă urcă şi un idiot cronopatic, esenţial pentru manevrele sale finale şi vitale.

Tot cu el se îmbarcă un monitor. Ca întotdeauna, monitorul rămase rigid, cataleptic, fără să gândească, în amorţire – cu excepţia aparatului de înregistrare al minţii sale vii, notând inconştient cea mai neînsemnată mişcare a vasului şi pregătit să-l distrugă pe Lovaduck, pe idiotul cronopatic şi nava însăşi, în caz că ar fi încercat să iasă de sub autoritatea Pământului, ori dacă s-ar fi întors împotriva lui. Viaţa unui monitor nu era uşoară, dar se dovedea cu mult mai bună decât execuţia ca retribuţie a crimei, alternativa cea mai răspândită. Monitorul nu punea probleme. Lovaduck mai dispunea de o colecţie mică de arme, alese cu deosebită grijă pentru atmosfera, clima şi condiţiile precise de viaţă ale planetei lui Raumsog.

Mai avea cu el un talent psionic, o biată fetiţă nebună ce plângea într-una şi pe care lorzii Instrumentalităţii refuzaseră cu cruzime să o vindece, căci abilitatea ei era mai puternică în forma neprotejată, decât dacă ea ar fi fost integrată în mijlocul comunităţii omeneşti. Fetiţa constituia o interferenţă etiologică de gradul trei.

---

[2] În limba engleză, Iove-dragoste, iar duck-raţă (n.ed.)

[3] Oricine, în limba engleză (n.ed.)

5

Lovaduck îşi aduse micuţa navă în apropierea atmosferei planetei lui Raumsog. Plătise bani grei pentru titlul de căpitan al acestui vas şi intenţiona să îi recupereze. Să-i recupereze urma s-o facă, şi încă să câştige pe deasupra, dacă aventuroasa lui misiune avea succes.

Lorzii Instrumentalităţii erau conducători corupţi ai unei lumi corupte, însă învăţaseră să facă în aşa fel încât corupţia să le slujească scopurilor civile şi militare, şi nu intenţionau să dea greş. Dacă Lovaduck eşua, era mai bine să nu se întoarcă. Nici o mită nu îl putea salva din această situaţie. Nici un monitor nu îl putea lăsa să scape. În schimb, dacă izbândea avea să fie aproape la fel de bogat ca un locuitor din Vechea Australie de Nord[4], sau un neguţător de stroon.

Lovaduck îşi materializa nava doar cât să lovească planeta cu unde radio. Traversă cabina şi pălmui fetiţa. Fetiţa începu să se zbată, iar când agitaţia ei atinse culmea, îi trânti pe cap o cască, o conecta la sistemul de comunicaţii ale navei şi-i răspândi specificele radiaţii psionice asupra întregii planete.

Fata era un schimbător de noroc. Reuşi: pentru câteva momente, în fiecare colţ al planetei, sub apă şi pe apă, în cer şi pe sol, probabilităţile o luară puţin razna. Se iscară certuri, avură loc accidente, ghinionul mişcându-se doar în limitele probabilităţii imediate. Toate evenimentele se produseră în aceeaşi clipă. Tumultul fu constatat în vreme ce Lovaduck îşi deplasa nava într-o altă poziţie. Sosise clipa cea mai critică. Pătrunse adânc în atmosferă. Fu reperat numaidecât. Arme nimicitoare porniră către el, arme suficient de puternice să ardă până şi aerul, să aducă orice vieţuitoare în stare de panică îngrozitoare. Nici o armă cunoscută pe Pământ nu putea să îl apere de un astfel de atac.

Lovaduck nu se apără. Apucă umerii idiotului său cronopatic. Îl ciupi pe bietul arierat, iar idiotul fugi luând nava cu el. Nava se întoarse cu trei-patru secunde în timp, într-un moment abia premergător primei detectări. Toate instrumentele planetei tăcură. Nu aveau împotriva cui să reacţioneze.

Lovaduck se pregătise. Îşi descarcă armele. Arme sale nu

[4] Vechea Australie de Nord este totuna cu Norstrilia (n.red.)

erau nobile.

Lorzii Instrumentalităţii se pretindeau galanţi şi cavaleri şi iubeau banul, dar când în joc era o problemă de viaţă şi de moarte, nu le mai păsa nici de bani, nici de reputaţie şi nici chiar de onoare. Luptau ca animalele din trecutul îndepărtat al Pământului – luptau ca să ucidă. Lovaduck împrăştiase o combinaţie de otrăvuri organice şi anorganice cu viteză mare de dispersie. Şaptesprezece milioane de oameni, nouă sute cincizeci de miimi din întreaga populaţie, urmau să moară în aceeaşi noapte.

Îl plesni din nou pe idiotul cronopatic. Bietul năpăstuit scânci. Nava sări înapoi în timp două secunde. Descărcând tot mai mujtă otravă, simţi mecanismele de detecţie căutându-l.

Se mişcă spre cealaltă faţă a planetei, sărind în timp pentru ultima oară; aruncă restul încărcăturii de carcinogene virulente şi zvâcni cu nava în non-spaţiu, în limitele extreme ale nimicului. Aici se afla departe de puterea lui Raumsog.

6

Nava aurie a lui Tedesco se îndreptă plină de serenitate spre planeta muribundă, cu luptătorii lui Raumsog încercuind-o. Traseră – evită proiectilele, surprinzător de agil pentru o ambarcaţiune atât de mare, mai gigantică decât văzuseră vreodată sorii în acea parte a spaţiului. Dar în vreme ce crucişătoarele se apropiau de ea, radiourile lor le raportară:

- Capitala nu răspunde.
- Raumsog însuşi e mort.
- Nici un răspuns din nord.
- Oamenii mor în staţiile de transmisie.

Flota se mişcă, navele comunicară între ele şi începură să se predea. Vasul de aur mai apăru încă o dată, apoi dispăru, aparent pentru totdeauna.

7

Lordul Tedesco se întoarse în apartamentele sale şi la curentul pe care urma să-l conecteze în centrii cerebrali de plăcere. Pe când se tolănea însă pe jetul de aer, mâna i se opri înainte să apese întrerupătorul de curent. Realizase, brusc, că

încerca o desfătare. Contemplarea navei aurii şi a misiunii îndeplinite – singur, camuflat, fără laudele tuturor civilizaţiilor pentru vitejia sa solitară - îi oferea o satisfacţie mai adâncă decât cea produsă de curent. Se lăsă pe spate în aer şi se gândi la nava de aur, iar voluptatea resimţită fu mai puternica decât tot ce trăise până atunci.

8

Pe Pământ, lorzii Instrumentalităţii admiseră cu graţie că nava aurie distrusese orice urmă de viaţă pe planeta dictatorului Raumsog. Primiră omagiul multor lumi ale omenirii. Lovaduck, idiotul său, fetiţa şi monitorul fură spitalizaţi. Din minţi li se şterse orice amintire a realizării lor.

Lovaduck în persoană apăru în faţa lorzilor Instrumentalităţii. Simţea că luptase pe nava aurie şi nu îşi amintea ceea ce făcuse. Nu ştia nimic despre un idiot cronopatic. Şi nu îşi aducea deloc aminte de micul său "vehicul". Lacrimile îi brăzdară obrajii când lorzii îi înmânară cea mai înaltă decoraţie, plătindu-i o sumă imensă de bani. îi spuseră:

- Ai slujit cu cinste şi acum eşti liber. Binecuvântarea şi recunoştinţa omenirii vor fi pururea cu tine.

Lovaduck se întoarse pe domeniile sale, întrebându-se dacă serviciul lui putea să fie aşa de important. Avea să se întrebe mereu, în secolele care-i mai rămăseseră de trăit, cum de un bărbat ca el devenise un asemenea erou, fără să-şi aducă aminte ce făcuse pentru asta.

9

Pe o planetă foarte îndepărtată, supravieţuitorii unui crucişător de-al lui Raumsog fură eliberaţi din internare. Printr-un ordin special primit direct de pe Pământ, memoria le fusese astfel perturbată încât să nu dezvăluie niciodată adevăratul curs al evenimentelor. Un reporter încăpăţânat se ţinu după unul din navigatori. După mai multe ore de băutură, răspunsul supravieţuitorului suna la fel:

- Aurie era nava—ah! ah! ah! Aurie era nava-ah! ah! ah!

DOAMNA MOARTĂ DIN CLOWN TOWN

Bazată pe istoria celor şapte generaţii de Jestocost, această povestire poate fi situată la circa două mii de ani înainte de Redescoperirea Omului, pe care o prefaţează. Paralelismele cu legenda Ioanei d'Arc sunt evidente, cum la fel sunt aluziile la Vechea Religie. Nu la fel de uşor de ghicit sunt semnificaţiile unora din denumiri: „An-fang” înseamnă „început” în limba germană, în vreme ce „Pane Ashash” este cinci-şase în hindusă. Stilul povestirii este cel chinez, adoptat de Smith pentru creaţiile sale din ultima perioadă – dar pe care l-a folosit

1

Ştiţi deja sfârşitul – imensa tragedie a Lordului Jestocost, al şaptelea din spiţa lui, şi modul în care fata-pisică C'mell a iniţiat vasta conspiraţie. În schimb nu cunoaşteţi începutul, cum şi-a primit numele cel dintâi Lord Jestocost, datorită groazei şi inspiraţiei sădite în sufletul mamei sale, Lady Geroke, de drama vestită şi foarte reală a fetei-câine D'joan[1]. E şi mai puţin probabil să cunoaşteţi cealaltă istorie – cea din spatele lui D'joan. Această poveste este menţionată drept chestiunea „vraciului fără nume”, ceea ce-i absurd, fiindcă ea avea de fapt un nume. Un nume străvechi şi interzis, Elaine.

Elaine era o greşeală. Naşterea, viaţa, cariera ei, toate erau greşeli. Rubinul constituia o eroare. Cum de s-a putut întâmpla aşa ceva?

Să ne întoarcem la An-fang, la Piaţa Păcii din An-Fang, Locul începuturilor, acolo unde toate lucrurile îşi au originea. Strălucitoare era ea. Piaţa Roşie, moartă, pustie, sub un soare galben.

Aici era Pământul Original, Manhome[2] însăşi, acolo unde Terraport se înalţă sus printre norii uraganelor şi deasupra munţilor. An-fang se afla lângă un oraş, singurul oraş în viaţă, cu un nume pre-atomic. Minunata denumire fără sens era Meeya

---

[1] Numele suboamenilor creaţi de Smith sunt precedate de prima literă a speciei animalului de origine. în acest caz, litera D din numele lui D'joan vine de la dog—câine (n.ed.)

[2] Casa Omului în original (n.ed.)

Meetla, unde liniile străvechilor autostrăzi, neatinse de mii de ani de vreo roată, trasau eterne paralele strălucitoarelor plaje imaculate ale Vechiului Sud-Est.

Cartierul general al Programatorului Populaţiei se găsea în An-fang, şi acolo s-a produs greşeala:

Un rubin vibra. Două reţele cristaline de turmalină nu reuşiră să corecteze raza laser. Un diamant înregistra abaterea. Atât eroarea cât şi corecţia fură introduse în computerul central. Eroarea atribui, în registrul general al naşterilor de pe Fomalhaut III, profesiunea şi caracteristicile de „para-terapeut, sex feminin, capacitate intuitivă pentru corecţia psihologiei umane prin resurse proprii”. Pe unele din primele nave spaţiale, unor astfel de persoane li se spunea *femei-vraci*, fiindcă vindecau inexplicabil. Pentru grupurile de pionieri, ele aveau o valoare inestimabilă; în societăţile sedentare, post Riesman-niene, deveniseră în schimb un balast de nedorit. Bolile dispăreau odată cu îmbunătăţirea condiţiilor de trai, numărul accidentelor scădea practic la zero, activitatea medicală se instituţionaliza.

Cui fi trebuie un vraci, chiar şi unul bun, când o mie de paturi de spital aşteaptă cu un personal avid de experienţă clinică... şi numai şapte din cele o mie de paturi sunt ocupate de oameni veritabili? (Restul erau completate cu roboţi umanoizi pe care personalul exersa, altminteri pe lângă deprinderi şi-ar fi pierdut şi moralul. Exista, desigur, alternativa să lucreze pe suboameni – animale cu fizic uman ce executau muncile grele şi obositoare rămase ca un apendice al unei economii cu adevărat perfecţionate – însă era împotriva legii ca animalele, chiar şi atunci când deveniseră suboameni, să intre într-un spital omenesc. Când se îmbolnăveau, Instrumentalitatea se ocupa de ei – în abatoare. Era mult mai uşor să crească noi suboameni pentru munci, decât să îi repare pe cei bolnavi. În plus, îngrijirea tandră şi plină de căldură dintr-un spital le-ar fi putut da idei. De pildă, ideea că ar fi oameni. Lucru care ar fi fost rău din cele mai multe puncte de vedere. Prin urmare, spitalele rămâneau aproape goale, în vreme ce un subom ce strănuta de patru ori la rând sau voma o singură dată, era luat deoparte, să nu se mai îmbolnăvească niciodată. Paturile neocupate continuau să-şi găzduiască pacienţii roboţi, parcurgând, la nesfârşit ciclul maladiilor sau rănilor omeneşti.) Astfel, vracilor crescuţi şi

pregătiţi să vindece nu le rămânea nimic de făcut.

Totuşi, rubinul oscilase; programul comisese într-adevăr o eroare; codul de naştere pentru „o femeie, para-terapeut generalist, de utilitate imediată” fusese destinat lui Fomalhaut III.

Mult mai târziu, după ce povestea s-a consumat până la cel din urmă amănunt istoric, s-a efectuat o investigaţie referitoare la originea lui Elaine. Când laserul vibrase, atât ordinul iniţial cât şi corecţia fuseseră simultan introduse în maşină. Computerul sesizase contradicţia şi expediase prompt spre analiză ambele hârtii supraveghetorului uman, un bărbat care lucra de şapte ani în postul respectiv.

Omul studia muzica şi era plictisit. Se găsea aşa de aproape de sfârşitul mandatului, încât îşi număra zilele până la eliberarea din funcţie. Între timp prelucra două populare cântece. Unul din ele era *Big Bomboo*, o piesă primitivă încercând să evoce magia originară a omului. Celălalt vorbea despre o fată *Elaine, Elaine*, căreia i se cerea să înceteze în a-l îndurera pe admiratorul ei îndrăgostit. Nici unul din cântece nu era important; cu toate acestea au influenţat cursul istoriei, la început puţin, apoi enorm de mult. Compozitorul avea timp din belşug să exerseze. De-a lungul celor şapte ani de serviciu nu întâlnise nici o urgenţă veritabilă. Din vreme în vreme automatul îi raporta câte ceva, iar el nu făcea decât să ordone maşinii să-şi corecteze singură greşeala, ceea ce aparatul executa infailibil.

In ziua accidentului cu Elaine, omul se străduia să-şi perfecţioneze digitaţia la chitară, un străvechi instrument despre care se crede că datează din perioada pre-spaţială. Interpreta *BigBamboo* pentru a suta oară.

Calculatorul îşi anunţă greşeală cu un clinchet muzical. Supraveghetorul însă îşi uitase demult instrucţiunile memorate cu atâta chin în urmă cu şapte ani lungi. Alarma nu conta cu adevărat, deoarece maşina se corecta singură mereu, indiferent dacă supraveghetorul se afla sau nu la post. Neprimind nici un răspuns la semnalul sonor, automatul trecu pe un al doilea nivel de alertă. Dintr-un difuzor instalat în peretele camerei ţipă cu o voce ascuţită, limpede şi umană, glasul vreunei angajate decedată de mii de ani:

- Alarmă, alarmă! Urgenţă. Corecţie necesară. Corecţie necesară!

Deşi foarte vechi, răspunsul fu unul pe care maşina nu-l mai auzise niciodată. Degetele instrumentistului alergară nebuneşte, vesele, pe corzile chitarei, iar el cântă răspicat şi violent m microfon un mesaj ciudat, dincolo de înţelegerea oricărei maşini:

Bate, bate ritmul BigBamboo
Bate, bate, pentru mine BigBamboo...!

Maşina îşi setă în grabă băncile de memorie, punându-şi computerele să caute referinţa de cod la „bamboo”, străduindu-se să integreze termenul în contextul acelei clipe. Nu exista nici o referinţă. Maşina insistă să-şi întrebe colaboratorul uman:

- Instrucţiuni neclare. Instrucţiuni neclare. Vă rog corectaţi.
- Taci din gură, răspunse omul.
- Nu pot îndeplini comanda, replică automatul. Rog formulaţi şi repetaţi, rog formulaţi şi repetaţi, rog formulaţi şi repetaţi.
- Taci odată din gură, spuse bărbatul, dar ştia că maşina nu-i va accepta ordinul. Fără să se gândească, trecu la cealaltă melodie şi cântă primele două versuri de două ori la rând:

Elaine, Elaine,
du-te şi-i vindecă durerea!
Elaine, Elaine,
du-te şi-i vindecă durerea!

Repetiţia fusese inserată ca un dispozitiv de siguranţă în maşină, cu prezumţia că nici un om adevărat nu va repeta o eroare. Numele Elaine nu corespundea secvenţei corecte de cod, însă însufleţitul imbold de patru cuvinte părea să confirme necesitatea unei "femei para-terapeut". Computerul însuşi consemnă faptul că o fiinţă umană corectase cartela de situaţie prezentată ca problemă de urgenţă.

- Acceptat, rosti automatul.

Cuvântul, prea târziu, îl smulse pe supraveghetor din muzica sa.

- Acceptat ce? întrebă el.

Nici o voce nu-i răspunse. Nu se auzea nimic cu excepţia susurului aerului cald şi umed prin ventilatoare. Funcţionarul privi pe fereastră. Vedea puţin din roşul sângeriu-închis al Pieţei Păcii din An-fang; dincolo se întindea oceanul, infinit de frumos

şi infinit de monoton. Oftă cu speranţă. Era tânăr. „Probabil nu contează” îşi spuse în gând, în vreme ce apuca din nou chitara. (Treizeci şi şapte de ani mai târziu descoperi că de fapt contase. Însăşi Lady Goroke, una dintre lorzii Instrumentalităţii, a trimis un adjunct cu misiunea să afle cine o cauzase pe D'joan. După ce omul a descoperit că femeia-vraci Elaine constituia pricina necazului, a fost trimis să se intereseze cum de apăruse Elaine într-un univers bine ordonat. Supraveghetorul a fost găsit. Încă avea pasiunea muzicii. Nu-şi aducea aminte de nimic din toată povestea. A fost hipnotizat. Tot nu şi-a amintit nimic. Adjunctul a invocat o urgenţă şi muzicianului i s-a administrat Drogul Patru al Poliţiei („memorie clară”), îşi aminti numaidecât întreaga scenă, dar susţinu că era lipsită de importanţă. Cazul a fost înaintat Lady-ei Goroke, care a ordonat autorităţilor ca muzicianului să i se povestească întreaga istorie, oribilă şi minunată totodată, a lui D'joan de Fornalhaut – întâmplarea ce vi se relatează în chiar aceste clipe – iar el a plâns. Nu a fost altfel pedepsit, însă Lady Goroke a cerut ca amintirile să-i fie lăsate în memorie pentru întreg restul vieţii.)

Omul îşi luă chitara, iar maşina îşi văzu mai departe de lucru.

Selectă un embrion uman fecundat, îl etichetă cu bizarul nume Elaine, îi iradie codul genetic cu puternice aptitudini de vrăjitorie, apoi configura cartela personală pentru pregătire în medicină, transport cu navă cu vele pe Fomalhaut III şi serviciu pe planetă.

Elaine se născuse fără a fi necesară, fără să fie dorită, fără să posede însuşiri cu care să ajute sau să rănească o fiinţă umană. Păşise în viaţă condamnată şi inutilă. Nu e de mirare că nu se simţea la locul ei. Erori se mai întâmplă. Remarcabil e faptul că a reuşit să supravieţuiască fără a fi transformată, corijată sau ucisă de dispozitivele de securitate instalate de omenire în societate pentru propria-i protecţie.

Nedorită, nefolosită, îşi trăi lunile şi anii monotoni ai existenţei. Era bine hrănită, îmbrăcată elegant şi diversificat cazată. Avea maşini şi roboţi care s-o servească, suboameni să i se supună, oameni care s-o apere de alţii sau de sine însăşi, în caz de nevoie. Dar niciodată nu a găsit de lucru; fără muncă n-avea parte de iubire; fără muncă şi fără dragoste era lipsită de orişice speranţă.

Dacă s-ar fi întâmplat să întâlnească experţii potriviţi ori autorităţile competente, ei ar fi transformat-o sau recalificat-o. Astfel ar fi putut să devină o femeie acceptabilă; dar ea nu a întâlnit poliţia şi nici poliţia nu a întâlnit-o pe ea. Era complet neajutorată în a-şi schimba singură destinul, total neputincioasă. El îi fusese impus la An-fang, acolo, departe în An-fang, unde toate lucrurile încep.

Rubinul tremurase, turmalina dăduse greş, diamantul nu fusese luat în seamă. Astfel, o femeie se născuse condamnată.

2

Mult mai târziu, când oamenii au început să compună cântece despre ciudatul caz al fetei-câine D'joan, menestrelii şi trubadurii au încercat să-şi imagineze simţămintele lui Elaine, şi au scris *Cântecul lui Elaine*. Nu e autentic, în schimb arată cum îşi privea ea viaţa înainte ca strania poveste a lui D'joan să se înfiripe datorită faptelor sale:

Celelalte femei mă urăsc.
Bărbaţii nu m-ating.
Semăn prea mult cu mine însămi.
Voi fi un vraci.

Mama nu s-a îngrijit de mine.
N-am avut tătic să îmi vorbească.
Copiii mă loveau.
Voi fi o căţea!

Oamenii nu mi-au dat nume.
Câinii nu s-au ruşinat de mine.
Ah, aşa sunt eu făcută!
Voi fi un vraci

Îi voi face să mă ocolească.
De fugit nu vor fugi de mine.
Ar putea oare ei să mă uimească?
Voi fi un vraci.

N-au decât cu toţii să m-atace.

Ei pot numai să să mă chinuie.
Eu una pot să mă distrug.
Voi fi un vraci.

Celelalte femei mă urăsc.
Bărbaţii nu m-ating.
Semăn prea mult cu mine însămi.
Voi fi un vraci.

Cântecul exagerează realitatea. Femeile n-o urau pe Elaine; nici măcar nu o priveau. Bărbaţii nu o ocoleau; pur şi simplu nu o observau. Nicăieri pe Fomalhaut III n-ar fi putut să întâlnească copii umani, întrucât creşele se găseau departe, sub pământ, din pricina radiaţiilor intense şi a climei dure. Versurile pretind că Elaine a pornit cu gândul că nu era fiinţă omenească, ci subom şi că se născuse câine. Aceasta nu s-a petrecut la începutul povestirii, ci abia către sfârşit, când povestea lui D'joan se răspândise deja printre stele, îmbogăţită de răstălmăcirile folclorului şi ale legendei. Niciodată nu a înnebunit. („Nebunia” reprezintă o stare rar întâlnită, caracterizată prin faptul că mintea unui om nu mai interacţionează corect cu mediul. Elaine se apropiase de această condiţie înainte să o întâlnească pe D'joan. Nu era un caz unic, dar unul rar şi original, da. Viaţa ei, tensionată de tentativele de dezvoltare, se răsucise pe dos, iar creierul i se îndreptase în spirală spre singura stare sigură pe care o putea cunoaşte, psihoza. Nebu nia e totdeauna mai bună decât X, iar X este personalizat la fiecare individ, secret şi copleşitor de important. Elaine a înnebunit firesc; evoluţia şi cariera ei destinată erau greşite. „Femeie para-terapeut” constituia un cod menit să lucreze decisiv, autonom, pe baza propriei autorităţi şi cu mare rapiditate. Noile planete cereau astfel de condiţii. Nu trebuiau consultate alte persoane; în cele mai multe locuri nici n-ar fi avut pe cine consulta. Elaine a făcut ceea ce i se impregnase în An-fang, adânc, până la compoziţia chimică a fluidului spinal. Ea însăşi era o greşeală şi n-a ştiut-o niciodată. Nebunia se dovedea cu mult mai blândă decât înţelegerea faptului că nu era ea însăşi, că nu ar fi trebuit să trăiască, că echivala, în cea mai mare parte, cu eroarea împărţită între un rubin tremurător şi un tânăr fără griji, cu o chitară.)

A găsit-o pe D'joan şi lumile s-au clătinat. Întâlnirea lor s-a petrecut într-un loc poreclit „marginea lumii”, acolo unde oraşul subteran ieşea la lumina zilei. Locul în sine era neobişnuit, însă Fomalhaut III reprezenta o planetă neobişnuită şi lipsită de confort, unde vremea potrivnică şi capriciile umane îi conduseseră pe arhitecţi la proiecte violente şi execuţii groteşti. Elaine umbla prin oraş, cu nebunia sa ascunsă, căutând oameni bolnavi pe care să-i ajute. Fusese proiectată, configurată, imprimată, născută, crescută şi instruită pentru această sarcină. Dar sarcina nu exista.

Era o femeie inteligentă. Creierele strălucite servesc nebunia la fel de bine cum servesc omul sănătos – adică, într-adevăr foarte bine. Niciodată nu i-a trecut prin minte să renunţe la misiunea ei.

Oamenii de pe Fomalhaut III, asemenea celor de pe Terra Manhome însăşi, sunt aproape uniform bine făcuţi; numai departe în spaţiu, în lumi pe jumătate de neatins, specia umană a devenit urâtă, slăbită sau deformată, sub presiunea continuă a efortului de a supravieţui. Elaine nu se deosebea cu mult de oamenii inteligenţi, cu fizic plăcut, care umpleau străzile. Era înaltă şi cu părul negru. Avea braţele şi picioarele lungi, iar trupul mărunt. Părul îl purta dat pe spate, de la fruntea înaltă, dreptunghiulară. Ochii, de un albastru intens, ciudat. Gura ar fi putut fi drăguţă, dar nu zâmbea niciodată, astfel că nimeni nu ştia dacă era sau nu frumoasă. Ţinuta o avea dreaptă şi mândră, însă la fel arătau toţi ceilalţi. Gura arăta staniu cu lipsa ei de comunicativitate, iar ochii i se agitau continuu, în toate părţile, precum vechile radare, căutând pe cei bolnavi, pe cei aflaţi la nevoie, pe cei loviţi de soartă, pe care avea pasiunea să-i ajute.

Cum să fie nefericită? Nu avusese nicicând vreme pentru asta. Îi venea foarte uşor să considere că fericirea era ceva sortit să ia sfârşit odată cu copilăria. Uneori, din timp în timp, poate atunci când o fântână murmura în lumina soarelui ori mugurii explodau în surprinzătoarea primăvară Fomalhau-tiană, se întreba de ce alţi oameni – la fel de responsabili ca şi ea, judecând după vârstă, poziţie socială, pregătire şi număr de ocupaţii – erau fericiţi, în vreme ce ea părea să nu aibă timp de fericire. Dar întotdeauna alunga gândul şi continua să bată străzile şi rampele până la epuizare, căutând o muncă ce nu exista.

Carnea omului, mai bătrână decât istoria, mai tenace decât civilizaţia, îşi are propria înţelepciune. Trupul are înrădăcinate arhaice şiretlicuri pentru a supravieţui, astfel că pe Fomalhaut III, Elaine păstrase abilităţi ale unor strămoşi la care nici nu se gândise – acei predecesori care, în trecutul incredibil şi îndepărtat, îmblânziseră chiar înfricoşătorul Pământ. Elaine era nebună. Dar exista în ea o parte ce bănuia adevărul. Poate se afla sub imperiul acestei înţelepciuni, ieşind de pe Strada Watterrocky[3] pe strălucitoarele esplanade ale Centrului Comercial. Văzu o uşă uitată.

Roboţii reuşeau să facă curat în apropierea ei dar, din cauza formei arhitecturale vechi şi bizare, nu izbuteau să măture şi să lustruiască până la bază. O linie îngustă, groasă, de praf şi cremă de lustruit încrustată stătea ca un sigiliu lângă marginea de jos a uşii. Era evident că nimeni nu trecuse prin acea intrare de foarte, foarte multă vreme.

Regula lumii civilizate cerea ca zonele interzise să fie marcate atât telepatic cât şi simbolistic. Cele mai periculoase aveau ca paznici roboţi sau suboameni. În schimb, tot ce nu era interzis era permis. Prin urmare, Elaine nu avea nici un drept să deschidă uşa, dar nici obligaţia să nu o facă.

O deschise. Din simplu capriciu. Ori cel puţin aşa credea ea. Acţiunea se situa departe de motivul "Voi fi un vraci", atribuit ei în balada pomenită. Încă nu era frenetică, disperată, şi nici măcar nobilă.

Deschiderea acelei uşi i-a transformat propria lume şi a preschimbat viaţa pe o mie de planete pentru generaţiile ce aveau să vină, dar faptul în sine nu a fost câtuşi de puţin extraordinar. A fost capriciul obosit al unei femei frustrate şi un pic nefericite. Nimic mai mult. Toate celelalte descrieri constituie improvizaţii, înflorituri, falsificări.

A suferit într-adevăr un şoc deschizând uşa, însă nu din motivele invocate mai târziu de istorici şi compozitori. A fost uimită deoarece intrarea se continua cu trepte, iar treptele coborau spre un peisaj cu soare – un lucru realmente neaşteptat în orice lume. Privea din Oraşul Nou către Oraşul Vechi. Oraşul Nou se înălţa pe carapacea lui peste cel vechi, iar când se uită „înăuntru”, văzu asfinţitul în oraşul de dedesubt. Frumuseţea şi surpriza îi tăiară respiraţia.

---

[3] Strada Pârâului Stâncos (n.ed.)

Acolo, uşa deschisă – către o nouă lume. Aici, strada familiară, curată, estetică, tăcută, fără rost, pe unde îşi purtase de mie de ori propria inutilitate. Acolo – ceva. Aici, lumea obişnuită. Nu cunoştea expresiile „tărâm de basm” sau „ţinut vrăjit”, dar dacă le-ar fi ştiut, cu siguranţă le-ar fi folosit.

Aruncă o scurtă privire la stânga şi la dreapta. Trecătorii nu o observau nici pe ea, nici uşa. Asfinţitul abia începuse să se simtă în oraşul superior. Dedesubt era deja roşu-sângeriu, cu panglici aurii precum enorme flăcări îngheţate. Elaine nu-şi dădu seama că mirosea aerul, că tremura cât pe ce să-i dea lacrimile; nu ştia că un zâmbet cald, primul după ani şi ani, îi relaxa gura, luminându-i chipul obosit şi tensionat cu o frumuseţe trecătoare. Era prea ocupată să se uite în jur.

Oamenii îşi vedeau de treburi. În josul drumului, un tip de subom – femelă, probabil pisică, ocolea un om adevărat ce se plimba cu pas agale. În depărtare, un ornitopter al poliţiei zbura încetişor în jurul unui turn; roboţii ar fi putut s-o zărească doar utilizând un telescop, sau dacă dispuneau de unul din acei rari oameni-şoim, folosiţi uneori în poliţie. Păşi dincolo de pragul uşii şi o închise, împingând-o înapoi. Nu o ştia, dar odată cu pasul ei viitoruri neîmplinite încă se stinseră brusc, răscoale izbucniră în secolele ce aveau să vină, oameni şi suboameni muriră din cauze ciudate, mamele schimbară numele unor lorzi încă nenăscuţi şi nave spaţiale şuierară înapoi din locuri pe care omul nu şi le imaginase niciodată. Spaţiul3, care fusese dintotdeauna acolo, aşteptând ca omul să îl bage în seamă, avea să vină mai devreme – datorită ei, datorită uşii, datorită următorilor ei câţiva paşi, a celor ce urma să spună şi a copilului pe care avea să-l întâlnească. (Menestrelii au povestit totul mai târziu, însă au povestit lucrurile invers, pornind de la propriile lor idei despre D'joan şi despre ce a făptuit Elaine ca să incendieze lumile. Adevărul simplu este că o femeie însingurată a păşit dincolo de o uşă misterioasă. Atât. Restul s-a petrecut mai târziu.)

Stătea în capul scărilor, cu uşa închisă în spatele ei şi cu aurul acelui asfinţit dintr-un oraş necunoscut aşternându-i-se înainte. Putea să vadă locul unde uriaşa carapace a Noului Oraş Kalma se arcuia spre cer; observă că aici clădirile erau mai vechi, mai puţin armonioase decât cele pe care le părăsise. Nu cunoştea noţiunea de „pitoresc”, altmiteri aşa ar fi considerat

priveliştea. Nu cunoştea de fapt nici un concept pentru a caracteriza imaginea aşternută paşnic la picioarele sale.

Nu vedea pe nimeni.

În depărtare, un detector de incendiu oscila înainte şi înapoi în vârful unui turn străvechi. În rest nu era decât oraşul galben auriu întins dedesubt, şi o pasăre – o pasăre oare, sau o uriaşă frunză furată de furtună? – la jumătatea distanţei.

Plină de teamă, de speranţă, de aşteptări şi de chemarea unor pofte stranii, coborî treptele cu un ţel necunoscut.

3

La baza scărilor, după nouă nivele, aştepta un copil – o fetiţă de vreo cinci anişori. Copila avea un şorţ albastru strălucitor, părul ondulat, castaniu-roşcat, şi cele mai delicate mâini pe care Elaine le văzuse vreodată.

Elaine simţi că-i sare inima din piept. Micuţa privi în sus spre ea şi se trase înapoi. Elaine cunoştea semnificaţia acelor minunaţi ochi căprui, a mimicii de rugăminte şi încredere, a reţinerii faţă de oameni. Nu era câtuşi de puţin un copil – ci doar un animal cu înfăţişare umană, poate un câine, care ulterior va fi învăţat să vorbească, să muncească, să îndeplinească sarcini utile.

Fetiţa se ridică, de parcă ar fi vrut să fugă. Elaine avea sentimentul că fetiţa-câine nu se hotărâse încă dacă să fugă de ea sau către ea. Nu dorea să aibă de-a face cu o subpersoană – ce femeie ar fi dorit? – dar nici să sperie mica creatură nu voia. În fond, era mică şi foarte tânără.

Se studiară reciproc o clipă, micuţa nesigură, Elaine relaxată. Apoi fetiţa-animal vorbi:

- Întreab-o, spuse şi cuvântul reprezenta o comandă.

Elaine fu surprinsă. De când dădeau animalele ordine?

- Întreab-o! repetă mititica. Arătă către o fereastră deasupra căreia stătea scris ÎN SPRIJINUL CĂLĂTORILOR. Apoi o luă la fugă. O reflexie albastra a rochiţei, o scânteiere de alb de la sandale şi dispăru.

Elaine rămase mută şi derutata în oraşul dezolant, pustiu.

Fereastra îi vorbi.

- Ai putea să te apropii. O vei face, ştii doar.

Era vocea matură şi înţeleaptă a unei femei cu experienţă –

un glas cu un hohot de râs ascuns sub el, cu o nuanţă de simpatie şi entuziasm în tonul său. Comanda nu era chiar o comandă. Părea, chiar de la început, o glumă reuşită între două femei inteligente. Elaine nu se arătă uimită auzind maşina vorbind. Înregistrările o călăuziseră întreaga viaţă. Nu era totuşi foarte sigură pe situaţie.

- E cineva acolo? întrebă ea.

- Da şi nu, replică vocea. Sunt ÎN SPRIJINUL CĂLĂTORILOR şi îi ajut pe toţi cei ce vin pe această cale. Te-ai rătăcit, altminteri nu ai fi aici. Puneţi palmele pe fereastra mea.

- Ce vroiam eu să întreb era dacă eşti persoană sau maşină? insistă Elaine.

- Depinde, primi răspunsul. Sunt o maşină, dar cu multă, multă vreme în urmă eram o persoană. De fapt o lady, şi chiar una a Instrumentalităţii. Mi se apropia însă sorocul şi mi-au spus, „le-ar deranja dacă am efectua un tipar maşină a întregii tale personalităţi? Ar fi de mare ajutor pentru cabinele de informaţii." Bineînţeles că am spus da, iar ei au făcut această copie, eu am murit şi mi-au lansat corpul în spaţiu cu onorurile obişnuite, dar eu mă găseam de fapt aici. Mă simţeam destul de ciudat în interiorul acestei construcţii, privind diverse lucruri şi vorbind cu oamenii, dându-le sfaturi bune şi făcându-mi mereu de lucru, până s-a construit noul oraş. Deci, ce părere ai? Sunt, sau nu, eu însămi?

- Nu ştiu, doamnă. Elaine făcu un pas înapoi.

Vocea caldă îşi pierdu umorul şi deveni poruncitoare.

- Dă-mi mâna atunci, ca să te pot identifica şi să-ţi spun ce ai de făcut.

- Cred că voi urca scările şi voi trece de uşa aceea înapoi în oraşul superior, rosti Elaine.

- Şi să-mi furi ocazia primei conversaţii cu o persoană adevărată după patru ani de zile? replică vocea din fereastră. Glasul continua să comande, însă în el se distingea din nou căldura şi unda de veselie, dar şi singurătatea. Cea din urmă convinse pe Elaine. Păşi către fereastră şi îşi puse palma pe marginea netedă.

- Eşti Elaine, strigă fereastra. Eşti *Elaine*! Lumile te aşteap-tă. Vii din An-fang, unde toate îşi au începutul, Piaţa Păcii din An-fang, chiar pe Bătrânul Pământ!

- Da, încuviinţă Elaine.

- Vocea continuă cu entuziasm.

- El te aşteaptă. Ah, te-a aşteptat atâta timp. Şi micuţa pe care ai întâlnit-o. *Era însăşi D 'joan*. Povestea a început. „Zilele măreţe ale omenirii răsar iarăşi.” Iar când totul se va sfârşi voi putea să mor. Iartă-mă, draga mea. Nu vreau să te derutez. Eu sunt Lady Panc Ashash. Tu eşti Elaine. Numărul tău se termina iniţial cu 783 şi nici n-ar fi trebuit să te afli pe această planetă. Toate persoanele importante de aici au terminaţiile 5 sau 6. Eşti un para-terapeut şi nu îţi găseşti locul, însă iubitul tău se îndreaptă deja acum spre tine, şi n-ai fost niciodată îndrăgostită, şi totul e atât de palpitant.

Elaine privi repede în jur. Vechiul oraş inferior devenea tot mai roşu şi mai puţin auriu, pe măsură ce asfinţitul înainta. Privite de jos, scările din spatele ei apărură deosebit de înalte, iar uşa de la capătul lor extrem de mică. Poate atunci când o închisese se şi încuiase. Poate că nu va mai fi în stare să părăsească nicicând vechiul oraş.

Automatul probabil o privise într-un fel sau altul, fiindcă vocea Lady-ei Pane Ashash se îmblânzi:

- Şezi, draga mea, o invită glasul din fereastră. Ca femeie, eram mult mai politicoasă. N-am mai fost eu însămi de multă, multă vreme. Sunt o maşină şi încă mă simt de parcă aş fi om. Ia loc, te rog şi iartă-mă.

Elaine se uită împrejur. Pe marginea şoselei se găsea o bancă de marmură. Se aşeză ascultătoare. Fericirea ce o cuprinsese în capul scărilor crescu din nou înlăuntrul ei. Dacă această vârstnică şi înţeleaptă maşină ştia aşa de multe despre ea, poate că-i va indica şi ce are de făcut. Oare ce voise să spună cu „n-ar fi trebuit să te afli pe această planetă”? Cu „iubitul”? Cu „se îndreptă deja spre tine”, sau poate vocea nu vorbise chiar aşa?

- Linişteşte-te, draga mea, spuse Lady Pane Ashash. Murise ea de sute sau mii de ani, dar încă vorbea cu autoritatea şi amabilitatea unei mari doamne.

Elaine inspiră adânc. Observă un nor roşu uriaş, ca o balenă gestantă, pregătindu-se să izbească temelia oraşului superior, departe deasupra ei şi a mării. Se întrebă dacă era posibil ca norii să aibă sentimente.

Glasul vorbea din nou. Ce spusese oare? Întrebarea păru să fie repetată.

- Ştiai că vii? rosti glasul din fereastră.

- Sigur că nu, ridică Elaine din umeri. N-a fost decât uşa aceasta, iar eu n-aveam nimic deosebit de făcut, aşa că am deschis-o. Şi înăuntrul unei case am văzut o întreagă lume nouă. Părea ciudată şi mai ales frumoasă, aşa că am coborât. N-ai fi procedat la fel?

- Nu ştiu, răspunse cu candoare vocea. De fapt sunt o maşină. N-am fost eu însămi de mult, mult timp. Poate că aşa aş fi făcut atunci. Nu ştiu asta, în schimb cunosc mersul lucrurilor. Poate că sunt în stare să prevestesc viitorul, ori poate că maşina din mine calculează probabilităţile atât de bine, încât pare să fie aşa. Ştiu cine eşti şi ce urmează să ţi se întâmple. Mai bine ţi-ai pieptăna părul.

- La ce bun? exclamă Elaine.

- El vine, grăi fericită vocea bătrână a Lady-ei Pane Ashash.

- *Cine* vine? întrebă Elaine aproape nervoasă.

- Ai o oglindă? Zău c-aş vrea să-ţi potriveşti părul. Ar putea sta mai frumos; nu că n-ar fi drăguţ acum. Vrei să arăţi cât se poate de bine. Iubitul tău, el e cel ce vine, fireşte.

- Nu am un iubit, zise Elaine. Nu am primit autorizaţie pentru unul, nu până când voi realiza ceva din munca vieţii mele, iar eu nu mi-am găsit încă munca vieţii. Nu sunt genul de fată care să se roage unui adjunct pentru simulacre, nu atunci când am dreptul la ceva real. S-ar putea să nu fiu o persoană prea grozavă, dar am mândria mea. Elaine se înfuriase atât de tare, încât se răsuci pe bancă să nu mai privească fereastra atoatevăzătoare.

Sinceritatea şi onestitatea următoarelor cuvinte îi dădură fiori.

- Elaine, Elaine, chiar n-ai deloc idee cine eşti?

Elaine se răsuci pe banchetă şi se uită fix la fereastră. Faţa ei se înroşise datorită razelor soarelui în asfinţit. Reuşi doar să şoptească.

- Nu înţeleg ce vrei să spui... Vocea continuă inexorabil:

- Gândeşte-te, Elaine, gândeşte-te. Numele D'joan nu-ţi spune nimic?

- Bănui că e vorba de un subom, de un câine. De la câine vine „D”-ul, nu?

- Era fetiţa pe care ai întâlnit-o, rosti Lady Pane Ashash de parcă ar fi dezvăluit ceva cutremurător.

- Da, răspunse Elaine îndatoritoare. Era o femeie politicoasă şi nu intra niciodată în dispute cu străinii.

- Stai o clipă, spuse Lady Pane Ashash. îmi voi recompune trupul. Dumnezeu mai ştie când l-am folosit ultima dată, dar te va ajuta să te simţi mai în largul tău cu mine. Scuză-mi îmbrăcămintea. E de demult, însă cred că trupul va funcţiona cum trebuie. Acesta e începutul poveştii lui D'joan şi vreau ca părul să-ţi fie pieptănat, chiar dacă voi fi nevoită să ţi-l pieptăn eu însămi. Aşteaptă-mă, fetiţo, aşteaptă-mă exact acolo. Nu durează decât un minut.

Norii se transformau din roşu închis în negru-cenuşiu. Ce-ar fi putut face Elaine? Rămase pe bancă. Lovi trotuarul cu pantofii. Tresări puţin când demodatele lumini stradale ale oraşului de jos se aprinseră cu bruscheţe geometrică; le lipsea subtila gradare a luminilor din oraşul superior, unde ziua trecea în limpedea şi strălucitoarea noapte fără schimbări bruşte de culoare.

Uşa de lângă ferestruică se întredeschise. Plasticul străvechi se sfărâmă şi căzu pe trotuar. Elaine fu uluită.

Îşi dădea seama că în subconştient aşteptase apariţia unui monstru, dar aceasta, era o femeie fermecătoare, cam de înălţimea ei, purtând haine neobişnuite, de modă veche. Ciudata apariţie feminină avea păr negru lucios, nici o urmă de boală curentă sau recentă, nici un semn al unei leziuni din trecut, nu arăta nici o diminuare vizibilă a capacităţilor de văz şi mişcare. (Nu avea cum să verifice pe loc auzul ori mirosul, dar acesta era controlul medical ce-i fusese imprimat în sânge de la naştere – lista parametrilor de verificat ia fiecare adult pe care-l întâlnise vreodată. Fusese proiectată ca „para-terapeut femeie” şi făcea parte dintre cei buni, chiar dacă nu avea nici un pacient.)

Corpul era într-adevăr preţios. Trebuie să fi costat cât patruzeci sau cincizeci de aterizări planetare. Forma umană fusese perfect redată. Gura avea dinţi adevăraţi, cuvintele se formau cu ajutorul gâtului, palatului, limbii, dinţilor şi buzelor, şi nu doar cu un microfon instalat în cap. Trupul reprezenta o adevărată piesă de muzeu. Constituia probabil o copie din timpul vieţii a însăşi Lady-ei Pane Ashash. Când zâmbea, efectul era indescriptibil de cuceritor. Purta costumul unei epoci trecute – o rochie cu pieptar impunător dintr-un material albastru şi greu, brodat cu un model pătrat de aur pe margini şi în talie. Avea o

mantie asortată de un auriu închis, mat, brodată cu acelaşi model, dar pe albastru. Părul îi era pieptănat în sus şi prins cu piepteni încrustaţi cu pietre preţioase. Părea perfect natural, însă pe o parte se aşternuse puţin praf.

Robotul zâmbi.

- Sunt demodată. De multă vreme n-am mai fost eu însămi, l-am gândit totuşi, draga mea, că îţi va veni mai uşor să discuţi cu corpul ăsta vechi decât cu fereastra de-acolo…

Elaine încuviinţă mută.

- Ştii că nu sunt eu? spuse trupul cu voce limpede.

Elaine dădu din cap. Nu ştia; avea senzaţia că nu mai ştie nimic.

Lady Pane Ashash o privi serioasă.

- Asta nu sunt eu. E un corp robot. L-ai privit de parcă ar fi fost un om adevărat. Şi nici psihic nu sunt eu. Doare, uneori. Ştiai că o maşină poate să sufere? Da. Dar – eu nu sunt *eu*.

- Cine eşti? o întrebă Elaine pe frumoasa femeie.

- Înainte să mor eram Lady Pane Ashash. Aşa cum ţi-am spus. Acum sunt o maşină, şi o parte a destinului tău. Ne vom ajuta una pe cealaltă ca să schimbăm faţa lumilor, poate chiar să aducem omenirea înapoi la umanism.

Elaine o fixă derutată. Nu era un robot obişnuit. Părea o persoană reală şi vorbea cu o asemenea autoritate. Şi indiferent ce-ar fi fost, cunoştea atât de multe lucruri despre ea. Nimănui altcuiva nu-i păase vreodată de ea. Surorile-doici de la Creşa pământeană spuseseră „încă o copilă-vraci, drăguţă pe deasupra, nu ne va supăra prea tare” şi o lăsaseră în voia sorţii.

În cele din urmă Elaine se obişnui cu faţa care nu era de fapt un chip. Şarmul, expresivitatea şi umorul nu dispăruseră.

- Ce – ce, se bâlbâi Elaine, ce voi face acum?

- Nimic altceva decât să-ţi întâlneşti destinul, răspunse demult moarta Lady Pane Ashash.

- Vrei să spui iubitul?

- Ce nerăbdătoare! râse într-un mod foarte uman înregistrarea femeii dispărute. Câtă grabă. întâi dragostea şi destinul după aceea. Când eram tânără la fel procedam şi eu.

- Dar ce am de făcut? insistă Elaine.

Noaptea coborâse complet în jurul lor. Felinarele străluceau deasupra unor străzi nemăturate şi pustii. Câteva intrări, nici una mai aproape de prima intersecţie, erau marcate de

dreptunghiuri de umbre şi lumini – umbre, atunci când se găseau mai departe de felinare iar becurile interioare străluceau puternic, lumini dacă se aflau aproape de şosea, strălucirea felinarelor acoperind iluminaţia proprie.

- Mergi prin această uşă, o povăţui bătrâna şi buna doamnă. Indică însă albul uniform al unui zid neîntrerupt. Nu se vedea nici o intrare acolo.

- Dar nu e nici o uşă, spuse Elaine.

- Dacă ar fi fost, explică Lady Pane Ashash, n-ai fi avut nevoie de mine să le îndrum să treci prin ea. Iar tu ai nevoie de mine.

- De ce? întrebă Elaine.

- Pentru că te aştept de sute de ani, de aia.

- Nu e un răspuns! protestă Elaine.

- Şi totuşi este, zâmbi femeia, iar lipsa ei de ostilitate nu era câtuşi de puţin robotică. Era bunătatea şi ţinuta unei fiinţe omeneşti mature. O privi pe Elaine drept în ochi şi îi spuse blând, cu simpatie: Ştiu pentru că ştiu. Nu fiindcă sunt moartă – asta nu mai contează – ci pentru că acum sunt o maşină foarte veche. Vei merge în Coridorul Galben şi Maro şi te vei gândi la iubitul tău, îţi vei îndeplini misiunea şi oamenii te vor hăitui. Dar în final vei fi fericită. Înţelegi asta?

- Nu, spuse Elaine, nu înţeleg. În schimb întinse mâna către vârstnica şi atenta doamnă. Femeia o luă de mână. Atingerea îi era caldă şi foartă umană.

- Nu trebuie să înţelegi. Doar fă-o. Şi ştiu că o vei face. Aşa că, din moment ce tot vei pleca, du-te.

Elaine încercă să-i zâmbească, dar era mai îngrijorată decât fusese vreodată înainte. În cele din urmă i se întâmpla ceva real, chiar ei.

- Cum voi trece prin uşă?

- Eu am s-o deschid, surâse doamna eliberându-i mâna, iar tu îţi vei recunoaşte iubitul când îţi va cânta versurile.

- Ce versuri? întrebă Elaine căutând să câştige timp şi speriată de o uşă inexistentă.

- Încep cu „Te-am cunoscut şi te-am iubit, şi te-am câştigat în Kalma...” Le vei recunoaşte. Haide, intră. La început te va tulbura, dar când îl vei întâlni pe Vânător, totul îţi va pare altfel.

- Aţi fost vreodată acolo?

- Sigur că nu, spuse simpatica doamnă. Eu sunt o maşină.

Acel loc este complet blindat mental. Nimeni nu poate vedea, auzi, gândi sau vorbi dinăuntru. E un adăpost rămas din războaiele antice, când cea mai firavă urmă de gând ar fi dus la distrugerea întregii zone. De aceea l-a construit Lordul Englok, cu mult timp înaintea timpului meu. Dar tu poţi intra. Şi o vei face. Iată uşa.

Bătrâna doamnă robot nu mai aşteptă. Îi adresă lui Elaine un ciudat zâmbet şiret şi prietenesc, jumătate mândru, jumătate apologetic. O prinse pe Elaine de cotul stâng. Făcură câţiva paşi spre zid.

- Aici, acum, rosti Lady Pane Ashash, şi o împinse.

Elaine se feri în vreme ce era aruncată către zid. Înainte să-si dea seama, se trezi dincolo de el. Mirosurile o izbiră ca un semnal de luptă. Aerul era fierbinte, lumina difuză. Părea o fotografie a Planetei Durerii, ascunsă undeva în spaţiu. Mai târziu, poeţii au încercat s-o descrie pe Elaine lângă uşă cu versuri care încep aşa,

Erau colorate maro şi albastru
Şi erau albe şi mai albe chiar
În oraşul ascuns şi interzis
Oraşul de Jos din Clown Town[4]
Respingătoare şi mai respingătoare chiar
În coridorul cu galben şi maro.

Adevărul era cu mult mai simplu.

Instruită ca un vraci, născuta după cum era, înţelese adevărul imediat. Toţi acei oameni, toţi pe care reuşea să-i zărească cel puţin, erau bolnavi. Aveau nevoie de ajutor. Aveau nevoie de ea. Ironia soartei îşi spunea din nou cuvântul, fiindcă nu putea ajuta pe nimeni. Nici unul din ei nu era om adevărat. Erau doar animale cu formă umană. Suboameni. Gunoi. Iar ea fusese condiţionată până în măduva oaselor să nu-i ajute niciodată pe *ei*.

Nu pricepea de ce muşchii picioarelor o purtau înainte, însă aşa se întâmpla.

Sunt multe descrieri ale scenei.

Lady Pane Ashash, ieşită din acţiune de numai câteva minute, părea foarte departe. Chiar oraşul Kalma, noul oraş, la

[4] Oraşul Clown în limba chineză (n.ed.)

zece etaje deasupra, lăsa impresia că nici nu existase vreodată. Aceasta de aici era realitatea.

Îi privi pe suboameni.

Şi de astă dată, pentru prima oară în viaţa ei, îi susţinură privirea. Nu mai văzuse aşa ceva până atunci. Nu o înspăimântau; o surprindeau numai. Frica, simţi Elaine, avea să vină mai târziu. Curând, poate, dar nu aici şi nu acum.

4

Ceva asemănător cu o femeie de vârstă mijlocie înainta drept către ea şi se răsti:

- Eşti moartea?

Elaine făcu ochii mari.

- Moartea? Ce vrei să spui? Eu sunt Elaine.

- Fii blestemată pentru asta! rosti femeia-lucru. Eşti moar-tea?

Elaine nu cunoştea cuvântul „blestemată”, în schimb era destul de sigură că „moartea”, chiar şi pentru aceste creaturi, însemna pur şi simplu „încetarea vieţii”.

- Sigur că nu, răspunse Elaine. Sunt doar o persoană. Oamenii obişnuiţi mi-ar spune vraci. Nu avem nimic de-a face cu suboamenii. Absolut nimic. Elaine observă că femeia-lucru avea o coafură enormă de păr castaniu deschis murdar, faţa congestionată, transpirată şi dinţi cariaţi dezveliţi atunci când rânjea.

- Toţi spun la fel. Nu-şi dau niciodată seama că înseamnă moarte. Cum crezi altfel c-am muri, dacă voi, oamenii, nu aţi trimite înăuntru roboţi contaminaţi cu boli? Murim datorită vouă, şi după aceea alţi suboameni descoperă locul acesta şi fac din el un adăpost şi trăiesc aici timp de câteva generaţii, până ce maşini ale morţii, asemeni ţie, vin măturând oraşul şi ne ucid iarăşi pe toţi. Ăsta e Clown Town, locul suboamenilor. N-ai auzit de el?

Elaine încercă să treacă dincolo de femeia-lucru, dar se trezi cu braţul înşfăcat. Aşa ceva nu se mai întâmplase niciodată înainte în istoria omenirii – un subom să atingă o persoană adevărată!

- Dă-mi drumul! strigă ea.

Femeia-obiect îi dădu drumul şi se întoarse către ceilalţi.

Vocea îi era schimbată. Nu mai suna ascuţită şi incitată, ci era joasă şi nedumerită.

- Nu-mi dau seama. Poate este o persoană adevărată. Nu-i ironic? Rătăcită, aici înăuntru, cu noi. Sau poate că e moartea. Nu pot spune. Ce părere ai, Charley-e-iubitul-meu?

Bărbatul căruia fi vorbise făcu un pas înainte. Elaine socoti că în alt loc, în altă clipă, ar fi trecut drept o fiinţă omenească atrăgătoare. Faţa îi era luminată de inteligenţă şi vioiciune. O privi fix pe Elaine ca şi cum n-ar mai fi văzut-o până atunci, ceea ce era adevărat, dar continuă să se uite la ea atât de concentrat şi de bizar încât o făcu să se simtă jenată. Când vorbi, glasul îi răsună viguros, abrupt, limpede, prietenos; în acest loc tragic părea caricatura unei voci, ca şi cum animalul ar fi fost programat să ţină discursuri folosind deprinderile unui om, persuasiv de profesie, pe care îl vedeai în cabinele de anunţuri transmiţând trecătorilor mesaje nici utile, nici importante, ci mai degrabă isteţe. Însăşi fizicul arătos constituia o diformitate. Elaine se întrebă dacă provenea din ţap.

- Bun venit, tânără doamnă, rosti Charley-e-iubitul-meu. Acum că eşti aici, cum ai de gând să ieşi afară? Dacă i-am răsuci gâtul, Mabel, se adresă subfemeii care o întâmpinase pe Elaine, dacă i l-am răsuci de opt sau zece ori, i l-am deşuruba. Atunci am mai trăi câteva săptămâni sau luni până ce stăpânii şi creatorii noştri ne-ar găsi şi ucide pe toţi. Ce spui, tânără doamnă? Să te omoram?

- Să mă omorâţi? Adică să-mi faceţi viaţa să înceteze? Nu se poate. Este împotriva legii. Nici Instrumentalitatea nu are dreptul să facă aşa ceva fără judecată. Nu se poate. Nu sunteţi decât suboameni.

- Dar totuşi vom muri, zise Charley-e-iubitul-meu cu un scurt surâs inteligent, dacă te întorci înapoi pe uşa aceea. Poliţia va citi în mintea ta despre Coridorul Galben şi Maro şi ne vor scoate de aici cu otravă, ori ne vor stropi cu boli, ca noi şi copiii noştri să pierim.

Elaine se uită la el.

Furia pasionată nu-i altera zâmbetul sau tonul convingător, însă muşchii ochilor şi ai frunţii trădau o încordare îngrozitoare. Rezultatul era o expresie pe care Elaine n-o mai văzuse, un soi de autocontrol dus până dincolo de limitele nebuniei.

El îi susţinu privirea.

Nu-i era cu adevărat frică de el. Suboamenii nu puteau suci gâtul oamenilor adevăraţi; era împotriva tuturor reglementărilor. O idee o izbi. Poate regulamentele nu se aplicau într-un loc ca acesta, unde animale în afara legii aşteptau perpetuu o moarte subită. Fiinţa din faţa ei era suficient de puternică să-i răsucească capul de zece ori fie în sensul acelor de ceasornic, fie invers. Din lecţiile de anatomie era destul de sigură că la un moment dat, în decursul acestui proces, capul i s-ar fi desprins. Îl privi cu interes. Frica de tip animalic fusese eliminată din fiinţa ei de la concepţie, totuşi descoperi că simţea un dezgust extrem faţă de posibilitatea terminării vieţii din cauze întâmplătoare. Poate că pregătirea ei de „vraci" avea să ajute, încercă să-şi închipuie că el era de fapt un om. Diagnosticul „hipertensiune: agresivitate cronică, frustrare pe moment, conducând la suprastimulare şi nevroză; nutriţie insuficientă: probabil dereglaj hormonal" îi veni numaidecât în minte.

Încercă să vorbească pe alt ton.

- Sunt mai mică decât tine, spuse ea, şi poţi să mă ucizi la fel de bine mai târziu. Ar fi bine să facem cunoştinţă. Eu sunt Elaine, trimisă aici de pe Terra Manhome. Efectul fu spectaculos. Charley-e-iubitul-meu dădu înapoi. Mabel rămase cu gura deschisă. Ceilalţi priveau şi ei cu gurile căscate. Unul sau doi, mai iuţi la minte, începură să şuşotească cu vecinii.

În cele din urmă, Charley-e-iubitul-meu i se adresă:

- Bun venit, milady. Îmi dai voie să îţi spun milady? Cred că nu. Bun venit, Elaine. Suntem poporul tău. Vom face tot ce ne spui. Bineînţeles că ai intrat. Lady Pane Ashash te-a trimis. De o sută de ani ne spune că va veni cineva de pe Pământ, un om adevărat cu nume de animal[5], nu un număr, şi că va trebui să avem un copil cu numele D'joan gata să apuce firele destinului, te rog, te rog ia loc. Vrei puţină apă? Nu avem vase curate. Aici suntem cu toţi suboameni şi le-am folosit pe toate, aşa că sunt contaminate pentru oamenii adevăraţi. Îi veni o idee. Baby-baby, n-ai o cană nouă în cuptor? Probabil observă pe cineva încuviinţând, fiindcă continuă să vorbească: Scoate-o atunci cu cleştele, în cinstea oaspetelui nostru. Cu un cleşte nou. N-o atinge. Umple-o cu apă din vârful micii cascade. Astfel musafira noastră va bea apă necontaminată. O băutură curată. Străluci

[5] În limba engleză "eland" desemnează o antilopă africană sau elanul nord-american (n.ed.)

de o ospitalitate la fel de ridicola pe cât era de sinceră.

Elaine nu avu inima să mărturisească că nu dorea apă. Aşteptă. Aşteptară.

Deja ochii i se obişnuiseră cu întunericul. Vedea că principalul coridor era vopsit într-un galben palid, spălăcit şi pătat, şi un maro deschis, contrastant. Se întrebă ce minte umană alesese o combinaţie atât de urâtă. Coridoare transversale păreau că se desprind din el; în orice caz, observă arcade iluminate mai departe şi oameni păşind vioi pe acolo. Nimeni nu iese cu pasul vioi şi repede dintr-o nişă, aşa încât era destul de convinsă că arcadele duceau undeva.

Suboamenii, la rândul lor, erau vizibili. Semănau foarte mult cu oamenii. Ici colo, unii indivizi reveniseră parţial la înfăţişarea animală – un bărbat-cal al cărui bot crescuse iar la dimensiunile ancestrale, o femeie-şobolan cu trăsături umane normale, exceptând mustăţile albe, parcă de nylon, lungi de douăzeci de centimetri de fiecare parte a feţei. Cineva semăna foarte bine cu un om – o tânără frumoasă şezând pe o bancă la opt sau zece metri mai departe pe coridor şi care nu dădea nici o atenţie mulţimii, lui Mabel, lui Charley-e-iubitul-meu, sau chiar ei.

- Cine este? întrebă Elaine, artâtând cu capul spre frumoasa femeie.

Revenindu-şi din tensiunea care o cuprinsese de când o întrebase pe Elaine dacă e „moartea”, Mabel bolborosi cu o sociabilitate bizară în acele împrejurări:

- E Crawlie.

- Şi ce face?

- Are mândria ei, răspunse Mabel, cu grotesca faţă roşie în prezent radioasă şi entuziastă, stropind picături de salivă în vreme ce vorbea.

- Dar nu face nimic? insistă Elaine.

Charley-e-iubitul-meu interveni:

- Nimeni nu e obligat să facă ceva aici, Lady Elaine.

- Este ilegal să-mi spui „Lady”, spuse Elaine.

- Scuză-mă, fiinţă omenească Elaine. Nimeni nu trebuie să facă absolut nimic aici. Toată gaşca noastră se află complet în afara legii. Coridorul acesta-i o cazemată anti-gând, aşa încât nimic nu iese şi nu intră înăuntru. Stai un pic! Uită-te la tavan... Acum!

O lumină roşie traversă plafonul şi dispăru.

- Tavanul străluceşte, explică Charley-e-iubitul-meu, la orice gând îndreptat către el. Întregul tunel este catalogat „canal de scurgere: resturi organice” în exterior, aşa că uşoarele transmisii vitale care scapă de aici sunt considerate acceptabile. Oamenii l-au construit pentru propria lor folosinţă, în urmă cu un milion de ani.

- Acum un milion de ani nu ajunseseră însă pe Fomalhaut III, se răsti Elaine. Se întrebă de ce se răstise oare. Nu era o persoană, doar un animal vorbitor, care din omisiune nu fusese aruncat în cel mai apropiat incinerator.

- Iartă-mă, Elaine, zise Charley-e-iubitul-meu. Ar fi trebuit să spun cu mai mult timp în urmă. Noi, suboamenii, nu prea avem ocazia să studiem istorie. Dar folosim acest coridor. Cineva înzestrat cu un morbid simţ al umorului l-a botezat Clown Town. Supravieţuim zece, douăzeci sau o sută de ani, apoi oamenii sau roboţii ne găsesc şi ne ucid. De aceea Mabel era supărată. A crezut că însemni moarte. Dar nu-i aşa. Eşti *Elaine*. Asta e minunat, minunat. Faţa sa şireată şi prea inteligentă se lumină cu o sinceritate transparentă. Trebuie să fi fost un veritabil şoc pentru el să fie sincer.

- Îmi spuneai ce e cu subfata aceea, începu Elaine.

- E Crawlie, reluă el. Nu face nimic. Nici unul dintre noi nu prea face. Oricum suntem condamnaţi. Ea se poartă mai cinstit decât noi ceilalţi. Are mândria ei. Ne dispreţuieşte. Ne pune la punct. Îi face pe toţi să se simtă inferiori. Noi credem că e un membru util al grupului. Împreună avem şi noi orgoliu, chiar dacă fără de speranţă, dar Crawlie îşi are mândria ei de una singură, fără să facă nimic. într-un fel ne aduce aminte. Dacă o lăsăm în pace, şi ea ne lasă pe noi în pace.

Elaine gândi, sunteţi nişte lucruri foarte nostime, aşa de asemănători cu oamenii, însă atât de nepricepuţi, ca şi cum ar trebui să muriţi cu toţii înainte să învăţaţi cu adevărat ce înseamnă să fii viu. Cu voce tare nu reuşi decât să spună:

- N-am mai întâlnit pe nimeni ca ea. Probabil Crawlie sesizase că discutau despre ea, deoarece îi aruncă lui Elaine o privire scurtă, încărcată de ură. Faţa drăguţă a lui Crawlie împietri într-o expresie de ostilitate şi dispreţ; apoi ochii ii rătăciră şi Elaine simţi că ea nu mai exista în mintea creaturii decât ca o mustrare administrată şi uitată. Nu mai văzuse vreodată o izolare atât de impenetrabilă ca cea a lui Crawlie. Şi

totuşi fiinţa, indiferent din ce ar fi fost făcută, era foarte aspectuoasă în termeni umani.

O cotoroanţă fioroasă, acoperită cu blană gri-şoarece se grăbi către Elaine. Femeia-şoarece era Baby-baby trimisă mai devreme in misiune. Într-o pereche de cleşti lungi ţinea o cupă de ceramică. Vasul era umplut cu apă. Elaine luă cana.

Şaizeci sau şaptezeci de suboameni, inclusiv fetiţa în rochie albastră întâlnită afară, o priviră înghiţind. Apa era bună. O bău toată. Mulţimea răsuflă uşurată, de parcă cu toţii aşteptau acest moment. Elaine vru să pună vasul jos, însă bătrâna femeie-şoarece fu mai rapidă. Îi luă cana cu cleştele, oprind-o la mijlocul mişcării, astfel ca vasul să nu fie contaminat de atingerea unei subpersoane.

- Aşa, Baby-baby, o lăudă Charley-e-iubitul-meu, acum putem sta de vorbă. E obiceiul nostru să nu discutăm cu un nou venit până nu-i oferim ospitalitate. Dă-mi voie să fiu cinstit. S-ar putea să trebuiască să te omoram dacă toată această chestiune se va dovedi o greşeală, dar dă-mi voie să te asigur că dacă te voi omorî, o voi face frumos şi fără cea mai mică urmă de răutate. În regulă?

Elaine nu ştia ce era aşa de în regulă şi o spuse. Îşi imagină cum i se suceşte gâtul. În afară de durere şi de umilinţă, părea îngrozitor de murdar – să-ţi sfârşeşti viaţa într-o conductă de scurgere, laolaltă cu lucruri care nici măcar riu aveau dreptul să existe.

El nu-i dădu posibilitatea să se împotrivească, şi continuă explice:

- Să presupunem că totul merge bine. Să presupunem că eşti Esther-Elaine-sau-Eleanor pe care am aşteptat-o cu toţii, persoana care-i va face ceva lui D'joan şi ne va aduce tuturor ajutor şi libertate, dându-ne viaţă, viaţă *adevărată* pe scurt – ce vom face atunci?

- Nu ştiu de unde aveţi ideile astea despre mine. De ce sunt Esther-Elaine-sau-Eleanor? Ce să-i fac lui D'joan? De ce eu?

Charley-e-iubitul-meu o privi de parcă nu-i venea să-şi creadă; urechilor. Mabel se încruntă ca şi cum nu reuşea să găsească cuvintele potrivite pentru a-si exprima părerea. Baby-baby, întoarsă înapoi în rândul grupului cu mişcări iuţi de şoarece, privi în jur ca şi când aştepta ca cineva din spate să vorbească. Avu dreptate. Crawlie se întoarse spre Elaine şi

spuse, cu infinită condescendenţă:

- Nu ştiam că oamenii adevăraţi sunt slab informaţi sau proşti. Tu pari să fii şi una şi alta. Datorăm toate informaţiile Lady-ei Pane Ashash. Întrucât e moartă, ea nu mai are prejudecăţi în ceea ce-i priveşte pe suboameni. Şi fiindcă nu prea are ce face, a calculat milioane şi milioane de probabilităţi pentru noi. Ştim cu toţii la ce duc majoritatea probabilităţilor – moarte subită datorită bolii sau gazelor, ori poate transport în abatoare cu ornitopterele poliţiei. Lady Pane Ashash a descoperit însă că o persoană cu un nume ca al tău poate va veni, o fiinţă umană cu un nume ciudat şi nu un număr, că făcea persoană îl va întâlni pe Vânător, şi că ea şi Vânătorul o vor învăţa pe D'joan un mesaj care va schimba lumile. Am păstrat permanent câte un copil pe nume D'joan, aşteptând vreme de o sută de ani. Acum ai apărut tu. Poate tu eşti aceea. Mie nu-mi pari foarte competentă. La ce eşti bună?

- Sunt un vraci, spuse Elaine.

Crawlie nu-şi putu ascunde uimirea zugrăvită pe chip.

- Un vraci? Chiar aşa?

- Da, articula Elaine umilă.

- Eu una nu aş fi, replică Crawlie. Eu am mândria mea. Îşi întoarse faţa şi trăsăturile îi încremeniră în expresia lor perenă de suferinţă şi dispreţ.

Charley-e-iubitul-meu şopti grupului din preajmă, fără să-i pese dacă Elaine ii auzea sau nu:

- E minunat, minunat. Este un vraci, o femeie-vraci. Poate că asta e ziua cea mare! Elaine, i se adresă cu umilinţă, vrei te rog să ne priveşti?

Elaine se uită la ei. Când încetă să se gândească la locul unde se afla, îi păru aproape incredibil ca vechiul şi pustiul oraş inferior Kalma să fie imediat dincolo de zid, iar agitatul oraş nou la numai treizeci şi cinci de metri deasupra. Acest coridor reprezenta el însuşi o lume. Arăta ca o lume cu nesuferitele nuanţe de galben şi maro, cu vechile lumini difuze, cu mirosurile de om şi animal amestecate într-o ventilaţie insuportabil de rea. Baby-baby, Mabel, Crawlie şi Charley-e-iubitul-meu făceau parte din această lume. Ei erau reali, însă se aflau afară în ceea ce-o privea pe Elaine.

- Lăsaţi-mă să plec, le ceru ea. Mă voi întoarce altă dată.

Charley-e-iubitul-meu, ocupând vizibil poziţia de lider, vorbi

ca în transă:

- Nu înţelegi, Elaine. Singurul loc unde poţi pleca e moartea. Nu există altă direcţie. Nu te putem lăsa să treci pragul acestei uşi, nu după ce Lady Pane Ashash te-a împins înăuntru. Fie îţi urmezi destinul mai departe, laolaltă cu al nostru, şi totul merge bine astfel încât să ne iubeşti şi să te iubim, adăugă el visător, ori te voi omorî cu propriile mele mâini. Chiar aici. Chiar acum. Ţi-aş putea oferi eventual încă un pahar de apă. Dar atâta tot. Nu ai prea multe alternative, fiinţă umană Elaine. Ce crezi că s-ar întâmpla dacă ai ieşi afară?

- Nimic, sper.

- Nimic! pufni Mabel, chipul ei recâştigându-şi indignarea iniţială. Poliţia ar veni bătând aerul cu ornitopterele.

- Şi ţi-ar citi creierul, zise Baby-baby.

- Şi ar afla despre noi, completă un bărbat înalt şi palid care nu vorbise până atunci.

- Şi noi, rosti Crawlie din scaunul ei, am muri într-un ceas sau cel mult două. Ţi-ar păsa, Doamnă şi Elaine?

- Şi, concluziona Charley-e-iubitul-meu, ar deconecta-o pe Lady Pane Ashash, astfel că s-ar pierde până şi înregistrarea scumpei doamne moarte, fără să mai rămână nici un pic de milă pentru noi pe această lume.

- Ce înseamnă „milă”? întrebă Elaine.

- E limpede că nu ai auzit niciodată de aşa ceva, zise Crawlie.

Bătrâna cotoroanţă-şoarece Baby-baby se apropie de Elaine. Privi în sus spre ea şi îi şopti printre dinţii galbeni:

- Nu-i lăsa să te sperie, fetiţo. Moartea nu contează atât de mult, nici măcar pentru voi oamenii adevăraţi, cu cei patru sute de ani de ai voştri, şi nici pentru noi, animalele cu abatorul aşteptând după colţ. Moartea este un *când*, nu un *ce*. La fel e pentru toţi. Nu-ţi fie teamă. Mergi drept înainte şi vei descoperi milă şi iubire. Sunt mult mai bogate decât moartea, doar să ajungi la ele. Odată ce le-ai găsit, moartea nu va mai fi atât de importantă.

- Tot n-am idee ce înseamnă *milă*, dar credeam că ştiu semnificaţia *dragostei*, spuse Elaine. Nu mă aştept să-mi găsesc iubitul într-un coridor vechi şi mizer, plin cu suboameni.

- Nu mă refeream la felul acela de dragoste, râse Baby-baby, prevenind cu o ridicare a mâinii-labe tentativa de

întrerupere a lui Mabel. Bătrânul chip de şoarece era înflăcărat şi plin de expresivitate. Dintr-o dată Elaine îşi putu închipui cum arătase Baby-baby pentru un bărbat-şoarece când era tânără şi gri şi fără riduri. Entuziasmul îi umplea de tinereţe trăsăturile, pe măsură ce ea continua: Nu mă refer la dragostea pentru un iubit, fetiţo. Mă refer la dragostea pentru tine însăţi. Dragostea de viaţă. Dragostea pentru tot ce este viu. Dragostea chiar şi faţă de mine. Dragostea ta pentru mine. Îţi închipui aşa ceva?

Elaine înota în oboseală, totuşi se strădui să răspundă întrebării. Se uită în lumina slabă la zbârcita bătrână-şoarece, cu zdrenţele ei murdare şi ochişorii roşii. Imaginea pasageră a tinerei femei se topise; rămăsese doar acest obiect ieftin şi inutil, cu cererile sale inumane şi pledoaria fără sens. Oamenii nu iubeau niciodată pe suboameni. Îi foloseau, ca pe scaune sau clanţe. De când până când cerea o clanţă Carta Drepturilor Străvechi?

- Nu, rosti Elaine calm şi egal, nu mă pot închipui iubindu-te vreodată!

- Ştiam eu, răbufni Crawlie de pe scaunul ei. În voce i se distingea triumful.

Charley-e-iubitul-meu scutură din cap parcă pentru a-şi limpezi vederea.

- Nici măcar nu ştii cine controlează Fomalhaut III?

- Instrumentalitatea, răspunse Elaine. Dar trebuie să continuăm discuţia? Daţi-mi drumul să plec, omorâţi-mă sau faceţi ceva. Situaţia asta nu are nici un sens. Eram obosită când am intrat aici, iar acum sunt de un milion de ori mai ostenită.

Mabel propuse:

- S-o luăm cu noi.

- În regulă, aprobă Charley-e-iubitul-meu. Vânătorul se află aici?

Copilul D'joan vorbi. Stătea în spatele grupului.

- A sosit din cealaltă direcţie când ea a intrat prin faţă.

Elaine îi reproşa lui Charley-e-iubitul-meu:

- M-ai minţit. Mi-ai zis că nu e decât o cale.

- Nu am minţit. Există o singură cale pentru tine, pentru mine sau pentru prietenii Lady-ei Pane Ashash. Drumul pe care ai venit tu. Celălalt duce la moarte.

- Ce vrei să spui?

- Vreau să spun, explică el, că duce direct în abatoarele

oamenilor pe care nu-i cunoşti. Lorzii Instrumentalităţii aflaţi aici; pe Fomalhaut III. Lordul Femtiosex, cel drept şi fără milă. Lordul Limaono, care consideră că suboamenii constituie un potenţial pericol şi n-ar fi trebuit să fie creaţi de la început. Lady Goroke, care nu ştie să se roage, dar încearcă să cugete la misterul vieţii şi a dovedit bunătate faţă de suboameni, atât timp cât ea se înscrie în limitele legii. Şi apoi Lady Arabella Underwood, a cărei dreptate n-o înţelege nici un om. Şi nici suboamenii, adăugă el cu un chicotit.

- Cine este ea? Adică, cum de a primit numele acesta nostim? Nu conţine nici un număr. E la fel de rău ca numele noastre. Sau ca al meu, rosti Elaine.

- E împrumutată Instrumentalităţii din Vechea Australie de Nord, lumea stroon-ului, şi respectă legile cu care s-a născut. Vânătorul poate să treacă prin camerele şi abatoarele Instruitalităţii, dar poţi oare şi tu? Pot eu?

- Nu, răspunse Elaine.

- Atunci înainte, exclamă Charley-e-iubitul-meu, spre moarte sau către uriaşe minuni. Îmi dai voie să-ţi arăt calea, Elaine?

Elaine încuviinţă din cap.

Cotoroanţa-şoarece Baby-baby o bătu pe braţ, cu. ochii iluminaţi de o speranţă stranie. În vreme ce Elaine trecea prin Dreptul scaunului lui Crawlie, mândra şi frumoasa fată o privi fix, imobil, străpungător şi sever. Fetiţa-câine D'joan urma mica procesiune de parc-ar fi fost invitată.

Coborâră iarăşi şi iarăşi, tot mai jos. În realitate, nu mai mult de jumătate de kilometru. Dar din cauza nesfârşitelor alternanţe de maro şi galben, a siluetelor stranii de suboameni ilegali şi neîngrijiţi, a miasmelor şi aerului dens şi greu, Elaine simţea ca şi cum lăsa în spate întreg universul cunoscut. Chiar asta făcea, însă ei nu-i trecea prin minte faptul că impresiile îi erau întemeiate.

5

La capătul coridorului se găsea o intrare rotundă cu o uşă de aur sau bronz.

Charley-e-iubitul-meu se opri.

- Eu nu pot merge mai departe, declară el. Tu şi D'joan va

trebui să vă continuaţi drumul. Aceasta e anticamera uitată dintre tunel şi palatul superior. Vânătorul e acolo. Du-te. Tu eşti o persoană. Vei fi în siguranţă. Suboamenii mor de obicei înăuntru. Du-te. O înghionti uşor şi trase într-o parte uşa glisantă.

- Dar fetiţa, se auzi Elaine.

- Nu-i o fetiţă, preciza Charley-e-iubitul-meu. E doar un câine, aşa cum eu nu sunt bărbat, ci numai un ţap, lustruit, decupat şi pus la punct ca să arăt asemeni unui om. Dacă te întorci, Elaine, te voi iubi ca pe Dumnezeu sau te voi ucide. Depinde.

- Depinde de ce? întrebă ea. Şi ce înseamnă „Dumnezeu”?

Charley-e-iubitul-meu zâmbi cu surâsul său şiret şi fugar, absolut nesincer şi total prietenos în acelaşi timp. Probabil constituia emblema personalităţii sale în condiţii obişnuite.

- Vei afla despre Dumnezeu în altă parte, dacă ţi-e dat. Nu de la noi. Iar de ce depinde ai să-ţi dai singură seama, nu vei fi nevoită să aştepţi să-ţi explic eu. Du-te acum. Totul se va hotărî în următoarele câteva minute.

- Dar D'joan? insistă Elaine.

- Dacă nu reuşeşte, spuse Charley-e-iubitul-meu, putem creşte oricând o nouă D'joan şi să aşteptăm alta ca tine. Lady Pane Ashash ne-a promis-o. Haide, intră!

O împinse violent, aşa încât ea se împiedică de prag. Lumina strălucitoare o orbea, iar aerul curat avea un gust la fel de bun ca apa proaspătă băută în prima zi petrecută în afara capsulei de transport de pe nava spaţială.

Fetiţa-câine intrase cu paşi mici în urma ei.

Uşa, de aur sau din bronz, se închise cu zgomot.

Elaine şi D'joan rămaseră nemişcate, una lângă cealaltă, privind înainte şi în sus.

Există numeroase tablouri celebre ale scenei. Majoritatea o prezintă pe Elaine în zdrenţe, cu figura contorsionată de suferinţă a unui vraci. Ceea ce este în totală contradicţie cu istoria. Purta fusta ei pantalon obişnuită, o bluza şi două gentuţe gemene de umăr când a pătruns prin celălalt capăt în Clown Town. Era ţinuta uzuală pe Fomalhaut III la vremea aceea. Nu făcuse nimic ca să-şi strice îmbrăcămintea, aşa că la ieşire trebuie să fi arătat la fel. Iar D'joan-mă rog, toată lumea ştie cum arăta D'joan.

Vânătorul le-a întâmpinat. Vânătorul le-a întâmpinat, iar o nouă eră a început.

El era un bărbat scund, cu păr negru ondulat, ochi negri ce alergau tot timpul plini de veselie, lat în umeri şi cu picioare lungi. Mergea cu un pas iute şi sigur. Îşi ţinea mâinile lângă trup, dar nu arătau aspre şi bătătorite, ca atunci când ar fi pus capăt vieţilor, fie ele vieţi de animale.

- Urcaţi şi luaţi loc, le spuse el în loc de salut. Vă aşteptam pe amândouă.

Elaine porni în sus, împleticindu-se.

- Ne aşteptai? îngăimă ea.

- Nimic misterios. Am avut monitorul pornit. Cel cu tunelul. Legăturile sunt ecranate, aşa că poliţia nu poate să capteze semnalul.

Elaine se opri. Fetiţa-câine, cu un pas în urma ei, se opri de asemenea. Se îndreptă din spate pentru a ajunge la înălţimea ci deplină. Era cam la fel de înaltă ca şi el. Comparaţia era dificilă, întrucât bărbatul stătea cu patru sau cinci trepte deasupra lor. Reuşi să-şi păstreze vocea uniformă când îl întrebă:

- Aşadar ştii?

- Ce?

- Ce au spus acele lucruri.

- Sigur că da, zâmbi el. De ce nu?

- Dar, se bâlbâi Elaine, despre noi doi fiind iubiţi? Şi despre asta?

- Şi despre asta, zâmbi el iarăşi. Am auzit-o jumătate din viaţă. Haideţi sus, luaţi loc şi mâncaţi ceva. Avem o mulţime de treburi de făcut la noapte, dacă e ca istoria să se împlinească prin noi. Tu ce mănânci, fetiţo? o întrebă cu blândeţe pe D'joan. Carne crudă sau hrană omenească?

- Sunt o fetiţă terminată, aşa că prefer prăjitură de ciocolată cu îngheţată de vanilie, declară D'joan.

- Atunci asta vei primi, confirmă Vânătorul. Veniţi amândouă şi luaţi loc.

Ajunseră în vârful scărilor. O masă luxoasa, deja pregătită, îi aştepta. În jurul ei se aflau trei fotolii. Elaine căută din priviri a treia persoană care sâ ia loc alături de ei. Abia în vreme ce se aşeza îşi dădu seama că el o invitase pe fetiţa-câine.

Omul îi observă surpriza, dar nu o comentă direct. În schimb îi vorbi lui D'joan:

- Mă cunoşti, fetiţo, nu-i aşa?

Copila zâmbi şi se relaxa pentru prima dată de când o văzuse Elaine. Era uimitor de frumoasă atunci când încordarea o părăsea. Precauţia, tăcerea, neliniştea erau specifice câinelui. Acum fetiţa părea complet umană şi mult mai matură decât o trăda vârsta. Pe faţa ei albă străluceau ochii de un căprui foarte, foarte închis.

- Te-am văzut de multe ori, Vânătorule. Şi mi-ai povestit ce se va întâmpla dacă eu voi fi acea D'joan. Cum voi răspândi cuvântul şi voi înfrunta judecata. Cum aş putea sau nu să mor, dar că oamenii şi suboamenii îşi vor aminti numele meu mii de ani. Mi-ai spus aproape tot ce ştiu – mai puţin lucrurile despre care nu îţi pot vorbi. Le ştii şi tu, dar n-o să le spui, nu-i aşa? rosti fetiţa implorându-l.

- Ştiu că ai fost pe Pământ, vorbi Vânătorul.

- Nu pomeni de asta! Te rog! N-o spune! îl rugă fetiţa.

- Pământul? Însuşi Manhome? strigă Elaine. Cum, pe stele, ai ajuns acolo?

Vânătorul interveni.

- Nu insista, Elaine. E un secret mare şi vrea să-l păstreze. Vei aflǎ în noaptea asta mai multe decât i-a fost dat vreodată unei muritoare să afle.

- Ce înseamnă „muritoare”? întrebă Elaine, căreia nu-i plăceau arhaismele.

- Înseamnă pur şi simplu că viaţa are un sfârşit.

- Asta-i o prostie, replică Elaine. Totul are un sfârşit. Uită-te la acei bieţi oameni care au trecut dincolo de limita legală de patru sute de ani. Privi împrejur. Draperii bogate cu roşu şi negru atârnau din tavan până Ia podea. Într-o parte a încăperii se afla o piesă de mobilier cum nu mai văzuse până atunci. Semăna cu o masă, însă în faţă avea uşiţe late dintr-o parte în cealaltă; era bogat ornamentată cu metale şi lemn de esenţe neobişnuite. Oricum, existau lucruri mai importante despre care să discute decât mobilierul.

Îşi fixă privirea asupra Vânătorului (nici o boală organică; o rană veche în braţul stâng; o oarecare supraexpunere la soare; probabil necesită corectarea vederii pentru miopie). Îl întrebă hotărâtă:

- Sunt şi eu capturată de tine?

- Capturată?

- Eşti un Vânător. Vânezi lucruri. Ca să le ucizi, presupun. Subomul acela de acolo, cel ce-şi spune Charley-e-iubitul-meu...

- Ba nu e aşa! strigă fetiţa-câine D'joan, întrerupând-o.

- Nu-i aşa ce? întreba Elaine, vexată de întrerupere.

- Nu-şi spune niciodată aşa. Ceilalţi oameni, suboameni vreau să zic, îl strigă astfel. Numele lui e Balthasar, dar nimeni nu-l foloseşte.

- Ce contează, fetiţo? continuă Elaine. Eu vorbesc despre viaţa mea. Prietenul tău a declarat că-mi va lua viaţa dacă ceva nu se întâmplă.

Nici D'joan, nici Vânătorul nu spuseră nimic. Elaine detecta o notă de frenezie în propriul glas.

- Ai auzit! Se întoarse către Vânător. Ai văzut pe monitor.

Vocea Vânătorului sună liniştitor şi senină:

- Noi trei avem lucruri de făcut înainte ca această noapte să se termine. Dacă eşti speriată şi îngrijorată nu vom reuşi. Îi cunosc pe suboameni, dar la fel de bine îi cunosc pe Lorzii Instrumentalităţii – pe toţi patru dintre ei care sunt aici. Lorzii Limaono şi Femtiosex şi Lady Goroke. Şi norstriliana. Ei te vor ocroti. Charley-e-iubitul-meu s-ar putea să vrea să te omoare. Îşi face griji, deoarece e speriat că tunelul lui Englock, de unde tocmai vii, ar putea fi descoperit. Am modalităţi cu ajutorul cărora să vă apăr pe amândoi. Ai încredere în mine pentru o vreme. Nu e chiar aşa de greu, ce zici?

- Dar, protestă Elaine, bărbatul, sau ţapul, sau orice ar fi el, Charley-e-iubitul-meu, a spus că totul se va petrece imediat, de îndată ce voi ajunge aici sus, cu tine.

- Cum să se întâmple ceva dacă vorbeşti tot timpul? se revoltă micuţa D'joan.

Vânătorul zâmbi.

- Aşa-i, întări el. Am vorbit destul. Acum trebuie sâ devenim iubiţi.

Elaine sari în picioare.

- Nu cu mine, nu, nu! Nu cu ea aici. Nu până ce nu-mi găsesc menirea. Sunt un vraci. Trebuie să fac ceva, dar niciodată n-am aflat cu adevărat ce anume.

- Uită-te aici, rosti calm Vânătorul, îndreptându-se spre perete şi arătând cu degetul un complicat desen circular.

Elaine şi D'joan îl priviră amândouă. Vânătorul vorbi iar, cu vocea aţâţată:

- Îl vezi, D'joan? îl vezi într-adevăr? Lumile se rotesc aşteptând această clipă, copilo. Îl vezi? Te recunoşti în el?

Elaine se uită la fetiţa-câine. D'joan aproape că încetase să respire. Privea fix curiosul model simetric de parcă ar fi fost o fereastră deschisă spre lumi fermecătoare.

Vânătorul strigă, cât putu de tare:

- D'joan! Joan! Joanie!

Copila nu răspunse.

Vânătorul păşi spre ea, o bătu uşor pe obraz şi strigă din nou. D'joan fixă în continuare desenul.

- Acum, spuse Vânătorul, noi doi vom face dragoste. Copilul e plecat într-o lume de vise fericite. Desenul acela este o mandala, o moştenire dintr-un trecut inimaginabil. Captează şi vrăjeşte conştiinţa omului. D'joan nu ne vede şi nu ne-aude. N-o putem ajuta să-şi urmeze destinul decât dacă mai întâi tu şi cu mine facem dragoste.

Acoperindu-şi gura cu mâna, Elaine încercă să-i inventarieze simptomele ca o modalitate de a-şi menţine gândurile în echilibru. Metoda nu dădu rezultate. O relaxare se răspândi în întreaga ei făptură, o fericire şi o linişte pe care nu le mai simţise din copilărie.

- Ai crezut că vânez cu trupul şi ucid cu propriile mele mâini? întrebă Vânătorul. Nu ţi-a spus nimeni că vânatul se apropie de mine cu bucurie, că animalele mor în timp ce strigă de plăcere? Sunt telepat şi lucrez cu autorizaţie. Iar autorizaţia am obţinut-o de la Lady Pane Ashash cea moartă.

Elaine înţelese că ajunseseră la sfârşitul conversaţiei. Tremurând, fericită, înspăimântată, îi căzu în braţe şi-l lăsă să o conducă la canapeaua de la marginea încăperii auriu cu negru. O mie de ani mai târziu, îi săruta urechea murmurându-i vorbe dulci, cuvinte pe care nici nu bănuia că le cunoaşte. Cu siguranţă, gândi, învăţase mult mai mult decât îşi dăduse seama din cutiile-povestitoare.

- Tu eşti dragostea mea, şopti ea, singurul meu iubit. Să nu mă părăseşti niciodată; să nu mă alungi niciodată. Ah, Vânătorule, te iubesc atât de mult!

- Ne vom despărţi înainte ca ziua de mâine să se termine, îi spuse el, dar ne vom întâlni din nou. Îţi dai seama că totul a durat doar cu puţin peste o oră?

Elaine se îmbujora.

- Şi mie, se bâlbâi ea, mie mi-e foame.

- Destul de normal, replică Vânătorul. În curând vom trezi fetiţa şi vom mânca împreună. Apoi istoria se va împlini, dacă nu cumva cineva va intra înăuntru şi să ne oprească.

- Dar iubitule, întrebă Elaine, nu putem continua aşa, măcar o vreme? Un an? O luna? O zi? Să trimitem fetiţa înapoi în tunel pentru un timp.

- Nu-i posibil, însă îţi voi cânta cântecul care mi-a venit în minte despre noi doi. De multă vreme mă gândesc la versuri, iar acum îl am în întregime în minte. Ascultă.

Îi ţinu ambele mâini în mâinile sale, şi o privi în ochi cu seninătate si francheţe. Nu mai era nici urmă de forţa telepatică în el. Îi cântă cântecul cunoscut de noi sub numele de *Te-am iubit şi te-am pierdut*.

Te-am cunoscut, şi te-am iubit,
şi-ai fost a mea, în Kalma.
Te-am iubit, şi-ai fost a mea,
şi te-am pierdut, dragostea mea!
Cerurile întunecate de la Waterrock
s-au prăvălit asupra noastră.
Şi din a noastră dragoste
un fulger a lovit, iubita mea!

Vremea noastră a fost scurtă
o oră scurtă de iubire –
Am gusta! deliciul
şi am suferit refuzul.
Povestea noastră, amândoi,
are un gust dulce-amar,
Scurtă ca un foc de armă
dar mai lungă decât moartea.

Ne-am întâlnit şi ne-am iubit,
şi zadarnic am gândit
Să salvăm frumuseţea
din războaiele pustiitoare.
Timpul nouă nu ne-a lăsat timp,
minutele n-au avut milă de noi.
Am iubit şi am pierdut.

şi lumea merge înainte.

Am pierdut, ne-am sărutat,
şi apoi ne-am despărţit, iubito!
Tot ceea ce avem,
să păstrăm în inimi, dragostea mea.
Amintirea frumuseţii
şi frumuseţea amintirii...
Te-am iubit, te-am câştigat
şi te-am pierdut, în Kalma.

Degetele sale, mişcându-se în aer, produceau o muzica diafană, ca de orgă. Elaine maî văzuse înainte unde muzicale, dar niciodată nu le ascultase. Când el termină de cântat, ea plângea. Era atât de real, de minunat, înduioşător. Îi ţinuse mâna dreaptă cu stânga. Brusc, îi dădu drumul. Se ridică în picioare.

- Mai întâi să muncim. Vom mânca mai târziu. Cineva se aflǎ în apropiere.

Păşi vioi spre fetiţa-câine, încă aşezată pe scaun şi privind mandala cu ochi deschişi dar adormiţi. Îi luă capul în mâini, ferm şi delicat totodată, şi îi întoarse faţa de la desen. Un moment copilul se zbătu împotrivindu-se, apoi se deşteptă complet.

Zâmbi.

- A fost frumos. M-am odihnit. Cât a durat, cinci minute?

- Mai mult, răspunse cu blândeţe Vânătorul. Vreau s-o iei de mână pe Elaine.

Cu câteva ore în urmă, Elaine ar fi protestat la grotescul situaţiei. De astă dată nu spuse nimic, şi se supuse. Îl privi plină de afecţiune pe Vânător.

- Nu e nevoie să ştiţi prea multe, zise Vânătorul. Tu, D'joan, vei obţine tot ce se află în minţile şi amintirile noastre. Vei deveni noi amândoi. Pentru totdeauna. Îţi vei împlini gloriosul destin.

Fetiţa se înfiora.

- Ziua a venit cu adevărat?

- Da, confirmă Vânătorul. Vremurile viitoare îşi vor aminti de această noapte. Iar tu, Elaine, nu trebuie să faci nimic decât să mă iubeşti şi să stai foarte liniştită. înţelegi? Vei vedea lucruri cutremurătoare, unele din ele înspăimântătoare. Dar nu vor fi

reale. Tu să stai liniştită.

Elaine dădu din cap, mută.

- În numele, Celui Dintâi Uitat, în numele Celui de-al Doilea Uitat, în numele Celui de-al Treilea Uitat. Pentru dragostea de oameni, care le va dărui viaţă. Pentru dragostea care le va dărui o moarte curată şi adevărata... Vorbele lui erau limpezi, însă Elaine nu le înţelegea.

Ziua zilelor sosise.

O ştia.

Nu-şi dădea seama că ştie, dar ştia.

Lady Pane Ashash se furişă pe podeaua solidă, frecându-şi trupul de robot. Se apropie de Elaine şi murmură:

- Să n-ai nici o teamă, nici o teamă.

Teamă? gândi Elaine. Nu era momentul pentru aşa ceva. Era mult prea captivant.

Parcă pentru a-i răspunde lui Elaine, o voce masculină, clară şi puternică, vorbi de nicăieri:

E timpul îndrăznelii de a împărtăşi.

Rostirea acestor cuvinte avu efectul ruperii unui zăgaz. Elaine simţi cum personalitatea ei se contopeşte cu cea a lui D'joan. Cu telepatie obişnuită, simţământul ar fi fost îngrozitor. Dar aceasta nu era comunicare. Era trăire.

Devenise Joan. Simţea micuţul trup în hainele lui curate. Conştientiza din nou formele de fetiţă. Era ciudat de plăcut şi familiar, un sentiment foarte îndepărtat, să-şi amintească că avusese cândva şi ea acele forme – pieptul neted şi nevinovat, zona genitală simplă, degetele care încă păreau separate şi vii ieşind din palme. Dar mintea – mintea aceea de copil! Era ca un uriaş muzeu iluminat de vitralii bogate, înţesat de comori şi splendori, cu o neobişnuită mireasmă de tămâie plutind uşor în aerul imobil. D'joan poseda un creier ce reuşea să atingă culoarea şi măreţia antichităţii. D'joan fusese un Lord al Instrumentalităţii, un om-maimuţă pilotând navele spaţiale, o prietenă a scumpei Lady Pane Ashash şi chiar Pane Ashash însăşi. Nu-i de mirare că fetiţa era înzestrată şi ciudată: fusese făcută să fie moştenitoarea tuturor epocilor.

Acesta e momentul strălucitoarei culmi a adevărului, în curgerea împărtăşirii, rosti vocea puternică, fără nume, din mintea ei. E vremea pentru tine şi pentru el.

Elaine înţelese, că răspundea sugestiilor hipnotice implan-

tate de Lady Pane Ashash în mintea fetiţei-câine, sugestii declanşate cu intensitate maximă în momentul contactului telepatic dintre ei trei.

O fracţiune de secundă, nu simţi decât uimire. Nu se văzu decât pe sine însăşi – fiecare detaliu, fiecare secret, fiecare gând şi sentiment şi contur al trupului, lira curios de conştientă cum îi ieşeau sânii din piept, de efortul muşchilor abdominali pentru a-i ţine coloana vertebrală feminină dreaptă şi verticală.

Coloană vertebrală feminină?

De ce gândise că avea o coloană vertebrală feminină?

Atunci ştiu.

Urmărea mintea Vânătorului în vreme ce conştiinţa lui îi străbătea corpul, asimilându-l, îmbătându-se cu el, iubindu-l iarăşi şi iarăşi, de astă dată din interior. Ştia cumva că fetiţa-câine observa totul în tăcere, sorbind din ei amândoi toate nuanţele umanităţii.

Chiar şi în delir, se simţi stânjenită. Poate ca era un vis, dar era totuşi prea mult. Începu să-şi închidă mintea şi îi veni ideea să-şi retragă mâinile din cele ale Vânătorului şi ale copilului-câine.

Şi atunci izbucni focul...

6

Focul ţâşni din podea, învâluindu-i de flăcări. Elaine nu simţea nimic... dar putea să simtă atingerea mâinii fetiţei.

În jurul femeilor focuri, jocuri, vorbi o voce idioată de nicăieri.

În jurul rugului, flăcările dansului, spuse o alta.

Căldură, zgură şi ură, rosti a treia.

Dintr-o dată Elaine îşi aminti de Pământ, dar nu Pământul pe care-l ştia. Era şi nu era ea însăşi D'joan. Era un om maimuţă înalt şi puternic, imposibil de deosebit de un om adevărat. Ea/el avea o înfiorătoare vioiciune în sufletul ei/lui, în vreme ce păşea prin Piaţa Păcii din An-fang, vechea piaţă unde toate îşi aveau începutul. Ea/el observă o neconcordanţă. Unele clădiri nu se aflau acolo.

Adevărata Elaine gândi, „Deci asta au făcut cu fetiţa, i-au întipărit amintirile altor suboameni. Alţii care au îndrăznit şi au călătorit în lume.”

Focul se stinse.

Elaine văzu camera auriu cu negru curată şi netulburată pentru o clipă, înainte ca oceanul verde înspumat să năvălească înăuntru. Apa curgea peste ei trei, fără să-i ude câtuşi de puţin. Verdele invada totul fără presiune, fără să-i sufoce.

Elaine era Vânătorul. Dragoni enormi zburau pe cer deasupra lui Fomalhaut III. Se văzu hoinărind pe un deal, cântând cu dragoste şi dor. Avea mintea Vânătorului, amintirile sale. Dragonul îl simţi şi coborî. Uriaşele aripi de reptilă erau mai frumoase decât un asfinţit, mai delicate decât orhideele. Bătaia lor în aer era la fel de uşoară ca respiraţia unui prunc. Nu se identifica doar cu Vânătorul, ci de asemeni cu dragonul; le simţi minţile unindu-se, iar pe dragon murind de încântare şi beatitudine.

Cumva, apa dispăruse. La fel D'joan şi Vânătorul. Ea însăşi nu se mai afla în cameră. Era Elaine cea încordată, îngrijorată, obosită, privind în josul unei străzi anonime spre destinaţii fără de speranţă. Trebuia să facă lucruri care nu puteau fi înfăptuite niciodată. Eul meu nepotrivit, momentul nepotrivit, locul nepotrivit – şi sunt singură, sunt singură, sunt singură, ţipă mintea ei. Încăperea reveni la locul ei, la fel, mâinile Vânătorului şi ale fetitei.

Ceaţa începu să se ridice. Încă un vis? socoti Elaine. Nu s-a terminat?

Dar de undeva se auzea un glas, o voce care hârşâia precum o pânză de ferăstrău tăind oase, ca o maşină defectă dar lucrând în continuare distructiv la viteză maximă. Era o voce rea, ce te umplea de groază. Poate asta constituia cu adevărat „moartea” cu care o confundaseră pe ea suboamenii din coridor.

Mâinile Vânătorului o eliberară. Îi dădu drumul lui D'joan.

În cameră se găsea o femeie străină. Purta centura autorităţilor şi vestonul călătorilor.

Elaine o privi ţintă.

- Vei fi pedepsită, spuse vocea înfricoşătoare, ieşind acum din gura femeii.

- C-c-ce? se bâlbâi Elaine.

- Condiţionezi o subpersoană fără autorizare. Nu ştiu cine eşti, însă Vânătorul ar trebui să ia măsuri. Animalul va trebui să moară, bineînţeles, rosti femeia privind spre micuţa D'joan.

Vânătorul murmură, pe jumătate pentru a o întâmpina pe

străină, pe jumătate explicativ către Elaine, de parcă n-ar fi ştiut ce altceva să spună:

- Lady Arabella Underwood.

Elaine nu reuşi să se încline, deşi ar fi dorit.

Surpriza veni din partea fetiţei-câine.

Sunt sora ta Joan, spuse ea, şi pentru tine nu sunt animal.

Lady Arabella lăsă impresia că nu auzise bine. (Elaine însăşi nu-şi putea da scama dacă auzea într-adevăr cuvintele sau preluase un mesaj telepatic.)

Sunt Joan şi te iubesc.

Lady Arabella se scutură de parcă ar fi fost stropită.

- Fireşte că eşti Joan. Mă iubeşti, şi te iubesc.

Oamenii şi suboamenii se întâlnesc pe tărâmul dragostei.

- Dragostea. Dragostea, desigur. Eşti o fetiţă bună. Şi ai atâta dreptate.

Mă vei uita, până ne vom întâlni şi iubi din nou, zise Joan.

- Da, draga mea. La revedere acum.

În sfârşit D'joan folosi cuvinte. Se adresă Vânătorului şi lui Elaine, zicând:

- S-a terminat. Ştiu cine sunt şi ce trebuie să fac. Elaine ar fi bine să vină cu mine. Te vom revedea curând, Vânătorule – dacă vom trăi.

Elaine o privi pe Lady Arabella, încremenită locului şi uitându-se fix ca o oarbă. Vânătorul dădu din cap către Elaine cu zâmbetul său înţelept, blând, trist. Fetiţa o conduse pe Elaine în jos, la uşa ce se deschidea spre tunelul lui Englok. Trecând pragul uşii de aramă, Elaine auzi vocea Lady-ei Arabella adresându-se Vânătorului:

- Ce faci aici de unul singur? Camera miroase ciudat. Ai adus animale aici? Ai ucis ceva?

- Da, Doamnă, răspunse Vânătorul în vreme ce D'joan şi Elaine păşeau dincolo de uşă.

- Ce anume? strigă Lady Arabella.

Vânătorul trebuie să-şi fi ridicat vocea până la emfază, deoarece dorea ca ele să-l audă:

- Am ucis, Doamnă, ca întotdeauna cu dragoste. De această dată a fost vorba de un sistem.

Alunecară prin deschizătură în timp ce vocea revoltată, plină de autoritate şi suspiciune a Lady-ei Arabella, continua să-l hărţuiască pe Vânător. Joan conducea. Trupul îi era de fetiţă, dar

personalitatea ei conţinea toate conştiinţele suboamenilor imprimaţi înăuntrul ei. Elaine nu avea cum să înţeleagă, fiindcă Joan era încă fetiţa-câine, dar Joan era în prezent şi Elaine, şi Vânătorul. Nu exista nici o îndoială în privinţa drumului; copila, încetând sa mai fie o subfetiţă, arăta calea iar Elaine, umană sau nu, venea în urma ei.

Uşa se închise îndărătul lor. Se găseau iarăşi în Coridorul galben şi Maro. Majoritatea suboamenilor le aşteptau. Zeci şi zeci le priveau înmărmuriţi. Mirosurile grele de om şi animal din vechiul tunel le învăluiau ca nişte valuri dense şi molatice. Elaine simţea un început de migrenă în tâmple, dar era mult prea surescitată ca să-i pese. Pentru o clipă, D'joan şi Elaine se aflară faţă-n faţă cu grupul de suboameni.

Majoritatea voastră aţi văzut tablouri sau piese de teatru bazate pe această scenă. Cea mai celebră dintre toate e, fără, îndoială, acea fantastică „schiţă dintr-o tuşă” a lui San Shigomanda – pe fondul unui cenuşiu aproape uniform, cu un strop de maro şi galben în stânga, un strop de roşu şi negru în dreapta, iar în centru ciudata linie albă, aproape o pată de vopsea, care cumva sugerează prezenţa dezorientatei Elaine şi a copilei condamnate, Joan.

Charley-e-iubitul-meu fu, desigur, primul care îşi regăsi graiul. (Elaine nu-1 mai privea ca pe un om-ţap. Părea un un bărbat sobru, prietenos, de vârstă mijlocie, luptând curajos împotriva unei sănătăţi precare şi a incertitudinii existenţei. Îi găsi zâmbetul ca fermecător şi convingător. De ce, se întrebă Elaine, nu l-am văzut aşa şi mai devreme? M-am schimbat?) Charley-e-iubitul-meu vorbi înainte ca Elaine să se dezmeticească.

- A reuşit. Tu eşti D'joan?

- Sunt oare D'joan? se adresă interogativ copila către mulţimea de oameni stranii, deformaţi, din tunel. Credeţi că sunt D'joan?

- Nu! Nu! Tu eşti doamna promisă – eşti puntea-către-om, strigă o bătrână înaltă cu părul blond, pe care Elaine nu-şi aducea aminte să o mai fi văzut anterior. Femeia se aruncă în genunchi în faţa fetiţei şi încercă şă-i apuce mâna. Fetiţa îşi feri braţele, liniştit dar ferm, aşa că femeia îşi îngropa faţa în fusta copilei şi izbucni în lacrimi.

- Eu sunt Joan, rosti copilul, şi am încetat să mai fiu câine.

Sunteţi oameni acum, oameni, iar de veţi muri alături de mine, veţi muri ca oameni. Nu e mai bine decât a fost vreodată până astăzi? Şi tu, Ruthie, îi spuse femeii de la picioarele ei, ridică-te şi nu mai plânge. Bucură-te. Acestea sunt zilele în care voi fi alături de voi. Ştiu că toţi copiii ţi-au fost luaţi şi ucişi, Ruthie, şi îmi pare rău. Nu-i pot aduce înapoi. În schimb îţi dăruiesc feminitatea. Am transformat-o chiar şi pe Elaine într-o persoană.

- Cine eşti? întrebă Charley-e-iubitul-meu. Cine eşti?

- Fetiţa pe care cu o oră în urmă ai trimis-o să supra-vieţuiască sau să moară. Dar acum sunt Joan, nu D'joan, şi vă aduc o armă. Sunteţi femei. Sunteţi bărbaţi. Sunteţi oameni. Veţi folosi arma.

- Ce armă? Vocea îi aparţinea lui Crawlie, din al treilea rând de spectatori.

- Viaţa şi viaţa-vie.

- Nu fi proastă, exclamă Crawlie. Care-i arma? N-avem nevoie de cuvinte. De cuvinte şi de moarte am avut parte încă de la începuturile lumii suboamenilor. Asta-i ceea ce oamenii ne-au dat – cuvinte bine potrivite, principii frumoase şi uciderea cu sânge rece, an după an, generaţie după generaţie. Nu-mi spune că sunt o persoană – nu sunt. Sunt un bizon şi o ştiu. Un animal preschimbat să arate ca un om. Dă-mi ceva cu care să omor. Lasă-mă să mor luptând.

Micuţa Joan nu arăta deloc armonios cu trupul tânăr, scund, încă purtând salopeta albastră în care Elaine o văzuse întâia oară. Subjugase mulţimea. Ridică mâna şi zumzetul vocilor, început odată cu strigătele lui Crawlie, încetă imediat.

- Crawlie, rosti cu un glas ce se răspândi în întreaga galerie, pace ţie acum şi pururea.

Crawlie se încruntă. Avu graţia să se arate uimită de mesajul lui Joan, dar nu scoase nici un cuvânt.

- Nu-mi vorbiţi, poporul meu iubit, continuă micuţa Joan. Obişnuiţi-vă mai întâi cu mine. Vă aduc viaţa-vie. Înseamnă mai mult decât dragostea. Dragostea reprezintă un cuvânt greu, trist, murdar, rece, un cuvânt vechi. Spune prea mult şi promite prea puţin. Vă aduc ceva cu mult mai presus decât iubirea. Dacă eşti viu, eşti viu şi atât. Dacă trăieşti însă viaţa-vie, atunci ştii că alături există şi viaţa altuia – a amândurora, oricare din voi, cu toţii. Nu faceţi nimic. Nu luaţi, nu posedaţi, nu vă încleştaţi. Existaţi doar. Asta e arma. Nici o flacără sau armă sau otravă nu

îi poate sta în cale.

- Vreau să te cred, dar nu ştiu cum s-o fac, zise Mabel.

- Nu trebuie să mă crezi, răspunse Joan. Ai răbdare şi lasă lucrurile să vină de la sine. Lăsaţi-mă să trec, oameni buni. Trebuie să dorm o vreme. Elaine mă va veghea, iar când mă voi trezi vă voi explica de ce nu mai sunteţi suboameni. Joan porni înainte Un ţipăt sălbatic sfâşie coridorul. Toată lumea privi în jur să vadă de unde provine. Era asemănător cu strigătul unei păsări de pradă, însă venea din rândurile lor.

Elaine observă cea dintâi.

Crawlie avea un cuţit şi imediat ce urletul încetă, se aruncă asupra lui Joan.

Copila şi femeia se prăvăliră la podea cu rochiile învălmăşite. Mâna mare ridică de două ori cuţitul, iar a doua oară lama era roşie. De la arsura resimţită într-o parte, Elaine îşi dădu seama că primise una din lovituri. Nu ştia dacă Joan mai trăia sau nu. Suboamenii o traseră pe Crawlie de pe fetiţă. Crawlie era albă de furie.

- Vorbe, vorbe, vorbe. Ne va omorî pe toţi cu vorbele ei.

Un bărbat mare, gras, cu botul de urs dar altminteri cu chip şi trup uman, îl ocoli pe cel ce o ţinea pe Crawlie. Îi plesni acesteia o palmă înfricoşătoare. Femeia se prăbuşi inconştientă la pământ. Cuţitul, pătat de sânge, căzu pe covorul ros şi vechi. (Elaine gândi automat: restaurator pentru ea mai târziu, verifică vertebrele cervicale, nici o hemoragie.)

Pentru prima dată în viaţă, Elaine funcţiona ca un vraci eficient. Îi ajută pe ceilalţi să scoată hainele de pe micuţa Joan. Trupul delicat, cu sângele purpuriu ţâşnind afară imediat de sub cutia toracică, arăta fragil şi rănit. Elaine căută în geanta din stânga. Avea un creion chirurgical de scanare. Şi-l puse la ochi şi privi înăuntru, în sus şi în jos de-a lungul rănii. Peritoneul fusese străpuns, ficatul tăiat, pliurile superioare ale intestinului gros perforate în două locuri. Constatând acestea, ştiu ce trebuia să facă. Îi îndepărtă pe spectatori şi se apucă de treabă.

Începu prin a lipi tăieturile de la interior spre exterior, pornind de la ficat. Fiecare atingere a adezivului organic era precedată de pulverizarea fină a unui praf recodificator, menit să sporească capacitatea de regenerare a organului lezat. Că-utările, apăsările, lipiturile durară unsprezece minute. înainte ca ea să termine, Joan se trezise şi şoptea:

- Voi muri?

- Nici vorbă, îi răspunse Elaine, numai dacă nu cumva medicamentele pentru oameni îţi otrăvesc sângele canin.

- Cine a făcut-o?

- Crawlie.

- De ce? întrebă copila. De ce? E şi ea rănită? Unde este?

- Nu-i aşa de rănită pe cât are să fie, replică omul-ţap Charley-e-iubitul-meu. Dacă trăieşte, o aranjăm noi, o vom judeca şi condamna la moarte.

- Nu, n-o veţi face, spuse Joan. O veţi iubi. Trebuie.

Omul-ţap privi zăpăcit. Perplex, se întoarse către Elaine.

- Mai bine uită-te puţin la Crawlie. S-ar putea ca Orson s-o fi omorât cu palma aceea. Ştii, e urs.

- Am observat, răspunse Elaine sec. Ce credea oare el, că tipul acela arăta ca un colibri?

Se apropie de corpul lui Crawlie. De îndată ce îi atinse umerii îşi dădu seama că urma să aibă necazuri. Aspectul exterior era uman, însă musculatura de dedesubt nu. Laboratoarele o lăsaseră pe Crawlie deosebit de puternică, păstrându-i forţa şi încăpăţânarea de bizon pentru cine ştie ce interese industriale de-ale lor. Scoase un cerebro-conductor, un cuplaj telepatic cu rază mică de acţiune, folosit doar pentru a observa dacă mintea funcţionează. În vreme ce se pregătea să-l aşeze pe capul lui Crawlie, fata se trezi brusc la viaţă, sări în picioare şi spuse:

- Nu, n-ai s-o faci! N-ai să mă sondezi tu, fiinţă umană murdară ce eşti!

- Crawlie, stai liniştită.

- Nu-mi ordona tu mie, monstrule!

- Crawlie, e urât să spui una ca asta. Era straniu să auzi o voce atât de autoritară ieşind din gura şi gâtul unui copil. Cât era ea de mică, Joan deţinea controlul situaţiei.

- Nu-mi pasă ce zic. Cu toţii mă urâţi.

- Nu-i adevărat, Crawlie.

- Erai un câine şi acum eşti orn. Te-ai născut trădătoare. Câinii au fost dintotdeauna de partea oamenilor. M-ai urât încă dinainte să intri în camera aceea şi să te transformi în altceva. Acum ne vei ucide pe toţi.

- S-ar putea să murim, Crawlie, dar n-o voi face eu.

- Mă rog, oricum mă urăşti. Întotdeauna m-ai urât.

- S-ar putea să nu mă crezi, dar te-am iubit, zise Joan. Erai cea mai frumoasă femeie din întregul coridor.

Crawlie râse. Sunetul îi dădu fiori lui Elaine.

- Să zicem că te-aş crede. Cum aş mai trăi dacă oamenii mă iubesc? Dacă te-aş crede, ar trebui să mă sfâşii în bucăţi, să-mi zdrobesc capul de pereţi, să – Hohotul de râs se preschimbă în suspin, dar Crawlie reuşi să continue să vorbească: Voi sunteţi nişte lucruri atât de proaste, încât nici nu vă daţi seama că sunteţi monştri. Nu sunteţi oameni. Nu veţi fi niciodată. Iar eu sunt asemeni vouă. În schimb sunt suficient de cinstită ca să recunosc aceasta. Suntem gunoaie, nimicuri, lucruri mai ieftine decât maşinile. Ne ascundem sub pământ ca mizeria, iar când oamenii ne ucid nu varsă lacrimi. Măcar ne ascundeam. Acum apari tu şi femeia ta îmblânzită – Crawlie aruncă o privire scurtă spre Elaine – şi încerci să schimbi până şi asta. Aş încerca să te omor din nou dacă aş putea, mizerabilo, câine ce eşti! Ce faci cu trupul acela de copil? Nici nu mai ştim cine eşti. Poţi să ne explici?

Bărbatul-urs se apropiase de Crawlie, neobservat de ea, gata s-o plesnească iarăşi dacă s-ar fi repezit la Joan.

Joan se uită fix la el şi cu o mişcare a ochilor îi ordonă să nu lovească.

- Sunt obosită, articula ea. Sunt obosită, Crawlie. Am o mie de ani şi nu am împlinit încă cinci. Şi acum sunt Elaine şi sunt şi Vânătorul şi Lady Pane Ashash, şi cunosc mult mai multe lucruri decât am crezut că voi şti vreodată. Am treabă de făcut, Crawlie, pentru că te iubesc şi cred că voi muri curând. Dar vă rog, oameni buni, mai întâi lăsaţi-mă să mă odihnesc.

Bărbatul-urs stătea în dreapta lui Crawlie. La stânga ei apăruse o femeie-şarpe. Faţa îi era frumoasă, omenească, cu excepţia limbii subţiri şi bifurcate ce intra şi ieşea afară ca o flacără muribundă. Avea umeri şi şolduri puternice, dar nu avea sâni. Cupele goale ale sutienului îi alunecau pe piept. Aspectul mâinilor lăsa impresia că sunt mai tari decât oţelul. Crawlie vru să se apropie de Joan, însă femeia-şarpe sâsâi.

Era sâsâitul şerpilor de pe Bătrânul Pământ.

O clipă, toţi oamenii-animale de pe coridor încetară să respire. O priviră pe femeia-şarpe. Ea sâsâi din nou, fixând-o pe Crawlie. În spaţiul acela strâmt sunetul era de-a dreptul dezgustător. Elaine observa că Joan se încovrigase ca un că-

ţeluş, Charlie-e-iubitul-meu părea gata să sară douăzeci de metri dintr-o dată, şi ea însăşi simţi impulsul să lovească, să ucidă, să distrugă. Sâsâitul constituia o provocare aruncată tuturor. Femeia-şarpe privi calmă în jur, pe deplin conştienta de atenţia pe care o căpătase.

- Nu vă speriaţi, oameni dragi: Vedeţi, folosesc numele lui Joan pentru noi toţi. N-am să-i fac nici un rău lui Crawlie, atâta timp cât nu se atinge de Joan. Dar dacă îi face rău lui Joan, oricine o răneşte pe Joan, va avea de-a face cu mine. Ştiţi destul de bine cine sunt. Noi, S-oamenii, deţinem o forţă redutabilă, o inteligenţă ascuţită şi nu ne temem de nimic. Ştiţi că nu ne putem reproduce. Oamenii trebuie să ne confecţioneze unul câte unul, din şerpi obişnuiţi. Nu mă înfruntaţi, dragii mei. Vreau să aflu mai multe despre această nouă iubire adusă de Joan şi nimeni nu-i va face vreun rău atâta vreme cât mă aflu aici. Mă auziţi? Nimeni. Încercaţi şi veţi muri. Cred că aş putea să vă ucid pe toţi chiar dacă m-aţi ataca împreună. M-aţi auzit, oameni? *Lăsaţi-o în pace pe Joan*. Asta e valabil şi pentru tine, blajină femeie umană. Nici de tine nu mă tem. Tu, de colo, i se adresă ea omului-urs, ia-o pe micuţa Joan şi du-o într-un pat. Trebuie să se odihnească. Trebuie să aibă linişte un timp. Iar voi, oameni, să faceţi linişte, altminteri veţi da piept cu mine. Cu mine. Ochii ei negri se plimbară peste ei. Femeia-şarpe porni înainte şi mulţimea i se despică în faţă, de parcă ar fi fost singura fiinţă reală într-o mare de fantome.

Privirea îi zăbovi un moment asupra lui Elaine. Elaine i-o susţinu, dar nu era un lucru uşor. Ochii negri, fără sprâncene sau pleoape, păreau plini de inteligenţă şi lipsiţi de emoţie. Orson, bărbatul-urs, o urmă ascultător. În braţe o purta pe micuţa Joan.

În timp ce trecea pe lângă Elaine, copila se strădui să rămână trează. Şopti:

- Fă-mă mai mare. Te rog, fă-mă mai mare. Chiar acum.

- Nu ştiu cum... răspunse Elaine.

Copila se luptă să se trezească deplin.

- Voi avea multe de îndeplinit. Treabă... şi poate va trebui să mor. Totul va fi în zadar dacă sunt aşa de mică. Fă-mă mai mare.

- Dar – protestă din nou Elaine.

- Dacă nu ştii, întreab-o pe doamnă.

- Care doamnă?

Femcia-S tăcuse, ascultând conversaţia. Interveni:

- Lady Pane Ashash, desigur. Cea moartă. Crezi că o altă Lady a Instrumentalitâţii ar face altceva decât să ne ucidă pe toţi?

În vreme ce femeia-şarpe şi Orson o duceau pe Joan, Charley-e-iubitul-meu veni lângă Elaine şi o întrebă:

- Vrei să te duci?

- Unde?

- La Lady Pane Ashash, fireşte.

- Eu? Acum? rosti Elaine şi mai apăsat. Sigur că nu, zise pronunţând fiecare cuvânt de parcă ar fi fost o lege. Drept cine mă iei? Cu câteva ore în urmă nici nu ştiam că existaţi. Nu prea ştiam nici ce înseamnă „moarte”. Bănuiam doar că totul se sfârşeşte după patru sute de ani, în mod normal. Astăzi am trăit ore de primejdie şi toată lumea a ameninţat pe toată lumea în tot acest timp. Sunt obosită şi mi-e somn şi sunt murdară şi trebuie să am grijă de mine, iar pe deasupra...

Se opri brusc muşcându-şi limba. Începuse sa spună, iar pe deasupra trupul mi-e epuizat după actul acela de dragoste de vis pe l-am avut cu Vânătorul. Asta nu-l privea pe Charley-e-iubitul-meu: era şi-aşa destul de ţap. Mintea lui căprească n-ar fi înţeles câtuşi de puţin demnitatea clipei.

Omul-ţap rosti foarte blând:

- Tu făureşti istoria, Elaine, şi atunci când făureşti istoria nu poţi întotdeauna să te ocupi de lucrurile mărunte. Eşti mai fericită şi mai importantă decât ai fost vreodată până acum? Da? Nu eşti cu totul alta decât persoana care l-a întâlnit pe Balthasar cu numai câteva ore în urmă?

Elaine fu uimită de seriozitatea lui. Încuviinţă din cap.

- Rămâi obosită şi flămândă. Rămâi murdară. Încă puţin. Timpul nu trebuie irosit. Poţi să vorbeşti cu Lady Pane Ashash. Află ce-i de făcut cu micuţa Joan. După ce le vei întoarce cu noile instrucţiuni, eu însumi am să am grijă de tine. Tunelul ăsta nu-i un loc atât de rău pe cât pare. Vom avea tot ce-ţi doreşti în camera lui Englok. Englok a construit-o, cu mult timp în urmă. Mai lucrează puţin, apoi vei putea să mănânci şi să te odihneşti. Avem de toate aici. Eu sunt cetăţeanul unui oraş primitor, dar întâi şi-ntâi ajut-o pe Joan. O iubeşti pe te Joan, nu-i aşa?

- Ah, sigur că da, recunoscu ea.

- Atunci ajută-ne încă puţin.

Cu moartea? gândi ea. Cu crimă? Încălcând legile? Dar totul era pentru Joan.

Astfel se făcu că Elaine trecu din nou pragul uşii camuflate, ieşi sub cerul liber, revăzu uriaşa farfurie a Oraşului Superior întinzându-se deasupra Vechiului Oraş de Jos. Discută cu vocea Lady-ei Pane Ashash, şi obţinu anumite sfaturi, laolaltă cu câteva mesaje. Mai târziu fu în stare să le repete, însă era prea obosită să descifreze adevăratul sens. Clătinându-se, se întoarse la locul din zid unde credea că se găseşte uşa, se rezemă de ea dar nu se întâmplă nimic.

- Mai jos, Elaine, mai jos. Grăbeşte-te! Când eram eu însămi şi eu oboseam, sosi şoapta puternică a Lady-ei Pane Ashash, dar grăbeşte-te acum!

Elaine se îndepărtă de zid şi se uită la el. O rază de lumină o lovi. Instrumentalitatea o găsise. Se aruncă violent asupra zidului. Uşa se deschise scurt. Mâna puternică şi binevenită a lui Charley-e-iubitul-meu o ajută să intre.

- Lumina! Lumina! ţipă Elaine. V-am omorât pe toţi. M-au văzut.

- Nu încă, zâmbi omul-ţap cu surâsul lui şiret. N-oi fi eu prea învăţat, dar am o minte destul de ageră.

Apucă cu o mână uşa interioară, îi aruncă o privire lui Elaine cântărind-o din ochi, apoi împinse un robot de înălţimea unui om prin uşă.

- Iată-l că s-a dus, un măturător mare cam cât tine. Fără bănci de memorie. Cu creierul uzat. O motivaţie simplă. Dacă vor coborî să vadă ce cred ei câ au văzut, nu vor găsi decât asta. Păstrăm o serie dintr-ăştia lângă uşă. Nu ieşim prea des, însă când o facem, e bine să-i avem ca acoperire. O luă de braţ.

- În timp ce mănânci, povesteşte-mi. Putem s-o facem mai mare...?

- Pe cine?

- Pe Joan, bineînţeles. Joan a noastră. Din această cauză ai ieşit afară.

Elaine fu nevoită să-şi inventarieze amintirile să afle ce spusese Lady Pane Ashash despre subiectul respectiv. Îşi aduse aminte.

- Aveţi nevoie de o capsulă. O baie gelatinoasă. Şi droguri, fiindcă va durea. Patru ore.

- Minunat, spuse Charley-e-iubitul-meu conducând-o tot mai adânc în tunel.

- Dar la ce bun dacă am distrus totul? întrebă Elaine. Instrumentalitatea m-a văzut intrând. Mă vor urmări. Vă vor ucide pe toţi, chiar şi pe Joan. Unde-i Vânătorul? N-ar trebui să dorm mai întâi? Îşi simţi buzele grele de oboseală; nu se odihnise şi nu mâncase din clipa în care se aventurase pe acea uşiţă dintre Strada Watterrocky şi Centrul Comercial.

- Eşti în siguranţa, Elaine, eşti în siguranţă, o linişti Charley-e-iubitul-meu, cu zâmbetul şiret şi foarte cald şi cu o voce egală purtând sunetul unei convingeri sincere. În sinea lui, nu credea nici un cuvânt. Considera că se aflau cu toţii în pericol, dar n-avea nici un rost s-o înspăimânte pe Elaine. Elaine era singura persoană adevărată de partea lor, în afară de Vânător, care însă era un om ciudat, aproape el însuşi un animal, şi Lady Pane Ashash, foarte de treabă, dar la urma urmei moartă de mult Era înspăimântat dar se temea să-i fie frică. Poate erau condamnaţi cu toţii.

Într-un fel, avea dreptate.

7

Lady Arabella Underwood o contactă pe Lady Goroke.

- Ceva mi-a modificat mintea.

Lady Goroke se simţi şocată. O întrebă la rândul ei. Cercetează cu o sondă.

- Am încercat. Nimic.

Nimic?

Un şoc în plus pentru Lady Goroke. Daţi atunci alarma.

- Ah, nu. Nu, nu, nici vorbă. A fost o insinuare prietenoasă, plăcută. Lady Arabella Underwood, provenind din Vechea Australie de Nord, era destul de formală; totdeauna gândea cuvintele întregi pentru prieteni, chiar şi în contact telepatic. Nu transmitea niciodată idei vagi.

Dar este total în afara legii. Faci parte din Instrumentalitate. E o crimă! gândi Lady Goroke. Drept răspuns primi un chicotit.

Râzi...? întrebă ea.

- Tocmai mi-a venit ideea că un alt lord ar putea fi aici, de la Instrumentalitate. Să mă verifice.

Lady Goroke se arătă foarte corectă şi categorică: N-am face una ca asta! Lady Arabella gândi în sine, fără să transmită: „Nu ţi-ai face ţie, dragă. Tu eşfi o mironosiţă care dă în floare.” Ei îi spuse:

- Atunci s-o lăsăm baltă.

Derutată şi îngrijorată Lady Goroke gândi: Bine, fie. Întrerupem?

- În regulă. întrerupem.

Lady Goroke se încruntă în sinea ei. Lovi cu palma în perete. Centrul Planetar, se concentra ea.

Un bărbat simplu şedea la un pupitru.

- Sunt Lady Goroke, se prezentă ea.

- Desigur, milady, răspunse el.

- Alarmă gradul unu pentru poliţie. Doar gradul unu. Până ce va fi anulată. Clar?

- Clar, milady. Întreaga planetă?

- Da.

- Doriţi să furnizaţi un motiv? Vocea îi era respectuoasă şi rutinieră.

- Trebuie?

- Desigur că nu, milady.

- Atunci nici un motiv. Terminat.

El salută şi imaginea dispăru de pe perete. Îşi concentra mintea la nivelul unei chemări uşoare şi limpezi. Instrumentalitatea exclusiv – Instrumentalitate exclusiv. Am ordonat alarma de gradul unu pentru poliţie. Motiv, nelinişte personală. Îmi cunoaşteţi vocea. Mă cunoaşteţi. Goroke.

Departe deasupra oraşului, un ornitopter al poliţiei fâlfâia încet peste atrăzi. Robotul fotografia un măturător, cu cea mai elaborată proastă funcţionare pe care o văzuse vreodată. Măturătorul alerga în lungul şoselei cu viteze ilegale, apropiate de trei sute de kilometri pe oră, se oprea cu un hârşâit de plastic pe pietriş şi începea să culeagă firele de praf de pe pavaj. Când ornitopterul ajunse lângă el, măturătorul o luă iarăşi din loc, luă două, trei colţuri cu viteză înfricoşătoare, apoi se opri să-şi reia munca idioată.

După ce secvenţa se repetă a treia oară, robotul trase un proiectil de dezactivare, coborî şi îl culese cu cleştii ornitopte-rului. Îl studie de aproape.

- Creier de pasăre. Model vechi. Creier de pasăre. Bine că

nu se mai folosesc astăzi. Obiectul acesta ar fi putut să lovească un Om. În vreme ce eu am fost imprimat pe un şoarece. Un şoarece adevărat, cu mult, mult creier. Zbură către depozitul de deşeuri cu măturătorul uzat. Acesta, deteriorat dar încă conştient, încerca să culeagă firele de praf de pe braţele de fier ale aparatului de zbor.

Sub ei, Vechiul Oraş dispăru din câmpul vizual cu luminile sale geometrice. Oraşul Nou, scăldat în veşnica sa strălucire diafană, ieşea în evidenţă pe fundalul nopţii lui Fomalhaut III.

- Dincolo de ele, eternul ocean clocotea cu furtunile sale interioare.

Pe scenele din zilele noastre, actorii nu reuşesc să valorifice prea bine scena interludiului, unde Joan a fost transformată, într-o singură noapte, dintr-o copilă de cinci ani la înălţimea unei domnişoare de cincisprezece, şaisprezece ani. Maşinăria biologică funcţionase bine, deşi riscându-i viaţa. O preschimbase într-o tânără vivace, robustă, fără a-i modifica câtuşi de puţin intelectul. Aşa ceva e greu de interpretat de orice actriţă. Cutiile povestitoare sunt în avantaj. Ele sunt capabile să prezinte aparatul cu tot soiul de perfecţionări – lumini intermitente, descărcări electrice, raze misterioase. De fapt, arăta ca o cadă cilindrică plină cu o masă gelatinoasă maronie, în clocot, acoperind-o complet pe Joan.

Între timp Elaine mânca cu poftă în camerele rezidenţiale din Englok. Mâncarea era foarte, foarte veche iar ea, ca vraci, se îndoia de calităţile ei nutritive, totuşi îi potolea foamea. Cetăţenii Clown Town-ului declaraseră această încăpere „zonă interzisă” pentru ei, din motive pe care Charley-e-iubitul-meu nu era în stare să le explice. El rămăsese pe hol şi o instruia ce să facă pentru a găsi de mâncare, pentru a ridica patul din podea, pentru a deschide baia. Totul era de modă veche şi nimic nu reacţiona la un simplu gând sau la o bătaie din palme.

Se petrecu un lucru curios. Elaine se spălase pe mâini, mâncase şi se pregătea să facă baie. Îşi scosese majoritatea hainelor, gândindu-se că Charley-e-iubitul-meu e un animal, nu un bărbat, şi de aceea nu conta. Dintr-o dată îşi dădu seama că nu era aşa. Poate că rămânea subom, dar faţă de ea era totuşi bărbat. Roşind puternic până pe gât, fugi în baie şi îi strigă de acolo:

- Pleacă. Voi face a baie, apoi mă voi culca. Trezeşte-mă

dacă trebuie şi nu mai devreme.

- Bine, Elaine.

- Şi – şi –

- Da?

- Mulţumesc, rosti ea. Mulţumesc foarte mult. Ştii, niciodată nu am mai spus mulţumesc unui subom.

- E-n regulă, replică Charley-e-iubitul-meu cu un surâs. Majoritatea oamenilor adevăraţi n-o fac. Somn uşor, dragă Elaine. Când te trezeşti, fii pregătită pentru fapte mari. Vom lua din cer o stea şi vom aprinde mii de lumi cu ea...

- Ce înseamnă asta? întrebă ea scoţând capul de după colţul băii.

- Doar o figură de stil, zise el. Doar ca să îţi spun că nu vei avea mult timp. Odihneşte-te bine. Nu uita să-ţi pui hainele în maşina-guvernantă. Cele din Clown Town sunt toate scoase din uz. Dar cum noi nu am folosit această cameră, a ta ar trebui să funcţioneze.

- Care e? întrebă ea.

- Capacul roşu cu mâner auriu. Trebuie doar să-1 ridici. În această notă casnică o lăsă să se odihnească, iar el se îndepărtă, plănuind destinul a o sută de miliarde de vieţi.

I se spuse că era mijlocul dimineţii când ieşi din camera lui Englok. Cum altfel să-şi dea seama? Coridorul galben şi maro, cu vechile şi mohorâtele sale lumini galbene, arăta la fel de confuz şi plin de miasme ca întotdeauna. Oamenii, în schimb, păreau a se fi schimbat cu toţii.

Baby-baby nu mai era cotoroanţa-şoarece, ci o femeie cu o remarcabilă forţă şi multă delicateţe. Crawlie era la fel de primejdioasă ca un inamic uman, fixând-o pe Elaine, cu faţa frumoasă albă de ură ascunsă. Charley-e-iubitul-meu era vesel, prietenos şi convingător. Avu impresia că reuşeşte să citească expresiile de pe chipurile lui Orson şi a femeii-şarpe, în pofida ciudăţeniei trăsăturilor lor.

După ce răspunse câtorva politicoase şi izolate urări de bun venit, întrebă:

- Ce se întâmplă acum?

O voce nouă vorbi – un glas pe care-l cunoştea şi totuşi nu îl cunoştea.

Elaine privi către o nişă din zid.

Lady Pane Ashash! Şi cine stătea alături de ea?

Chiar în vreme ce se întreba, Elaine ştiu răspunsul. Era Joan, mare, cu numai jumătate de cap mai scundă decât Lady Pane Ashash sau decât ea însăşi. Era o nouă Joan, puternică, fericită şi calmă; totodată însă, în ea o vedea pe micuţa şi scumpa D' joan.

- Bun venit la revoluţia noastră, ii ură Lady Pane Ashash.

- Ce e o revoluţie? Credeam că nu puteţi pătrunde aici, din cauza protecţiei mentale.

Lady Pane Ashash ridică un cablu ce atârna în spatele trupului său mecanic.

- M-am împodobit astfel pentru a fi în stare să-mi folosesc corpul. Precauţiile nu ne mai sunt de folos. Cealaltă tabără are în prezent nevoie de precauţii. Revoluţia reprezintă un mod de a schimba sisteme şi oameni. Aceasta e una din ele. Ia-o înainte, Elaine. Pe-aici.

- Spre moarte? Asta vrei să spui?

Lady Pane Ashash râse cu simpatie.

- Doar mă cunoşti. Îi cunoşti pe aceşti prieteni ai mei. Ştii ce a însemnat viaţa ta până acum, un vraci inutil într-o lume care nu te vrea. S-ar putea să murim, dar important e ceea ce vom face înainte de a muri. Iat-o pe Joan gata să-şi împlinească soarta. Vei conduce până sus, în Oraşul Superior. Acolo Joan va prelua conducerea. După aceea vom vedea.

- Adică toţi oamenii ăştia merg şi ei? Elaine privi spre rândurile de suboameni ce începeau să se aşeze pe două şiruri în lungul coridorului. Şirurile se îngroşau acolo unde mamele îşi ţineau copiii de mână sau în braţe. Ici şi colo, linia era punctată de indivizi gigantici.

Ei nu însemnau nimic, gândi Elaine; iar eu nu însemnam de asemenea nimic. Acum vom face cu toţii ceva, chiar dacă vom fi exterminaţi pentru aceasta. „Chiar dacă” nu e bine, socoti ea, „sigur” e cuvântul potrivit. Însă merita dacă Joan reuşeşte să schimbe lumea, fie şi puţin, fie şi pentru alţi oameni.

Joan vorbi. Glasul îi crescuse odată cu trupul dar era aceeaşi voce dragă pe care fetiţa-câine o avusese cu şaisprezece ore în urmă (şaisprezece ani, avea impresia Elaine), când o întâlnise la intrarea tunelului lui Englok.

Joan rosti:

- Dragostea nu e un lucru deosebit, rezervat numai oamenilor.

Dragostea nu e mândrie. Dragostea nu are de fapt un nume. Dragostea e însăşi viaţa, şi noi avem viaţă. Nu putem învinge luptând. Oamenii ne copleşesc ca număr, armament, aleargă mai repede şi zboară mai sus. Dar nu oamenii ne-au creat. Oricine i-a făcut pe oameni, ne-a făcut şi pe noi. Ştiţi cu toţii asta, dar vom rosti noi oare *numele*?

Un murmur de *nu* şi *niciodată* se ridică din mulţime.

- M-aţi aşteptat. Şi eu am aşteptat. Poate e vremea să murim, însă vom muri aşa cum mureau oamenii la începuturi, înainte ca lucrurile să devină uşoare şi crude pentru ei. Ei trăiesc în amorţeală şi mor în vis. Nu e un vis frumos şi dacă se trezesc vor vedea că şi noi suntem oameni. Sunteţi cu mine? Ei murmurară da. Mă iubiţi? Din nou murmurul aprobator. Ieşim să înfruntăm lumina zilei? Ei izbucniră în urale.

Joan se întoarse către Lady Pane Ashash.

- Este totul aşa cum ai dorit şi poruncit?

- Da, zise scumpa doamnă moartă cu trupul de robot. Joan prima, să vă conducă. Elaine o va precede, să alunge roboţii şi suboamenii obişnuiţi. Când veţi întâlni oameni adevăraţi, îi veţi iubi. Asta-i tot. Îi veţi iubi. Dacă vă vor ucide îi veţi iubi. Joan vă va arăta cum. Mie nu-mi mai acordaţi nici o atenţie. Gata?

Joan ridică mâna dreaptă şi murmură ceva sie însăşi. Oamenii îşi plecară capetele în faţa ei, feţe, boturi şi râturi de toate mărimile şi culorile. Un copil oarecare mieună într-un delicat falset, departe în spate. Înainte să preia conducerea procesiunii, Joan se întoarse către mulţime şi întrebă:

- Crawlie, unde eşti?

- Aici, la mijloc, răspunse o voce limpede, calmă, de departe.

- Mă iubeşti acum, Crawlie?

- Nu, D'joan. Îmi placi şi mai puţin decât atunci când erai un căţeluş. Dar acesta e şi poporul meu, aşa cum e al tău. Sunt curajoasă. Pot să merg. N-am să vă fac necazuri.

- Crawlie, zise Joan, îi vei iubi pe oameni daca-i întâlnim?

Toate feţele se răsuciră spre frumoasa fată-bizon. Elaine o vedea departe, în josul coridorului mohorât. Observă că faţa ei îi devenise complet albă de emoţie. Dacă era furie sau teamă, nu-şi putea da seama.

În cele din urmă Crawlie vorbi:

- Nu, nu-i voi iubi pe oameni. Şi nu te voi iubi pe tine. Eu am

mândria mea.

Încet, încet, ca însăşi moartea lângă patul muribundului, Joan fi spuse:

- *Poţi* să rămâi deoparte, Crawlie. Poţi să rămâi aici. Nu e o şansă prea mare, totuşi este o şansă.

Crawlie se uită la ea.

- Ghinion ţie, femeie-câine, şi ghinion putredei fiinţei umane de acolo, lângă tine.

Elaine se ridică pe vârfuri să vadă ce se întâmplă. Silueta lui Crawlie dispăru brusc, căzând jos. Femeia-şarpe îşi croi drum până în faţă, ajunse aproape de Joan unde ceilalţi o puteau vedea şi cântă cu o voce la fel de limpede ca metalul.

- Cântaţi „biata, biata Crawlie”, oameni buni. Cântaţi „o iubim pe Crawlie”, oameni buni. Ea a murit. Am omorât-o pentru a putea fi cu toţii plini de dragqste. Şi eu vă iubesc, rosti femeia-S, pe ale cărei trasaturi de reptila nu se descifrau nici dragostea, nici ura.

Joan urmă îndemnul, aparent convinsă de doamna Pane Ashash.

- O iubim pe Crawlie, oameni buni. Gândiţi-vă la ea şi apoi să pornim înainte.

Charley-e-iubitul-meu îi dădu un uşor brânci lui Elaine.

- Haide, tu conduci.

Ca prin vis, complet zăpăcită, Elaine prelua conducerea. Se simţi caldă, fericită şi vitează când trecu pe lângă Joan cea străină, atât de înaltă şi totuşi atât de familiară. Joan îi dărui un zâmbet larg şi îi şopti:

- Spune-mi că mă descurc bine, femeie-om. Sunt un câine şi câinii au trăit un milion de ani pentru a primi laudele omului.

- Procedezi bine, Joan, ai perfectă dreptate! Sunt alături de tine. Mergem? răspunse Elaine.

Joan încuviinţă, cu ochii umeziţi de lacrimi.

Elaine mergea înainte. Joan şi lady Pane Asriash o urmau, câine şi femeie moartă ocrotind procesiunea. Restul suboamenilor veneau în spatele lor, pe două coloane. La deschiderea uşii secrete, lumina zilei inundă coridorul. Elaine aproape că simţea aerul îmbâcsit strecurându-se afară odată cu ei. Uitându-se pentru ultima dată înapoi în tunel, zări trupul lui Crawlie zăcând părăsit pe podea.

Elaine se întoarse către scări şi începu să urce. Nimeni nu

remarcase încă procesiunea. Elaine auzea cablul Lady-ei Pane Ashash târâit pe metalul şi piatra treptelor. Când ajunseră la uşa de sus, Elaine trăi un moment de nehotărâre şi de panică. „Asta e viaţa mea”, gândi ea. „Nu am alta. Ce-am făcut? Ah, Vânătorule, Vânătorule, unde eşti? Oare m-ai trădat?”

Din spate Joan îi şopti încet:

- Înainte! Înainte. Acesta e un război de iubire. Nu te opri.

Elaine deschise uşa către strada superioară. Drumul era plin de oameni. Trei ornitoptere ale poliţiei zburau leneşe deasupra. Era un număr neobişnuit. Elaine se opri din nou.

- Continuă-ţi drumul şi ţine roboţii la distanţă, o îndemnă Joan.

Elaine îşi reluă mersul, iar revoluţia începu.

8

Revoluţia se întinse pe durata a şase minute şi o lungime de o sută doisprezece metri.

Poliţia îi survola imediat după ce suboamenii începură să se scurgă pe uşă. Primul ornitopter planã ca o pasăre uriaşă, articulând cu voce interogativă:

- Identificaţi-vă! Cine sunteţi?

Elaine rosti:

- Pleacă de aici. E un ordin.

- Identifică-te, ceru maşina cu aspect de pasăre, ocolind-o pe Elaine şi fixînd-o cu lentilele de la mijlocul aparatului.

- Pleacă, ordonă Elaine. Sunt un om adevărat şi îţi comand.

Primul ornitopter păru să ia legătura cu celelalte. Împreună îşi luară zborul în lungul culoarului dintre clădirile înalte.

O sumedenie de oameni se opriseră. Cei mai mulţi dintre ei aveau feţele albe, alţii exprimau animaţie şi amuzament şi oroare la vederea unei asemenea mulţimi de suboameni adunaţi într-un singur loc.

Vocea lui Joan cântă, în cea mai clară pronunţie posibilă a Vechiului Dialect Comun:

- Oameni dragi, suntem oameni. Vă iubim. Vă iubim.

Suboamenii începură să incanteze iubire, iubire, iubire, într-un cor ciudat, plin de stridenţe şi semitonuri. Oamenii adevăraţi se traseră înapoi. Joan însăşi dădu exemplul îmbrăţişând o tânără cam de înălţimea ei. Charley-e-iubitul-meu apucă de

umeri un bărbat uman şi îi strigă:

- Te iubesc, dragul meu prieten! Crede-mă, căci te iubesc. E minunat să te cunosc. Bărbatul fu surprins de contactul fizic, dar şi mai surprins de căldura existentă în glasul omului-ţap. Rămase locului cu gura căscată, cu trupul relaxat, complet uluit.

Undeva în spate o persoană ţipă.

Un ornitopter al poliţiei se întoarse fâlfâind. Elaine nu-şi dădea seama dacă era dintre cele trei pe care le alungase sau un altul nou. Aşteptă să se apropie suficient, pentru a-i putea ordona să plece. Pentru întâia oară îşi puse problema caracterului fizic al pericolului. Era posibil ca maşina poliţiei să o împuşte? Sau să o stropească cu un jet de flăcări? Ori să o ridice în pofida ţipetelor ei, ducând-o de acolo cu cleştii de fier într-un loc unde avea să fie drăguţă, curată şi niciodată ea însăşi? „Ah, Vânătorule, Vânătorule, unde eşti acum? Oare m-ai uitat? Oare m-ai trădat?”

Suboamenii continuau să tălăzuiască înainte şi să se amestece cu oamenii adevăraţi, agăţându-se de ei de veşminte şi de mâini şi repetând într-un straniu portpuriu de voci:

- Te iubesc. Ah, te rog, te iubesc! Suntem oameni. Suntem fraţii şi surorile voastre...

Femeia-şarpe nu se descurca prea grozav. Cu braţul ei mai tare decât fierul înşfăcase un bărbat. Elaine n-o auzise spunând nimic, însă omul leşinase. Femeia-şarpe îl ţinea pe antebraţ ca pe un pardesiu şi căuta pe altcineva să îl iubească.

Înapoia lui Elaine o voce joasă murmură:

- Va veni curând.

- Cine? o întrebă Elaine pe Lady Pane Ashash, ştiind perfect de bine la cine se referă dar nedorind s-o admită, în acelaşi timp ocupată şi cu urmărirea ornitopteruliui zburător.

- Vânătorul, desigur, îi răspunse robotul cu glasul iubitei doamne moarte. Va veni după tine. Vei fi în siguranţă. Eu am ajuns la capătul firului. Fereşte-ţi privirea, draga mea. Mă vor ucide din nou şi mă tem că priveliştea n-o să-ţi facă plăcere.

Paisprezece roboţi, model biped, mărşăluiră cu fermitate militară în mulţime. Oamenii adevăraţi căpătară curaj de la această acţiune a lor şi unii dintre ei începură să se strecoare prin deschizăturile uşilor. Majoritatea însă erau în continuare atât de uluiţi, încât rămăseseră în mijlocul suboamenilor care îi atingeau şi le strângeau mâinile, bolborosind iar şi iar decla-

raţiile de dragoste cu voci de o evidentă origine animală.

Sergentul-robot tratǎ totul cu indiferenţă. Se apropie de Lady Pane Ashash ca s-o găsească pe Elaine barându-i calea.

- Îţi ordon, rosti ea cu tot patosul unui vraci activ, îţi ordon să părăseşti acest loc.

Ochii săi lentilă erau ca nişte bile de marmură albastră plutind în lapte. Păreau nehotărâţi şi slab focalizaţi în vreme ce o scrutară. Nu-i răspunse, dar o ocoli mai repede decât l-ar fi putut ea opri. Se apropie de iubita şi moarta Lady Pane Ashash. Elaine, consternată, observă că trupul de robot al Lady-ei Pane Ashash arăta mai uman ca niciodată. Sergentul-robot se postă înaintea ei.

Aceasta este scena de care ne amintim cu toţii, prima înregistrare autentică a întregii întâmplări. Sergentul în auriu şi negru, privind-o fix pe Lady Pane Ashash cu ochi lăptoşi. Doamna însăşi, cu plăcutul şi vechiul trup mecanic, ridicând o mână autoritară. Elaine, derutată, întorcându-se de parcă ar vrea să înşface robotul de braţul drept. Mişcarea capului e atât de rapidă încât părul negru îi flutură în timp ce se răsuceşte. Charley-e-iubitul-meu răcnind „Te iubesc, te iubesc, te iubesc!” unui bărbat scund şi arătos cu părul cenuşiu. Omul înghite în sec şi tace.

Toate acestea le cunoaştem.

Apoi urmează incredibilul, căruia acum îi dăm crezare, evenimentul pentru care lumile şi aştrii nu se pregătiseră niciodată.

Răzvrătire.

Răzvrătire a roboţilor.

Nesupunere la lumina zilei.

Cuvintele sunt greu de auzit pe banda, totuşi reuşim să le descifram. Dispozitivul de înregistrare din ornitopterul poliţiei a fixat în cadru chipul Lady-ei Pane Ashash. Cititorii de pe buze pot vedea clar cuvintele, ceilalţi le disting la a treia sau a patra audiţie a benzii.

Doamna ordonă:

- Comanda anulată.

- Nu, tu eşti robot, replică sergentul.

- Convinge-te singur. Citeşte-mi mintea. Sunt un robot. Totodată sunt femeie. Nu ai voie să nu te supui oamenilor. Sunt om. Te iubesc. Mai mult, voi sunteţi oameni, gândiţi, ne jubim

unii pe alţii. Încearcă. Încearcă să ataci.

- Nu – nu pot, răspunse sergentul robot, ochii săi lăptoşi părând să se rotească de febră. Mă iubeşti? Vrei să spui că sunt viu? Exist?

- Cu dragoste, da, spuse Lady Pane Ashash. Priveşte-o, îi ceru doamna arătând spre Joan, fiindcă ca v-a adus dragostea.

Robotul privi şi încalcă legea. Unitatea lui se uită şi ea. Se întoarse înapoi către doamnă şi se înclină:

- Atunci ştii ce trebuie să facem, dacă nu ne putem supune ordinelor tale şi nu le putem încălca pe ale celorlalţi.

- Faceţi-o, spuse ea tristă, dar fiţi conştienţi de ceea ce faceţi. Nu evitaţi de fapt impasul creat de două comenzi contrare. Voi faceţi o alegere, voi înşivă. Asta vă face oameni.

Sergentul se răsuci spre unitatea de roboţi:

- Aţi auzit? Ea spune că suntem oameni. Eu o cred. Voi credeţi?

- Da, strigară aproape la unison.

Aici înregistrarea ia sfârşit, dar ne putem imagina cum a fost încheiată scena. Elaine se opreşte brusc, chiar în spatele sergentului-robot. Ceilalţi roboţi se găsesc înapoia ei. Charley-e-iubitul-meu tace. Joan îşi ridica braţele, binecuvântând, cu ochii săi căprui, de câine, plini de milă şi de înţelegere.

Oamenii au aşternut pe hârtie lucruri pe care nu le putem vedea.

Se pare că sergentul robot a spus:

- Dragostea noastră, oameni buni, şi adio. Nu ne supunem şi murim. Flutură mâna spre Joan: Nu este sigur dacă a mai rostit sau nu, „Adio, doamna şi salvatoarea noastră”. Poate această a doua parte a fost compusă de un poet; asupra celei dintâi suntem siguri. Şi tot siguri suntem asupra cuvântului ce a urmat, cel în privinţa căruia toţi istoricii şi poeţii sunt de acord. Se întoarse către oamenii săi şi ordonă:

- Autodistrugere.

Paisprezece roboţi, sergentul negru-auriu şi cei treisprezece soldaţi albastru-argintii împroşcară instantaneu flăcări albe pe strada din Kalma. Îşi detonară butoanele de sinucidere, capsule explozive amplasate în capete. Înfăptuiseră ceva fără comandă umană, la ordinul unui alt robot, corpul Lady-ei Pane Ashash, şi nici ea nu avea altă autorizaţie decât cuvântul fetiţei-câine Joan, transformată în adult în decursul unei singure nopţi.

Paisprezece străfulgerări albe îi determinară pe oameni şi suboameni să-şi ferească ochii. Un ornitopter special ateriza în iluminaţia aceea. Din el coborâră cele două doamne, Arabella Underwood şi Goroke. Îşi ridicară braţele să-şi protejeze privirile de strălucirea roboţilor muribunzi. Nu-l observaseră pe Vânător care, în mod misterios, ajunsese în cadrul unei ferestre deschise deasupra străzii, de unde privea scena cu palmele la ochi, uitându-se printre degete. Oamenii erau încă orbiţi când simţiră înfricoşătorul şoc telepatic al minţii Lady-ei Goroke evaluând situaţia. Era dreptul ei, ca membru al Instrumentalităţii. O parte dintre oameni, dar nu toţi, se simţiră ultragiaţi când mintea lui Joan ieşi în întâmpinarea Lady-ei Goroke.

- Eu comand, gândi Lady Goroke, cu mintea deschisă tuturor fiinţelor.

- Adevărat, dar eu te iubesc, te iubesc, răspunse telepatic Joan.

Forţele de prim rang se întâlniră.

Dădură piept.

Revoluţia se termină. Nimic nu se petrecuse în fapt, însă Joan îi obligase pe oameni să o privească. Ceea ce nu seamănă câtuşi de puţin cu poemul despre oameni şi suboameni amestecându-se laolaltă. Asta a venit mult mai lârziu, chiar după epoca lui C'mell. Poemul e drăguţ, dar fundamental greşit, după cum puteţi constata şi singuri:

Ar trebui să mă întrebi pe mine,
Pe mine şi pe mine,
Deoarece eu unul ştiu —
Căci am trăit
Pe Ţărmul dinspre Răsărit.
Bărbaţii nu mai sunt bărbaţi,
Femeile nu mai sunt femei,
Iar oamenii nu mai sunt oameni.

Nu există nici un Ţărm Răsăritean pe Fomalhaut III; criza dintre oameni şi suboameni a apărut mult mai târziu. Revoluţia eşuase, în schimb istoria atinsese un nou punct culminant, disputa celor două doamne. Amândouă îşi lăsaseră minţile deschise din cauza surprizei. Roboţi sinucigaşi şi câini plini de dragoste reprezentau lucruri nemaiauzite. Era şi aşa destul de

rău să vezi suboameni călătorind ilegal, însă chestiunile acestea noi – ah!

Distrugeţi-i pe toţi, spuse Lady Goroke.

- De ce? gândi Lady Arabella Underwood.

Funcţionare defectuoasă, replică Lady Goroke.

- Dar nu sunt maşini!

Atunci sunt animale – suboameni. Distrugeţi-i! Distrugeţi-i!

În clipa aceea sosi răspunsul care a creat epoca noastră. A venit din partea Lady-ei Arabella Underwood şi întregul Kalma l-a auzit:

- Poate sunt oameni. Trebuie să fie judecaţi.

Fata-câine Joan căzu în genunchi.

- Am reuşit. Am reuşit. Am reuşit! Puteţi să mă ucideţi, oameni buni, dar eu vă iubesc, vă iubesc atât,de mult! Lady Pane Ashash îi şopti lui Elaine:

- Credeam că voi fi deja moartă în acest moment. Cu adevărat moartă, în sfârşit. Iată că nu sunt. Am văzut lumile răsturnându-se, Elaine, iar tu le-ai văzut odată cu mine.

Suboamenii amuţiseră ascultând puternicul dialog telepatic pintre cele două mari doamne. Soldaţi adevăraţi descindeau din cer, cu ornitopterele şuirând în vreme ce se aşezau pe sol. Se repeziră la suboameni, începând să-i lege. Unul din soldaţi aruncă o privire trupului Lady-ei Pane Ashash. Îl atinse cu bastonul, iar bastonul deveni incandescent. Robotul, golit brusc de căldură, se prăbuşi într-un maldăr de fiare.

Elaine păşi printre deşeurile reci şi bastonul încins. Îl observase pe Vânător. Nu-l văzu pe soldatul care se apropie de Joan, începu s-o lege, ca să se tragă apoi îndărăt, plângând şi bolborosind.

- Dar mă iubeşte! Mă iubeşte!

Lordul Femtiosex, aflat la comanda noilor veniţi, o legă pe Joan cu sfori, în ciuda vorbelor ei. Cu asprime îi răspunse:

- Sigur că mă iubeşti. Eşti un căţel bun. Vei muri curând, căţeluşo, dar până atunci te vei supune.

- Mă supun, răspunse Joan, dar sunt câine şi persoană în acelaşi timp. Deschide-ţi mintea, omule, şi vei simţi.

După cât se pare, el şi-a deschis mintea şi a simţit oceanul de dragoste inundându-l. A fost şocat. Braţul i-a zvâcnit în sus şi înapoi, pentru a lovi cu muchia palmei gâtul lui Joan – străvechea metodă de ucidere.

- N-ai s-o faci, transmise Lady Arabella Underwood. Copila va fi judecată cum se cuvine.

El o privi mânios, şefii nu se luptă între ei, milady. Eliberează-mi braţul.

Lady Arabella fi răspunse telepatic, deschis şi public:

- O judecată deci.

De supărare, el încuviinţă. Nu i-ar fi vorbit sau transmis telepatic, în prezenţa tuturor acelor oameni. Un soldat îi aduse în faţa lui pe Elaine şi pe Vânător.

- Domn şi Stăpâne, aceştia sunt oameni, nu suboameni. Dar au gânduri de câini, de pisici, gânduri de ţapi şi idei de roboţi în minţile lor. Doriţi să vă uitaţi?

- De ce să mă uit? replică Lord Femtiosex, care era la fel de blond ca vechile portrete ale lui Baldur, şi adeseori la fel de arogant. Lord Limaono trebuie să sosească. Asta înseamnă că suntem toţi. Vom ţine judecata aici şi acum.

Elaine simţea corzile muşcând-o de încheieturile mâinilor; îl auzi pe Vânător murmurându-i cuvinte încurajatoare, cuvinte pe care nu le înţelegea în întregime.

- Nu ne vor ucide, şopti el, deşi înainte să se sfârşească ziua ne vom dori s-o fi făcut. Totul se petrece aşa cum a spus ea,

- Cine e ea? îl întrerupse Elaine.

- Ea? Doamna, fireşte. Scumpa doamnă moartă Lady Pane Ashash, ce a înfăptuit minuni după propria sa moarte, numai prin tiparul personalităţii sale din trupul de robot. Cine crezi că mi-a spus ce trebuie să fac? De ce te-am aşteptat pe tine să-i aduci măreţia lui Joan? De ce crezi că oamenii de jos, din Clown Town, au crescut o D'joan una după alta, nădăjduind că speranţa şi minunea se vor naşte?

- Ai ştiut? întrebă Elaine. Ai ştiut... înainte să se întâmple?

- Desigur, nu cu exactitate, dar în mare, răspunse Vânătorul. A trăit sute şi sute de ani în computerul acela după moarte. A avut timp pentru miliarde de gânduri. A prevăzut cum se va întâmpla totul, dacă avea să se. întâmple, iar eu...

- Linişte, voi oameni! răcni Lord Femtiosex. Neliniştiţi animalele cu flecăreala voastră. Linişte ori vă amuţesc eu!

Elaine tăcu.

Lordul Femţiosex le mai aruncă o privire, ruşinat că îşi dezvăluise furia în faţa altor persoane. Adăugă calm:

- Procesul e pe cale să înceapă. Cel ordonat de doamna cea înaltă.

9

Cu toţii ştiţi cum a fost judecata, aşa că nu e nevoie să zăbovim prea mult asupra ei. Există o altă pictură de San Shigonanda, una din perioada lui convenţională, care o înfăţişează în detaliu.

Strada se umpluse de oameni adevăraţi, îngrămădiţi să vadă ceva ca să le uşureze plictiseala perfecţiunii şi a timpului. Cu toţii aveau numere sau coduri numerice în loc de nume. Erau arătoşi, bine, monoton de fericiţi. Arătau chiar aproape identic în frumuseţea, sănătatea şi plictiseala lor mascată. Fiecare avea un total de patra sute de ani de viaţă. Nici unul nu ştia ce înseamnă războiul, deşi alerta soldaţilor indica o pregătire de sute de ani. Oamenii arătau splendid, dar se simţeau inutili şi, fără s-o ştie, în adâncul lor disperau. Toate acestea sunt cu claritate redate în pictură şi în modul minunat în care San Shigonanda îi grupează în clase amestecate, lăsând lumina albastră a zilei să cadă pe trăsăturile lor regulate şi deznădăjduite.

În ceea ce-i priveşte pe suboameni, artistul realizează veritabile miracole. Joan e scăldată în lumină. Părul castaniu deschis şi ochii căprui de căţeluş denotă blândeţe şi tandreţe. Ne transmite chiar ideea că noul ei trup este extraordinar de proaspăt şi puternic, că e virgină şi gata să moară, că nu e decât o fată şi totuşi complet netemătoare. Dragostea e exprimată de poziţia picioarelor ei: stă dreaptă, plină de delicateţe. Dragostea se găseşte în mâinile ei: palmele îi sunt deschise către judecători. Dragostea e redată de zâmbetul ei: încrezător.

Iar judecătorii! Artistul i-a surprins şi pe ei admirabil. Lordul Femtiosex, iarăşi calm, cu buzele subţiri exprimând o furie continuă împotriva unui univers devenit prea strâmt pentru el. Lordul Limaono, înţelept, de două ori renăscut, încet dar atent ca un şarpe îndărătul ochilor somnolenţi şi a surâsului molatec. Lady Arabella Underwood, cea mai înaltă fiinţă omenească de faţă, cu mândria-i norstriliană şi aroganţa bogăţiei, alături de capricioasa sensibilitate, a bunăstării, exprimate de felul în care

şade, judecându-şi colegii judecători în locul prizonierilor. Lady Goroke, în cele din urmă derutată, încruntându-se la un joc al sorţii pe care nu îl înţelege. Artistul i-a surprins în mod desăvârşit.

Şi mai aveţi la dispoziţie videogramele, dacă veţi intra într-un muzeu. Realitatea nu e tot aşa de dramatică precum faimosul tablou, dar are valoarea ei proprie. Vocea lui Joan, moartă de atâtea secole, e încă ciudat de înduioşătoare. Este glasul unui câine cioplit să fie om, dar şi vocea unei mari doamne totodată. Imaginea Lady-ei Pane Ashash trebuie s-o fi învăţat să se poarte astfel, pe lângă cele învăţate de la Elaine şi Vânător în anticamera de deasupra Coridorului Galben şi Maro al lui Englok.

Cuvintele procesului s-au păstrat şi ele. Multe au devenit vestite de-a lungul şi de-a latul universului. În timpul interogatoriului, Joan a spus:

- Dar e de datoria vieţii să descopere ceva mai presus decât viaţa, şi să se sacrifice pentru binele superior.

Asupra sentinţei, Joan a făcut următorul comentariu:

- Corpul meu este proprietatea voastră, dar iubirea mea, nu. Dragostea îmi aparţine, şi vă voi iubi mai aprig în vreme ce mă veţi ucide.

După ce soldaţii îl omorâseră pe Charley-e-iubiţul-meu şi încercau s-o decapiteze pe femeia-S, până ce unuia din ei îi veni ideea să o cristalizeze prin îngheţare, Joan rosti:

- Oare ar trebui să vă fim străine, noi, animalele Pământului pe care le-aţi luat cu voi printre stele? Am împărţit acelaşi soare, aceleaşi oceane, acelaşi cer. Cu toţii venim din Man-home. De unde ştiţi că nu v-am fi ajuns din urmă, dacă am fi rămas acasă împreună? Ai mei erau câini. V-au iubit încă înainte să-i daţi mamei mele formă umană. Ar trebui să încetez să vă iubesc? Miraculos nu e faptul că ne-aţi transformat în oameni. Miraculos este că ne-a trebuit atâta timp ca să înţelegem. Acum suntem fiinţe omeneşti, şi la fel sunteţi voi. Veţi regreta ceea ce îmi veţi face mie, dar să vă aduceţi aminte că eu iubesc şi regretul vostru, deoarece lucruri mari şi bune vor izvorî din el.

Lordul Limaono întrebă şiret:

- Ce-i acela „miracol”?

Iar cuvintele ei fură:

- Există cunoştinţe de pe Pământie care încă nu le-aţi

redescoperit. Numele celui fără de nume[6]. Există secrete ascunse vouă în timp. Numai cei morţi şi nenăscuţi le ştiu acum: eu sunt şi una şi alta.

Scena este binecunoscută, totuşi n-o vom înţelege niciodată.

Ştim ce credeau că fac Lorzii Femtiosex şi Limaono. Menţineau ordinea stabilită şi înregistrau evenimentele. Minţile umane pot convieţui doar dacă se realizează comunicarea ideilor fundamentale. Nimeni nu a reuşit, nici până acum, să descopere o cale de a înregistra direct, cu un instrument, semnalul telepatic. Se obţin frânturi, fragmente scurte şi bolborosiri, dar niciodată o redare satisfăcătoare a ceea ce unul dintre cei mari transmite altuia. Cei doi lorzi încercau să introducă în înregistrare toate aspectele menite să atenţioneze persoanele neglijente să nu se joace cu vieţile suboamenilor. Se străduiau chiar să le explice acestora din urmă regulile şi proiectele în virtutea cărora fuseseră transformaţi din animale,în cei mai de seamă slujitori ai omului. Ceea ce, ţinând cont de evenimentele confuze ale ultimelor ore, ar fi fost dificil de explicat chiar şi între doi şefi ai Instrumentalităţii; pentru publicul obişnuit, era aproape imposibil. Apariţiile din Coridorul Galben şi Maro erau cu totul neaşteptate, deşi Lady Goroke o surprinsese pe D'joan; revolta poliţiei robot ridica probleme ce trebuiau dezbătute pe întinsul a jumătate de galaxie. Mai mult, fetiţa-câine făcuse afirmaţii cu o oarecare validitate verbală. Dacă erau lăsate doar sub formă de cuvinte, lipsite de contextul adecvat, ar fi putut să afecteze creierele pripite sau impresionabile. O idee eronată se răspândeşte ca un germene mutant. Dacă e cât de cât interesantă, se poate propaga de la o minte la alta jumătate de univers, înainte de a fi oprită. Luaţi spre exemplu mofturile costisitoare şi stupide ale modei care au deranjat omenirea până şi în erele celei mai desăvârşite ordini. Astăzi ştim că varietatea, flexibilitatea, pericolul şi condimentarea cu un pic de ură sunt capabile să facă dragostea şi viaţa să înflorească aşa cum niciodată nu au mai înflorit; ştim că e mai bine să trăim cu complicaţiile a treisprezece mii de limbi arhaice renăscute din trecut, decât cu recea şi rigida

---

[6] Foarte probabil o referire la conducătorul telepatic al suboamenilor ascuns în adâncurile Pământului originar (n.ed.)

perfecţiune a Limbii Comune. Cunoaştem o mulţime de lucruri, spre deosebire de Lorzii Femtiosex şi Limaono şi, înainte de a-i considera proşti sau cruzi, trebuie să ne amintim că au trecut secole până ce umanitatea a ajuns în sfârşit să înţeleagă problema suboamenilor şi să decidă ce înseamnă „viaţa” în limitele comunităţii omeneşti.

În final, dispunem chiar de mărturia celor doi lorzi. Amândoi au trăit până la vârste înaintate, iar către sfârşitul vieţii au fost supăraţi şi îngrijoraţi să constate că episodul cu D'joan umbrea toate relele ce nu se petrecuseră în decursul lungii lor cariere – lucruri nefaste pe care ei reuşiseră să le înlăture pentru protecţia planetei Fomalhaut III – şi s-au întristat văzându-se caracterizaţi drept bărbaţi nepăsători şi cruzi, când în fond nu erau nici pe departe aşa. Dacă şi-ar fi dat seama că povestea lui Joan de Fomalhaut III va ajunge ceea ce e azi – una din marile legende ale omenirii, alături de povestea lui C'mell sau a doamnei care a navigat pe Soul – nu numai c-ar fi fost dezamăgiţi, dar s-ar şi fi supărat în mod justificat pentru nestatornicia omenirii. Rolurile lor sunt clare, fiindcă ei le-au făcut să fie clare. Lordul Femtiosex acceptă responsabilitatea ideii focului; lordul Limaono recunoaşte că a contribuit, la decizie. Amândoi, după mulţi ani, au revăzut înregistrările şi sunt de acord că ceva ce Lady Arabella Underwood a spus sau a gândit —

Ceva i-a determinat să procedeze astfel.

Dar chiar folosind benzile pentru a le reîmprospăta şi limpezi amintirile, tot nu au reuşit să spună ce anume. S-a ajuns până acolo încât computerele au fost puse să analizeze fiecare cuvânt şi intonaţie din proces, însă nici ele n-au izbutit să indice punctul critic.

Cât despre Lady Arabella – nimeni n-a interogat-o vreo dată. N-au îndrăznit. Ea s-a întors în Vechea Australie de Nord, înconjurată de imensa bogăţie a drogului santaclara, şi nici o planetă nu va accepta să plătească două milioane de credite pe zi pentru privilegiul de a trimite un detectiv să discute cu o sumedenie de ţărani norstrilieni simpli, încăpăţânaţi, bogaţi, care oricum n-ar sta de vorbă cu cineva din afara lumii lor. Norstrilienii pretind taxa respectivă ca să admită orice persoană care nu a fost invitată de ei înşişi; astfel că nu vom şti niciodată ce a spus sau a făcut Lady Arabella Underwood după ce s-a

întors acasă. Norstrilienii afirmă că nu doresc să discute chestiunea, şi dacă nu vrem să revenim la o durată medie de viaţă de numai şaptezeci de ani, ar fi mai bine să nu supărăm singura planetă producătoare de stroon.

Iar Lady Goroke – ea, biata femeie, a înnebunit. A înnebunit pentru o perioadă de câţiva ani.

Nu s-a aflat decât târziu, dar nu s-a putut obţine nici o vorbă de la ea. A desfăşurat bizarele acţiuni cunoscute astăzi ca stând te originea dinastiei lorzilor Jestocost care, prin strădvinţă şi valoare, au dominat Instrumentalitatea vreme de peste două sute de ani. Dar în problema lui Joan nu a avut nimic de spus.

Procesul constituie, aşadar, o scenă asupra căreia ştim totul – şi nimic.

Credem că ne sunt cunoscute evenimentele fizice din viaţa lui D'joan cea devenită Joan. Ştim că Lady Pane Ashash le şoptea la nesfârşit suboamenilor despre o justiţie ce avea să vină. Cunoaştem întreaga viaţă a nefericitei Elaine şi implicarea ei în acest caz. Ştim că existau în acele secole ale primilor suboameni numeroase adăposturi ilegale unde aceştia îşi utilizau inteligenţa aproape uman, şiretenia animală şi darul vorbirii pentru a supravieţui chiar şi atunci când omenirea îi declarase în surplus. Coridorul Galben şi Maro nu era în nici un caz singurul de acest fel. Cunoaştem până şi ce s-a petrecut cu Vânătorul.

Pentru ceilalţi – Charley-e-iubitul-meu, Baby-baby, Mabel, femeia-S, Orson şi ceilalţi – avem înregistrările procesului. Ei nu au fost judecaţi de nimeni. Au fost ucişi de soldaţi imediat după ce a devenit clar că mărturia lor nu era necesară. Ca martori ar fi trăit câteva minute, suplimentare; ca animale, încălcaseră deja regulamentele.

Ah, ştim totul despre clipa aceea, şi nimic. Să mori e uşor, cu toate că încercăm s-o ascundem. Acel *cum* al morţii reprezintă o chestiune ştiinţifică minoră; *timpul* morţii constituie o problemă pentru fiecare dintre noi, indiferent că trăieşti 400 de ani pe planetele de modă veche, ori pe cele radicale, unde libertatea bolii şi a accidentelor a fost reintrodusă; *de ce*-ul morţii rămâne încă la fel de şocant pentru noi ca pentru omul preatomic, care îşi parcela pământul agricol cu trupurile puse în cutii ale morţilor săi. Aceşti suboameni au murit cum nici un animal nu o mai făcuse până atunci. Fericiţi.

O mamă şi-a ridicat copiii ca soldatul să-i ucidă pe toţi. Probabil provenea din genom de şobolan, deoarece avea septupli foarte asemănători între ei. Banda ne arată imaginea soldatului pregătindu-se. Femeia-şobolan îl salută cu un zâmbet şi-şi ridică cei şapte copii. Sunt mici şi blonzi cu bonete roz şi albastre, toţi cu obrăjei lucioşi şi ochişori strălucitori.

- Pune-i jos, spuse soldatul. Am să-i omor şi pe ei şi pe tine. Înregistrarea redă nervozitatea prezentă în vocea lui. Adăugă un cuvânt, ca şi cum începuse deja să considere că trebuia să se justifice în faţa acelor suboameni. Ordine, rosti el.

- Nu contează dacă-i ţin în braţe, soldat. Sunt mama lor. Le va fi mai uşor dacă vor muri lângă mine. *Te iubesc, soldatule*. Îi iubesc pe toii oamenii. Eşti fratele meu, chiar dacă sângele mi-e de şobolan şi al tău este uman. Haide, ucide-i, soldat. Nu pot să-ţi fac nici un rău. Nu reuşeşti să înţelegi? Te iubesc, soldatule. Avem aceeaşi limbă, aceleaşi speranţe şi temeri, şi aceeaşi moarte. Iată ce ne-a învăţat Joan. Moartea nu e rea, soldat. Uneori doar vine într-un moment rău, dar îţi vei aminti de mine după ce mă vei fi ucis laolaltă cu copiii mei. Îţi vei aminti că te iubesc acum.

Soldatul, observăm de pe înregistrare, nu mai rezistă. Ridică arma ca o bâtă, doboară femeia; copiii se împrăştie pe pământ. Vedem cum călcâiul ghetei sale se ridică să le strivească capetele. Auzim sunetul umed al micuţelor cranii ce se sparg, planşetele ascuţite şi tăiate brusc ale bebeluşilor când mor. Mai avem o ultimă imagine a femeii-şobolan. Ea reuşeşte să se ridice din nou după ce al şaptelea ei copilaş este ucis. Întinde mâna soldatului. Faţa îi e murdară şi învineţită, un firicel de sânge i se scurge pe obrazul stâng. Chiar şi acum ştim că este un şobolan, un subom, un animal modificat, un nimic. Şi totuşi, după scurgerea atâtor secole simţim că într-un fel, a devenit mai umană decât noi – că moare omeneşte şi împlinită. Ştim că a triumfat asupra morţii: noi nu am reuşit.

Vedem soldatul privind-o fix, îngrozit, de parcă simpla ei dragoste ar fi fost un dispozitiv ininteligibil cu origine necunoscută.

Pe înregistrare se aud următoarele ei cuvinte:

- Soldat, vă iubesc pe toţi.

Arma lui ar fi ucis-o într-o fracţiune de secundă dacă o utiliza corect. Dar nu a făcut-o. A apucat-o de un capăt şi a lovit-

o, ca şi cum absorbantul termic era o bâtă de lemn, iar el însuşi un om primitiv şi nu un membru al gărzii de elită din Kalma.

Ştim ce urmează după aceea.

Ea cade sub lovituri. Arată cu degetul. Arată drept către Joan, învăluită în flăcări şi fum. Femeia-şobolan ţipă o ultimă dată, ţipă în lentilele camerei de luat vederi de parcă nu se adresa soldatului, ci întregii omeniri:

- Pe ea nu puteţi s-o ucideţi. Nu puteţi ucide dragostea. Te iubesc, soldatule, te iubesc. Nu poţi ucide *asta*. Ţine minte.

Ultima lovitură i se abate peste faţă. Se prăbuşeşte pe pavaj. După cum se vede pe înregistrare, el apasă cu piciorul pe beregata ei. Sare înainte într-un soi de dans ciudat, lăsându-se cu toată greutatea pe gâtul fragil. Se leagănă apăsând piciorul, după care îi vedem chipul în prim plan în obiectivul camerei. E chipul unui copil plâns, dezorientat de durere şi şocat de perspectiva unei suferinţe şi mai mari. Voise să-şi facă datoria, însă totul ieşise complet pe dos. Bietul om. Trebuie să fi fost unul dintre primii cetăţeni ai noii lumi ce încerca să folosească armele împotriva dragostei. Iubirea reprezintă un ingredient amar şi puternic ca să te întâlneşti cu ea în focul luptei.

Toţi suboamenii au decedat în acest fel. Cei mai mulţi au murit zâmbind, rostind „dragoste” sau numele „Joan”.

Bărbatul-urs, Orson, a fost păstrat până la final. A murit foarte ciudat. A murit râzând. Soldatul îşi ridică aruncătorul de proiectile şi-l îndreptă direct spre fruntea lui Orson. Gloanţele aveau douăzeci şi doi de milimetri în diametru şi o viteză de ieşire de numai o sută douăzeci şi cinci de metri pe secundă – în acest fel reuşeau să anihileze roboţi recalcitranţi sau răufăcători suboameni, fără riscul de a penetra clădirile şi de a răni oamenii nevinovaţi din interior.

Pe înregistrarea făcută de roboţi, Orson arată ca şi cum ştie foarte bine ce fel de armă e aceea. (Probabil aşa era. Suboamenii obişnuiau să trăiască sub ameninţarea unei morţi violente de la naştere până la eliminarea lor.) Nu exprimă nici o teamă în imaginile pe care le deţinem; începe să râdă. Râsul său e cald, generos, relaxat – ca râsul prietenos al unui tată adoptiv descoperind un puşti vinovat şi stânjenit, care se aşteaptă sâ fie pedepsit, numai că el ştie că băiatul nu va primi nici o pedeapsă.

- Trage, omule. Nu mă poţi omorî. Sunt în mintea ta. Te

iubesc, Joan ne-a învăţat. Ascultă-mă, omule. Nu există moarte. Nu pentru dragoste. Ha, ha, ha, biet prieten, nu-ţi fie frică de mine. Trage! TU eşti ghinionistul. Tu vei trăi, şi-ţi vei aduce aminte. Şi-ţi vei aminti. Îţi vei aminti. Eu te-am făcut uman, prietene.

Soldatul îngaimă:

- Ce-ai spus?

- Te salvez, omule. Te transform într-o adevărată fiinţă umană. Cu puterea lui Joan, puterea dragostei. Săracul de tine! Dă-i drumul şi ucide-mă, dacă aşteptarea te face să te simţi prost. Oricum ai s-o faci.

De astă dată nu vedem chipul soldatului, dar încordarea spatelui şi a gâtului trădează zbuciumul interior. Observăm faţa lata a ursului înflorind într-o explozie uriaşă de roşu, în vreme ce proiectilele se împlântă în ea. Apoi camera se îndreaptă în altă direcţie.

Un băieţel, probabil vulpe, dar foarte bine finisat în formă omenească. Era mai mare decât un bebeluş, dar nu destul de mare ca ceilalţi copii ca să înţeleagă importanţa vitală a învăţăturii lui Joan. A fost singurul din grup care s-a comportat ca un subom obişnuit. A rupt-o la fugă. Era isteţ: alergă printre spectatori, astfel ca militarii să nu poată utiliza lansatoarele sau bastoanele absorbante asupra lui fără să rănească vreun om. Fugea şi sărea şi se ferea, luptând pasiv dar cu disperare pentru viaţă. În cele din urmă, unul dintre spectatori – un bărbat înalt cu pălărie argintie – îi puse piedică. Băieţelul-vulpe se prăbuşi pe pavaj rănindu-şi palmele şi genunchii. Exact când încearcă să privească în sus să vadă cine se apropie de el, un glonte îl loveşte cu precizie în cap. A căzut puţin mai încolo, mort.

Oamenii mor. Ştim cum mor. I-am văzut murind timizi şi tăcuţi în Casele Mortuare. I-am văzut pe alţii intrând în camerele celor-patru-sute-de-ani, fără mânere la uşi şi fără camere de luat vederi înăuntru. Am văzut imagini ale multora murind în dezastre naturale, unde echipajele de roboţi au executat înregistrări pentru investigaţii ulterioare. Moartea nu e neobişnuită şi este deosebit de neplăcută.

Dar de această dată, moartea în sine era diferită. Toată spaima de moarte – cu excepţia unui singur băieţel-vulpe, prea tânăr ca să înţeleagă şi prea vârstnic ca să aştepte moartea în braţele mamei sale – îi părăsise pe suboameni. Întâmpinau

moartea din proprie voinţă, cu dragoste şi calm în trup, voce, comportament. Nu conta dacă aveau să trăiască destul pentru a şti ce i se va întâmpla lui Joan: oricum aveau încredere desăvârşită în ea.

Acestea reprezentau cu adevărat o armă nouă, dragostea şi moartea cu seninătate.

Crawlie, cu mândria ei, ratase totul.

Anchetatorii au găsit mai târziu corpul lui Crawlie în coridor. A fost posibil să i se reconstituie identitatea şi să se afle ce i se întâmplase. Computerul în care imaginea fără trup a Lady-ei Pane Ashash a mai supravieţuit câteva zile după proces, a fost, desigur, descoperit şi dezafectat. Nimeni nu s-a gândit atunci să-i înregistreze părerile şi ultimele cuvinte. O mulţime de istorici au scrâşnit din dinţi din cauza acestui fapt.

Detaliile sunt aşadar limpezi. Arhivele păstrează cbiar şi lungul interogatoriu al lui Elaine, când a fost judecată şi achitată după aceea. Nu ştim însă de unde a venit ideea „focului".

Undeva, dincolo de raza de filmare a scanerul-ului, cuvântul trebuie să fi făcut ocolul celor patru şefi ai Instrumentalităţii care conduceau procesul. Există protestul şefului păsărilor(robot), sau al şefului poliţiei din Kalma, un adjunct pe nume Fisi.

Înregistrarea îi arată apariţia. Pătrunde prin partea dreaptă a scenei, se înclină respectuos către cei patru conducători şi ridică braţul drept în tradiţionalul semn „vă rog să-mi permiteţi să vă întrerup", o răsucire bizară a mâinii ridicate, pe care actorii au găsit foarte greu să o copie atunci când au încercat să cuprindă întreaga poveste a lui Joan şi Elaine într-o singură piesă. (De fapt, nu-şi dădea seama mai mult decât ceilalţi că generaţiile următoare aveau să-i studieze cu atâta profunzime gesturile din acel moment. Întregul episod era caracterizat prin grabă şi precipitare, în lumina celor cunoscute astăzi.) Lordul Limaono spune:

- Întreruperea nu e permisă. Luăm o decizie.

Şeful păsărilor vorbi oricum.

- Cuvintele mele sunt legate de hotărârea voastră, milady şi milord.

- Vorbeşte atunci, ordonă Lady Goroke, dar fii scurt.

- Închideţi videocaptoarele. Distrugeţi animalul. Spălaţi creierele spectatorilor. Provocaţi-vă amnezie vouă înşivă pentru

un ceas. Întreaga întâmplare e periculoasă. Nu sunt decât un supraveghetor al ornitopterelor, dar...

- Am auzit destul, spuse Lordul Femtiosex. Tu stăpâneşte-ţi păsările, iar noi vom conduce lumea. Cum îndrăzneşti să gândeşti astfel? Avem responsabilităţi pe care nici tu nu ţi le închipui. Retrage-te.

În imagine, Fisi se trage îndărăt, cu faţa posomorâtă. În acea secvenţă de cadre, o parte dintre spectatori se zăresc plecând. Era ora prânzului şi li se făcuse foame; nu aveau idee că urmau să piardă cea mai îngrozitoare atrocitate din istorie, despre care o mie de mari opere vor scrie. Femtiosex se apropie de punctul culminant.

- Mai multă cunoaştere constituie răspunsul la problemă. Am auzit de ceva care nu este la fel de rău ca Planeta Shayol, dar care pe o planetă civilizată poate servi foarte bine ca exemplu. Tu, de colo, i se adresă lui Fisi, Şeful Păsărilor, adu benzină şi un pulverizator. Imediat.

Joan îl privi cu compasiune şi nostalgie, însă nu spuse nimic. Bănuia ce avea el de gând să facă. Ca fată, ca un câine, ura ideea; ca revoluţionar o întâmpina ca pe o încoronare a misiunii sale.

Lordul Femtiosex ridică mâna dreaptă. Îndoi degetul mic şi inelarul, prinzându-le sub degetul mare. Ceea ce lăsă celelalte două degete întinse drept, semnificând la vremea respectivă „canale secrete, telepatice, fără întârziere”. De atunci gestul a fost adoptat de suboameni ca simbol al unităţii lor politice. Cei patru lideri intrară într-o stare de transă, împărtăşin-du-şj părerile asupra judecăţii.

Joan începu să cânte încetişor, protestatar, cu un scâncet canin, melodia simplă pe care suboamenii o intonaseră înainte de a ieşi din Coridorul Galben şi Maro. Cuvintele nu aveau nimic deosebit, fiind doar repetiţii ale mesajului „oameni, dragi oameni, vă iubesc”, comunicat de când ajunsese la suprafaţa oraşului. În schimb, felul în care a făcut-o a sfidat peste secole orice tentativă de imitaţie. Există mii de versuri şi cântece, care îşi spun, într-un fel sau altul *Balada lui Joan*, dar nici unul nu se apropie de patosul sfâşietor al originalului de pe bandă. Interpretarea, ca întreaga ei personalitate, este unică.

Apelul răscolea profund. Până şi oamenii adevăraţi încercară să o asculte, întorcându-şi ochii de la şefii imobili ai

Instrumentalităţii la fata cu ochi căprui. Unii dintre ei nu fură în stare, pur şi simplu, să suporte incantaţia. Într-un mod realmente omenesc, uitară de ce se găseau acolo şi plecară acasă, complet absenţi, să-şi mănânce prânzul.

Brusc, Joan se opri. Cu vocea răsunându-i limpede peste mulţime, strigă:

- Sfârşitul e aproape, oameni buni. Sfârşitul e aproape.

Toate privirile se aţintiră asupra celor doi lorzi şi a celor două lady ale Instrumentalităţii. În urma conferinţei telepatice, Lady Arabella Underwood arăta supărată. Lady Goroke avea ochii rătăciţi şi era mută de durere. Cei doi Lorzi păreau severi şi hotărâţi.

Lordul Femtiosex fu cel care vorbi:

- Animal, ai fost judecat. Crima ta e gravă. Ai trăit ilegal. Pentru asta pedeapsa o constituie moartea. Ai acţionat asupra roboţilor într-un mod pe care nu îl înţelegem. Pentru această nouă crimă, pedeapsa trebuie să fie mai aspră decât moartea; am propus un tratament ce se aplica pe o planetă a Stelei Violete. De asemenea, ai rostit numeroase lucruri în afara legii şi necuviincioase, periclitând siguranţa şi fericirea omenirii. Pedeapsa în acest caz o constituie reeducarea, dar întrucât asupra ta există deja două condamnări la moarte, nu mai contează. Ai ceva de spus înainte să pronunţ sentinţa?

- Dacă vei aprinde azi o flacără, milord, ea nu se va stinge niciodată din inimile oamenilor. Pe mine mă puteţi distruge. Îmi puteţi respinge dragostea. Dar n-aveţi cum să ucideţi bunătatea din voi înşivă, oricât de mult v-ar supăra ea.

- Taci! răcni el. Ţi-am permis un apel, nu un discurs. Vei muri prin foc, aici şi acum. Ce ai de spus?

- Oameni buni, vă iubesc.

Femtiosex făcu semn către oamenii şefului păsărilor, care aduseseră în stradă, înaintea lui Joan, un butoi şi un pulverizator.

- Legaţi-o de stâlpul acela, ordonă el. Stropiţi-o. Daţi-i foc. Scanerele de înregistrare sunt focalizate? Dorim ca totul să fie înregistrat şi cunoscut. Dacă suboamenii vor mai încerca aşa ceva, vor vedea că omenirea stăpâneşte lumile. Se uită către Joan, iar ochii lui priviră parcă către infinit. Cu o voce neobişnuită rosti: Nu sunt un om rău, fetiţă-câine, dar tu eşti un animal dăunător şi trebuie să facem din tine un exemplu,

înţelegi?

- Femtiosex, strigă ea, ignorându-i titlul, îmi pare foarte rău pentru tine. Şi pe tine te iubesc.

La aceste cuvinte, faţa lui se întunecă iar de supărare. Îşi coborî mâna dreaptă în semn de tăiere.

Fisi îi copie gestul, iar oamenii lui începură să pulverizeze un jet de benzină pe Joan. Două gărzi o înlănţuiseră deja de felinar, folosind un lanţ improvizat din cătuşe, să se asigure că va rămâne în picioare şi în văzul întregii mulţimi adunate.

- Foc, ceru Femtiosex.

Elaine simţi alături trupul Vânătorului încordându-se. Părea extrem de tensionat. Cât despre ea însăşi, se simţea ca atunci când fusese dezgheţată şi extrasă din containerul adiabatic unde-şi efectuase călătoria de pe Pământ – rău la stomac, dezorientare, emoţii zbătându-i-se haotic în trup.

Vânătorul îi şopti:

- Am încercat să intru în mintea ei, să o ajut să moară mai uşor. Altcineva a ajuns înaintea mea. Eu... nu ştiu cine era.

Elaine privi nemişcată.

Se aducea focul. Brusc atinse benzina, iar Joan se aprinse ca o torţă umană.

10

Arderea lui D'joan pe Fomalhaut a durat foarte puţin, dar timpurile n-o vor uita.

Femtiosex luă cea mai crudă dintre hotărâri. Prin invazie telepatică îi inhibă mintea umană, astfel că numai zona primitivă, canină, rămase în loc. Joan nu a stat nemişcată, asemeni unei regine martirizate. Se zbătu împotriva flăcărilor ce o lingeau şi se căţărau pe ea. Urlă şi scheună ca un câine în suferinţă, ca un animal al cărui creier – oricât de bun ar fi – nu poate pricepe lipsa de sens a cruzimii omeneşti.

Rezultatul fu complet contrar faţă de ce plănuise Lordul Femtiosex. Mulţimea de oameni se agită înainte, nu din curiozitate, ci din compasiune. Evitaseră zonele largi ale străzii unde zăceau suboamenii ucişi, unii scăldaţi în propriul sânge, alţii sfărâmaţi; braţele roboţilor, alţii transformaţi în movilite de cristale îgheţate. Păşiră peste morţi să privească muribunzii, însă rivirea lor nu se datora plictiselii anoste a unor oameni ce

nu au niciodată ocazia să vadă un spectacol; era mişcarea unor vietăţi, instinctivă şi profundă, la vederea unei alte creaturi aflate în pericol şi dezastru.

Până şi soldatul care îi ţinea captivi pe Elaine şi Vânător, strângând braţul bărbatului – până şi el făcu involuntar câţiva paşi înainte. Elaine se trezi în primul rând al spectatorilor, mirosul înţepător, neobişnuit, al benzinei aprinse iritându-i nasul, cu vaietele fetei-câine spărgându-i timpanele pentru a i se înfige în creier. Joan se răsucea şi se zvârcolea, încercând să evite flăcările ce o înveleau mai strâns decât îmbrăcămintea. Mirosul a ceva ciudat şi îmbolnăvitor ajunse la mulţime. Puţini simţiseră vreodată duhoarea cărnii arse. Joan se sufocă.

În următoarele secunde de tăcere, Elaine auzi ceva ce nu se aşteptase niciodată să audă – plânsetul unor fiinţe omeneşti mature. Bărbaţi şi femei stăteau acolo suspinând, fără să-şi dea seama de ce. Femtiosex cuprinse din ochi mulţimea, obsedat de eşecul demonstraţiei sale. Nu ştia că Vânătorul, cu o mie de ucideri în spatele lui, comitea ultragiul citirii gândurilor unui şef al Instrumentalităţii. Vânătorul şopti către Elaine:

- Într-un minut voi încerca. Merită ceva mai bun decât asta...

Elaine nu întrebă ce anume. Şi ea plângea. Întreaga masă de oameni deveni conştientă de strigătele unui militar. Le trebuiră câteva secunde ca să-şi dezlipească privirile de la muribunda Joan.

Soldatul era unul obişnuit. Poate era acela care nu fusese în stare s-o lege pe Joan ceva mai înainte, când Lorzii decretaseră sa fie luată în custodie. În prezent striga, dezlănţuit şi sabatic, cu pumnul întins spre Lord Femtiosex.

- Eşti un mincinos, un laş, un nebun şi te provoc.

Lordul Femtiosex deveni conştient de prezenţa bărbatului şi de ceea ce striga. Ieşi din starea sa de profundă concentrare şi răspunse, foarte calm pentru un moment atât de fierbinte.

- Ce vrei să spui?

- Acesta-i un spectacol dement. Nu există nici o fată acolo. Nici un foc. Nimic. Ne produci tuturor o halucinaţie pentru cine ştie ce motiv oribil de-al tău şi te provoc pentru asta, animalule, nebunule, laşule ce eşti.

În situaţii normale, chiar şi un lord trebuie să accepte o provocare sau să rezolve problema printr-o explicaţie limpede.

Dar nu se aflau deloc într-o situaţie normală. Lordul Femtiosex declară:

- Totul este real. Nu înşel pe nimeni.

- Dacă e adevărat, Joan, sunt alături de tine! răcni tânărul soldat. Sări în faţa jetului de benzină înainte ca ceilalţi militari să-l poată opri, după care se aruncă în foc alături de Joan.

Părul ei arsese, dar trăsăturile încă îi rămăseseră clare, încetase să mai scheaune. Femtiosex fusese întrerupt. Joan dărui cel mai duios şi mai feminin zâmber soldatului ce începuse să ardă, stând voluntar lângă ea. Apoi se încruntă, de parcă ar fi existat ceva de care trebuia să-şi amintească, în ciuda suferinţei şi a groazei înconjurătoare.

- Acum! şopti Vânătorul. Începu să-l hăituiască pe Lord Femtiosex mai intens decât o făcuse vreodată cu minţile străine, băştinaşe, de pe Fomalhaut III.

Mulţimea nu-şi dădea seama ce se întâmplase cu Lordul Femtiosex. Devenise dintr-o dată laş? Înnebunise oare? (De fapt, Vânătorul, folosindu-şi întreaga forţă mentală, îl purta pentru moment pe Femtiosex într-o escapadă celestă; amândoi deveniseră fiare masculi cu aspect de pasăre, cântând sălbatic după frumoasa femelă ascunsă în peisajul de departe; de sub ei.)

Joan era liberă, şi ştia că este liberă.

Îşi trimise mesajul. El îi aduse nimicitor înapoi la realitate atât pe Vânător cât şi pe Femtiosex; o inundă pe Elaine; îl făcu până şi pe Fisi, şeful păsărilor, să răsufle rar. Chemarea ei fusese aşa de puternică, încât după numai o oră întrebări despre ce se întâmplase soseau în Kalma din toate celelalte oraşe. Gândise un singur mesaj şi nu cuvinte. Dar în vorbe s-ar traduce astfel:

- Dragii mei, voi mă ucideţi. Aceasta-mi este soarta. Eu aduc dragoste, şi dragostea trebuie să moară ca să trăiască veşnic. Dragostea nu cere nimic, nu face nimic. Iubirea nu gândeşte. Iubirea înseamnă să te cunoşti pe tine, să cunoşti toate celelalte fiinţe şi lucruri. Cunoaşteţi – şi bucuraţi-vâ.

Mor pentru voi toţi acum, dragii mei —

Deschise pentru ultima dată ochii, deschise gura, inspiră flacăra fierbinte şi alunecă înainte. Soldatul, care îşi ţinuse firea în vreme ce hainele şi corpul îl ardeau, ieşi din foc, alergând în flăcări spre unitatea sa. O împuşcătură îl opri, iar el se prăbuşi la

pământ.

Plânsetul oamenilor se auzea pretutindeni. Suboamenii, supuşi şi legali, stăteau fără ruşine printre ei şi de asemenea, plângeau. Lordul Femtiosex se întoarse obosit către colegii săi. Chipul Lady-ei Goroke era o caricatură sculpturală, îngheţată, a tristeţii. Se adresă Lady-ei Arabella Underwood.

- Se pare că am greşit undeva, milady. Rogu-te, preia conducerea.

Lady Arabella se ridică în picioare. Strigă către Fisi.

- Stinge focul.

Privi roată peste mulţime. Trăsăturile ei norstriliene, aspre şi oneste, erau de nepătruns. Elaine se cutremură privind-o, la gândul unei întregi planete locuite de oameni atât de puternici, încăpăţânaţi şi deştepţi ca ea.

- S-a terminat, rosti Lady Arabella. Oameni, plecaţi. Roboţi, faceţi curăţenie. Suboameni, înapoi la muncile voastre. Se uită la Elaine şi Vânător.

- Ştiu cine sunteţi şi bănuiesc ce aţi făcut. Soldaţi, luaţi-i de aici.

Corpul lui Joan era carbonizat. Faţa nu mai păstra câtuşi de puţin aspectul uman; ultima izbucnire a focului îi atinsese nasul şi ochii. Sânii ei tineri, feciorelnici, arătau cu o mişcătoare lipsă de ruşine că odată fusese tânără şi femeie. Acum în schimb era moartă, moartă şi atât.

Dacă ar fi fost vorba de un subom, soldaţii ar fi împins-o într-o cutie. În loc de aşa ceva, îi acordară onoruri militare ca unuia, dintre camarazii lor, sau ca unui civil important, în vremuri de restrişte. Luară o targă, puseră micul trup carbonizat pe ea şi îl acoperiră cu propriul lor drapel. Nimeni nu le spusese să procedeze astfel.

În vreme ce soldatul îi conducea pe drumul către Water-rock, unde se aflau locuinţele şi birourile militarilor, Elaine observă că şi el plânsese. Vru să-l întrebe ce gândeşte, dar Vânătorul o opri cu o înclinare din cap. Mai târziu îi explică că soldatul ar fi fost pedepsit dacă ar fi discutat cu ei.

Când ajunseră la birouri, descoperiră că Lady Goroke se găsea deja acolo. Lady Goroke deja acolo... Coşmarul s-a adâncit în zilele ce au urmat. Îşi controlase supărarea şi conducea o anchetă în cazul lui Elaine şi al lui D'joan. Lady Goroke deja acolo... îi aştepta în timp ce ei dormeau. Imaginea

ei, sau poate ea însăşi, era mereu prezentă pe durata nesfârşitelor interogatorii. O interesau mai cu seamă întâlnirea întâmplătoare cu doamna moartă Pane Ashash, femeia-vraci Elaine nelalocul ei, şi bărbatul neadaptat, Vânătorul. Lady Goroke deja acolo... îi întreba totul, dar nu le spunea nimic. Cu o excepţie. O singură dată izbucni, violent de intimă după interminabile ore de întrebări oficiale:

- Minţile vă vor fi şterse după ce terminăm, aşa că n-are nici o importanţă câte alte lucruri cunoaşteţi. Ştiţi că asta m-a rănit mine – pe mine! – până în adâncul celor mai profunde convingeri?

Ei clătinară negativ din cap.

-Voi avea un copil şi mă întorc pe Manhome ca să-l nasc, iar codificarea genetică o voi executa eu însămi. Îi voi da numele de Jestocost. Într-una din limbile arhaice, în paruski, numele lui înseamnă „cruzime". Ca să-i aducă mereu aminte de unde provine, şi de ce. Iar el, sau fiul său, sau fiul fiului său va readuce dreptatea pe lume, rezolvând chestiunea suboamenilor. Ce părere aveţi? Sau mai degrabă, nu vă mai gândiţi. Nu vă priveşte şi eu oricum voi proceda aşa.

O priviră su simpatie, dar erau prea afectaţi de problemele propriei lor supravieţuiri ca sâ-i acorde prea multe sfaturi ori simpatie. Corpul lui Joan fusese pulverizat şi risipit în cele patru vânturi, fiindcă Lady Goroke se temuse că suboamenii ar fi făcut din el loc de pelerinaj; ea însăşi simţea această dorinţă, şi ştia că dacă pe ea o ispitea, atunci suboamenii aveau să fie şi mai puternic tentaţi.

Elaine n-a aflat niciodată ce s-a întâmplat cu trupurile tuturor celorlalţi oameni, care se transformaseră, sub conducerea lui Joan, din animale în fiinţe omeneşti, participând la procesiunea nebunească şi dezlănţuită pornită din Tunelul lui Englock, până în Oraşul Superior al Kalmei. Fusese într-adevăr nebunească? Fusese cu adevărat dezlănţuită? Dacă ar fi rămas înăuntru, poate ar mai fi avut de trăit câteva zile, câteva luni sau câţiva ani, însă mai devreme sau mai târziu roboţii i-ar fi descoperit, iar ei ar fi fost exterminaţi, ca nişte viermi ce erau. Poate că moartea pe care o aleseseră era mai buna. Căci Joan spusese „E de datoria vieţii să descopere ceva mai presus decât viaţa, şi să se sacrifice pentru binele superior."

În cele din urmă, Lady Goroke îi convocă şi le spuse:

- La revedere. E o prostie să vă spun la revedere, când peste o oră n-o să vă mai amintiţi nimic nici despre mine şi nici despre Joan. V-aţi terminat treaba aici. V-am pregătit o muncă adorabilă. Nu veţi fi nevoiţi să trăiţi în oraş. Veţi fi supraveghetori ai vremii, cutreierând dealurile şi observând toate acele mici schimbări pe care maşinile nu le pot interpreta suficient de repede. Aveţi în faţă o viaţă pe care s-o petreceţi alergând, mâncând pe pajişti şi dormind sub cerul liber. Le-am atras atenţia tehnicienilor să fie foarte grijulii, deoarece amândoi sunteţi teribil de îndrăgostiţi unul de celălalt. Când vă vor reconfigura sinapsele, vreau ca această dragoste să vă în-soţească mai departe.

Amândoi au îngenuncheat şi i-au sărutat mâna. Nu au mai revăzut-o niciodată conştient. Ani mai târziu, au observat uneori un ornitopter de lux survolându-le lent tabăra, în vreme ce o femeie elegantă îi privea pe geam; nu aveau cum să-şi aducă aminte că era Lady Goroke, însănătoşită, veghind asupra lor.

Noua viaţă a fost pentru ei şi cea din urmă.

Din Joan şi Coridorul Galben şi Maro nu a mai rămas nimic.

Amândoi dovedeau multă blândeţe faţă de animale, dar ar fi putut să se comporte aşa şi făsă să fi intrat vreodată în fantasticul joc politic al iubitei doamne moarte Pane Ashash.

Odată s-a petrecut un lucru ciudat. Un subom provenit din elefant lucra într-o vâlcea învecinată, aranjând o splendidă grădină stâncoasă pentru vreo oficialitate importantă a Instrumentalităţii, care avea să-i arunce o privire fugitivă o dată sau de două ori pe an. Elaine era ocupată să supravegheze vremea, iar Vânătorul uitase că vânase cândva, aşa că nici unul dintre ci nu încercă să citească gândurile subomului. Era un individ uriaş, exact la dimensiunile maxime admise – de cinci ori cât statura obişnuită a unui bărbat. În trecut le zâmbise prietenos.

Într-o seară le-a adus fructe. Ce fructe! Specii rare din alte lumi, pe care nişte oameni obişnuiţi ca ei nu le-ar fi obţinut nici după un an de aşteptare pe lista de solicitări. Le surâse cu zâmbetul său larg, timid, de elefant, puse fructele jos şi se pregăti să plece greoi.

- Stai un pic, strigă Elaine, de ce ne dai nouă aşa ceva? De ce nouă?

- De dragui lui Joan, răspunse bărbatul-elefant.

- Cine e Joan? întrebă Vânătorul.

Omul-elefant îi privi cu înţelegere.

- Nu-i nimic. Voi nu vă amintiţi de ea, dar eu îmi aduc ninte.

- Dar ce a făcut Joan? întrebă Elaine.

- V-a iubit. Ne-a iubit pe toţi, explică omul-elefant. Se întoarse repede, să nu fie nevoit să spună mai multe. Cu o abilitate incredibilă pentru o persoană atât de grea, escaladă rapid stâncile minunate şi abrupte de deasupra lor şi dispăru.

- Tare aş vrea să o fi cunoscut, rosti Elaine. Pare să fi fost tare drăguţă.

În acel an s-a născut bărbatul care avea să fie cel dintâi Lord Jestocost.

ÎN ADÂNCURILE BĂTRÂNULUI PĂMÂNT

Aceasta este ultima povestire scrisă de Smith, şi probabil cea mai stranie. În nici o altă parte a istoriei sale viitoare el nu mai face vreo referire la planetele Douglas-Ouyang, şi este dificil de judecat care din evenimente sunt „reale” şi care „legendare”, în această povestire ce explorează unele din rădăcinile Redescoperirii Omului. Menţionăm că în ruseşte, Sto Odin înseamnă o sută unu.

Un câine pentr-o vreme vreau
Şi o slujbă temporară ca să beau
Într-un loc ca un mormânt

Într-un loc ca pe Pământ!
(Cântec din Neguţătorul De Venin)

1

Au fost odată planetele Douglas-Ouyang, care se roteau în jurul soarelui lor într-un singur mănunchi, purtate veşnic pe aceeaşi orbită, ca nici o altă planetă cunoscută. Au fost odată nobili sinucigaşi, jos pe Pământ, bărbaţi ce îşi riscau viaţa – şi chiar mai oribil, şi le riscau uneori pentru lucruri mai rele decât propriile vieţi – pentru principii ale geofizicii neexperimentate nicicând de oamenii adevăraţi. Au fost odată fete care se îndrăgosteau de asemenea bărbaţi, oricât de extraordinară şi îngrozitoare le-ar fi fost soarta. A fost odată Instrumentalitatea, cu truda ei neîntreruptă de a-l păstra pe om, om. Şi au mai fost cetăţenii care mergeau pe bulevarde înainte de Redescoperirea Omului. Cetăţenii erau fericiţi. Trebuiau să fie fericiţi. Dacă se descoperea că sunt trişti, erau alinaţi şi drogaţi şi transformaţi, până ce redeveneau fericiţi.

Această povestire se referă la trei dintre aceste personaje: jucătorul, care şi-a luat numele de Fiul-Soarelui şi a îndrăznit să coboare în Gebiet, unde s-a confruntat cu el însuşi înainte de a muri; fata Santuna, ce s-a desăvârşit în mii de feluri înainte să moară; şi Lordul Sto Odin, un înţelept foarte înaintat în vârstă, atoateştiutor, dar căruia nici prin gând nu i-ar fi trecut să schimbe ceva.

Muzica este prezentă de-a lungul întregii povestiri. Muzica blândă, dulce, a Guvernului Pământului şi a Instrumentalităţii, dulce ca mierea şi la fel de dezgustătoare la sfârşit. Pulsaţiile sălbatice, nepermise, ale Gebietului, unde majorităţii oamenilor le era interzis să pătrundă. Şi cel mai rău, fugile nebune şi melodiile nepotrivite din Bezirk, locul închis pentru oameni de cincizeci şi şase de secole – deschis întâmplător, descoperit şi ocupat prin fraudă! Şi cu el povestea, noastră începe.

2

Lady Ru spusese cu câteva secole în urmă:

- Au ajuns la noi crâmpeie de cunoaştere. La începutul din urmă al omului, chiar înainte de a exista aparate de zbor,

înţeleptul Laodz declara: „Apa nu face nimic în afară de a pătrunde pretutindeni. Repaosul găseşte drumul.” Mai târziu, un bătrân Lord a glăsuit în felul următor: „Există o muzică la baza tuturor lucrurilor. Dansăm în acordurile ei întreaga noastră viată, deşi urechile noastre nu aud niciodată muzica ce ne conduce şi ne mişcă. Fericirea poate ucide oamenii la fel de uşor ca şi umbrele văzute în vis.” Mai întâi trebuie să fim oameni şi abia apoi avem voie să fim fericiţi, altminteri vom trăi şi muri în van.

Lordul Sto Odin a fost mai explicit. El a mărturisit adevărul câtorva prieteni intimi:

- Populaţia scade pe majoritatea lumilor, inclusiv pe Pământ. Oamenii au copii, dar nu şi-i doresc foarte mult. Chiar şi eu am fost tată de-al treilea pentru doisprezece copii, tată de-al doilea pentru patru copii şi tată dintâi, cred, al multor altora. Am muncit cu pasiune şi greşit am confundat această pasiune cu dragostea de viaţă. Nu sunt unut şi acelaşi lucru.

Cei mai mulţi oameni doresc fericire. Perfect, le-am dat fericire.

Plicticoase şi inutile secole de fericire, în care toţi nefericiţii au fost corectaţi, ajustaţi ori ucişi. Fericire insuportabilă, dezolantă, fără vreo înţepătură de durere, fără scâncetul furiei, fără clocotul spaimei. Câţi dintre noi au încercat vreodată gustul acid şi îngheţat al vechilor resentimente? Pentru asta trăiau cu adevărat oamenii în Vremurile de demult, prctinzând că sunt fericiţi şi de fapt fiind vii prin durere, furie, ură, maliţie şi speranţă! Acei oameni se înmulţeau nebuneşte. Populau stelele în timp ce visau în secret sau chiar făţiş să se omoare unii pe alţii. Creaţiile lor priveau crima ori trădarea, sau iubirea vinovată. Astăzi nu mai avem crimă. Nici măcar nu ne gândim la dragoste vinovată. Vă puteţi imagina Murkinsul cu reţeaua lui de şosele? Cine mai poate să zboare astăzi undeva fără să vadă reţeaua aceea de autostrăzi enorme? Adevărat, aceste drumuri sunt distruse, dar ele încă dăinuie. Imaginile lor abominanile sunt vizibile de pe Luna. Dar să lăsăm drumurile. Să ne gândim la milioanele de vehicule care alergau pe aceste drumuri, la oamenii plini de lăcomie, furie şi ură, năpustindu-se unii pe lângă alţii cu motoarele in flăcări. Se spune că numai pe şosele erau omorâte cincizeci de mii de persoane pe an. Aşa ceva noi am denumi război. Ce fel de oameni trebuie să fi fost ei, să se

grăbească zi şi noapte pentru a construi lucruri menite să-i ajute şi pe alţii să se grăbească tot mai mult? Erau altfel decît noi. Trebuie să fi fost sălbatici, murdari, liberi. Însetaţi de viaţă într-un fel cum noi poate nu suntem. Reuşim să mergem de o mie de ori mai repede decât au mers ei vreodată, dar cine, în zilele noastre, îşi mai bate capul să o facă? De ce să mergi? Pretutindeni e la fel. Excepţie doar câţiva luptători şi tehnicieni. Le zâmbi prietenilor şi adăugă: ... şi unii Lorzi ai Instrumentalităţii, asemeni nouă. Mergem motivaţi de Instrumentalitate. Nu din raţiuni cotidiene comune. Oamenii obişnuiţi nu prea au motive să întreprindă ceva. Muncesc în slujbele pe care noi le gândim pentru ei, pentru a-i menţine fericiţi, în vreme ce roboţii şi suboamenii fac adevărata muncă. Ei merg. Ei fac dragoste. Dar niciodată nu sunt nefericiţi.

- *Nu-i adevărat!*

Lady Mmona îşi exprimă dezacordul.

- Viaţa nu poate fi atât de rea pe câte spui. Noi suntem cei care credem că nu sunt fericiţi. *Ştim* însă contrariul. Citim corect în creierele lor prin telepatie. Le monitorizăm tiparele emoţionale cu roboţi şi scaneri. Nu că nu am dispune de mostre. Mereu există cineva nefericit. Corectăm aceasta de fiecare dată. Şi din când în când survin accidente grave, imposibil de corectat. Când oamenii ajung foarte nefericiţi, strigă şi plâng. Uneori nu mai vorbesc şi pur şi simplu mor, în ciuda oricărui ajutor oferit. Nu poţi nega realitatea!

- Ba o neg, spuse Lord Sto Odin.

- Cum? strigă Mmona.

- Susţin că această fericire nu este reală, insista el.

- Cum poţi face asta în faţa evidenţei? ţipa ea. Realitatea *noastră*, pe care noi, cei din Instrumentalitate, am hotărât-o cu mult timp în urmă. Împreună am tras concluziile. Se poate ca noi, Instrumentalitatea, să greşim?

- Da, rosti Lordul Sto Odin.

- De această dată întregul grup rămase tăcut. Sto Odin îşi reluă pledoaria.

- Luaţi în considerare propria mea evidenţă. Oamenilor nu le pasă dacă sunt sau nu taţi ori mame dintâi. Oricum nu ştiu care le sunt copiii. Nimeni nu îndrăzneşte să se sinucidă. Îi ţinem într-o stare de prea mare fericire. Ne străduim însă măcar parţial să facem fericite animalele vorbitoare, pe suboameni, la

fel ca pe oameni? Aţi auzit ca suboamenii să se sinucidă vreodată?

- Desigur, replică Mmona. Sunt precondiţionaţi să se sinucidă dacă se rănesc prea rău ca să fie reparaţi cu uşurinţă, sau dacă dau greş în munca ce le-a fost repartizata.

- Nu m-am referit la asta. S-au sinucis vreodată oare din propriile lor motive şi nu din ale noastre?

- Nu, încuviinţă Lordul Nuru-or, un inteligent şi tânăr senior al Instrumentalităţii. Munca şi supravieţuirea îi fac disperat de ocupaţi.

- Cât trăieşte un subom? întrebă Sto Odin, cu blândeţe înşelătoare.

- Cine ştie? răspunse Nuru-or. O jumătate de an, o suta de ani, poate câteva sute.

- Ce se întâmplă dacă nu munceşte? glăsui Lordul Sto Odin, cu un surâs prietenos, viclean.

- Îl ucidem, se auzi Mmona, ori poliţia-robot o face pentru noi.

- Şi animalul ştie?

- Dacă ştie că va fi omorât în caz că refuză să muncească? întrebă Mmona. Desigur. Li se spune tuturor acelaşi lucru. Muncă sau moarte. Ce legătură are asta cu oamenii?

Lord Nuru-or tăcuse, căzut pe gânduri, iar pe chip i se întipări un zâmbet trist şi înţelept. Începuse să ghicească concluzia pătrunzătoare, teribilă, spre care se îndrepta Sto Odin.

Dar Mmona nu înţelesese, aşa că insistă:

- Milord, subliniezi că oamenii sunt fericiţi. Admiţi faptul că nefericirea nu le place. Se pare că vrei să discuţi o problemă ce nu are soluţie. De ce să te plângi de fericire? Nu constituie cel mai bun lucru pe care Instrumcntalitatea îl poate face pentru omenire? Aceasta este misiunea noastră. Vrei să spui că am dat greş?

- Da. Greşim. Lordul Sto Odin privi orb prin cameră ca şi cum ar fi fost singur.

Era cel mai bătrân şi cel mai înţelept, aşa încât ceilalţi îl aşteptară să vorbească.

Răsuflă adânc şi le zâmbi din nou.

- Ştiţi când voi muri?

- Desigur, râspunsc Mmona, gândindu-se o jumătate de secundă. Peste şaptezeci şi şapte de zile. Dar tu însuţi ţi-ai fixat

sorocul şi nu stă în obiceiul nostru, aşa cum bine ştii, să discutăm probleme intime în adunările Instrumentalităţii.

- Îmi pare rău, zise Sto Odin, dar nu încalc nici o lege. Demonstrez un lucru. Am jurat să păstrăm neştirbită demnitatea omului. Şi totuşi, ucidem omenirea cu o fericire liniştitoare, cu ştiri interzise, cu religii suprimate, care au făcut din istorie un secret oficial. Susţin realitatea faptului că am dat greş şi că omenirea, de care am jurat să avem grijă, eşuează. Pierde din vitalitate, din vigoare, din energie, scade numericeşte. Mai am puţin de trăit. Vreau să încerc să aflu adevărul.

Lord Nuru-or întrebă cu tristă înţelepciune, de parcă ar fi bănuit răspunsul:

- Şi unde te vei duce să îl afli?

- Mă voi duce, sună răspunsul lui Sto Odin, în adânc, în Gebiet.

- În Gebict – o, nu! strigară câţiva. O altă voce adăugă:

- Eşti imun.

- Voi renunţa la imunitate şi mă voi duce, spuse Lordul Sto Odin. Ce i se poate întâmpla unui om care are deja aproape o mic de ani şi a hotărât să mai trăiască doar şaptezeci şi şapte de zile?

- Nu poţi face asta! spuse Mmona. Te-ar putea captura un criminal şi duplica apoi, şi atunci am fi cu toţii în primejdie.

- Când aţi auzit ultima dată de criminali printre oameni? întrebă Sto Odin.

- În lumile exterioare sunt destui.

- Chiar şi pe Bătrânul Pământ?

Femeia se poticni:

- Nu ştiu... Trebuie să fi existat şi acolo un criminal cândva. Se uită de jur împrejur prin sală. Voi nu ştiţi?

Urmă un moment de tăcere.

Lordul Sio Odin îi privi pe toţi. În ochii lui se găsea strălucirea şi mândria care făcuseră generaţii întregi de seniori să încerce să-l convingă să trăiască numai câţiva ani în plus, să-i ajute în munca lor. Fusese de acord, dar în ultimul sfert de an nu mai ţinuse cont de ei şi-şi alesese ziua morţii. Procedând astfel nu-şi pierduse nici unul din prerogative. Ceilalţi dădură înapoi în faţa privirii sale, aşteptându-i respectuoşi hotărârea.

Lordul Sto Odin îl fixă pe Nuru-or şi zise:

- Cred că ai ghicit ce am de gând să fac în Gebiet şi de ce

trebuie să mă duc acolo.

- Gebiet reprezintă un domeniu unde nu se aplică nici o regulă şi nici o pedeapsă. Oamenii obişnuiţi au voie să facă ce vor acolo, jos, nu ceea ce credem noi că ar trebui să vrea. Din câte am auzit, au inventat lucruri dezgustătoare şi fără sens. Dar poate că tu vei înţelege semnificaţia interioară a acestor lucruri. Poate vei descoperi un remediu plictisitoarei fericiri a omenirii.

- Aşa este, încuviinţă Sto Odin. Şi de aceea voi pleca, după ce voi termina pregătirile oficiale de rigoare.

3

Şi plecă. Folosi unul dintre cele mai deosebite mijloace de transport văzute vreodată pe Pământ, de vreme! ce propriile-i picioare erau prea slabe să-l poarte departe. Având puţine zile de trăit, nu voia să piardă timpul punând să i se grefeze picioare noi.

Călători într-o lectică deschisă, purtată de doi legionari romani. Legionarii erau de fapt roboţi, fără urmă de sânge sau ţesut viu în ei. Erau modelul cel mai compact şi mai dificil de realizat, întrucât creierul lor trebuia aşezat în piept – câteva milioane de lamele cu o stratificare extrem de fină, imprimate cu întreaga experienţă de viaţă a unei persoane importante, folositoare şi demult moarte. Erau îmbrăcaţi ca legionarii, până la cuirase, spade, fustanele, gambiere, sandale şi scuturi, pur şi simplu deoarece reprezenta fantezia Lordului să meargă dincolo de marginea trecutului istoric în a-şi alege însoţitorii. Trupurile lor, în întregime din metal, erau foarte puternice. Erau capabili să dărâme ziduri, să sară peste prăpăstii, să strivească orice om sau subom cu degetele numai, sau să îşi arunce săbiile cu precizia proiectilelor teleghidate.

Legionarul din faţă, Flavius, fusese şeful secţiei Paisprezece-B a Instrumentalităţii, un departament de spionaj atât de secret, încât chiar şi printre Lorzi puţini ştiau cu exactitate de funcţia şi localizarea sa. El era (sau fusese, de vreme ce în prezent ajunsese o simplă amprentă în creierul unui robot, imprimată când el, omul, se afla pe moarte), directorul cercetărilor istorice pentru întreaga specie umană. Acum era o maşinărie anostă, îndatoritoare, purtând două din mânerele

lecticii, până ce stăpânul lui avea să decidă să-i pună mintea în funcţiune, înflăcărată şi alertă rostind o simplă propoziţie în latină, neînţeleasă de nici o altă persoană în viaţă: *Summa nulla est.*

Legionarul din spate, Livius, fusese un psihiatru devenit general. Câştigase multe bătălii până ce îşi alesese moartea, oarecum înainte de vreme, deoarece îşi dăduse seama că războiul nu era decât o luptă pentru a se înfrânge pe sine însuşi.

Împreună, şi alăturaţi imensei capacităţi cerebrale a Lordului Sto Odin, ei formau o echipă de neînvins.

- Spre Gebiet! comandă Lordul Sto Odin.

- Spre Gebiet! confirmară greoi cei doi, ridicând litiera de suporţii de susţinere.

- Şi apoi Bezirk, adăugă el.

- Spre Bezirk, repetară ei cu voci atone.

Sto Odin simţi lectica înclinându-se spre spate, când Livius lăsă cele două mânere pe pământ, veni lângă Sto Odin şi-l salută cu palma desfăcută.

- Îmi daţi voie să mă activez?

- *Summa nulla est*, zise Lord Sto Odin.

Figura lui Livius căpătă brusc o expresie însufleţită.

- Să nu mergi acolo, stăpâne! Va trebui să renunţi la imunitate şi să întâmpini tot felul de pericole. Acolo nu este nimic. Nu încă. Într-o zi, acest Hades subteran se va revărsa şi va porni o bătălie adevărată împotriva voastră, a oamenilor. Dar nu acum. Sunt nişte fiinţe mizerabile, învolburându-se acolo, departe, în nefericirea lor bizară, făcând dragoste în moduri pe care nici n-aţi putea să vi le-nchipuiţi.

- N-are nici o importanţă ce-mi închipui eu. Spune ce ai de obiectat?

- Nu are rost, stăpâne! Mai ai de trăit doar o fărâmă dintr-un an. Realizează ceva nobil şi măreţ pentru oameni înainte ca să mori. Ei ne-ar putea opri. Vrem să-ţi împărtăşim munca înainte să dispari.

- Asta e tot? întrebă Sto Odin.

- Stăpâne, spuse Flavius, m-ai activat şi pe mine. Eu spun să mergi înainte. Istoria se toarce din nou acolo jos. Lucrurile s-au dezlănţuit şi voi, cei puternici din Instrumentalitate, nici nu bănuiţi. Du-te şi priveşte înainte să mori. S-ar pulea să nu faci nimic, dar nu sunt de acord cu tovarăşul meu. E la fel de

periculos ca spaţiul, poate, dacă îl vom descoperi vreodată, dar este interesant. Iar în această, lume, unde totul a fost făcut, unde toate gândurile au fost gândite, este greu să găseşti lucruri în stare să umple mintea omului de curiozitate. Sunt mort, precum bine ştii, însă chiar şi aşa, cu acest creier de maşină, simt tentaţia aventurii, atracţia primejdiei; magnetismul necunoscutului. Întâi şi-ntâi, acolo se comit crime. Şi voi, Lorzii, le treceţi cu vederea.

- Am ales să le trecem cu vederea. Nu suntem naivi. Am vrut să vedem ce se va întâmpla, spuse Lord Sto Odin, şi trebuie să le dăm timp acestor oameni înainte de a constata cât de departe pot ajunge lăsaţi de capul lor.

- Au copii! spuse Flavius agitat.

- Ştiu.

- S-au conectat la două aparate ilegale de mesaj-instantaneu, strigă Flavius.

Sto Odin rămase netulburat.

- De aceea structura de credit a Pământului a prezentat scurgeri în balanţa de comerţ.

- Au o bucată de congoheliu! ţipă Flavius.

- Congoheliu! strigă la rândul său Sto Odin. Imposibil! E instabil! Ar fi o sinucidere. Ar pute.a distruge Terra! La ce îl folosesc?

- Creează muzică, răspunse Flavius mai potolit.

- Ce?

- Creează muzică. Cântece. Un zgomot plăcut pe care să dansezi.

Lordul Sto Odin exclamă nestăpânit:

- Duceţi-mă imediat acolo. A devenit ridicol! Să ai acolo, jos, o bucată de congoheliu e ca şi cum ai folosi planete locuite pentru un joc de dame.

- Stăpâne, se auzi Livius.

- Da?

- Îmi retrag obiecţiile, spuse Livius

Sto Odin spuse cu gâtul uscat:

- Mulţumesc.

- Mai au ceva acolo jos. Când am vrut să te împiedic să cobori, nu l-am menţionat. Ţi-ar fi aţâţat curiozitatea. Au un zeu.

- Dacă va urma o prelegere de istoric, las-o pe altă dată, răspunse Sto Odin. Culdă-te din nou şi poartă-mă jos. Livius nu

se mişcă.

- Ceea ce spun e adevărat.

- Un zeu? Ce numeşti tu zeu?

- O persoana sau o idee capabilă să pună în mişcare sisteme culturale întru totul noi.

Lord Sto Odin se aplecă înainte.

- Eşti sigur de asta?

- Amândoi suntem, spuseră Fiavius şi Livius.

- L-am văzut, explică Livius. Acum a zecea parte dintr-un an ne-ai cerut să umblăm liberi treizeci de ore, aşa că ne-am pus trupuri de roboţi obişnuiţi, şi, din întâmplare, am ajuns în Gebiet. Când am simţit acţiunea congoheliului, a trebuit să coborâm să vedem ce se petrece. În mod normal, el este folosit pentru a menţine stelele la locul lor.

- Nu-i nevoie să mi-o spui. O ştiu şi eu. Era un om?

- Un om, răspunse Flavius, care retrăieşte viaţa lui Akhna-ton.

- Cine-i ăsta? întrebă Sto Odin, care ştia istorie, dar voia să afle cât de multe ştiau roboţii lui.

- Un rege înalt, cu chip prelung, cu buze subţiri, ce a stăpânit lumea Egiptului cu mult, mult timp înaintea energiei atomice. Akhnaton a inventat pe cei mai buni dintre zeii primitivi. Acest om reproduce viaţa lui Akhnaton pas cu pas. A creat deja o religie în jurul soarelui. Îşi bate joc de fericire. Oamenii îl ascultă. Glumesc pe seama Instrumentalilăţii.

Livius adăugă:

- Am văzul-o şi pe fata care îl iubeşte. Era tânără şi frumoa-să. Şi cred că deţine ceea ce va determina Instrumentalitatea să o sprijine sau să o distrugă într-o bună zi.

- Amândoi creează muzică cu bucata aceea de congoheliu, zise Flavius. Şi acest om, sau zeu – acest nou Akhnaton, oricum ai dori să-l numeşti, milord – dansa un soi de dans ciudat. Ca un cadavru legat cu frânghii, dansând asemeni unei marionete. Efectul asupra oamenilor din jurul lui întrecea cel mai puternic hipnotism văzut vreodată. Eu sunt robot acum, dar până şi pe mine m-a tulburat.

- Dansul are un nume? întrebă Sto Odin.

- Nu-i ştiu numele, replică Flavius, în schimb am memorat cântecul, de vreme ce am o memorie perfectă. Doreşti să-l auzi?

- Desigur, încuviinţă Lord Sto Odin.

Flavius ridică un picior, deschise larg braţele într-o poziţie neverosimilă şi începu să cânte cu o voce subţire, batjocoritoare, de tenor, fascinantă şi respingătoare în acelaşi timp:

Sus, iubit popor şi eu voi urla pentru tine.
Sări, urlă, şi eu voi plânge pentru tine.
Plâng fiindcă sunt o salcie plângătoare
Sunt o salcie plângătoare fiindcă plâng.
Plâng fiindcă ziua s-a sfârşit,
Soarele s-a stins
Casă nu mai am,
Tata a murit
De timp ucis.
Eu am ucis timpul.
Lumea e rotundă.
Ziua aleargă,
Norii sunt de plumb,
Stele-au răsărit,
Muntele e flacără,
Ploaia e fierbinte,
Fierbintele e-albastru.
Eu sunt sfârşit.
La fel şi voi.
Sus, iubit popor, pentru omul care urlă
Sări, iubit popor, pentru omul care plânge,
Sunt o salcie plângătoare căci te plâng pe tine!

- Destul, porunci Lord Sto Odin.

Flavius salută. Chipul său redeveni politicos şi plin de solicitudine, înainte însă de a apuca mânerele din faţă ale lecticii, se uită înapoi şi rosti un ultim comentariu.

- Versul este skeltonic.

- Nu-mi mai vorbi de istoric. Duceţi-mă acolo!

Roboţii se supuseră. Curând lectica se legăna confortabil pe panta anticului oraş părăsit, întins sub Terraport, acel turn miraculos care părea sâ atingă norii stratocumulus, în albastrul clar al neantului de deasupra omenirii. Sto Odin adormi în ciudatul său vehicul şi nu observă că adeseori trecătorii se opreau să-l privească.

Lordul Sto Odin se trezea când şi când în locuri ciudate, în

vreme ce legionarii îl purtau tot mai departe în adâncurile de dedesubt ale oraşului, unde presiunea dulce şi călduţa, mirosurile grele, făceau ca aerul însuşi să-i pară murdar.

- Staţi, şopti Lord Sto Odin, iar roboţii se opriră.

- Cine sunt eu? îi întrebă.

- Ţi-ai anunţat dorinţa de a muri, stăpâne, peste 77 de zile, dar până atunci numele tău e încă Lord Sto Odin, răspunse Flavius.

- Sunt în viaţă? întrebă Lordul.

- Da, spuseră amândoi roboţii.

- Voi sunteţi morţi?

- Nu suntem morţi. Suntem maşini, întipărite cu minţile unor oameni care au trăit odată. Vrei să ne întoarcem, stăpâne?

- Nu. Nu. Acum îmi amintesc. Sunteţi roboţi. Livius, generalul psihiatru şi Flavius, istoricul secret. Aveţi creierul unor oameni şi nu sunteţi totuşi oameni?

- Aşa este, milord, încuviinţă Flavius.

- Atunci cum de sunt eu în viaţă, eu, Sto Odin?

- Ar trebui s-o simţiţi singur, domnule, deşi mintea bătrânilor lucrează uneori ciudat, spuse Livius.

- Cum pot fi viu? întrebă Sto Odin, privind oraşul. Cum pot fi eu în viaţă, când oamenii care m-au cunoscut sunt morţi? S-au risipit prin coridoare ca fumul, ca rămăşiţele norilor, erau aici, mă iubeau, mă cunoşteau iar în prezent sunt morţi. Spre exemplu, soţia mea, Eileen. Era frumoasă, un copil cu ochi căprui ieşit din camera de studiu tânără şi perfectă. Timpul a atins-o, şi ea a dansat în cadenţa timpului. Trupul i s-a împlinit. Ea a îmbătrânit. I-am reparat corpul. Dar până la urmă a înţepenit în moarte şi s-a dus în acel loc spre care mă îndrept şi eu. Dacă voi aţi murit o dată, ar trebui să-mi puteţi spune cum e moartea, încotro pornesc trupurile şi minţile şi vocile, muzica bărbaţilor şi a femeilor ce trec prin aceste imense coridoare, pe aceste caldarâmuri rezistente ca apoi să dispară pentru totdeauna. Cum reuşesc fantomele pasagere asemeni mie şi alor mei, fiecare având numai câteva zeci sau câteva sute de ani de străbătut până ce marile vânturi oarbe ale timpului ne vor spulbera, cum au izbutit aceste stafii să ridice acest oraş puternic, aceste maşini minunate, aceste lumini strălucitoare care nu se sting niciodată? Cum am făcut-o, când ne trecem atât de discret, fiecare dintre noi şi toţi împreună? Voi ştiţi

răspunsul?

Roboţii tăcură. Nu fuseseră programaţi pentru milă. Lord Sto Odin insistă totuşi:

- Mă duceţi într-un loc barbar, un loc liber, poate un loc primejdios. Şi acolo se moare, aşa cum toţi oamenii mor, aşa cum şi eu voi muri curând, senin şi simplu. Ar fi trebuit să mor cu mult timp în urmă. Am fost oamenii care m-au cunoscut, am fost fraţii şi tovarăşii care au avut încredere în mine, am fost femeile care m-au dezmierdat, am fost copiii pe care i-am iubit demult cu atâta înverşunare şi tandreţe. Acum s-au dus cu toţii. Timpul i-a atins şi ei nu au mai fost. Îi văd pe toţi cei ce i-am cunoscut cândva alergând pe aceste coridoare, îi văd tineri, ca nişte copii, îi văd mândri şi înţelepţi şi plini de treburi, maturi, îi văd bătrâni şi încovoiaţi de vârstă, când timpul i-a băgat în seamă iar ei s-au grăbit să plece. De ce au făcut-o? Cum să mai trăiesc eu? După ce voi muri, voi mai şti că am trăit cândva? Ştiu că unii dintre prietenii mei au trişat şi dorm un somn de gheaţă, sperând în ceva necunoscut. Eu am avut viaţă şi o ştiu. Ce e viaţa? Un pic de joc, un pic de studiu, câteva cuvinte bine alese, puţină dragoste, o urmă de durere, mai multă muncă, amintiri şi apoi gunoi, grăbind în sus spre lumina soarelui. Asta-i tot ce am făcut din viaţă noi, cuceritorii stelelor! Unde sunt prietenii mei? Unde este eul meu, cel de care am fost atât de sigur odată, când cunoscuţii mei erau luaţi de timp şi duşi ca zdrenţele purtate de furtuna spre întuneric şi uitare? Spuneţi-mi voi. Ar trebui să ştiţi! Sunteţi maşini cărora li s-a dat înţelepciune de oameni. Voi trebuie să ştiţi ce valoare avem noi.

- Am fost construiţi de oameni, spuse Livius, şi avem numai ce ne-au dat oamenii, nimic altceva. Cum să răspundem întrebărilor tale? Ele sunt respinse de minţile noastre, oricât de bune ar fi ele. Noi nu avem dureri, temeri sau furii. Cunoaştem denumirile acestor sentimente, dar nu sentimentele în sine. Îţi auzim vorbele, însă nu ştim ce doreşti să spui cu ele. Încerci să ne arăţi cum se simte viaţa? Dacă aşa este, o ştim deja. Senzaţia nu constituie cine ştie ce. Şi păsările se bucură de viaţă, la fel şi peştii. Doar voi, oamenii, sunteţi în stare să vorbiţi, să o înnodaţi în spasme şi nedumeriri. Tulburaţi totul. Ţipetele n-au făcut adevărul mai adevărat, cel puţin, nu pentru noi.

- Duceţi-mă jos, ceru Sto Odin. Duccţi-mă jos, în Gebiet,

acolo unde nici un om civilizat nu a pătruns de atâta vreme. Vreau să judec acest loc înainte să mor.

Ei ridicară litiera şi-şi reluară mersul uşor în josul rampelor uriaşe, către secretele calde, vaporoase, ale Pământului însuşi. Pietonii umani deveniră mai rari, dar suboamenii, cel mai adesea provenind din gorile sau maimuţe, treceau pe lângă ei, croindu-şi drum în sus şi trăgând după ei comori ascunse în giulgiuri, comori găsite în depozite necatalogate din trecutul cel mai îndepărtat al Omului. Câteodată se auzea un sunet de zgomot de roţi metalice pe străzile de piatră; suboamenii, descărcându-şi comorile într-un loc neştiut situat mai sus, şedeau în cărute şi coborau la vale, asemeni unor groteşti imagini de copii umani despre care se spunea că altădată se jucaseră în acest fel.

O comandă, mai curând o şoaptă, îi opri iarăşi pe legionari. Flavius se răsuci. Sto Odin îi strigase într-adevăr pe amândoi. Ieşiră dintre suporţii de lemn şi se aşezară înaintea lui.

- S-ar putea să mor, şopti ci, iar momentul ar fi complet nepotrivit. Scoateţi-mi homunculul-heee!

- Stăpâne, zise Flavius, ne este strict interzis nouă, roboţilor, să atingem orice homuncul-heee uman, iar dacă atingem totuşi vreunul, suntem programaţi să ne autodistrugem imediat după aceea. Doreşti totuşi să încercăm? Dacă da, care dintre noi s-o facă? Îţi stăm la dispoziţie, stăpâne.

4

Întârzie atât de mult să le răspundă, încât roboţii începură să se întrebe dacă nu murise în acel aer dens şi umed, în apropierea mirosului greu de abur şi petrol.

Lordul Sto Odin îşi ridică în cele din urmă capul şi spuse:

- N-am nevoie de ajutor. Puneţi-mi numai geanta cu homunculul-heee pe picioare.

- Aceasta? întrebă Flavius, ridicând o mică valijoară maro şi mânuind-o cu mare prudenţă.

Lordul Sto Odin aprobă abia perceptibil din cap şi murmură:

- Deschide-o cu atenţie. Dar să nu atingi homunculul dacă astea îţi sunt ordinele.

Flavius se răsuci să prindă geanta. Era greu de manipulat. Roboţii nu simţeau teama, dar erau acordaţi intelectual pentru a

evita pericolul. Flavius descoperi că alternativele se succedau într-un ritm nebun în mintea lui, în timp ce se străduia să deschidă geanta. Sto Odin încercă să-l ajute, însă mâna bătrână, paralizată şi slabă, nu izbuti nici să atingă suprafaţa valijoarei. Flavius munci mai departe, gândindu-se că Gebietul şi Bezirkul îşi aveau primejdiile lor, dar că treaba aceasta cu homunculi se dovedea cel mai riscant lucru căruia îi făcuse faţă în formă de robot, chiar dacă pe durata vieţii mânuise mulţi, incluzându-l pe al său propriu. „Homunculii electro-encefalogafici şi endocrini" reprezentau sub formă de model miniatural starea pacientului pentru care fuseseră concepuţi.

Sto Odin le şopti:

- N-avem ce face. întoarceţi-mă cu faţa în sus. Dacă mor, duceţi-mi trupul înapoi şi spuneţi oamenilor că mi-am măsurat greşit timpul.

În vreme ce vorbea, geanta se deschise brusc. Înăuntrul ei stătea întinsă o mică formă umană, goală, o copie perfectă a Lordului Sto Odin.

- S-a deschis, stăpâne, strigă Livius din cealaltă parte. Dă-mi voie să-ţi călăuzesc mâna spre el, să vezi ce ai de făcut.

Cu toate că roboţilor le era interzis să atingă homunculi, aveau voie să atingă o persoană cu asentimentul acesteia. Puternicele degete de cupro-plastic ale lui Livius, cu o rezervă de multe tone-forţă, împinseră mâinile Lordului Sto Odin înainte, până când ele se opriră pe homuncul. Flavius, rapid, delicat şi agil, susţinu capul Lordului pe gâtul obosit şi bătrân, astfel încât bătrânul Lord să vadă ce făcea cu mâinile.

- Există vreo parte moartă? întrebă Lordul pe homuncul, cu vocea clară pe moment.

Homunculul pâlpâi şi două pete negre, opace, apărură pe coapsa şi pe fesa dreaptă.

- Rezerve organice? glăsui Lordul, şi din nou maşinăria răspunse comenzii. Întregul trup minuscul pâlpâi cu un purpuriu violent, care apoi se stabiliza pe un roz egal.

- Mai am ceva putere în acest trup plin de proteze, spuse Sto Odin celor doi roboţi. Revitalizaţi-mă, vă spun! Revitalizaţi-mă.

- Eşti sigur, stăpâne, că e bine să facem aşa ceva aici, unde toţi trei suntem singuri într-un tunel adânc? replică Livius. În mai puţin de o jumătate de oră te-am putea duce într-un spital

adevărat, unde doctorii să te consulte.

- Am spus, repetă Lord Sto Odin, să mă revitalizaţi. În acest timp eu voi urmări homunculul.

- Punctul de control se află la locul obişnuit, stăpâne? întrebă Livius.

- Cât să învârtim? întrebă şi Flavius.

- La ceafă, desigur. Pielea de deasupra este artificială şi se cicatrizează singură. A douăsprezecea parte dintr-o rotaţie va fi de ajuns. Aveţi un cuţit la voi?

Flavius dădu din cap afirmativ. Luă un cuţitaş ascuţit de la cingătoare, pipăi delicat ceafa bătrânului Lord şi apoi învârti cuţitul în jos cu o mişcare rapidă şi sigură.

- Aţi reuşit! spuse Sto Odin cu o voce atât de puternică că amândoi roboţii se retraseră cu un pas înapoi. Flavius puse cuţitaşul la loc, în cingătoare. Sto Odin, aproape paralizat o clipă mai devreme, luă acum singur homunculul-heee în mâini.

- Vedeţi, domnilor! strigă el. Sunteţi voi roboţi, dar mai puteţi fi martori, ca să povestiţi adevărul mai târziu.

Roboţii studiară homunculul pe care Sto Odin îl ţinea în faţa lui, cu degetele trecute pe sub braţele păpuşii medicale.

- Analizaţi indicatorii, le zise cu voce clară, sonoră. Prote-zele! strigă spre homuncul-heee.

Micuţul trup îşi schimbă culoarea din trandafiriu într-un amestec de culori. Ambele picioare trecură într-un albastru închis, vânăt. Picioarele, braţul stâng, unul din ochi, o ureche şi calota craniană rămaseră albastre, indicând locul protezelor.

- Durere resimţită, ceru Sto Odin homunculului. Păpuşa reveni la culoarea rozalie. Se vedeau toate detaliile, până şi organele genitale, unghiile şi genele. Nu se zărea nici o urmă a culorii negre, semnificând durerea.

- Durere potenţială! strigă Sto Odin. Păpuşa pâlpâi. Mare parte din ea trecu pe o culoare închisă, castanie, cu câteva zone de maro intens, mai clare decât restul.

- Colaps potenţial – o zi! strigă Sto Odin. Micul trup trecu din nou la culoarea lui firească, trandafirie. Scurte fulgerări apărură la baza creierului, dar nicăieri în altă parte.

- Sunt sănătos, spuse Sto Odin. Pot continua ca în ultimele câteva sute de ani. Lăsaţi-mă la această capacitate energetică. Voi mai rezista câteva ore, iar dacă nu, pierderea nu-i mare.

Puse homunculul la loc în geantă, o atârnă de mânerul uşii

lecticii şi porunci legionarilor: Porniţi!

Legionarii îl fixară de parcă nu l-ar fi văzul.

Le urmări privirea şi văzu că se uitau drept la homuncul. Acesta se înnegrise.

- Ai murit? întrebă Livius, vorbind cu toată răguşeala de care era în stare un robot.

- N-am murit deloc! strigă Sto Odin. Am fost mort o fracţiune de moment, dar acum sunt viu. Ce aţi văzut a fost suma durerilor trupului meu viu indicată de homuncul. Focul vieţii arde însă în mine. Atenţie până pun homunculul la loc... Păpuşa străluci puternic într-un vârtej, de portocaliu pastelat, în vreme ce Lordul Sto Odin o acoperea.

Roboţii priviră în altă parte, ca şi când ar fi văzut un diavol sau flăcările unei explozii.

- Către adânc, oameni buni, către adânc! strigă el, adresându-li-se cu apelative false, în timp ce ei se reîntorceau între suporţii lecticii, pentru a-l purta tot mai departe în măruntaiele pământului.

5

Avu vise apăsătoare, în timp ce roboţii tropăiau în josul unor pasarele fără de sfârşit. Se trezea câte puţin ca să vadă pereţii galbeni defilând pe-alături. Îşi privi mâna uscată şi bătrână şi i se păru că, în atmosfera aceea, el însuşi devenise mai mult reptilă decât om.

- Sunt prins de uscăciunea şi monotonia bătrâneţii, murmură el, însă vocea îi era slabă şi roboţii nu îl auziră. Coborau pe o rampă de beton, lungă şi fără sens, acoperită cu un strat subţire şi vechi de ulei, şi erau atenţi să nu se poticnească, scăpând preţioasa povară.

Într-un punct ascuns în adânc, pasarela descendentă se bifurcă. În stânga se desfăşură într-o arenă uriaşă, cu trepte pe care s-ar fi putut aşeza mii de spectatori pentru un eveniment ce nu avea să aibă loc nicicând, iar în dreapta continuă cu o cale îngustă, urcând şi apoi curbându-se sub nişte lumini galbene.

- Opriţi! strigă Sto Odin. O vedeţi pe ea? Auziţi?

- Ce să auzim?

- Bătaia şi ritmul congoheliului ridicându-se din Gebiet. Vârtejul şi şuvoiul de muzică imposibilă străbătând mile întregi

de rocă dură. Fata aceea, pe care o văd deja, aşteptând ca o uşă ce n-ar fi trebuit deschisă niciodată. Sunetul muzicii neclare, nedestinată urechii omului. Ţipă: Nu o auziţi? Cadenţa aceea. Congoheliul, metalul interzis, atât de departe sub pământ? Bum; bum. Bum, bum. Bum. Muzică neînţeleasă de nineni până acum?

Spuse Flavius:

- Nu aud nimic în afara pulsaţiilor aerului din acest coridor şi bătăile inimii tale, stăpâne. Şi încă ceva, ca o maşinărie,foarte departe de aici.

Sto Odin strigă:

- Exact! Ce numeşti tu „maşinărie”, se aude cumva ca cinci sunete separate, fiecare din ele distinct?

- Nu. Nu, stăpâne. Nu sunt cinci.

- Şi tu, Livius, pe vremea când erai om, nu erai un telepat? A rămas vreo urmă în robotul care eşti acum?

- Nu, stăpâne, n-a mai rămas nimic. Am simţuri bune, şi totodată sunt cuplat pe transmisia sub-radio a Instrumentalităţii. Nimic neobişnuit.

- Nu auzi cinci bătăi? Fiecare notă separată, destul de prelungi, căpătând formă şi sens datorită teribilei muzici a congoheliului, închis laolaltă cu noi în această rocă-mult-prea-dură. Nu auzi nimic?

Cei doi roboţi modelaţi după chipul legionarilor romani egară din cap.

- Dar eu o văd prin această piatră. Are sânii ca perele coapte şi ochii maroniu închis, ca sâmburii de piersici proaspăt culese. Şi mai aud ceea ce cântă ci, cuvintele nepământene şi stupide ale unei pentapole transformată în ceva maiestuos de muzica îngrozitoare a congoheliului. Ascultaţi cuvintele. Daca le repet sună stupid, întrucât muzica înspăimântătoare nu le însoţeşte. Numele ei e Santuna şi ea îl priveşte. Nu-i de mirare că-l priveşte. E mult mai înalt decât majoritatea oamenilor şi reuşeşte să facă dintr-un cântec stupid ceva înfricoşător şi straniu.

Zveltul Jim.
Ca un măslin.
Venin.

Iar numele lui este Yebayee, şi acum e Fiul-Soarelui. Are chipui prelung şi buzele groase ale primului om care a vorbit despre un zeu şi numai unul: Akhnaton.

- Akhnaton, faraonul, încuviinţa Flavius. Acest nume era cunoscut de serviciul meu pe vremea când eram om. Constituia un secret. Unul din primii şi cei mai mari dintre regii mai-mult-decât-antici. Îl vezi, stăpâne?

- Îl văd prin aceasta stâncă. Prin această stânca aud delirul generat de congoheliu. Ma voi duce la el. Lordul Sto Odm coborî din litieră şi bătu, slab în peretele dur al coridorului. Luminile galbene pâlpâiră. Legionarii nu-i erau de nici un ajutor. Aici se afla ceva pe care săbiile lor ascuţite nu-l puteau străpunge. Personalitatea lor, cândva umană, întipărită în creierele micro-miniaturizate, nu reuşea să descâlcească situaţia mult prea umană a unui bătrân ce visa vise sălbatice, într-un tunel uitat.

Sto Odin se sprijini de perete, respirând anevoie şi le spuse cu o voce şuierătoare:

- Astea nu sunt şoapte ca să nu le auziţi. Nu descifraţi ritmul congoheliului, creându-şi din nou muzica nebună? Ascultaţi cuvintele acestui cântec. O altă pentapolă. Cuvinte stupide, disparate, cărora muzica le dă carne, sânge şi măruntaie. Ascultaţi!

Încearcă. Hai.
Plângi. Trai.
Vai.

Nici pe ăsta nu l-aţi auzit?

- Îmi dai voie sa folosesc radioul să cer instrucţiuni de la suprafaţă? întrebă unul din roboţi.

- Sfat! Sfat! Ce sfat ne trebuie? Aici este Gebietul şi după o oră de alergare veţi fi în inima Bezirkului.

Se sui din nou în litieră şi porunci:

- Alergaţi băieţi! Alergaţi! Nu poate fi mai departe de trei sau patru kilometri în labirintul acesta de piatră. Vă voi conduce eu. Dacă nu-mi veţi mai auzi glasul, mă puteţi duce înapoi la suprafaţă, aşa încât să mi se facă minunate funeralii şi să fiu lansat în spaţiu într-un coşciug-rachetă, pe o orbită fără de întoarcere. N-aveţi de ce să vă îngrijoraţi. Voi sunteţi maşini, nimic altceva, nu-i aşa? Nu-i aşa? Vocea îi devenise stridentă

spre sfârşit.

Spuse Flavius:

- Nimic altceva.

Spuse Livius:

- Nimic altceva. Şi totuşi...

- Şi totuşi ce? ceru să afle Sto Odin.

- Şi totuşi, răspunse Livius, ştiu că sunt o maşină şi mai ştiu că am cunoscut sentimentele numai atunci când am fost om viu. Uneori mă întreb dacă voi, oamenii, nu mergeţi prea departe. Prea departe în privinţa noastră, a roboţilor. Prea departe, poate, şi cu suboamenii. Odată lucrurile erau simple, pe vremea când tot ce vorbea era fiinţă omenească şi ce nu vorbea, nu era. S-ar putea să ajungeţi în curând la unul din capetele drumului.

- Dacă ai fi spus aceasta sus, capul ţi-ar fi luat foc de la mina de magneziu din interior, zise mânios Lordul Sto Odin. Ştii că acolo eşti supravegheat să nu ai gânduri nepermise.

- O ştiu prea bine, şi mai ştiu că a trebuit să mor o dată ca om, ca să exist aici în trup de robot. Moartea nu pare să mă fi durut atunci, aşa că, probabil, nu va durea nici a doua oară. Nimic nu mai contează însă după ce am ajuns atât de departe sub Pământ. Când ajungi aşa de jos, totul se schimbă. N-am ştiut niciodată că interiorul lumii poate fi aşa de mare şi de bolnav.

- Nu contează cât de adânc am coborât, explică lordul arţăgos, ci *unde* ne găsim. Suntem în Gebiet, unde toate legile au fost abrogate, iar mai jos se întinde Bezirkul, unde legi nu au existat niciodată. Duceţi-mă repede. Vreau să privesc acest muzician ciudat cu chipul lui Akhnaton şi vreau să vorbesc cu fata care îl venerează, cu Santuna. Alergaţi cu grijă. Puţin mai sus, apoi spre stânga. Dacă adorm, să nu vă temeţi. Mergeţi înainte. Mă voi trezi singur când vom ajunge în apropierea muzicii congoheliului. Dacă eu o aud acum, de la asemenea distanţă, imaginaţi-vă cum va fi când voi înşivă vă veţi apropia de ea!

Se lăsă pe spate în scaun. Ei prinseră braţele litierei şi începură să alerge în direcţia indicată.

6

Roboţii alergau de mai bine de o oră, cu unele încetiniri

atunci când paşii deveneau nesiguri datorită scurgerilor de la conducte sau drumurilor stricate, când lumina deveni atât de strălucitoare, încât se văzură nevoiţi să-şi pună ochelarii de soare din tăşcuţe; arătau într-adevăr ciudat sub coifurile romane ale unor legionari înarmaţi până-n dinţi. (Era cu atât mai ciudat, desigur, cu cât ochii nu erau deloc ochi; ochii de robot erau ca nişte bile de marmură albă plutind în cupe de cerneală scânteietoare, lăsând impresia unei priviri lăptoase, triste.) Îşi priviră stăpânul, dar acesta nu se clinti, aşa că îl apucară de un colţ al robei şi o răsuciră strâns într-un fel de bandaj, menit să-i protejeze ochii de strălucirea luminii.

Lumina făcea ca lămpile galbene ale culoarului să pălească.

Era ca o auroră boreală comprimată şi proiectată prin fundaţia unui hotel părăsit de multă vreme. Nici unul din roboţi nu cunoştea provenienţa luminii, dar ea pulsa în ritm pental. Muzica şi luminile deveniră stânjenitoare chiar pentru ei, în timp ce mergeau ori tropăiau în jos, spre centrul lumii. Sistemul de aer condiţionat trebuie să fi fost foarte puternic, căci căldura interioară a Pământului nu se făcuse simţită nici măcar la această adâncime, Flavius nu avea idee la câţi kilometri dedesubt se găseau. Ştia că nu însemna mult ca distanţă planetară, însă era foarte departe pentru un drum obişnuit.

Lordul Sto Odin se ridică brusc în litieră. Când cei doi roboţi încetiniră mersul, le spuse supărat:

- Nu vă opriţi! Nu vă opriţi. Mă voi ridica singur. Sunt destul de puternic să o fac.

Scoase homunculul-heee şi-l studie în lumina spectrelor boreale ce se succedau pe coridoare. Homunculul trecu prin schimbările sale de diagnoze şi culori. Lordul fu mulţumit. Cu degetele bătrâne dar sigure duse vârful cuţitului la ceafă, ridicându-şi capacitatea vitală la un grad şi mai înalt.

Roboţii executau ce li se ordonase.

Luminile te zăpăceau. Uneori îngreuiau însuşi mersul. Era greu de crezut că zeci, sau sute, poate mii de fiinţe umane străbătuseră aceste culoare netrecute pe nici o hartă, pentru a descoperi cele mai îndepărtate hotare ale Bezirkului, unde totul era îngăduit. Şi totuşi, roboţii trebuiau să o creadă. Ei înşişi mai fuseseră aici şi abia dacă îşi mai aminteau cum găsiseră drumul atunci.

Iar muzica! Îi lovea mai puternic decât înainte. Venea în

ritm de cinci bătăi, nuanţând tonurile pentapolei, versurile de cinci cuvinte compuse de motanul menestrel C'paul secole înainte, pe când cânta la cobza sa. Forma însăşi confirma şi întărea spiritul pătrunzător al pisicilor, combinat cu inteligenţa dureroasă a fiinţei umane. Nu-i de mirare că oamenii găsiseră drumul într-acolo.

În întreaga istorie, nu există faptă care să nu fi putut fi împlinită de una din cele trei forţe amare ale spiritului uman – credinţa religioasă, vanitatea răzbunătoare, sau viciul pur. Aici, de dragul viciului, oamenii descoperiseră adâncul insondabil şi îl foloseau în scopuri sălbatice, murdare. Muzica îi chema spre ea.

Era o muzică cu totul specială. Ajungea în două feluri foarte diferite la Sto Odin şi la legionarii săi, reverberând spre ei prin roca dură, multiplicându-se în labirintul de coridoare, purtată de aerul întunecat şi dens. Lumina de pe holuri era încă galbenă, însă pulsaţiile electromagnetice luminoase care păstrau ritmul muzicii o făceau să pară ştearsă. Muzica ţinea totul sub control, măsura timpul, chema la ea tot ce era viaţă. Un cântec pe care cei doi roboţi nu-l percepuseră cu atâta intensitate la vizita lor anterioară.

Nici lordul Sto Odin, în ciuda călătoriilor şi a experienţei sale, nu-l mai auzise înainte. Consta din:

Ritm, înfierbantare şi simpla repetare a notelor revărsate din congoheliu – metal ce nu fusese creat pentru muzică, materie şi antimaterie combinate într-o grilă magnetică fină pentru a respinge cele mai îndepărtate pericole ale spaţiului. Acum, o bucată din acest metal se găsea adânc în trupul Bătrânului Pământ, numărând cadenţe stranii. Agitaţie, ardere şi întoarcere a muzicii călărind în stânca vie, acompaniindu-se singură cu ecouri şi reverberaţii. Fluxul şi refluxul unui plâns erotic murmurat, oftat prin roca dură.

Sto Odin se trezi şi privi tăios înainte, fără să vadă nimic dar simţind totul.

- În curând vom vedea poarta şi fata, spuse el.

- De unde ştii, omule? Tu, care nu ai fost niciodată pe-aici? vorbi Livius.

- O ştiu, zise Lordul, pentru că o ştiu.

- Porţi penele imunităţii.

- Port penele imunităţii.

- Asta înseamnă că şi noi, roboţii, suntem liberi în acest

Bezirk?

- Cât de liberi vreţi, numai să-mi îndepliniţi dorinţele, răspunse Sto Odin. Altfel vă ucid.

- Dacă mergem mai departe, ne dai voie să cântăm cântecul suboamenilor? Ne-ar scoate din creier această muzică înspăimântătoare. Muzica conţine atâtea simţăminte, iar noi nu avem nici unul. Totuşi ea ne tulbură, nu ştiu de ce.

- Contactul meu cu suprafaţa s-a întrerupt, spuse Livius fără nici o legătură. Şi eu simt nevoia să cânt.

- Daţi-i drumul, aprobă Lordul Sto Odin. Dar să nu vă opriţi, altminteri veţi muri.

Roboţii îşi îngemănară vocile în cântec.

Tot rumeg ură.
Sufăr şi tac.
Şi tot nu scap
De chin şi ură.
Va veni al nostru rând.
In munca piei.
Răsuflu în vânt.
Cu moartea-n gând
Fără femei
Va veni al nostru rând.

Subom sunt
Vin, zdrobesc, dărâm.
Să vezice zăngănit
Şi tunet când
Va veni al nostru rând.

Deşi cântecul avea anticul fior sălbatic al cimpoiului, melodia nu reuşea să susţină ritmul provocator al congoheliului ce se abătea acum asupra lor, din loate direcţiile în acelaşi timp.

- Frumos cântec de chemare la revoltă, aprecie Lordul Sto Odin sec, dar îl prefer ca muzică acestui zgomot ce îşi face loc sfâşiind adâncurile lumii. Mergeţi mai departe! Nu vă opriţi. Trebuie să lămuresc acest mister înainte să mor.

- Ne este greu să suportăm muzica asta care iese din piatra.

- Ni se pare că e mult mai puternică.decât atunci când am

fost aici cu câteva luni în urmă. S-ar fi putut schimba? întrebă Flavius.

- Acesta este misterul. Îi lăsam să aibă Gebietul, în afara propriei noastre jurisdicţii. Le-am dat Bezirkul, să facă cu el ce le place. Dar aceşti oameni obişnuiţi au creat, ori au întâlnit o putere extraordinară. Au adus lucruri noi în adâncul Pământului. S-ar putea să fim nevoiţi toţi trei să murim înainte de a rezolva problema...

- Noi nu putem muri aşa cum mori tu, spuse Livius. Noi suntem deja roboţi, oamenii pe care i-am copiat sunt morţi de multă vreme. Vrei să spui că ne vei dezactiva?

- Poate că o voi face, eu sau o altă forţă. Aţi avea cea împotrivă?

- Împotrivă? Adică să simţim ceva în legătură cu aceasta? Nu ştiu, replică Flavius. Obişnuiam să cred că ajung la adevărata, totala cunoaştere când foloseşti parola *Summa nulla est* şi ne aduci la capacitate maximă, însă această muzică are efectul a mii de parole, rostite toate simultan. Începe să-mi pese de viaţa mea şi cred că simt ceea ce tu înţelegi prin cuvântul „teamă”.

- Cu mine e la fel, zise Livius. Aceasta nu este o putere despre care ştim că ar fi existat înainte pe Pământ. Când eram strateg, cineva mi-a povestit despre pericolele indescriptibile ale planetelor Douglas-Ouyang şi acum îmi pare că un astfel de pericol ne pândeşte aici, în acest tunel. Ceva nepământesc. Ceva nelucrat de mâinile omului. Ceva ce nici un robot nu ar putea decodifica. Ceva sălbatic şi foarte puternici materializat prin intermediul congoheliului. Priveşte în jur.

Nu era nevoie să o spună. Coridorul însuşi devenise un curcubeu viu, pulsatoriu. Mai dădură un colţ şi ajunseră...

Cea din urmă limită a tărâmului suferinţei.

Sursa muzicifdiavoleşti.

Capătul Bezirkului.

O ştiau fiindcă muzica îi orbea, luminile îi asurzeau, simţurile se învălmăşeau şi deveneau confuze. Aşa se manifesta apropierea congoheliului.

Exista o uşă imensă, sculptată cu ornamente gotice complexe. Era mult prea înaltă pentru un om. În uşă stătea o singură persoană, cu sânii reliefaţi de umbre şi lumini strălucitoare, revărsate dintr-o singură parte a uşii, prin dreapta.

Dincolo de uşă vedeau un hol imens, a cărui podea de piatră era acoperita cu sute de grămezi mototolite de haine zdrenţuite. Erau oameni, zăcând fără cunoştinţă. Peste ei şi printre ei dansa trupul înalt al unui bărbat, ţinând ceva scânteietor în mână. Umbla, sărea, se contorsiona în pulsaţiile muzicii produse tot de el.

- *Summa nulla est*, rosti Sto Odin. Vreau să vă activaţi la maximum. Aţi atins gradul cel mai înalt?

- Da, milord, răspunseră în cor Livius şi Flavius.

- Aveţi armele ia voi?

- Nu le putem folosi, de vreme ce este împotriva programării noastre, însă le poţi folosi tu, stăpâne, spuse Livius.

- Nu sunt sigur, zise Flavius la rândul lui. Nu sunt deloc sigur. Suntem echipaţi cu arme de suprafaţă. Această muzică, acest procedeu hipnotic, luminile – cine ştie ce efect au avut asupra noastră şi a armelor, niciodată destinate să fie folosite atât de departe sub pământ.

- Nu vă temeţi, îi linişti Sto Odin. Voi avea eu grijă de tot.

Scoase un cuţitaş.

Abia când lama cuţitului sclipi sub luminile mişcătoare, fata din uşă îi observă pe Lord Sto Odin şi pe cei doi tovarăşi bizari ai săi. Îi vorbi, iar vocea ei pluti în aerul greu cu accente de puritate şi moarte.

7

- Cine sunteţi voi, spuse ea, care îndrăzniţi să aduceţi arme în cel mai îndepărtat colţ al Bezirkului?

- Este doar un cuţitaş, doamnă, replică Lordul Sto Odin, şi cu el nu pot face rău nimănui. Sunt un om bătrân şi îmi ridic singur gradul de vitalitate.

Se uită nepăsătoare cum el îşi pune vârful cuţitului la ceafă şi cum îl roteşte deliberat de trei ori. Apoi îi fixă din nou şi spuse:

- Eşti ciudat, milord. Poate că eşti periculos pentru mine şi prietenii mei.

- Nu sunt periculos pentru nimeni. Roboţii îl priviră, surprinşi de plinătatea şi bogăţia vocii sale. Îşi ridicase într-adevăr vitalitatea foarte sus, dându-şi, la acel nivel, nu mai mult de un ceas sau două de viaţă, în schimb îşi recăpătase puterea fizică şi

forţa emoţionala a tinereţii. Se uitară la fată. Luase afirmaţia lui Sto Odin ca atare, de parcă ar fi fost un canon incontestabil de încredere.

- Port aceste pene, continuă Sto Odin. Ştii ce semnifică?

- Observ că eşti un Lord al Instrumentalităţii, dar nu ştiu ce semnificaţie au penele...

- Renunţare la imunitate. Oricine poate are voie să ma ucidă sau să mă rănească, fără teama de pedeapsă. Zâmbi, vag sinistru. Desigur, am dreptul să ripostez şi mă pricep să lupt. Sunt Lordul Sto Odin. De ce eşti aici, fetiţo?

- Îl iubesc pe omul dinăuntru, dacă mai este om.

Se opri şi îşi strânse buzele, încurcată. Era foarte ciudat să vezi acele buze feminine, strânse într-o poticneală de moment a sufletului. Şedea acolo, mai goală ca un prunc, cu chipul machiat provocator, extravagant. Trăia pentru o misiune de dragoste în străfundurile nimicului si ale lui nicăieri şi totuşi rămânea o fată, o persoană, o fiinţă capabilă, aşa cum dovedise în prezent, de o relaţie imediată cu un alt interlocutor.

- A fost un om, milord, chiar şi după ce s-a întors de pe suprafaţa Pământului cu bucata aceea de congoheliu. Numai cu câteva săptămâni în urmă, acei oameni dansau şi ei. Astăzi nu fac decât să zacă pe jos. Nici măcar nu mor. Eu însămi am ţinut bucata de congoheliu în mână şi am creat muzică cu el. Acum puterea muzicii îl devorează, iar el dansează fără odihnă. Nu va veni la mine şi eu nu îndrăznesc să mă duc înăuntru cu el. Poate că şi eu voi sfârşi la fel ca ceilalţi.

Un crescendo al insuportabilei muzici o determina să tacă. Aşteptă să se potolească, în timp ce încăperea din spate străluci spre ei într-un violet vibrant. După ce muzica congoheliului se mai potoli, Sto Odin spuse:

- De când dansează singur străbătut de această forţă stranie?

- De un an. De doi ani. Cine ştie?! Am coborât aici şi am pierdut noţiunea timpului. Acolo, sus, voi nu ne lăsaţi să avem ceasuri sau măcar calendare.

- Te-am văzut dansând cu a zecea parte dintr-un an în urmă, o întrerupse Livius.

Le aruncă o privire rapidă, nedumerita.

- Sunteţi aceeaşi roboţi care au fost aici mai înainte? Arătaţi foarte diferit de astă dată. Arătaţi ca soldaţi din vremurile de

demult. Nu-mi dau seama de ce... Foarte bine, poate că a fost o săptămână, poate că a fost un an.

- Ce faci aici jos? o întrebă blând Sto Odin.

- Tu ce crezi? întrebă ea. De ce vin ceilalţi oameni? Am fugit de timpul fără timp, de viaţa fără viaţă, de speranţa fără speranţă pe care voi, Lorzii, o impuneţi întregii omeniri la suprafaţă. Îi lăsaţi pe roboţi şi pe suboameni să muncească, însă pe adevăraţii oameni îi îngheţaţi într-o fericire fără şansă de salvare.

- Am dreptate! strigă Sto Odin. Am dreptate, deşi mor pentru asta!

- Nu te înţeleg, rosti fata. Vrei să spui că şi tu, un Lord, ai coborât aici ca să scapi de speranţa fără rost ce ne învăluie pe toţi?

- Nu, nu, nu, zise el, în timp ce luminile mişcătoare ale muzicii congoheliului desenau neverosimile decoraţii pe chipul său. Vreau doar să spun că le-am explicat celorlalţi seniori că ceva asemănător se petrece cu voi, oamenii obişnuiţi de la suprafaţă. Tu îmi spui exact ce le-am spus eu lor. Cine eşti de fapt?

Fata îşi privi trupul neînveşmântat, de parcă şi-ar fi dat seama, pentru prima oară, de goliciunea sa. Sto Odin observă roşeaţa de pe chipul ei întinzându-sc pe gât şi pe piept. Zise, foarte încet:

- Nu ştii? Niciodată nu punem o astfel de întrebare aici.

- Aveţi reguli? întrebă el. Aveţi reguli, in Bezirk?

Faţa ei se lumină când îşi dădu seama că el nu intenţionase nici o improprietate. Grăbită, îi explică:

- Nu există nici o regulă. Sunt numai convenţii. Cineva mi-a spus-o în clipa când am părăsit lumea obişnuită şi am trecut hotarul Gebietului. Bănui că ţie nu ţi-au spus fiindcă eşti un Lord, sau fiindcă s-au ascuns de roboţii tăi de luptă.

- N-am întâlnit pe nimeni venind încoace.

- Înseamnă că se ascundeau de tine, milord.

Sto Odin îşi privi legionarii, să vadă dacă vreunul dintre ei confirmă afirmaţia, dar nici Flavius, nici Livius nu spuseră nimic.

Se întoarse spre fată.

- N-am vrut să fiu indiscret. Îmi poţi spune ce fel de persoană eşti? Nu am nevoie de amănunte.

- Când am fost în viaţă, am fost născută-o-dată, spuse ea.

Nu am trăit destul ca să fiu reînnoită. Legionarii şi un adjunct al Instrumentalităţii s-au uitat la mine pentru a-şi da seama dacă pot fi educată pentru Instrumentalitate. Creier mai mult decât e necesar, au spus ei, dar fără pic de personalitate. M-am gândit mult la vorbele lor: „Nici un pic de personalitate”. Ştiam că nu sunt în stare să mă sinucid, dar nici nu doream să trăiesc, aşa că mă prefăceam a fi fericită ori de câte ori credeam că un monitor mă examinează, apoi am găsit drumul spre Gebiet. Nu era moarte şi nu era nici viaţă, însă reprezenta salvarea dintr-un amuzament fără sfârşit. Nu am rămas multă vreme aici, jos – arătă înspre Gebietul de deasupra – înainte să îl întâlnesc pe el. Ne-am îndrăgostit curând unul de altul, iar el mi-a zis că Gebietul nu însemna o ameliorare faţă de suprafaţă. Mi-a zis că mai coborâse aici, în Bezirk, căutând o moarte veselă.

- O ce? întrebă Sto Odin nevenindu-i să creadă.

- O moarte-veselă. Acestea erau cuvintele şi ideea lui. L-am urmat şi ne-am iubit. L-am aşteptat când a urcat la suprafaţă să ia congoheliul. Am crezut că dragostea lui pentru mine îi va scoate din cap moartea-veselă.

- Mi-ai spus tot adevărul? întrebă Sto Odin. Sau e numai varianta ta?

Ea bâlbâi nişte proteste, iar el nu mai repetă întrebarea. Nu spuse nimic, în schimb o privi aspru. Ea tresări, îşi muşcă buzele şi în cele din urmă spuse foarte clar, acoperind muzica şi luminile:

- Încetează! Mă răneşti! Uitându-se inocent la ea, Sto Odin glăsui:

- Nu-ţi fac nimic, şi continuă să o privească. Avea la ce să se uite. Era o fată de culoarea mierii. Chiar şi printre acele lumini şi umbre reuşea să vadă că nu purta deloc haine. Totodată nu mai avea nici un fir de păr pe trup – nu avea păr pe cap, nici sprâncene, probabil nici gene, deşi de la distanţa aceea nu putea fi sigur. Îşi trasase în loc sprâncene aurii sus, pe frunte, ceea ce îi conferea an aer de veşnică mirare batjocoritoare. Gura şi-o vopsise în auriu, astfel încât atunci când vorbea, cuvintele se revărsau dintr-un izvor de aur. Partea de sus a pleoapelor şi le vopsise tot cu auriu, în schimb părţile de jos erau negru antracit. Efectul general era străin de orice experienţă anterioară a omenirii: o durere lubrică ridicată la puterea o mie, veselie rece, veşnic neîmplinita, feminitate în

serviciul unor scopuri distanţate, umanitate fermecată de planete stranii.

El stătea şi o privea. Dacă mai poseda ceva uman în ea, nemişcarea lui avea s-o ob(lige mai devreme sau mai târziu, să preia iniţiativa. Aşa se întâmplă.

Ea vorbi din nou:

- Cine eşti? Trăieşti prea repede, prea aprig. De ce nu intri să dansezi, ca toţi ceilalţi? Ea arătă dincolo de uşa deschisă, unde formele zdrenţăroase, inconştiente, ale oamenilor zăceau risipite pe podea.

- Tu numeşti acesta dans? spuse Sto Odin. Eu nu. Există un singur om care dansează. Ceilalţi zac pe podea. Dă-mi voie să-ţi pun aceeaşi întrebare. Tu de ce nu dansezi?

- Eu îl vreau pe el, nu dansul. Eu sunt Santuna şi el m-a înlănţuit odată cu dragoste umană, simplă, muritoare. Dar cu fiecare zi el devine tot mai mult Fiul-Soarelui, şi dansează cu acei oameni întinşi la pământ...

- Asta numeşti tu dans? se răsti iarăşi Sto Odin. Scutură din cap şi adăugă amar: Eu nu văd nici un dans.

- Nu-l vezi? Chiar nu-l vezi? ţipă ea.

El negă din cap, încăpăţânat şi trist.

Fata se răsuci ca să privească încăperea din spate şi geamătul ei puternic, clar, penetrant aproape, sparse ritmul de cinci-bătăi al congoheliului. Ţipă:

- Fiul al Soarelui! Fiul al Soarelui, ascultă-mă!

Nici o pauză nu surveni în bătaia picioarelor tropăind repede şi mărunt în interiorul cifrei opt, nici o încetinire a degetelor lovind metalul strălucitor din braţele dansatorului.

- Iubitul meu, adoratule, bărbatul meu! strigă ea din nou cu vocea mai ascuţită şi mai poruncitoare decât înainte.

In ritmul muzicii şi al dansului interveni o întrerupere. Dansatorul se legănă înspre ei cu o perceptibilă încetinire a cadenţei. Luminile sălii, poarta cea mare şi holul din exterior deveniră mai clare. Sto Odin putea să vadă fata mai bine: într-adevăr nu avea nici un fir de păr pe trup. Reuşi să-l vadă pe dansator; tânărul era înalt, slab dincolo de obişnuita suferinţă a unui om, iar în mâinile sale metalul sclipea precum reflectând o mie de lumini. Dansatorul vorbi, repede şi upărat:

- M-ai strigat. M-ai strigat de mii de ori. Intră dacă vrei, dar nu mă mai striga.

În timp ce vorbea, muzica se stinse complet. Grămezile de pe podea începură să se mişte, să geamă, să se trezească. Santuna se bâlbâi în grabă:

- De această dată n-am fost eu, ci aceşti oameni. Unul din ei este foarte puternic. Nu-i vede pe dansatori. Fiul-Soarelui se întoarse spre Lordul Sto Odin.

- Intră atunci şi dansează, dacă vrei. Eşti deja aici. Poţi să şi dansezi. Maşinile astea ale tale – arătă spre roboţii legionari – oricum nu ar fi în stare să danseze. Dezactivează-i. Dansatorul începu să se răsucească.

- Nu voi dansa, în schimb mi-ar place să-ţi văd mişcările, zise Sto Odin cu aparentă blândeţe. Tânărul nu-i plăcea deloc – nici fosforescenţa pielii sale, nici periculosul metal legănat în braţe, nici nepăsarea sinucigaşă a mersului său mândru. În orice caz, era prea multă lumină aici, departe sub Pământ, şi prea puţină logică în ceea ce se petrecea.

- Omule, eşti un iscoditor. Şi e foarte urât pentru un bătrân ca tine. Sau vrei doar să fii *bărbat*?

Lordul Sto Odin simţi cum îl cuprinde furia.

- Cine eşti tu, omule, care îndrăzneşti să-i spui bărbatului bărbat pe un asemenea ton? Mai eşti oare tu încă uman?

- Cine ştie? Cui îi pasă? Am înregistrat muzica Universului. Am canalizat toată fericirea posibilă în această încăpere. Sunt generos. O împart cu aceşti prieteni ai mei. Fiul-Soarelui arătă spre grămezile de zdrenţe de pe podea, care începură să se agite în nimicnicia lor, în lipsa muzicii. Cu cât pătrundea cu privirea mai departe în sală, Sto Odin îşi dădea seama că grămezile de pe podea erau tineri, cel mai adesea bărbaţi, deşi se găseau şi câteva fete printe ei. Palizi şi slabi, toţi păreau bolnavi.

Sto Odin replică:

- Nu-mi place ceea ce văd. Cred că ar trebui să te prind pe tine şi să-ţi iau acel metal.

Dansatorul se roti pe călcâiul drept, gata să facă un salt nebun.

Sto Odin păşi în cameră pe urmele Fiului-Soarelui.

Acesta execută o întoarcere completă, încât făcu din nou faţă lui Sto Odin. Îl împinse pe Lord pe uşă afară, obligându-l ferm şi irezistibil să facă trei paşi înapoi.

- Flavius, ia metalul! Livius, pune mâna pe om! şuieră Sto

Odin.

Nici unul din roboţi nu se mişcă. Sto Odin, cu simţurile şi vigoarea redate de rotaţiile date butonului de vitalitate, păşi înainte să pună el însuşi mâna pe congoheliu. Făcu un pas, un singur pas, şi împietri în uşă, imobil.

Nu se mai simţise aşa din clipa în care doctorii îl aşezaseră ultima oară într-o maşină chirurgicală, atunci când descoperiseră că o parte a calotei sale craniene dezvoltase un cancer osos datorită radiaţiilor cosmice şi a bătrâneţii. Îi puseseră o proteză, iar pe durata operaţiei rămăsese imobilizat în cureje şi drogat. De data aceasta nu existau nici curelele, nici droguri, însă forţele invocate de Fiul-Soarelui se dovedeau la fel de puternice.

Dansatorul dansa într-o enormă cifră opt, printre trupurile îmbrăcate întinse pe podea, cânta cântecul pe care Flavius îl fredonase cu mult mai sus, la suprafaţa Pământului – cântecul despre omul care plânge.

Dar Fiul-Soarelui nu plângea.

Chipul său ascetic, slab, se deformase într-o grimasă grosolană, batjocoritoare. Când cânta despre durere, ceea ce exprima nu era durere, ci batjocură, rânjet, dispreţ pentru obişnuita durere omenească. Congoheliul pâlpâia, iar aurora boreală aproape că-l orbea pe Sto Odin. In mijlocul sălii se găseau alte două tobe, una cu note înalte, iar cealaltă cu un glas şi mai ascuţit. Congoheliul răsuna: *bum – bum – dum – dum – rum!*

Toba mare, obişnuită, răpăi când Fiul-Soarelui trecu pe lângă ea şi o atinse cu degetele: *ritiplin, ritiplin, rataplan, ritiplin!*

Ciudata tobă mică scotea numai două note, şi aproape că croncănea: *kid-nork, kid-nork, kid-nork!*

În timp ce Fiul-Soarelui se îndepărta dansând, Lordul Sto Odin crezu că aude vocea Santunei strigându-l pe dansator, dar nu reuşi să-şi întoarcă capul să vadă dacă într-adevăr aşa era. Fiul-Soarelui şedea în faţa lui Sto Odin, cu picioarele încă pendulându-i-se înainte şi înapoi, cu degetele mari şi cu palmele ţipând din strălucitorul congoheliu disonanţe hipnotice, chinuitoare.

- Bătrâne, ai încercat să mă tragi pe sfoară. Nu ai reuşit.

Lordul Sto Odin încercă să vorbească, dar muşchii gurii şi ai gâtului nu reacţionau. Se întrebă ce forţă era aceasta, capabilă

să oprească orice efort neobişnuit, lăsându-i totuşi inima să bată, plămânii să respire, creierul (atât cel natural, cât şi proteza) să gândească.

Băiatul continuă să danseze. Dansă câţiva paşi înapoi, se întoarse şi se apropie iarăşi de Sto Odin.

- Porţi penele imunităţii. Sunt liber să te ucid. Dacă aş face-o, Lady Mmona şi Lord Nuru-or şi ceilalţi prieteni ai tăi n-ar şti niciodată ce s-a întâmplat.

Dacă Sto Odin şi-ar fi putut mişca pleoapele cât de cât, ar fi deschis ochii miraţi la auzul faptului că, adânc sub pământ, un dansator superstiţios cunoştea afacerile secrete ale Instrumentalităţii.

- Nu-ţi vine să-ţi crezi ochilor, deşi vezi foarte bine; spuse Fiul-Soarelui mai sobru. Crezi că un nebun a găsit un mod de face minuni cu o bucată de congoheliu adusă sub pământ, Prost bătrân! Un lunatic nu ar fi reuşit să aducă metalul aici fără ca fragmentul să explodeze, sărind în aer odată cu el. Nici un om nu ar fi izbutit să facă ce am făcut eu. Gândeşti, dacă jucătorul care şi-a luat numele de Fiul-Soarelui nu e om, atunci ce anume este? Ce aduce puterea şi muzica soarelui atât de adânc sub pământ? Cine îi face pe nenorociţii lumii să viseze într-un somn nebun, fericit, în vreme ce viaţa li se risipeşte şi se pierde într-o mie de timpuri şi de lumi? Cine face astea, dacă nu chiar eu? Nu-i nevoie să întrebi. Pot spune foarte bine ceea ce gândeşti. Îţi voi dansa gândurile pentru tine. Sunt un om foarte de treabă, chiar dacă nu îţi plac câtuşi de puţin.

Picioarele dansatorului se mişcaseră în acelaşi loc în timp ce el vorbea. Brusc se răsuci, săltând şi sărind peste nefericitele ferme umane de pe jos. Trecu pe lângă toba mare şi o atinse: *ritiplin, rataplan!*

Mâna stângă atins e uşor toba mică: *kid-nork, kid-nork!*

Ambele mâini apucară congoheliul, de parcă încheieturile puternice voiau să-l sfărâme. Întreaga încăpere răsună de muzică, străluci într-un fulger pe măsură ce simţurile umane se întrepătrundeau. Lordul Sto Odin simţi aerul mângâindu-i pielea ca o unsoare rece, umedă. Fiul-Soarelui deveni transparent şi prin el, Lordul desluşi un peisaj nepământesc, şi care nu avea să fie niciodată pământesc.

- Fluminiscent, luminiscent, incandescent, fluorescent, cân-ta dansatorul. Astea sunt lumile planetelor Douglas-Ouyang,

şapte planete strâns grupate, călătorind toate împreună în jurul unui singur soare. Lumi cu gravitaţie intensă şi perpetue căderi de praf, unde suprafaţa e transformată de magnetismul veşnic-schimbător, datorat orbitelor eratice! Lumi stranii, unde stelele descriu dansuri mai sălbatice decât orice dans conceput vreodată de om. Planete care împărtăşesc o conştiinţă împreună dar probabil nu şi o inteligenţă, planete care au strigat mereu peste spaţiu şi timp după tovărăşie până ce eu, eu jucătorul, am coborât în această cavernă şi le-am descoperit. Acolo unde le-ai lăsat tu, Lord Sto Odin, când ai spus unui robot: „Nu-mi place înfăţişarea acestor planete”. Aşa ai spus, Sto Odin, vorbind unui robot cu mult timp în urmă. „Oamenii s-ar putea îmbolnăvi, sau ar putea să înnebunească numai uitându-se la ele”, ai spus tu, Sto Odin, cu mult timp în urmă. „Ascunde informaţia într-un computer uitat de toţi”, ai ordonat tu, Sto Odin, înainte ca eu să mă fi născut. Dar computerul e cel de colo, cel aflat în colţul din spatele tău, pe care nu te poţi întoarce să îl vezi. Am coborât în această încăpere, căutând o moarte-veselă, ceva într-adevăr neobişnuit care să-i zguduie pe neghiobi în clipa în care ar fi auzit că le-am scăpat. Am dansat aici, în întuneric, aproape tot aşa cum dansez acum, şi am înghiţit douăsprezece droguri ca să fiu sălbatic şi liber şi foarte, foarte receptiv. Computerul acela mi-a vorbit, Sto Odin. Computerul tău, nu al meu. Mi-a vorbit, şi ştii ce mi-a zis?

Trebuie să afli, Sto Odin, căci eşti pe moarte. Ţi-ai ridicat prea mult vitalitatea ca să te lupţi cu mine. Te-am împietrit. Aş fi reuşit să fac aşa ceva dacă aş fi fost un simplu om? Priveşte. Devin din nou solid.

Cu un scrâşnet de coarde şi de sunete ca un curcubeu, Fiul-Soarelui învârti din nou congoheliul până ce încăperea, atât înăuntru cât şi în afară, înflori de lumina miilor de culori şi aerul de sub pământ se îmbibă de muzică psihotică, fiindcă nici o minte omenească nu o inventase. Lordul Sto Odin, prizonier al propriului său trup, împreună cu cei doi legionari roboţi, îngheţaţi la o jumătate de pas în spate, se întrebă dacă într-adevăr murea degeaba, şi se strădui să ghicească dacă dansatorul avea sau nu să îl orbească şi să-l asurzească înaintea morţii. Congoheliul se roti şi îi străluci în faţă.

Fiul-Soarelui dansa îndărăt, peste trupurile de pe podea, dansa într-o ciudată fugă cadenţată de parcă s-ar fi aruncat într-

o sălbatică cursă, în vreme ce muzica şi paşii îl purtau din nou spre centrul încăperii. Silueta sări într-o poziţie ciudată, Cu chipul privind atât de mult în jos, încât Fiul-Soarelui şi-ar fi putut studia proprii paşi pe podea, cu congoheliul deasupra capului şi pe ceafă, cu picioarele ridicate într-o săritura dificilă, cu genunchii sus.

Lordul Sto Odin crezu că o aude pe fată strigând iarăşi, dar nu reuşi să distingă cuvintele.

Tobele vorbiră: *riliptin, ritiplin, rataplam!* Şi apoi *kid-nork, kid-nork, kid-nork!*

Dansatorul deschise gura numai după ce zgomotul se micşoră. Vorbi, iar glasul îi era strident, ciudat, asemeni unei înregistrări proaste puse pe un aparat nepotrivit.

- Ceva vorbeşte cu tine. Poţi vorbi.

Lordul Sto Odin descoperi că buzele şi gâtul i se mişcau, încetişor, pe ascuns, ca un bătrân soldat, îşi încercă picioarele şi degetele: acestea rămâneau în continuare înţepenite. Putea să-şi folosească numai vocea. Dădu răspicat expresie evidenţei:

- Cine eşti tu, *ceva*!

Fiul-Soarelui se uită dintr-o parte la Sto Odin. Stătea drept şi calm, dansând o horă sălbatică şi agitată care nu-i mişca şi restul trupului. Aparent, era nevoie de un soi de dans pentru a păstra legătura între inexplicabila apropiere a planetelor Douglas-Ouyang, bucata de congoheliu, dansatorul mai mult decât uman şi trupurile fericit torturate de pe podea. Chipul, chipul însuşi era liniştit şi aproape trist.

- Mi s-a spus, zise Fiul-Soarelui, să-ţi arăt cine sunt.

Dansă în jurul tobelor: *rataplan, rataplan! kid-nork, kid-nork, kid-nork!*

Ridică congoheliul şi-l strânse până când din el ţâşni un geamăt. Sto Odin era sigur că un sunet atât de sălbatic şi disperat precum acela trebuia să răzbată cu certitudine până la suprafaţa situată la mulţi kilometri deasupra. O judecată mai prudentă însă îl asigură că era un gând fantezist, influenţat de situaţia specială în care se găsea el, şi că orice sunet destul de puternic pentru a străbate tot acel drum ar fi fost, de asemenea, destul de puternic ca să sfărâme stânca tavanului, prăbuşind-o peste ei.

Congoheliul trecu prin culorile spectrului, până se opri la un roşu închis, umed, apropiat de negru. În acea clipă de linişte

Lord Sto Odin îşi dădu seama că întreaga poveste îi fusese vârâtă în cap fară să-i fie articulată în cuvinte. Adevărata poveste a acelei săli îi pătrunsese pur şi simplu în memorie. Cu o clipă în urmă nu ştiuse nimic despre ea, în clipa următoare simţea că o ştia de o viaţă,

Se simţi de asemenea eliberat.

Împleticindu-se, se dădu înapoi trei sau patru paşi. Spre imensa lui uşurare, roboţii se întoarseră, eliberaţi la rândul lor, şi-l urmară. Se lăsă apucat de subţiori. Faţa îi fu acoperită deodată de sărutări. Obrazul lui de plastic simţi, slab şi stins, atingerea reală şi vie a unor buze de femeie. Era ciudata fată – frumoasă, cheală, goală şi cu buze aurii – care aşteptase şi strigase din pragul uşii. În ciuda oboselii şi a neaşteptatului şoc informaţional, Lordul Sto Odin ştiu ce avea de zis.

- Fetiţo, m-ai strigat.

- Da, milord.

- Ai avut puterea să priveşti congoheliul şi să nu i te supui?

Ea dădu afirmativ din cap, dar nu spuse nimic.

- Voinţa ţi-a fost destul de puternică ca să nu intri în încăperea aceea?

- Nu voinţa mi-a fost puternică, milord. Îl iubesc pe bărbatul meu de acolo, înăuntru.

- Aştepţi de multe luni, fetiţo?

- Nu tot timpul. Urc sus, în coridor, când trebuie să mănânc, să beau, să dorm, sau pentru nevoi personale. Acolo am chiar şi oglinzi, piepteni, pensete şi farduri, să mă fac frumoasă aşa cum doreşte Fiul-Soarelui să mă vadă.

Lordul Sto Odin privi peste umăr. Muzica era înceată, pulsând de emoţii altele decât durerea. Dansatorul executa un dans lung, lent, plin de şerpuiri şi întinderi, trecându-şi congoheliul dintr-o mână în cealaltă.

- Mă auzi, dansatorule? strigă Lord Sto Odin, puterea Instrumentalităţii alergându-i încă o dată în vine.

Dansatorul nu vorbi, nici nu păru să-şi schimbe direcţia. Doar toba mică scoase pe neaşteptate: *kid-nork, kid-nork.*

- El şi chipul din spatele său o vor lăsa pe fată să plece, dacă ea îl uită cu desăvârşire pe el şi locul ăsta. Nu-i aşa? întrebă Sto Odin pe dansator.

Ritiplin, rataplan, spuse toba mare, care nu mai sunase de când Sto Odin fusese eliberat.

- Dar eu nu vreau să plec, zise fata.

- Ştiu că nu vrei. totuşi vei pleca ca să-mi faci mie plăcere. Te poţi întoarce imediat după ce-mi voi fi terminat treaba. Ea rămase tăcută, aşa că el continuă. Unul din roboţii mei, Livius, cel copiat după generalul psihiatru, va fugi împreună cu tine, însă îi ordon să uite acest loc şi tot ce-i legat de el. *Summa nulla est.* M-ai auzit, Livius? Vei fugi cu această fată şi vei uita. Şi tu vei alerga şi vei uita, Santuna, draga mea, dar peste două zile îţi vei aminti destul ca să te întorci, în caz că vei dori, în caz că vei simţi nevoia. Dacă nu, te vei duce la Lady Mmona şi vei afla de la ea ce ai de făcut pentru restul zilelor care le mai ai de trăit.

- Ai promis milord, că peste două zile şi două nopţi mă voi putea întoarce, dacă voi simţi nevoia să o fac.

- Acum fugi, copila mea, fugi. Aleargă către suprafaţă. Livius, poart-o în braţe la nevoie. Dar fugiţi! Fugiţi! Fugiţi! De asta depinde mai mult decât viaţa ei.

Santuna îl privi grav. Goliciunea ei era inocenţa. Pleoapele aurii întâmpinară dungile negre când ea clipi, ştergându-şi apoi lacrimile jilave.

- Sărută-mă, şi voi fugi.

El se apleca şi o sărută.

Fata se întoarse, îl mai privi pentru o ultimă oară pe dansatorul ei iubit, după care porni în fugă cu picioarele ei lungi, pe coridor. Livius o urmă, elastic şi neobosit. În douăzeci de minute aveau să atingă limitele superioare ale Gebietului.

- Ştii ce fac? îl întrebă Sto Odin pe dansator.

De astă dată, dansatorul şi forţa dindărătul său nu catadicsiră să răspundă.

Sto Odin spuse:

- Apă. Este apă într-o ploscă, în litieră. Du-mă acolo, Flavius!

Robotul legionar îl purtă pe bătrânul şi firavul Sto Odin spre lectică.

8

Lordul Sto Odin recurse apoi la tertipul care a schimbat istoria omenirii pentru multe secole şi, procedând în acest fel, aruncă în aer o enormă cavernă din măruntaiele Pământului. Folosi unul dintre cele mai secrete şiretlicuri ale

Instrumentalităţii.

Tripla-gândire.

Chiar şi atunci când li se creau toate condiţiile de instruire, foarte puţini dintre iniţiaţi reuşeau să gândească triplu. Din fericire pentru umanitate, Lordul Sto Odin se număra printre cei capabili.

Puse în acţiune trei sisteme de gândire. La nivelul superior se purtă raţional, explorând străvechea încăpere; la un nivel inferior al creierului plănui o surpriză de proporţii dansatorului cu congoheliu. Iar la cel de al treilea, cel mai de jos nivel, hotărî ce trebuia să facă pe parcursul unei singure clipe şi se bizui pe sistemul său nervos autonom să ducă restul la bun sfârşit.

Iată ordinele date de el:

Flavius urma să fie pus pe alertă maximă şi pregătit pentru atac. Computerul trebuia acţionat să înregistreze întregul episod, tot ce aflase Sto Odin, şi învăţat să ia măsuri după ce Lordul nu avea să-i mai acorde nici un ordin. Tiparul acţiunii – cadrul general al represaliilor – era limpede în mintea lui Sto Odin până la miime de secundă, apoi îi dispăru brusc din vedere.

Muzica se ridică la un urlet.

O lumină albă îl acoperi pe Sto Odin.

- Îmi vrei răul! strigă Fiul-Soarclui din spatele uşii gotice.

- Ti-am vrut răul, recunoscu Sto Odin, dar a fost un gând trecător. N-am făcut nimic. Mă supraveghezi doar.

- Te supraveghez, încuviinţă dansatorul, aspru. *Kid-nork kid-nork,* făcu toba mică. Să nu ieşi din raza mea vizuală. Când eşti gata să intri pe uşa mea, strigă-mă, sau gândeşte-te la asta. Voi veni în întâmpinarea ta şi te voi ajuta să intri.

- Prea bine, acceptă Lordul Sto Odin.

Flavius încă îl susţinea. Sto Odin se concentra asupra melodiei create de Fiul-Soarelui, un cântec nou, sălbatic, ne-maiauzit vreodată în istoria omenirii. Se întrebă dacă l-ar fi putut surprinde pe dansator aruncându-i îndărăt propriul cântec, în acelaşi timp, degetele lui pregăteau un al treilea set de acţiuni pe care mintea lui Sto Odin nu mai trebuia să le coordoneze. Mâna lui deschise un capac în pieptul robotului, chiar în dreptul lamelor de control ale creierului. Degetele singure schimbară o serie de legături, programând robotul ca peste un sfert de oră să ucidă orice formă de viaţă din apro-

piere, cu excepţia transmiţătorului comenzii. Flavius nu ştia ce i se întâmplase; la rândul său, nici Sto Odin nu băgase de seamă ce făcuse mâna lui.

- Du-mă la vechiul computer, ceru Sto Odin lui Flavius. Vreau să-mi dau seama cât de adevărată poate fi povestea pe care abia am aflat-o. Lordul continuă sa se gândească la muzica în stare să-l surprindă până şi pe mânuitorul congoheliului.

Ajunse în faţa computerului.

Mâna lui, răspunzând comenzii date de tripla-gândire, porni computerul şi apăsă butonul de înregistrare. Vechile relee aproape că gemură punându-se în funcţiune.

- Vreau să văd harta, spuse Sto Odin computerului.

Departe în spatele său, dansatorul schimbase pasul cu un tropot rapid, suspicios.

Harta apăru pe computer.

- Minunat, zise Sto Odin.

Întregul labirint deveni distinct. Chiar deasupra lor se afla unul din vechile puţuri antiseismice – un stâlp tubular drept, gol, cu un diametru de două sute de metri, înalt de kilometri. În vârf avea o trapă care nu lăsa să pătrundă noroiul şi apa de pe fundul oceanului. La bază, de vreme ce nu exista o altă presiune decât a aerului, fusese acoperit cu un material plastic imitând roca, astfel ca nici un om sau robot care ar fi trecut pe acolo să nu încerce să urce înăuntru.

- Urmăreşte-mă! strigă Sto Odin dansatorului.

- Te urmăresc, răspunse Fiul-Soarelui, iar în replica lui cântată se simţea un mârâit de perplexitate.

Sto Odin zgâlţâi computerul, degetele mâinii drepte îi alergară pe clape codificând o cerere foarte precisă. Mâna stângă, condiţionată de tripla-gândire, codă cu două instrucţiuni simple şi clare panoul lateral de urgenţă.

Râsul Fiului-Soarelui răsună în spate.

- Ceri să-ţi fie trimisă o bucată de congoheliu. Opreşte-te! Opreşte-te, înainte să semnezi cu numele şi autoritatea ta de Lord al Instrumentalităţii. Cererea ta nesemnată nu va face nici un rău. Computerul Central de la suprafaţă va crede pur şi simplu că e vorba de nebunii din Bezirk. Vocea deveni urgentă: Dar de ce maşina ţi-a semnalizat „recepţionat şi executat”?

Lordul Sto Odin minţi plat:

- Nu ştiu. Poate îmi vor trimite o bucată de congoheliu

asemănător cu cea pe care o ai tu.

- Minţi! ţipă dansatorul. Vino aici, la uşa!

Flavius îl conduse pe Sto Odin spre arcada gotică, ridicol de frumoasă.

Dansatorul sărea de pe un picior pe altul. Congoheliul strălucea într-o culoare roşie, mată, de alarmă. Muzica plângea de parcă toată durerea şi suspiciunea omenirii fuseseră concentrate într-o nouă fugă de neuitat, asemeni unei armonii delirante, atonale, la cel de-al treilea *Concert Bmndenburgic* de Johann Sebastian Bach.

- Sunt aici, rosti Sto Odin cu uşurinţă.

- Eşti pe moarte! strigă dansatorul.

- Am fost pe moarte înainte ca tu să mă fi observat pentru prima. oară. Mi-am ridicat gradul de vitalitate la maximum după ce am intrat în Bezirk.

- Intră atunci, îl invită Fiul-Soarelui, şi nu vei mai muri niciodată...

Sto Odin prinse marginea uşii şi se lăsă să alunece pe podeaua de piatră. Vorbi numai după ce se aşeză confortabil:

- Sunt pe moarte, e adevărat. Dar aş prefera să fiu intru. Murind, te voi privi cum dansezi.

- Ce faci? Ce-ai făcut? strigă Fiul-Soarelui. Se opri din dans şi porni spre uşă.

- Cercetează-mă, dacă doreşti, zise Lordul.

- Te cercetez, însă nu văd nimic altceva în afara dorinţei tale de a obţine o bucată de congoheliu, ca să dansezi mai bine decât mine.

În acest moment Flavius înnebuni. Fugi la litieră, se aplecă peste ea şi apoi se întoarse din nou spre poartă. În fiecare mână avea câte un rulment enorm de oţel masiv.

- Ce e cu robotul ăsta? ţipă dansatorul. Îţi citesc gândurile, dar nu îi ceri nimic! Foloseşte buzduganele acelea de oţel ca să spargă barierele.

Deschise gura observând atacul. Mai rapid decât ar putea urmări ochiul mişcarea, braţul de şaizeci de tone forţă al lui Flavius şuieră prin aer în timp ce arunca primul proiectil de oţel direct spre Fiul-Soarelui. Acesta, sau puterea din interiorul său, sări în lături cu agerime de insectă. Bila ară două trupuri zdrentăroase de pe podea. Unul zise un „uuuf!” în vreme ce murea, celălalt nu scoase nici un sunet: capul îi fusese smuls de

impact. Înainte ca dansatorul să vorbească, Flavius aruncă al doilea proiectil.

De data aceasta nimeri în uşă. Forţa care îl imobilizase pe Sto Odin şi pe roboţii săi acţiona din nou. Mingea cântă lovind uşa, se opri în aer, apoi şuieră aruncată înapoi spre Flavius. Proiectilul rată capul robotului, în schimb îi zdrobi complet pieptul. Aici se găsea adevăratul său creier. O licărire de lumină fulgeră în vreme ce robotul se sfârşea, însă chiar pe moarte, Flavius apucă pentru ultima dată mingea de oţel şi o aruncă spre Fiul-Soarelui. Robotul înţepeni iar mingea grea, aruncată nebuneşte, îl izbi pe Lordul Sto Odin în umărul drept. Sto Odin resimţi durerea până ce îşi scoase homunculul-heee şi o opri. Apoi îşi cercetă umărul. Era aproape în întregime sfărâmat. Sângele trupului său organic şi fluidul hidraulic din proteze se amestecau într-un şuvoi gros curgând lent, revărsându-i-se pe trup.

Dansatorul aproape că-şi uită dansul.

Lordul Sto Odin se întrebă cât de departe ajunsese fata.

Presiunea aerului se schimba.

- Ce se întâmplă cu aerul? De ce te-ai gândit la fată? Ce se-ntâmplă?

- Citeşte-mă, spuse Lordul.

- Voi dansa să-mi recapăt mai întâi puterile, replică Fiul-Soarelui.

Vreme de câteva minute, dansatorul cu bucata de congo-heliu păru că va provoca o avalanşă.

Lordul Sto Odin, pe moarte, închise ochii şi descoperi că este odihnitor să mori. Strălucirea şi zgomotul lumii din jur rămâneau interesante, însă deveniseră lipsite de importanţă.

Congoheliul cu o mie de curcubee schimbătoare şi dansatorul său, aproape atinseseră transparenţa, în momentul în care Fiul-Soarelui se întoarse să citească mintea Lordului Sţo Odin.

- Nu văd nimic, zise Fiul-Soarelui îngrijorat. Vitalitatea ta este prea sus fixată şi vei muri curând. De unde vine tot aerul acesta? Mi se pare că aud un murmur îndepărtat, dar nu tu îl produci. Robotul tău a înnebunit. Tu nu faci decât să mă priveşti satisfăcut şi să mori. Foarte ciudat. Vrei să mori în legea ta, când ai putea trăi inimaginabile vieţi aici, cu noi!

- Aşa este, încuviinţă Lordul Sto Odin. Mor în legea mea. Însă dansează pentru mine, te rog, dansează pentru mine cu

bucata de congoheliu, în timp ce eu îţi voi spune povestea ta, aşa cum tu mi-ai spus-o mie. Va fi o plăcere să închei povestea înainte de a muri.

Dansatorul îl privi şovăitor, începu să danseze, apoi se întoarse înapoi spre el.

- Eşti sigur că vrei să mori? Cu puterea a ceea ce tu numeşti planetele Douglas-Ouyang şi pe care eu o primesc chiar aici, cu ajutorul congoheliului, te-ai simţi destul de bine cât eu aş dansa, iar de murit ai putea muri oricând doreşti. Controlul de vitalitate este mult mai slab în comparaţie cu forţele pe care le comand. Aş putea chiar să te ajut să treci pragul uşii mele...

- Nu, răspunse Lordul Sto Odin. Dansează numai până ce mor. În legea mea.

9

Astfel lumea se schimbă. Milioane de tone de apă se năpusteau asupra lor.

În câteva minute, Gebietul şi Bezirkul urmau să fie înecate, în vreme ce aerul şuiera suflând în sus. Sto Odin observă mulţumit că deasupra dansatorului se afla un canal de aerisire. Nu-şi permise să gândească triplu ce avea să se întâmple atunci când materia şi antimateria congoheliului se vor scufunda în apa sărată grăbindu-se spre ei. Ceva cam la patruzeci de megatone, presupuse el, cu senzaţia de oboseală a unui om care a rezolvat o problemă cu mult, mult timp în urmă, şi şi-o aminteşte pasager după ce conjunctura respectivă a trecut.

Fiul-Soarelui mima religia dinaintea vârstei spaţiului. Cânta imnuri, ridica ochii, mâinile şi bucata de congoheliu înspre soare; interpreta clănţănitul dervişilor rotitori, clopotele Templului Omului din Două Bucăţi de Lemn şi clopotele celorlalte temple ale acelui sfânt ce scăpase timpului, pur şi simplu conştientizându-l şi păşind în afara sa. Buddha, acesta era oare numele lui? Şi continuă cu teribilele blasfemii ce îmbolnăviseră omenirea după prăbuşirea Vechii Lumi.

Muzica păstra ritmul. Luminile de asemenea.

Procesiuni întregi de umbre fantomatice îl urmară pe Fiul-Soarelui, în vreme ce el arăta cum bătrâna omenire descoperise zeii şi soarele şi apoi alţi zei. Exprimă prin pantomimă cel mai vechi mister uman – teama omului de moarte, când de fapt,

viaţa nu o înţelegea niciodată. Şi în timp ce el dansa, Lordul Sto Odin îi repeta propria poveste.

- Ai părăsit suprafaţa Pământului, Fiul al Sparelui, deoarece oamenii erau nătărăi, stupizi, veseli şi plicticoşi în mizerabila lor fericire. Ai fugit fiindcă nu suportai sâ fii o găină în coteţ, hrănit aseptic, găzduit.în siguranţă şi îngheţat la moarte. Te-ai alăturat celorlalţi nenorociţi fără astâmpăr care au căutat libertatea în Gebiet. Ai aflat despre drogurile, despre băuturile şi ţigările lor. Le-ai cunoscut femeile, petrecerile şi jocurile. Nu a fost destul. Ai devenit un nobil-sinucigaş, un erou căutând o moarte-veselă capabilă să-ţi ştampileze personalitatea. Ai coborât în Bezirk, cel mai uitat şi mai dezgustător loc din toate. Nu ai găsit nimic. Doar vechile maşini şi coridoarele goale. Ici şi colo, câteva mumii şi oase. Doar luminile tăcute şi murmurul slab al aerului suflând pe coridoare.

- Aud acum apa, zise dansatorul continuând să danseze, apa care inundă. Tu nu o auzi, Lordul meu muribund?

- Dacă aş auzi-o, nu mi-ar păsa. Să reluăm povestea. Ai ajuns în camera aceasta. Uşa ciudată o făcea să pară potrivită pentru o moarte-veselă, aşa cum vouă, bieţilor exilaţi, vă plăcea să căutaţi. Numai că nu reprezintă mare lucru să mori fără ca restul oamenilor să ştie că ai făcut-o intenţionat şi cum anume ai făcut-o. Oricum, să urci din nou în Gebiet, unde se găseau prietenii tăi, nu era uşor, aşa că ai adormit lângă computerul acesta.

Noaptea, în timp ce dormeai şi visai, computerul ţi-a cântat:

Un câine pentr-o vreme vreau
Şi o slujbă temporară ca să beau
Într-un loc ca un mormânt
Într-un loc ca pe Pământ!

Când te-ai trezit, ai fost surprins să constaţi că visaseşi un nou gen de muzică. Muzică cu adevărat sălbatică, ce-i făcea pe oameni să se înfioare de delicioasa ei răutate. Iar cu muzica, ai primit o slujbă. Să furi o bucată de congoheliu.

Ai fost un om inteligent, Fiu al Soarelui, înainte să cobori aici. Planetele Douglas-Ouyang te-au capturat şi te-au făcut de o mie de ori mai deştept. Tu şi prietenii tăi, aşa mi-ai istorisit – ori aşa mi-a spus prezenţa din spatele tău, acum un ceas – tu şi

prietenii tăi aţi furat consola unui comunicator subspaţial, l-aţi fixat pe planetele Douglas-Ouyang şi v-aţi îmbătat la vederea lor. Iridiscentă, luminisccntă. Cascade curgând invers. Tot felul de imagini asemănătoare.

Şi aţi obţinut congoheliul. Congoheliul este făcut din materie şi antimaterie, laminate separat de o grilă magnetică dublă. Cu el, planetele Douglas-Ouyang te-au făcut independent de procesele organice. N-ai mai avut nevoie de mâncare, de odihnă, nici chiar de aer sau de băutură. Planetele Douglas-Ouyang sunt foarte vechi, le-au folosit ca pe o verigă de legătură. N-am idee ce intenţii aveau cu privire la Pământ şi omenire. Dacă această poveste se va răspândi, generaţiile viitoare te vor numi neguţătorul de venin, căci ai folosit fireasca dorinţă de aventură a omului pentru a prinde în capcană alţi oameni, cu hipnoză şi cu muzică.

- Aud apa, îl întrerupse Fiul-Soarelui. Chiar aud apa!

- Nu-i nimic, zise Lord Sto Odin, povestea ta este mult mai importantă. Oricum, ce putem face noi în privinţa ei? Eu mor, într-o baltă de sânge şi efluvii. Tu nu ai cum să părăseşti încăperea datorită congoheliului. Lasă-mă să continui. Ori poate că entitatea Douglas-Ouyang, orice ar fi fost ea...

- *Este*, rosti Fiul-Soarelui.

- ... orice ar fi, năzuieşte fierbinte o prietenie senzuală. Dansează mai departe, omule, dansează!

Fiul-Soarelui dansă şi tobele vorbiră împreună cu el, *rataplan, rataplan! kid-nork, kid-nork, nork!* în vreme ce congoheliul făcea muzica să ţipe prin roca dură.

Celălalt sunet persista.

Fiul-Soarelui se opri şi se uită.

- Este apă!

- Cine ştie?! întrebă Lord Sto Odin.

- Priveşte, urlă Fiul-Soarelui, ridicând sus bucata de congoheliu. Priveşte!

Lordul Sto Odin nu avea nevoie să se uite. Ştia prea bine că primele tone de apă, grele şi încărcate de mâl, soseau spumegând în jos, pe coridor, pătrunzând deja în încăperi.

- Dar ce fac *eu*? ţipă vocea Fiului-Soarelui.

Sto Odin simţi că nu Fiul-Soarelui vorbea, ci un releu oarecare glăsuind datorită forţei planetelor Douglas-Ouyang. O putere care încercase să se împrietenească cu omul, dar care nu

găsise persoana şi prietenia potrivită.

Fiul-Soarelui se controla. Picioarele împroşcară dansând. Culorile străluceau în apa ce se ridica. *Ritiplin, tiplin!* zise toba mare. *Kid-nork, kid-nork,* zise toba mică. *Bum, bum, dum, dum, rum,* zise congoheliul.

Lordul Sto Odin îşi simţi privirea înceţoşându-i-se, însă continuă să vadă imaginea arzătoare a sălbaticului dansator.

- E bine să mori aşa, gândi el, şi muri.

10

Departe sus, pe suprafaţa planetei, Santuna simţi continentul însuşi tremurând sub picioarele ei, şi văzu spre est orizontul înnegrindu-se, pe măsură ce un vulcan de noroi îşi arunca măruntaiele din adâncul oceanului albastru, luminat de soare.

- Una ca asta nu trebuie să se mai înlâmple vreodată! rosti ea gândindu-se la Fiul-Soarelui, la congoheliu şi la moartea Lordului Sto Odin. Ceva trebuie întreprins, adăugă pentru sine.

Si întreprinse.

În secolele următoare aduse boala, riscul şi mizeria înapoi, pentru a mări fericirea omului. Deveni unul din principalii arhitecţi ai Redescoperirii Omului, iar în culmea gloriei, fu cunoscută sub numele de Lady Alice More.

MITITUCII PISOIAŞI AI MAMEI HITTON

O privire oarecum oblică asupra Vechii Australii de Nord, sursă a drogului santaclara sau stroon, o planetă labulos de bogată şi prin urmare foarte bine apărată. Intriga este parţial împrumutată din „Ali Baba şi cei patruzeci de hoţi”; acţiunea se desfăşoară, se pare, cu o generaţie înaintea epocii descrise în Norstrilia –

Comunicaţiile slabe stânjenesc furtul;
comunicaţiile bune avantajează furtul;
comunicaţiile perfecte opresc furtul.

(Van Draam)

1

Luna se rotea. Femeia veghea. Douăzeci şi una de faţete fuseseră lustruite pe ecuatorul satelitului. Funcţiunea ei era să le armeze. Era Mama Hitton, maestrul armurier al Vechii Australii de Nord[1].

Era o blondă veselă, cu faţă rumenă şi de vârstă nedefinită. Ochii îi erau albaştri, pieptul greu, braţele puternice. Părea să fie

[1] O!d Norlh Australia, sau Norstrilia (n.ed.)

mamă, însă singurul copil pe care îl avusese vreodată murise cu multe generaţii în urma. În prezent ea ţinea loc de mamă pentru o planetă şi nu pentru o singură persoană. Norstrilienii dormeau liniştiţi deoarece ştiau că ea veghează. Armele îşi continuau somnul lung şi bolnav.

În această noapte privi a două suta oară panoul de avertizare. Panoul era mort. Nu clipea nici o lumină de pericol. Totuşi, simţea un duşman acolo, undeva în univers – un duşman aşteptând momentul s-o lovească pe ea şi lumea ei, să înhaţe averea incomensurabilă a norstrilienilor – şi pufni cu nerăbdare. *Vino, omuleţule, gândi. Vino, omuleţule, să mori. Nu mă lăsa să aştept.*

Zâmbi singură atunci când îşi dădu seama de absurditatea gândului, îl aştepta.

Iar el nu ştia aceasta.

El, jefuitorul, era destul de calm. Se numea Benjacomin Bozart şi avea un bun antrenament în arta relaxării. Nimeni din Sunvale, aici pe Ttiolle, nu bănuia că el se număra printre consilierii Ghildei Hoţilor, apărută sub lumina stelei cu străluciri violacee. Nimeni nu reuşea să desluşească mirosul Violei Siderea în jurul său. „Viola Siderea, spusese Lady Ru, a fost odată cea mai frumoasă dintre lumi, iar astăzi a devenit cea mai coruptă. Oamenii ei erau cândva modele pentru omenire, iar acum sunt hoţi, mincinoşi şi ucigaşi. Le poţi mirosi sufletul de la distanţă.” Lady Ru murise cu multă vreme în urmă. Fusese foarte respectată, dar greşise. Jefuitorii nu aveau un miros deosebit. El o ştia. Nu era mai rău decât un rechin ce dă ocol bancului de peşti cod. Legea vieţii spune să supravieţuieşti, iar el fusese educat să trăiască aşa cum trebuia să trăiască – căutându-şi prada.

Cum altfel să supravieţuiască? Viola Siderea falimentase de mult timp, atunci când pânzele fotonice dispăruseră din spaţiu iar navele cu plarioform începuseră să străbată distanţele interstelare. Strămoşii săi fuseseră abandonaţi să moară pe o planetă uitată de lume. Refuzaseră să moară. Ecologia li se transformase, iar ei deveniseră prădători ai omului, adaptându-se în timp şi genetic pentru scopurile lor mortale. Iar el, jefuitorul, era campionul lumii sale – cel mai bun dintre cei buni.

Era Benjacomin Bozart.

Jurase să jefuiască Vechea Australie de Nord sau să-şi dea

viaţa în această tentativă, dar nu avea intenţia să moară. Plaja din Sunvale era caldă şi plăcută. Ttiolle era o planeta liberă, de tranzit. Armele lui le reprezentau norocul şi el însuşi; plănuia să le folosească pe amândouă aşa cum se cuvine.

Norstrilienii erau capabili să ucidă. Tot aşa şi el.

Deocamdată aici, în acest moment, rămânea un turist fericit pe o plajă minunată. Altădată, în alt loc, ar fi devenit o nevăstuică printre pui, un şoim printre porumbei. Benjacomin Bozart, hoţ şi consilier. Nu ştia că cineva îl aştepta. Cineva care nu-i cunoştea numele era pregătit să trezească moartea, numai pentru el. El era încă liniştit.

Mama Hitton îşi pierduse liniştea. Îl simţea vag, totuşi nu reuşea îneă să-l localizeze. Una, dintre armele ei sforăi. Ea o întoarse pe o parte.

La mii de stele distanţă, Benjacomin Bozart zâmbea înaintând pe plajă.

2

Benjacomin se purta ca un turist. Chipul bronzat îi era liniştit. Ochii mândri şi adânci îi avea calmi. Gura, frumoasă chiar şi fără zîmbetul ei fermecător, păstra o urmă de încântare în colţuri. Arăta atrăgător fără să iasă câtuşi de puţin în evidenţă. Mergea cu paşi săltăreţi şi vioi de-a lungul plajei din Sunvale.

Valurile se rostogoleau, cu creste albe, ca talazurile de pe Pământ. Locuitorii din Sunvale se mândreau de felul în care lumea lor semăna cu însăşi Manhome. Puţini dintre ei păşiseră vreodată pe Manhome, în schimb cu toţii cunoşteau puţina istorie şi.cei mai mulţi încercau o uşoară anxietate atunci când se gândeau la bătrânul guvern, ce încă deţinea puterea politica dc-a lungul şi de-a latul spaţiului. Nu le plăcea vechea Instrumcntalitate a Pământului, dar o respectau şi se temeau de ea. Valurile le aduceau aminte de faţetele frumoase de pe planeta-mamă; nu doreau să-şi amintească de cele mai puţin plăcute.

Acest bărbat amintea de acele părţi frumoase ale Terrei. Nu simţeau forţa dinlăuntrul său. Oamenii din Sunvale îi surâdeau absenţi, în vreme ce el trecea pe lângă ei pe ţărm. Atmosfera era liniştita şi peste tot era senin. El îşi întoarse faţa către soare.

Închise ochii. Lăsă căldura astrului să-i pătrundă prin pleoape, încălzindu-l cu tihna şi atingerea sa dătătoare de speranţă.

Benjacomin visa la cel mai mare jaf plănuit vreodată de o minte omenească. Visa să fure o bucata uriaşă din averea celei mai bogate lumi colonizate de omenire. Se gândea la ce va fi după ce va aduce, în sfârşit, bogăţiile înapoi pe Viola Siderea, locul unde fusese crescut. Benjacomin îşi întoarse faţa de la soare şi-i privi leneş pe ceilalţi oameni de pe plaja.

Nici un norstrilian nu se afla încă în câmpul său vizual. Era lesne să îi recunoşti. Oameni masivi, cu pielea roşie; atleţi superbi şi totuşi, în felul lor, naivi, tineri şi foarte duri. Se antrenase pentru acest furt două sute de ani, iar Ghilda Hoţilor de pe Viola Siderea îi prelungise viaţa în acest scop. El însuşi întruchipa visul propriei planete, o lume săracă, cândva o răscruce a comerţului, acum decăzută pe poziţia unui avanpost minor al furtului şi spolierii.

Văzu o femeie norstriliană ieşind din hotel şi coborând pe plajă. Aşteptă, şi privi, şi visă. Trebuia să pună o întrebare şi nici un adult australian nu i-ar fi răspuns. „Ciudat că le spun australieni chiar şi acum, socoti el. Acesta-i vechiul lor nume terestru – oameni bogaţi, curajoşi, aspri. Copii războinici stând pe o jumătate din lume... iar în prezent au ajuns tiranii întregii omeniri. Ei deţin bogăţia. Ei au santaclara, iar ceilalţi oameni trăiesc ori mor în funcţie de comerţul pe care îl fac cu norstrilienii. Nu însă şi eu. Nu-i poporul meu. Noi suntem lupi faţă de ceilalţi oameni.”

Benjacomin aştepta plin de răbdare. Bronzat de razele multor sori, părea de patruzeci de ani, deşi avea două sute. Se îmbrăcase normal, după modelul unui om aflat în vacanţă. Ar f fi putut trece drept un comerciant intercultural, un jucător profesionist, sau asistentul unui director de port stelar. La fel fde bine ar fi putut să fie un detectiv în misiune pe rutele comerciale. Nu era nimic din toate astea. Era hoţ. Un hoţ atât de bun, încât oamenii îşi încredinţau averea în mâinile sale deoarece arăta calm, sigur pe el, cu ochii cenuşii şi părul blond. Benjacomin aştepta. Femeia se uită la el, o privire fugitivă încărcată de suspiciune.

Ceea ce văzu probabil o calmă. Trecu pe lângă el şi strigă mai departe peste dune.

- Haide, Johnny, putem înota aici.

Un băieţel de vreo opt, zece anişori apăru pe vârful dunei, alergând spre mama sa. Benjacomin se încordă asemeni unei cobre. Ochii i se ascuţiră, pleoapele i se îngustară.

Iată prada. Nici prea tânără, nici prea în vârstă. O victimă prea tânără n-ar fi cunoscut răspunsul; de una prea bătrână nu avea rost să se ocupe. Norstrilienii erau faimoşi în luptă; adulţii se dovedeau mental şi fizic prea puternici pentru un atac deschis.

Benjacomin ştia că fiecare hoţ care se apropiase de planeta norstrilienilor – încercând să prade lumea de vis a Vechii Australii de Nord – pierduse contactul cu ai săi şi dispăruse. Niciodată nu se mai auzise nimic despre el.

Şi totuşi ştia că sute de mii de norstrilieni cunoşteau secretul. Din când în când făceau chiar glume pe seama lui. Auzise aceste glume în tinereţe, iar acum îmbătrânise fără să se apropie vreodată de răspuns. Viaţa era scumpă. Îşi trăia deja al treilea timp al existenţei sale, iar vieţile îi fuseseră cumpărate cinstit de către semenii lui. Hoţi buni cu toţii, plătind bani furaţi cu greu ca să obţină acel medicament capabil să-l menţină în viaţă pe cel mai mare dintre ei. Lui Benjacomin nu-i plăcea violenţa. Dar atunci când violenţa netezea drumul către cel mai important jaf al tuturor timpurilor, era pregătit să recurgă la ea.

Femeia îl privi din nou. Masca de răutate care fulgerase pe chipul său se topi în blândeţe; se calmă. Ea îl prinse în acest moment de relaxare. Îl plăcu. Îi zâmbi şi, cu acea ezitare stângace caracteristică norstrilienilor, femeia spuse:

- Aveţi grijă de băiatul meu cât intru puţin în apă? Cred că ne-am mai văzut la hotel.

- Nici o problemă, replică el. Îmi face plăcere. Vino aici, puştiule.

Johnny păşi pe nisipul scăldat de soare spre propria-i moarte. Intră în raza de acţiune a duşmanului mamei sale. Numai că mama se răsucise deja cu spatele. Mâna antrenată a lui Benjacomin Bozart se întinse. Prinse copilul de umăr. Îl întoarse cu faţa spre el, obligându-l să se aşeze jos. Înainte ca băieţelul să poată striga, Benjacomin înfipse în el acul cu drog al adevărului.

Întâi Johnny reacţiona numai la durere, apoi simţi în interiorul craniului o lovitură zdravănă ca de ciocan, în momentul în care drogul îşi făcu efectul. Benjacomin aruncă o privire spre

mare. Mama înota, privind către ei. Nu trăda nici o urmă de îngrijorare. Pentru ea, băiatul părea să se uite la ceva ce-i arăta străinul, într-un mod degajat şi simplu.

- Acum, fiule, vorbi Benjacomin, spune-mi în ce constau protecţiile exterioare?

Băiatul nu răspunse.

- Sistemul defensiv exterior, puştiule. În ce constă? repetă, Benjacomin întrebarea. Băiatul continuă să tacă.

Un fior similar groazei trecu peste pielea lui Benjacomin Bozart în clipa în care realiză că îşi riscase securitatea pe această planetă, că riscase însuşi planul în schimbul unei şanse de a descoperi secretul norstrilienilor.

Fusese oprit de nişte proceduri simpliste. Copilul fusese deja condiţionat împotriva unui atac. Orice încercare de a-i smulge cunoştinţele ducea la un reflex-condiţionat de muţenie totală. Pur şi simplu, băiatul nu mai putea să vorbească.

Cu părul ud sclipind în soare, mama se întoarse şi strigă:

- Totu-i bine, Johnny?

Benjacomin flutură însă mâna spre ea:

- Îi arăt pozele mele, doamnă. Îi plac. Nu vă grăbiţi.

Mama şovăi, apoi se întoarse iar în apă îndepărtându-se înot, încet. Sub influenţa drogului, Johnny stătea moale, ca un invalid, pe genunchii lui Benjacomin. Bărbatul zise:

- Johnny, ai să mori şi te va durea foarte tare dacă nu-mi spui ce doresc să ştiu. Băiatul se zbătu fără vlagă în strânsoare. Benjacomin repetă: Te voi face să suferi dacă nu îmi spui ce mă interesează. Care sunt protecţiile exterioare? În ce constă sistemul defensiv?

Copilul se zbătu, iar Benjacomin înţelese că băiatul se lupta să-şi înfrângă condiţionarea şi nu să fugă. Lăsă copilul să-i alunece din braţe, iar băieţelul întinse un deget şi începu să scrie pe nisipul jilav. Literele apărură una după alta.

Umbra unui om se lăsă peste ei.

Alertat, gata să se răsucească pentru a ucide sau a alerga, Benjacomin se ghemui pe sol lângă copil:

- Ce rebus simpatic. E bun. Mai arată-mi şi altele. Zâmbi spre trecător. Omul era un străin. Îi aruncă o privire curioasă, care deveni rapid indiferentă după ce observă chipul plăcut al lui Benjacomin, jucându-se atât de tandru şi amabil cu băiatul.

Degetele încă desenau litere în nisip.

Ghicitoarea apăru în întregime: MITITUCII PISOIAŞI AI DOAMNEI HITTON.

Femeia se întorcea din apă, mama încărcată de întrebări. Benjacomin îşi scutură mâneca hainei şi scoase un al doilea ac, o otravă superficială identificabilă numai după zile ori săptămâni de muncă în laborator. Îl înfipse drept în creierul băiatului, strecurând acul sub piele la marginea liniei părului. Părul acoperea înţepătura minusculă. Acul incredibil de dur pătrunse pe sub marginea craniului. Copilul era mort.

Crima fusese săvârşită. Benjacomin şterse liniştit secretul din nisip. Femeia se apropie. El o strigă, cu glasul plin de îngrijorare părintească.

- Doamnă, veniţi aici, cred că fiul dumneavoastră a leşinat din cauza căldurii.

Îi întinse mamei trupul fiului. Pe chipul ei se întipări teama. Deveni înspăimântată şi agitată. Nu ştia cum să procedeze mai departe. Pentru o clipă îngrozitoare îl privi în ochi.

Două sute de ani de instruire îşi demonstrară eficienţa... Femeia nu observă nimic. Ucigaşul nu îşi dezvălui crima. Şoimul se ascunsese sub chip de porumbel, inima era mascată de o faţă antrenată.

Benjacomin se relaxa cu o încredere profesională. Fusese pregătit să o ucidă şi pe ea, deşi nu era convins că ar fi putut omorî o femeie norstriliană adultă. Foarte săritor, povăţui:

- Staţi aici cu el. Fug la hotel după ajutor. Am zburat.

Se întoarse şi o luă la fugă. Un îngrijitor îl văzu şi alergă în întâmpinarea lui.

- Copilului îi este rău, strigă el. Ajunse lângă mamă la timp pentru a-i surprinde tragedia de pe chip şi, odată cu aceasta, ceva mai presus de tragedie: îndoiala.

- Nu îi este rău, şopti ca. E mort.

- Nu se poate. Benjacomin privi atent. Aşa se şi simţea. Se forţă să transpire simpatie prin toţi porii, din toţi muşchii feţei. Imposibil. Am discutat cu el acum un minut. Desenam rebusuri în nisip.

Mama vorbi cu o voce goală, spartă, sunând de parcă nu avea să mai găsească uzul corect al corzilor vocale, continuând pentru totdeauna cu tonuri plate de durere şt regret.

- A murit. Dumneata l-ai văzut murind şi cred că l-am văzut la rândul meu. Nu pot spune ce s-a întâmplat. Copilul era plin de

santaclara. Avea o mie de ani de trăit, şi acum e mort. Cum vă numiţi?

Bejacomin răspunse:

- Eldon. Eldon negustorul, doamnă. Vin adeseori aici.

3

- Milituci pisuiaşi ai Mamei Hitton. Mititucii pisuiaşi ai Mamei Hitton.

Fraza stupidă îi răsuna în minte, cine era Mama Hitton? A cui mamă era? Ce erau *pisuiaşii*? Să fi fost o greşeală de ortografie de la „pisoiaşi”? Pui de pisici?

Omorâse oare un idiot ca să obţină un răspuns de idiot? Câte zile mai trebuia să rămână acolo cu femeia aceea neîncrezătoare şi îngrozită? Câte zile de veghe şi de aşteptare? Dorea să se întoarcă pe Viola Siderea; să ducă secretul, aşa rău cum era, oamenilor săi ca să îl studieze. Cine era Mama Hitton?

Se forţă să iasă din încăpere şi coborî scările.

Monotonia plăcută a hotelului era de aşa natură, încât ceilalţi oaspeţi îl priviră cu interes. El era bărbatul care supra-veghease copilul decedat, pe plajă.

O scrie de scandalagii, obişnuiţi ai holurilor de hotel, închipuiseră poveşti fantastice cum că el ar fi omorât copilul. Alţii le combătuseră, arătând că ştiau perfect de bine cine este Eldon. Eldon negustorul. Era ridicol.

Oamenii nu se prea schimbaseră, chiar dacă navele cu Go-căpitani în inima lor cutreierau spaţiul interstelar, chiar dacă ei colindau pe alte lumi – atunci când aveau bani să-şi plătească călătoria – precum frunzele purtate de un vânt lin şi jucăuş. Benjacomin se confrunta cu o dilemă tragică. Ştia foarte bine că orice încercare de decodificare a răspunsului ar fi deşteptat imediat dispozitivele de siguranţa instalate de norstrilieni.

Vechea Australie de Nord era teribil de bogată. Pretutindeni în univers se ştia de faptul că angajau mercenari, spioni, agenţi secreţi şi dispozitive de alarmă. Până şi Manhome – Pământul-Mamă însuşi, pe care nici un ban nu îl putea cumpăra – accepta mita drogului de viaţă lungă. O uncie de santaclara, redusă, cristalizată şi denumita „stroon”, oferea de la patruzeci la şaizeci de ani de viaţă. Stroon-ul ajungea pe Pământ cu gramele şi kilogramele, însă în Australia de Nord era rafinat cu tona. Cu

asemenea comori, norstrilienii posedau o lume inimaginabilă ale cărei resurse depăşeau toate limitele stabilite de bani. Puteau cumpăra orice. Plăteau cu viaţa altor oameni. Sute de ani alocaseră fonduri secrete serviciilor străine pentru a-şi asigura propria securitate.

Benjacomin rămase în hol: „Mititucii pisuiaşi ai Mamei Hitton."

Memorase întreaga înţelepciune şi avere a o mie de lumi, însă nu îndrăznea să întrebe niciunde ce semnificaţie avea propoziţia.

Brusc, se lumină.

La fel ca un om care descoperă un joc bun de jucat, o distracţie binevenită pentru a alunga plictiseala, amintirea unui prieten, o mâncare nouă de gustat. Îi venise în minte un gând foarte fericit. Exista o singură sursă incapabilă să dea alarma. Biblioteca. Cel puţin ar fi verificat lucrurile evidente, simple, să vadă ce anume constituia domeniu public din secretul smuls băiatului muribund.

Propria sa securitate n-ar fi fost pierduta în zadar, viaţa lui Johnny n-ar fi fost irosită în van dacă descoperea că unul dintre cele patru cuvinte era o cheie. *Mamă* sau *Hitton* sau *mitituci* în sensul său mai special, ori *pisuiaşi*. Încă mai avea şansa să ajungă la bogăţia Norstriliei.

Se legănă triumfător, răsucindu-se pe călcâiul drept. Se mişcă încet şi unduios spre sala de biliard, în spatele căreia se găsea biblioteca. Intră înăuntru. Hotelul era foarte scump şi de modă veche. Existau până şi cărţi din hârtie, cu legături originale. Benjacomin traversă încăperea. Văzu că aveau *Enciclopedia Galactică* în două sute de volume. Îl luă pe acela însemnat cu „Hi-Hi", îl deschise pe la urmă căutând numele „Hitton" şi iată-l. „Hitton, Benjamin – pionier al Vechii Australii de Nord. Se spune că ar fi iniţiatorul unei părţi a sistemului defensiv. A trăit între 10719 şi 17213 A.D." Asta era totul. Benjacomin răsfoi cărţile. Cuvântul „pisuiaşi" cu acea ortografie specială nu apărea nicăieri, nici în enciclopedie, nici în alte liste păstrate în bibliotecă. Ieşi şi urcă înapoi în camera sa.

„Mitituci" nu avea nici o semnificaţie aparte. Probabil constituia o simplă greşeală de scriere a băiatului.

Riscă. Mama, pe jumătate oarbă de zăpăceală şi supărare, stătea pe un scaun cu spătar tare pe marginea verandei. Alte

femei îi vorbeau. Ştiau că soţul ei se afla pe drum. Benjacomin se apropie de ea şi încercă sâ o salute. Ea nu îl văzu.

- Eu voi pleca, doamnă. Plec pe următoarea planetă, dar vor fi înapoi în două sau trei săptămâni de timp subiectiv. Iar în caz că veţi avea nevoie de mine pentru întrebări ce nu suferă amânare, las adresa poliţiei de aici.

Benjacomin se îndepărtă de femeia plânsă. Benjacomin părăsi hotelul. Obţinu dreptul la o călătorie cu prioritate.

Poliţia blândă din Sunvale nu opuse nici o rezistenţa la cererea lui brusca pentru viză de ieşire. În definitiv avea o identitate, propriile fonduri şi pe deasupra, nu stătea în obiceiul celor din Sunvale să-şi contrazică oaspeţii. Benjacomin urcă, la bordul vasului, iar în vreme ce înainta spre cabina unde dorea să se odihnească câteva ore, un bărbat paşi alături. Un tânâr pieptănat cu cărare pe mijloc, mic de statură, cu ochii cenuşii.

Bărbatul era agentul local al poliţiei secrete norstriliene.

Benjacomin, deşi un hoţ aşa de instruit cum era el, nu recunoscu totuşi poliţistul. Nicicând nu-i trecuse prin minte că biblioteca fusese acordată şi că termenul de „pisuiaşi”, în această transcriere specific norstriliană, constituia el însuşi un semnal de alarmă. Căutarea acelui cuvânt declanşase o alertă minoră. Atinsese firul de declanşare.

Străinul salută din cap. Benjacomin îi răspunse similar.

- Călătoresc, aşteptând mereu o nouă deplasare. Nu m-am descurcat prea bine în ultima perioadă. Dumneavoastră cum vă merge?

- Pentru mine nu contează. Eu nu câştig bani; sunt tehni-cian. Mă cheamă Liverant.

Benjacomin îl măsură din cap până-n picioare. Omul era într-adevăr tehnician. Îşi strânseră formal mâinile. I.iverant rosti:

- Poate ne întâlnim ceva mai târziu la bar. Acum, cred că am să mă odihnesc un pic.

Se întinseră amândoi jos şi-şi spuseră prea puţine în vreme ce planoformul fulgera scurt de-a lungul navei. Fulgerul se stinse. Din cărţi şi lecţii ştiau că nava sărea înainte în două dimensiuni, pe măsură ce, cumva, furia spaţiului alimenta computerele, la rândul lor ţinute sub control de Go-căpitanul aflat la comanda vasului. Cunoşteau aceste lucruri dar nu puteau să le simtă. Tot ce distingeau era zvâcnirea unei dureri uşoare. Sedativul plutea în aer, pulverizat prin sistemul de venti-

laţie. Amândoi se aşteptau să se îmbete puţintel.

Hoţul Benjacomin Bozart fusese pregătit să reziste intoxicării şi uimirii. Orice semnal că un telepat ar fi încercat să-i citească mintea ar fi fost întâmpinat cu rezistenţă animalică implantată în subconştientul său de-a lungul primilor ani de antrenament. Bozart nu fusese pregătit contra înşelăciunii unui tehnician; nimănui din Ghilda Hoţilor de pe Viola Siderea nu-i trecuse prin minte că va fi necesar ca proprii oameni să reziste imposturii. Liverant luase deja legătura cu Norstrilia – Norstrilia ai cărei bani străbăteau spaţiile interstelare, Norstrilia care avertizase o sută de mii de lumi să nu-i încalce proprietatea.

Liverant începu să trăncănească:

- Tare mi-ar place să merg mai departe cu această navă. Să ajung pe Olympia. Pe Olympia poţi cumpăra orice.

- Am auzit şi cu de ea, glăsui Bozart. Un soi de planetă bizară, un centru de comerţ, dar care nu prea oferă şanse oamenilor de afaceri, nu-i aşa?

Liverant râse, iar hohotul său părea fericit şi veritabil.

- Comerţ? Ei nu fac comerţ. Fac schimb. Primesc toate prăzile de pe o mie de lumi şi le vând din nou, le schimbă, le vopsesc, le marchează iarăşi. Astfel de afaceri fac ei acolo. Oamenii sunt orbi. E o lume stranie şi nu trebuie să faci altceva decât să mergi acolo ca să obţii tot ce-ţi doreşti. Omule, continuă Liverant, ce-aş face într-un an petrecut acolo! Toţi orbi, cu excepţia mea şi a câtorva turişti. Iar acolo-s toate lucruşoarele pe care oamenii cred că le-au rătăcit, toate navele naufragiate; coloniile se pierd (curăţate în întregime) şi bang! totul ajunge pe Olympia.

Olympia nu se prezenta în realitate atât de bine, iar Liverant nu ştia de ce trebuia să-l dirijeze pe ucigaş într-acolo. Ştia doar că avea o sarcină, iar sarcina îi cerea să-l îndrepte în acea direcţie pe infractor.

Cu mulţi ani înainte de naşterea oricăruia dintre ei, cuvântul cod fusese inserat în cataloage, în cărţi, în ambalaje şi chitanţe: pisuiaşi scris eronat. El reprezenta numele de camuflaj al lunii exterioare din sistemul norstrilian de apărare. Utilizarea lui declanşa o alarmă imediată, cu nervi sistemici fierbinţi şi iuţi ca firele incandescente de tungsten.

În momentul în care se pregăteau să meargă la bar să se înviooreze, Benjacomin uitase pe jumătate că noua lui cunoştinţă

sugerase Olympia mai degrabă decât alt loc. Trebuia să se întoarcă pe Viola Siderea pentru a lua creditele necesare zborului către averea si cucerirea Olympiei.

4

Acasă pe planeta natală, Bozart deveni subiectul unei festivităţi potolite, însă deosebit de sincere, de sărbătorire.

Vârstnicii Ghildei Hoţilor îl întâmpinară. Îl felicitară.

- Cine altcineva ar fi izbutit să facă ce ai făcut tu, băiete? Ai făcut mişcarea de deschidere dintr-un nou joc de şah. Niciodată nu a mai existat o asemenea miză. Avem un nume; avem un animal. Vom încerca numaidecât.

Consiliul hoţilor consultă propria enciclopedie. Căutară numele „Hitton” şi descoperiră referinţa „pisoiaşi”. Nimeni nu bănui că pista falsă fusese plantată intenţionat acolo – de un agent din lumea lor.

Agentul, la rândul său, fusese sedus cu ani în urmă, corupt la mijlocul carierei, forţat într-o cinste temporară, şantajat şi expediat acasă. Niciodată în toţi aceşti ani, pe parcursul cărora aşteptase un consemn temut – un consemn niciodată bănuit a fi o extensie a serviciilor secrete norstriliene – nu visase că şi-ar fi putut achita datoria către lumea de afară atât de simplu. Ei îi trimiseseră doar o pagină pentru a fi adăugată enciclopediei. Omul o adăugă si apoi se întoarse acasă, slăbit şi epuizat. Anii de spaimă şi de aşteptare se dovediră aproape prea greu de îndurat. Bău în prostie, de teamă ca nu cumva să ajungă să se sinucidă. Între timp, paginile rămaseră în ordine, inclusiv cea nouă, uşor modificată pentru ochii colegilor săi. Enciclopedia indica schimbarea ca o erată obişnuită, deşi întregul articol era nou şi fals:

Următorul pasaj constituie o revizie. Datată anul 24 al ediţiei secunde.

Menţionaţii „pisoiaşi” ai Norstriliei nu constituie altceva decât mijloace organice de inducere a bolii care, în oi terestre mutante, provoacă virusul rafinabil sub forma drogului santaclara. Cuvântul „pisoiaşi” a cunoscut o vogă pasageră ca termen desemnând atât boala, cât şi posibilitatea ei de eradicare în eventualitatea unui atac exterior. Se presupune că

este legat de cariera lui Benjamin Hitton, unul din primii pionieri ai Norstriliei.

Consiliul hoţilor citi, iar Preşedintele Consiliului zise:

- Actele tale sunt pregătite. Poţi pleca să le încerci. Pe unde vrei să porneşti? Prin Neuhamburg?

- Nu, răspunse Benjacomin. M-am gândit la Olympia.

- Olympia e foarte bine, vorbi preşedintele. Ia-o încetişor. Există doar o posibilitate dintr-o mie să dai greş, dar dacă se întâmplă, va trebui să plătim pentru ea.

Zâmbi strâmb şi îi înmâna lui Benjacomin o ipotecă în alb asupra tuturor activităţilor şi proprietăţilor de pe Viola Siderea.

Preşedintele râse cu un soi de nechezat.

- Ar fi destul de dificil pentru noi dacă te vei împrumuta prea mult pe Olympia, obligându-ne să devenim cinstiţi – ca după aceea să pierdem oricum.

- Nici o grijă, spuse Benjacomin. Mă descurc eu.

Există o serie de lumi unde toate visele mor, însă Olympia cu norii ei cubici nu face parte dintre ele. Ochii bărbaţilor şi femeilor de pe Olympia sunt mereu strălucitori, întrucât nu văd nimic.

- Strălucirea reprezenta culoarea durerii atunci când eram în stare să vedem, explică Nachtigall. Dacă ochii îţi oferă imagini ce te ofensează, scoateţi-i singur, căci răul şade nu în ochi, ci în suflet.

Astfel de discuţii erau obişnuite pe Olympia, unde localnicii au orbit cu mult timp în urmă şi în prezent se consideră superiori celor văzători. Fire de radar le gâdilă creierele vii; pot percepe radiaţiile asemeni hominizilor cu acvarii mititele suspendate la mijlocul feţei. Imaginile lor sunt exacte, iar ei pretind precizie. Clădirile li se înalţă spre cer în unghiuri imposibile. Copiii lor orbi fredonează cântece, în vreme ce climatul artificial se schimbă potrivit numerelor, geometric precum un caleidoscop.

Într-acolo plecă Bozart în persoană. Printre orbi, viselor sale le crescură aripi, iar el plăti bani grei în schimbul unor informaţii nemaivăzute de vreo altă fiinţă vie.

Acoperită de nori ascuţiţi şi de un cer apos, Olympia înota pe lângă el asemeni visului unui străin. Nu intenţiona să

zăbovească aici, deoarece avea un rendezvous cu moartea în spaţiul cleios şi scânteietor al Norstriliei. Ajuns pe Olympia, Benjacornin se ocupă de pregătirea atacului Vechii Australii de Nord. În cea de a doua zi a şederii sale pe planetă, norocul îi surâse. Întâlni un bărbat cu numele Lavender şi era convins că mai auzise de el înainte. Nu era un membru al Ghildei sale, ci un pungaş îndrăzneţ cu o reputaţie proastă printre aştri.

Nu-i de mirare că-l găsise pe Lavender. Propria pernă îi relatase povestea lui Lavender de cincisprezece ori în timpul somnului din ultima săptămână. Şi, ori de câte ori visa, visa lucruri plantate în mintea lui de contraspionajul norstrilian. Îl învinseseră îndreptându-l mai întâi spre Olympia, iar acum îl pregăteau pentru ceea ce i se cuvenea pe drept. Cruzimea nu caracteriza poliţia norstriliană, dar îşi apărau propria planetă. Şi doreau totodată să răzbune moartea unui copil.

Ultima întrevedere pe care Benjacomin o avu cu Lavender ca să încheie afacerea se dovedi dramatică.

Lavender refuză să se angajeze:

- N-am de gând să plec nicăieri. Nu voi ataca şi nu voi jefui pe nimeni. Am fost dur, bineînţeles c-am fost. Dar n-am chef să mor, iar tu asta îmi ceri.

- Gândeşte-te la ce-o să câştigăm. Bogăţii uriaşe. Ascultă ce-ţi spun, sunt în joc mai mulţi bani decât a văzut vreodată cineva.

Lavender râse:

- Crezi că aud prima oară placa asta? Amândoi suntem nişte escroci. Eu nu fac speculaţii. Vreau bani peşin pe masă. Eu sunt un luptător şi tu un hoţ şi nu vreau să te întreb ce ai de gând să întreprinzi... dar îmi vreau banii înainte.

- Nu îi am, replică Benjacomin.

Lavender se ridică.

- Atunci n-ar fi trebuit să stăm de vorbă. Căci tăcerea mea te va costa, fie că mă angajezi sau nu.

Negocierile începuseră.

Lavender arăta într-adevăr rău. Era un om blând, obişnuit, ce avusese multă bătaie de cap ca să devină ticălos. Păcatul cere multă muncă, iar efortul depus lasă adesea urme pe chip.

Bozart îl privi fix făcându-l să se aşeze iarăşi, zâmbind subţire, nici măcar dispreţuitor.

- Acoperă-mă cât iau ceva din buzunar, spuse Bozart.

Lavender nu răspunse. Nu scoase nici o armă. Doar degetul mare stâng i se mişcă încet pe marginea mâinii. Benjacomin recunoscu semnul, dar nu tresări.

- Iată, spuse el. Un credit planetar.

Lavender râse:

- Şi pe asta am mai auzit-o.

- Ia-l, îl îndemnă Bozart.

Aventurierul luă cartela laminată. Ochii i se rotunjiră.

- Dar e veritabil, respiră el. Este real!

Ridică privirea, infinit mai prietenos.

- Nu am mai văzut niciodată aşa ceva. Spune-mi condiţiile tale.

În acest timp, olympienii vii şi strălucitori treceau încoace şi-ncolo pe alături, cu hainele albe şi negre într-un contrast dramatic. Modele geometrice incredibile le scânteiau pe mantii şi pălării. Cei doi afacerişti îi ignorau pe localnici. Se concentrau la târgul lor.

Benjacomin se simţea destul de sigur. Garantase cu un an de muncă al întregii planete Viola Siderca în schimbul serviciilor complete şi nelimitate ale Căpitanului Lavender, fost membru în Patrula Internă a Marinei Imperiale Spaţiale. Predă ipoteca. Garanţia de un an fu înscrisă. Chiar şi pe Olympia existau maşini de înregistrare capabile să transmită contractul înapoi pe Pământ, validând ipoteca şi angajamentul întregii planete a Ghildei Hoţilor.

„Acesta, medita Lavender, a fost primul pas al răzbunării.” După ce ucigaşul avea să dispară, poporul lui trebuia să plătească cu cinste şi conştiinciozitate. Lavender îl examina pe Benjacomin cu un soi de grijă medicală.

Benjacomin îi interpretă greşit privirea drept prietenie şi îi zâmbi cu surâsul său degajat şi fermecător. Fericit pe moment, întinse mâna dreaptă să pecetluiască frăţeşte încheierea târgului. Bărbaţii îşi strânseră mâinile, dar Bozart nu avea să ştie niciodată cu cine dăduse mâna.

5

- Cenuşiu pământul, oh. Cenuşie iarba, dintr-un orizont într-altul. Nu pe lângă pădurice, dragă amice. Nici un munte, scund sau înalt, numai dealuri sure, sure. Ia aminte şi priveşte

strălucirea fulgilor de stea.

- Asta e Norstrilia.

- Tot noroiul şi mizeria au dispărut – toată munca şi aştep-tarea şi durerea.

- Bej-cafenii zac oile pe-o iarbă cenuşie şi albastră, iar norii înoată pe deasupra, ca nişte conducte de metal în jurul lumii.

- Alege-ţi oile bolnave, omule, căci boala te plăteşte. Strănută-mi o planetă, omule; tuşeşte-mi o frântură a nemuririi. Dacă poveste-i locul unde trăiesc spiriduşi şi elfi, atunci poveste e şi locul ăsta.

- Asta-i cartea, băiete.

- De nu ai văzut Norstrilia, atunci nu ai văzut-o. Iar dacă ai vedea-o, nu ţi-ai crede ochilor.

- Hărţile o denumesc Vechea Australie de Nord.

Aici, în inima lumii, se întindea ferma ce păzea planeta. Aici era locul lui Hitton. Turnuri o înconjurau, iar între ele spânzurau cabluri, unele prăbuşindu-se ameninţător în jos, altele strălucind cu lucirea unui metal neturnat de oamenii Pământului. Între turnuri era teren deschis. Iar pe acest teren se găseau douăsprezece mii de hectare de beton. Radarul scruta până la milimetru netezimea suprafeţei betonate, în vreme ce alte raze aruncau fascicule încoace şi încolo, pătrunzând până în structura moleculară. Ferma funcţiona mai departe. In centrul ei se afla un grup de clădiri. Aici îşi îndeplinea Katherine Hitton sarcina pe care familia ei o acceptase pentru a-şi proteja propria lume.

Nici un microb nu pătrundea înăuntru, nici unul. nu ieşea afară. Hrana venea prin transmiţătorul de materie. În interior vieţuiau animale, a căror viaţă depindea numai de ea. Dacă ar fi fost să moară pe neaşteptate, din neşansă ori atacată de vreunul din animale, autorităţile aveau pregătite facsimile complete ale personalităţii sale, menite să intruiască noi îngrijitori sub hipnoză.

Era un loc unde vântul cenuşiu sufla liber printre dealuri, gonind printre blocurile sure de beton, peste turnurile radar. Luna captivă, faţetată, netezită, era suspendată mereu deasupra. Vântul lovea clădirile, şi ele cenuşii, ca impactul unei explozii, înainte să ajungă peste terenul betonat din spate şi să se piardă printre dealuri. În exterior, valea nu necesitase mult camuflaj. Arăta ca restul Norstriliei. Betonului i se imprimase o

nuanţă uşoară ce dădea impresia unui sol natural, sterp şi sărac. Aceasta era ferma şi aceasta era femeia cu pricina. Împreună formau sistemul defensiv exterior al celei mai bogate lumi cunoscute de om.

Katherine Hitton privi pe fereastră şi gândi: „Patruzeci şi două de zile până ce voi merge din nou la cumpărături, o zi binevenită când voi asculta în piaţă ritmul muzicii:”

Oh, să merg în zi de târg,
Să-mi văd oamenii veseli şi cântând!

Respiră adânc. Îndrăgea dealurile cenuşii, deşi văzuse multe alte lumi în tinereţe. Se întoarse apoi în clădiri, la animalele şi îndatoririle care o aşteptau. Ea era unica Mamă Hitton, iar aceştia erau mititucii ei pisuiaşi.

Se plimbă printre ei. Ea şi tatăl ei îi crescuseră din nurci terestre, din cele mai curajoase, mai mici şi mai nebune nurci expediate vreodată de pe Manhome. Acestor nurci le dedicaseră viaţa, pentru a ţine la distanţă alţi prădători ce ar fi putut să tulbure oile pe care creştea stroon-ul. Însă aceste animale se născuseră nebune.

Generaţii întregi fuseseră selecţionate să fie psihotice până la sânge. Trăiau numai ca să moară şi mureau ca să supravieţuiască. Aceştia erau pisoiaşii Norstriliei. Animale în care groaza, mânia, foamea şi sexul se amestecau complet, animale în stare să se mănânce singure sau unele pe altele, să-şi devoreze puii, să sfâşie oamenii sau orice altceva organic; animale ce urlau de dorinţa de-a ucide când iubeau, animale născute pentru a se destesta pe ele însele, cu o ură intensă şi lividă, supravieţuind doar pentru că momentele de trezire le petreceau întinse şi legate strâns, gheară cu gheară, să nu îşi cauzeze singure răni, lor sau altora. Mama Hitton le deştepta numai câteva momente într-o viaţă. Se înmulţeau şi ucideau. Nu trezea niciodată mai mult de două simultan.

În după-amiaza aceea se deplasă de la o cuşcă la alta. Animalele dormeau duse. Hrana le pătrundea direct în sânge; treceau uneori ani întregi fără să se trezească. Le încrucişa doar când masculii rămâneau pe jumătate adormiţi, iar femelele se arătau suficient de agitate cât să-i accepte tratamentul veterinar. Tot ea trebuia să smulgă puii din trupurile mamelor în

timpul somnului acestora. Apoi hrănea puii pe durata câtorva săptămâni fericite, până ce firile adulte se instalau în ei, ochii li se înroşeau de nebunie şi căldură, iar emoţiile începeau să fie exprimate de ţipete subţiri, hidoase, cutremurând clădirile; pe chipurile lor mici şi îmblănite ochii se roteau înnebuniţi, strălucitori, iar ghearele se strângeau şi se desfăceau cu furie.

De astă dată nu trezi nici un animal. În schimb, le strânse mai bine curelele. Înlocui nutrienţii, dându-le stimulentul cu efect întârziat menit să-i deştepte brusc, fără toropeala obişnuită de după somn. La sfîrşit, îşi administra singură un sedativ puternic, se lăsă pe spate într-un scaun şi aşteptă chemarea anunţată.

Când şocul avea să sosească, laolaltă cu chemarea, va face ceea ce făcuse de o mie de ori înainte. Va declanşa un sunet intolerabil în întreg laboratorul.

Sute de nurci mutante se vor trezi, aruncându-se în viaţă cu foame, cu ură, cu furie şi poftă sexuală, întinzând curelele, căutând să se omoare între ele, să-şi sfâşie puii, să o ucidă pe ea. Se vor lupta cu oricine şi oriunde, făcând tot posibilul să prelungească clipa.

Ea ştia toate acestea.

În mijlocul sălii se găsea un tuner. Tunerul constituia un releu direct, empatic, capabil să preia o gamă simplă de comunicaţii telepatice. În el pătrundeau emoţiile concentrate ale mititucilor pisuiaşi ai Mamei Hitton.

Furia, ura, foamea; sexul treceau cu mult de limitele tolerabilului, iar apoi erau iarăşi amplificate. Intensitatea transmisiei telepatice era mărită imediat după studiou, în turnurile înalte de la marginea munţilor, sus şi dincolo de valea unde se întindea laboratorul. Iar luna Mamei Hitton, preluând-o în rotaţia sa regulată, crea un câmp învăluitor pretutindeni în jurul planetei. De pe luna faţetată pleca spre sateliţi – în număr de şaisprezece, aparent noduri ale sistemului de control climatic. Aceştia acopereau nu numai spaţiul, ci şi subspaţiul. Norstrilienii se gândiseră la toate.

Semnale scurte de alarmă clipiră pe panoul transmiţătorului Mamei Hitton.

Chemarea sosi. Degetul îi amorţi pe buton.

Zgomotul urlă. Nurcile se treziră.

Imediat, camera se umplu de ţipete, hârşâituri, şuierături,

mârâieli şi urlete. Dincolo de glasurile animalelor se distingea un alt sunet: un scârţâit, un pocnet asemeni grindinei căzând pe un lac îngheţat. Erau ghearele sutelor de nurci chinuindu-se să-şi croiască drum prin panourile de metal

Mama Hitton auzi un gâlgâit. Una dintre nurci reuşise să-şi elibereze o labă, începând să-şi lucreze propriul gât. Recunoscu sunetul blănii sfârtecate, ruperea arterelor.

Ascultă încetarea acelei voci individuale, dar nu putea fi sigură pe ea. Zgomotul din jur era prea mare. O nurcă mai puţin.

Acolo unde şedea, era parţial protejată de releul telepatic, însă nu total. Deşi bătrână, simţi dorinţe stranii animând-o. Tremură de ură la gândul unor fiinţe suferind acolo, afară – suferind îngrozitor, întrucât ele nu erau ecranate de protecţiile sistemului norstrilian de comunicaţii.

Simţi pulsaţia sălbatică a unor pofte demult uitate. Tânji după lucruri pe care nu credea că şi le mai aminteşte. Trăi spasmele de teamă exprimate de sutele de animale. Dedesubt, porţiunea lucida a minţii ei întreba: „Cât timp voi mai rezista? Cât anume trebuie să mai îndur? Dumnezeule mare, fii bun cu oamenii Tăi de pe această lume! Fii bun cu biata de mine.”

Lumina verde se aprinse.

Apăsă un buton de pe cealaltă parte a scaunului. Gazul şuieră înăuntru. Pierzându-şi cunoştinţa, ştiu că şi pisoiaşii ei adormeau în acelaşi timp.

Se va trezi însă înaintea lor şi îşi va relua îndatoririle: să-i consulte pe cei vii, să-l scoată afară pe cel ce-şi sfârtecase beregata, pe cei ce muriseră de inimă, rearanjându-i în culcuşuri, bandajându-le rănile, menţinându-i adormiţi şi-n viaţă – adormiţi şi fericiţi – înmulţindu-se, trăind în somn – până ce următoarea chemare îi va deştepta spre a proteja comorile ce-i binecuvântau şi blestemau lumea de baştină.

6

Totul se desfăşurase conform înţelegerii. Lavendcr găsise un vas planoform clandestin. Nu era o realizare tocmai insignifiantă, din moment ce navele planoform se autorizau foarte riguros. Obţinerea uneia clandestine constituia o treabă pentru care o întreagă planetă de escroci ar fi putut uşor să muncească

o viaţă.

Lavender fusese acoperit de bani – banii lui Benjacomin.

Averea onestă a planetei hoţilor se epuizase plătind falsuri şi datorii, tranzacţii imaginare introduse pe calculator pentru nave, cargouri şi pasageri aproape de neurmărit în traficul comercial a zece mii de lumi.

- Să plătească, declarase Lavender unuia din confederaţi, aparent un răufăcător asemeni lui, însă în fapt tot agent norstrilian. Ăştia-s bani buni pentru lucruri rele. Să cheltuieşti cât mai mult.

Chiar înainte ca Benjacomin să plece, Lavender trimise un mesaj suplimentar.

Îl expedie direct prin intermediul Go-căpitanului, care în mod obişnuit nu făcea astfel de servicii. Go-căpitanul era un comandant de reţea al flotei norstriliene, dar primise ordine precise să nu arate conform funcţiei.

Mesajul privea autorizaţia de planoform – încă douăzeci de tablete de stroon, ce ar fi ipotecat Viola Siderea pentru sute şi sute de ani. Căpitanul replică:

- Nu trebuie să-l transmit. Răspunsul e oricum afirmativ.

Benjacomin intră în cabina de comandă. Proceda contrar regulamentului, numai că el închiriase vasul pentru a încălca regulamentele.

Căpitanul îl privi aspru.

- Eşti un pasager, ieşi afară.

Benjacomin răspunse:

- Ai la bord micul meu yacht. Sunt singur pe vas în afara oamenilor dumitale.

- Ieşi. Voi fi amendat dacă eşti descoperit aici.

- Nu contează. Voi plăti eu însumi amenda.

- Zău? rosti iarăşi căpitanul. Doar nu ai douăzeci de tablete de stroon. E ridicol. Nimeni nu dispune de atâtea.

Benjacomin râse, gândindu-se la miile de tablete pe care urma să le aibă în curând. Tot ce trebuia să facă era să lase nava planoform în urmă, să lovească o dată, să treacă de pisoi şi să se întoarcă.

Puterea şi bogăţia lui veneau de la faptul că ştia că în prezent le putea atinge. Garanţia de douăzeci de tablete de stroon faţă de această planetă reprezenta un preţ mic de plătit, dacă aducea un câştig de o mie la unu. Căpitanul continuă:

- Nu merită, pur şi simplu nu merită să risc douăzeci de tablete numai ca dumneata să rămâi aici. Dar dacă socoteşti că secretul pătrunderii în reţeaua norstriliană de comunicaţii valorează douăzeci şi şapte de tablete, ţi-l voi spune.

Benjacomin se încorda.

O clipă crezu că va muri. Atâta muncă, atâta pregătire – băiatul ucis pe plajă, miza cărţii de credit şi în prezent acest adversar neaşteptat! Se hotărî să-l înfrunte.

- Cât anume ştii? întrebă Benjacomin.

- Nimic, răspunse căpitanul.

- Ai spus „Norstrilia”.

- Într-adevăr.

- Dacă ai pomenit Norstrilia, înseamnă că ştii! Cine ţi-a spus?

- Unde în altă parte ar căuta cineva bogăţii infinite? Dacă vei izbândi, douăzeci de tablete vor fi un fleac pentru un om ca dumneata.

- Reprezintă munca de două sute de ani a trei sute de mii de oameni, glăsui Benjacomin cu asprime.

- După ce termini, fiecare va avea cu mult peste douăzeci de tablete.

Benjacomin se gândi iarăşi la miile şi miile de tablete nepreţuite.

- Da, cunosc asta.

- Dacă nu reuşeşti, ai cartea de credit.

- Aşa e. Bine, introdu-mă în reţea. Plătesc cele douăzeci şi şapte de tablete.

- Dă-mi cartela.

Benjacomin refuză. Era hoţ iscusit şi era atent la hoţie. Apoi se mai gândi o dată. Atinsese punctul culminant al vieţii sale. Trebuia să rişte puţin cu cineva. Trebuia să mizeze cartea de credit.

- O însemn şi după aceea ţi-o dau înapoi. Atât de mare era emoţia lui Benjacomin, încât nu observă că celălalt introdusese cartela într-un duplicator, că tranzacţia fusese înregistrată, că mesajul pornise spre Centrul din Olympia şi că pierderea şi ipoteca Violei Siderea fuseseră creditate anumitor agenţii comerciale de pe Terra pe trei sute de ani de racum încolo.

Benjacomin primi înapoi cartela. Se simţea asemeni unui hoţ cinstit.

Dacă murea, cartea de credit se va pierde iar poporul său nu s-ar fi văzut obligat să plătească. Dacă însă reuşea, va achita bucăţica aceea din propriu-i buzunar.

Se aşeză. Go-căpitanul le făcu semn pinliterilor. Nava se avântă.

Se mişcară timp de o jumătate de oră subiectivă, căpitanul purtând pe cap o cască spaţială, simţind şi ghicind şi căutându-şi drumul, pas cu pas, spre casă. Trebuia să bâjbâie calea, altminteri Benjacomin ar fi putut să ghicească că se găseşte în compania unor agenţi dubli.

Căpitanul era însă bine instruit. La fel de bine ca şi Benjacomin.

Agent şi hoţ, călătoriră împreună.

Intrară cu planoformul în reţeaua de comunicaţii. Benjacomin le strânse mâinile.

- Aveţi permisiunea să vă materializaţi de îndată ce vă chem.

- Bafta, domnule, ură Căpitanul.

- Să fie, replică Benjacomin.

Intră în yacht. Mai puţin de o secundă în spaţiul real, suprafaţa cenuşie a Norstriliei acoperi cerul de deasupra. Nava apăru ca un depozit obişnuit ce dispărea în planoform, după care yachtul rămase singur.

Vehiculul coborî.

Coborând, Benjacomin trăi un moment hidos de confuzie şi teroare.

Niciodată nu o întâlnise pe femeia de acolo de jos, în schimb ea îl simţea limpede în vreme ce furia amplificată a pisoilor îl lovea. Mintea conştientă i se încovoie sub izbitură. Cu o prelungire a experienţei subiective care transformă o secundă sau două în luni de ameţeală dureroasă, Benjacomin Bozart fu măturat de valul propriei personalităţi. Releul lunar expedie minţile înnebunite împotriva sa. Sinapsele creierului i se reformară pentru a conjura ipotetice variante, lucruri îngrozitoare care nu se întâmplaseră niciodată nimănui. Apoi mintea conştientă îi arse datorită suprasarcinii de stress.

Personalitatea subcorticală rezistă ceva mai mult.

Trupul se zbătu câteva minute. Nebun de dorinţă şi de foame, corpul i se arcui în fotoliul pilotului, gura muşcă adânc din propriul său braţ. Condusă de poftă, mâna stângă i se

încleşta pe faţă, scoţându-i ochiul stâng. Ţipă cu frenezie animalică încercând să se autodevoreze... nu în întregime fără succes.

Copleşitorul mesaj telepatic al mitituciilor pisuiaşi ai Mamei Hitton îi mâcina creierul.

Nurcile mutante se treziseră complet.

Sateliţii de transmisie otrăviseră întreg spaţiul înconjurător cu nebunia selecţionată genetic a nurcilor. Trupul lui Bozart nu supravieţui mult. După câteva minute, arterele erau tăiate, capul i se prăbuşi în piept, iar yachtul derivă neajutorat spre depozitele pe care intenţionase să le jefuiască. Poliţia norstriliană îl captură mai târziu.

Poliţiştii înşişi se simţeau rău. Cu toţii aveau feţele albe. Unii vomitaseră. Străbătuseră marginea apărării animale, Trecuseră prin banda telepatică în punctul ei cel mai slab şi mai subţire. Fusese suficient ca să-i lovească cu forţă.

Nu voiau să ştie nimic.

Doreau să uite.

Un poliţist mai tânăr privi cadavrul şi întrebă:

- Pentru numele lui Dumnezeu, ce poate să aducă un om în halul ăsta?

- Nu şi-a ales meseria potrivită, rosti căpitanul de poliţie.

Tânărul continuă:

- Ce meserie nepotrivită?

- Meseria nepotrivită a fost să încerce să ne jefuiască, băiete. Suntem apăraţi, şi nu ne interesează cum.

Poliţistul cel tânăr, umilit până la limita mâniei, păru gata să-şi înfrunte superiorul, menţinându-şi totuşi ochii departe de trupul lui Benjacomin Bozart.

Bărbatul mai în vârstă îl linişti:

- E în regulă. Nu i-a luat mult să moară şi pe deasupra, acest om l-a ucis pe micuţul Johnny, nu cu multă vreme în urmă.

- Ah, el? Aşa de repede?

- L-am adus aici. Ofiţerul dădu din cap. L-am lăsat să-şi găsească singur moartea. Acesta-i felul nostru de a trăi. Dur, nu-i aşa?

Ventilatorul şuiera uşor, încet. Animalele adormiră iarăşi. Un jet de aer se revărsă peste Mama Hitton. Releul telepatic funcţiona în continuare. Ea îşi desluşea propriul trup, adăpos-

turile, luna faţetată, sateliţii. Dinspre bandit, nici un semn.

Se împletici ridicându-se în picioare. Veşmântul îi era ud de transpiraţie. Avea nevoie de un duş şi de haine curate.

Pe Manhome, Circuitul de Credit Comercial semnaliza ascuţit pentru atenţie. Un adjunct al Instrumentalităţii se apropie de maşină şi întinse mâna. Maşina lăsă să-i cadă frumos în palmă o carte de credit. Omul o studie.

- Debitor Viola Siderea, creditor Contingent Terestru, cont norstrilian. Suma: patru sute de milioane mega-ani umani.

Deşi era singur, funcţionarul fluieră în sala goală:

- Cu toţii vom fi oale şi ulcele, cu stroon sau fără stroon, până ce vor apuca să plătească asta. Ieşi să le spună prietenilor ciudata veste.

Aparatul, neprimind înapoi cartela, confecţiona încă un exemplar.

BULEVARDUL ALPHA RALPHA

De această dată suntem martorii începutului Redescoperirii Omului – marea realizare a Lordului Jestocost şi a Lady-ei Alice More – cu ţelul de a reda umanităţii libertatea riscului şi chiar a morţii. Scena de pe bulevardul suspendat este inspirată de un tablou al lui Jean-Auguste Cot, Furtuna. Macht este probabil unul din descendenţii răi ai lui Vomact, sau poate nu. Iar Abba-dingo, surprinzător, ar putea fi o formă argotică semită pentru Tatăl minciunilor”

Eram beţi de fericire în acei ani de început. Toată lumea era, şi mai cu seamă tinerii. Trăiam primii ani ai Redescoperirii Omului, când Instrumentalitatea a răscolit adânc în tezaur, reconstruind vechile culturi, vechile limbi, şi chiar vechile necazuri. Coşmarul perfecţiunii îi condusese pe părinţii noştri în pragul sinuciderii. Acum, sub conducerea Lordului Jestocost şi a Lady-ei Alice More, străvechile civilizaţii se ridicau precum mase imense de pământ din mările trecutului.

Eu însumi am fost primul om care a pus o marcă poştală pe o scrisoare, după paisprezece mii de ani. Am dus-o pe Virginia să asculte primul recital de pian. Am urmărit la ochiul-maşină momentul în care în Tasmania a fost împrăştiată holera şi i-am văzut pe tasmanieni dansând pe străzi, căci nu mai trebuiau să fie protejaţi. Pretutindeni lucrurile deveneau interesante. Pretutindeni, bărbaţi şi femei lucrau animaţi de o voinţă sălbatică să construiască o lume şi mai imperfectă.

Chiar eu am intrat într-un spital şi am ieşit din el francez.

Sigur că îmi aduceam aminte de viaţa dinainte; mi-o aminteam, dar nu mai conta. Virginia era şi ea franţuzoaică, iar în faţa noastră aveam ani de viaţă, atârnând ca fructele coapte într-o livadă a unei veri perpetue. Nu aveam idee când vom

muri. Înainte, aş fi putut să mă culc gândind, „Guvernul mi-a dăruit patru sute de ani. Peste trei sute şaptezeci şi patru de ani vor opri injecţiile cu stroon, iar eu voi muri.” Acum ştiam că orice era posibil. Măsurile de siguranţă fuseseră date deoparte. Bolile se răspândeau în voie. Cu puţin noroc, speranţa şi dragoste puteam să trăiesc o mie de ani. Sau puteam muri chiar mâine. Eram liber.

Gustam fiecare moment al zilei.

Virginia şi cu mine am adus primul ziar francez apărut de la căderea Celor Mai Vechi Lumi. Ştirile ne încântau, reclamele ni se păreau delicioase. Unele aspecte ale culturii erau dificil de reconstituit. Era greu să vorbeşti despre feluri de mâncare din care doar denumirile supravieţuiseră, însă homunculii şi maşinile, lucrând neobosiţi Adâncjos-Adâncjos, menţineau spre suprafaţa planetei un flux continuu de minunăţii, suficiente pentru a umple inima oricui de speranţă. Ştiam că totul nu e decât teatru, şi totuşi nu era. Ştiam că după ce bolile aveau să omoare numărul statistic corect de oameni, epidemiile vor fi oprite; când rata accidentelor avea să se ridice prea sus, ele se vor opri fără ca noi să cunoaşte ce şi cum. Ştiam că peste tot deasupra noastră, veghea Instrumentalitatea. Aveam încredere că Lordul Jestocost şi Lady Alice More ne vor trata ca pe nişte prieteni si că nu ne vor considera victimele unui joc.

Iat-o, spre exemplu, pe Virginia. Primise numele de Menerima, ceea ce reprezenta sunetul codificat al numărului ei de naştere. Era micuţă, puţintel dolofană; scundă, cu capul acoperit de bucle maronii. Ochii îi avea de un căprui atât de intens şi de bogat, încât numai lumina soarelui, obligând-o să întredeschidă pleoapele, ajungea pentru a scoate în evidenţă comorile irişilor săi. O cunoscusem bine, şi niciodată nu am cunoscut-o. O văzusem adeseori, dar niciodată nu o văzusem cu inima până ce ne-am întâlnit în afara spitalului, amândoi francezi.

Am fost încântat să revăd o veche prietenă şi am început să vorbesc în Limba Comună, însă cuvintele s-au blocat. Cu cât încercam mai departe să vorbesc, cu atât observam că Menerima nu mai era aceeaşi, ci altcineva înzestrat cu o antică frumuseţe, rară şi stranie – cineva care hoinărise din lumile-tezaur ale trecutului în acest prezent târziu. Nu am reuşit decât să bâlbâi:

- Ce nume porţi acum? Şi am spus-o în franceza veche.

Ea îmi răspunse în aceeaşi limbă:

- Je m'appelle Virginie.

M-am uitat la ea şi m-am îndrăgostit. Avea ceva puternic, ceva sălbatic, învăluit şi ascuns de gingăşia şi prospeţimea trupului ei feciorelnic. Era ca şi cum destinul mi s-ar fi adresat din profunzimea unor anume ochi căprui, ochi care mă măsurau siguri şi întrebători, aşa cum amândoi cercetam noua lume proaspătă dimprejurul nostru.

- Îmi dai voie? am rostit oferindu-i braţul, aşa cum învăţasem în orele de hipnopedie. Mi l-a luat şi ne-am îndepărtat de spital.

Am fredonat o melodie ce-mi venise în minte odată cu expresiile limbii franceze.

Mă trase uşor de braţ şi îmi zâmbi:

- Ce e asta? întrebă ea. Sau nici tu nu ştii ce este?

Cuvintele îmi veniră dulci şi nechemate pe buze şi le-am cântat încet, înăbuşindu-mi vocea în părul ei ondulat, pe jumătate fredonând, pe jumătate şoptind bine cunoscutul cântec imprimat în creierul meu odată cu toate celelalte lucruri dezgropate de Redescoperirea Omului.

Ea nu era femeia de mine căutată,
Şi-am întâlnit-o, şi-am avut şansa
S-o aud vorbind limba din Franţa
Cu accent din Martinica minunată.
Nu era şic, şi nu era bogată.
Şi fără să vreau am căzut în transa
Ochilor săi minunaţi...

Deodată am rămas fără cuvinte.

- Se pare că am uitat restul. Îi spune „Macouba” şi vorbeşte despre o insulă fermecată pe care vechii francezi o denumiseră Martinica.

- Ştiu unde se află, strigă ea. I se implantaseră aceleaşi memorii ca şi mie. O poţi vedea din turnul Terraportului!

Fu o revenire bruscă la lumea cunoscută. Terraportul stătea pe unicul său piedestal, înalt de douăsprezece mile, pe marginea estică a micului continent. În vârful lui, lorzii lucrau printre maşini ce nu mai aveau un înţeles. Acolo soseau navele

întorcându-se din stele. Văzusem fotografii cu el, dar nu fusesem niciodată acolo. De fapt, nu cunoşteam pe nimeni care să fi urcat vreodată în Terraport. De ce să fi urcat? Probabil nu am fi fost bineveniţi, iar de văzut îl puteam vedea oricând prin intermediul ochiului-maşină. Pentru Menerima – familiara, plictisitor de plăcuta, micuţa şi draga Menerima – ar fi fost nefiresc să mergem acolo. Asta mă determina să gândesc că în Bătrâna Lume Perfectă lucrurile nu erau chiar atât de clare şi directe cum păreau.

Virginia, noua Menerima, încercă să vorbească în Limba Comună, însă renunţă şi folosi în loc franceza.

- Mătuşa mea, zise referindu-se la o doamnă înrudită, căci nimeni nu mai avea mătuşi de mii de ani, era o Credincioasă. M-a dus la Abba-dingo. Ca să mă sfinţească şi să am noroc.

Vechiul meu eu fu puţin şocat; francezul din mine se arătă neliniştit de faptul că această fată făcuse ceva neobişnuit, încă dinainte ca omenirea să se fi întors la neobişnuit. Abba-dingo era un computer demult depăşit, situat undeva sus în coloana Terraportului. Homunculii îl considerau zeu, iar din când în când la el veneau şi oameni; un lucru obositor şi de prost gust. Sau fusese aşa. Pânâ ce toate lucrurile se înnoiseră.

Alungându-mi iritarea din glas, am întrebat:

- Cum a fost?

Râse încet, totuşi râsetul ei conţinea un fior care mă cutremură. Dacă vechea Menerima avea secrete, de ce era în stare oare Virginia cea nouă? Aproape că am urât soarta care făcuse să mă îndrăgostesc de ea, să consider atingerea mâinii sale pe braţul meu ca o legătură între mine şi eternintate.

Îmi zîmbi în loc să răspundă. Drumul de suprafaţă se afla în reparaţii, aşa că am coborât pe o rampă către nivelul întâi al subteranului; acolo unde mersul pe jos era legal pentru oameni adevăraţi, hominizi şi homunculi.

Nu îmi plăcea atmosfera; niciodată nu mă îndepărtasem la mai mult de douăzeci de minute de locul unde mă născusem. Rampa părea totuşi destul de sigură. În acele zile puteai să întâlneşti câţiva hominizi, oameni din stele care (deşi din rasă pur umană) se transformaseră pentru a se adapta condiţiilor dintr-o mie de lumi. În schimb, homunculii erau moralmente respingători, chiar dacă mulţi dintre ei arătau ca nişte persoane bine făcute. De origine animală, fuseseră crescuţi cu chip uman

ca să preia sarcinile grele şi obositoare ale unor munci inacceptabile pentru un om. Se şoptea că unii dintre ei se împerecheaseră cu oameni, şi nu doream ca Virginia mea să fie expusă prezenţei unor asemenea creaturi.

Mă ţinuse de braţ. După ce am coborât panta în culoarul aglomerat, mi-am eliberat încet mâna şi am luat-o de după umeri, strângând-o mai tare lângă mine. Era destulă lumină, îndeajuns de puternică ca să se vadă mai bine decât afară, în schimb lumina era ciudată şi plină de primejdii. Altădată m-aş fi întors imediat acasă decât să ma expun singur unor astfel de fiinţe înspăimântătoare. Dar acum, în acest moment, nu suportam să mă despart de iubirea mea nou descoperită. Îmi era teamă ca de m-aş fi întors în apartamentul meu din turn, ea s-ar fi putut duce într-al ei. Oricum, faptul de a fi francez punea puţină sare şi piper peste pericol.

Oamenii din pasaj arătau totuşi destul de banal. Existau multe maşini ocupate în legea lor, unele cu formă umană, altele fără. Nu am zărit un singur hominid. Alte fiinţe, pe care le ştiam că sunt homunculi deoarece ne cedau partea dreaptă a drumului, nu se deosebeau de oamenii de la suprafaţă. O fată strălucitor de frumoasă îmi aruncă o privire ce îmi displăcu – obraznică, inteligentă, provocatoare până dincolo de orice limită a flirtului. Am bănuit că avea origine canină. Printre homunculi, d'persoanele[1] sunt cele mai apte să-şi permită libertăţi. Printre ei există chiar un om-câine filozof care a înregistrat odată o bandă argumentând că, din moment ce câinii sunt cei mai vechi aliaţi ai omului, ei au dreptul să fie mai apropiaţi lui decât orice altă formă de viaţă. Atunci când o ascultasem, găsisem amuzant ca un câine să fie crescut cu înfăţişarea lui Socrate; aici, la nivelul superior al subteranului, nu mai eram aşa de sigur. Ce aş fi făcut dacă unul dintre ei devenea prea insolent? Să-l fi omorât? Asta însemna o încălcare a legii şi o discuţie cu subcomisarii Instrumentalităţii.

Virginia nu observase nimic din toate acestea.

Nu-mi răspunsese la întrebare; în schimb mă interoga ea pe mine în privinţa subteranului. Mai fusesem o singură dată acolo, în copilărie, dar eram flatat să-i aud vocea mirată şi răguşită murmurându-mi în ureche.

Atunci avu loc întâmplarea.

---

[1] „d” de la dog – câine în limba engleză (n.ed.)

La început am crezut că este un bărbat, cu silueta deformata de lumina de pe culoar. Când s-a apropiat, am văzut că nu avusesem dreptate. Trebuie să fi avut umerii laţi de cinci picioare. Cicatrici roşii şi urâte de pe frunte indicau locul pe unde îi fuseseră scoase coarnele. Era un homuncul, vizibil derivat din material bovin. La drept vorbind, nu ştiusem niciodată că-i puteau lăsa atât de prost formaţi.

Şi era beat.

După ce s-a apropiat, i-am recepţionat telepatic bâzâitul minţii... *nu sunt oameni, nu sunt hominizi şi nu sunt nici ca Noi – ce caută aici? Cuvintele pe care le gândesc ei mă derutează.*

Niciodată până atunci nu ascultase telepatic în limba franceză.

Lucrurile se prezentau rău. Ca el să vorbească constituia un lucru destul de obişnuit, însă doar câţiva homunculi erau telepaţi – cei cu sarcini speciale, din Adâncjos-adâncjos, unde instrucţiunile se transmiteau doar telepatic. Virginia se agăţă de mine.

Am gândit limpede în Limba Comună: *Suntem oameni adevăraţi. Trebuie să ne laşi să trecem.*

Nu am primit ca răspuns decât un urlet. Nu ştiu unde sau cu ce se îmbătase, dar nu îmi recepţionase mesajul. I-am urmărit gândurile transformându-i-se în panică, neputinţă, ură. Apoi se năpusti asupra noastră, parcă dansând, ca şi cum ar fi vrut să ne zdrobească.

M-am concentrat şi am direcţionat spre el un ordin de oprire. Fără efect. Copleşit de groază, mi-am dat seama că-i vorbisem în franceză.

Virginia ţipă.

Omul-taur ajunse lângă noi.

În ultima clipă coti, trecu orbeşte pe alături scoţând un urlet care umplu imensul pasaj subteran. Continuă să alerge îndepărtându-se de noi. Ţinând-o încă de braţ pe Virginia, m-am răsucit să văd ce-l determinase să ne ocolească.

Ce am văzut era din cale afară de ciudat. Siluetele noastre zburau departe de noi de-a lungul coridorului, haina mea purpurie fluturând în aer, rochia aurie a Virginei plutind în spate în vreme ce alerga alături de propria mea imagine. Viziunile erau perfecte, iar omul-taur le urmărea.

Am privit uluit în jur. Ni se spusese că nu mai eram apăraţi.

O fată stătea liniştită lângă perete. Aproape că o confundasem cu o statuie. Ne vorbi:

- Nu te apropia. Sunt o pisică. A fost destul de uşor să-l păcălesc. Aţi face bine să vă întoarceţi la suprafaţă.

- Mulţumesc, i-am spus. Mulţumesc. Cum te cheamă?

- Are vreo importanţa? replică ea. Nu sunt umană.

Oarecum ofensat, am insistat:

- Am vrut doar să-ţi mulţumesc. Adresându-i-mă, am observat că era la fel de frumoasă şi de strălucitoare ca o flacără. Avea pielea luminoasă, de culoarea smântânii, iar părul ei – mai delicat decât orice fir de păr uman – prezenta sălbaticul auriu-portocaliu al unei pisici persane.

- Sunt C'mell, răspunse fata, şi lucrez la Terraport. Răspunsul ne opri şi pe mine şi pe Virginia pe loc. Oamenii-pisică se găseau dedesubtul nostru şi puteau fi evitaţi, însă Terraportul era deasupra şi trebuia respectat. Din care lume făcea parte C'mell?

Ea zâmbi, iar surâsul ei era adresat mai degrabă mie decât Virginiei. Conţinea o lumea întreagă de promisiuni voluptoase. Ştiam că nu încerca să-mi facă curte, restul poziţiei sale dovedea cu prisosinţă asta. Poate că reprezenta singurul mod în care ştia să zâmbească.

- Nu vă faceţi griji în legătură cu formalităţile, zise ea. Luaţi-o pe aici. Îl aud întorcându-se.

M-am răsucit, căutând din ochi omul-taur beat. Nu se vedea.

- Urcaţi pe aceste scări, ne îndemnă C'mell. Este un pasaj de urgenţă şi vă va conduce direct la suprafaţă. Am să-l împiedic să vină după voi. Ce vorbeaţi, era franceză?

- Da, am răspuns. Cum ai reuşit să...?

- Plecaţi. Îmi pare rău că am întrebat. Grăbiţi-vă!

Am intrat pe o uşă mică. O scară în spirală pornea în sus. Nu era de demnitatea noastră de oameni adevăraţi să folosim scări, dar cu C'mell îndemnându-ne, nu puteam proceda altminteri. Am dat din cap în semn de rămas bun şi am tras-o pe Virginia după mine. La suprafaţă ne-am oprit. Virginia gâfâia.

- Nu-i aşa c-a fost oribil?

- Acum suntem în siguranţă.

- Nu vorbesc de siguranţă, ci de murdăria întâmplării. Imaginează-ţi să fii obligat să discuţi cu ea!

Virginia spunea că întâlnirea cu C'mell fusese mai rea decât omul-taur. Îmi simţi rezerva, deoarece adăugă:

- Lucrul trist e c-ai s-o vezi din nou...

- Ce?! De unde ştii?

- Nu ştiu, zise Virginia. Am ghicit. Dar eu ghicesc foarte, foarte bine. La urma urmelor, am fost la Abba-dingo.

- Te-am rugat, iubito, să-mi povesteşti ce s-a petrecut acolo.

Scutură tăcută din cap şi o porni pe şosea. Nu aveam altceva de făcut decât să o urmez. Asta mă irita puţin. Am întrebat-o din nou, mai supărat:

- Cum a fost?

Cu demnitate feciorelnică rănită, replică:

- Nimic, nimic. Un urcuş lung. Bătrâna m-a obligat să merg cu ea. Oricum, s-a întâmplat ca maşina să nu vorbească în ziua aceea, aşa că am primit permisiunea să coborâm într-un puţ şi să ne întoarcem pe drumul rulant cu plată. A fost doar o zi irosită.

Vorbise uitându-se drept înainte, nu la mine, ca şi cum amintirea nu era foarte plăcută. Apoi se întoarse cu faţa către mine. Ochii ei căprui priviră într-ai mei, de parcă îmi căutau sufletul. (Suflet; un cuvânt pe care-l avem în franceză, fără să existe nimic asemănător cât de cât cu el în Limba Comună.) Se înseninǎ şi stărui:

- Hai să nu fim plicticoşi în această primă zi. Să fim buni ca noile noastre fiinţe, Paul. Să facem ceva cu adevărat francez, dacă aşa vom fi de-acuma înainte.

- O cafenea, am strigat eu. Avem nevoie de o cafenea. Şi ştiu unde găsim una.

- Unde?

- Două pasaje mai încolo. Unde maşinile ies afară, iar homunculilor li se permite să tragă cu ochiul pe fereastră. Imaginea homunculilor iţindu-se la noi mă izbi ca amuzantă, chiar dacă vechiul meu eu nu le acordase mai multă atenţie decât ferestrelor, sau meselor. Înainte nu întâlnisem niciodată vreunul, însă ştiam că nu erau tocmai oameni din moment ce proveneau din animale, dar că aveau aspect uman şi erau capabili să vorbească. Era nevoie de un francez ca mine să înţeleagă că puteau fi şi urâţi, şi frumoşi, ori pitoreşti. Mai mult decât pitoreşti: romantici.

Evident, Virginia gândea la fel, întrucât rosti:

- Dar sunt *nette*, pur şi simplu adorabili. Cum se numeşte cafeneaua?

- Pisica Unsuroasă, i-am răspuns.

Pisica Unsuroasă. De unde era să ştiu că de aici se va naşte coşmarul cu ape adânci şi vânturi urlătoare? Cum să bănui că avea vreo legătură cu Bulevardul Alpha Ralpha? Nici o forţă din lume nu ar fi fost în stare să mă împingă într-acolo dac-aş fi ştiut.

Alţi proaspeţi francezi ajunseseră la cafenea înaintea noastră. Un chelner cu mustaţă mare, cafenie, ne luă comanda. L-am privit cu atenţie să văd dacă era un homuncul autorizat să lucreze printre oameni datorită serviciilor sale indispensabile; dar nu era. Era o simplă maşinărie, deşi în voce îi răsuna amabilitatea tipic pariziană, deşi proiectanţii îi prevăzuseră până şi ticul nervos de a-şi aranja mustaţa cu dosul mâinii, iar imediat sub linia părului, deasupra sprâncenelor, îl făcuseră să transpire uşor.

- Mamselle? M'sieu? Bere? Cafea? Vin roşu vom avea luna viitoare. Soarele va străluci de la o oră şi un sfert la o oră jumătate. La fără douăzeci va ploua timp de cinci minute, aşa încât veţi avea posibilitatea să vă bucuraţi de aceste umbrele. Sunt originar din Alsacia. Îmi puteţi vorbi în franceză sau germană.

- Mi-e indiferent, spuse Virginia. Hotărăşte tu, Paul.

- Bere, te rog, am cerut. Bere blondă pentru amândoi.

- Desigur, M'sieu, încuviinţă chelnerul. Plecă, fluturându-şi larg şervetul de pe braţ. Virginia întredeschise ochii către soare şi glăsui:

- Mi-ar plăcea să plouă. N-am văzut niciodată o ploaie adevărată.

- Ai răbdare, iubito.

Se întoarse sobră către mine.

- Ce înseamnă „germană”, Paul?

- O altă limbă, o altă cultură. Am citit că vor fi readuşi la viaţă anul viitor. Dar ce, nu îţi place să fii franţuzoaică?

- Ba îmi place, răspunse ea. Mult mai mult decât să fiu un număr. Însă Paul... Se opri, cu ochii înceţoşaţi de perplexitate.

- Da?

- Paul, spuse, iar rostirea numelui meu părea un strigăt de

speranţă din adâncul minţii ei, dincolo de noul şi de vechiul eu, dincolo chiar de invenţiile lorzilor ce ne modelaseră. Am luat-o de mînă.

I-am vorbit:

- Poţi să-mi spui ce ai pe suflet, iubita mea.

- Paul, repetă aproape plângând. Paul, de ce totul se întâmplă atât de repede? Asta-i prima noastră zi şi deja simţim amândoi că s-ar putea să petrecem restul vieţii împreună. Ceva legat de căsătorie, orice ar fi aceasta, aşteaptă de la noi să găsim un preot şi nu înţeleg, Paul. Paul, Paul, de ce totul se întâmplă aşa de iute? Vreau să te iubesc, te iubesc. Dar nu vreau să fiu pusă să te iubesc. Vreau să fie eul meu adevărat, exclamă ea în vreme ce lacrimile îi şiroiau pe obraji, chiar dacă vocea reuşea încă să şi-o controleze.

În acel moment am spus ceea ce nu trebuia să spun.

- Să nu-ţi faci griji, iubito. Sunt sigur că Lorzii Instrumentalităţii au programat totul cum se cuvine.

La auzul vorbelor mele izbucni în hohote, puternice şi sfâşietoare. Nu mai văzusem niciodată înainte un adult plângând. Era straniu şi înspăimântător. Un bărbat de la masa alăturată se apropie şi rămase în picioare lângă noi, dar nu m-am sinchisit să mă uit la el.

- Iubito, am spus eu rezonabil, ne descurcăm noi…

- Paul, lasă-mă să te părăsesc ca să fiu a ta. Lasă-mă să plec câteva zile, câteva săptămâni sau câţiva ani. Apoi, dacă… dacă… dacă mă întorc, vei şti că sunt eu şi nu un program controlat de o maşină. Pentru numele lui Dumnezeu, Paul… pentru numele lui Dumnezeu! Cu un alt ton grăi: Ce e Dumnezeu, Paul? Ne-au dat cuvintele ca să vorbim, dar nu ştiu ce înseamnă ele.

Omul de lângă mine interveni:

- Te pot conduce la Dumnezeu.

- Cine eşti? l-am întrebat. Şi cine ţi-a cerut să te bagi? Nu constituia genul de limbaj pe care-l folosisem vreodată când vorbeam Limba Comună – odată cu noua limbă ne construiseră şi un nou temperament.

Străinul rămase la fel de politicos; şi el era francez, în schimb îşi păstra mai bine cumpătul.

- Mă numesc Maximilien Macht şi cândva am fost un Credincios, răspunse el.

Ochii Virginiei se luminară. Îşi şterse neatentă faţa, continuând să îl fixeze pe străin. Bărbatul era înalt, slab, ars de soare. (Cum de reuşise să se bronzeze aşa de repede?) Avea părul roşcat şi o mustaţă asemănătoare cu cea a chelnerului-robot.

- Ai întrebat de Dumnezeu, Mamselle, continuă străinul. Dumnezeu se găseşte acolo unde a fost dintotdeauna: în jurul nostru, lângă noi, înlăuntrul nostru.

Vorbea ciudat pentru un bărbat care arăta a fi om de lume. M-am ridicat în picioare să îi spun la revedere. Virginia ghici ce intenţionam să fac şi interveni:

- Ce frumos din partea ta, Paul. Oferă-i domnului un scaun.

Vocea îi suna caldă.

Chelnerul-robot se întoarse cu două pahare conice de sticlă. Înăuntru se afla un fluid auriu, cu un guler de spumă deasupra. Nu mai văzusem şi nu mai auzisem de bere până atunci, totuşi ştiam exact ce gust trebuia să aibă. Am pus nişte bani imaginari pe tavă, am primit un rest imaginar şi i-am plătit chelnerului un bacşiş imaginar. Instrumentalitatea nu găsise încă modalitatea de a confecţiona bani diferiţi pentru toate noile culturi, şi desigur, nu puteai să utilizezi bani adevăraţi pentru a plăti consumaţia. Mâncarea şi băutura sunt gratuite.

Robotul îşi şterse mustaţa, îşi tampona sprâncenele asudate cu şervetul (în carouri albe şi roşii), apoi privi întrebător spre Monsieur Macht.

- M'sieu, rămâneţi aici?

- Într-adevăr, zise Macht.

- Să vă servesc ceva?

- De ce nu? întrebă Macht. Dacă aceşti oameni drăguţi îmi permit.

- Foarte bine, spuse robotul răsucindu-şi mustaţa. Dispăru în ungherele întunecate ale barului.

În tot acest timp Virginia nu îşi dezlipise ochii deja Macht.

- Eşti un Credincios? întrebă ea. Mai eşti încă Credincios, după ce ai fost făcut francez asemeni nouă? De unde ştii că eşti tu? De ce îl iubesc pe Paul? Oare lorzii şi aparatele lor controlează totul în noi? Eu vreau să fiu eu însămi. Ştii cumva cum să fiu *eu*?

- Nu cum să fiu dumneata, Mamselle, onoarea ar fi prea mare, răspunse Macht. Învăţ însă să-mi descopăr propria per-

sonalitate. Vedeţi, adăugă el întorcându-se spre mine, sunt francez de două săptămâni şi ştiu cât din mine e original, şi cât anume a fost adăugat de acest proces de redare a limbilor şi pericolului.

Chelnerul reveni cu un pahar mic. Stătea pe un picior, aşa că arăta ca o miniatură răutăcioasă a Terraportului. Fluidul dinăuntru era alb ca laptele. Macht ridică paharul înspre noi:

- În sănătatea voastră!

Virginia îl privea fix de parcă i-ar fi venit din nou să plângă. După ce eu şi cu el am sorbit câte o înghiţitură, ea îşi suflă nasul în batistă şi o puse deoparte. Pentru prima dată vedeam pe cineva interpretând rolul de a-şi sufla nasul, însă părea să se potrivească cu noua noastră civilizaţie.

Macht ne zâmbi amândurora, ca şi cum voia să înceapă un discurs. Soarele se ivi pe cer, exact la timpul anunţat. Razele sale îi confereau un halou, făcându-l să semene cu un diavol ori un sfânt.

Totuşi Virginia vorbi prima:

- Ai fost acolo?

Macht ridică puţin din sprâncene, se încruntă şi spuse foarte încet:

- Da.

- Ţi-a vorbit? insistă ea.

- Da. Chipul îi era sumbru şi niţel încurcat.

- Ce ţi-a spus?

Drept răspuns, el îşi scutură capul, arătând astfel că existau lucruri care nu trebuiau niciodată menţionate în public.

Am vrut să-i întrerup, să aflu despre ce era vorba.

Virginia continuă fără să mă bage în seamă:

- Dar a spus ceva?

- Da, replică Macht.

- Ceva important?

- Mamselle, să nu discutăm despre acest subiect.

- Trebuie, strigă ea. E vorba de viaţă şi de moarte. Îşi . strângea mâinile atât de puternic, încât încheieturile se înălbiseră. Berea stătea în faţa ei neatinsă, încălzindu-se la soare.

- Bine, încuviinţă Macht, întreabă-mă atunci... dar nu garantez că voi răspunde.

Nu am mai reuşit să mă stăpânesc:

- Despre ce vorbiţi?

Virginia mă privi cu dispreţ, însă era dispreţul unei îndrăgostite, nu răceala distantă a trecutului.

- Te rog, Paul, nu ai cum să înţelegi. Aşteaptă puţin. Ce ţi-a spus, M'sieu Macht?

- Că eu, Maximilien Macht, voi trăi sau voi muri împreună cu o fată cu părul castaniu şi logodită. Surâse strâmb. Nici nu ştiu ce înseamnă „logodită”.

- Vom afla, spuse Virginia. Când ţi-a zis aceasta?

- Cine să îi spună? am strigat la ei. Pentru Dumnezeu, despre ce vorbiţi?

Macht se uită la mine şi zise pe un ton scăzut:

- Abba-dingo. Iar ei îi răspunse: Săptămâna trecută.

Virginia păli.

- Aşadar funcţionează. Funcţionează! Dragă Paul, mie nu mi-a spus nimic. În schimb mătuşii mele i-a zis ceva ce nu am putut să uit niciodată!

I-am apucat braţul ferm, dar cu tandreţe şi am încercat să o privesc în ochi. Ea se feri de mine. Am întrebat-o:

- Ce a spus?

- Paul şi Virginia.

- Şi ce-i cu asta?

Abia o mai recunoşteam. Buzele îi erau încordate şi strânse. Nu era supărată. Era cu totul altceva, mai grav. Tensiunea o copleşea. Presupun că nici aşa ceva nu mai existase de mii de ani.

- Paul, înţelege un singur lucru dacă poţi. Maşina i-a dat acelei femei numele noastre – acum doisprezece ani!

Macht se ridică atât de brusc încât scaunul căzu pe spate, iar chelnerul se grăbi spre noi.

- Asta hotărăşte lucrurile, declară el. Mergem înapoi cu toţii.

- Unde? am întrebat.

- La Abba-dingo.

- Dar de ce acum? am rostit eu, în vreme ce Virginia întreba simultan:

- Oare va vorbi?

- Întotdeauna vorbeşte dacă o iei pe partea nordică, răspunse Macht.

- Cum ajungem acolo? continuă Virginia.

Macht se înnegura.

- Există o singură cale. Bulevardul Alpha Ralpha.

Virginia se ridică. La fel şi eu.

Apoi, ridicându-mă, mi-am adus aminte de Bulevardul Alpha Ralpha. Era o stradă în ruină atârnând pe cer, neclară ca o dâră de vapori. Cândva constituise o autostradă de procesiune, pe care coborau cuceritorii şi pe care se urca tributul. Acum era însă distrus, pierdut printre nori, închis omenirii de o sută de secole.

- Îl ştiu, am glăsuit. Este distrus.

Macht nu zise nimic, ci se uită la mine ca la un nechemat...

Virginia, foarte tăcută şi foarte albă de încordare, rosti:

- Să mergem.

- Dar de ce? am intervenit. De ce?

- Prostule, dacă nu avem un Dumnezeu, cel puţin dispunem de-o maşină. Acesta-i singurul lucru din lume ori din afara ei pe care Instrumentalitatea nu îl înţelege. Poate că prevesteşte viitorul. Poate că-i o ne-maşinâ. Cu siguranţă vine dintr-un alt timp. Nu pricepi, iubitule? Dacă spune că suntem noi, atunci suntem *noi*.

- Şi dacă nu spune aşa?

- Atunci nu suntem. Chipul îi devenise îndurerat.

- Cum adică?

- Atunci, continuă ea, înseamnă că suntem nişte jucării, nişte păpuşi, marionete controlate de seniori. Tu nu eşti tu, iar eu nu sunt eu. Dacă însă Abba-dingo, care cunoştea numele de Virginia şi Paul cu doisprezece ani înainte să se întâmple, dacă Abba-dingo întăreşte că suntem noi, nu îmi pasă dacă-i maşină prezicătoare, zeu ori diavol sau mai ştiu eu ce. Nu îmi pasă, căci am să cunosc adevărul.

Ce puteam să îi răspund? Macht o luase înainte, ea îl urmă, iar eu am păşit al treilea în şir. El ieşi de pe terasa însorită a Pisicii Unsuroase; imediat după ce am plecat, o ploaie măruntă a început să cadă. Chelnerul, arătând pentru o clipă a fi ceea ce era cu adevărat, o maşină, privi drept înainte. Am traversat marginea pasajului şi am coborât spre drumul expres.

Când am ieşit afară, ne-am trezit într-o regiune cu case frumoase. Toate dărăpănate. Arborii îşi înfipseseră crengile în clădiri. Florile se împrăştiaseră în grădini, pe uşile deschise, strălucind în camerele fără acoperişuri. Cine avea nevoie de case în aer liber, de vreme ce populaţia Pământului scăzuse într-

atât că oraşele deveniseră comodităţi golite de viaţă?

La un moment dat mi s-a părut că văd o familie de homunculi cu copii, cercetându-ne în timp ce ne târâiam picioarele de-a lungul drumului acoperit de prundiş. Dar poate că feţele zărite la marginea caselor nu au fost decât fantasme.

Macht tăcea.

Virginia şi cu mine ne ţineam de mână, mergând alături de el. Bizara excursie mi-ar fi produs o mare fericire dacă mâna nu i-ar fi fost încordată. Din când în când îşi muşca buza de jos. Ştiam că pentru ea conta foarte mult – pornise într-un pelerinaj. (Pelerinajul semnifica în vechime o călătorie spre un loc de mare putere, foarte bun pentru suflet şi trup.) Nu mă deranja să merg cu ei. De fapt, nici n-ar fi reuşit să mă împiedice să-i însoţesc, odată ce Macht şi cu ea hotărâseră să plece de la cafenea. însă nu trebuia să iau în serios toată povestea. Nu-i aşa?

Ce dorea Macht? Cine era Macht? Ce gânduri învăţase creierul lui să gândească în numai două săptămâni? Cum ne-o luase înainte într-o lume nouă de primejdie şi aventură? Nu aveam încredere în el. Pentru prima dată în viaţă mă simţeam singur. Mereu, întotdeauna înainte, nu trebuia decât să mă gândesc la Instrumentalitate şi un protector înarmat până în dinţi îşi făcea apariţia în mintea mea. Apăraţi telepatic împotriva oricăror pericole, tămăduiţi de orice răni, străbăteam cele o sută patruzeci şi şase de mii nouăzeci şi şapte de zile alocate. În prezent lucrurile stăteau altfel. Nu-l cunoşteam pe acest bărbat şi totuşi pe el mă bizuiam, şi nu pe forţele ce ne ocrotiseră şi ne protejaseră.

Din drumul desfundat am intrat într-un bulevard imens. Caldarâmul era aşa de neted şi intact, încât nimic nu creştea pe el, cu excepţia locurilor unde vântul şi praful depozitaseră aiurea palme de pământ.

Macht se opri.

- Iată-l, spuse el. Bulevardul Alpha Ralpha.

Am tăcut şi am privit şoseaua uitatelor Imperii.

La stânga, bulevardul dispărea într-o curbă lină. Ducea mult mai departe de nordul oraşului unde crescusem. Ştiam că acolo se găsea un alt oraş, însă îi uitasem numele. De ce să mi-l fi amintit? Cu siguranţă arăta identic cu al meu.

Dar la dreapta –

La dreapta bulevardul se înălţa brusc în rampă. Dispărea în

nori. Chiar lângă linia norilor dezastrul se dezvăluia puţin. Nu vedeam clar, dar mi se părea că întregul bulevard fusese retezat de nişte forţe inimaginabile. Undeva dincolo de nori se afla Abba-dingo, locul unde toate întrebările primeau răspuns. Ori cel puţin aşa se credea.

Virginia se cuibări lângă mine.

- Să ne întoarcem, am propus. Noi suntem orăşeni. Nu cunoaştem nimic despre ruine.

- Veţi reuşi dacă vreţi cu adevărat, zise Macht. Am vrut să vă fac numai o favoare.

Amândoi am privit-o pe Virginia.

Se uită spre mine în sus cu ochii căprui. În ei am citit o rugăminte mai veche decât femeia sau bărbatul, mai veche decât specia umană. Am ghicit ce voia să spună înainte să vorbească. Urma să spună că trebuia să meargă mai departe.

Macht apăsa absent sub picior nişte pietre.

În cele din urmă, Virginia rosti:

- Paul. Nu caut primejdia doar de dragul ei. Dar să ştii că am gândit cu adevărat ce am spus acolo mai devreme. Nu există o posibilitate să ni se fi ordonat să ne iubim? Ce fel de viaţă ar fi aceea în care fericirea noastră, noi înşine, am depinde de un fir într-o maşină sau de o voce artificială ce ni se adresează când dormim şi învăţăm franceza? Poate va fi amuzant să ne întoarcem în lumea veche. Presupun că este. Ştiu că mi-ai oferit un fel de fericire pe care înainte nici măcar nu-l bănuisem. Dacă suntem cu adevărat noi, atunci avem ceva minunat şi trebuie să cunoaştem asta. Dar dacă nu-i aşa... Izbucni în lacrimi.

Am vrut să spun, „Dacă nu-i aşa, cel puţin va părea că e”, însă chipul rău prevestitor şi îmbufnat al lui Macht mă privea peste umărul Virginiei în vreme ce o trăgeam spre mine. Nu mai era nimic de zis.

Am strâns-o în braţe. .

De sub picioarele lui Macht se prelinse o dâră de sânge. Praful o înghiţi cu repeziciune.

- Macht, am exclamat. Eşti rănit?

Virginia se întoarse şi ea.

Macht ridică sprâncenele spre mine şi zise fără îngrijorare:

- Nu. De ce?

- Sângele de la picioarele tale.

Privi în jos.

-Ah! Asta? Nu-i nimic, rosti el. Ouăle unui soi de ne-pasăre care nici măcar nu zboară.

- Opreşte-te! am strigat telepatic folosind Limba Comună. Nici nu am încercat să gândesc în franceza nou însuşită.

Făcu surprins un pas înapoi.

De nu ştiu unde veni mesajul: *mulţumesc mulţumesc bunmare tntoarceteacasăterog mulţumesc bunmare pleacă omrău omrău omrău...* Undeva un animal sau o pasăre mă avertiza în privinţa lui Macht. Am gândit un *mulţumesc* indiferent şi mi-am îndreptat atenţia asupra lui Macht.

Ne-am privit fix unul pe altul. Aşa cerea cealaltă cultură? Eram bărbaţi în acest moment? Oare libertatea include întotdeauna îndoiala, teama, ura?

Omul îmi displăcea total. Denumirile unor crime uitate îmi veniră în minte: *asasinare, omucidere, răpire, nebunie, viol, tâlhărie...*

Nu cunoscusem nici unul din aceste lucruri şi totuşi le simţeam pe toate.

Mi se adresa cu glas egal. Amândoi fuseserăm prudenţi în a ne feri gândurile să fie citite telepatic, astfel încât singurele mijloace de comunicare le reprezentau empatia şi franceza.

- E ideea ta, zise el foarte fals, ori cel puţin a doamnei tale...

- Să fi pătruns deja minciuna în lume, încât să mergem printre nori fără motiv? am exclamat.

- Există un motiv, spuse Macht.

Am împins-o uşor pe Virginia într-o parte şi mi-am acoperit aşa de strâns mintea, încât simţeam, anti-telepatia ca pe o migrenă.

- Macht, am rostit auzind mârâitul animalic din propria-mi voce, spune de ce ne-ai adus aici sau te omor.

Nu bătu în retragere. Mă înfruntă, gata de luptă. Zise:

- Să mă omori? Adică să devin mort? Dar cuvintele lui nu erau convingătoare. Nici unul dintre noi doi nu ştia să se lupte, totuşi el se pregăti de apărare iar eu de atac.

Sub scutul mental mi se strecură gândul unui animal: *om-bun ombun ial de gât el-aaahfără-aer el-aaah ca ouăle strivite...*

Am urmat sfatul fără să mă întreb de unde vine. A fost simplu. Am înaintat către Macht, am întins mâinile în jurul

gâtului său şi am strâns. Încercă să mi le dea la o parte, apoi să mă lovească cu picioarele. Tot ce-am făcut a fost să rămân agăţat de gâtul lui. Dacă aş fi fost un lord sau un Go-căpitan, poate c-aş fi ştiut cum să mă bat. Nu ştiam însă nici eu şi nici el.

Lupta s-a sfârşit cu o greutate bruscă atârnându-mi în mâini.

Surprins, i-am dat drumul.

Macht îşi pierduse cunoştinţa. Să fi însemnat asta că era *mort*? Nu putea sâ fie, deoarece se ridică. Virginia fugi la cl.

Bărbatul îşi frecă gâtul şi zise cu voce răguşită:

- Nu trebuia să faci aşa ceva.

Dintr-o dată am prins curaj.

- Spune-mi, am scuipat spre el, spune-mi de ce ai vrui să venim aici, altminteri am s-o fac din nou.

Macht rânji fără vlagă: îşi sprijini capul de braţul Virginiei.

- De teamă, răspunse. Teama.

- Teamă? Cunoşteam cuvântul – *peur* – dar nu şi semnificaţia. Era oare nelinişte sau panică ca la animale?

Gândisem cu mintea descoperită; el îmi transmise în loc de replică, *da*.

- Dar de ce îţi place? am întrebat.

E delicioasă, gândi el. *Mă îmbolnăveşte, mă înfioarfă, mă face să mă simt viu. Este ca un medicament puternic, aproape la fel de bun ca stroon-ul. Am mai fost acolo înainte. Sus de tot mi-a fost tare teamă. Era minunat, bine si rău în acelaşi timp. Am trăit o mie de ani într-un singur ceas. Am vrut mai mult, dar m-am gândit că va fi încă şi mai palpitant împreună cu alţi oameni.*

- Acum te voi omorî, am spus în franceză. Eşti foarte - foarte... Am fost nevoit să caut cuvântul. Eşti foarte rău.

- Nu, îmi ceru Virginia. Lasă-l să vorbească.

Tipul gândi spre mine, fără să se mai deranjeze cu vorbe: *Asta e ceea ce Lorzii Instriunentalităţii nu ne-au permis niciodată să avem. Teamă. Realitate. Ne-am născut în indiferenţă şi murim în vis. Chiar şi suboamenii, animalele au mai multă viaţă decât noi. Maşinilor nu le este frică. Asta suntem noi. Maşini care cred că sunt oameni. Iar acum am fost eliberaţi.*

Observă marginea de furie roşie şi proaspătă din mintea mea, aşa că schimbă subiectul. *Nu v-am minţit. Acesta-i drumul*

către Abba-dingo. Am fost acolo. Vorbeşte. De pe această parte vorbeşte întotdeauna.

- Funcţionează, ţipă Virginia. Vezi că şi el o zice. Funcţionează! Spune adevărul. Oh, Paul, să mergem mai departe!

- Bine, am aprobat, vom merge.

L-am ajutat să se ridice. Arăta încurcat, ca un om ce dezvăluise ceva de care se ruşina.

Am păşit pe suprafaţa indestructibilului bulevard. Era comod pentru picioare.

În adâncul minţii mele, animalul ori păsăruica nevăzută îşi îngăimă gândurile: *ombun ombun omoară-l ia apă ia apă...*

Nu i-am acordat atenţie şi am pornit cu ea şi cu el înainte, cu Virginia între noi. Nu i-am dat atenţie. Ce mult îmi doresc să o fi făcut!

Am mers multă vreme.

Procesul era nou pentru noi. Exista ceva extraordinar în faptul că nimeni nu ne proteja, că aerul era liber, mişcându-se fără ajutorul dispozitivelor climatice. Am văzut multe păsări, iar când le-am transmis gândurile mele le-am descoperit creierele surprinse şi opace; erau.păsări naturale, de felul cărora nu mai văzusem niciodată până atunci. Virginia mă întrebă cum se numesc, iar eu le-am dat furios toate denumirile de păsări învăţate în franceză, fără să ştiu dacă istoriceşte erau sau nu corecte.

Maximilien Macht se înveseli şi el, şi chiar ne cântă un cântec, puţin fals, cum că noi am fi ales drumul cel bun iar el pe cel rău, dar că totuşi va ajunge în Scoţia înaintea noastră. Cam fără de noimă, în schimb ritmul era plăcut. Ori de câte ori se distanţa de Virginia şi de mine, născoceam variaţii la „Macouba" şi îi şopteam cântat versurile în urechea ei frumoasă:

Ea nu era femeia de mine căutată,
Şi-am întâlnit-o, şi-am avut şansa
S-o aud vorbind limba din Franţa
Cu accent din Martinica minunată.

Eram fericiţi în aventură şi libertate, până ce ni s-a făcut foame. Atunci au început necazurile.

Virginia se apropie de un stâlp-felinar, îl lovi încetişor cu

palma şi ceru:

- Dă-mi de mâncare. Stâlpul ar fi trebuit fie să se deschidă, servindu-ne un prânz, fie să ne spună unde, pe o rază de câteva sute metri, puteam găsi de mâncare. Nu făcu nimic din toate acestea. Nu făcu nimic. Probabil era stricat.

Din acest moment ne-am făcut un joc din a lovi toate felinarele.

Bulevardul Alpha Ralpha se ridicase cu aproape jumătate de kilometru deasupra peisajului înconjurător. Păsările sălbatice zburau sub noi. Pe caldarâm se găseau mai puţin praf şi pete de verdeaţă. Imensul drum, fără piloni dedesubtul său, se curba asemeni unei panglici aruncate printre nori.

Obosisem tot lovind stâlpii şi nu primisem nici de mâncare, nici apă.

Virginia deveni iritată:

- Nu are rost să ne întoarcem. Mâncarea e şi mai departe în direcţia cealaltă. Măcar dacă ai fi luat ceva la tine.

De unde să mă fi gândit să iau mâncare? Cine ia vreodală mâncare cu el? De ce să o porţi la tine, când se găseşte pretutindeni? Iubita mea nu judeca, însă era iubita mea, iar imperfecţiunile dulci ale temperamentului ei mă determinau să o iubesc încă şi mai mult.

Macht continuă să bată în stâlpi, în parte pentru a nu fi antrenat în cearta noastră, şi obţinu un rezultat neaşteptat.

L-am văzut întinzându-se să dea stâlpului unui felinar mai mare obişnuita şi prudenta lovitură – iar în clipa următoare ţipă ca un câine şi începu să alunece în sus cu mare viteză. L-am auzit strigând ceva, însă nu am reuşit să-i desluşesc cuvintele înainte ca el să se piardă printre norii din faţă.

Virginia se nită la mine.

- Mai vrei să te întorci? Macht s-a dus. Am putea spune că am obosit.

- Vorbeşti serios?

- Bineînţeles, dragă.

Am râs, puţin supărat. Insistase să venim, iar acum era gata să renunţe şi să se întoarcă, doar pentru a-mi face mie plăcere.

- Lasă, am spus. Nu poate fi prea departe. Să mergem înainte.

- Paul... Stătea aproape de mine. Ochii ei căprui erau

tulburaţi, de parcă încercau să pătrundă până în adâncul minţii mele. Am gândit spre ea: *Vrei să vorbim în acest mod?*

- Nu, răspunse ea în franceză. Vreau să rostesc lucrurile unul după altul. Paul, vreau cu adevărat să ajung la Abba-dingo. Trebuie să merg. Este cea mai puternică dorinţă a vieţii mele. Şi în acelaşi timp nu doresc să merg. Ceva nu e bine acolo sus. Prefer să te am în condiţiile nepotrivite, decât să nu te am deloc. Cine ştie ce se va întâmpla?

Intrigat, am întrebat-o:

- Simţi „teama” aceea de care pomenea Macht?

- Oh, nu, Paul, deloc. Acest simţământ nu este excitant. Parcă s-a rupt ceva într-o maşinărie...

- Ascultă! am întrerupt-o.

De undeva de departe, dintre nori, veni un sunet ca tânguitul unui animal. Se auzeau şi cuvinte. Trebuie să fi fost Macht. Mi s-a părut că aud „aveţi grijă”. Când l-am căutat cu mintea, distanţele se rotiră şi am ameţit.

- Să mergem, iubito, am spus.

- Da, Paul, încuviinţă ea, iar în glas avea un amestec de nepătruns de fericire, resemnare şi disperare...

Înainte să pornim, am privit-o cu atenţie. Era fetiţa mea. Cerul se îngălbenise, iar luminile încă nu se aprinseseră. în văzduhul galben şi bogat, buclele ei castanii erau tivite cu auriu, ochii căprui se apropiau de negrul irişilor, faţa ei tânără şi bântuită de destin părea mai expresivă decât orice alt chip omenesc pe care-l mai văzusem vreodată.

- *Eşti* a mea, i-am zis.

- Da, Paul. Îmi răspunse şi apoi îmi zâmbi fericită. Tu ai spus-o! Asta o face să fie de două ori mai plăcută.

O pasăre de pe balustradă ne scrută fix, după care îşi luă zborul. Poate că nu era de acord cu nonsensurile omeneşti, aşa că se lăsă să cadă în aerul întunecat. Am văzut-o oprindu-se undeva jos, departe, plutind alene pe aripi.

- Nu suntem liberi ca păsările, iubito, dar suntem mai liberi decât au fost oamenii într-o sută de veacuri, i-am declarat Virginiei.

Drept răspuns îmi luă braţul, surâzându-mi:

- Iar acum, am adăugat, să-l urmăm pe Macht. Pune-ti braţele în jurul meu şi strânge-mă tare. Am să încerc să lovesc stâlpul acela. Dacă nu primim masa, măcar poate obţinem o

călătorie gratuită.

I-am simţit îmbrăţişarea şi am lovit stâlpul. Care dintre ei? O clipă mai târziu, felinarele treceau pe lângă noi ca într-o ceaţă. Suprafaţa de sub picioarele noastre părea solidă, însă ne mişcam foarte rapid. Nici în pasajele subterane de serviciu nu mai văzusem o stradă aşa de rapidă. Rochia Virginiei flutura puternic, încât scotea sunete ca pocnetul din degete. Într-o clipă am intrat în nori şi imediat am şi ieşit din ei.

O altă lume ne înconjură. Norii se întindeau dedesubt şi deasupra. Ici-colo, printre ei răzbătea câte o pată de cer albastru. Mişcarea era lină. Vechii ingineri proiectaseră cu multă ingeniozitate drumul. Urcam sus, sus, sus, fără să ameţim.

Alt nor.

Apoi lucrurile se petrecură aşa de iute, că relatarea lor durează mult mai mult decât evenimentul în sine.

Ceva întunecat se năpusti asupra mea de undeva din faţă. O lovitură violentă mă izbi în piept. Doar ceva mai târziu mi-am dat seama că braţul lui Macht încerca să mă apuce înainte să mă prăbuşesc peste margine. Pe urmă am intrat într-un alt nor. Înainte să apuc să-i vorbesc Virginiei, o a doua lovitură mă izbi. Durerea a fost îngrozitoare. Nu mai simţisem aşa ceva în toată viaţa mea. Dintr-o cauză sau alta, Virginia se rostogolise peste şi dincolo de mine. Mă trăgea de mâini.

Am încercat să-i spun să se oprească deoarece mă durea, dar nu puteam să respir. Decât să mă cert, am căutat să-i fac pe plac. M-am luptat să mă apropii de ea. Abia atunci mi-am dat seama că nu aveam nimic sub tălpi – nici pod, nici cale mobilă, nimic.

Mă aflam pe marginea bulevardului, capătul retezat al părţii superioare. Dedesubt nu se găsea nimic în afara câtorva cabluri răsucite şi, departe jos, o panglică subţire ce era fie un râu, fie un drum.

Sărisem orbeşte peste prăpastie şi căzusem suficient de departe cât să izbesc eu pieptul marginea de sus a şoselei.

Durerea nu conta. Doctorul-robot avea să apară într-o clipă să mă repare.

O singură privire aruncată Virginiei îmi reaminti că nu exista nici un doctor-robot, nici lume, nici Instrumenlalitate, nimic altceva decât vânt şi durere. Ea plângea. Îmi trebui un minut ca să înţeleg ce spunea.

- Eu am făcut-o, eu am făcut-o, iubitule, eşti mort?

Nici unul dintre noi doi nu era sigur ce înseamnă „mort”, căci oamenii dispăreau pentru totdeauna când le sosea sorocul, totuşi ştiam că reprezenta încetarea vieţii. Am încercat să-i spun că trăiesc, dar ea se agita deasupra mea, trăgându-mă mai departe de pe marginea prăpastiei.

M-am ridicat sprijinit de mâini. Ea îngenunche alături şi-mi acoperi faţa cu sărutări.

În cele din urmă am reuşit să îngaim:

- Unde-i Macht?

Ea privi în spate.

- Nu-l văd.

Am încercat să arunc şi eu o privire. Ca să nu mă lase să mă mişc, ea îmi zise:

- Stai liniştit. Mă voi uita eu încă o dată.

Curajoasă, merse spre marginea retezată a bulevardului. Se uită pe deasupra golului la partea de jos a drumului, străpungând cu privirea norii care treceau purtaţi de vânt pe lîngă noi la fel de repede ca fumul absorbit de un ventilator. Apoi strigă:

- Îl văd. Ce caraghios arată. Ca o insectă dintr-un muzeu.

Se târăşte pe cabluri.

Ridicându-mă cu greu în genunchi şi în mâini, m-am apropiat de ea să privesc şi eu. El era, un punct deplasându-se pe o aţă, cu păsările rotindu-se sub el. Părea foarte primejdios ce făcea. Probabil că aşa simţea întreaga „teamă” de care avea nevoie ca să fie fericit. Nu doream această „teamă”, orice ar fi fost ea. Voiam hrană, apă şi un doctor-robot.

Aici nu se găsea nimic din lucrurile acestea.

M-am luptat să mă ridic în picioare. Virginia încercă să mă ajute, dar mă ridicasem deja înainte ca ea să poată face altceva decât să-mi atingă mâneca.

- Să mergem mai departe.

- Mai departe? întrebă ea.

- Spre Abba-dingo. Poate că acolo sus sunt şi maşini prietenoase. Aici nu-i decât frig şi vânt, iar luminile nu s-au aprins încă.

Ea se încruntă mirată:

- Dar Macht...?

- Îi vor lua ore până va ajunge aici. Ne putem întoarce. Se

supuse.

Încă o dată ne-am dus în partea stângă a bulevardului. I-am zis să mă prindă de mijloc, în vreme ce loveam stâlpii, unul câte unul. Cu siguranţă trebuia să existe un dispozitiv de reactivare pentru trecători.

La a patra încercare a funcţionat. Încă o dată vântul ne biciui veşmintele în timp ce alergam în sus pe Bulevardul Alpha Ralpha. Era cât pe ce să cădem în momentul când strada a cotit la stânga. Mi-am recăpătat echilibrul numai ca s-o simt virând în cealaltă parte.

Şi apoi ne-am oprit. Acesta era Abba-dingo.

O şosea acoperită de obiecte albe – gratii, bare şi bile sferice imperfecte de mărimea capului meu. Virginia stătea tăcută lângă mine.

De mărimea capului meu? Am lovit cu piciorul unul din obiecte şi atunci am ştiut, am ştiut exact ce anume erau. Erau oameni. Părţile din interior. Nu mai văzusem niciodată aşa ceva. Iar aceea, de pe pământ, trebuia să fi fost cândva o mână. Sute de asemenea obiecte se întindeau de-a lungul drumului.

- Vino, Virginia, am rostit păstrându-mi vocea calmă şi ascunzându-mi gândurile.

Mă urmă fără să spună nimic. Era curioasă în privinţa obiectelor de pe şosea, dar nu părea să le fi recunoscut. Eu unul priveam zidul.

În cele din urmă le-am găsit – uşiţele lui Abba-dingo. Pe una scria METEOROLOGIC. Nu era în Limbă Comună şi nici în franceză, însă semăna aşa de mult că am ştiut că are legătură cu mişcarea aerului. Am pus mâna pe panoul uşii. Panoul deveni translucid şi pe el apăru o inscripţie antică. Numere ce nu însemnau nimic, cuvinte fără semnificaţie, şi apoi:

Prognoză: taifun.

Franceza mea nu mă învăţase ce însemna „prognoză”, în schimb „taifun” era limpede o perturbaţie atmosferică majoră. Am socotit, *lasă maşinile de climă să se-ngrijească de problemă.* Nu ne privea câtuşi de puţin pe noi.

- Nu ne ajută cu nimic.

- Ce vrea să însemne? întrebă ea.

- Că aerul va fi perturbat.

- A, răspunse ea. Nu ne priveşte pe noi, nu-i aşa?

- Bineînţeles că nu.

Am încercat următorul panou, pe care scria HRANĂ. Când am atins uşiţa, s-a auzit un scârţâit dureros în interiorul zidului, de parcă întreg turnul se răsucise. Uşa se deschise puţintel şi dinăuntru ieşi un miros oribil. Apoi se închise la loc.

A treia uşă oferea AJUTOR, iar când am atins-o nu s-a întâmplat nimic. Probabil constituia un soi de colector de taxe din vremurile străvechi. Nu dezvăluise nimic la atingerea mea. A patra uşă era mai mare şi parţial deschisă în partea de jos.

Sus, denumirea uşii proclama PREZICERI. Destul de clar, de această dată, pentru cei ce cunoşteau franceza veche. Denumirea din partea de jos suna mai misterios: INTRODUCEŢI AICI HÂRTIA, şi nu reuşeam să-i ghicesc semnificaţia.

Am încercat telepatic. Nu se întâmplă nimic. Vântul şuiera pe lângă noi. Unele din bucăţile şi beţele de calciu se rostogoleau pe caldarâm. Am mai încercat o dată, căutând cu toată forţa amprenta unor gânduri demult dispărute. Un ţipăt îmi pătrunse în minte, un ţipăt subţire şi prelung ce nu părea deloc omenesc. Atâta tot.

Probabil că m-a tulburat. Nu simţisem „teamă”, dar eram îngrijorat pentru Virginia. Ea privea fix pământul.

- Paul, aceea nu-i o haină de om, acolo jos printre lucrurile acelea ciudate?

Văzusem odată o radiografie într-un muzeu, aşa că mi-am dat seama că haina acoperea materialul ce asigurase cândva structura internă a unui om. Nu avea nici o minge în vârf, aşa încât eram sigur că e mort. Cum de se petrecuse aşa ceva în vremurile de demult? De ce o permisese Instrumentalitatea? Pe de altă parte, Instrumentalitatea interzisese întotdeauna această parte a turnului. Poate că violatorii îşi primiseră pedeapsa într-un mod pe care nu îl bănuiam.

- Uite, Paul, rosti Virginia. Mâna îmi încape înăuntru.

Înainte să am timp să o opresc, îşi puse mâna în fanta deschisă unde scria INTRODUCEŢI AICI HÂRTIA.

Ţipă. Mâna îi fusese prinsă.

Am încercat să i-o scot, fără să reuşesc. Începu să gâfâie de durere. Brusc, mâna îi fu eliberară.

Cuvinte clare îi fuseseră săpate în piele. Mi-am rupt haina şi i-am învelit palma. În vreme ce plângea lângă mine, i-am scos bandajul. în acest fel, ea reuşi să observe cuvintele de pe piele.

Ele spuneau, într-o franceză limpede: *Îl vei iubi pe Paul*

întreaga viaţă.

Virginia mă lăsă să-i bandajez palma cu o fâşie ruptă din haină, apoi îşi ridică obrazul să o sărut.

- A meritat, şopti ea, a meritat efortul, Paul. Să vedem dacă reuşim să coborâm. Acum ştiu.

Am sărutat-o iarăşi şi i-am spus, liniştitor:

- Aşadar ştii, nu-i aşa?

- Desigur, îmi zâmbi ea printre lacrimi. Instrumentalitatea nu ar fi putut aranja asta. Ce maşină deşteaptă! Este un zeu sau un diavol, Paul?

Nu studiasem încă acele cuvinte, aşa că am bătut-o uşurel pe umăr în loc să-i răspund. Ne-am întors ca să plecăm. În ultima clipă mi-am dat seama că eu nu încercasem uşa cu preziceri.

- Aşteaptă un moment, iubito. Dă-mi voie să rup o bucată din bandaj.

Aşteptă răbdătoare. Am rupt o bucată cât palma, apoi am ridicat una din unităţile ex-umane de pe jos. Ar fi putut să fie un antebraţ. M-am întors să împing pânza în orificiu, dar când am ajuns la uşă, o pasăre enormă stătea acolo. Am împins-o la o parte cu mâna, iar ea croncăni. Părea chiar să mă ameninţe cu ţipetele şi cu ciocul ascuţit. N-am reuşit să o urnesc din loc.

Am încercat telepatic. *Sunt un om adevărat. Pleacă!*

Mintea confuză a păsării îmi răspunse numai *nu-nu-nu-nu-nu!*

Atunci am lovit-o puternic cu pumnul, încât a căzut jos. Se ridică dintre bucăţile albe de pe caldarâm, desfăcu aripile şi se lăsă purtată de vânt.

Am împins înăuntru bucata de pânză, am numărat în gând până la douăzeci şi apoi am scos-o afară. Cuvintele se vedeau limpede, dar nu însemnau nimic: *O vei iubi pe Virginia încă douăzeci şi unu de minute.*

Glasul ei fericit, liniştit de prezicere însă nesigur datorită durerii provocate de inscripţie, se auzi de departe:

- Ce spune, iubitule?

Am lăsat intenţionat ca vântul să-mi zboare bucata de pânză. Ea flutură îndepărtându-se ca o pasăre. Virginia o văzu ridicându-se în aer.

- Oh, strigă dezamăgită. Am pierdut-o! Ce scria?

- La fel ca la tine.

- Dar cu ce cuvinte, Paul? Ce spunea? Cu dragoste, cu strângere de inimă şi probabil cu puţină „teamă”, am minţit-o şi i-am murmurat:

- Spunea, „Paul o va iubi întotdeauna pe Virginia.”

Zâmbi radioasă către mine. Silueta ei plinuţă stătea hotărâtă şi fericită în bătaia vântului. Redevenise iarăşi drăguţa şi dolofana Menerima pe care o remarcasem în bloc când eram copii. Şi era mai mult decât atât. Era noua mea dragoste, în nou descoperita noastră lume. Era mademoiselle a mea din Martinica. Mesajul era stupid. Observasem încă de la compartimentul pentru hrană că maşina se defectase.

- Aici nu există nici mâncare şi nici apă, am spus eu. De fapt, lângă balustradă se găsea o baltă de apă, dar înăuntru se găseau elemente structurale umane şi nu aveam nici un chef să beau din ea.

Virginia era aşa de fericită încât, în ciuda mâinii rănite, a lipsei de apă şi de hrană, mergea cu putere şi optimism.

Am gândit în sinea mea: *Douăzeci şi unu de minute. Au trecut circa şase ore. Dacă rămânem aici, vom avea de înfruntat primejdii necunoscute.*

Am mers hotărâţi împreună în josul Bulevardului Alpha Ralpha. Fuseserăm la Abba-dingo şi eram încă „vii”. Nu credeam să fiu „mort”, dar termenii fuseseră lipsiţi de sens atâta timp, încât era dificil să îi gândeşti.

Panta era abruptă, obligându-ne să sărim precum caii. Vântul ne biciuia feţele cu o forţă incredibilă. Acesta era vânt cu adevărat, totuşi cuvântul *răsuflătoare* l-am căutat numai după ce totul s-a sfârşit.

În nici un moment nu am văzut în întregime turnul – doar zidul lângă care ne depusese vechiul drum mobil. Restul turnului era ascuns de norii fluturând ca nişte zdrenţe, în vreme ce atingeau materialul său dur.

Cerul devenise roşu într-o parte şi galben murdar în cealaltă.

Picături mari de apă începură să ne lovească.

- Aparatele climatice sunt defecte, i-am strigat Virginiei.

Ea încercă să-mi răspundă, dar vântul îi răpi cuvintele. Am repetat ce spusesem despre maşinile climatice. A încuviinţat bucuroasă şi caldă, chiar dacă în prezent vântul îi ciufulea părul, iar picăturile de apă care cădeau de sus îi pătau rochia aurie

precum flacăra. Nu avea importanţă. Se lipi de braţul meu. Chipul ei fericit îmi zâmbea în vreme ce coboram, atenţi la înclinarea rampei. Ochii ei căprui erau plini de încredere şi viaţă. Mă observă privind-o şi mă sărută pe umăr, fără să încetinească pasul. Era iubita mea pentru totdeauna, şi ştia aceasta.

Apa de deasupra, despre care mai târziu am aflat că se numeşte de fapt „ploaie”, cădea într-o cantitate tot mai mare. Pe neaşteptate conţinu şi păsări. O vietate mare bătu viguros din aripi împotriva vântului şuierător, reuşind să rămână în faţa mea, deşi viteza aerului depăşea multe leghe[2] pe oră. Ţipă înaintea mea şi apoi fu dusă de vânt. Curând o altă pasăre mă lovi. Am privit în jos spre ea, însă şi aceasta fu luată de curentul de aer. Tot ce-am obţinut a fost un ecou telepatic al minţii ei goale şi strălucitoare: *nu-nu-nu-nu!*

Ce mai e acum? am gândit. Sfatul unei păsări nu cântăreşte prea greu.

Virginia mă apucă de braţ şi se opri. M-am oprit la rândul meu.

Marginea ruptă a Bulevardului Alpha Ralpha se găsea drept în faţă. Nori galbeni, respingători, înotau prin prăpastie asemeni unor peşti otrăvitori porniţi cu un scop inexplicabil. Virginia striga.

Nu reuşeam să o aud, aşa că m-am aplecat spre ea. Buzele ei aproape mi-au atins urechea.

- Unde-i Macht? strigă ea.

Am condus-o cu atenţie pe partea stângă a drumului, acolo unde balustrada ne oferea o oarecare protecţie împotriva aerului înnebunit şi a apei curgând laolaltă cu el. Nici unul din noi nu reuşea să răzbată prea departe cu privirea. Am făcut-o să îngenuncheze. M-am aşezat alături de ea. Cascada de apă se scurgea pe spatele nostru. Lumina din jur se preschimbase într-un galben întunecat şi murdar, încă mai puteam vedea, dar nu bine. Doream să rămân la adăpostul parapetului, însă ea mă înghiontea. Voia să facem ceva pentru Macht. Ce s-ar fi putut face, îmi depăşea imaginaţia. Dacă descoperise un adăpost, se afla în siguranţă, dar dacă încă se mai afla pe cablurile acelea dezgolite, vântul avea să-l zboare repede şi nu va mai fi nici un Maximilien Macht. Va fi „mort”, iar părţile sale interne se vor

[2] Unitate de măsură pentru lungime, egală cu 4,44 km (n.ed.)

înălbi undeva pe pământ. Virginia insistă. Ne-am târât până la margine.

O pasăre se repezi glonţ ţintindu-mi faţa. Am tresărit. O aripă mă atinse şi mă înţepă ca flacăra. Nu ştiam că putea să aibă penele atât de rezistente. Am socotit că toate păsările acelea aveau mecanismele cerebrale dereglate, de vreme ce-i loveau pe trecătorii de pe Alpha Ralpha. Nu aşa te comporţi cu oamenii adevăraţi.

În cele din urmă am ajuns pe muchie, târându-ne pe burtă. Am încercat să-mi înfig unghiile de la mâna stângă în materialul rezistent al parapetului, dar acesta era neted, cu excepţia câtorva caneluri ornamentale. Mâna dreaptă o ţineam în jurul Virginiei. Îmi era greu să înaintez aşa, deoarece trupul încă îmi era deteriorat de la lovitura suferită în timpul urcuşului. Simţindu-mi ezitarea, Virginia se aplecă înainte.

Nu vedeam nimic, întunericul domnea în jur. Vântul şi apa ne izbeau ca nişte pumni. Rochia ei se smucea ca un câine îngrijorat de purtarea stăpânului. Am vrut să o trag înapoi la adăpostul balustradei, unde puteam aştepta ca perturbarea atmosferică să se sfârşească.

Brusc, lumina străluci în jurul nostru. Era electricitate sălbatică, căreia cei vechi îi spuneau trăznet. Mai târziu am descoperit că apare frecvent în zonele situate dincolo de controlul maşinilor climatice.

Lumina orbitoare şi scurtă ne dezvălui un chip alb holbându-se la noi. Atârna pe cablurile aflate imediat dedesubt. Gura îi era deschisă, deci probabil striga ceva. Niciodată n-am să ştiu dacă expresia feţei sale arăta „frică” ori o mare fericire. Era plină de excitare. Lumina strălucitoare se stinse şi am crezut că aud ecoul unei chemări. I-am atins mintea telepatic şi înăuntru nu se afla nimic. Doar o pasăre opacă şi încăpăţânată gândind înapoi spre mine: *nu-nu-nu-nu-nu!*

Virginia se încorda în braţele mele. Se zbătu. Am ţipat la ea în franceză. Nu m-a auzit. Apoi am strigat-o cu mintea.

Altcineva mai era acolo.

Gândurile Virginiei mă orbiră, plină de repulsie, *Fata-pisică. Mă atinge!*

Se răsuci. Braţul drept îmi rămase brusc gol. Am zărit sclipirea rochiei aurii căzând peste margine, deşi lumina era slabă. Am ajuns-o cu gândul şi i-am prins strigătul:

- Paul, Paul, te iubesc. Paul... ajută-mă!

Gândurile se stinseră pe măsură ce trupul se prăbuşi. Acel altcineva era C'mell, fata întâlnită mai devreme în coridorul subteran.

Am venit să vă ajut pe abrândoi, nu că păsărilor le-ar fi păsat şi de ea, gândi spre mine.

Ce legătură au păsările cu asta?

Le-ai salvat. Le-ai salvat puii atunci când omul cu părul roşu îi omora. Cu toţii am fost îngrijoraţi cu privire la ce veţi face voi, oamenii adevăraţi, după ce veţi fi liberi. Am aflat. Unii dintre voi sunteţi răi şi ucideţi alte forme de viaţă. Alţii sunteţi buni şi protejaţi viaţa.

La asta se reducea oare tot *binele* şi *răul*?

Poate că nu ar fi trebuit să-mi slăbesc vigilenţa. Oamenii nu sunt obligaţi să înţeleagă lupta, spre deosebire de homunculi. Ei cresc în mijlocul luptei şi trăiesc cu necazurile. C'mell, aşa fată-pisică cum era, mă surprinse cu un pumn puternic în bărbie. Nu avea alt anestezic la îndemână şi singurul mod - pisică sau nu – să mă poarte peste cabluri prin „taifun” era să fiu inconştient şi relaxat.

M-am trezit în propria mea cameră. Mă simţeam chiar foarte bine. Doctorul-robot se afla acolo. Spuse:

- Ai suferit un şoc. Am contactat deja un subcomisar al Instrumentalităţii şi am primit permisiunea să-ţi şterg memoria ultimei zile, dacă doreşti.

Avea o expresie plăcută.

Unde era vântul gonind? Aerul căzând ca piatra în jurul nostru? Apa curgând acolo unde maşinile climatice nu o ţineau sub control? Unde era rochia aurie şi chipul înfometat de teamă al lui Maximilien Macht?

Am gândit aceste lucruri, însă doctorul-robot, nefiind telepat, nu le recepţiona. L-am privit fix.

- Unde, am strigat, unde e dragostea mea adevărata?

Roboţii nu pot să pufnească, totuşi acesta încercă să o facă.

- Fata-pisică, cea goală şi cu părul în văpăi? S-a dus să-şi pună nişte haine.

M-am uitat la el.

Mintea lui mică şi încurcată de maşină îşi clocea propriile gânduri murdare:

- Trebuie să vă spun, domnule, că voi, „oamenii liberi”, vă

schimbaţi într-adevăr foarte repede.

Să mă cert cu o maşină? Nu merita să-i rărpund.

Dar cealaltă maşină? Douăzeci şi unu de minute. Cum de se întâmplase? De unde ştiuse? Nu doream să mă cert nici cu ea. Trebuie să fi fost un aparat foarte puternic, uitat probabil din timpurile războaielor de demult. Nu aveam nici o intenţie să descopăr adevărul. Unii ar numi-o Dumnezeu. Eu nu îi spun în nici un fel. Nu am nevoie de „teamă” şi nu îmi propun să mă întorc niciodată pe Bulevardul Alpha Ralpha.

Dar ah, ascultă, inimă a mea! – cum să mai intru vreodată în cafeneaua aceea?

C'mell intră înăuntru iar doctorul-robot părăsi încăperea.

BALADA PIERDUTEI C’MELL

„Inspirată oarecum de câteva scene magice şi conspiraţionale din ***Romanţa celor trei regate****, o lucrare din secolul al paisprezecelea de Lo Kuan-chung”, după propriile mărturisiri ale lui Smith. C'mell însăşi a primit numele de la pisica Melanie, una din felinele din locuinţa autorului. Atât ea, cât şi Lordul Jestocost, figurează mai târziu în evenimentele descrise*

Ea era o fată-fetişcană iar ei erau oameni adevăraţi, lorzii creaţiei, însă ea şi-a folosit inteligenţa împotriva lor şi a câştigat. Nu s-a mai întâmplat niciodată înainte şi cu siguranţă nu se va mai întâmpla, dar într-adevăr a câştigat. Nu era nici măcar de origine umană. Provenea din pisică, chiar dacă forma exterioară îi era umană, ceea ce explică prezenţa C-ului în faţa numelui său. Tătal ei se numea C'mackintosh[1], iar pe ea o chema C'mell. Şi a câştigat partida în faţa Lorzilor legitim întruniţi ai Instrumentalităţii.

Toate s-au petrecut în Terraport, cea mai mare din construcţii, cel mai mic dintre oraşe, ridicându-se la douăzeci si cinci de kilometri înălţime pe marginea vestică a Micii Mări de pe Pământ.

Jestocost îşi avea biroul lângă cea de a patra valvă.

Lui Jestocost îi plăcea strălucirea soarelui de dimineaţa, în timp ce Lorzii ceilalţi nu o agreau, aşa încât nu avea dificultăţi în a-şi păstra biroul şi apartamentele alese. Biroul principal măsura nouăzeci de metri în lungime şi era înalt şi lat de douăzeci. Dincolo de el se găsea „a patra valvă”, întinsă pe aproape o mie de hectare. Avea formă elicoidală, asemănătoare unui melc gigantic. Apartamentul lui Jestocost, oricât de mare ar fi fost el, nu constituia decât un cuib în învelişul exterior al Terraportului.

---

[1] Aşa cura s-a mai explicat, numele suboamenilor lui Smith este precedat de iniţiala tipului de animal din care provin, fn acest caz, pisică („cat” tn limba engleză) (n.ed.)

Terraport şedea ca un pahar de vin enorm, pornind din magmă şi atingând straturile de sus ale atmosferei.

Turnul fusese construit pe durata celui mai intens interval de avânt tehnologic uman. Cu toate că oamenii avuseseră rachete atomice încă de la începuturile istoriei consecutive, ei le folosiseră în continuare pe cele chimice ca să încarce vehiculele interplanetare ionice şi nucleare, ori pentru a asambla navele fotonice cu pânze utilizate în călătorii interstelare. Prea nerăbdători ca să transporte lucrurile unul câte unul sus în cer, au construit o rachetă de un miliard de tone, doar ca să constate că ea distrugea orice suprafaţă de teren unde ateriza. Daimoni – fiinţe de origine terestră, întoarse de undeva de dincolo de stele – îi ajutaseră s-o construiască rezistentă la intemperii şi orice tensiuni mecanice, inoxidabilă, pe scurt, s-o facă fără moarte. Apoi poporul Daimoni plecase şi nu se mai întorsese niciodată.

Adesea Jestocost îşi privea apartamentul roată, întrebându-se cum era atunci când gazele incandescente, reduse la surdina unei şoapte, se năpusteau din valvă în propria sa cameră şi în alte şaizeci şi patru asemeni ei. În prezent, peretele din spate era din lemn masiv, iar valva însăşi constituia o grotă imensă şi goală unde trăiau câteva sălbăticiuni. Nimeni nu avea nevoie de atâta spaţiu. Camerele era utile, însă valva nu folosea la nimic. Navele planoform fluturau dinspre stele, aterizau pe Terraport conform uzanţelor legale, dar nu produceau deloc zgomot şi cu siguranţă nu eliminau gaze incandescente.

Jestocost privi norii înalţi departe dedesubtul lui, şi vorbi de unul singur.

- O zi frumoasă, aer sănătos, nici un necaz. Mai bine să mănânc.

De multe ori Jestocost îşi vorbea în acest fel. Era singuratic şi aproape un excentric. Ca membru de frunte al consiliului umanităţii avea probleme, dar nu erau probleme personale. Deasupra patului avea atârnat un Rembrandt – singurul Rembrandt cunoscut în lume, tot aşa cum el era probabil singurul capabil să aprecieze un Rembrandt. Peretele din spate era decorat de tapiseriile unui imperiu uitat. În fiecare dimineaţă, soarele monta pentru el un grandios spectacol, estompând, luminând şi amestecând culorile, încât mai că-şi

închipuia acele zile vechi de ceartă, crimă şi dramă reîntoarse pe Pământ. Avea o copie după Shakespeare, una după Colegrove şi două pagini din cartea Ecleziaştilor, încuiate într-o cutie lângă pat. Doar patruzeci şi două de persoane din Univers erau capabile să citească Engleza Veche şi el se număra printre ele. Îi plăcea, vinul, făcut de roboţii săi în propriile sale vii de pe coasta Apuseană. Pe scurt, era un bărbat care-şi ordonase viaţa confortabil, egoist şi bine pe latura personală, astfel încât să-şi ofere imparţial şi cu generozitate talentul laturii oficiale.

Trezindu-se în dimineaţa aceea, habar n-avea ce fată frumoasă urma să se îndrăgostească iremediabil de el – că va descoperi, după mai bine de o sută de ani de experienţă în guvernare, un alt guvern pe Terra, la – fel de puternic şi aproape la fel de vârstnic ca al său – şi că se va lansa de bună voie într-o conspiraţie primejdioasă, în scopul unei cauze pe care o înţelegea pe jumătate numai. Timpul îndurător îi ascundea toate aceste lucruri, aşa că, deşteptându-se, singura lui întrebare fu dacă să bea sau nu un pahar de vin alb la masa de dimineaţă, îşi făcuse un principiu ca în cea de a o sută şaptezeci şi treia zi a anului să mănânce ouă. Reprezentau o delicateţe rară şi nu dorea să se răsfeţe mâncând prea multe, dar nici să se priveze şi să uite un asemenea meniu. Străbătu încăperea în lung şi-n lat, murmurând:

- Vin alb? Vin alb?

C'mell intra în viaţa lui, dar el nu ştia. Ea era sortită să câştige, însă acest lucru nici ea nu-l cunoştea.

Încă de pe vremea Redescoperirii Omului, care adusese înapoi guvernele, banii, ziarele, limbile naţionale, bolile şi moartea accidentală, existase problema suboamenilor - oameni ce nu erau umani, ci aveau doar înfăţişare omenească, provenind din animale. Puteau să vorbească, să cânte, să citească şi să scrie, să iubească şi să moară, însă nu erau apăraţi de legile umane, ce îi defineau simplu ca „homunculi”, conferindu-le un statut legal apropiat de al roboţilor şi animalelor. Oamenii adevăraţi din alte lumi erau întotdeauna denumiţi „hominizi”.

Majoritatea suboamenilor îşi vedeau de treburi, acceptându-şi statutul de semi-sclavi fără să cârtească. Unii deveniseră celebri - C'mackintosh fusese prima fiinţă terestră

care reuşise o săritură de o mie de metri în condiţiile gravitaţiei normale. Fotografia lui se răspândise pe o mie de lumi. Fiica sa, C'mell, era o fată-fetişcană, câştigându-şi existenţa din serviciul de escortă a fiinţelor umane şi a hominizilor din lumile exterioare, făcându-i să se simtă ca acasă odată întorşi pe Pământ. Avea privilegiul să lucreze în Terraport, şi datoria să lucreze din greu pentru o slujbă prost plătită. Fiinţele omeneşti şi hominizii trăiau de atâta timp într-o societate îmbelşugată, încât nu mai ştiau ce însemna să fii sărac. Iar Lorzii Instrumentalităţii decretaseră că suboamenii – provenind din genom animal – trebuiau să trăiască sub legile economice ale Lumii Antice: să dispună de proprii lor bani ca să-şi plătească chiria, hrana, obiectele personale şi educaţia copiilor. Când dădeau faliment, intrau la Azilul Săracilor unde erau ucişi fără dureri, prin gazare.

Era evident că omenirea, odată ce-şi rezolvase propriile chestiuni de bază, nu era încă pregătită să permită animalelor Pământului, indiferent cât de mult s-ar fi schimbat ele între timp, să-şi asume o egalitate totală cu omul.

Lordul Jestocost, al şaptelea purtător al numelui, se opunea acestei politici. Era un bărbat care iubea prea puţin, era netemător, eliberat de ambiţie şi devotat muncii sale; câteodată însă, patima puterii este la fel de adâncă şi răscolitoare ca patima iubirii. Două sute de ani de credinţă în dreptatea sa şi în eroarea celorlalţi născuseră în Jestocost o dorinţă furioasă de a rezolva lucrurile aşa cum considera el de cuviinţă.

Jestocost se număra printre puţinii oameni adevăraţi care credeau în drepturile homunculilor. Părerea lui era că omenirea nu avea niciodată să-şi corecteze vechile greşeli, câtă vreme suboamenii nu dispuneau de propriile instrumente ale puterii – arme, conspiraţie, avere şi, mai presus de toate, o organizare suficient de bună ca să sfideze omul. Nu-i era teamă de revoltă, dar era însetat de dreptate cu un dor obsesiv, precumpănind asupra tuturor celorlalte consideraţii.

Când Lorzii Instrumentalităţii aflară că printre suboameni circulă zvon de răscoală, îl lăsară în seama poliţiei-robot să-l curme.

Jestocost nu procedă aşa.

Îşi înfiinţa propria poliţie, folosind în acest scop chiar suboa-

meni şi sperând să recruteze duşmani care să înţeleagă că el reprezenta un adversar prietenos, şi astfel, în timp, să poată intra în contact cu liderii acestora.

Dacă aceşti conducători existau, atunci erau foarte isteţi. Cine ar fi bănuit că o fată-fetişcană precum C'mell era vârful de lance al unei reţele de agenţi ce pătrunsese până chiar în Terraport? Dacă existau, trebuiau să fie foarte, foarte precauţi. Monitoarele telepatice, atât robotice cât şi umane, ţineau sub observaţie toate lungimile de undă-gând, prelevând mostre la întâmplare. Astfel, nici măcar computerele nu afişau nimic mai semnificativ decât cantităţi neverosimile de fericire în minţi care nu aveau motive obiective să fie fericite.

Moartea tatălui ei, cel mai faimos atlet-pisică ridicat din rândurile suboamenilor, îi oferi lui Jestocost primul indiciu important.

Participă el însuşi la funeralii, unde trupul fu împachetat într-o rachetă de gheaţă şi lansat în spaţiu. Îndoliaţii se amestecaseră cu cei veniţi din curiozitate. Sportul este internaţional, inter-rasial, universal, inter-specii. Se găseau acolo hominizi: oameni adevăraţi, sută la sută umani, arătând ciudat şi oribil deoarece strămoşii lor suferiseră modificări corporale pentru a se adapta condiţiilor de viaţă dintr-o mie de lumi.

Erau acolo suboameni, „homunculi” de origine animală, majoritatea în haine de lucru, şi păreau mai umani decât fiinţele omeneşti din lumile exterioare. Nici unuia nu i se îngăduia să supravieţuiască dacă avea mai puţin de jumătate din statura unui om, sau mai mult de şase ori înălţimea lui. Cu toţi trebuiau să aibă trăsături umane şi voci acceptabile. Pedeapsa pentru eşec în învăţământul lor elementar o constituia moartea. Jestocost privi mulţimea şi se întrebă în sine: „Am stabilit pentru aceşti oameni standardele celei mai dure supravieţuiri şi le-am dăruit cel mai puternic stimulent, viaţa însăşi, ca o condiţie a progresului absolut. Cât de nebuni suntem închipuindu-ne că nu ne vor depăşi!” Oamenii adevăraţi din procesiune nu păreau să-i împărtăşească gândurile. Îşi făceau loc lovind autoritar cu bastoanele, chiar dacă participau la înmormântarea unui subom, iar oamenii-urs, oamenii-taur, oamenii-pisică şi toţi ceilalţi se trăgeau în lături imediat, bol-borosindu-şi scuzele.

C'mell şedea lângă sicriul de gheaţă al tatălui ei.

Jestocost nu numai că o privea; şi era plăcut să o priveşti. Comise un act indecent pentru un cetăţean obişnuit, dar perfect legal pentru unul din Lorzii Instrumentalităţii; îi sondă creierul. Şi atunci descoperi ceva la care nu se aştepta.

In vreme ce sicriul se îndepărta, ea ţipă adânc:

- Ee-telly-kelly, ajută-mă! Ajută-mă!

Gândise fonetic şi nu scriptic, astfel că el nu obţinuse decât sunetul simplu pe care să-şi bazeze cercetarea.

Jestocost nu devenise un Lord al Instrumentalităţii fără să-şi dovedească îndrăzneala. Mintea-i funcţiona rapid, prea rapid ca să fie extrem de profundă. Gândea pe baza simţurilor şi nu a logicii. Hotărî să câştige prietenia fetei.

Decise să aştepte o ocazie favorabilă, apoi se răzgândi în privinţa momentului.

În timp ce ea se întorcea acasă de la înmormântare, se strecură în cercul ei de prieteni, suboameni ce încercau să o protejeze de condoleanţele entuziaştilor sportului, prost educaţi însă de fapt cu intenţii frumoase.

Ea îl recunoscu şi-i arătă respectul cuvenit.

- Milord, nu mă aşteptam să fiţi aici. L-aţi cunoscut pe tatăl meu?

El încuviinţă grav din cap şi-i adresă, cu voce tare, cuvinte sonore de consolare şi compasiune, cuvinte care provocară un murmur de aprobare atât printre oameni, cât şi printre suboameni.

- În schimb, cu mâna stângă atârnând moale lângă corp, făcea fără oprire semnul *alarmă! alarmă!* folosit de personalul Terraportului – o bătaie repetată între degetul mare şi inelar – atunci când doreau să se avertizeze între ei fără să alarmeze pasagerii aflaţi în tranzit.

Fata era aşa de mâhnită, încât aproape că strică totul. În vreme ce el încă-şi rostea discursul de camuflaj, ea strigă cu voce limpede şi tare:

- Vă referiţi la *mine*?

Iar el continuă:

- ... şi mă refer la tine, C'mell, să fii cea mai merituoasă dintre purtătorii numelui tatălui tău. *Tu* eşti cea spre care ne îndreptăm atenţia în acest moment de îndurerare. *La cine altcineva să mă refer decât la tine* când afirm că el, C'mackintosh, n-a făcut niciodată lucrurile pe jumătate, şi că a

murit tânăr, victimă a conştiinciozităţii sale? La revedere, C'mell. Mă voi întoarce la biroul meu.

Ea sosi la patruzeci de minute după el.

O privi drept în faţă, studiind-o.

- Asta e o zi importantă în viaţa ta.

- Da, milord, o zi tristă.

- Nu mă refer la moartea şi înmormântarea tatălui tău, spuse el. Vorbesc de viitorul spre care trebuie să privim cu toţii, în această clipă, este vorba despre tine şi despre mine.

Ea făcu ochii mari. Nu-şi închipuise vreodată că el era un astfel de bărbat. Era una din oficialităţile ce se mişcau nestingherite în Terraport, deseori întâmpinând vizitatori importanţi din lumile exterioare, alteori supraveghind biroul de protocol. Ea făcea, parte din echipa de primire, atunci când era nevoie de o fată-fetişcană să tempereze un oaspete nemulţumit, sau să întârzie izbucnirea unei cerţi. Asemeni gheişelor vechii Japonii, avea o profesiune onorabilă; nu era o fată uşuratecă, ci o gazdă profesionistă în ale flirtului. Se uită fix la Lordul Jestocost. Bărbatul nu-şi plecă privirile ca şi cum ar fi vrut să spună ceva personal şi deplasat. Dar, gândi ea, cu bărbaţii nu poţi să fii niciodată sigură.

- Îi cunoşti pe bărbaţi, rosti el, cedându-i iniţiativa.

- Cred că da, răspunse C'mell. Avea o expresie ciudată întipărită pe chip. Începu să-i ofere zâmbetul nr. 3 (extrem de adeziv) pe care-l învăţase în şcoala de fete-fetişcane. Dându-şi seama că nu se potrivea cu situaţia, se strădui să-i surâdă normal. Se simţi de parcă s-ar fi strâmbat la el.

- Priveşte-mă, îi ceru el, şi vezi dacă te poţi încrede în mine. Voi lua în mâinile mele vieţile noastre, ale amândurora.

Ea se uită. Ce chestiune inimaginabilă era în stare să-l apropie pe el, un Lord al Instrumentalităţii, de ea, o fată subom? Nu aveau nimic în comun. Niciodată nu aveau să aibă.

Totuşi, se uită la el.

- Vreau să ajut suboamenii.

Aceasta o făcu să clipească. Era un avans grosolan, urmat de obicei de o trecere la obiect la fel de grosolană. Însă faţa lui era luminată de seriozitate. Ea aşteptă.

- Poporul vostru nu are nici măcar puterea politică să discute cu noi. Nu voi trăda specia umană, însă sunt gata să ofer

părţii voastre un avantaj. Dacă veţi şti să negociaţi cu noi, cu timpul tuturor formelor de viaţă le va fi mai bine.

C'mell coborî ochii în podea, iar părul ei roşu era moale ca blana unei pisici persane. Capul ei părea scăldat în flăcări. Ochii îi erau umani, doar că aveau capacitatea să reflecte lumina care cădea pe ei; irişii aveau verdele intens al vechilor pisici. Când se uită la el, ridicându-şi ochii din podea, privirea ei avu forţa unei lovituri.

- Ce doriţi de la mine?

O privi fix la rândul lui.

- Uită-te la mine. Priveşte-mi faţa. Eşti sigură, *sigură*, că nu vreau nimic de la tine personal?

Păru uimită.

- Ce altceva să vreţi de la mine decât lucruri personale? Sunt o fată-fetişcană. Sunt o persoană fără nici o importanţă şi nu am multă educaţie. Dumneavoastră, domnule, ştiţi mai multe decât voi cunoaşte eu vreodată.

- Posibil, încuviinţă el.

Ea încetă să se mai considere o fată-fetişcană, şi în loc se simţi asemeni unui cetăţean. Sentimentul o stânjeni.

- Cine, începu el cu un glas foarte solemn, este conducătorul vostru?

- Comisarul Teadrinker[2], milord. El se ocupă de toţi vizitatorii. Îl privi cu atenţie pe Jcstocost, dar el nu arăta ca şi cum s-ar fi ţinut de glume.

Bărbatul se încruntă puţin.

- Nu la el mă refer. Comisarul face parte din propriul meu personal. Cine este conducătorul vostru printre suboameni?

- Tatăl meu era, dar a murit.

Jestocost rosti:

- Iartă-mă. Ia loc, te rog. Însă nici la el nu mă refeream.

Era atât de obosită, încât se aşeză pe scaun cu o voluptate inocentă ce ar fi stricat ziua oricărui bărbat normal. Era îmbrăcată în haine de fată-fetişcană, destul de apropiate de moda zilei ca să pară modeste atunci când stătea în picioare. Conform profesiei, erau totuşi astfel croite încât să devină surprinzător de provocatoare când se aşeza – nu dezgoleau îndeajuns ca să

---

[2] Băutor de ceai, în limba engleză (n.ed.)

şocheze, însă se despicau şi se aranjau, oferind un slimul vizual mult mai puternic decât era de aşteptat.

- Trebuie să-ţi cer să-ţi închei un pic hainele, spuse Jestocost cu voce schimbată. Sunt bărbat, chiar dacă sunt şi o persoană oficială, iar această întrevedere este prea importantă pentru noi ca să ne lăsăm furaţi de altceva.

Tonul lui o sperie oarecum. Nu intenţionase să arate provocator. Având în vedere înmormântarea tatălui ei, nu avusese nici cea mai mică intenţie; hainele respective erau singurele pe care le avea.

El îi citi pe faţă toate acestea. Neînduplecat, continuă să vorbească:

- Tânără domnişoară, te-am întrebat despre conducătorul vostru. L-ai numit pe şeful vostru şi pe tatăl tău. Eu vreau numele conducătorului.

- Nu înţeleg, se bâlbâi ea aproape venjndu-i să plângă. Nu înţeleg.

Trebuie să risc, gândi el. Îşi folosi securea mentală, împlântând cuvintele aproape ca pe nişte săbii de oţel în chipul ei.

- Cine... spuse el încet şi îngheţat, este... Ee... tclly... kelly?

Faţa fetei fusese palidă de mâhnire. De astă dată deveni albă. Se zbătu să-i scape. Ochii ei străluceau ca două flăcări gemene.

Ochii ei... ca două flăcări gemene.

(Nici o fată subom, socoti Jestocost clătinându-se, nu e în stare să mă hipnotizeze pe mine.)

Ochii ei... erau două flăcări reci.

Camera se topi în jurul lui. Fata dispăru. Ochii ei se preschimbară într-un singur foc alb, rece. În mijlocul acestui foc se ridica silueta unui bărbat. Avea aripi în loc de braţe, dar de la articulaţia acestora îi creşteau mâini omeneşti. Faţa îi era clară, albă, rece ca marmura unei statui antice; ochii îi erau opaci şi alburii.

- Eu sunt E-telekeli. Vei avea încredere în mine. Poţi să-i vorbeşti fiicei mele, C'mell.

Imaginea dispăru.

Jestocost o văzu pe fată privind fix, stând stângace pe scaun şi uitându-se prin el fără să-l vadă. Era gata să glumească pe seama capacităţii ei de hipnoză când observă că ea se afla

încă în transă, chiar şi după ce el fusese eliberat. Încremenise, iar hainele i se desfăcuseră iarăşi în calculata lor dezordine. Efectul nu îl mai stimula; era patetic dincolo de exprimarea cuvintelor, ca şi cum copil frumos ar fi suferit un accident. Îi vorbi.

Îi vorbi, fără să se aştepte cu adevărat la un răspuns.

- Cine eşti? o întrebă, verificându-i starea de hipnoză.

- Sunt cel al cărui nume nu e rostit niciodată, spuse fata cu o şoaptă aspră. Sunt cel al cărui secret tu l-ai pătruns. Mi-am imprimat imaginea şi numele în creierul tău.

Jestocost nu obişnuia să argumenteze cu asemenea năluci. Luă repede o hotărâre.

- Dacă-mi deschid mintea, o vei cerceta în timp ce te supraveghez? Eşti destul de bun ca să faci asta?

- Sunt foarte bun, şuieră vocea din gura fetei.

C'mell se ridică şi-şi puse mâinile pe umerii lui. Îl privi în ochi. El se uită la ea la rândul său. El însuşi un telepat puternic, Jestocost nu fu pregătit pentru enormul voltaj telepatic izvorîr din ea.

Cercetează-mi mintea, ordonă el, dar numai în ceea ce priveşte chestiunea suboamenilor.

Văd, gândi creierul din spatele lui C'mell.

Înţelegi ce vreau să fac pentru suboameni?

Jestocost auzi respiraţia greoaie a fetei în vreme ce creierul ei servea drept releu de transmisie. Se strădui să rămână calm pentru a-şi da seama ce parte a minţii îi era cercetată. Foarte bine până acum, gândi pentru sine. O asemenea inteligenţă chiar aici, pe Pământ – şi noi, Lorzii, să nu ştim nimic!

Fata chicoti sec.

Jestocost gândi spre celălalt. Iartă-mă. Continuă.

Planul acesta al tău - transmise mintea străină – îmi dai voie să citesc mai mult din el?

Asta e tot.

Ah, spuse mintea necunoscută, vrei să gândesc eu pentru tine. Poţi să-mi dai cheile din Bancă şi Clopot ce privesc soarta suboamenilor?

Vei avea cheile informaţionale dacă reuşesc să le obţin, gândi Jestocost, dar nu cheile de control şi nici comutatorul

principal al Clopotului.

Destul de corect, transmise celălalt creier; şi ce trebuie să plătesc în schimb?

Să mă susţii în politica mea în faţa Instrumentalităţii. Să-i determini pe suboameni să fie rezonabili, atunci când va veni vremea negocierilor. Să păstrezi onoarea şi credinţa în toate înţelegerile ulterioare. Cum să obţin însă cheile? Mi-ar trebui un an numai să le depistez.

Permite-i fetei să se uite o singura dată, gândi străinul, iar eu voi fi în spatele ei. Cinstit?

Cinstit, încuviinţă Jestocost.

Deconectăm? întrebă mintea.

Cum vom lua iarăşi contact? gândi la rându-i Jestocost.

Ca şi acum. Prin intermediul lui C'mell. Să nu-mi rosteşti niciodată numele. Dacă se poate, nici să nu-l gândeşti. Deconectăm?

Deconectăm! răspunse Jestocost.

Fata, care îl îmbrăţişase pe după umeri, îi coborî capul şi îl sărută fierbinte. El nu mai atinsese niciodată o subpersoană şi nicicând nu-i trecuse prin minte că va săruta vreuna. Era plăcut, totuşi îi desprinse braţele de după gât, o învârti pe jumătate şi o lăsă să se sprijine de el.

- Tată! oftă ea fericită.

Brusc se încorda, îl privi în faţă şi ţâşni spre uşă.

-Jestocost! ţipa ea. Lord Jestocost! Ce caut eu aici?

- Datoria ta s-a încheiat, fata mea. Ai permisiunea să pleci.

Ea se împletici înapoi în încăpere.

- Mi se face rău, şopti. Vomită pe podea.

Bărbatul apăsă butonul de chemare a robotului de serviciu, iar bătând din palme comandă o cafea.

Ea se destinse şi începură să vorbească despre speranţele lui referitoare la suboameni. Rămase o oră. Când plecă, aveau deja un plan. Nici unul din ei nu-l menţionase pe E-telekeli, nici unul nu-şi formulase cu voce tare intenţiile. Dacă monitoarele ar fi ascultat, n-ar fi descoperit o singură propoziţie sau frază suspecta.

După ce fata plecă, Jestocost privi afară pe fereastră. Departe dedesubt zări nori, şi ştiu că în lumea de sub el era amurg. Plănuia să-i ajute pe suboameni şi întâlnise forţe despre care structurile umanităţii nu avea cunoştinţă şi nici bănuială. Avea

mai multă dreptate decât crezuse. Trebuia să meargă mai departe.

Şi ca aliat – însăşi C'mell!

Existase vreodată un diplomat mai ciudat în istoria omenirii?

În mai puţin de o săptămână hotărâră ce vor face. Aveau să atace în Consiliul Lorzilor Instrumentalităţii, chiar la centrul cerebral. Riscul era mare, dar întreaga operaţiune urma să se termine în doar câteva minute, dacă se efectua chiar în Clopot.

Era genul de lucru care-l pasiona pe Jestocost.

Nu ştia că ea îl privea cu două faţete diferite ale minţii sale. Pe de o parte, C'mell era, din toată inima, un partener de conspiraţie, complet dăruită ţelurilor revoluţionare pe care şi le însuşiseră amândoi. Cealaltă parte a ei – era feminină.

Feminitatea ei era mai puternică decât cea a oricărei femei hominid. Cunoştea valoarea zâmbetului ei exersat, a părului ei roşu, splendid întreţinut, cu firul extraordinar de moale, a siluetei mlădioase şi tinere, cu sânii tari şi şoldurile persuasive. Cunoştea până la ultimul milimetru efectul provocat de picioarele ei asupra bărbaţilor hominizi. Iar oamenii adevăraţi aveau puţine secrete pentru C'mell. Bărbaţii se trădau prin dorinţele lor irealizabile, femeile prin geloziile nereţinute. Însă îi cunoştea pe oameni mai bine decât oricine datorită simplului fapt că ea nu era fiinţă omenească. Trebuia să înveţe imitând, iar procesul era conştient. O mie de lucruri mărunte pe care femeile obişnuite le luau de-a gata, sau se gândeau la ele o dată în viaţă, ea le analiza şi studia profund. Era o fată prin profesie; prin asimilare devenise umană; genetic, era o pisică iscoditoare, iar în prezent se îndrăgostise de Jestocost, conştientă de realitatea lumii.

Dar nici ea nu realiza faptul că povestea ei de dragoste se va transforma uneori în zvon, va fi amplificată în legendă, sublimată în romanţă. Habar n-avea de balada lui C'mell, ce va începe cu versuri devenite mult mai târziu faimoase:

Răsplata şi-o primi privind candid,
Căci ascunsese Clopotul din zid.
În schimb se îndrăgosti de-un hominid.
Unde-i azi chipul ei fără de rid?

Toate acestea se ascundeau în viitor şi nu ştia.

Ea îşi cunoştea doar propriul trecut.

Îşi aducea aminte de prinţul din afara Pământului care îşi odihnise capul în poala ei şi spusese, sorbind din cupa cu mot în chip de rămas bun:

- Ca să vezi, C'mell, nu eşti nici măcar o persoană adevărată şi totuşi eşti cea mai inteligentă fiinţă pe care am întâlnit-o în acest loc. Ştii că planeta mea a sărăcit ca să-mi plătească mie drumul până aici? Şi ce-am obţinut de la ei? Nimic, nimic, de o mie de ori nimic. Insă tu, ah! Dacă ai fi în fruntea guvernului Terrei, aş fi primit ceea ce îi trebuie poporului meu, iar lumea asta ar fi fost la rândul ei mai bogată. Manhome, îi zic ei. Manhome, pe naiba! Singura persoană inteligentă de pe ea e o pisică.

Îi mângâie glezna cu degetele. Ea nu se mişcă. Făcea parte din protocolul ospitalităţii, iar ea dispunea de metodele ei ca să se asigure că nu se ajungea prea departe. Poliţia Pământului o supraveghea; pentru ei, ea nu reprezenta decât o facilitate menţinută pentru vizitatori, ceva asemănător unui fotoliu moale pe holurile Terraportului, sau o fântână cu apă acidă de băut, pentru acei străini ce nu tolerau apa insipidă a Pământului. Nu se aşteptau ca ea să aibă sentimente sau să se implice emoţional. Dacă ar fi cauzat vreun incident, ar fi pedepsit-o aspru, aşa cum deseori pedepseau animale şi suboameni, ori (după o scurtă audiere fără drept de apel) ar fi distrus-o, după cum legea şi obiceiul îi încurajau s-o facă.

Sărutase o mie de bărbaţi, poate o mie şi cinci sute. Îi făcuse să se simtă bine veniţi şi îi convinsese să-i încredinţeze secretele şi plângerile atunci când plecau. Era un mod de viaţă, obositor emoţional, dar foarte stimulent din punct de vedere intelectual. Uneori îi venea să râdă uitându-se la femeile umane, cu nasurile ridicate în vânt şi cu aerele lor de mândrie, dându-şi seama că ştia mai multe despre bărbaţii lor decât aveau ele să ştie vreodată.

Mai demult, o poliţistă îi citise raportul cu privire la doi colonişti de pe Noul Marte. C'mell fusese însărcinată cu supravegherea lor de foarte aproape. După ce femeia terminase de citit, o privise pe C'mell, iar chipul i se deformase de gelozie şi furie afectată:

- Pisică, îţi spui. Pisică! Eşti un porc, eşti o căţea, un animal!

Poate lucrezi tu pentru Pământ, dar nu care cumva să-ţi treacă vreodată prin minte ideea că eşti la fel de bună ca o persoană. Cred că e o crimă din partea Instrumentalităţii să lase monştri ca tine să întâmpine fiinţe umane din exterior! N-am cum să mă opun. Dar Clopotul să te ajute, fetiţo, dacă vei atinge vreodată un bărbat adevărat! Dacă te apropii măcar de unul! Dacă încerci vreo şmecherie! Mă auzi?

- Da, doamnă, răspunsese C'mell, iar în sinea ei gândise, „Biata femeie nici nu ştie să-şi aleagă hainele ori să se pieptene. Nu-i de mirare că urăşte pe oricine reuşeşte să arate drăguţ.”

Poate că poliţista considerase că furia goală avea s-o şocheze pe C'mell. Nu se întâmplase aşa. Suboamenii erau obişnuiţi cu ura, şi goală ea nu era mai rea decât gătită cu politeţe şi servită cu otravă. Trebuiau să trăiască cu ea.

Însă acum, totul se schimbase.

Se îndrăgostise de Jestocost.

Oare el o iubea?

Imposibil. Nu, nu imposibil. Ilegal, improbabil, indecent – da, toate acestea, dar nu imposibil. Cu siguranţă simţise ceva din dragostea ei.

Dacă simţea, el nu lăsa să se vadă nici un semn.

Oamenii şi suboamenii se îndrăgostiseră de multe ori înainte. Suboamenii erau întotdeauna distruşi, iar oamenilor adevăraţi li se stergeau amintirile. Existau legi împotrivă acestui gen de fapte. Savanţii umani îi creaseră pe suboameni, îi înzestraseră cu abilităţi pe care oamenii adevăraţi nu le aveau (săritura de cincizeci de metri, telepatia la două mile adâncime, omul-ţestoasă aşteptând o mie de ani lângă ieşirea de urgenţă, omul-vacă păzind o uşă fără de răsplată), şi multora le dăduseră chiar formă umană. Era mai uşor aşa. Ochiul omenesc, mâna cu cinci degete, statura umană – toate erau convenabile din raţiuni inginereşti. Construindu-şi creaţiile de aceeaşi mărime cu ei, mai mult sau mai puţin, oamenii de ştiinţă eliminau necesitatea a două, trei ori şi mai multe seturi de mobilier. Trupul omenesc era destul de bun pentru toţi.

Uitaseră în schimb de inima umană.

Iar în prezent C'mell se îndrăgostise de un bărbat, de un bărbat suficient de bătrân că să fie bunicul tatălui ei.

Nu simţea totuşi deloc că-i era ca o fiică. Îşi amintea că şi cu tatăl ei avusese o camaraderie simplă, o afecţiune inocentă

şi totală, ce masca faptul că el era considerabil mai pisică decât ea. Între ei se întindea un vid dureros de cuvinte nerostite - lucruri care nu puteau fi spuse de nici unul dintre ei, lucruri probabil imposibil de spus vreodată. Erau aşa de aproape unul de celălalt, încât n-aveau cum să se apropie mai mult. Realitatea genera o distanţă imensă, sfâşietoare, dar de necuprins. Tatăl îi murise, iar în prezent bărbatul ei adevărat se găsea aici, cu toată bunătatea lui.

- Asta e, şopti ea pentru sine. Bunătatea pe care nici unul din trecători nu a arătat-o vreodată cu adevărat. Cu toată profunzimea pe care bieţii mei suboameni niciodată nu o au. Nu că nu ar exista în ei. Dar ei se nasc ca nişte gunoaie, sunt trataţi ca nişte gunoaie, aruncaţi ca nişte gunoaie când murim. Cum ar putea vreunul din bărbaţii poporului meu să dea dovadă de bunătate? În bunătate există o anumită maiestate. E latura cea mai frumoasa a omului, iar el are oceane întregi din ea. Cât de ciudat, ciudat, ciudat, că nu şi-a dăruit niciodată dragostea unei femei adevărate. Se opri, îngheţată.

Apoi se consolă singură şi continuă să îşi şoptească:

- Sau dacă a făcut-o, a trecut atât de mult timp încât nu mai contează. Mă are pe mine. Oare o ştie?

Lordul Jestocost ştia şi nu ştia. Era obişnuit să se bucure de loialitatea oamenilor, deoarece era loial şi cinstit în munca de fiecare zi. Cunoştea până şi loialitatea obsesivă, căutând forme fizice de exprimare, venită mai ales din partea femeilor, copiilor şi a suboamenilor. Îi făcuse întotdeauna faţă înainte. Miza pe faptul că ea era o fată extraordinar de inteligentă şi că, fiind o fată-fetişcanâ angajată în personalul de primire al poliţiei din Terraport, învăţase să-şi stăpânească sentimentele personale.

- Înseamnă că ne-am născut într-o epocă greşită, socoti el, dacă întâlnind cea mai frumoasă şi cea mai inteligentă femeie, sunt nevoit să pun totuşi treburile pe primul plan. Însă relaţiile acestea dintre oameni şi suboameni sunt delicate. Delicate, da. Nu trebuie să lăsăm să se amestece în ele sentimente personale.

Aşa gândea el. Poate că avea dreptate.

Dacă cel fără de nume, pe care nu îndrăznea să şi-l amintească, ordona un atac direct asupra Clopotului, merita să-şi sacrifice vieţile. Emoţiile lor n-aveau ce să caute aici. Doar

Clopotul conta, dreptatea, reîntoarcerea umanităţii spre progres. El nu avea importanţă, întrucât îşi sfârşise cea mai mare parte a muncii. C'mell nu avea importanţă, căci eşecul ar fi lăsat-o pentru totdeauna în tovărăşia unor suboameni simpli. Clopotul însă conta.

Preţul pentru ceea ce se pregătea să întreprindă era mare, dar întreaga operaţiune urma să se termine în doar câteva minute dacă se efectua în Clopot.

Clopotul, fireşte, nu era un Clopot. Era o machetă tridimensională de situaţie, de trei ori mai înaltă ca un om. Se găsea amplasat un etaj mai jos sub sala de consiliu, şi în mare avea într-devăr forma unui clopot antic. Masa de consiliu a Lorzilor Instrumentalităţii avea tăiat un orificiu circular în ea, astfel că seniorii aveau posibilitatea să-l consulte ori de câte ori unul din ei îl acţiona manual sau telepatic, în vederea analizei unei situaţii oarecare. Sub Clopot, ascunsă de podea, se afla Banca de memorii şi chei a întregului sistem. Duplicate existau în treizeci de locuri diferite de pe Pământ. Alte două erau ascunse în spaţiul interstelar, unul alături de nava aurie de nouăzeci de milioane de mile lungime, rămasă de pe vremea Războiului cu Raumsog, celălalt camuflat ca asteroid.

Majoritatea Lorzilor nu se aflau pe Pământ, plecaţi fiind în misiuni ale Instrumentalităţii.

În afară de Jestocost, doar trei erau prezenţi – Lady Johanna Gnade, Lordul Issan Olascoaga şi Lordul William Not-from-here[3]. (Familia Not-from-here era o importantă familie norstriliană ce emigrase înapoi pe Pământ cu multe generaţii în urmă.)

E-telekeli îi împărtăşi lui Jestocost schema unui plan.

Urma s-o cheme pe C'mell în sala de consiliu. Solicitarea trebuia să fie serioasă. Trebuiau să evite condamnarea ei la moarte printr-o procedură automată, dacă releele se declanşau. Înăuntru, C'mell avea să intre într-o transă parţială. Apoi el trebuia să solicite situaţiile din Clopot pe care E-telekeli dorea să le analizeze. O singură chemare va fi suficientă. E-telekeli îşi asuma responsabilitatea depistării Ier. Tot el le va distrage celorlalţi seniori atenţia.

La prima vedere, totul era simplu.

Complicaţiile puteau apare pe parcurs.

Planul părea şubred, însă Jestocost nu mai putea face în

[3] Nu-de-aici, în limba engleză (n.ed.)

prezent nimic. Începu să-şi blesteme imprudenţa de a se fi lăsat antrenat în această intrigă datorită pasiunilor politice. Era prea târziu ca să se mai retragă onorabil; şi apoi, îşi dăduse cuvântul; C'mell îi plăcea – ca fiinţă, nu ca fată-fetişcană – iar el n-ar fi suportat s-o vadă marcată de dezamăgire pentru restul vieţii. Ştia cât de mult ţineau suboamenii la propria lor identitate şi statut.

Cu inima grea dar mintea trează, intră în sala de consiliu. O fată-câine, una dintre mesagerii obişnuiţi pe care o observase luni de-a rândul înaintea uşii, îi înmâna notele scrise.

Se întrebă cum aveau să-l contacteze C'mell şi E-telekeli odată ce intra în sala înţesată de dispozitive de intercepţie telepatică.

Se aşeză obosit la masă.

Şi aproape că sări din scaun.

Conspiratorii falsificaseră însuşi procesul verbal, iar primul punct de pe ordinea de zi proclama: „Mărturia lui C'mell, fiica lui C'mackintosh, origine (pură) felină, lot nr. 1138. Subiectul: conspiraţie privind exportul de material homuncular. Referinţă: planeta De Prinsensmacht."

Lady Joanna Gnade apăsase deja comenzile pentru planeta respectivă. Locuitorii ei, de origine terestră, erau extraordinar de puternici, însă făcuseră tot posibilul să-şi păstreze înfăţişarea terestră. Una din personalităţile lor cele mai de seamă se afla în acel moment pe Pământ. Purta titlul de Prinţ al Amurgului (Prins van de Schemering) şi se găsea într-o dublă misiune diplomatică şi de comerţ.

Jestocost întârziase, aşa că fata fu adusă înăuntru în vreme ce el citea hârtiile.

Lordul Not-from-here îl întrebă pe Jestocost dacă nu dorea să conducă şedinţa.

- Rogu-vă, domn şi învăţat, să-mi susţineţi propunerea ca de aceasta dată Lord Issan să prezideze.

Preşedinţia reprezenta o formalitate, dar Jestocost ar fi văzut mai bine Clopotul şi Banca dacă nu trebuia să conducă întrunirea.

C'mell purta uniformă de prizonier. Pe ea, hainele arătau bine. El nu o văzuse niciodată îmbrăcată altfel decât ca fată-fetişcană. Tunica de prizonier, albastru deschis, o făcea să arate

foarte tânără, foarte umană, foarte blândă şi speriată. Doar cascada părului şi mlădierea trupului, stând drept şi nemişcat, îi trădau originea felină.

Lordul Issan o întrebă:

- Ai depus mărturie. Repetă-ţi declaraţia.

- Acest om, spuse ea şi indică fotografia Prinţului Amurgului, a cerut să meargă într-un loc unde se torturează copii umani pentru distracţie.

- Cum?! strigară cei trei Lorzi împreună.

- Ce loc? întrebă Lady Johanna, care pleda din tot sufletul pentru bunătate.

- Este proprietatea unui bărbat ce seamănă cu acest domn, răspunse C'mell indicându-1 pe Jestocost. Repede, ca nimeni să nu aibă timp să o oprească, dar cu timiditate, astfel încât să nu fie bănuită, ocoli masa şi-l atinse pe Jestocost pe umăr. Pe el îi trecu un fior la stabilirea legăturii telepatice şi auzi un ciripit de pasăre în creier. Înţelese atunci că E-telekeli se afla în contact cu ea.

- Proprietarul are cu circa trei kilograme mai puţin decât domnul acesta, este cu cinci centimetri mai scund şi are părul roşu. Locul se găseşte la colţul dintre Cold Sunset[4] şi Terraport, de-a lungul bulevardului şi dedesubt. Suboameni, unii din ei de proastă reputaţie, locuiesc în acel cartier.

Clopotul deveni albicios, fulgerând sute de imagini ale răufăcătorilor subumani din zona respectivă. Jestocost se simţi privind obiectul alburiu cu o concentrare nedorită.

Clopotul se limpezi.

Înfăţişa imaginea estompată a unei camere unde copiii interpretau diferite personaje de Halloween.

Lady Johanna izbucni în râs:

- Nu sunt oameni. Sunt roboţi. E doar o piesă veche şi plictisitoare.

- Apoi, adăugă C'mell, a vrut un dolar şi un şiling ca să îi ia acasă. Bani adevăraţi. Un robot a descoperit câteva bucăţi.

- Ce sunt ăştia? întrebă Lordul Issan.

- Bani vechi – banii adevăraţi ai bătrânei Americi şi Australii, strigă Lordul William. Am câteva copii, dar în afara muzeului de stat nu mai există originale. Era un numismat frenetic şi

[4] Apusul Rece, în engleză (n.ed.)

pasionat.

- Robotul le-a găsit într-o veche ascunzătoare, chiar sub Terraport.

Lordul William aproape că ţipă.spre Clopot:

- Cercetează toate ascunzâtorile şi adu-mi banii aceia.

Clopotul se înnora. Căutând cartierul rău famat prezentase fiecare punct poliţienesc din sectorul nord-vestic al turnului. Acum explora toate posturile de sub turn, şi derula ameţitor mii de combinaţii înainte să se fixeze asupra unui vechi atelier. Un robot şlefuia piese circulare de metal.

Când Lordul William observă operaţiunea, se înfurie.

- Aduceţi-l aici, ţipă el. Vreau eu însumi să le cumpăr.

- Bine, încuviinţă Lordul Issan. E puţin cam neregulamentar, dar fie.

Aparatul afişă cheia de căutare şi direcţionă robotul către ascensor.

Lordul Issan declară în final:

- Nu avem cine ştie ce caz.

C'mell se înfiora. Era o actriţă bună.

- Apoi mi-a cerut să-i aduc un ou de homuncul. Unul de tip E[5], derivat din păsări, pentru a-l lua cu el.

Issan puse în funcţiune sistemul de detecţie:

- Poate, mai zise C'mell, cineva l-a pus deja într-un dispozitiv de transfer.

Clopotul şi Banca cercetară cu mare viteză sistemele de transfer. Jestocost îşi simţi nervii încordaţi la maxim. Nici un om n-ar fi fost capabil să memoreze miile de desene derulate în Clopot prea rapid pentru ochiul uman, însă creierul care citea ecranul prin intermediul său nu era omenesc. Era posibil chiar să fie conectat la un computer propriu. Jestocost socoti că era nedemn pentru un Lord al Instrumentalităţii să fie folosit ca un periscop uman.

Maşina se opaciza.

- Ai minţit, strigă Lordul Issan. Nu există nici o dovadă.

- Poate totuşi străinul a încercat, aprecie Lady Johanna.

- Urmăriţi-l, spuse şi Lordul William. Dacă vrea să fure monede vechi, atunci e în stare de orice.

Lady Johanna se răsuci spre C'mell.

---

[5] Probabil iniţiala de la „eagle”, vultuf în limba engleză (n.ed.)

- Eşti o prostuţă. Ne-ai făcut să pierdem timpul şi ne-ai ţinut din alte afaceri interlumi mai serioase.

- Dar *este* o problemă între lumi diferite, scânci C'mell.

Lăsă palma să-i alunece de pe umărul lui Jestocost, unde şi-o ţinuse în tot acest răstimp. Releul fizic de contact se întrerupse, iar odată cu el legătura telepatică.

- Noi hotărâm asta, spuse Lordul Issan.

Lady Johanna adăugă:

- Puteai să fii pedepsită.

Lordul Jestocost nu zise nimic, însă se simţea încălzit de fericire. Dacă E-telekeli era pe jumătate atât de bun pe cât părea, suboamenii obţinuseră o listă a punctelor de control şi a căilor de evacuare, listă care avea să-i ajute să se ascundă mai uşor de capricioasele sentinţe de condamnare la moarte pronunţate de autorităţile terestre.

În noaptea aceea pe coridoare se cântă.

Suboamenii izbucneau în râs, aparent fără motiv.

C'mell dansă în seara aceea un dans sălbatic de pisică pentru următorul client sosit de pe staţiile spaţiale. Când ajunse acasă, îngenunche înaintea tabloului părintelui ei, C'mackintosh şi îi mulţumi lui E-telekeli pentru ceea ce făcuse Jestocost.

Dar povestea a devenit cunoscută câteva generaţii mai târziu, după ce Lordul Jestocost, şi-a câştigat renumele de campion al suboamenilor şi după ce autorităţile, în continuare fără să fie conştiente de existenţa lui E-telekeli, au acceptat reprezentanţii aleşi ai suboamenilor ca negociatori pentru condiţii mai bune de viaţă. C'mell murise de multă vreme.

Avusese o viaţă lungă şi plină.

A devenit bucătar-şef când bătrâneţea nu i-a mai permis să facă pe fata-fetişcană. Mâncărurile ei erau renumite. Odată, Jestocost i-a vizitat restaurantul. La sfârşitul mesei a întrebat-o:

- Printre suboameni circulă o poezioară caraghioasă. Nici o fiinţă umană nu o ştie în afară de mine.

- Nu-mi plac poeziile, răspunse ea.

- I se spune „Răsplata ei”.

C'mell roşi toată, până la baza decolteului încăpătoarei sale bluze. Se rotunjise mult cu timpul. Conducerea restaurantului contribuise la aceasta.

- Ah, poezioara aceea! exclamă ea. E prostească.

- Spune că ai fi fost îndrăgostită de un hominid.

- Nu, răspunse ea. N-am fost. Ochii ei verzi, la fel de frumoşi ca, întotdeauna, priviră adânc într-ai lui. Jestocost se simţi stânjenit. Situaţia devenea prea intimă: îi plăceau relaţiile politice, dar lucrurile personale îl deranjau.

Lumina din cameră varie, iar ochii ei de pisică străluciră către el. Era exact fata fermecată cu păr aprins, pe care o cunoscuse altădată.

- Nu am fost îndrăgostită. Nu i-aş zice tocmai aşa...

Însă inima ei striga: *Tu erai acela, tu, tu, tu.*

- Dar versurile susţin că era un hominid, insistă Jestocost. N-a fost vorba de acel Prins van de Schemering?

- Cine? întrebă C'mell cu voce calmă, însă toate emoţiile ei ţipau: *Iubitule, nu vei ştii oare niciodată?*

- Bărbatul acela puternic.

- Ah, el. Uitasem.

Jestocost se ridică de la masă.

- Ai avut o viaţă frumoasă, C'mell. Ai fost cetăţean, femeie politică, conducător. Mai ştii oare câţi copii ai avut?

- Şaptezeci şi trei, îi aruncă ea în replică. Chiar dacă suntem multipli, nu înseamnă că nu îi cunoaştem.

Voioşia îl părăsi. Faţa îi era gravă, vocea blândă:

- N-am vrut să te supăr, C'mell.

N-a ştiut niciodată că după ce el a plecat, ea s-a întors în bucătărie şi a plâns. Pe Jestocost îl iubise deznădăjduit încă de pe vremea când fuseseră camarazi, cu mulţi ani în urmă.

Chiar şi după ce ea a murit, la frumoasa vârstă de o sută şi trei ani, el a continuat s-o vadă pe coridoarele şi puţurile din Terraport. Multe din stră-strănepoatelc ei îi semănau şi câteva îmbrăţişaseră profesiunea de fată-fetişcană cu un uriaş succes. Nu mai erau pe jumătate sclavi. Deveniseră cetăţeni (categorie aparte), aveau legitimaţii care le protejau bunurile, identitatea şi drepturile. Jestocost le era naş tuturor, şi de multe ori se simţea stingherit să observe creaturi dintre cele mai senzuale din întreg universul aruncându-i bezele în joacă. Tot ce dorise el era împlinirea pasiunile sale politice, nu a celor personale. Întotdeauna fusese îndrăgostit, îndrăgostit nebuneşte...

De dreptate.

În cele din urmă, îi veni şi lui sorocul. Ştia că moare şi nu îi părea rău. Avusese o soţie, cu sute de ani în urmă, o iubise, copiii lor deveniseră adulţi.

Acum, la sfârşit, voia să afle ceva, şi îl chemă pe cel fără de nume (sau pe succesorul său), departe sub pământ. Îl strigă cu mintea până ce gândul deveni aproape un ţipăt.

Ţi-am ajutat poporul.

- Da, sosi răspunsul pe cea mai uşoară şoaptă, direct în creierul său.

Sunt pe moarte. Trebuie să ştiu. M-a iubit vreodată?

- A continuat să trăiască fără tine, aşa de mult te-a iubit ea. Te-a lăsat să pleci pentru binele tău, nu pentru al ei. Te-a iubit cu adevărat. Mai presus de viaţă, mai presus de timp. De aceea nu vă veţi despărţi niciodată.

Nu ne vom despărţi niciodată?

- Nu, nu în memoria omului, răspunse vocea, şi apoi amuţi.

Jestocost îşi lăsă capul pe pernă şi aşteptă ca ziua să se sfârşească.

O PLANETĂ NUMITĂ SHAYOL

Cordwainer Smith îşi mărturiseşte recunoştinţa faţă de Dante pentru această lucrare, care repovesteşte porţiuni din Infernul scriitorului italian în formă de science fiction – dar cu o întorsătură specifică lui Smith. Acţiunea se pare că se desfăşoară după cea din Norstrilla, întrucât în roman exilul pe Shayol este încă folosit ca ameninţare. La finalul acestei culegeri, ca şi la începutul ei, apare din nou un membru al familiei Vomact şi îl întâlnim iarăşi pe Suzdal. Asupra originii

1

Era o diferenţă foarte mare între tratamentele pe care Mercer le îndurase pe crucişător şi pe satelit. Pe crucişător, îngrijitorii făceau glume când ţi aduceau mâncarea.

- Să ţipi tare şi cu nădejde, râsese un steward cu faţă de şoarece, şi vom şti că eşti tu, când vor transmite sunetele pedepselor, de ziua împăratului.

Celălalt steward, cel gras, îşi trecuse vârful limbii umede şi roşii peste buzele subţiri şi spusese o dată:

- Bagă-ţi minţile în cap, omule. Dacă o să te doară incontinuu, tot trupul o să-ţi moară. Trebuie să se-ntâmple şi ceva drăguţ când iei chestia aia, cum îi zice? Poate o să te transformi în femeie. Sau poţi o să devii doi oameni la un loc. Asculta, frăţioare, dacă e ceva a naibii de vesel, dă-mi de ştire...

Mercer nu răspunsese. Era şi aşa prea nenorocit ca să mai ia seama la aiurelile unor ticăloşi.

Pe satelit fu altfel. Cadrele medicale erau îndemânatice şi impersonale. Îi scoaseră imediat cătuşele. îi luară hainele de prizonier, lăsându-le pe crucişător. Când se îmbarcă, gol, pe satelit, îl priviră de parcă era o plantă rară sau un trup pe masa de operaţie. Aproape că erau blânzi cu atingerile mâinilor lor iscusite. Nu îl tratau ca pe un criminal, ci ca pe un specimen. Bărbaţi şi femei, înveşmântaţi în halatele lor medicale, îl priveau ca şi cum ar fi fost deja mort.

Încercă să vorbească. Un bărbat, mai vârstnic şi mai autoritar decât ceilalţi, spuse ferm şi clar:

- Nu-ţi face griji. Am să-ţi vorbesc chiar eu îndată. Acum

parcurgem preliminariile, prin care îţi testăm condiţia fizică. Intoarce-te, te rog.

Mercer se conformă. O infirmieră îi şterse spatele cu un antiseptic foarte puternic.

- Te va ustura, dar nu-i nimic grav ori dureros, zise unul din tehnicieni. Determinăm rezistenţa diferitelor straturi de piele.

Mercer, sâcâit de acest ton impersonal, vorbi deîndată ce o înţepătură mică îl arse deasupra celei de a şasea vertebre lombare.

- Nu ştiţi cine sunt?

- Bineînţeles ca ştim, răspunse un glas de femeie. Avem totul trecut în fişă. Medicul-şef va vorbi mai târziu despre crima ta, dacă asta doreşti. Acum stai liniştit. Facem un test al pielii şi te vei simţi mult mai bine dacă nu ne obligi să-l prelungim.

Dar pentru a fi cinstită, adăugă încă o propoziţie:

- Şi în plus vom obţine rezultate mai exacte.

Nu irosiseră nici o clipă ca să treacă la treabă.

El îi urmarea dintr-o parte. Nimic nu îi arăta să fie demonii cu chip uman din anticamerele iadului. Nimic nu indica că acesta ar fi fost satelitul lui Shayol, cel mai îndepărtat şi mai cumplit loc de pedeapsa şi ruşine. Arătau ca nişte medici din viaţa sa, înainte de a-şi săvârşi crima fără de nume.

Trecură de la o operaţiune de rutină la alta. O femeie cu o mască chirurgicală pe faţă indică o masă albă.

- Urcă aici, te rog.

Nimeni nu i se mai adresase cu „te rog” lui Mercer din clipa în care gărzile îl capturaseră la marginea palatului. Se pregătea să-i dea ascultare, când văzu cătuşele căptuşite de la capătul mesei. Se opri.

- Haide, te rog, ceru ea. Doi sau trei dintre ceilalţi se opriră să-i privească.

Al doilea „te rog” îl zgudui. Trebuia să vorbească. Aceştia erau oameni, iar el era iarăşi o persoană. îşi simţi vocea crescând, devenind aproape stridentă în întrebarea:

- Vă rog, doamnă, spuneţi-mi, începe pedeapsa?

- Aici nu aplicăm nici o pedeapsă, răspunse femeia. Acesta este satelitul. Urcă pe masă. Te vom supune primului tratament de întărire a pielii înainte să discuţi cu medicul-şef. Atunci îi vei putea povesti despre crima dumitale...

- Îmi cunoaşteţi crima? întrebă el, aproape bucuros.

- Bineînţeles că nu, dar se consideră că toţi oamenii care vin aici au comis câte o fărădelege, replică ea. Cel puţin cineva aşa crede, altminteri ei nu ar mai fi aici. Majoritatea vor să vorbească despre crimele lor. Dar nu mă ţine de vorbă. Eu sunt un specialist în piele, iar acolo jos, pe Shayol, vei avea nevoie de cea mai bună treabă pe care o putem face noi pentru tine. Şi acum urcă pe masă. Iar când vei fi gata să stai de vorbă cu medicul-şef, vei avea şi altele să-i povesteşti, în afară de crimă.

Se supuse.

O altă persoană mascată, probabil o fată, îi luă mâinile cu degetele ei reci şi delicate şi i le potrivi în cătuşe, într-un mod pe care nu-l mai simţise înainte. Crezuse că a făcut cunoştinţă cu toate maşinile de interogare ale imperiului, dar asta nu semăna cu nici una din ele.

Asistenta făcu un pas înapoi.

- Totul e gata, Doamnă şi Medic.

- Ce preferi? întrebă tehnicianul dermatolog. O durere mare, sau câteva ore de inconştienţă?

- De ce aş vrea să sufăr? spuse Mercer.

- Unele specimene preferă asta când ajung aici, continuă tehnicianul. Bănui că depinde de ceea ce au suferit înainte, înţeleg că nu ţi s-au aplicat deci visele-pedeapsă.

- Nu, răspunse Mercer. Pe astea le-am ratat. Deşi nu credeam că mi-a scăpat vreuna, adăugă în gând.

Îşi aminti ultimul proces, stând legat şi conectat în boxa martorilor. Sala fusese înaltă şi întunecoasă. O lumină albastră, strălucitoare, răzbătea dinspre geamul judecătorilor, pălăriile lor o parodie fantastică a mitrelor episcopale de demult. Judecătorii vorbeau, dar el nu îi putea auzi. O clipă ecranul de izolare căzuse, iar el îl auzi pe unul din ei rostind, „Uitaţi-vă la faţa aceea albă, diabolică. Un astfel de om e vinovat de toate infracţiunile posibile. Votez pentru Pedeapsa Capitală.” „Nu planeta Shayol?” întrebase a doua voce. „Ţinutul dromozoa”, spusese al treilea glas. „Asta îl va învăţa minte”, întărise prima voce. Unul dintre inginerii judiciari observase atunci că prizonierul asculta ilegal. Sonorul se întrerupsese. Mercer crezuse că trecuse prin tot ceea ce inteligenţa şi cruzimea omului puteau să născocească.

Femeia asta îi spusese însă că scăpase de pedeapsa visului. Existau oare în univers alţii care să sufere mai mult decât el?

Jos, pe Shayol, se găseau mulţi oameni. Nimeni nu se mai întorsese.

Avea să fie unul dintre ei; se vor lăuda oare cu ce făcuseră înainte de a fi trimişi acolo?

- Tu l-ai cerut, zise femeia specialist. Este un anestezic obişnuit. Să nu intri în panică când te vei trezi. Pielea îţi va fi îngroşată şi întărită din punct de vedere chimic şi biologic.

- Doare?

- Bineînţeles că doare, răspunse ea. Dar scoateţi ideea asta din cap. Noi nu te pedepsim. Durerea pe care o simţi aici e una obişnuită, de spital. Oricui i se poate întâmpla, dacă trebuie să sufere intervenţii chirurgicale importante. Pedeapsa, dacă aşa vrei să-i spui, se află jos, pe Shayol. Datoria noastră ne cere doar să ne asigurăm că vei supravieţui după debarcare, într-un fel, noi îţi salvăm viaţa din timp. Dacă doreşti, poţi să ne fii recunoscător. Până una-alta te vei scuti singur de multe necazuri dacă vei înţelege că terminaţiile tale nervoase vor reacţiona la schimbările survenite în piele. La trezire să te aştepţi la mult disconfort. Dar te vom ajuta să depăşeşti momentul. Trase o pârghie uriaşă, iar Mercer îşi pierdu cu-noştinţa.

Revenindu-şi, se trezi într-o cameră obişnuită de spital, dar nu-şi dădu seama de aceasta. Se simţea ca şi cum ar fi fost cufundat în foc. Îşi ridică mâna să vadă dacă arde. Arăta aşa cum arătase întotdeauna, doar că era puţin roşie şi umflată, încercă să se răsucească în pat. Usturimea devenită îngrozitoare îl opri la jumătatea mişcării. Gemu fără să vrea.

Se auzi o voce:

- Eşti pregătit pentru calmant.

Era o asistentă.

- Ţine capul într-un loc şi am să-ţi dau o jumătate de măsură de plăcere. Pielea nu te va mai supăra, zise fata.

Îi aşeză pe cap o cască moale. Părea să fie de metal, şi totuşi parcă era mătase.

El îşi înfipse unghiile în palme ca să nu se zvârcolească în pat.

- Ţipă dacă vrei, spuse ea. Mulţi o fac. Va dura un minut sau două până ce casca va găsi în creier lobul potrivit.

Ea se îndreptă spre unul din colţurile încăperii şi făcu ceva ce el nu reuşi să vadă.

Se auzi pocnetul unui comutator.

Usturimea nu îi dispăru din piele. Continua să o simtă, dar brusc, nu mai conta. Mintea îi era plină de o voluptate delicioasă ce palpita în afară, părând să pulseze de-a lungul nervilor. Vizitase palatele plăcerii, însă niciodată nu mai trăise aşa ceva până acum.

Vru să-i mulţumească fetei şi se răsuci în pat să o vadă. Îşi simţi întreg trupul străfulgerat de durere, dar durerea se găsea undeva departe. Iar plăcerea ce-i zvâcnea alergând din cap în josul coloanei vertebrale, apoi prin nervi, era atât de intensă, încât durerea se amesteca în ea doar ca un semnal îndepărtat şi fără însemnătate.

Ea stătea nemişcată în colţ.

- Mulţumesc, soră, spuse el.

Ea nu răspunse.

O privi mai atent, deşi era dificil să privească când enorma plăcere îi pulsa în trup asemeni unei simfonii scrisă din mesaje nervoase. Îşi concentra ochii asupra ei şi observă că şi ea purta o cască metalică şi moale pe cap.

Ridică degetul spre ea.

Fata se înroşi toată, până la gât. Vorbi visătoare:

- Pari să fii un om drăguţ. Nu cred că ai să mă spui...

El schiţă ceea ce considera să fie un zâmbet prietenos, dar cu durerea din piele şi cu plăcerea pleznindu-i în cap, nu avea habar de expresia reală a trăsăturilor sale.

- E împotriva legii, spuse el. E cu totul împotriva legii, însă e plăcut.

- Cum altfel crezi că am rezista? îl întrebă sora. Voi, specimenele, veniţi aici vorbind ca nişte oameni obişnuiţi şi apoi sunteţi coborâţi pe Shayol. Lucruri groaznice se petrec cu voi pe Shayol. După care staţia de suprafaţă ne trimite părţi din voi, mereu şi mereu mai multe. S-ar putea să-ţi văd capul de zece ori, îngheţat şi pregătit pentru tăiere, înainte să-mi sfârşesc cei doi ani de şedere. Voi, prizonierii, ar trebui să ştiţi cât suferim, gemu ea încet, doza de plăcere ţinând-o încă relaxată şi fericită. Ar trebui să muriţi deîndată ce ajungeţi jos şi să nu ne mai chinuiţi cu chinurile voastre. Ştii, vă auzim ţipetele. Vocile voastre rămân umane chiar şi după ce Shayol a pus stăpânire pe voi. De ce faceţi asta, domnule Specimen? chicoti ea isterică. Ne răniţi sufletele în felul acesta. Nu-i de mirare că o fata ca

mine ajunge să aibă nevoie de un stimulent din când în când. E ca-ntr-un vis şi nu-mi pasă că trebuie să te ajut să te pregăteşti pentru Shayol. Se poticni spre patul lui. Scoate-mi casca, vrei? Nu mai am suficientă voinţă să-mi ridic mâinile.

Mercer îşi văzu mâna tremurând în vreme ce îi atingea casca.

Degetele sale atinseră părul moale de sub cască al fetei, încercând să-şi strecoare degetul mare pe sub marginea căştii ca să o scoată, înţelese că ea era cea mai frumoasă fată pe care o atinsese vreodată. Simţi că o iubea dintotdeauna, şi că o va iubi mereu. Îi scoase casca. Ea rămase dreaptă, clătinându-se puţin înainte să găsească un scaun unde să îşi dea drumul, închise ochii şi respiră adânc.

- Doar o clipă, rosti ea cu glas normal. Îmi revin imediaf. Singurele momente când reuşesc să obţin o cască sunt acelea când unuia din voi i se administrează o doză pentru a depăşi suferinţele produse de piele.

Se întoarse spre oglinda din cameră ca să îşi aranjeze părul. Vorbind cu spatele la el, ea zise:

- Sper că nu am pomenit nimic despre lumea de la parter. Mercer încă mai avea casca pe cap. O iubea pe această fată frumoasă care i-o pusese. Îi venea să plângă la gândul că ea încercase aceeaşi plăcere pe care el încă o trăia. Pentru nimic în lume nu ar fi spus ceva care să-i rănească sentimentele. Era convins că ea dorea să audă că nu vorbise nimic despre parter – probabil termenul curent folosit pentru a desemna suprafaţa planetei Shayol – aşa că o asigură cu căldură:

- Nu ai spus nimic. Absolut nimic.

Ea se apropie de pat, se aplecă şi îl sărută pe buze. Sărutul era la fel de îndepărtat ca şi durerea. Nu simţi nimic; pulsaţia desfătătoarei Niagare de plăcere din capul lui nu lăsa loc altor senzaţii. Dar îi plăcu prietenia gestului. Un ungher sănătos al minţii îi şoptea nemilos că săruta pentru ultima oară o femeie, însă nu părea să mai aibă vreo importanţă.

Cu degete îndemânatice, ea îi aranja mai bine casca.

- Aşa. Eşti un tip dulce. Am să mă prefac că uit şi am să ţi-o las până la venirea doctorului.

Cu un zâmbet larg, îi strânse cu mâna umărul.

Ieşi grăbită din încăpere. Albul fustei sale scânteie plăcut în vreme ce ieşea din cameră. Mercer văzu că avea într-adevăr

picioare frumoase.

Era drăguţă, dar casca... ah, acum doar casca mai conta! Închise ochii şi o lăsă mai departe să-i stimuleze centrii nervoşi ai plăcerii. Durerea din piele persista, însă nu conta mai mult decât scaunul din colţ. Durerea era doar ceva care întâmplător se găsea în aceeaşi cameră cu el.

O atingere fermă pe braţ îl determină să deschidă ochii.

Bărbatul mai în vârstă, cu înfăţişare autoritară, stătea în picioare lângă pat, privindu-l cu un zâmbet interogator.

- Iar a făcut-o, rosti bătrânul.

Mercer îşi scutură capul, încercând să arate că tânăra asistentă nu făcuse nimic rău.

- Sunt doctorul Vomact şi am să-ţi scot casca, zise bătrânul. Vei simţi iarăşi durerea, însă nu cred că va fi la fel de rău. Îţi vom mai da casca de câteva ori cât rămâi aici.

Cu un gest rapid şi hotărât smulse casca de pe capul lui Mercer.

Mercer aproape că se îndoi din mijloc datorită afluxului de foc din piele. Începu să ţipe şi apoi observă că doctorul Vomact îl studia calm.

Mercer gâfâi:

- Acum... e mai uşor.

- Ştiam că va fi, confirmă doctorul. A trebuit să-ţi scot casca ca să stăm de vorbă. Ai câteva alegeri de făcut.

- Da, doctore, murmură Mercer.

- Ai săvârşit o crimă gravă şi urmează să fii coborât pe Shayol.

- Da, încuviinţă Mercer.

- Vrei să-mi vorbeşti despre crima ta?

Mercer se gândi la zidurile albe ale palatului scăldate de un soare veşnic, la mieunatul moale al micilor făpturi atunci când le atinsese. Îşi încorda braţele, picioarele, spatele şi fălcile.

- Nu, răspunse. Nu vreau să vorbesc. Este o crimă fără nume. Împotriva Familiei Imperiale...

- Bine, admise doctorul, este o atitudine sănătoasă. Fapta aparţine trecutului. În faţă ai viitorul. Revenind la chestiunile noastre, îţi pot distruge mintea înainte să cobori - dacă doreşti.

- E împotriva legii, rosti Mercer.

Doctorul Vomact zâmbi deschis şi confidenţial:

- Bineînţeles că da. O mulţime de lucruri sunt împotriva

legilor umane. Există însă şi legi ale ştiinţei. Jos, pe Shayol, trupul tău va servi ştiinţei. Pentru mine nu contează dacă acest corp are mintea lui Mercer sau pe cea a unui crustaceu neevoluat. Trebuie să las suficient din creier ca să coordoneze mai departe funcţionarea corpului, dar îmi stă în putinţă să-ţi şterg trecutul şi să ofer astfel trupului tău o şansă mai bună să fie fericit. Ai de ales, Mercer. Vrei sau nu?

Mercer clătină din cap.

- Nu ştiu.

- Risc oferindu-ţi această posibilitate, explică doctorul Vomact. În locul tău, eu aş accepta. E destul de rău acolo jos.

Mercer privi chipul plin şi luminos. Nu avea încredere în zâmbetul lui amabil. Poate că reprezenta o şmecherie pentru a-i mări pedeapsa. Cruzimea împăratului era proverbială. Iată, spre exemplu, ce-i făcuse văduvei predecesorului său, Lady Da. Era mai tânără decât el şi totuşi o trimisese într-un loc mai groaznic decât moartea. Dacă fusese condamnat să meargă pe Shayol, de ce se amesteca doctorul acesta? Poate chiar doctorul fusese condiţionat şi nu ştia ce anume propune.

Doctorul Vomact citi răspunsul pe chipul lui Mercer.

- Bine. Refuzi. Vrei să-ţi iei mintea jos cu tine. Mie mi-e egal. Nu te am pe conştiinţă. Bănui că vei refuza şi următoarea mea ofertă.. Doreşti să îţi scot ochii înainte? Te vei simţi mult mai bine fără vedere. Ştiu asta, de la vocile pe care le înregistrăm pentru difuzarea avertismentelor. Pot să-ţi cauterizez nervii optici, încât să nu mai existe posibilitatea să mai vezi vreodată.

Mercer se zvârcoli în pat. Durerea incandescentă se transformase într-o mâncărime generală, dar amărăciunea din sufletul său era mai mare decât ea.

- Mă refuzi şi de astă dată? întrebă doctorul.

- Cred că da, zise Mercer.

- Atunci tot ce am de făcut e să te pregătesc. Dacă vrei, îţi mai pot lăsa o vreme casca.

Mercer insistă:

- Înainte să mi-o pun, vreţi să-mi spuneţi ce se întâmplă acolo jos?

- Doar o parte, acceptă doctorul. Există un asistent. Este un bărbat, dar nu-i o fiinţă umană. E un homuncul croit din material bovin. E inteligent şi foarte conştiincios. Voi, specimenele, sunteţi lăsaţi pe planetă. Dromozoa constituie o formă

neobişnuită, de viaţă pe Shayol. După ce coloniile se stabilesc în trupurile voastre, B'dikkat – adică asistentul – le taie sub anestezie şi le trimite sus aici. Noi congelăm culturile de ţesuturi, care sunt compatibile cu aproape orice fel de formă de viaţă bazată pe oxigen. Jumătate din materialul chirurgical al Universului provine din altoii expediaţi de aici. Shayol reprezintă un loc foarte sănătos în ceea ce priveşte supravieţuirea. Nu vei muri.

- Vreţi să spuneţi că sunt pedepsit perpetuu, glăsui Mercer.

- Nu am spus aşa ceva, protestă doctorul Vomact. Sau dacă am spus-o, am greşit. Nu vei muri repede. Nu ştiu cât anume vei trăi acolo. Să-ţi aduci aminte însă că, oricât de mult ai suferi, mostrele trimise de B'dikkat vor ajuta mii de oameni, în toate lumile locuite. Acum puneţi casca.

- Mai degrabă aş discuta, rosti Mercer. S-ar putea să fie ultima mea ocazie.

Doctorul îl privi într-un mod ciudat.

- Daca eşti în stare să suporţi durerea, atunci dă-i drumul şi vorbeşte.

- Voi putea să mă sinucid, acolo jos?

- N-am idee, răspunse doctorul. Nu s-a întâmplat niciodată. Iar dacă te iei după voci, ai crede că vor s-o facă.

- S-a întors cineva de pe Shayol?

- Nu din clipa în care accesul a fost interzis, în urmă cu patru sute de ani.

- Voi avea posibilitatea să vorbesc cu alţi oameni?

- Da.

- Cine mă pedepseşte acolo?

- Nimeni, nebunule, strigă Vomact. Nu este o pedeapsă. Oamenilor nu le place pe Shayol, şi cred că-i mai bine să obţii deţinuţi decât voluntari. Însă acolo nu e nimeni împotriva ta.

- Fără gardieni? întrebă Mercer cu un scâncet în glas.

- Nici gardieni, nici reguli, nici interdicţii. Doar Shayol şi B'dikkat care să te îngrijească. încă mai ţii la creierul şi ochii tăi?

- Le păstrez, hotărî Mercer. Dacă am ajuns până aici, atunci voi merge până la capătul drumului.

- Atunci lasă-mă să-ţi pun casca pentru o a doua doză, spuse doctorul Vomact.

Doctorul potrivi aparatul la fel de uşor şi delicat ca şi sora; era mai rapid. Nu lăsă să-i scape nici un semn că intenţiona să-l

folosească şi el. Afluxul de plăcere păru o intoxicaţie sălbatică. Pielea în flăcări se topi în depărtare. Doctorul se afla aproape în spaţiu, dar persoana lui nu mai conta. Lui Mercer nu-i mai era teamă de Shayol. Pulsaţiile de fericire din creier se dovedeau prea intense ca să mai lase loc pentru frică şi durere.

Doctorul Vomact întinse mâna.

Mercer se întrebă de ce, apoi realiză că omul acela minunat şi blând ce-i oferise casca dorea să-i strângă mâna. Ridică braţul. Mâna era grea, dar fericită.

Îşî strânseră mâinile. Ce ciudat, socoti Mercer, să simtă strângerea mâinilor dincolo de dublul nivel al plăcerii cerebrale şi al durerii din piele.

- La revedere, domnule Mercer, spuse doctorul. La revedere şi noapte bună...

2

Satelitul era un loc ospitalier. Cele câteva sute de ore ce urmară părură un vis lung şi straniu.

De încă două ori reuşi sora cea tânără să se furişeze în dormitorul lui şi să împartă împreună plăcerile căştii. Făcu băi menite să-i întărească întregul corp. Sub efectul unui puternic anestezic local i se scoaseră dinţii şi în loc i se puseră lame de oţel. Suferi iradieri sub lumini orbitoare care-i potoliră durerea dermală. La mâini şi la picioare i se aplicau tratamente speciale pentru unghii. Treptat, ele i se transformară în veritabile gheare; într-o noapte se surprinse frecându-le de patul de aluminiu şi văzu că lăsaseră urme adânci în metal.

Mintea nu i se limpezi niciodată pe de-a-ntregul.

Uneori avea impresia că se află acasă cu mama lui, că era din nou copil şi suferea. Alteori, sub influenţa căştii, râdea la gândul că oamenii erau trimişi în acest loc pentru pedeapsă, când totul se dovedea atât de distractiv. Nu existau procese, nici anchete, nici judecători. Mâncarea era bună, dar nu se prea gândea la ea; casca era mai importantă. Chiar şi treaz, nu reuşea să se smulgă pe deplin din vise.

În cele din urmă, cu casca pe cap, îl aşezară într-o capsulă adiabatică – o rachetă cu un singur loc ce putea fi lăsată să cadă de pe satelit până pe planetă. Era complet închis înăuntru, cu excepţia feţei.

Doctorul Vomact păru să înoate în cameră.

- Eşti puternic, Mercer, strigă doctorul, eşti foarte puternic! Mă auzi?

Mercer încuviinţă din cap.

- Îţi dorim noroc, Mercer. Orice s-ar întâmpla, aminteşte-ţi că ajuţi alţi oameni.

- Am voie să iau casca cu mine? întrebă Mercer.

Drept răspuns, doctorul Vomact îi scoase el însuşi aparatul. Doi bărbaţi închiseră capacul capsulei, lăsându-l în întuneric total. Mintea începu să i se limpezească şi intră în panică din cauza învelişului metalic.

Se auzi un bubuit de tunet şi simţi gustul de sânge.

Următorul lucru de care Mercer îşi dădu seama fu o cameră răcoroască, mult mai rece decât dormitoarele şi sălile de operaţie de pe satelit. Cineva îl aşeza uşurel pe o masă.

Deschise ochii.

Un chip enorm, de patru ori mai mare decât orice faţă omenească, se aplecase peste el. Ochi căprui imenşi, blânzi ca cei ai unei vite, se mişcau încoace şi încolo cercetând învelişul lui Mercer. Faţa aparţinea unui bărbat arătos de vârstă medie, proaspăt bărbierit, cu părul castaniu închis, buze senzuale şi pline dezvelind într-un surâs nişte dinţi gigantici, galbeni dar sănătoşi. Omul observă că Mercer deschisese ochii şi vorbi cu un muget profund şi prietenos.

- Sunt prietenul tău cel mai bun. Mă numesc B'dikkat, însă nu-i nevoie să îmi spui aşa. Spune-mi Prietene şi te voi ajuta întotdeauna.

- Mă doare, articula Mercer.

- Sigur că te doare. Te doare peste tot. A fost o cădere lungă, zise B'dikkat.

- Poţi să-mi dai cască? imploră Mercer. Nu era o întrebare, ci o cerere. Mercer simţea că tot echilibrul său interior depindea de asta.

B'dikkat râse:

- Nu am nici o cască aici. Le-aş fi folosit chiar eu, ori aşa cred ei. Am altceva, mai bun. Nu-ţi fie teamă, prietene, am eu grijă de tine.

Mercer îl privi cu îndoială. Dacă ea îi adusese fericire pe satelit, atunci trebuia cel puţin o stimulare electrică a creierului pentru a acoperi orice chinuri ar fi oferit suprafaţa lui Shayol.

Râsetul lui B'dikkat umplu încăperea ca o pernă spartă.

- Ai auzit vreodată de condamină?

- Nu, răspunse Mercer.

- Este un narcotic atât de puternic, încât farmacopeea nu, are voie să-l menţioneze.

- Ai aşa ceva? întrebă Mercer plin de speranţă.

- Ceva mai bun. Am super-condamină. I se spune aşa după oraşul New French unde a fost descoperită. Chimiştii i-au mai agăţat la coadă o moleculă de hidrogen. Asta a însemnat o adevărată lovitură. Dacă ai lua-o în starea ta actuală, ai muri în trei minute, însă aceste trei minute ţi-ar pare zece mii de ani de fericire. B'dikkat îşi roti semnificativ ochii cafenii de vită şi îşi linse buzele groase şi roşii cu o limbă enormă.

- Atunci ce rost are?

- *Tu* vei putea să o iei, spuse B'dikkat. Vei putea să o iei după ce vei fi expus la dromozoa, în afara staţiei. Vei trăi toate efectele bune şi nici unul din cele dăunătoare. Vrei să vezi ceva?

Ce alt răspuns decât „da”, gândi Mercer amar; îşi închipuie oare că aştept o invitaţie la ceai?

- Uită-te pe fereastră, îl îndemnă B'dikkat, şi zi-mi ce vezi.

Atmosfera era limpede. Solul era sterp, galben-roşcat cu fâşii verzi în locurile unde creşteau licheni şi arbuşti pitici, vizibil chinuiţi de un vânt puternic şi uscat. Un peisaj monoton. La două-trei sute de metri depărtare se afla o turmă de obiecte rozalii ce păreau vii, dar Mercer nu le distingea suficient de bine ca să le poată descrie. Mai departe, în extrema dreaptă a câmpului său vizual se găsea statuia unui enorm picior uman, de înălţimea unei clădiri de şase etaje. Mercer nu vedea ce se afla în continuarea piciorului.

- Văd un picior mare, spuse el, dar...

- Dar ce? insistă B'dikkat asemeni unui uriaş copil care ascunde deznodământul unei glume numai de el ştiute. Aşa mare cum era, ar fi părut un pitic pe lângă oricare din degetele giganticului picior.

- Dar nu poate fi un picior adevărat, continuă Mercer.

- Ba da, zise B'dikkat. Este Go-căpitanul Alvarez, omul care a descoperit planeta. După Şase sute de ani se ţine încă bine. Desigur, în prezent în cea mai mare parte este dromozotic, dar cred că mai păstrează o fărâmă de conştiinţă omenească. Ştii ce fac?

- Ce? întrebă Mercer.

- Îi dau şase centimetri cubi de super-condamină iar el fornăie. Fornăituri fericite şi reale. Un străin ar crede că este un vulcan. Asta face super-condamina. Şi tu o vei primi din belşug. Eşti un om foarte, foarte norocos, Mercer. Mă ai pe mine ca prieten, şi acul meu ca tratament. Eu fac treaba, iar tu vei fi cel ce se distrează. Nu-i o surpriză plăcută?

Mercer gândi, Minţi! Minţi! De unde vin răcnetele pe care le auzim cu toţii ca avertisment în Ziua Pedepsei? De ce s-a oferit doctorul să-mi distrugă creierul şi să-mi scoată ochii?

Omul-vită îl urmări întristat, cu o expresie de durere întipărită pe faţă;

- Nu mă crezi, zise foarte supărat.

- Nu e tocmai aşa, răspunse Mercer într-o încercare de sinceritate, dar cred că ai lăsat deoparte anumite lucruri.

- Nu mare lucru, reluă B'dikkat. Vei sări în sus când te va atinge dromozoa. Te va deranja să vezi cum îţi cresc părţi noi – inimi, rinichi, mâini. Am avut un tip căruia i-au crescut treizeci şi opt de mâini într-o singură şedinţă. I le-am tăiat pe toate, le-am îngheţat şi le-am expediat sus. Eu îi îngrijesc pe toţi. Poate că o vreme ai să ţipi. Dar aminteşte-ţi să mă chemi, iar eu voi avea pregătită pentru tine cea mai grozavă desfătare din Univers. Şi acum, spune, vrei nişte ouă prăjite? Eu unul nu mănânc ouă, însă la majoritatea oamenilor adevăraţi le plac.

- Ouă? întrebă Mercer. Ce legătură au ouăle?

- Nu prea au. E doar un mod de a vă servi pe voi, oamenii. Să ai ceva în stomac înainte să ieşi afară. Ai suporta mai uşor prima zi.

Mercer, neîncrezător, îl urmări pe uriaş luând două ouă preţioase dintr-un frigider, spărgându-le cu măiestrie într-o tigaie mică şi punând tigaia în câmpul inductor din centrul mesei pe care se trezise el.

- Prieten, nu? rânji B'dikkat. Ai să vezi că sunt un bun prieten. Când vei fi afară să-ţi aduci aminte.

O oră mai târziu, Mercer ieşi în exterior.

Ciudat de împăcat cu sine însuşi, se opri în prag. B'dikkat îl împinse frăţeşte, dându-i un ghiont destul de uşor ca să-l interpreteze ca o încurajare.

- Nu mă face să-mi pun costumul de plumb, prietene. Mercer observase un costum de mărimea unei capsule dintr-o

navă spaţială, atârnat de un perete din camera alăturată. După ce închid uşa aceasta, cea cu exteriorul se va deschide imediat. Trebuie pur şi simplu să ieşi afară.

- Dar ce se va întâmpla? întrebă Mercer, spaima răscolindu-i măruntaiele şi încercând să-l apuce de gâtlej dinăuntru.

- Nu începe iar, făcu B'dikkat. Timp de o oră ocolise întrebările lui Mercer privitoare la exterior. O hartă? B'dikkat râsese la acest gând. Hrană? îi spusese să nu îşi facă griji. Alţi oameni? Vor fi acolo. Arme? Pentru ce? replicase B'dikkat. Iarăşi şi iarăşi, colosul insistase că era prietenul lui Mercer. Ce avea să i se întâmple? Acelaşi lucru ce li se întâmplase celorlalţi.

Mercer păşi afară.

Nu se întâmplă nimic. Ziua era răcoroasă. Vântul îi mângâia uşor pielea întărită.

Mercer privi cercetător în jur.

Spre dreapta, trupul muntos al căpitanului Alvarez acoperea o bună parte din privelişte. Mercer nu avea deloc intenţia să meargă într-acolo. Privi înapoi spre mica clădire. B'dikkat nu se uita pe fereastră.

Porni încet drept înainte.

Văzu o scânteiere pe pământ, nu mai strălucitoare decât sclipirea soarelui pe un ciob de sticlă. Mercer simţi o înţepătură în coapsă, de parcă ar fi fost împuns uşor cu un instrument ascuţit. Frecă locul cu palma. Apoi cerul se nărui peste el.

O durere – ceva mai mult decât o durere, o pulsaţie vie – îi alergă din şold până în talpa piciorului drept. Pulsaţia ajunse la piept, tăindu-i respiraţia. Se prăbuşi şi solul îl lovi. Nimic de pe spitalul-satelit nu semăna cu asta. Zăcea sub cerul liber, străduindu-se să nu respire, dar totuşi respira. La fiecare răsuflare, durerea îi zvâcnea în torace. Se întinse pe spate, holbându-se la soare. În cele din urmă observă că soarele era alb-violet.

N-avea sens nici să se gândească să strige. Glasul îi pierise. Cârcei de durere se răsuceau în el. Deoarece nu reuşea să-şi oprească respiraţia, se concentra să inspire într-un mod care să-i producă o durere cât mai mică. Răsuflările întretăiate necesitau prea mult efort. Înghiţiturile mici de aer îl dureau cel mai puţin.

Deşertul din jur era pustiu. Nu era în stare să întoarcă capul să privească staţia. Asta să fie? gândi. O veşnicie în starea

respectivă constituia pedeapsa lui Shayol?

Se auziră voci alături.

Două chipuri de un roz grotesc priveau în jos spre el. Ar fi putut fi umanoide. Bărbatul arăta destul de normal, exceptând faptul că avea două nasuri unul lângă altul. În schimb, femeia era o caricatură incredibilă. Pe fiecare obraz îi crescuse câte un sân, iar un mănunchi de degete goale de copil îi atârna fără vlagă pe frunte.

- Ce frumuseţe! vorbi femeia. Un nou venit.

- Să mergem, zise bărbatul.

Îl ridicară în picioare. Nu avea destulă putere ca să se împotrivească. Când încercă să le vorbească, un croncănit strident ca ţipătul unei păsări urâte îi ieşi din gură.

Îl mişcară cu eficacitate. Observă că era târât către turma de lucruri rozalii.

Pe măsură ce se apropiau, văzu că erau oameni. Mai bine zis că fuseseră cândva oameni. Un bărbat cu cioc de flamingo îşi ciugulea propriul trup. O femeie stătea întinsă pe pământ; avea un singur cap, dar pe lângă ceea ce părea a fi corpul ei iniţial, îi crescuse un trup gol de băiat perpendicular pe gât, într-o parte. Trupul de băiat, curat, nou, paralitic şi neputincios, nu făcea alte mişcări decât să respire superficial. Mercer privi în jur. Singurul din grup ce purta îmbrăcăminte era un individ care îşi ţinea paltonul pe o parte. Mercer se uită fix la el, realizând în final că bărbatul avea două – nu trei oare? – stomacuri crescute în afara abdomenului. Haina le susţinea. Peretele peritoneal transparent părea fragil.

- Unul nou! spuse femeia care-l capturase. Ea şi omul cu două nasuri îl aşezară jos.

Grupul stătea împrăştiat pe sol. Mercer rămase năucit printre ei. O voce de bătrân grăi:

- Mă tem că ne vor da curând de mâncare.

- Ah, nu! E prea devreme. Nu din nou! răsunară proteste.

Vocea bătrânului continuă:

- Priviţi lângă degetul mare al muntelui!

Murmurul dezolat al grupului îi confirmă presupunerea. Mercer încercă să întrebe despre ce era vorba, dar nu reuşi să scoată decât un croncănit.

O femeie – era oare o femeie? – se târî înspre el pe mâini şi genunchi. Pe lângă mâinile normale, era acoperită de braţe pe

tot trunchiul, până la jumătatea coapselor. Unele păreau bătrâne şi ofilite, alte erau proaspete şi roz ca degetele de copil de pe faţa primei creaturi. Femeia strigă la el, deşi nu era nevoie să strige:

- Vine dromozoa. De această dată doare. După ce te vei obişnui cu locul, vei putea însă să sapi...

Indică grupul de movile încercuind turma de oameni.

- Ei s-au îngropat înăuntru, zise ea. Mercer croncăni din nou.

- Nu-ţi face griji, rosti femeia acoperită de mâini, icnind când fulgerul de lumină o atinse.

Luminile îl atinseră şi pe Mercer. Durerea fu ca la cel dintâi contact, dar mai pătrunzătoare. Mercer îşi simţi ochii mărindu-i-se în timp ce straniile senzaţii din trup îl conduceau spre o concluzie indubitabilă: aceste lumini, aceste lucruri, indiferent ce ar fi fost ele, îl hrăneau şi îl întremau.

Inteligenţa lor, dacă posedau aşa ceva, nu era omenească, în schimb motivele păreau limpezi. Printre junghiurile de durere, simţea cum îi umplu stomacul, cum îi pompează apă în sânge, îi scot lichidele din rinichi şi vezică, îi masează inima şi acţionează plămânii în locul lui.

Tot ce făceau era bine intenţionat şi cu un scop generos.

Şi fiecare acţiune provoca durere.

Brusc, ca înălţarea unui nor de insecte, dispărură, Mercer deveni conştient de un zgomot undeva afară – o cascadă stridentă, descreierată. Vru şă se uite în jur. Sunetul se opri. El însuşi ţipase. Scosese urletele ameninţătoare ale unui psihopat, ale unui beţiv îngrozit, ale unui animal înnebunit. Când se opri, înţelese că vocea îi revenise. Un bărbat, gol ca şi ceilalţi, se apropie de el. Din cap îi ieşea un fel de ţeapă. Pielea se vindecase în jurul ei pe ambele părţi.

- Salut, prietene, rosti bărbatul cu ţeapa.

- Salut, articula Mercer. Era un lucru absurd de banal să fie rostit într-un asemenea loc.

- Nu te poţi sinucide, vorbi omul cu ţeapă în cap.

- Ba poţi, interveni femeia cu multitudinea de mâini.

Mercer descoperi că durerea încetase.

- Ce se întâmplă cu mine?

- Îţi creşte ceva, răspunse omul cu teapa. Întotdeauna ne implantează părţi noi. După un timp, B'dikkat vine şi le taie

aproape pe toate, cu excepţia celor care mai trebuie să crească puţin. Ca la ea, adăugă el arătând cu capul spre femeia cu trupul de băiat crescut din gât.

- Şi asta-i tot? se miră Mercer. Junghiurile pentru părţile noi şi înţepăturile la vremea mesei?

- Nu, replică bărbatul. Uneori consideră că ne este frig şi ne umplu măruntaiele cu foc. Sau cred că ne este cald şi ne îngheaţă nerv cu nerv.

- Femeia cu trupul de băiat strigă:

- Iar alteori consideră că suntem nefericiţi, aşa că ne forţează să fim fericiţi. Eu cred că asta-i cea mai rea din toate.

Mercer bâlbâi:

- Voi, oamtnii vreau să spun, sunteţi singura turmă?

Omul cu teapa tuşi în loc să râdă.

- Turmă! Asta-i amuzant! Pământu-i plin de oameni. Cei mai mulţi trăiesc îngropaţi. Noi suntem cei care încă mai putem vorbi. Stăm laolaltă să ne ţinem companie. Aşa avem mai des de-a face cu B'dikkat.

Mercer începu să pună o altă întrebare, dar simţi că puterile îl părăsiseră. Era prea mult pentru o zi. Solul se balansa ca o corabie pe apă. Cerul se întunecă. Avu senzaţia că cineva îl prinde în cădere. Se simţi culcat pe pământ, apoi, ca prin minune, adormi.

3

În decurs de o săptămână reuşi să cunoască bine întregul grup. Cu toţii erau distraţi. Nici unul dintre ei nu avea idee când trebuia să fulgere dromozoa şi să le mai adauge o parte. Mercer nu mai fu înţepat, însă incizia primită imediat după ieşirea din staţie se întărea. Omul cu ţeapă o studie atunci când Mercer îşi desfăcu modest cureaua, coborându-şi pantalonii pentru a le arăta rana.

- Ai un cap, zise el. Un cap întreg de copil. Cei de sus vor fi încântaţi să-l primească după ce B'dikkat îl va tăia.

Grupul încercă să îi ordoneze chiar şi viaţa socială. Îi făcură cunoştinţă cu fata „turmei”. Îi crescuse trup peste trup, bazinul transformându-i-se în umeri, iar bazinul de dedesubt din nou preschimbându-se în umeri, până ajunsese înaltă cât cinci oameni la un loc. Faţa îi era neîntinată. Încercă să fie priete-

noasă cu Mercer.

Fu atât de şocat să o vadă, că se îngropa singur în pământul moale, uscat şi sfârâmicios, şi i se păru că rămăsese acolo o sută de ani. Mai târziu descoperi că stătuse îngropat mai puţin de o zi. Când ieşi la lumină, fata cu multe trupuri îl aştepta.

- Nu trebuia să ieşi doar pentru mine, zise ea.

Mercer se scutură de praf.

Privi împrejur. Soarele violet apunea, iar cerul era dungat de nuanţe aprinse de albastru şi urme de asfinţit portocaliu.

Privi iarăşi spre ea.

- Nu am ieşit pentru tine. Nu are nici un rost să stai ascuns acolo, aşteptând momentul următor.

- Vreau să-ţi arăt ceva. Fata arătă spre o movilă joasă. Sapă aici.

Mercer se uită la ea. Părea prietenoasă. Ridică din umeri şi atacă pământul cu ghearele sale puternice. Cu pielea rezistentă şi cu unghiile de oţel de la capătul degetelor îi venea uşor să sape ca un câine. Solul sărea în aer sub mâinile sale ocupate. Ceva roz apăru jos în groapă. Continuă cu mai multă băgare de seamă.

Ştia ce anume era.

Avea dreptate. Era un om adormit. Pe o parte a trupului, în ordine, îi crescuseră braţe suplimentare. Cealaltă parte a corpului părea normală. .

Mercer se răsuci către fata cu mai multe trupuri, ghemuită alături.

- E ceea ce cred, nu?

- Da, confirmă ea. Doctorul Vomact i-a ars creierul şi i-a scos ochii.

Mercer se aşeză din nou jos şi o privi.

- Tu mi-ai cerut s-o fac. Acum spune-mi de ce.

- Ca să vezi. Să ştii. Să gândeşti. \

- Doar pentru asta? întiebă Mercer.

Pe fată o străbătu un fior. De-a lungul întregii serii de trupuri, sânii i se unduiră. Mercer se întrebă cum reuşea să respire. Nu o compătimea; nu compătimea pe nimeni altcineva decât pe sine însuşi. După ce spasmul trecu, ea îi zâmbi apologetic.

- Tocmai mi-au mai implantat o parte.

Mercer încuviinţă cu îndârjire.

- Ce anume acum? O mână? Mi se pare că ai destule.

- A, astea, zise ea privindu-şi torsurile. I-am promis lui B'dikkat că le las să crească. El e *bun*. Însă omul acela, străine. Uită-te la omul pe care tocmai l-ai dezgropat. Cine se află într-o situaţie mai bună? El sau noi?

Mercer o fixă.

- Pentru asta m-ai pus să sap?

- Da.

- Te aştepţi să îţi răspund?

- Nu, rosti ea. Nu acum.

- Cine eşti? întrebă Mercer.

- Aşa ceva nu se întreabă aici. Nu are nici o importanţă. Dar pentru că eşti nou, am să-ţi spun. Cândva am fost Lady Da – mama vitregă a împăratului.

- Dumneata! exclamă el.

Ea zâmbi cu tristeţe.

- Eşti încă prea nou, de aceea crezi că are importanţă! Am însă ceva mai semnificativ să îţi spun. Se opri şi îşi muşcă buzele.

- Ce? o grăbi el. Spune-mi înainte să primesc o nouă lovitură, căci după aceea nu voi mai fi în stare să gândesc şi să vorbesc o bună bucată de vreme. Spune-mi acum.

Ea îşi apropie faţa de a lui. Avea încă un chip minunat, chiar şi în portocaliul muribund al soarelui violet aflat la asfinţit.

- Oamenii nu trăiesc veşnic.

- Da, încuviinţă el. Ştiu asta.

- *Să o crezi*, ordonă Lady Da.

Luminile scânteiară departe de-a lungul câmpiei întunecate. Spuse ea:

- Sapă, sapă pentru noapte. Poate nu te vor găsi.

Mercer începu să sape. Aruncă o privire asupra bărbatului pe care îl dezgropase. Trupul lipsit de creier, cu mişcări lente ca ale unei stele de mare, îşi croia drum înapoi în sol.

Cinci sau şapte zile mai tîrziu, turma fu agitată de strigăte.

Mercer făcuse cunoştinţă cu un om-jumătate, cu partea inferioară a trupului dispărută şi ale cărui viscere erau menţinute în loc de ceea ce părea a fi un sac de plastic. Omul-jumătate îl învăţase să stea nemişcat în aşteptarea atacului dromozoa, cu misiunea lor inexorabilă de a face bine.

Omul-jumătate îi spusese:

- Nu te poţi lupta cu ele. Pe Alvatez l-au făcut mare cât un munte, aşa că nu se clinteşte niciodată. Pe noi încearcă să ne facă fericiţi. Ne hrănesc, ne curăţă şi ne fac traiul mai plăcut. Stai nemişcat. Nu-ţi face griji din cauza ţipetelor. Toţi strigăm.

- Când primim drogului? întrebase Mercer.

- Când vine B'dikkat.

B'dikkat veni în ziua aceea împingând înainte un soi de sanie cu roţi. Tălpicele o purtau peste movile, roţile aderau pe suprafaţa solului.

Înainte să sosească, turma se dezlănţuise deja. Pretutindeni, oamenii îi dezgropau pe cei adormiţi. Când B'dikkat ajunse la locul de aşteptare, turma dezgropase un număr dublu de indivizi faţă de cât erau ei; trupuri roz şi adormite, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni. Cei adormiţi nu arătau nici mai bine, nici mai rău decât cei treji.

- Grăbeşte-te, îl îndemnă Lady Da. Nu dă nimănui doza până nu suntem gata cu toţii.

B'dikkat purta costumul său greu, de plumb. Ridică un braţ în semn de salut prietenesc, ca un tată întors acasă cu daruri pentru copii. Grupul se adună în jurul lui, dar fără să se înghesuie. B'dikkat întinse mâna spre sanie. Înăuntru se găsea o sticlă în hamuri pe care o aruncă pe după umăr. Desfăcu încuietorile de la curele. Din sticlă ieşea un tub. Ceva mai jos pe tub era o pompă de presiune, iar la capătul lui strălucea un ac hipodermic.

Când termină, B'dikkat le făcu semn să se apropie. Ei înaintară radiind de fericire. El păşi printre rândurile lor către fata cu trupul de băiat crescându-i din gât. Vocea sa mecanică bubui din difuzorul poziţionat în vârful costumului.

- Bună fată. Bună, bună fată. Ai să primeşti un cadou mare de tot.

Vârî acul hipodermic aşa de adânc, încât Mercer avu răgazul să vadă o bulă de aer călătorind de la pompă spre sticlă. Apoi se întoarse către ceilalţi, tunând din când în când câte un cuvînt, mişcându-se cu graţie şi viteză neverosimile în mijlocul grupului de oameni. Acul licărea în timp ce le administra hipodermicele sub presiune. Oamenii se culcau la pământ, ca şi cum ar fi fost pe jumătate adormiţi.

Îl recunoscu pe Mercer.

- Salut, prietene. Iată, acum poţi să beneficiezi de distracţie, în staţie te-ar fi ucis. Ai ceva pentru mine?

Mercer se poticni, fără să ştie la ce se referea B'dikkat, dar omul cu două nasuri răspunse pentru el.

- Cred că are un cap drăguţ de copil, însă nu-i suficient de dezvoltat ca să îl tai.

Mercer nu îşi dădu seama că acul îi atinsese braţul.

B'dikkat se răsucise către următorul grup de oameni când super-condamina îl izbi pe Mercer.

încercă să fugă după B'dikkat, să strângă în braţe costumul de plumb, să îi spună lui B'dikkat că-l iubeşte. Se împletici şi căzu, dar nu se lovi.

Fata cu multe trupuri stătea întinsă lângă el. Mercer îi vorbi:

- Nu-i aşa că-i minunat? Eşti frumoasă, frumoasă, frumoasă. Sunt aşa de fericit că mă găsesc aici.

Femeia acoperită de mâini în creştere veni să se aşeze alături. Radia căldură şi un sentiment minunat de camaraderie. Mercer socoti că arăta foarte distinsă şi fermecătoare. Se zbătu să-şi scoată hainele. Făcea dovadă de prostie şi snobism să poarte îmbrăcăminte atunci când nici unul din oamenii aceştia simpatici nu purtau. Cele două femei bolborosiră către el.

Un colţ al minţii îl asigura că nu spuseseră nimic, exprimau doar euforia unui drog atât de puternic încât fusese interzis de întreg Universul cunoscut. Cu cea mai mare parte a creierului se simţea fericit. Se întrebă cum de putea să aibă cineva asemenea noroc ca să viziteze o planetă încântătoare ca aceas-ta, încercă să i-o spună şi lui Lady Da, dar cuvintele nu ieşiră exact cum trebuie.

Un junghi dureros îl lovi în abdomen. Drogul căută durerea şi o înghiţi. Era ca şi casca din spital, numai că de o mie de ori mai bun. Durerea dispăruse, deşi la început fusese paralizantă. Se strădui să rămână atent. Îşi concentra gândurile şi se adresă celor două femei, stând cu trupuri nude, rozalii, alături în deşert:

- A fost o muşcătură reuşită. Poate îmi va creşte încă un cap. Asta l-ar bucura pe B'dikkat!

Lady Da îşi forţă trupul în poziţie verticală. Zise:

- Şi eu sunt puternică. Pot să vorbesc. Ţine minte, omule, ţine minte. Oamenii nu trăiesc veşnic. Şi noi putem muri, putem muri ca nişte oameni adevăraţi. Cred atât de fierbinte în moarte!

Mercer îi zâmbi fericit.

- Bineînţeles că da. Dar nu-i aşa că e plăcut...

Dintr-o dată îşi simţi buzele îngroşate şi mintea înceţoşată. Era complet treaz, însă nu simţea deloc nevoia să facă ceva anume. În acest loc minunat, printre toţi aceşti tovarăşi atrăgători şi prietenoşi, se aşeză şi zâmbi.

B'dikkat îşi steriliza cuţitele.

Mercer se întrebă cât durase efectul super-condaminci. Îndurase efectele dromozoa fără ţipete şi fără să se mişte. Agonia nervilor şi mâncărimea pielii reprezentau fenomene ce se petreceau undeva în apropiere, dar care nu aveau nici o semnificaţie. Îşi analiză propriul corp cu un interes îndepărtat, întâmplător. Lady Da şi femeia acoperită cu mâini şedeau alături de el. După un timp, omul-jumătate se târî spre grup cu braţele sale puternice. Odată ajuns, clipi somnoros şi cu prietenie către ei, apoi căzu din nou în amorţeala tihnită din care ieşise mai devreme. Din când în când Mercer văzu soarele ridicându-se, îşi închise ochii pentru puţină vreme, ca să-i deschidă sub strălucirea stelelor. Timpul nu mai avea sens. Dromozoa îl hrănea în stilul lor misterios; drogul îi anula nevoile ciclurilor obişnuite ale organismului.

În cele din urmă remarcă revenirea durerii interne.

Durerile în sine nu se schimbaseră, ci el. Descoperise tot ce se putea petrece pe suprafaţa lui Shayol. Îşi amintea toate evenimentele din perioada sa fericită. Înainte le observase, de astă dată le trăia.

Încercă să o întrebe pe Lady Da cât anume durase efectul drogului şi cât trebuiau să aştepte până la o nouă administrare. Ea îi surâse cu o bucurie blândă şi distantă; aparent, busturile ei multiple întinse pe sol posedau o capacitate mai mare de a reţine drogul decât propriul lui trup. Îi vroia numai binele, însă nu era în stare să vorbească articulat.

Omul-jumătate zăcea pe pământ, cu arterele pulsându-i simpatic îndărătul filmului semi-transparent ce îi proteja cavitatea abdominală.

Mercer îl strânse de umeri.

Omul-jumătate se trezi, îl recunoscu pe Mercer şi îi întoarse un rânjet sănătos şi ameţit de somn.

- „Mneaţa bună şi ţie, băiete”. Asta-i dintr-o piesă. Ai văzut vreodată o piesă?

- Vrei să spui un obiect dintr-un joc?

- Nu, zise omul-jumătate. Un soi de ochi-mecanic, unde rolurile sunt jucate de oameni adevăraţi.

- N-am văzut niciodată, dar eu...

- Dar tu vrei să mă întrebi când se reîntoarce B'dikkat cu injecţia.

- Da, recunoscu Mercer, puţin ruşinat de propria-i transparenţă.

- Curând, răspunse omul. De aceea mă gândesc la piese. Ştim cu toţii ce se va întâmpla. Ştim ce vor face momâile (indică spre movilele unde se aflau ghemuiţi inşii decorticaţi) şi ştim ce întrebări vor pune noii-veniţi. Însă niciodată nu cunoaştem cât anume va dura sceneta.

- Ce-i aia o scenetă? întrebă Mercer. Aşa se numeşte acul?

Omul-jumătate râse aproape realmente amuzat.

- Nu, nu, nu. Ai numai lucruri nemaipomenite în cap. Sceneta este doar o parte dintr-o piesă. Vreau să spun că ştim ordinea în care se desfăşoară lucrurile, în schimb nu avem ceasuri şi nimeni nu se preocupă să numere zilele sau să întocmească un calendar, iar cum aici nu prea avem o climă anumită, nimeni nu ştie cât durează fiecare lucru în parte. Durerea pare scurtă, iar plăcerea lungă. înclin să cred că fiecare din ele durează circa două săptămâni terestre.

Mercer nu avea idee ce însemna o „săptămână terestră”, căci nu fusese un om citit înaintea arestării, şi din momentul respectiv nu mai reuşi să scoată nimic altceva de la omul-jumatate. Omul-jumătate primi un implant dromozootic, se înroşi şi strigă fără noimă la Mercer:

- Scoate-l, prostule! Scoate-l de pe mine!

În vreme ce Mercer îl privea neputincios, bărbatul se răsuci pe o parte, întorcându-i un spate roz plin de praf, şi plânse răguşit şi încet pentru sine. Nici Mercer nu izbuti să aprecieze intervalul de timp până ce B'dikkat sosi din nou. Putea să fie de câteva zile. Putea să fie de câteva luni.

Încă o dată B'dikkat se plimba printre ei asemeni unui părinte; încă o dată ei se adunară asemeni unor copii. De data aceasta, B'dikkat zâmbi mulţumit la capşorul crescut din coapsa lui Mercer – un cap de copil adormit, acoperit cu păr moale pe creştet şi cu nişte sprâncene nostime deasupra ochilor închişi. Mercer primi injecţia de extaz.

Când B'dikkat îi tăie capul de pe coapsă, Mercer simţi cuţitul scrâşnind pe cartilagiul ce lega capul de propriul lui trup. Observă grimasa de pe chipul copilului, simţi scânteierea îndepărtată şi rece a unei dureri neînsemnate, în timp ce B'dikkat tampona rana cu un antiseptic coroziv care opri sângele pe loc.

Data următoare îi crescură pe piept două picioare.

Apoi veni rândul unui alt cap, alături de al său.

Sau asta să se fi întâmplat după torsul şi picioarele fetiţei, continuând de la brâu în jos, ce-i crescuseră într-o parte? Uitase ordinea.

Nu ţinea socoteala timpului.

Lady Da îi zâmbea adeseori, dar în acest loc nu exista dragoste. Îşi pierduse busturile suplimentare. Între operaţii era o femeie drăguţa, cu un corp frumos; însă cel mai plăcut lucru din relaţia lor era şoapta ei, repetată de mii de ori, cu speranţă şi cu surâsul pe buze: „Oamenii nu trăiesc veşnic.”

Ea găsea acest lucru extraordinar de reconfortant, chiar dacă Mercer nu-l înţelegea întrutotul.

În acest fel se desfăşurau evenimentele; victimele îşi schimbau înfăţişarea şi soseau altele noi. Uneori B'dikkal îi lua pe cei noi, odihnindu-se în somnul fără de sfârşit al creierelor lor arse, într-o maşină de teren pentru a-i transporta în alte turme. Când erau pătrunse de dromozoa, trupurile din maşină se zbăteau şi ţipau fără cuvinte omeneşti.

În cele din urmă, Mercer reuşi să-l urmărească pe B'dikkat până la uşa staţiei. Fu nevoit să lupte cu extazul super-condaminei ca s-o facă. Doar amintirea durerii anterioare, a tulburării şi perplexităţii îl asiguraseră că, dacă nu-l întreba pe B'dikkat acum, cât el, Mercer, era fericit, răspunsul nu-i va mai fi disponibil atunci când va avea nevoie de el. Înfruntând însăşi plăcerea, îl imploră pe B'dikkat să verifice registrele şi să-i spună de cât timp se afla pe planetă.

B'dikkat acceptă cu greutate, dar nu ieşi afară. Vorbi în difuzor glasul lui gigantic tună peste câmpia goală, iar turma rozalie de oameni se agitară uşor în fericirea lor, întrebându-se ce anume dorea prietenul lor, B'dikkat, să le spună. Când acesta vorbi, ei îi socotiră cuvintele foarte profunde, deşi nici unul dintre ei nu le înţelegea, dat fiind că reprezentau pur şi simplu intervalul de timp petrecut de Mercer pe Shayol.

- Ani standard, optzeci şi patru de ani, şapte luni, trei zile, două ore, unsprezece minute şi jumătate. Noroc, amice!

Mercer se răsuci.

Ungherul secret al creierului său, acel colţ ce rămăsese sănătos în ciuda fericirii şi a durerii, îl determina să-şi pună întrebări în privinţa lui B'dikkat. Ce îl convinsese pe omul-vită să rămână pe Shayol? Ce îl făcea fericit fără super-condamină? Să fi fost B'dikkat sclavul nebun al propriei îndatoriri, sau era un om nutrind speranţa întoarcerii pe planeta lui într-o bună zi, înconjurat de o familie de omuleţi-vită asemănători lui? În ciuda stării de fericire, Mercer plânse puţin soarta stranie a lui B'dikkat. Propria soartă el unul şi-o acceptase.

Îşi aminti ultima dată când mâncase – ouă adevărate dintr-o tigaie adevărată. Dromozoa îl ţinea în viaţă, dar nu ştia prin ce mijloace anume.

Se clătină înapoi spre grup. Lady Da, goală pe câmpul prăfuit, flutură o mână ospitalieră şi îi indică un loc liber alături de ea. În jurul lor se găseau kilometri pătraţi de spaţiu neocupat, dar aceasta nu-l făcu să aprecieze mai puţin amabilitatea gestului ei.

4

Anii, dacă erau ani, treceau unul după altul. Suprafaţa lui Shayol nu se schimba.

Uneori, sunetele clocotinde ale unor gheizere răzbăteau slab de-a latul câmpiei până la turma de oameni; cei ce puteau vorbi declarau că era respiraţia Căpitanului Alvarez. Existau nopţi şi zile, dar pământul nu rodea, anotimpurile nu se succedau şi nici generaţiile de oameni: Timpul se oprise în loc pentru aceşti oameni, iar doza de plăcere se amesteca într-atât cu şocul şi durerea provocată de dromozoa, încât cuvintele lui Lady Da căpătau un înţeles foarte vag:

„Oamenii nu trăiesc veşnic."

Afirmaţia ei constituia o speranţă şi nu un adevăr în care puteau să creadă. Nu se pricepeau să urmărească mersul stelelor, nu se strigau pe nume, nu colectau experienţa fiecăruia pentru înţelepciunea tuturor. Pentru ei nu exista nici un vis de evadare. Deşi observau demodatele rachete cu propulsie chimică ridicându-se de pe sol de lângă staţia lui B'dikkat, nu-şi

făceau planuri să se ascundă printre culţurile congelate de carne transmutată.

Cu mult în urmă, un alt prizonier, nu din acest grup, încercase să scrie o scrisoare. Inscripţia lui era pe o piatră. Mercer o citise, la fel şi alţi câţiva, dar nici unul dintre ei nu ştia cine anume o scrisese. Şi nici nu îi interesa.

Scrisoarea, scrijelită pe stâncă, reprezenta un mesaj către casă. Începutul încă se mai desluşea:

„Cândva eram asemeni vouă, păşeam afară pe fereastră la sfârşitul zilei, lăsându-mă purtat de vânt spre locul unde locuiam. Cândva, asemeni vouă, aveam un cap, două mâini, zece degete. Partea dinainte a capului meu se numea faţă şi eram în stare să vorbesc cu ajutorul ei. Acum nu mai pot decât să scriu, şi numai când durerile mă lasă. Cândva, asemeni vouă, mâneam, beam, aveam un nume. Nu-mi amintesc ce nume purtam. Voi puteţi sta în picioare, voi, cei ce primiţi aceste rânduri. Eu nici măcar asta nu pot să mai fac. Aştept doar luminile să-mi introducă hrana în corp, moleculă după moleculă, şi să o scoată apoi din nou. Să nu credeţi însă că sunt pedepsit. Acest loc nu e o pedeapsă. Este cu totul altceva.”

În turma rozalie, nimeni nu decisese vreodată ce era acest „altceva”.

Curiozitatea pierise din ei cu multă vreme în urmă.

Apoi veni ziua puilor de om.

Sosi într-o vreme – nu o oră, nu un an anume, ci o perioadă intermediară – când Lady Da şi Mercer şedeau în liniştea extazului provocat de super-condamină. Nu aveau nimic sâ-şi spună unul altuia; drogul vorbea în locul lor.

Un urlet neplăcut dinspre cabina lui B'dikkat îi făcu să tresară uşor.

Ei doi şi încă câţiva priviră spre difuzorul staţiei.

Lady Da se forţă să vorbească, deşi importanţa problemei nu trecea de pragul cuvintelor.

- Cred, rosti ea, că odată numeam asta Alarma de Război.

Se prăbuşiră iarăşi în bucuria lor.

Un bărbat cu două capete rudimentare crescute lângă capul lui se târî spre ei. Toate cele trei capete păreau foarte fericite, iar Mercer îl socoti încântător să se prezinte cu o asemenea înfăţişare bizară. Sub văpaia pulsatorie a super-condaminei, Mercer regretă că nu profitase de timpul când

mintea îi era limpede ca să-l întrebe cine fusese înainte. El le răspunse însă fără să fie întrebat. Forţându-şi pleoapele să stea deschise numai printr-un efort de voinţă, le aruncă Lady-ei Da şi lui Mercer umbra unui salut militar:

- Suzdal, Doamnă şi Domnule, fost comandant de crucişător. S-a sunat alarma. Raportez că nu... nu sunt... foarte pregătit de luptă.

Adormi din nou.

Hotărârea blândă a Lady-ei Da îl determină să deschidă iarăşi ochii.

- Comandante, de ce sună aici? De ce ai venit la noi?

- Dumneavoastră, doamnă, şi domnul cu urechi se pare că gândiţi cel mai bine în grupul nostru. Poate că aveţi de dat ordine.

Mercer privi înjur după domnul cu urechi. Era chiar el. În momentul respectiv, faţa îi era aproape de tot umbrită de o cultură de urechi mici şi proaspete. Nu le acorda însă atenţie, aşteptându-l pe B'dikkat să le taie la timpul potrivit, iar dromozoa să îi dea altceva.

Zgomotul dinspre staţie crescu în intensitate, aproape asurzindu-i. În turmă, mulţi se foiră.

Unii deschiseră ochii, priviră împrejur, murmurară: „E un zgomot”, apoi recăzură în moleşeala fericită a super-condaminei. Uşa staţiei se deschise.

B'dikkat năvăli afară *fără costum*. Niciodată nu îl văzuseră ieşind fără costumul protector de metal. Alergă spre ei, privi nebun în jur, îi recunoscu pe Lady Da şi pe Mercer, îi ridică pe amândoi, câte unul sub fiecare braţ şi fugi cu ei înapoi în staţie. Îi azvârli pe uşa dublă. Ei aterizară în zgomot groaznic de oase lovite, părându-li-se de-a dreptul amuzant să lovească podeaua atât de puternic. Podeaua îi vărsă în cameră. Câteva clipe mai tîrziu apăru şi B'dikkat. Strigă la ei:

- Voi sunteţi oameni, sau aţi fost; îi înţelegeţi pe oameni. Eu doar le dau ascultare. Dar de astă dată nu am să ascult. Priviţi!

Jos zăceau patru copilaşi umani. Doi dintre cei mai mici păreau să fie gemeni, având în jur de doi ani. Mai era o fetiţă de cinci ani şi un băieţel de circa şapte. Cu toţii aveau pleoapele închise. Cu toţii aveau linii roşii în jurul tâmplelor, iar părul ras indica faptul că li se distruseseră creierele.

B'dikkat, nepăsător la dromozoa, stătea lângă Lady Da şi

Mercer strigând:

- Voi sunteţi oameni adevăraţi. Eu sunt o vită. Îmi fac datoria, dar ea nu include aşa ceva. Aceştia sunt *copii*.

Ungherul treaz al minţii lui Mercer înregistra uimire şi neîncredere. Era greu să păstreze emoţia, deoarece super-condamina îi spăla conştiinţa ca un val imens, făcând totul să pară frumos. Lobii frontali, pătrunşi de drog, îi spuneau: „Ce minunat să avem copii cu noi!” însă interiorul intact al creierului său, păstrând onoarea pe care o cunoscuse înainte de Shayol, îi şopti: „Aceasta este o crimă mai cumplită decât oricare alta comisă de noi! Şi *Imperiul a comis-o*.”

- Ce-ai făcut? întrebă Lady Da. Ce putem face noi?

- Am încercat să chem satelitul. Când au înţeles despre ce vorbesc, au întrerupt legătura. La urma urmelor, eu nu sunt om. Medicul-şef mi-a ordonat să-mi fac treaba.

- Doctorul Vomact? întrebă Mercer.

- Vomact? reluă B'dikkat. A murit de bătrâneţe cu o sută de ani in urmă. Nu, un alt doctor a întrerupt legătura. Eu nu am sentimente umane, dar m-am născut pe Pământ, din sânge pământean! Emoţii veritabile de vită! *Asta* nu pot tolera.

- Ce-ai făcut?

B'dikkat îşi ridică ochii spre fereastră. Chipul îi era luminat de o hotărâre care, dincolo chiar de efectele drogului ce îi făcea să îl iubească, îi conferea imaginea de părinte al acestei lumi – responsabil, onorabil, altruist. Zâmbi.

- Cred că mă vor omorî. Dar am dat Alerta Galactică - *toate navele încoace*.

Lady Da, stând jos pe podea, exclamă:

- Dar ea se dă numai în cazul invadatorilor! E o alarmă falsă. Se adună şi se ridică în picioare. Poţi să tai lucrurile astea de pe mine, chiar acum, în caz că vor sosi oameni aici? Şi adu-mi o rochie. Ai ceva în stare să neutralizeze efectul super-condaminei?

- Asta şi voiam! strigă B'dikkat. Nu am să accept copiii. Preluaţi conducerea.

Atunci şi acolo o ciopli până o aduse la proporţiile unui om obişnuit.

Antisepticul coroziv se înălţă ca fumul în aerul staţiei. Moţăind din când în când, Mercer socoti totul plăcut şi dramatic. Apoi îl simţi pe B'dikkat cioplindu-l şi pe el. B'dikkat trase un

sertar lung, lung de tot şi vârî mostrele înăuntru; după frigul din încăpere, probabil era un compartiment frigorific.

Îi sprijini pe amândoi de perete.

- M-am gândit, rosti el. Nu există antidot pentru super-condamină. Cine să aibă nevoie de el? Dar vă pot face injecţiile intravenoase din capsula mea de salvare. Se presupune c-ar aduce o persoană în simţiri, orice i s-ar fi întâmplat acelei persoane în spaţiu.

De pe acoperişul staţiei se auzi un bâzâit. B'dikkat deschise cu pumnul o fereastră, scoase capul pe geam şi privi în sus.

- Intraţi, strigă.

Urmă zgomotul înfundat al asolizării unei nave. Uşile zbârnâiră. Mercer se întrebă, mirat, ce oameni aveau curajul să păşească pe Shayol. După ce intrară, văzu că nu erau oameni; erau Roboţi de Cercetare, în stare să călătorească la viteze pe care oamenii nu le suportau. Unul din ei purta insigna de inspector.

- Unde sunt invadatorii?

- Nu e nici un – începu B'dikkat.

Lady Da, imperială în alura ei, deşi complet dezbrăcată, vorbi cu o voce limpede:

- Sunt o fostă împărătească, Lady Da. Mă cunoşti?

- Nu, Doamnă, răspunse robotul inspector. Arăta stânjenit atât cât putea să arate un robot. Drogul îl determină pe Mercer să considere că ar fi fost plăcut că aibă roboţi drept companie, afară pe suprafaţa lui Shayol.

- Declar momentul ca fiind de Urgenţă Maximă, în limbajul vechi. Mă înţelegeţi? Fă-mi legătura cu Instrumentalitatea.

- Nu putem, zise inspectorul.

- Dar puteţi întreba, continuă Lady Da.

Inspectorul se supuse.

Lady Da se întoarse spre B'dikkat.

- Injectează-ne acum, pe mine şi pe Mercer. Apoi du-ne afară, ca dromozoa să ne vindece cicatricele. Adu-ne înăuntru imediat ce se stabileşte legătura. Înveleşte-ne cu pânză dacă nu ai haine. Mercer va suporta durerea.

- Da, încuviinţă B'dikkat ferindu-şi ochii de cei patru copii şi de pleoapele lor stinse.

Injecţia ardea cum nici un alt foc nu mai arsese; trebuie să fi fost capabilă să lupte cu super-condamina. B'dikkat îi scoase

afară pe fereastră, ca să economisească timp. Dromozoa, simţindu-le nevoia, fulgeră deasupra lor. De această dată super-condamina avea un adversar să i se opună. Mercer nu ţipă, ci se lipi de perete şi plânse zece mii de ani; în timp real, probabil nu fuseseră decât câteva ore.

Roboţii de Cercetare fotografiau. Dromozoa scânteia şi asupra lor, uneori în roiuri întregi, dar nu se întâmpla njmic. Mercer auzi vocea comunicatorului dinăuntru chemându-l cu putere pe B'dikkat.

- Satelitul Medical cheamă Shayol. B'dikkat, intră în emisie!

Era clar că el nu răspundea.

Strigăte vagi se auzeau şi din celălalt comunicator, cel adus de roboţii oficiali în cameră. Mercer era convins că ochiul-maşină fusese pus în funcţiune, şi că oamenii celorlalte lumi vedeau pentru prima dată suprafaţa lui Shayol. B'dikkat intră pe uşă. Smulsese hărţile de navigaţie din capsula de salvare. Cu ele îi înveli pe amândoi.

Mercer o observă pe Lady Da făcând câteva schimbări minore în aranjamentul veşmântului, şi brusc arătă asemeni unei persoane importante.

Intrară din nou în staţie. B'dikkat şopti, copleşit parcă de evenimente:

- Instrumentalitatea a fost contactată, iar unul din Lorzi vă va vorbi numaidecât.

Mercer nu avea nimic de făcut, aşa că rămase într-un colţ al încăperii, în aşteptare. Lady Da, cu pielea vindecată, stătea palidă şi nervoasă pe mijlocul podelei.

Camera se umplu cu un fum inodor, intangibil. Fumul luă forma unui nor. Comunicatorul intrase în funcţiune. O siluetă umană îşi făcu apariţia. O femeie, îmbrăcată într-o uniformă cu o croială severă, îi făcu faţă lui Lady Da.

- Aceasta e Shayol. Sunteţi Lady Da. M-aţi chemat.

Lady Da arătă spre copiii întinşi pe podea.

- Aşa ceva nu trebuie să se întâmple, zise ea. Aici este un loc de pedeapsă convenit între Instrumentalitate şi Imperiu. Nimeni nu a spus niciodată nimic despre copii.

Femeia de pe ecran privi în jos la copii.

- Dar e opera unor minţi bolnave! strigă ea.

O privi acuzator pe Lady Da.

- Sunteţi din sânge imperial?

- Am fost împărătească, doamnă, replică Lady Da.

- Şi aţi permis acest lucru!

- Să permit? exclamă Lady Da. Eu nu am nimic de-a face cu asta. Ochii i se măriră. Eu însămi sunt aici prizonieră. Nu înţelegeţi?

Femeia-imagine plesni scurt:

- Nu, nu înţeleg.

- Eu, reluă Lady Da, reprezint un specimen. Priviţi turma de afară. De acolo am venit acum câteva ore.

- Reglează-mă, ceru femeia-imagine lui B'dikkat. Vreau să văd turma.

Trupul ei, vertical, se avântă prin zid într-un arc fulgerător şi se opri drept în mjlocul grupului.

Lady Da şi Mercer o urmăriră cu privirea. Văzură cum însăşi imaginea îşi pierde din rigiditate şi demnitate. Femeia mişcă un braţ să fie adusă înapoi în staţie. B'dikkat se conformă.

- Vă datorez scuze, rosti imaginea. Sunt Lady Johanna Gnade, unul dintre Lorzii Instrumentalităţii.

Mercer se înclină, îşi pierdu echilibrul şi trebui să se ridice de pe podea. Lady Da acceptă prezentarea cu o înclinare regală a capului.

Cele două femei se priviră.

- Veţi investiga, iar după aceea, vă rog să ne omorâţi, vorbi Lady Da Aţi auzit de drog?

- Să nu îi rostiţi numele, strigă B'dikkat, nu îl pomeniţi în comunicator. Contituie un secret al Instrumentalităţii!

- Eu sunt Instrumentalitatea, pronunţă Lady Johanna. Suferiţi de durere? Nu credeam să mai fiţi vreunul în viaţă. Auzisem despre băncile de organe de pe planeta voastră izolată, însă gândeam că roboţii au grijă de anumite părţi umane şi că trimit grefe noi cu rachetele. Mai sunt şi alţi oameni cu voi? Cine vă are în grijă? Cine a făcut asta copiilor?

B'dikkat păşi înaintea imaginii. Nu se înclină.

- Eu sunt aici responsabil.

- Dar tu eşti un subom! strigă Lady Johanna. Eşti o vacă!

- Un taur, Doamnă. Familia mea este congelată jos, chiar pe Pământ, iar cu o mie de ani de serviciu le voi răscumpăra libertatea lor şi pe a mea. Cât despre celelalte întrebări, Doamnă: eu mă ocup de tot. Dromozoa nu prea are efect asupra mea, deşi din vreme în vreme mai trebuie să-mi tai câte o bucată. Pe

acestea le arunc. Nu intră în banca de organe. Cunoaşteţi secretul acestui loc?

Lady lohanna discută cu cineva din spatele ei în altă lume. Apoi îl privi pe B'dikkat şi ordonă:

- Nu rosti numele drogului şi nu vorbi prea mult despre el. Spune-mi restul.

- Avem, urmă B'dikkat ceremonios, o mie trei sute douăzeci şi unu de oameni pe care ne putem bizui pentru furnizarea de organe după implantarea lor de către dromozoa. Mai există încă circa şapte sute, inclusiv Go-căpitanul Alvarez, atât de profund asimilaţi de planetă, încât nu are rost să-i mai tăiem, imperiul a stabilit acest spaţiu ca loc al maximei pedepse. În schimb, Instrumentalitatea a dat ordine secrete ca medicamentul, accentua el cuvântul referindu-se la super-condamină, să fie administrat în aşa fel ca pedeapsa să fie contracarată. Imperiul aduce condamnaţii. Instrumentaîitatea distribuie materialul chirurgical.

Lady Johanna ridică mâna dreaptă într-un gest de tăcere şi compasiune. Privi roată în cameră. Ochii i se întoarseră pe Lady Da. Poate că bănuia ce efort făcea Lady Da să se ţină dreaptă în ciuda celor două droguri, super-condamina şi injecţia din capsula de salvare, ce se înfruntau în venele ei.

- Voi, oameni, vă puteţi odihni. Vă asigur că se va face tot posibilul pentru voi. Imperiul a dispărut. Acordul Fundametal prin care Instrumentalitatea a cedat Imperiul cu o mie de ani în urmă a fost anulat. Nu ştiam de soarta voastră. Am fi aflat în timp, şi regret că nu am aflat mai repede. Există ceva ce putem să facem pentru voi numaidecât?

- Timp avem cu toţii, declară Lady Da. Probabil nu vom fi niciodată în stare să plecăm de pe Shayol, datorită roiului dîomozoa şi a *medicamentului*. Primul poate fi periculos, al doilea nu trebuia să fie niciodată cunoscut.

Lady Johanna Gnade privi în cameră. Când ochii i se opriră asupra lui B'dikkat, acesta căzu în genunchi ridicându-şi braţele enorme în implorare.

- Ce doreşti? întrebă ea.

- Aceştia, răspunse B'dikkat indicând copiii mutilaţi. Ordonaţi să se termine cu copiii. Opriţi-o acum! îi comandă cu un ţipăt final, iar ea îi acceptă ordinul. Şi Doamnă... se opri timid.

- Da? Continuă.

- Doamnă eu nu sunt în stare să ucid. Nu îmi stă în fire. Să muncesc, să ajut, însă nu să omor. Ce să fac cu ei? Arătă spre cele patru trupuşoare de pe podea.

- Păstrează-i, răspunse ea. Pur şi simplu, păstrează-i.

- Nu-i posibil, protestă el. De pe această planetă nu ai cum să scapi cu viaţă. Nu am hrană pentru ei în staţie. Vor muri în câteva ore. Iar guvernelor, adăugă el înţelept, le trebuie mult timp ca să ia măsuri.

- Nu le poţi injecta *medicamentul*?

- Nu, i-ar ucide dacă aş face-o înainte ca dromozoa să le fortifice procesele vitale.

Lady Johanna Gnade umplu încăperea cu un hohot răsunător de râs, foarte asemănător cu plânsul.

- Nebuni ce sunteţi, şi nebună ce sunt eu însămi! Dacă super-condamina are efect numai după dromozoa, atunci care mai e rostul secretului?

B'dikkat se ridică în picioare, jignit. Se încruntă, însă nu găsi cuvinte cu ajutorul cărora să se eiplice. Lady Da, ex-împărăteasa unui imperiu prăbuşit, se adresă celeilalte doamne cu ceremonie şi cu forţa:

- Scoateţi-i afară, astfel să fie atinşi de dromozoa. Vor fi atinşi. Îi va durea. Puneţi-l pe B'dikkat să le dea drogul imediat ce considera de cuviinţă. Vă rog să mă scuzaţi, doamnă...

Mercer trebui să o prindă în braţe.

- Cu toţii aţi suferit destul, spuse Lady Johanna. O navă de război cu trupe puternic înarmate este în drum spre satelit. Va ridica personalul medical şi va afla cine a comis această crimă asupra copiilor.

Mercer îndrăzni să vorbească.

- Îl veţi pedepsi pe doctorul vinovat?

- *Tu* vorbeşti de pedeapsă, strigă ea. Tu!

- Aşa e drept. Eu am fost pedepsit atunci când am greşit. De ce nu ar fi şi el?

- Pedeapsă-pedeapsă! îl vom vindeca pe acel medic. Şi dacă putem, vă vom vindeca şi pe voi.

Mercer începu să plângă. Se gândi la oceanele de fericire pe care i le oferise super-condamina, dând uitării durerea hidoasă şi deformităţile provocate de Shayol. Nu vor mai fi alte injecţii? Nu îşi putea închipui cum ar fi viaţa altundeva decât pe Shayol. Să nu îl mai vadă pe tandrul, părintescul B'dikkat cu

cuţitele lui?

Îşi ridică faţa brăzdată de lacrimi către Lady Johanna Gnade şi reuşi să scoată câteva cuvinte:

- Doamnă, cu toţii suntem bolnavi în acest loc. Nu cred că dorim să plecăm.

Ea îşi întoarse faţa, cuprinsă de milă nesfârşită. Următoarele vorbe i le adresă lui B'dikkat:

- Eşti înţelept şi bun, chiar dacă nu eşti fiinţă omenească. Dă-le tot drogul pe care ii suportă. Instrumentalitatea va hotărî ce-i de făcut cu voi toţi. Vă voi supraveghea planeta cu roboţi-soldaţi. Roboţii vor fi în siguranţă, omule-vită?

Lui B'dikkat nu îi plăcea numele cu care ea îl striga, dar nu se supără.

- Roboţii nu vor păţi nimic, Doamnă, însă dromozoa se va agita dacă nu reuşeşte să-i hrănească şi să-i vindece. Trimiteţi cât mai puţini. Nu ştim cum trăiesc sau mor dromozoa.

- Cât mai puţini, murmură ea. Ridică o mână comandând unui tehnician aflat la o distanţă inimaginabilă. Fumul inodor o învălui iar imaginea dispăru.

O voce stridentă şi veselă se făcu auzită:

- V-am reparat fereastra, spuse robotul inspector.

B'dikkat îi mulţumi absent. Îi ajută pe Mercer şi pe Lady Da să treacă pragul. Afară, dromozoa îi înţepă fără întârziere. Nu conta.

B'dikkat apăru la rândul lui, purtându-i pe cei patru copii în giganticele şi delicatele sale mâini. Întinse trupurile moi lângă clădire. Le privi cum se zbat la atacul dromozoa. Mercer şi Lady Da observară că ochii lui căprui de vită erau încercuiţi de roşu şi că obrajii lui uriaşi erau uzi de lacrimi.

Ore sau secole. Cine să le mai deosebească?

Turma reveni la viaţa sa obişnuită, cu diferenţa că intervalul dintre injecţii era mult mai scurt. Fostul comandant Suzdal refuză injecţia din clipa în care află vestea. Ori de câte ori reuşea să meargă, îi urma pe roboţii de cercetare în vreme ce aceştia fotografiau, luau mostre de sol şi numărau corpurile. Erau interesaţi îndeosebi de muntele Go-căpitanului Alvarez, nesiguri dacă acesta mai conţinea sau nu urme de viaţă organică. Muntele părea să reacţioneze la super-condamină, în schimb nu descoperiseră nici sânge, nici puls. Umiditatea, declanşată de dromozoa, părea să fi înlocuit procesele organice.

5

Şi apoi, devreme într-o dimineaţă, cerul se deschise. Navă după navă aterizară. Apărură oameni, purtând haine. Dromozoa îi ignoră pe noii veniţi. Mercer, aflat într-o stare de extaz deplin, încercă încurcat să descopere misterul, până ce realiză că navele erau burduşite de comunicatoare: „oamenii” erau fie roboţi, fie imaginile unor persoane din alte locuri.

Roboţii adunară rapid turma la un loc. Folosindu-se de roabe, aduseră sutele de oameni fără creier în jurul zonei de asolizare. Mercer auzi o voce cunoscută. Era Lady Johanna Gnade.

- Ridică-mă sus, ordonă ea.

Imaginea ei se ridică şi se mări, până ce păru să atingă un sfert din înălţimea lui Alvarez.

Vocea ei prinse volum.

- Treziţi-i pe toţi, comandă ea.

Roboţii se mişcară printre ei, pulverizând un gaz dezgustător şi dulce în acelaşi timp. Mercer îşi simţi mintea limpezindu-se. Super-condamina încă mai opera în nervii şi venele sale, însă aria corticală fusese eliberată de efectul ei. Gândea clar.

- Vă aduc, strigă vocea plină de compasiune a giganticei Lady Johanna, decizia Instrumentalităţii în privinţa planetei Shayol.

Punctul unu: rezervele chirurgicale vor fi menţinute iar dromozoa nu va fi atinsă. Porţiuni din corpurile umane vor fi lăsate aici să crească, iar grefele vor fi colectate de roboţi. Nici om şi nici homuncul nu va mai trăi aici.

Punctul doi: subomul B'dikkat, de origine bovină, va fi răsplătit şi trimis imediat pe Pământ. Va primi o plată dublă pentru cei o mie de ani de serviciu.

Vocea lui B'dikkat aproape că o egală pe a ei, chiar şi fără amplificare. Îşi strigă protestul:

- Milady, milady!

Ea privi în jos spre trupul enorm care ajungea până la poalele propriului eî veşmânt şi întrebă foarte neprotocolar:

- Ce doreşti?

- Lăsaţi-mă să-mi termin întâi munca, strigă el ca să fie auzit de toată lumea. Lăsaţi-mă să termin îngrijirea acestor

oameni.

Specimenele cu creier ascultau atente. Cele lipsite de minte încercau să se îngroape înapoi în pământul moale al planetei, folosindu-şi în acest scop ghearele puternice. Ori de câte ori vreunul începea să dispară, roboţii îl prindeau de unul din membre şi-l trăgeau afară.

Punctul trei: toţi cei cu creiere irecuperabile vor suferi cefaloctomii. Trupurile vor fi lăsate aici. Capetele vor fi luate şi distruse într-un mod cât mai blând posibil, probabil cu ajutorul unei supradoze de super-condamină.

- O ultimă zguduială, murmura Comandantul Suzdal lângă Mercer. Aşa e drept.

- Punctul patru: copiii au fost identificaţi ca ultimii moştenitori ai Imperiului. Un funcţionar mult prea zelos i-a trimis aici pentru a-i împiedica să trădeze după ce aveau să crească mari. Medicul s-a supus ordinelor fără să pună întrebări. Atât medicul cât şi înaltul funcţionar au fost vindecaţi, iar memoria evenimentului le-a fost ştearsă, astfel ca nici unul din ei să nu se ruşineze sau să fie chinuit de remuşcări pentru fapta comisă.

- Nu-i cinstit, striga omul-jumătate. Ar trebui să fie pedepsiţi asemeni nouă!

Lady Johanna Gnade îi aruncă o privire.

- S-a sfârşit cu pedepsele. Vă vom da tot ce doriţi, dar nu şi durerea altora. Continui.

Punctul cinci: întrucât nici unul din voi nu doreşte să-şi reia viaţa dinainte de Shayol, vă vom muta pe o altă planetă din apropiere. Este similară cu Shayol, însă mult mai frumoasă. Pe ea nu există dromozoa.

În acel moment, o rumoare străbătu mulţimea. Ţipau, plângeau, blestemau, implorau. Cu toţii doreau injecţia, iar dacă trebuiau să rămână pe Shayol ca s-o primească, atunci ei doreau să rămână.

- Punctul şase, rosti imaginea uriaşă a doamnei, acoperindu-le bâlbâială cu vocea ei uriaşă, însă feminină. Nu veţi dispune de super-condaminâ pe noua voastră planetă, întrucât fără dromozoa v-ar ucide. În schimb vor fi căşti. *Amintiţi-vă de căşti. Ne vom strădui să vă vindecăm şi să facem iarăşi oameni din voi. Iar dacă renunţaţi, nu vă vom forţa. Căştile sunt foarte puternice; cu tratament medical veţi fi în stare să trăiţi cu ele încă mulţi ani*

Peste grup se lăsă tăcerea. În diverse moduri, cu toţii încercau să compare căştile electrice ce le stimulaseră centrii plăcerii din creier cu drogul care îi scufundase de mii de ori în extaz. Murmurul lor suna a acceptare.

- Aveţi întrebări? spuse Lady Johanna.

- Când primim căştile? se auziră mai multe glasuri. Erau destul de umani ca să râdă de propria nerăbdare.

- Curând, sosi răspunsul. Foarte curând.

- Foarte curând, repetă ca un ecou B'dikkat, asigurându-şi pacienţii chiar dacă nu mai conducea el mersul evenimentelor.

- Întrebare, strigă Lady Da.

- Doamnă...? zise Lady Johanna, acordându-i fostei împărătese respectul cuvenit.

- Căsătoriile vor fi permise? Lady Johanna o privi uluită.

- Nu ştiu. Zâmbi: Nu cunosc vreun motiv pentru care să nu fie...

- Îl cer pe acest bărbat, pe Mercer, rosti Lady Da. Atunci când drogurile erau mai puternice iar durerea mai intensă, el se străduia întotdeauna să gândească. Mi-l daţi?

Mercer socoti procedura arbitrară, însă era aşa de fericit încât nu zise nimic. Lady Johanna îl examină cu atenţie, apoi încuviinţă. Ridică mâna într-un gest de binecuvântare şi rămas bun.

Roboţii începură să împartă turma rozalie în două grupuri, într-unul din ele aveau să se rostească şoapte, într-o navă pornită spre o lume nouă, despre probleme şi stiluri noi de viaţă. Celălalt grup, oricât de adânc ar fi încercat membrii săi să se înfunde în pământ, fu adunat ca să primească ultimele onoruri pe care omenirea le putea aduce umanităţii lor.

B'dikkat, părăsindu-i pe toţi ceilalţi, îşi luă sticla şi traversă câmpia pentru a-i oferi muntelui-om Alvarez o porţie specială de desfătare.

sfarsit
